

gloriam: seu (ut texum accommodatum loquitur) gloriationem, seu iactantiam!
 Nimirum quod haec radix sit multorum, et origo malorum: quae pestis, et
 centior, quae aera corruptior. Haec virtutum exulterix, vitiorum, aliter,
 humilitatis Christi in iusta noxia, superbia satanica, unica parens
 Haec licet inanisima res, mentem inquinat, licet vanissima, ab anima
 Deum exanimat. Septem capitula sunt peccata, horum omnium velut
 caput et regina. Haec gloriatio a sapientibus dicitur. Gloriosus Phrao,
 vel ipsius sue sortis pariter odiosus, inuisus, sit, ne dum sapientibus, et
 patris vixit, quin imo Deo, cui uni exipit, quicquid sibi gloriae et laudis
 arumit. Jam inexcedibilis audacia, tam inaudita temeritas non potest
 non esse suspecta, illi enim Deo honor et gloria. Quare videas vix aut nun
 quam aliquid senexis: mo supplicio, eos qui eiusmodi habe fuerunt infecti,
 a Deo relictos. Felix in prato instans bellus, herbas depascens Nabuo Do
 nosor. Felix Antiochus Mithridatis, non tam reum gestarum gloria, quam
 pena iactantiae. Felix Herodes, qui infamii modo percutus humane
 gloriae, quam ambiret genas, dedit. Felix etiam ille Galloisum Rex
 Nabunanga, qui prodicione suorum, quare ipse prodicionem conditorum
 indichatur exiit, flammis exustus interiens. Felix deniq; innumeri
 alij, quos breuitatis studio sileo, sed hoc unum omnibus persuasionem velim
 notari unquam, vel minus veridice consequi, vel magis acribi puritia a Deo
 quam vel minimum gloriationis peccatum. Vult quippe Deus suos a se
 totos pendere, sibi ipsi nihil, nisi Deo tribuere. Is. et nunc reges in
 tollique, abii lo. (Ipsa eudimmi) despabilas que or inagora mubs,
 est a aduentencia, qui Iudicari terzam (no pensis que et sex Reges y Iudici
 or hacc essent del castigo) venite Domino in timore, et exultate ei cum
 tremore (No sdo quando se obedecis aueris de quax dazle respectu, y mi
 rable ala cara para no desdecir de su gusto, pero quando se huilias acer
 tadamente. y or hallas alegres por el buen suceso aueris de estas tem
 blando del aguenta que or pedira) sine ego tanopere abominanda.
 gloriatio Diuino Apostolo visa est, ut dicit, nisi in caue, omnino sibi exo
 sam haberi. Qua exceptione videtur ille quidem rem magis exaggerare
 voluisse. q. d. gloriatio nulla futura, aut permitenda, nisi in caue.
 nam qui in caue est pro dolore, aut nullam gloriandi memoriam reti
 nebit, aut non diu gloriabitur, ut vult Apostolus, si qua necessitas propter
 gloria urgeat defendenda, modum praestabere gloria tionis, ut sit non li
 benter, sed coacte, quasi gloriandi necessitas, sit pro caue reputanda, e qua
 se quantoius extricet, qui de se gloriosa dicere cogitur. Ne ita lex sane
 iusta Cathedralium candidatis in primis obseruanda fuisset, ne in theatro

+ Nec miror qui
 dum maior aliter He
 rodes parat exhibuit.
 qui gloria regni
 knabos ofunderem
 rus est innocentium
 caeda; ne sibi gloria
 regni periret. Nosta
 lis aduersus imma
 talem de gloria da
 carans in rem qua
 pertimuit, ipse sibi
 quasitit si in tali: qz
 impense affectavit
 gloriam infamia com
 mutauit, sed quid
 gloria inanis nisi
 infamiam gigneret
 temporalis aternam.

3

subi terrarum dignissimo conuelli ad hunc adolecentium mentes inficerent lex carnis
videtur inquinarent

4.

Ergo, dicitur, Diuinus hic Magister 2. ad Corinth. cap. 11. et 12. in cruce gloria
sua. Ita gloriose, nam coactus est pro Christi cruce et euangelio, quod predi-
cabat suam auctoritatem stabilire, ac defendere aduersus pseudo Apostolos
multa iactantes, quibus apud imperitum populum ipse venditabant
et Paulo, imo Christo, quem annuntiabat, valde officiebant. Itaque Magister
uicandi ratio et pro Christi cruce, et coacte successa, et cum modesta summa
peracta.

5.

Respondere, enim, oportuit, stultis iuxta stultitiam suam, nisi
ipsi sapientes, vel alijs quos decipiebant, viderentur, iuxta Consilium Spiritus
Sancti prouerb. 26. 5. itaque non humani laudii studio, sed proximorum utilitatis
Belo in cruce sane gloriabatur. Itaque hic magis haec fuit necessaria prae-
ceptio, quo periculosissimi certamen cum hoste grauissimo est, tres inimicos habet. Tres hostes
animus, siue spiritus nolens, Demonem, mundum, et Carnem, quae veteri
mala bellua non omnium maxime persequitur atque adeo grauissimus hostis est.
Nam Demon cruce facile pellitur, mundus relinquatur, ac caro tamen fugien-
tes comitatur, stantes circumstat, somnos sedentes, et ubique et semper oppugnat.
Nihilominus ego dixerim de mundo extremam atque adeo difficultissimam
effe victoriam. Demoni contra diuinitate, carnis voluptates, mundi honores
et gloria, diuinitas quidem abiciat, et gaudij contentus ad vitam necessarius,
coetera non inuitus calcabit, voluptatum, lenocinium, carnem domando
ieiunijs, verberibus castigando, fraud sentis, sed honores, quibus mundus armatus
contra stat, quotusquisque despiciet. In ipsa victoria mundi victoriam simili-
tas periclitatur, et victorem sui, honore et gloriae stimulo, victum mundus
aggreditur. Nonne illud experientia docet, quod a D. Bernardo non
numquam animaduertitur est. Equae profecto difficile in medijs honoribus
gloriae cupiditate non trillari, atque in ea foemina pulchras versantem carna-
lis voluptatis sensu non tangi. Quod igitur remedium aduersus tanti hostis
venenum adhiberi potest, quod sibi unicum et efficacissimum Paulus cen-
suit. Quod illud? Accipe. Mihi abesse gloriae nisi in cruce. Mundum teum
in cruce age. Vicisti, sed quia hoc nisi Christo adiuuante atque ex eius me-
ritis habere non possumus, addit Apostolus, per quem mihi mundus cruci-
fixus est, et ego mundo, sed de hoc paulo post longiore in te non erit
insubritio, nunc ad ea quae cepimus redeamus.

§. 2.

Materiam vere Glorie nullibi nisi in
cruce querendam.

6.

Mihi autem abesse gloriae nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi. Diuinitate
munda per
afubator

O mundi proceres, hinc vos quoque, dicitur gloria ubi iugiter. Cum genus, fa-
 miliam, proavos, atavosq. iactari; qui proclare gestarum auro, et bella pa-
 rata trophaea, insignia etiam argenti induta, atq. auro ostentari; hinc
 vos quoque, dicitur gloriam, ubi quaerati. Qui magne eruditionis, et scientia
 notissima, doctorum ut Lauream, munita, magistratusq. in republica administrata
 vos, gloriose collaudati; qui potentiam, opes, divitias, honores, dignitates pro
 meritis obtinent extollunt; qui duram namq. apud summos Reges atq. imperatores
 gratiam obtinent, et doctam praedicant. Dicitur hinc, vos quoque, omnia
 ista pulveris instar evanescere; dicitur, quod tanto in precio mundus habet,
 tanti non esse; inadumtaxat cruce Christi gloriam solidam, ac veram esse
 invidiosam. Propterea nulli videret meritis Augustinus, quem refert
 hoc loco D. Angelicus, iudicet, inquam, mundi sapientes; qui cruce Christi,
 ubi vera gloria est, ipsi emberscunt. Ubi mundi Philosophus, inquit, caubant,
 ubi Apostolus Christi thesaurum reperiit: quod illi visum est Multitia. Apol. de
 factum est sapientia et gloria. Sed quomodo nam, inquit, appellat hic S. D.
 thesaurum? Audi, aut dic potius, et interroganti responde. Filij huius saeu-
 li, qui prudentes sibi videntur, et testimonio evangelio, in generatione
 sua filij sui prudentiores sunt, dic, inquam, in quo maxime gloriam
 suam ponunt? quid in parvis estimandum? quid in iniquis bonis
 habendum, sibi persuadent? quid frequenter iactant? An forte primi-
 tum gratiam, qua valet plurimum, alius divitiarum opulentiam, qua
 natus est, hinc scientiae opes, quibus arcessit; ille potentiae dominatum, cui
 praestit; et etiam qui generis nobilitatem, quibus bellica facinora, trium-
 phosq. vel tuos, vel Patrum praedicat. Parus, aut nullus sane huius rebus
 omnibus, multi una, aut pluribus exultare solent; et tamen quibus aliquid
 horum fortuna, vel Dei potius liberalitas impartita est, videas eos, ita tumidos
 ita elatos spiritus alentare; ut vix te, vel pacare allosui, vel abiq. supercilio
 aspiciere in animum inducant. Magni isti homines, quicquid sui magnitu-
 dinis, et gloriae non serunt, id plene deficient. Verum Apostolus Christo ista
 omnia contempnit, et pedibus subijcit, quippe qui haec et multo maiora
 habet in cruce Christi. Itaq. cum Domino exultat, ac dicit. Ego si exaltatus
 fuero a terra, id est in cruce alicui, omnia traham ad me ipsum Ioan. 12. 32.
 Omnia videlicet regnum, amicitiam, potentiam, nobilitatem, scientiam,
 dignitatem, triumphos, omnia haec intudat in cruce Paulus, immolatus
 manus, mutata deus, cum dixit, michi autem abijt gloriae nisi in cruce.
 Iudaei signa petunt, Graeci sapientiam quaerunt, Romani, ambiunt impe-
 ria sed desinant desipere uniuersi, oculo ad Christi cruce conuertant.

^{intueantur}
 ibi regnum eternae pacis, et misericordiae Jesum datum toti mundo servato-
 rem a Deo patre, florem sapientiae divinae odore suo perfundentem omnia,
 imo et serpentes et dracones occidentem, et quos tradentem in tatarum
 regem regum et imperatorum dilutione summa cunctos se confitentem
 atq; laudantem, complectentem, et ad se vocantem, qui omnibus omnia
 factus, signum esse voluit clementiae rebellium Iudeis, sapientiae Patris
 caeci philosophi, et regnum eternum illud exoptantibus, IACO tribus lin-
 guis, Hebraica, Graeca, Latina, titulum supra caput regni tui habere
 voluit, ut universae terrarum hoc numero adumbrati, intueri et perlegere
 possent, et quod docet una fides, unum rex dicere regem (ut coenit Christianus
 Pater Sedulius) ipsi scribit, Graeci, et Latini unius orbis terrae nomine con-
 scientes, signo crucis rex repetitis gloriam, in fronte Patris potentiam, in ore
 filii sapientiam, in pectore spiritus sancti bonitatem, potestatem cuius gloria
 quam Christus in cruce meruit, consortem fuerunt, si enim comparamus, inquit,
 et conregnabimus § 1 § 2 § 3 § 4 § 5 § 6 § 7 § 8 § 9 § 10 § 11 § 12 § 13 § 14 § 15 § 16 § 17 § 18 § 19 § 20
 notandum studium Apostoli, quod dixerunt valde est ab eo quod mundani
 homines et terrenis addicti scilicet, michi, inquit, absit gloria nisi
in cruce Domini nostri Jesu Christi, q. d. tu gloriaris o saeculi auscultator
 quod principibus charus sis, et eorum favore potiaris, michi autem absit glo-
ria, de alterius amicitia Regis, quam cois qui dilexit me, et tradidit se
me ipsum pro me immolatus in cruce. Tu humanas literas scientiae
 praecordia iactas, quibus toto nomine in vobis es, michi autem absit ut de illa
 scientia glories, nisi Christi e cruce pendentis, non enim existimavi me
 scire aliquid nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. Tu miris clatus es
 qui in alio gradu constitutus potentia vales et imperio potes apud homines,
michi autem absit, ut illam potentiam affectem cui in cruce datus Dei virtute
 gaudere, nam crux Christi, § 1 § 2 § 3 § 4 § 5 § 6 § 7 § 8 § 9 § 10 § 11 § 12 § 13 § 14 § 15 § 16 § 17 § 18 § 19 § 20
 antiquitate nobilitatis supra ceteros intumescis, michi absit Stavaritas, qui
 per Christi carnem veram nobilitatem recuperavi, in Christo enim Jesu neq;
 circumcisio aliquid valet, neq; praeputium, sed nova creatura, qua renasce Dei
 filii nominamur et sumus. Tu officiorum, munerumq; altitudinem recenses,
 quibus cunctis antecellis, et cunctis imperas, michi absit alio munere gloriam
 quam eo quod ex cruce paratum est, Verus enim homo nobis crucifixus est
 ut ultra non serviamus peccato, quod immunitas tanta est, ut parem me
 et quemvis Christi sectatorem regibus faciat et sacerdotibus. P. Apo. ita lo-
 quente et Christiano interpellante, Gens ista populus acquisitionis regale
sacerdotium. Tu vix finem facis enarrandi, si quando victor ex hostibus spoliis,
 c. consensu

+ Rom. 8. 17. Ut et con-
 glorificemur
 + 2. Tim. 2. 12. Et
 suslinebimur et

Sedulius
 qui originat
 Rom. 8
 2 Tim. 2
 Antiquitate
 de throno
 Galat. 2. 20
 1. Corin. 1
 1. Corin. 2
 1. V. 15. 18
 1. Joan. 3
 Rom. 6
 1. Pet. 2

752

Conscio minus coronam et utilitatem, mihi absit alia spolia, aliud ve trophaeum
commemorare, quam quae Christus in cruce hostibus & mihi peperit, et ego cum
ipso cruci affixus quodammodo moriens comparo, sicut enim illa expletans pinui
parus et potiora raduxit illo confidenter palam triumphans illo inveniet
ipso: ita et ego veterem in me ipso hominem cruci affigens triumphum de
ipsum hostibus ago, spolia reporto, per ipsum per quem mihi mundus crucifixus est
et ego mundo.

9.

Hanc conventionem quam explicavimus de gloria crucis, quam Paulus am-
bit, et gloria mundi, quam relinquit representatam video in illis verbis melle
saccaros dulcioribus, quibus sponsa sponsum i. fidelis anima Christum inrex-
pellat Cant. 1. Exultabimus, inquit, et letabimur in te, id est gloria nostra
tue, in te uno gloria bitur, memores uberum tuorum, quae nunc o sponse
sanguinum in cruce suggenda porrigis, o Lac candidissimum, dulcissimum
animo nutritum, et augens super vinum. Nam omni vino Babalonico
id est terrene gloriae praestat gloria crucis Christi, quae ita mentem rapit
vestrum Christi, ut pro civitate plagas non sentiant torrorem atq. carnificum.

Ergo in cruce gloriari idem atq. in Xpo gloriari, quae sola gloriandi ratio
permissa est, qui autem gloriatur, ait Apostolus, in Domino gloriatur, nam
extra Christum vera gloria esse non potest; nec qui se ipsum commendat, cum
lari in proprio ore fugeat et vilescat, ille probatus est, sed quem Deus non
commendat, ille non potest non esse probatus. Commendari autem a Deo nisi
qui filij, sive Dei Teru membra sunt, et cum ad crucem sequuntur, non so-
lent, nisi autem sunt qui in cruce, atq. adeo in Domino gloriantur, in quo sa-
pientia et fortitudo atq. divinitas sunt vera. Hierem. 9. 17. Voce Domini conte-
stante, non gloriatur sapiens in sapientia sua, et non gloriatur fortis in
fortitudine sua, et non gloriatur dives in divitijs suis, sed in hoc gloriatur
qui gloriatur scire et nosse me, Pauli haec scientia, Haec gloria propterea
inquit mihi absit gloriari nisi in cruce & de hac gloria crucis ita

10.

Chrysostomus homilia de cruce, crucem ubiq. celebrari, inquit, in domibus
in foro, in solitudine, in vltis, in montibus, in collibus, in vallibus, in mari,
in navigijs, in insulis, in castris, in arvis, in thalarnis, in gym-
nasijs, in varijs argentis, in aureis, in margaritis, in murarum picturis,
et ubiq. ubiq. refert Cartagena lib. 10. q. 26. scem. 26. quae ego in Chrysost.
cit. loco non invenio, sed in de montana, quod Christus sit Deus
tomo 5. ad medium eius tractatus, sed quomodo gloriandum in cruce.
hoc alio sum pro dicitur principio, dicamus.

§. 3

Quomodo in Cruce gloriandum.

11.

Gestare nobiles multa in velle caucern omnibus conspicuam alij candentem
virentem alij alij etiam rubentem. quid illud? num origine honoris
an epistura cordis? Quis magni in velle caucern proponant nunguid ut de
reuerent hober? Labaurum Constantinus Magnus Cruce decorauit, ^{Constantino}
qui caucern ligneam humeris sublatam per urbem circumferant. Hera ^{Constantino}
Alus Imperator etiam in montem caluarium proprijs humeris, et depositis ^{Constantino}
regis, velle inductus amictu reportauit. Vniuersi etiam Christiani Cruce
signo se munierunt, hoc demones, ha darna et phantomas, hoc nexia cogi-
tationes figant, abigunt, dissipant. Sed rogo du sodes, num hoc sic in
Cruce gloriari? quid dubitet? At ego praclara hic venerator Christiane
pitati, atq religionis iudicia, cultus hic ex tenui fidem ex aui commendat,
sed nisi inuis ardeat charitas, quae fidem vivificet, quid puta tibi prode
ut illa tua in cruce Christi gloriatio?

munitur

12.

Verbis et ostentatione, sed multo magis egregijs factis, et crucifixi Christi
imitatione continentur. Quare tunc locum Pauli ita Haimo propterea ^{Quia}
auctor explicat, ut dicat gloriandum in cruce Domini non solum credendo ^{ratione mag}
da, sed etiam imitando. Dionysius vero Caesariensis similiter ait, inquit ^{Haimoni e}
arne gloriari in circumcissione, in ceremonialibus legis, in sebui caduui, et va ^{cano, Diony}
sani, sed hoc sic gloriatio mea in Christi passione occupari, eius beneficia
meditari, ipsius vestigia sequi. Duo enim potissimum Crux Christi com-
plectitur, mysticum, nempe quod fide tenemus, et exemplum, quod
imitando sequimur. Sic Leo Maximus in sermone de passione. Crux ^{Leo i. in}
Xpi, quae salvandis est impensa mortalibus, et sacramentum est, et ^{Duo contin}
exemplum, sacramentum in quo virtus impletur diuina, exemplum
quo deuotio incitatur humana, captivitatibus enim iugo exui, hoc etiam pro
stat redemptio, ut eam sequi possit imitatio. Sacerdos elegantissimus
Pater, quo elogio quid potest dici, aut uberius, aut gloriosius? Ergo
non solum opponit Apostolus Crucem Christi Ceremonijs Iudaicis omni
Virtute carnis, sed etiam inanimi generum immortalitati, quam in huma
na laude et gloria ponebant. Vnig autem mixt accepit sunt, in
Xpo enim Ieru fuit sequenti. V explicabimus) neq circumcissio (id est
Iudaicis ritibus) aliquid valet, neq proputium (i. ethnicorum gloria)
sed noua creatura, id est noua vita per crucifixi mortem comparata
noua, inquam vita, quae (ut s. cap. 5. v. 6.) fide per charitatem operante

constat

constat, quia enim fides sine operibus mortua est, qui vult crucis glo-
riam nancisci; et fidem crucis retineat, et operibus clavis affixum in
cruce dominum imitetur. Non enim est illud quod nomine tanti
Imperatoris, cuius praeo clamat, qui vult venire post me, id est effernus
discipulus; seu (seruata metaphora dicamus) qui vult sub meo signis
militare, abneget semet ipsum per obedientiam mandatorum meorum
et tollat crucem suam; sed haec sublata ne otiosi stentat, non timidus
retrocedat ad certamen imitetur, et sequatur me. Gaudet itaque, et glo-
riatur Paulus in cruce Christi dum eam extollit, eius myste-
rium praedicat; sed nihilominus exultat atque triumphat cum, cum
propter crucis praedicationem, contumelias, vincula, carceres, verbera,
et uno verbo crucem patitur, et quotidie in cruce moritur, si non pro
fundendo vitam, tamen mille mortibus obicitur. Rom. 8. 36. 2. 2
Corinth. 4. 10. 11. et cap. 11. v. 30. et cap. 12. v. 9. et hic. v. 19.

§. 4

Cur non in sua, sed in cruce dñi Jesu xpi, dicit Apосто-
lus se gloriarī?

Non solum furca, seu patibulum cruce appellari conuenit, sed cruciatus
ipse, seu quicquid cruciat, et torquet, crucis vocabulo dici solet; in priori
significatione summius. Estes 5. Inquit (Roman) excelsam praeparari cru-
cem Mardocheo. Ioan. 19. Habat iuxta crucem Iesu mater eius; in poste-
riori dixit Christus, qui vult venire post me abneget se metipsum, et
tollat crucem suam, et sequatur me. Math. 16. Crucem non tam liguae,
que panis contingit, quam cruciamenta, et tormenta, ac tribulationes,
sive incriminae, sive eximere aduenientia, iubet suos Dominus aequo
animo assumere, et portare suo exemplo, qui per totam vitam, non tam
tuam, quam nostram vere langores ipse tulit, et dolores nostros ipse portauit.
Ios. 53. 4. Itaque cum Paulus dicit se in cruce gloriarī, non solum de prio-
ri, sed de posteriori significato crucis credendus est dicere. Sed quoniam
quid cruce fuerit, quod non in sua, quam iuuu est tollere, sed in cruce Christi
quam tulit et portauit ipse Dominus, gloriatur? Huius est quoad
priori partem facile fuerit solui; si quis dicat nullam Paulo
fuisse crucem propriam, sicut Petrus, Andreas, et alij, qui in cruce suspensi
mortem subierunt pro Christo; non enim ipse cruce, sed gladio interficitur,
martyris lauream promeruit. Sed de posteriori non ita facile responderi

13.

14.

potest cum alii dicat Apostolus idem se glorari in tribulationibus
 ut Rom. 5. 3. Et 2. Corinth. 12. 10. Placeo mihi, in infirmi-
tatibus meis, in contumelijs, in necessitatibus, in persecutionibus, in angu-
stijs pro Xpo. Ecce causam Pauli, in qua complaceo sibi, et gloriatur
 Quomodo ergo verum est, quod ad Galatas dicit, se non glorari, nisi
in cruce Xpi, an fortassis eadem crux Christi, et Pauli? An idem
cum Xpo Paulus? qui 2. cor. 2. 19. Christo, inquit, confixus sum cruce,
 quasi una sit crux utriusq. Unde addit. Vivo ego, iam non ego, uiuit uero
in me Christus, quasi una sit utriusq. persona, et una uita. Si dicimur
 et capiti, et membris corporis actiones, passionesq. esse communes, non
 dubium est, quin crux Domini sit etiam Pauli, et contra, quia Xpi
 caput, Paulus membrum eiusdem corporis mystici. Quare cum Paulus
 dicit Col. 1. 24. se adimplere, que desunt passionum Christi in carne
sua pro corpore suo, quod est Ecclesia, unum profecto cumulum men-
tionum, eundemq. thesaurum insinuat fieri ex ijs, que Christus, et que
ipse, imo et reliqui sancti passi sunt, tanquam membra Christi, id est
Ecclesie, nihilominus, quia persone materialiter sunt diuersae, Pauli
et Christi, dici probabiliter potest non in sua, sed in Christi cruce idem-
modo glorari, quia radix meriti, atq. adeo meri glorie ex Xpo, siue ex
Xpi cruce dependat. Ita sane ut nihil glorie inesse possit, cuius uis passio-
nis, aut crucis ex ipso, qui patitur, si a passione, aut cruce Christi se iuncta
consideretur. Gloriatur itaq. in cruce Dni, etiam cum ipse contume-
lias, et tormenta crucis patitur; quoniam ex cruce Domini suae crucis,
non est suis cruciatibus gloria accedit. Sic nimirum qui nuncupantur
ab imitatione Christi Nazarei, cruce ligneam Sumnerii sublatam
in solemnii supplicatione circumgestantes, gloriatur sane, non in illa
cruce lignea, que mox deponitur, sed in cruce Xpi, cuius memoriam
recubant in illius gestatione, que crucis Christi uere imaginem se
praesentat. Gaudet ergo Apostolus, gloriatur, et complaceat sibi in contu-
melijs &c. non quod contumelias patiarur, sed quod pro Xpo, et memo-
ria crucis eius patiarur, Unde etiam fit ipsa etiam et crux pro Xpo,
quam portamus, cum nostra sit crux (eam nempe gestamus) tamen crux
Xpi dicatur, quia eam Xpi Dominus, uel ingerat, uel approbat, uel certe
ad sui imitationem certis nos ferre, ac pro ipsius nomine et gloria
tolerare; quin etiam quia crux Xpi imago quaedam et representatio.
Cruce Christi iure nominatur; ita Beatus Andreas Apostolus cruce
sibi

15.

Rom. 5. 3.
 2. Cor. 12.
 Gal. 2. 19.
 Col. 1. 24.
 Iherosolym.
 idem
 Ex. cruce
 Dni nris
 uisibilis
 acutis
 Hanc
 comp. hanc
 inf. b. maie
 Hecelona
 in la g.

sibi paratam, tanquam si ea esset in qua Xpus mortuus est, allegubatur.
O crux Xpi diu desiderata, suscipe discipulum eius, qui peperdit intus.
ut pte me recipiat, qui peccata me redemit. Leo Magnus serm. 9. de
 quad. Commune Consortium Crucis Christi appellat, ieiunia, dolores
 persecutiones, et quidquid pro virtute patimur; et presidio Crucis Xpi
 mentem rationalem inlenti dicit aduersus noxias cupiditates, cum
 per continentiam illis resistit. Sic v. Paulus Philip. 3. 10. configura
 rum se morti Xpi, ut, per societatem passionum eius. Vbi Hughysae. *Hic*
 afflictiones, inquit et persecutiones imaginem mortis illius (id est) Xpi
 depingunt, proinde et nos idem cum Xpo efficiunt, quatenus pati
 mur, Vitam dignitatem passionis et afflictionum. Hec Theophrastus
 Quomodo ego Philip. 3. 19. inimicos Crucis Xpi appellat Paulus
 eos, qui labores fugiunt, et tribulationes, ad quas excitat fides, et imita
 tio Crucis Christi, quippe qui non modo, non horreat, et fugiat, sed
 delatos labores et tribulationes in predicatione libenter, et gaudenter
 subeat, superetq. gloriosissime. Non ergo Pauline gloriationis Crux
 Christi, materia vero, ipse tribulationes, hinc est Crux, siue cruciatus subla
 tyromine et gloria Xpi.

+ Un se gloriant
 dicit Paulus in
 Cruce Christi;

§ 5.

~ CURSUS glorandum in cruce xpi ~

Ecce in hac disputatione mihi occurrit haec q. quam liber paulo suffrag
 (quia nimis inuicidam, et uilern arbitror) persequi et explicare. Nemo
 dolens ignorat, gloriam ex praecclare factis omni. Itaq. virtutem non mi
 nus instantes gloria, quam umbra capui in media luce ^{solis} consequitur.
 Cum vero pacis tempus vacuum fore sit occasione virtutis, atque
 adeo minus commodum videatur ad gloriam, sine se ut generosissimi
 quia ocio pot. habito incerte, et tranquillitate pacis ad tempus omnia,
 militarem, et altissam vitam amant, armorum splendorem, et
 castra regnantur, et cum vita periculis discrimina belli, sic nonne
 gloriam, cuius omnes studio tenentur, et amore ardent, in arduo ex
 peitantem se adipisci posse confidunt. Sed ne parva tanto labore, et
 virtute, cum tempore transcat, et proius inceat: tum ut curibus
 nota sit, et illustri facti fama ad plures perueniat, quid putas
 insignia praeclara quaedam assumpta sunt symbola, quae gloriolae
 nobilitatem perpetuo salutem, et laudem consequunt. Sumat autem

16.

unusquisque cuius in insignia suo arbitrata, et optet memoriam conser-
 uare signa, quae velit, illud plane consuetum est, ut magnorum
 et illustrium factorum instrumenta, alioquin vilia, floriosa,
 existerent eorum, quae fecerunt insignia, et nobilitati firmatas. Vana insignia
 hinc diffusa et laeva vexilla, principum insignibus miscuta, hinc
 floralia folia, hinc rudes crurii, aut festes, hinc angues, Lugi, canes,
 Leones, et innumera alia, quae frustra commemorare. Sed hoc unum, *Polis glori-*
 guero, vigilanter attende. Si Goliath Davidi Summo Regi, *mandibula*
 Si mandibula Sansoni virorum fortissimo, si Judith inter femina, *Conopodium*
 Laudatissimo, Olofanis Conopodium, si denique Maniochepi ad *inignia*
 summum dignitatis culmen euecti fuerit Arrian, gloriae *Cruis sacra*
 davi fauoris singularia instrumenta fuerit, quid de caue Domini *inignia*
 exstima? Nonne Dei virtuti, et Dei gloriae in ea testimonium
 extat? Quod vero factum Mustauri excogitari queat, quam cauem subisse
 Regem gloriae? Caue tartareae debellasse potestates, caue peccatum deluisse
 e caue mortem egisse praecipitem, mundam denique per cauem renouasse.
 genus hominum contritum et prostratum fraude et iniquitate antiqui
 serpentis in pristinum statum redegisse, atq. militasse. *Cruis sacra*
 mentum, ubi prius hominum turpissimi inquinabantur fama, ubi inde gloriandae
 viles infamiae notas, vel ipsi aeger contraherant, viderent, videlicet, atq. *cauem*
 flagitia in cauem abi: inibi Christi Domini insignia laudis, et gloriae
 omnes thesaurus conditos esse voluit, ut iam mirandum non sit Paulum
 adeo cauem honorare, ut dicat, mihi cauem abest gloriari nisi in caue &c.

17.

173 Quod enim (ut cum Chrysostomo loquar) erat mortis symbolum, et turpitudinis
 me morti, multae benedictionis argumentum est, et omnigenae securitatis murg,
 tempestiva Diaboli plaga, Demonum ferum, charnis contrariaum via
 ritum, Haec Chrysti, quibus curiosa est illa I. Leonis exclamatio *Leo Magnus*
 O caue tu fons omnium benedictionum, omnium causa gratiarum, in qua
 datur credentibus, Virtus de infirmitatibus, gloria de opprobriis, Vita de
 morte. Nonne optimo Iure caucis lignum pro insigni gloria assumptum
 est a Christi militibus, siquidem hoc tantae, ac tam insignis victoriae
 Christi instrumentum, ac symbolum est? Satis superq. fuisset dominus
 gloriae manum pressisse, imo digito, imo fimbria vestimenti tetigisse patibu-
 lum caucis, ut omnem ab ea maledictionis, mortis, imbecillitatis, turpitudinis
 et infamiae notam abegeret. Sed cum totis eam gloriosissime carnis

omnibus

membris, pedibus, manibus, dorso, toto denique corpore tetigerit, et capite ipse
 regali diademate insignito tangere etiam dignatus sit; quis non videat
 ex hoc contactu divinum catervis, et presentia tantae maiestatis, et
 divinae gloriæ, cuicquam non modo omni gloria cumulataro, sed gloriæ etiam
 magnificentissimum solium exstitisse. Si enim sol mundo exsurgens radijs sue cla-
 ritatis universum illustrat, illuminat, decorum pulcherrimum reddit,
 descensus tenebris, caligine absterget, nocte fugata, ne solitaria, coelo, aqua,
 terras, sed viscera etiam terræ, et aquarum profunda sua virtute permea-
 dit, et tactu huius virtutis ditat, et mille thesauris replet. Cur dubite-
 mus hæc omnia, et multo meliora, atq. maiora ascendentem in caucem
 regem gloriæ curi præstitisse. Si quidem ipse splendor gloriæ non potuit
 non, quam tetigit caucem, sue gloriæ radijs perfundere, perfusam illu-
 strare, illustratam decorare, et sua divina virtute ditatam maxime
 gloriosam efficere. Sicut itaq. summe honestatis rursus in noctem,
 laudis claritudine ignominie tenebras, obcuratatem demum infamæ,
 atq. dedecoris in maze effuso summe nobilitatis et gloriæ fugavit, dispersit
 ac penitus dissipavit. Hinc, quæ fuerat quondam symbolum moris,
 Vena vite facta est: arbor infelix felicitatem consecuta: patibulum no-
 centium in thronum gloriæ conuersam; ut omnes una voce cum Apollonio dica-
 mus, michi autem absit gloriari, nisi in cruce & Appellet, licet mundus
 stipitem infelicem. Seneca lignum maledictum, cuiusdam damnatam
 Apuleius. Supplicium servile. Faustus, contempibile lignum. Sapientia. Sed
 Christi discipulus (cui iam mundus crucifixus est) Lignum vite, Apocal. 2.
 et 22. insigne libertatis benedictum lignum. Sap. 147. Crucem beatam, auream
 stipitem Exo. et regale solium in quo omnis gloria domus Dei subservit
 Ab. Isa. 22. 23. nuncupavit. August. sanguinis Christi decidens in
 terram, ^{stillatione} terram mundatam ait, ut in omni loco dignumq. dñm in
santo sancto non lenare possimus pura manus ad Deum. Idem affe-
 rit Chrysost. non solum de terra, sed de aere etiam, ac propterea Xpm
 in aere subleatum. Dicit, ut aërem non entum mundaret. ⁺ aque præ-
 terea mundate, sunt baptisate Xpi, ut sanctificandi vim apte
 offerat accipere. Eadem ratione de ligno crucis dicere fas fuit, sacrate
 facta carnis Christi virtutem vivificant, et summam pulcherritudi-
 nem, et gloriam immortalis exegisse. Unde S. Andreas ita cum
 ad crucem agebat, gaudio perfusus dicebat. O crux, quæ de membris
Dominici decorum suscepisti, et cadaveris caucem compellat, O crux decora

+ In altitudine crucis
 immolatus et non sub
 tegmine adificij, ut aë-
 ris naturam mundaret.
 Terra etiam quægaba-
 tur stillante sanguine
 domini super eam. Ven-
 Ga sunt huiusmodi sem. i. in
 Parasceve per. 6. de cru-
 ce h. latrone non longo
 ab imo. Paulo inferis
 addidit. Videt quomo-
 do mundatus est orbis
 terrarum. Et dicit ubiq.
 sanctus manus lenare pos-
 sunt, quoniam uniusq.
 terra sanctificata est:
 ut sanctior sit illa,
 quæ in imperio ubiq. tem-
 pli veteris erat sancta
 sanctorum.

et fulgida, ornata regi purpura (i. regio sanguinis) flecta digno sapie
tam sancta membra tangere. Et D. Chrysol. ita nos iubet magna
et clara voce, praesertim si cuius inimici adire, exclamare, et exi
mia cum fiducia dicere: gloria nostra, caput, et origo beatitudinis, li. Flomp.
bertas, et corona eius est. Sed quo hanc crucis gloriam magis, magis
Capere valeas, attende, quae divinae misericordiae, aemulorum, virtutis
sublimissimum sacramentum, quod magna victoria, quam per crucem
Xpi reportavit, mirabiliter indicat, mirabiliter continet.

§. 6.

CRUX Gloria fons et origo.

21.

O inimitabile sacramentum, et angelicis mentibus admirandum,
pauendum, stupendum. Conditor hominum, inter homines homo ab
hominibus in crucem altus? ad patibulum suspensus? ad rigidum ex
tensum lignum? nudus exponitur. Sic nempe regalis lectus mortuus
Stans imperatoris absque militum copiis in campo est? Hoc fecerunt
mortuo datum? imo hoc solium mactantis, hic crucem triumphalis palmis
paratus in duello victori, deo strenuissimum, ac feracissimum duellatoribus
palmam reportanti. At Dei decretatum? audi, et aethera auribus assul
ta. Magnam duellum ac novum inter caelum terram, eorum, mun
dum superum, inferum mediam. Caput ad spectaculum
Pro homine vocatus est, pro homine accitine decretatus, quem tartarus,
potestates captivum utinere, caelum eripere enixe expetit: quippe cuius
spiritum ducit unde trahit et genus, Dei, scilicet genus, homines suos,
et inspirante Deo recipimus animam. Designatus arena in monte Calva
ria. Hic candens agnus, agnus innocentissimus, toto mundus corpore in
eris, ac pene exanguis, non in Dei mactate, sed in hominis humili
tate (ut Magni Leonis verbis loquar) Congessus, contra principem Suis
mandi, tenebrasque potentiam ad crucem depugnavit accitine. Crux
Lignum intercepsum dividens, lucem inter certantes. La Cruz es la tela
della Justa, y el manenedor es el Rey della gloria, qui proprio sibi
gaudio subtraquit crucem confusione contempta. Reg. 12. 3. Hic ergo
Polimister ad lignum affixus, unus excepit omnium tela, ut quam ordidit
fuit telam hostis ad captandis homines, ipse nunc sicut. Inde liberis, et
alacriter inuolat et prouocat aduersarias potestates. Ma iterum iterumque
reperens. Agite, agite tunces vultus, agite, agite indomate flex, carus Sartate
rugie Leones, rugite, fremite, et impetite tartari. Hic est hora vestra

et

et potestas tenebrarum. Principem Egypti tenebris peccatorum dei
 num peto: cum toto sui exercitus corpore expecto: Spirituales & etiam
 negativas obedientiae aera, agite, universos vos ad singulare certamen
 prouocet. Nec moros, aut miror vos tanquam ad latronem exisset
 tuematim, certatimq; ad me, quos in salutem hanc expectaui, velut ex iniidij
 aduersus, tanquam alter, imo Verus Iesus super Saltam crucis offen-
 tans Clippem, id est, corpus expositum iudicibus, ad unum omnes cum
 vestro Rege Satana in cauem altis delebo. Haec iterat duellator Ste-
 nans, ac licet pedes maniq; clauis trabales perforent, spinosi vesti culpi-
 des, caput spallerebrent, duxus ligni cortex dorsum exasperet, mille
 deniq; plagis, ac mille vulneribus corpus lacerum undiq; sanguine fluat:
 tamen ita fortiter, validiq; carnis sanctorumq; scuto spicula persequet, ac
 reuibrat in hostes: ut cum ipse excitus semper steterit, illi tunc de blatu
 prostrari cadant, et ad pedes deuoluti, lingua terram lambentes, victorij
 villi, vel iniidij, et volentis, offerant palmam. Sic princeps mundi
 Draco, inquam, rufus, qui caudelucerne exardescens in homines, homi-
 num sanguinem avidissime sitiēbat, tandem ad cauem cum agno
 congressus innocenissimo exarmatus, ac de regno, quod detinebat foras eiēq;
 est. Quin imo tres animae hostes, caput scilicet, corpus, et cauda draconis,
 cum tribus ipse clavis crucis affigetur, una secum ipsos transfixit. Caput
 dico Draconis potentia, tenebrarum, corpus vero mundi nequitiā, Cauda,
 deniq; carnis petulantiam et peccatum, Venenum autem huius bestij
 nimium mouem, deglutiens exinxiit. Igitur iteō tres clauis, quia
 aduersus tres Humani generis hostes parabantur. Carnem itaq; id est
 peccatum rem abiecit, et animam, ac vilissimam pedibus subijcit, ut con-
 culcet, mundum ac Demonem, Valentioru hostes manibus compresso
 tenet, ut delazeret, iteq; tribus clavis, tanquam ad lateram crucis
 appendit. Hoc pro homine redimento pretium Eterni patri soluitur.
 Sed iam quibus victoriam tantam obtinuerit armis, tectus carne dei
 filius, Accendite. Debellant sane mundi principem, id est ambitio-
 nis caput, humilitate, qua subiit homo Deo patibulum. Diaboli
 membra, quae in cauem sustulerunt silentio et patientia debellant.
 Stimulum mortis, id est peccatum innocentia vite, legem, id est virtutem
 peccati sustulit, ipsam deniq; mortem miserando debellant. Quid gloria?
 Angelos admiratione et stupore exinxiit obedientia vicit. Vicit Deum

mimic charitatis oblatione, et tot victorijs uno puglio obtentis: ne tamen
coelum non uinceret, pro quo pugnarat, scala cauis coelo admoda, coelum
tandem superauit. Quam non statim ut ascendit ipse subleuit longius,
sed admodam, hincuenit, reliquit, et in altum erectam, atq. stantem,
ut non post ipsam, milites post imperatorem, antecedentem subingunt.
Concedamus. Scala est coli Maxima, instrumentum victorijs, nobi-
lissimi palma triumphi, abru. g. Christiano miss in cauce Domini
nostri Iesu xpi gloriari.

Textus sequitur eiusdem V. 14.

Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

ii Scholia ii

22

Explicatio prioris dicti. Ideo dicit, inquit, gloriari omnem, que ex
cruce xpi sit, debellor, quia mundum, id est, quicquid in mundo
gloriosum est, uniuersam scilicet gloriari mundi inuicem atq. inuicem
regunt. Crux autem Domini Iesu christi mihi satis superq. ad gloriari
fuit, in qua de acerbissimo, infestissimo, et terribissimo perduelle, hoc est
de mundo victoriam repositam.

Per quem ambiguum est, in Gra. an referatur Crux, nam Gascōi max
limi est generis, sed apertius cum interprete Vulg. referatur Ihu per
quem, scilicet, siue auctorem magnae victorijs, siue incitatorem glorijs
et insignis facti; cum enim uicit Ihu Dominus mundum, me ut
uincere incitauit. Ioan. 16. 33. Confidite, ego uici mundum, Mihi.

qui xpm sequor, eius ueligia teno, eius et membrum verum, ac uiuam
per fidem et charitatem, me esse confido. de se, qui aliter sapiunt, ipse
Iudicant, mihi certe, mundus crucifixus est. hoc est demititur, ac debel-
latus, et tamquam Reges illi Ioh. 10. pedibus stratus et conuulcatus, in
partibus expositus, maledictus, perditus, inuisionibus obiectus, et cum ex-
trema ignominia neci additus et mortuus. Itaque mihi Christus
mundum ostendat cauis secum affixum, ut desinam illius fraudes,
dolos, technas persequere, auarq. gloriari populari dicam fieri facere,
ac contemnere. Aua enim mortui tamquam pestis omnino fugien-
da, abominanda, detestanda. Itaque itaq. abest ut unius glorijs
populi auarq. vel studio auarq. gratificari meo genti, Indijs, in qua
placendiue, aut uobis, aut alijs, quin, vel uniuersum mundum,

et

et vitam eius gloriam despiciat. Lucam nihil magis quam perire
cadaver, gloriam sic ad Philip. 4. 18. Propter Christum omnia despicimus
tum feci, et arbitror ut stercora. Maclab. 2. 62. Gloria eius stercus et vermis est.

Ego mundo crucifixus similiter sum. Videtur occurrisse objectioni.
quid gloriari iactas tibi mundum crucifixum, o Paulle, nonne et tu
mundo crucifixus es? non eo inficias, inquit, sic est, et ego mundo cruci-
fixus sum. Hic mea magna gloria est, me ita a mundo exagratum, illu-
sum, in crucem actum, ut velu intellige. Tunc cruci affixum per
mundum iactas, ego autem in meis cruciatibus mundum a me
crucifixum glorior.

23.

Sed que peritus intelligas, audi, aliter explicemus. Duo continentur illa
exceptio propositio. Mihi absit gloriari, nisi in cruce d. primium se-
ra nulla se mundi gloriari, alterum in cruce gloriari. Primum quod
sem explicat a posteriori ex signo, priorum signum inde sumitur, de
qua quis gloriam expectat, vivat necesse est, saltem in eius corde, qui
expectat. At mundus in corde Pauli mortuus iam erat, ideo nihil
estimabatur, sed in solitudine erat, ut dicit eius rostrum possit illud
pral. solitudine datus sum, tanquam mortuus a corde. Posterior

24

signum ultima verba continet, Ego mundo, mortuus itidem sum,
non quomodo libet, sed in cruce, mundo expositus, nec mundus, et
coactus, sed libens volens, in cruce, inquam. Xpi Domini nostri, qui a
cum Xpo simul mortuus sum in cruce. De se etiam intelligit Apol.
quod vobis dicit Col. 3. mortuus erim estis, et vita vestra abscondita

est cum Xpo in Deo d. a. Ergo gloriabor, inquit Paulus, in cruce, quia
in ea et mundo mortuus, et Xpo deumctus, ut cum eo vivam in gloria,
que cum mundo non peribit, nec cum mundana gloria extinguetur?

Tudet itaq in verbis Apollolus, et obiter mundum, atq eius detectores
irridet. At autem, gloriam meam arbitror crucem, preterea nihil.
In ea nimirum affixi mundum, et devici, quod tunc ille simul
occidit, tamen gloriam non abstulit, cui irridet, Hec gloria San-

sonis et Theopari, qui moriendo de interfectis triumphavit.
Si roges. Paulum quando nam sibi mundus actus in crucem? quan-
do item ipse mundo crucifixus est? Respondet primum, tunc quidem
mundum in cruce expositum pependisse cum Xpi e cruce pependit, et
Xpo moriente simul et mundum mortuo subijit, et Xpo et sibi, qui

25.

26

in Xpo erat, tanquam corporis Christi membrum, fuerunt. Deinde cum
 Paulus vestigijs Xpi insisteret pro Xpi nomine ignominij affectus flagrat
 casus, multa ac varia passus ad mortem usq. deductus est, tunc et ego, inquit cruci
 et meum mundus, affixus est. Sed huius emulcatio forte vis ut exponamus.
 fiet paulo inferius. Aliter, i. generalius, sed non licite ad mentem Agostini Expo.
 explicatam reperio hanc sententiam, mibi mundus crucifixus est, et ego mundo. Paulo
 mundo. q. d. agnoscere quidem iactatum est de mundo, mibi iam ille mortuus
 est, (sicut in se, aut alij vivat) ut me nulla ratione queat amplius illucio
 honorum, vel tenere, vel capere, ego similiter apud mundum, i. apud
 detectores mundi, nihil parum nihil sum; ut pote iam mortuus, nul-
 lum ^{plani} tamen commercium inter me et mundum expectari queat. Da
 auerios rematado quentat, Me mibi mortuus, et ego illi, no somas
 para en uno, ni el param, ni yo para el. In hanc sententiam Chrys.
 Neg mundus iniecit manibus, inquit, captivum ducere posse crucis ama-
 rorem, nec hunc cupiditate mundi, aut rerum mundi tenere, ut pote
 qui iam vita cesserint; atq. alteri promeruo Sabcat ut. S. Anselm. Anselm.
 plerumq. contingit, ut iam homo mundum mente non teneat, sed tamen
 mundus cum occupationibus abstringat; et ipse quidem mundo iam mor-
 tuus est, sed ipse mundus adhuc mortuus non est. Sed Agostolus cum,
 et ipse seculum perfecte despiceret, et se talem factum videret, qui
 iam ab hoc seculo conspici omnino non posset, iugiter suis vice vincu-
 lis liber dicebat, mibi mundus crucifixus est, et ego mundo. Quia
 ergo nec mundi gloriam querebat, nec a mundi ipse gloria querebatur,
 et se mundo, et mundum sibi crucifixum gloriatur. Bernardus etia
 omnia, inquit, que mundus amat, cruce mibi sunt, que vero mundus
 reputat crucem, illis affixus sum, illis adhaeco, illa isto completor affectu,
 q. d. no somo para en uno, ni el param, ni yo para el. Hinc conuenit
 illa similitudo satis arguta, Elephas, et apex depinguntur in contra-
 ria gradientes, ut diversa, imo contraria innuat studia, Cordati, et
 Stulti; nam Elephanto belluatum nulla prudentior, apio nulla stul-
 tior, aut inquinatior. quid vero stultitias, quid inquinamenti in
 mundo? dixeris tamen Arulentiissimam suam qui terrena fa-
piat, cum Deus venter est, et gloria in confusione. Inuicissima, sa-
 pientis vero quicquid, Sua dicendus est, si crucem sapiat, crucem cum
 Paulo

Paulo

Paulus
 do cum X
 sed iam
 pro X
 Paulus
 Expo. S.
 Nullum m
 mundo comm
 ut pote me
 Chrysost.
 Bernardus
 in quod h
 gino m
 crucifixo.
 Hicrop
 cu d
 huius
 Com
 studiu

Paula predicet, et sibi glorie cauem ducat. Hinc discit cur mundus
dicat. Hebr. 11. Sarutis marcyibus dignus non fuisse. Hec enim
preciosissima coeli Margarita porci, indignum erat, ut vel lam-
bonda, et deoculariaq. preberetur. Si a ellos lo merecio Amun-
do, ni el mundo para ellos era digno vien.

THEORIA

Quid mundi nomine hic designetur.

Petrus Ioan. 3. tripliciter distinguit mundum. 1. pro viciosis hominibus
propter reprobit. 2. pro peccatoribus solum hic peregrinantibus. 3.
pro omnibus hominibus, siue bonis, siue malis, siue reprobis, siue peccatoribus
si, prout capax sunt eterne salutis. Quam sit certa ac sufficiens hec divisio
atqueum est iudicium. Mihi ad libitum videatur, satiq. libera, Vera tamen.

27.

Si mundi nomine intelligatur hec totius universi machina, rerum que coeli
ambrosiu continentur, uniuersitatem comprehensens, qua nihil elegantius
ornatius, mundius, pulchrius ac nitidius fuerit. Unde et nomen accepit
ut Græc. Kosmos, Latine mundus nuncupetur, non satis apparet cur odii caues
et suspensio malletur. Si autem eo nomine impy homines, i. huius seculi
filij mundi amatores notentur, cui se in totam gratiam carni addicat quid
necum apostolus Christus, nisi ut eos ad meliorem sorte vitam, vel cum sua
vita discriminare, secundum Christum eiusq. exemplum traducat. Qua dere
licet alia sepe, nunc tamen in istius sermo non agit. Quem ego mundum
propterea sic dici cauefixum? Num quid illum fortasse, qui inter animos
Sotus primum locum tenet, solent pro mundi gloria usurpant, sicut Demon
pro diuinitate, caro etiam pro delictis nominatur? Hoc magis ad rem oppositè
dici videatur, sed cur mundum solum, non simul reliquos duos Sotus sibi
cauefixos dicit? num quia de gloria speranda tantum modo loquatur?

Mundus exterius opponitur Deo, seu regno Dei, quatenus eius amore homines
a Deo deficiunt, cui lege preuaricantes. Unde non solum appellatione mundi
uniuersitas creaturarum, sed y omnes, siue homines, siue demones contran-
na, qui ex parte et faciente mundi aduersus Deum faciunt, sic dicuntur
demones retores mundi tenebrarum. Ephes. 6. hic mundus eum non
cognouit. Ioan. 1. 10. Sic vos de mundo non estis sed ego clepi vos de mundo. Ioan.

14. hic mundus, scus in maligno positus est. 1. Io. 5. 19. cap. 2. v. 4. de saculo.
Opino Paulum eodem modo mundum hoc loco accepisse, atq. in Epist. 2. Corint.

28

7. 31. cum dicitur, Peperire figuram huius mundi; atq; adeo, utendum mun- do tam leniter, tam moderate, tamquam non utamur, sicut in ludo Caethearum (Hisp. quinnera) ita est usus figurarum, ut libenter pater ire sinantur; veni capendo la figura aurea sea la recibe tan de mala gana, que al ystante dice de cartan dore, paso. q. d. ultra, ut fe- licitorem sortem consequar, transeo, non sic immoror, sedum moror, im- moriar spe frustratus. Itaq; mundus transit, et concupiscentia eius. 1. 1. Ioan. 2. ne igitur cum eo transeamus, et nos ita peperire sinamus, ut in Deo, qui in transitu non detinetur, fixi mente semper simus. Eadem significatio ne etiam accepisse Iacobum Apostolum in epistola cap. 4. Item Ioan. 1. Iacob. 4. 4. epis. cap. 7. v. 15. 16. 17. et sepius alibi. huius autem loci mundus profecto 1. Ioan. 2. 17. statate sumitur, ut pro omni recreata sumatur, ut Deo opponitur, non ex se, sed hominis vicio prave utenti creaturæ Dei, hoc est mundo, et huiusmodi mundo continentur. Ergo cum sibi carissimum offerit Paulus, quem Ioa- nis diligere vetat, cum ait. 1. epist. 2. 15. Nolite diligere mundum, neque ea que sunt in mundo, ut scilicet immorandi in mundo nimis appetitu feramus, divitias, voluptates, honores, reliqua re commoda immoderate cupiamus, impij, Seseamus, amicos, necessariosq; sine modo complectamur Quod mundum minime gendum Locis huius ex. 1. Ioan. 2. 17. 29. Primarius nempe affectum amor primarie dicendum rei. i. creatori omnium Deo; secundum Deum, et pro Deo, fas tantum alia diligere. Cui scius fecerit audiat in ore partem Iacobum cap. 4. 7. adulteri vicini, quia amicitia huius mundi inimica est Dei; et ut declare quid sit diligere mundum, nimirum contempta, alterius seculi vita eterna in morari velle in hoc seculo; addit, quicumq; ergo voluerit amicus esse se- culi huius, inimicus Dei constituetur. Quod sic Ioan. (reddens rationem prohibita dilectionis mundi) si quis diligit mundum, non est charitas pa- tris in eo, q. d. Deus unus et pater omnium ab omnibus unice diligen- dus, si quis ergo simul diligit mundum, quamquam mundi creaturæ communitur non diligit unice Deum, atq; adeo nec diligit, quod si Deum non diligit, nec diligitur ab eo. Patet ergo in amatore mundi non habere locum amorem Dei, nec gratiam. Hinc vide quam apertè adul- teri appellatur mundi amator a Iacobo; quippe, qui Dei dilectionem cui velut sponsæ servare fidem debuerunt, prodiderunt tamen; et mundi post habuerunt dilectionem, et scilicet Deus Testes, emulatores in nomi- nat scriptura, quod subiicit Iacobus, An putas, inquit, quia inaniter scriptum dicat, ad invidiam concupiscit spiritus, qui datur in verbis. Cuius superbum Locum

Locum significat quod Deus more Zelotypi invidet mundo trahenti animas sibi fide deservatas, ad ipsius mundi amicitiam, et Dei inimicitiam, quae amicitia debet mundo inimicitia et de Deo. Spiritus Dei Spiritus sanctus est, cui competere dare gratiam, et per gratiam in nobis habitare, maiorem autem dare gratiam, i. auxilio suo pervenit nos Spiritus Dei, Deus ipse, qui in nobis est, per caritatem et gratiam, ut vincamus tentationes imitantes, ad amorem alienum, nempe seculi ac mundi, quod si speremus eius auxilio, et gratia adhaeramus creaturae, minus est quam duxiter ferat. Dura sicut infernus emulatio, qua exardescit in persequendo animam, atq. in mundum ipsum, qui, ut persequeret sua pulchritudine illexit.

Cum itaq. si de emolumentis agitur, si de gratia et charitate, maiora emolumenta, maiorem gratia expectetur a Deo: nonne Iure irascatur aduersus eum, qui se deserit ad amorem mundi. Nemo iste superbus est, dignus qui, cui Deus ubiq. resistat, nec seriat voti alicuius compotem esse, abnegata gratia, quam dumtaxat prebet humilitatis, ut mox subiiciat Iustus Deus superbois resistit, humilibus autem dat gratiam. Hinc attende ad Pauli diuinam mentem, et quam ab se excludit, abiecitq. longe amorem mundi, ut dicat sibi illum pro mortuo, proque crucifixo cadavere esse: sed illi vicinior. Mox autem existit, ac praecipue turpissima damnatus more, non diligitur, nec amaris, aut gloria, sed odij potius atq. horrois occasio est. Veram quia non mundum tantum, sed ea etiam, quae mundus continet, ac complectitur, secum cruci affixerit Paulus, quae sint illa videamus.

30

Na

DIGRESSIO 7. Quibus ex affectibus mundus constet?

1. Ioan. v. 16. quoniam omne, quod in mundo est, concupiscentia carnis est, et superbia vitae, quae non est ex patre, sed ex mundo est. Ratio quare mundus non sit diligendus, prius exposita est; non enim cor hominis simul et Deum, et mundum capere, sub idem potest cubile, nec vnde vultu mentis terram pariter atq. coelum possunt aspicere, nec idonei qui duobus dominis seruire, nec spiritus diuinus in valem procum ve patitur, nec alio quam sui annulo sigilli, sui amantis consignari permittit. Nam, quamuis sunt ea, quae in mundo maximo in pretio habentur, ex eorum enumeratione declaratur: quicquid enim mundus continet, quod non

31. + & concupiscentia oculorum,

dant, hoc est mundi civis, seculi filij et dilectores, maxime faciunt; Inmundum
 pro quibus diladantur, et sece mori sepositissime Satie incarnate, ac se
 mirantur dedunt, ad tua capita referri possunt. Nam aut carnis sensu
 titillant, Alliuunt, et recitant, ut voluptates; aut oculos movent et
 in sui cupiditatem incitant, ut diuitie, opes, rerum copia; aut demum
 vitam ex tollunt humanam, Splendore q. et magnitudine quadam emi
 nere, ut videatur, efficiunt, ut honores dignitates, fama, gloria. Hoc
 triplex genus rerum, que non ad hunc finem a Deo creata sunt, ut
 allicerent, et tanquam visco homines, sua blandira retinerent; sed ut
 pro necessitate et oportunitate, q. moderate atq. modeste, non circa
 ultraue modum, uterentur (ut dixit Apolt. 1. c. 11. qui utantur hoc
 mundo tanquam non utantur) tamen ad libidinem suam abutuntur
 homines: ideo non ex parte, sed ex mundo esse, dicit Apolt. Iohannes, quia
 concupiscentia ab hoc triplici obiecto exuitata, et irritata est. At inquit
 concupiscentia ex homine prodit, Vnngiasq. enim, ut ait Iacobus cap. 1. Iacob, 1. 14.
 tentatur a sua concupiscentia abstractus, et illeclus. Verum hoc, sed
 non concupiscentiam mouet obiecta mundana, Unde Vocantur de
 sideria secularia. Sic 2. c. Conspicua hominum ubi exultantur. Ad hunc
 pars etiam mundi est. Malini autem Satie scripta vicij, sive alia vicio
 si nomine uti ad significandum obiectum, Notius apparet non esse, Actu gra
 sub Satiforma et ratione a Deo. Peccata namq. et vicia rerum a Deo usuq.
 non sunt; sunt vero a mundo a regula, et fine, quibus in sua condi
 tione Deus conchuit, exorbitante: Exemplo fiet galam. Si regi mi
 nibus speciosissima puella, et quam dici, aut cogitari potest. Castissima
 ex hu, que in ministerio regis est; Sane a Rege perditu
 amari; quod egre regina ferat, offensamq. se dicat a rege et ancilla; non
 id certe vicio dabitur regis, sed ancille, cuius pulchritudo regem, Mexit
 iusq. regi, qui sua cupiditate effrenate diu se sinit. Mundus itaq. pul
 cherrimus est, sua pulchritudine in sui amorem rapit hominem: qui
 a Deo quidem auertitur, ut mundum amore complectatur. Huius v.
 peuari non Deus causa, qui mundum creauit, sed homo, qui perditu
 amant: aspiciit vero quasi luxuriis oculis mundum, qui in sui amorem
 hominem traxit; sicut et in proposito exemplo regina non satis parate
 respectat ancillam, licet experiem culpa sciat; quia occasio exuit offon
 sionis sue. Sic gladium quis detestatur, quo humanus effugit ab sanguine: per exp

32.

Sic

Inmundum
 genui rerum
 quorum
 tione homi
 Creatur
 Libidinum
 nibus dan
 moderat
 Ad hunc
 Actu gra
 usuq.
 Similitu
 Non
 sapie
 homo
 cur De
 perditu
 creatu

sic calicem quo venenum propinatum est. sicut & instrumenta acriora non sint capacia. Hinc mundus totus in maligno positus dicitur. 1. Ioan. 5. 19. ut interpretatur Hieronymus et Cyprianus, quia in eo mala fiunt, nimirum, quia occasio malorum. Nam et saltus grassatoribus infestus, et domus, quae recepat, infamiam laborant, non quod peccaverint sed quod sine ipsis non fuerit peccatum. ut et poena quasi peccaverint ipsa loca militantis in odium peccati. Exurit enim saltus, et sylva, arbor, et turris edificata, et solo conplanatur. Ut nimirum non sit aqua mundatum olim mundum propter peccata perisse, et iterum incendio exurendum ante Iudicis adventum.

33.

Haec immemore exilium fore triplex gemis triplici aureo pomis d'ne teribus significatum, quo Hypomeneus Atlantam retardavit in cursum. Certe pomum solatum a serpente deceptum ex amore scientiae terribi mali delusit, et infecit vitam, ut explicavit Prosperus, Nam pomus gustus, carnis concupiscentiae, promissio de aperiendis oculis, concupiscentiae oculorum, et tandem illud, exiti sicut Ius, suspensio vitae respondet, Sed quam sine decepti experientia didicere. Siquidem illegustus amarum, et plenissimum in omnes redundavit. Oculis vero aperti non verum copiam, ac divitiarum ornamenta, sed sui corporis nuditatem extremamque pauperiem viderunt, nec profecto Deo similes, sed dimississimi potius per peccati malitiam, et demonis regno pressi, tanquam mancipia, non ut prius, mandatae creaturae domini, evaserunt.

Voluit Satanas ipsidem Aquas in deserto Xpum etiam captare, sed perdidit operam; Teuino quippe, oratione, et victus Dei victus fugatus, discessit v. concionem D. I. ubi de his Latius egi.

34.

Bernardus cum triplici comparat turba Chaldaeorum, Job. 1. 17. i. 3. tres turmas Sado opponit Genes. 32. 7. 3. mortificationis videlicet carnis, compulsionis et sacrificiorum, charitatis, atq. recte intentionis. Velans rem, quem a Petro Xpus rex exegit: nec non qui sit ex toto corde, ex ista anima, ex tota virtute, Deuteronomio. 10. 5. Mat. 22. 37. nempe affectuosus, prudens et fortis. His alia possit adiungere quae passim occurrunt. 1. Ioan. 2. 17. sequenti amorem Dei, sive obedientiam, quae illum pascat, tanquam primum, unicamque antidotum. Sicut mundi veneno contra ponit; et mundum, inquit, trahit, et concupiscentia eius, qui autem facit voluntatem Dei manet in aeternum. Quis ergo tam exors, tam insanus

et amens, qui Ecceana momentaneis commoretur? caduagis permanen-
tibus preferat? pro quanto temporis Eternitatem? rem summam, et Mundi inane
preciosissimam viliissimo precio distrahatur? ac lentis edulio regni,
Sacerdotium cum impio, atq. profano fratre dividat? Mundus transire
et concupiscentia eius. instans spectaculi in theatro exhibiti: finita repre-
sentatione, et oblectatione finita, quid reliquum? Perire omnia, iudic-
des vertuntur omnia; omnes Isari, fatigatis discedunt. Sege Isai. cap. 24. Isai. 24.
ecce Dominus dirigitur terram, et nudabit eam, et affliget faciem eius
et disperget habitatores eius, et erit sicut populus, sic sacerdos, et sicut
seruus sic Dominus eius &c. Vide sap. cap. 5. ex v. 6. ad. 26. ubi filij Sap. 5. 6.
hominis seculi frustra lamentantur, suam dementiam, cecitatem, lassitu-
dinem, Vanitatem, spes, ac desideria frustrata, et evanescencia; ubi null-
tis appositissimis similibus breuitas vite, ac mundi transcursum figura-
explicatur. Gregia commentaria Annua loci, ubi postlexici parati Sumus
versus respondet ibi 16. 17.

Digressio. 3. Quibus mundum armis vicerit Paulus.

35. **A**dversus omnia mundi arma, unam crucem Xpi Iesu Domini nri
exercio, effereq. Paulus. In hac mundum, et ea omnia, que in mundo
sunt, tribus clavibus affixa cum Christo gloriatur. Tres clavos satis largos,
longosq. in primis caudales, appello, Nuditatem extremam, Vilitatem affigendum
summam, Amarietatem tristissimam, maximamq. Hor per Hieremiam thre. thre. 3. 19.
3. 19. ut in memoriam reuocemus Exigit Dominus, Recordare, inquit, pau-
peratis, que tanta fuit, ut nudus in cruce pependerim; et transgressionis
meae, hoc est excessus ignominiae, quo adeo transgressus sum terminas Sumi-
litatis, et abiectionis, ut despectissimus virorum (Isai. 53. 34) et quasi le-
prosus, et percussus a Deo, et humiliatus, cum iniquis latronibus mediq.
fuerim, abignis, et fellis, quorum amaritudo superat quicquid amarum
est; doloresq. mei adeo caueuerunt in cruce, ut cum illis vix illi quidem
in hoc seculo dolores, ac poenae sint comparanda. Quasi quidem. 3. 19.
dist. 4. sect. 4. in obiectionis & resp. ne. Nulla, inquit poena, aut dolor
Sumis vite est comparabilis cum dolore inferni, neq. in duratione. Dolores in-
neq. in magnitudine; et ideo seclura persone dignitate in doloribq.
Christi equalitas cum illa eterna poena esse non potuit: ex digni-
tate persone non solum est equalitas, sed infinitus excessus. Maioris
enim valoris est, vel minimas dolor diuinae personae, quam rei estime-

Volens etiam cruciatus omnium hominum et angelorum. Paulo misere
suis addit. Vix est credibile dolores Christi Domini per se sumptos
seclusa personae dignitate subire equalitatem cum omnibus
penis temporalibus, quibus in hac vita, vel in purgatorio peccata
hominum puniuntur, vel quibus omnia puniri possent, si omnia
quoad culpam remitterentur. Vide quae dicta sunt s. cap. 2. v. 20. N. 49.
Nihilominus summa fuit amaritudo: quam vix, aut ne vix quidem quae ponderare.

Hic pedum clavis, quare et duplicatam praeferat amaritudinem, ma-
natum clavis alij duo; quibus et potentia Dei visa est, quasi evacuata,
et gloria Dei filij exinanita; dulcedo vero gaudij in saltem Occursum
commutata. Itaq; tribus his clavis, ut et supra diximus, mundus sub
specie sanguinarii draconis, et ostensum filij Israel, Num. 21. 9. +
Nam (ut inquit Arab.) is draco illum referebat, qui eum in paradiso
seduxit, totiq; naturae hominum peccati venenum ex tunc propinavit.

Sunt vero aliam fuisse, qui a Mose in altam caucem sublati est
stondit, ac probat. Petrus de Medina in sua victoria Crucis lib. 3. cap. 11.
ibi videre licet draconem expansi alij cruci affixum. quod si dicitur
in serpente deceptore, non mundum sed diabolum latuisse, nihil hoc
ad eructenda quae dicimus. Nam diabolus princeps mundi nomina-
tur, hoc draconis caput antea fecimus, per caput autem totum agitur
corpus. Quare dracone cruci affixo, et corpus eius, s. mundus crucifixus
est. Sicut et cum Xpo omnia sua membra cruci esse confixa dicuntur.

Representabat itaq; draco suspensus in deserto mundum cum suo capite
imo et cum cauda, etiamq; peccatum, siue concupiscentiam dicamus
oportet.

§. 1. De Serpente Anei significatione.

Si dicitur iterum hoc serpentis Anei figura adumbratum fuisse
Xpium, ut ipse declaravit Joan. 3. 14. Dico mysterium hoc eximium
et mirabile, ut idemmet serpentis typus, et Christi vaticinium sit, et
serpentis delusoris siue Sathanae, imo et mundi, atq; peccati imago fuerit.

Primum ille serpens Aeneas pro signo iussu exortu, ut videntes agri sa-
narentur ad imaginem expressus fuit serpentum ignitorum, et alarum
quorum motu, moxera inuerebant decratores Domini Israelitae.
Num. 21. 8. fac serpentem aeneum, et pone eum pro signo (ut videlicet
appareat serpentibus in uinum ad puniendos rebelles, et soler me in
mimicis nimirum duces in bello victores pro insignibus deligunt, et

36. + Christus cruci con-
fixit. Sicq; voluit
per Moysen proe-
nunciatum, testati
q;

37.

margin notes on the left side of the page, including 'clavis', 'serpens', 'draco', 'mundo', 'peccatum', 'diabolus', 'Xpium', 'serpentis', 'signum', 'mysterium', 'vaticinium', 'mimicis', 'duces', 'victores', 'insignibus', 'deligunt', 'et'.

urgant instrumenta Victoris) qui percussus aspexerit, videt, affi-
ciant necesse est, ut intelligant et fateantur meam potentiam, et ut
idonei a magistris pueri rebelles et contumaces post verbera cogi
adigi, ut decubentur flagellum; sic contumaciam spiritus
superbi sicut populi datus mihi glauc comprimere, ac demittere, ut non
dicitur percuti vident, nisi a serpente, id est a flagello meo cognoscant sibi redire
sanitatem. Nec historica exponitur, nam maior spiritus laet in historia
fuit nempe hoc factum tanquam imago quaedam ad representandum Venenum
quo toti humano generi mors allata fuit. percussit certe serpenti amicum
primo hominem, transfusa pelvis mortifera in pubertatem gravata est mors,
quampulcherrimi perierunt. Quid ergo non est futurum remedium: Sic visus pro
mittere Dominum, cum iubet in altum erigi serpentem. q. d. Vletraa atrox
illud factum Satanae, de eo poenae summam, dum sub serpentis specie eum
in cruce tollit. Itaque crucifixo serpente, et eius veneno sublato, et consumpto per
mortem vivente in posterum qui nisi aspexerint oculis, imo qui crediderint.

Victorie in
mentum pa
significatio
Similitudo
Contumacia
punire

Vletraa atrox
serpente an

Crederent

38.

At rogas, quando hoc futurum? ^{9. 2. Ps. serpente carnis Christi significante} ^{Quia videlicet cum caro Christi sanctissima}
similitudinem iradita serpentis, i. peccati, in cruce fuerit sublata. Missit Deus Rom. 8. 3.
filium suum in similitudinem carnis peccati, Rom. 8. et eum qui non
erat peccatum, Corinth. 5. que non se amia vultis. Ad rogas al peccato, ni talia
generi era, i. qui nunquam peccati rem fuerat, nec esse poterat: pro nobis
peccatum fieri. i. sacrificium pro peccato. Hoc autem ut probare possit, indubi-
tavit carne non peccatrice, sed simili peccatrici carni, quam representabat
serpenti datus in altum erigatur. Serpens quippe erat figura, sed non re. Sic
Xpus carne rebus, similitudinem gerbat peccatrici, sed nihil habebat peccati.
In cruce ergo similitudinem ^{altus} serpentis vero representavit signum
serpentis in decato. Sed hoc inquit, ut notavit Origenes, quod Xpus Dominus
visibili specie, Serbi vero invisibili forma crucifixus est. Dum enim Xpus
voluntarie subit canis, tormentis variis, dedecoratur, nudatur, prin-
cipem mundi crucifigit (videt Ambrosius) qui etenim crux durior, tristior, se-
verior, rigidior, atrocior esse potuit superbo, immundo, avaro, omnium viciis
fere inquiratissimo, quam romana demissio libenter accepta; sumus dolo
rum amato voluntarie gustatus, et datus, summa pauperiei haud imitice
altera? Cuius ergo, quam paraverat innocenti Mardocheo ^{tygu Christi} ^{sumus dolo}
subijcti ac percutit, omnibus bonis expoliatus cum tota domo ac familia interijt
Sentes videlicet comessit et commutatus sunt. Gratiam hanc regis, i. Christi
Similitudinem acceptam referre, debemus; qui sua sapientia. Ita invenit
serpentem

Serpens typus
Christi

Signum
repentis
peccatorum
Origenis
quid repenti
signum
in decato

Draco, i. i. e.
penis decato
quomodo at
causa

Mardocheo
tygu Christi
sumus dolo

signum
penis decato

Fabularum in mensem draconem, hoc est in haedymona, qui flexerat
et composuerat, lege. Est s. caput. sed maxime attende, qui doctus, i. dicitur confitent.
August. Super ad Galat. in illud cap. 3. 23. Christus nos red. de mal. & a.
quid inquis, pendet in tigris, nisi peccatum veteris hominis quod Dns pro no-
bis in ipsa carnis mortalitate suscepit? Unde nec emittit, nec tenuit. Adh. 2. cori-
dicere peccatum eum fuisse pro nobis, addens, ut de peccato condemnaret
peccatum. S. Bonavent. serm. 1. d. 4. 8. natiuit. Dni, quemcumq;
tingui, mox morderi altaria Satanae, morderi Xpum in ligno pendentem
pro passionem, et imitationem, et plenam inueniet curacionem, Nam si
sententia de Somnibus, inueniet mortem vitiosissimam, si de delicijs mortem in-
ueniet dolorosissimam: si de diuitijs, mendicantem pauperissimam. Et sic vir-
tute passionis Christi a moribus antiqui serpentis medebitur.

39.

Ambrosius, Causam non saluatiui mors est, sed peccati, innocens enim
reos illos facit, a quibus occiditur. Peccatum autem Principi, et potestate in-
tellegimus quorum studio peccauit Adam. Vide etiam Cyprianum. Infra sit.
Quis titulus apertus apponatur draconi carni affixo, quem ille, seruo danti de
nemum domino, quem titulum refert Quintilianus, cuiusdam diem ad cuius
damnato appositum. Inu et peccato ita deberet inter ducendum clamare. Fumo
reatus, qui fumum vendidit, quod refert de alio Lampadius in Alex.
nam quid nisi fumo vendidit serpenti. Cui, cum dixit existis iud. d. 2.

40.

Triumphantium de his rebus dicitur, spolia ipsi excepta, his contra Som-
nes diruptum, titula carni confixa, ablatum nefas, deniq; mixtum carum
siue occubum venenati draconis in ligno praescribit praedare notat Apolt.
Colo. 2. 23. et vos, inquit ad eo, qui iam erant membra Xpi, cum mortui
essetis in delicijs, et perputio carnis vestro, tanquam ficulis duplici transver-
borati, proprijs scilicet peccatis, quos voluntarie commisitistis, et alieno, hoc est ori-
ginali, per propagationem naturalem infecti, commisitistis cum illo, tanqua-
vera membra cum capite, a morte exurgentia, donatis vobis, grati in baptismo
omnia delicta, non modis quoad culpam, sed quoad poenam simul plenissime
indulgendo per gratiam Iustificacionis, detens delictio scilicet sanguinis, seu ab-
roganti nouis euangelij, fideiq; mandatis, quod aduersum non erat, oppugna-
batq; instar bellicis cuiusdam machinae, aut tormentarij instrumenti, Chirogra-
phum manus propriae signum in confirmationem conscriptum decreti, id est
Legis a Deo latae, seu sensentiae aduersus protoplastam initio conscriptae Gen. 2. 17.
Sen publicum populo sub Mose iniit sub aeternae mortis comminatione, quod
decretum erat contrariatione rabbi, reatus, committens damnauit, siquidem inrogis
non erat debitum inficiari, quod propria manus tolleret, id est peccatum.

41.

+ Deut. 27.

notus manus opus contritionum, quod decretum, sine legem transgressi
sumus. Atq. adeo peccando nos res legit, et sacras sermo testati sumus
hoc velut Chyographo, sic est reatus, et maunda animi & inusta, qua obligata
est poens moris in eorum et ignum Chyographura damnationis notus
testimonium peccatum, inquam, rebus de medio, ne videlicet deinceps
nosceret & nobis, arma prebens hosti contra nos, impediens ve aditum ad sa-
lutem. Quisadas de por medio las exequuras que impiden la hidalgua
no prudentes enemigos estauas la preuencion, no hazemos guerra con nue-
stros propios papellos y firmas, affigens illud cruci diversum, dilacerat una
simul eidem clavis ligno confixit cum Xpi carne, que peccati similitudi-
nem gerebat, omnium peccatorum personam representabat, proq. omnib.
debitis luebat psonas. Ergo sanguinis peccatorum facta solutione Syn-
grapha, seu chyographum amplius vim nullam habuit aduersus debi-
tores. Ne tamen fleret eius memoria, deletum, diuisumq. est, et cruci
publice adfixum, ut omnibus immoesceret. Ne vero hac solemnitate con-
tentus, una etiam et expoliatis. Sine et imperio principatus, et potestate
tenebrarum, principem mirum mundi, cum cetera turba satellitum
traxerit, in exemplum ^{caprinum feras oppellio catonary} circumtulit, para exanimato son hizo pasar
la verguenza, confidentea palam. Græ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, id est pro suo Turc
Liberi, Ambro. cum auctoritate, con gran senorio y libertad, triumphans,
more triumphantium adligatos ad curruum crucis trahens, illor inte meo ipso
i. se solo, vel sola unius virtute, Origenes interpret in ligno, quomodo in
nonnullis Codicibus Græci legi dicit vulg. Græ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, scilicet, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, in
ipsa cruce, sed Cyhu. 2. 16. dicitur interfecisse inimicitias in se meo ipso
id est in carne sua, et similiter hinc in carne sua triumphasse. dum enim
carnem suam ligno affigendam spore sua tradidit inimicitias inter
Deum, et homines moriendo interfecit, chyographum clavis affixum con-
fixit, fortem armatum, id est principem seculi sumit, serua exuendo, expolia-
uit, et curruo sumari generis hostis i. peccata, et auctore peccati dno
nes ignominia affictor, caucem, id est, victoria trophæum portando, seum
ipse portauit in triumpho.

Peccati
cula
is
pna
pna

Ambrosio

Origenes
varia lectio

Cyhu. 2.

Ambrosio

42.

Ambro. super hunc locum, peccatum, inquit, nos a mortuis reuigere non sineret
sublato vero peccato, ex quo mors, fit reus relictio mortuorum. Nisi autem hoc
affixisset Deus cruci, sicut remissa haberent propria delicta, tenerentur animi
apud inferos. Hoc autem peccatum est Adæ preuaticatione in posteris de-
riuatum, pro quo Christus passus est. peccatum vero principis et portante
intelligamus, quorum studio peccauit Adam. Intelligit ergo Ambro. nomine

peccati

peccati originale, et auctorem peccati similiter appellat peccatum. Verum ab
 actuali peccato etiam liberati sumus in cruce, vide supra cap. 3. v. 13.
 Crucis in Gal. 3. Habebat Diabolus aduersus naturam nostram
 Chyrogaphum maledictionem legis diuine, transgressibus debitam, et
 proutam Dei sententiam, que aduersus primum hominem sublatam fuit
 prolata, in qua genus universaliter nolesum, quia nemo abq. peccato se
 condematum fuit: nam ut Adam peccauit, sic ceteri post ipsum mandata
 neglexerunt, quare de uno aduersus omnes sententia fuit prolata. Hoc ipsum
 Chyrogaphum titulo in cruce confixo saluator noster deleuit. Liquido enim
 hic titulus mortem in ligno suam significauit, qua per condemnatorum vita
 ganius est, et pro delicto penam dedit sufficientem. Itaq. sicut vere dicitur
 sublati in patibulum Somicida, seu grauiore, pariter cum illo pependisse
 ex ligno sententiam aduersus illum a Iudice prolatam, penam etiam, seu
 peccatum illius una cum illo vincuisse, potestatem, acta, signa, Chyrogapha
 confessionem, tormenta, simul in eodem patibulo deleta: quia Mo ex
 tincto, quidquid ad illum pertinebat aboluit, exstinguens et: sic ex
 Crucis cum Paulo, peccatore sub Xpi carne, que ipsum representabat, in cruce
 mortuus, eius peccatum, et quicquid cum peccato coniunctum erat, siue
 Chyrogaphum, siue processum, siue sententiam, siue maledictionem appelles
 una inuenisse. *Escutando la sentencia de muerte en el mal herbor, como
 muer todo, el peccado, y el auctor del peccado, y el acusador y el Iudex
 la sentencia, y el proceso, todo fenecce en la misma hora que no auiendo
 Deo todo cura. Isai. 44. 4. quomodo cessauit exactor, qui erit tributum. Ioan.
 12. 31. Princeps mundi eructus gras, siliacu armis, et imperio deicatus,
 (Luc. 11. 22.) confusus, nimirum, ad crucem ipse cu chyrogapho, vel processu, quo
 nitebatur.
 Auctoritates alias, que magis sunt locum illustrare possum affert P. Subi
 niarum. Col. 2. v. 14. quas, ne alium agerem, describere nolui.*

43.

44.

Theoria. **DEBORA**

Nihil Christiano cum mundo.

Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. q. d. Vixit ille sibi, mita qui
 dem iam desit vivere. Si Egiptus licet in schola parvulorum, in belliumq.
 feminarum vivere, in Israele transueta in solitudinem non valebat, quippe
 que iam certe cum Pharaone suo capite in ignis rubri maris extrita esset,
 a egon sibi sane, inno Deo, vivo, mundo crucifixus, tum nimirum, qui
 Egianum virum, siue populum representabat Israele mortem subijt, cum Pha
 raone persequente, in mari angustias redactus, ad mare conuertit, est vero re
 pulsus cum intra maris undas ingressus, aquis undiq. circumdatus est: ac surrexit

45

tandem cum ad vitam excessit libera, saluum, in illorum, cecinit, legitur eam men
 gloriosum, Contemnu Domini & Itaque ex tunc Egypto revertens est
 Dei populus; nec quicquam cum illo deinceps commune habuit; deriere ha
 reu. Sicut derijt: ac palea, pepores, caepe, cucurbita, olla carniuum, imo
 et aegypti farina derijt: scire Israeliti, ut pote iam mortuo, id est in mare
 et in aquis sepulto. Cuius vita, non nisi tanquam ex mortuis viuentium
 tanquam eius, qui cum Xpo capite a mortuis reuixit, eius omni alio in Deu
 recta tendit, Cibus e' coelo, aqua de Petra Xpo, nec vestimenta, nec calceamenta
 sollicitant, totus ex coelo pendet, cum Deo eius sunt sermones, et nihil cum mundo
 habet commercij, nec latens curat, licet aurum, seu argenteos, nec turulentas
 Voluptates, nec varias paleas curat honoris mundani, despuit ludicia, lucra non est
 mat, comestiones, ludos, comedias, praedia, graua, flumina, populata, curru, secti
 cas, seditiones habet. Haec omnia mortuo, quia nisi mortua sunt?

EXTVS

V. 15. In christo enim Iesu neque circumcisio ali
 quid valet &c.

u. Scōlia u

1. In Cruce Xpi duntaxat gloriandum a posteriori, sive a signo praebent Apost.
 superiore hemistichio; at tunc V. 15. et 16. idem a priori et a causa videtur pro
 bare, siquidem gloria caesolum vera est, que apud Deum est. Nulla ex re glo
 riatur, nisi que apud Deum in preciosis; potius quid potest apud oculis Dei
 magnum gloriosum ve ^{apparere} ~~facere~~ nisi Christi Iesu opus sit et effectus. Nisi
 Christum ducem, autorem, parentem, vid. veritatis, et vitae agnoscat, teneat
 et sequatur! Iquid Christum autem locum auctoritatem ve habere non potest
 nisi quicquam vexillo crucis eius adherit; ^{est} non Iudeus, non ethnicus, sed Xpians
 Menimurum, qui ad Xpi vite normam, noua, sive est supernaturali conditione
 effectus, atq' formatus est. Praclare S. Anselmus Quo quidem Apostoli, inquit,
 tanquam in tenebris, et in umbra in gloribus in circumcisione,
 id est in veteri et operis signo. Paulus autem egressus ad lucem translulor
 signum ad fontem, et gloriabatur in cruce, id est in signo nouitatis, ut pote inno
 uatus. Ecce rationem, et causam obquam sit in Cruce Xpians gloriandum, quid
 scilicet crux vexillum est, sub quo noui milites in noua militia Christiana,
 Christo militant, signis fidei, quam sacramentis inuisibilib' alligati sumus con
 peratui lederunt, Laborem etiam, honoris, laudis, glorie immarcescibilis
 incorruptibilis, sempiternae, semper erectum, inuictum, stabile; a quo noue
 uitae, noua conditio nichitata, fulta, confirmata est; in quo veritas omni
 mundi absoluta

abolita et extincta miserij, prorsus evanescit.

2.

Sed explicemus verba in Xpo. t. in mystico corpore Christi, in ~~Ecclia~~ in Christiana religione, vel apud Xpum Nip. Con Christo, o enim regno
 y certe no vale sino est Christiano, ni es de precio, sino la fee vna
 ni core otra moneda sine cruzado. Crism, causalit. Christi formam
 Christi in 5. a. cap. donec formetur in vobis Xpus. reddi itaqz causam
 quare non sit gloria que eruda ex circumcissione; ut illi quere videbantur,
 quos notavit paulo ante v. 13. Vobis, inquit vos circumcidetis, ut in carne
 vestra glorietur. que gloriatio ex eo apparet quam sit inanis, quod apud
 Christum circumcisio nihil valeat, nec sit opus laude dignum. Quid ergo?
 Laudabile preputium? minime, neqz circumcisio aliquid valet, neqz prepu-
tium. He videlicet rationes, hae signa ex virtute non sunt, ex fide non
 sunt, ex charitate non sunt. propterea laude carent, et gloria. Sed nova
creatura, seu creatio nova, ex qua novus existit homo, qui in novitate
 vite ambulans, novum gese fert spiritum, nova facit opera, hec in qua
nova creatura valet apud Christum, praeterca nihil, nam hec una dicitur taxat
 a Xpo est in Christum dicit, Xpum representat; nam illa creatio, que
 hominem prooplasti similem efficiunt, iam vetulatem contrahit; illa
 naturalem in vitam creabat homines, sed per peccatum in ueterata inte-
 rni bonitatis reddidit, non habet precium apud Deum, cui unus Xpus
 et ei conformis Christiani bene complacuerunt.

3

Neqz circumcisio. Sani sciam intendebat excludere Divinus Apostolus, id
 quippe negotium fausserat; Verum, ne odio circumcissionis eam exagitate
 ac durius persequi videretur, addidit per occupationem et conceptionem
neqz preputium. q. d. non odio, vel amore duoz nationis alienius, sine
 ram veritatem propono; si nullam habet laudem circumcisio, aperte dico,
 sine furo loquor, ingenuis fatcor, neqz preputium. Laudem ullam meretur,
 apud Deum (quo per Xpum tendimus) Laudem dumtaxat consequitur
 nova creatura, non veteris. Et enim tacita oppositio nouz, ac veteris, veteris
 est in circumcissione, et preputio, nova in Xpo.

4.

Primarius in Xpo &c. Hoc tempore, inquit, neqz circumcisio prodest, neqz
preputium nocet. Sed hoc sciam prodest, si quis renatus nova conversione
 utatur; Sicut ait Proph. Hierem. 4. 34 Novate vobis novale, et nolite
terere super spiritus; circumcidimini domino, et auferte preputium cordium
vostorum. Creatura, id est, creatio, ut Heb 9. non huius creationis, hoc est

non ita factum, ut que in hoc mundo interitum spectantia facta sunt, creati
namq. sive creatura dicitur Dei effectio, seu efficientia Gr. *Thesis*. *Thesis*
hechura, El Cardenal se dice criatura de aquel Papa, qui creavit card
nalem, El presidente hechura del que le dio la mano, ut ascenderet
ad dignitatem, quicquid in mundo erat veritate iam esse consumptu
minime placebat, su hechura no agradaba, althafa y Soyas also vices de
sinunt in yacio haberi, venit autem Xpus et innovavit mundum

+ Et sua manu hpo
kemia noua educta
do in lucem creatura
nouum spiritum, noui
mandatum, noui nomi
nem, nouum regnum, no
uum regem, noua spō
sa, noua materem
nouum patrem noui
seculi, terram nouam
caelos nouos. Hispanie
Angeles.

Sacando muenas hechuras de su mano, mueno spiritu, precepto mueno, ma
no hombre, reino mueno, mueno Rey, y nauua Esora, mueno madre
mueno padre del siglo mueno, mueno tierra y Cielos muenos. *Luc. 11*
Et sunt omnia noua 2. corinth. 5. 17.

An circumcisio, que purum, creatura pro his actibus, an pro obiecti
ac terminis, i. pro ipis rebus, ac personis sumantur parum interest. Ita
circumcisio Iudaeo, sive eorum ceremonias, et ritus, que purum gentilis
sive eorum obseruationes, ac superstitiones: creatura vero noua hominem

per gratiam Christi renouatum significat, sive ipsam renouationem Col. 3. Col. 3. 10
Utrumq. distinxit Vbi non est Gentilis, et Iudaeus, circumcisio et
que purum, Ambros. noua creatura, inquit est regeneratio tua, Caiet.
noua creatura, id est spiritualis vita a Deo creata per gratiam Iesu Xpi

Thesoph. vita secundum Xpū. Adams. noua vita, quam per Adam per
fidem, quam 5. cap. 5. dixit fidem, que per charitatem operatur, Anselm.
innotatio mortuum, quam ipse per Verum virtutum actus egregie ducit
Vahquez nouam creaturam inter pretatur animam gratia, et fide Dei
renouatam D. Hierony. Christianum hominem iam per resurrexerat

mortalitate exutum, et in eterna gloria regnauit, intellexit. Verum
supra à nobis iam explicatum est, noua creatura nomine, idem intelligi
solitum à Paulo, quod per nouum sive spirituales hominem; Idem

autem Vetus homo dicitur cum peccatum, et mortuus, cum gratia inductus
est. Necessè est autem ut Vetus moriatur homo cuius confixus cum Xpo
ut nouus exurgat; qui eiusdem Christo à mortuis excitari imaginem
representet. Quod fit in baptisimali sacramento mirabili modo, ac ra
tione. Representat autem hic nouus homo Christum, pro hoc quidem

statu imperfecte, pro altero vero statu gloriae perfectissime, cum scilicet
corpus humilitatis nostre configurabitur corpori claritatis seu gloriae
Xpi, cum enim apparuerit similis ei eximus, et corpora sanctorum

Sicut

Cardinalis
genere
Creatura
conu
citua
eram
dedit
Venera
in p
2. Cor
Circum
purum
rapo
depen
mi val

Sicut stella in firmamento fulgebunt, tum neq; circumcisio, neq; prepu-
rium, quicquam valebit in corporibus iam omnif. passionis experibus
 atq; immortalibus, quare quod tunc futurum non est, tunc iam esse
 desiit, atq; adeo Iudeus et Gentilis, sicut nec illo nouo in mundo, sic neq;
 in ecclesia, quae illius pars est, ullius momenti sunt, ullo sic in precio
 habentur, sed noua creatura, id est nouus homo in charitate radicatus ac
 fundatus, ut iure Christi sanguine eripus magno in precio esse debet
 atq; apud Deum, et Christum valet plurimum. Haec ex Hieronymi
 Cathac. Salmer. Seripando, et alijs paulo enucleatius exposita.

Igitur, qui Xpo nomen dedit, ut iure cui mundus iam debet in cruce,
 nullius rei in hoc mundo cura tangi debet, praeterquam gratiae; qua
 donatus à Xpo noua creatura existit. Neq; enim reliqua omnia munda
 na vel circumcisioe notata, vel preputio, possunt quicquam, ut non Xpo
 inuent. Duo itaq; in populo mundus totus videtur ab Apostolo fuisse
 diuisus, Iudeorum, qui lege et ceremonijs nitentur, et ^{id est} gentium
 qui sapientia et imperio confidebant. Sed cum crucifixus mundus vita
 existerit, utriusq; partis nulla iam ratio habenda, cum noua iam sit,
 sed quoniam ex duobus vnus modo creatus est populus, nouaq; a mirabi
 li ratione, et condicione institutus, hunc sequuntur, hunc adunati in precio
 esse possumus, praeterea minime. vide s. s. Anselmum.

TEXTUS.

V. 16. quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax
 et super illos, et misericordia, et super Israël Dei et

in Scoliam

Angelicum D. hinc inquit, verborum adhortationem contineri ad Gala-
 tas, ut videlicet incitentur ad imitationem Apli in Xpi illummodi
 cruce gloriantis. Quae gloriandi ratio minime fuerit obliqua, aut vicio-
 sa, sed potius honesta, rectaq;. Interpretatur enim regulam .i. rectitu-
 dinem, sicut in illo 2. corinth. 10. non in immensum gloriamur, sed
 secundam mensuram regulae .i. rectitudinis. Et cui sensum ad illos
 Galatas coactemur; quin etiam licet tacite videatur ad Pseudo-Aposto-
 los dixisse; qui gloriam inanem ex circumcisioe (ut vidimus supra)
 auergerantur; quod ipsi illam ad gentes sua diligentia traducerent.

imo uniuersale prouocabulum uniuersos tangit homines, ac monet ut
tanti diuis exemplum sequantur. Preterea ut vera sit haec S. Th.
expositio, quid uetat regulam latius sumere, ne modo proglo
riationis mensura, sed pro lege etiam, aut amissi ad quam omnes
bonas actiones exigere debeamus? Quamuis adhortationis occasio
fuerit ex sinistra gloria, quam suo exemplo reprehendit, pseudo
Apollolozum, quicumque, inquit, sive Iudaei, sive gentiles, neminem
Xp̄us excludit.

2

Hanc regulam quamnam? an istum re? an Christi crucem? nouam
ne creaturam? an Ecclesiam Catholicam? euangelium re, ac doctrinam
fidei, an charitatis legem? an forte hanc ipsam doctrinam, quam
tota Epistola tradidit Dominus Apollolozus? Verum haec omnia nec sibi in
uicem sunt contraria, aut aduersa, et quamquam uoce diuiserint, tamen
re ipsa uidentur in eundem recidere sensum. De doctrina totius Regi
Aeḡ multi sunt interpretati, ut Hieron. Theodor. Tyra. Anselmus
Hugo card. Ygg. Inclin. cui haec ultima epistola est clausula. Legitur
sibi, hanc, inquit, doctrinam de imbecillitate Regi et efficacia fidei Xpi
Primasius hanc regulam fidei in qua solum sit huius pondera. Adamus doctri
nam interpretatur de Iustificacione, et uita Christiana ut relictis Mose
Xp̄m sequantur. Vero euangelij normam (dicere posset) Ecclesiae, quae
regula est, et columna ueritatis.

Theophylatus ad nouam creaturam refert sicut, et Chrysostomus, res
nouas, inquit, quae uide. 1. gratiam sive inlacionem uita Christianae
cuius nouitas ueterem excludit et renouacionem, sequitur Deuote
nisi, tenet Ambrosius, Item Emanuel Sa regulam, inquit, id est
formam uita innotata per Xp̄m. Regis uero reus creaturae, seu uita
formam, ac regulam secum ferunt, auersati inualidas legis cere
monias, item Gagneius modum uiuendi in nouitate uita secundum
Christum, et in ea solum gloriandi.

S. Bruno Carthusienensis Praeuaeda Gloia insul. Petrus Lombardus
S. Thom. Dionys. Carthus. Caietanus Cardin. Olandius et Hieronimus ad
crucem referunt; hanc regulam esse uolunt ad quam ex mente Ap̄li
Sedebat effingere, et efformare uita Christiani hominis, in cuius g. dum
taxat, sive in Xpo cruce affixo totam gloria estimare, sibi mundum
mundo se, cum Xpo in patibulo crucis pendentem esse, persuasum habere.

Expo. 1.
Hieron.
Theodor.
Tyra.
Anselm.
Hugo. S.
Ygg.
Inclin.
Primasius
Adamus.
Expo. 2.
gularum
raris.
Theophyl.
Chrysostom.
Ambrosius
Emanuel
Gagneius
Expo. 3.
regula
S. Bruno
Gloia
Lombardus
S. Thom.
Caietanus
Hieronimus

itaq

aliquid faciendum. In hoc sermone vox repetita in sacra scriptura
 usitata, ut apud Paulum Gal. 6. (hoc nomen) qui cum exhiberet
 hanc prohibitionem. In Theobaldo enim sermone reg. circumscripto aliquid vellet
 non preceptum, sed nova creatura. Statim subdit, Et quicumque hanc
 regulam sequuntur fuerint pax super eos. Iniquum locum & Hieronymus
 ad normam omnia dirigitur, et non pax, ut hanc sunt, cum regula
 applicata, arguuntur. Ita et doctrina Dei quaedam quasi norma sermo
 ni est, quae inter iusta, iudicat iniusta. Haec transcripsimus ex Julio Nigrono
 Germanici societatis Jesu theologo in commendationis regularem communium
 initio explanationis tituli carum.

Deum cum omnia quae de regula dixerit maxime laudem, tamen
 in expositione huius loci videtur explanationem confundere Hieronymi
 atque Chrysostomi, ut patet ex supra dictis immixtionibus interpretum
 expositionibus. Chrysostomus enim ad normam creaturam applicat nomen
 regulae, Hieronymus v. ad doctrinam totius Epistolae. Properea non abitur
 regulae nomen, quemadmodum sumptum est ab Apostolo hoc v. 16. satis ex
 plicari per definitiones, seu acceptiones regulae factenus propositas. Quare audi
 ulterius ex eodem auctore, quae addam. Haec translatio fidei acceptio regulae
 cum usitata est in speculativis rebus ac doctrinis, tum vero maxime in mo-
 raliibus, atque in his rebus, quae vitam nostram regunt, ac formant. Properea
 saepe transferuntur canonis, et regulae nomen ad vivendi modos, et leges signifi-
 candas, dicitur canonibus, et regulis, quia idem plane sonat utrumque nomen
 in sua lingua, ut docui, atque de id ubi breviter interpretus vulgatus regulam
 venit in epistola Pauli, Graec. Est κανον, Chrysippus, referente Marciano Iuris
 Consulto posuit canonem in definitione legis, quae νόμος est Graeci, cum
 scripsit νόμος esse κανον & κανον, x, ἀδικων, id est regulam iustorum et
 iniustorum. Et Chrysippus fortasse. M. Iulius dixit Lex est Iuris et iniuriae
regula, atque sic ad nostrum, hoc est ad Christianos veniamus) S. Thomae
Lex aeterna est regula humanarum actuum, et voluntatum. S. Gregorio
Niseno Lex civilis est certa regula vitae hominum. Consonat apud Caf-
 sidorum Athalaricus Rex, qui gloriabatur legum suarum usualiter
 regulam ubiq. servari. Interdum canon dicitur lex ipsa, quod videtur
 apud Plinium, qui agens de signo pulcherrimo Polioletii Statuarii, quod potens
 in exemplum artis absoluta reliquerat, atque de id Graeci κανον vocabant,
 illud ipse verbum interpretari legem interpretavit. Hinc leges saeculariae,
 tum aeternae, tum benevivendi, canones dicuntur, atque in priori sensu
 S. Isidorus scripsit regulam vere fidei, in posteriore leges saeculariae, quae

61

+ ex utroq. Lucii,
 Seneca, Iulii et
 iniusti regulae.

sunt a Gratiano, atq; alij postea collecti. Canonu ita proprio nomine non
 cupimus, ut nomen legum iustitibus legibus reliquis videamus. Antea
 quingentesimo anno ita distinxit Goffridus Abbas de clauis duellum, quod
 iniqui, scilicet leges nulla ratione fieri permittunt, et sacri canonu, ne
 fiat omnino. Et reddunt. Hinc et Phocas Patricius in canonibus
 opus suum inscripsit, ex legibus scilicet canonibus compositum, quemad
 modum obseruauit Sacerdos Ieronymus notat, et quia religionum viuendi
 formulae, precepta, statuta, (quae s. Basilii diaconi ex vocat, hoc est ordina-
 tiones, constitutiones, definitiones) in monasterijs, ordinibus eorum sunt in
 ita legum, et similia ecclesiasticis, quam civilibus. Idcirco recte traduntur
 Canonu, et regule nomen ad eas nominandas. Unde Graecus in epiques. s. Ephremi
 scripsit locum Εὐχαρίστων, hoc est bene regulatum esse potum, temperum et
 tranquillum, atq; infirmioribus conuenire. Religiosi nomine canonum, et re-
 gularum potissimum suas leges et viuendi formulas appellauerunt. Et post
 pauca, quae ad rectum praecepti negotium non faciunt, sic progreditur
 Praemittenda est non ignota doctrina per regulam numero singulari sum-
 ptam a praecipis uel saeculis significari praecipue institutum, seu formam
 viuendi religiosam, non tam a reliquis Christianis religionis distinguen-
 tem, (a quibus per tria vota substantiata satis superq; distinguuntur)
 quam ab alijs ordinibus religionum separantem, quae omnes in trium
 votorum, paupertatis, castitatis, et obedientiae obseruatione conueniunt.
 Itaq; religiosi viuendi praecipia s. Patris tradidit, ab angelo. s. Hieronymo
 interpretante regulam nominauit, formam a s. Basilio monachi conueni-
 ptam s. Benedictus regulam appellauit, quam s. Benedictus postea grae-
 scripsit suis, regulam item s. Gregorius Papa, et s. Bernardus muniu-
 runt. Eodem ^{nomine} uocant formulas a se compositas. s. Isidorus et s.
 Faustus, et alij multi, eadem est significatio in canonico Iure cum Inno-
 centius III. regulam s. Benedicti, Basilii, et Augustini nominat, cum
 Innocentius III. nouas religiones fieri prohibens iubet accipi regulam de
 probari, ab his, qui densus religionem domum erigunt, et Concilium
 Tridentinum cum praecipit puniri proprietatis iuraque regule conser-
 uatione. Regule sub hac nomine conueniunt illae definitiones quas ex Irid.
 Gratianus collegit, quazum prima mihi cum Ugone Velentino uideretur
 illa, qua dicitur esse, quae normam recte viuendi prebeat hominibus reli-
 giosis; quae non potest abesse a descriptione Guillelmi Parisiensis, cui di-
 citur, uel doctrina, uel ars, uel prudentia, qua scitur, uel docetur, qualiter
 sit uiuendum professoribus ipsius, nisi forte manus breuiorem Innocentij III.
 descriptionem. Formam religionis viuendi. Rationem ex Julio Nigroni
 que uita sunt hinc loco intelligendi, mandata conuenire prelibanda
 fuerunt.

+ 89u

7.

Gratianus
 Gregorius
 Goffridus
 Phocas
 canonibus
 scripsit
 S. Basilii
 S. Ephremi
 Euchariston
 Religiosorum
 S. Basilii
 S. Hieronymo
 S. Benedicti
 S. Gregorius
 S. Bernardus
 S. Isidorus
 S. Faustus
 Innocentius III.
 Concilium
 Tridentinum
 Innocentius III.
 Concilium
 Innocentius III.
 Concilium
 Innocentius III.
 Concilium
 Innocentius III.
 Concilium

fuerunt. Ex quibus tamen illud concluderem. Quod pax etiam definita
noni regula Guillelmi et Innocentij maxima imo cetera auctoritate
tas esse ad explicandam regulam, de qua hic D. Paulus loquitur. Et, siue
regulam appellat doctrinam totius Epistolae, cum Hieronymo et alijs supra
comemoratis, siue cum Chrysostomo, et eius discipulis novam curat usam, aut
potius illa integram propositionem, quae continetur v. 15. in Christo Jesu
circumcisio &c. siue cum S. Baunone S. Thoma, et reliquis eiusdem
opinionis, Graeci doctrinam, prout continetur v. 14. quippe illa res expo-
sitiones veritatis una consentaneae, ne in re discrepare viderentur, Ne dubium
quid optimam formam religioni, seu Christianae vivendi, suis professoribus
exhibeant.

Textus
~~Textus~~ Theoria 2.

Pax super illos, et misericordia, et super Israel Dei.

. Scolia.

Subdit¹⁷¹⁴ verbum sit quasi grande seu deprecando. Locutus est Apollolus.
alij ut Adamus sub audiendo vident, Et, ut oratio sit emunctiva; post
etiam subintelligi erit promissione facta benivolentibus iuxta regulam
fidei. Misericordia est ea virtus, qua deus peccatorum hominum sortem infe-
licem miseris, illos miseris, tantis subleuat ad tuam gratiam traheans.
Unde provenit homini, si ex peccatis exemptis, tranquillitas, et concien-
tie pax. Promittens ergo pacem, quae omnium bonorum cumulatum secum affert,
cum careret hanc sine misericordia exaltare non solere, statim quasi correptione
utem, explicans quid latebat adiungens pacem misericordiam. Et itaq. particula
et expositiva, siue etiam in sequenti membro, et super Israel, ubi verum
cautionem usurpans, explicans promittens illos, quasi dixerit, cum illos
dixit Israelitas vero intelligo. de quibus Ps. 122. benedicat tibi Dominus
ex Sion, et videas bona Ierusalem omnibus diebus vitae tuae, et videas filios
filiorum tuorum, sed et, siue impio damnabit, cum pax si defluat
a lege et regula peccati. Pax super Israel, id est avertat Dominus idomen
de Ierusalem, cui ego serviam, quae avertat pacem super Israel. Adhuc
enim psalmum videtur spectasse Apollolus, pacem tanquam bonorum
reliquorum extremum, complementumq. promittens, et addens, videtur
etiam manifeste alludere ad psalmum. 124. qui egregie explicat empha-
sin boni praesentis, dum sic ait, declinantes autem in obligationes (flami-
nas in praesentibus alij in peccata, quae irascunt et obligant) adducit Dominus
cum operibus iniquitatem (id est siue impio damnabit, etiam pax
si defluat a lege, et regula peccati.) Pax super Israel, id est avertat
Dominus idomen ab Ierusalem; cui ego serviam, quae avertat pacem.

7.

Hic idcirco dicitur et dicitur inueniunt, quasi dicas, quicumque hanc regulam
tenent, paxem consequentur, et misericordiam promissam Israel; et
illi, qui ab eadem regula declinaverint, ab ipsa misericordia iram inuenient,
et Iudicium Dei severissimum. Igitur pax super illos, et misericordia
et super Israel Dei. Verum si qui contra fecerint, ut est in Ps. 68. effunde
super eos iram tuam, et furor ire tue comprehendat eos.

9

Sed quid illud, Dei, et maliquis Israel, qui Dei non sit? Quidam arbitran-
tunt per hyperbaton transpositum nomen Dei, et coniungi debere cum no-
mine misericordij, ut sit pax et misericordia Dei super illos, et super Israel
sed non est cur diiungamus ab Israel, Dei nomen. Nam pax illud distin-
guitur verum, spirituales ac diuini Israel, ab umbratili, carnalibus argu-
tatione, de qua dicitur Rom 9. 6. non enim omnes, qui ex Israel sunt
ij sunt Israelitae & neque veris Christi promissiones facile sunt Israelitae hereditate. Israel
tota morit; sed ei potius, qui spiritum sequitur viuificantem. Hic verus Is-
rael, qui factus est cum Deo, et Deum videt fide integra, et charitatis socius, tunc
pax et misericordia datur; quam non potest ille consequi, qui Israelitae
mentitur, cum sit de Synagoga Satanae Apocal 3. 9. S. Thomas et gentile, inquit Apocal
facti sunt Israel per mentis rectitudinem, Israel enim interpretari potest
relinquimus, Gen. 32. 28. et Ier. 44. 2. Noli timere seruus meus Iacob, et re-
surre quem elegi

10.

Et Super Israel Dei. Adarnus et, pro, id est per exegesis additum vult.
est vero ita correctio intelligenda, ut emphasi, et energia, que in verbis latet
appareat. q. d. D. Paulus, ne me putetis, que iniam circumcissionis ritum pro-
tus excludo, idcirco odio habere Israelitae. Non ita est, cadite. Cui enim
ei pacem opto, imo ipsi etiam Israelitae, qui ex illis se Dei esse, cum tamen
ei odio fuerit, et offensum, ex quo Dei filium Iesum Christum in caucem sub-
stituit, per tamnam occidit iniuriam, et pacem, et misericordiam deprecor.
Quam certe benedictionem facile accipiet. siquidem post spirituales cum
angelo, cui nomen fuit admirabile, Lucam equo mare in iram, et abdu-
tam, ferrum ipsi emarcueat; nec iam Moysem secundum carnem, aut
Iacobum, aut Abrahamum, sed ipsorum parentes agnouerit secundum
spiritum, spiritusque carnis genealogia, eam, que spiritus est, ad amare de-
creuerit. Sic etenim vere appellationem nanciscetur Israel, id est pax
lenti Deo, siquidem ita, cum Xpi vicerit, omnia defendo scelera, flagitia
decellando. Itaq; veniam proceris (ui ille altera dicitur) dum iustitiam
gratia aurora aspexerit, et verus Iacobus ad ronaluce Xpi affluerit
et dies felicitatis, irradiat corda apparuerit.

11.

Notabit cum Martino del Rio in Gen. 32. triplicem etymologiam dari
Israel

Israëli, quamlibet bonos habere auctores, alteram tamen altera meliore.

Nam ut iam diximus, et videmus, et videns Deum, et Deo pacem

valens interpretari solet. 3. magis probat Maximus ipse, quam istam

hoc loco Iulianum nolens amplexu est, acriter defendit. Hec est, quem

et Angelus inuenerunt, Genes. 22. 28. et Osee. 12. 3. probata est. Cuiusmodi

illis verbis, et inuenerunt ad Angelum, et confortatus est, non solum nominis

Israëli Ethymon, sed litterarum etiam suo ordine positae sunt Hebraice יְהוָה לְרַחֵם אֶת יִשְׂרָאֵל

Varias et Modos, hoc est Princeps fuit in Angelum. S. August. sic de

altera dicitur in psal. 124. Israëli est videns Deum, Ierusalem visio

pacis, qui habitans in Ierusalem non mouebuntur in Oceanum. Ergo

qui habitans visionem pacis. Ergo Israëli, qui videns Deum, videns pacem

est, et ipse Israëli est, et Ierusalem, quia populus ille Dei, et ipsa ciui-

tas Dei est.]

Pax super Ios. Quis ista pax? non illa omnino, quae mundi est, quam

mundus pacem appellat, posse nimium libere emere, vendere, comessare,

prare, delictis indulgere, vitiis inuicere. Talempium dicitur Babiloniam

omni tempore, qui in unum conspirant, ut turrim coelo ministrantem con-

struerent, pacem coniurantium populorum, et frementium aduersus

Christum regum iniquorum, Herodis, Pilati, Neronis, Domitiani, et

aliorum Principum Iudeorum Gentium idolo latius deditarum, pacem

Antichristi Characterem promissam, et conciliatam Apoc. 13. 16. 17.

Sed pax vera, quam Variatus est Isaías. 9. 6. 7. atq. 11. 6. et 65. 21.

predixit, Christum secum allaturum de caelo, quam angeli presentem ann-

ciarunt Luc. 2. 14. quam Dominus discipulis velut testamentum sequitur

Ioan. 14. 27. quam Apostoli Math. 10. 12. et Luc. 10. precipiuntur uni-

uersis imperari, qua reperta foris sit sponsa, Cant. 8. 10. Iguis velut flu-

men atque redundans, Isai 40. omni bellorum nequitia finem attulit.

quae exultet, ac triumphet in corde fidelium Colos. 3. 15. Iguis exuperet om-

nem sonum Philip 4. Super Ios. Veluti super Bethelcheminicas pastores

descendat, laudima cum coelestium choroa musicorum additua.

Et misericordia, quondam promissa pacibus, praenuntiata et prophetis, et

praesertim regi Vati psalms pluribus decantata, allata terram per

Christum, quam acceptam recinit Zacharias Luc. 1. 72. et D. Virgo Maria

etiam Luc. 1. 50. et misericordia eius a progenie in progenies timentibus

eum. Vbi allusio est ad Psal. 102. 17. illa presentem versu misericordias

autem Domini ab aeternis usq. ingratum super timentes eum, hoc est

super Israëli Dei.

12.

13.

Theoria 2

Quomodo sit pax, et quam dicemus pacem perfectam.

14.

Noter Valentia in 2. 2. D. 3. q. 6. triplicem distinguit pacem
apparentem, inchoatam, perfectam. Cetera cum concordat quibus
alijs, etsi improprie, dicitur habere pacem; quam definiunt August. Pax
ordinatam concordiam, de Ina dominus Math. 9. Pacem, inquit,
habete inter vos, et Apostolus Roma. 12. cum omnibus, inquit, homi-
nibus pacem habentes.

S. Augustinus de Civitate. 19. lib. 13. cap. nemo non, inquit, optat
pacem; quippe qui vult bonum, quod amat, tranquille possidere, nec
quicquam appetibilius, dulciusve, quam pax fuit, et sine ulla belli
timore, sine contradictione appetitus alicuius sibi convenientem obire
sicut nemo ^{mag. Aug.} se queri gaudere, no. it. ita nemo est, qui ^{pacem} vult habere ^{noluit}.

Pax perfecta nullam admittit secum repugnantiam, aut disensionem
appetitiorum. Est enim omnimoda quies in vero bono desiderato, bonum
autem pacis auctor est Deus, quare 1. Corinth. 14. 33. non est Deus dissen-
sionis, sed pacis; et Philip. 4. 7. Pax Dei, que exuperat omnem sensum.
In eo autem tota est contentio hominis spiritualis posita, ut vincat
omnem repugnantiam, que ei obstat in consequendo vero bono, et summo
bono, quod sine Dei speciali auxilio efficere nequit. de Civitate. 19. lib. 13.
cap. 12. ait D. Aug. id quod verum est, qui bella gerunt vincere velle.
Victoria autem est subiectio repugnantium, quod cum factum fuerit
pax erit; militia est vita hominis super terram. 1. 7. victoriam
queramus, repugnantibus, victis hostibus pacem habebimus. Una chari-
tas omnia vincat, cuius perfectus actus est pax, et ultimus fructus cum in
canditate collectus, ut 1. dicitur est cap. 5. v. 22.

15.

Completa igitur ratio pacis omnes appetitiones sedat, ne nihil, neq. in se
neq. in alio reliquum sit contradictorie, ne scintilla quidem belli, vel so-
pita sub cineribus remaneat, quod nisi in eterna Jerusalem, que ideo
visio pacis (ut super eum S. Aug. dixi) interpretata non erit. Ibi ultimo
fine nullas per Dei misericordiam gaudentes, sine errore, aut deceptione
experiemus, quod predicat Ps. 147. finis Jerusalem esse hanc pacem.
Hanc, inquam, pacem siue sit amor perfectus, siue ex amore resultans
quies, si promittit Divinus Apostolus, qui non nisi in cruce gloriatur.
Cuius promissioni congruenter Valentia loco supra cit. sic ait. Nulla Valentia

regula

regula consequenda pacis cum melior. Nam ex bellum suscipimus propter
 pacem, et pax perfecta, sine Evana. suavitatem hominum bonorum, quo
 per crucem ascendunt.

Textus

V. 17. De cetero nemo mihi molestus sit &c.

Scolia.

Quasi absoluta iam epistola ne susceptus labor irtus sit, admonet bene
 uste Galatas; imo et universos Christi discipulos; cum eis recipiant ad
 illa contraxerit, cuiusque ista in confirmatis restitit. Adhuc in egressum
 horum, si impostoribus adhuc credant, vel nisi multitudine Paulum
 Loricari, quod aliam suavitatem circumlocutionem quam nunc restitit,
 vel mentionibus epistolam illius non esse.

De cetero. deinceps. Post hoc, impubeorum, S. Thomas de residuo quasi
 in cruce, dicit, gloriis, de alijs rebus non curat. Lombardus, de cetero id est
 de sequentibus. Itaq, illa, ne deinceps, aut menti, aut oculis obducatis, nisi
 mihi grauius, atq, molesti esse uolitis. Haymo de cetero, i. reliquum
 At ut ultimam manam imponam. Academicis consilio ysaia ultimam
 que no mederi mas per ad umbra, de cetero particula est claudens et
 postquam Galguch.

Nemo vel ad uersariendum mouendis questionibus, vel discipulis
 rum minus acquiescendo supradictis: multi molesti sui negotij
 ue fauffat; satis enim patior quotidie pro xpo. cuius negotium
 age, ut indicent meo corporis vulnera, et cicatrices; sic Anselmus, Lon
 bardus, vel siquidem ego ^{uestram} mancipium non sum, sed Christi, ut testantur
 signa, ne, quae, ne ^{offiant} uisura noua molestia addendo vulnera vulne
 ribus: quod patientis firmus. Ab conquerebat uia c. i. b. Concedit me,
inquie, vulnera super vultus, et Ps. 68. Super dolorem vulne
rum meorum addiderit. Chrys. Theophyl. et alij uiderent hanc
 reuere interpretationem, cum annotant, non tadio laboran
 ti, sed timorem inducenti sista esse dicta, nemo mihi molestus
sit.

Mihi, magistro, cui non est facienda molestia, fauere uis discipuli
 cum aliter sentiunt, quae illi dicitur. Hieronymus nemo post
 hanc meam admonitionem contentiosus repugnet; et nitatur non

1.

2.

3.

argumentis hinc doctrinam trahere, scilicet, quicumque is erit, adveniens
 me enim pro magistro futurum, nec ab his unquam, vel latum
 unquam discursum. Ita etiam Augustinus, etiam Lombardus, etiam
 ex Ambrosio, non vult, perinde ac si contiones tediis
 sibi fieri deesse, quae iam satis esse exparata. Sequitur Porphyrius, Ambrosius
 Ego, emphaticè, enim redi causam, sive rationem, per quam certo
 cognoscant omnes ipsum non iam quidem Moysen, sed Christum,
 non circumcissionem, sed crucem, atque novae vitae institutionem sequen-
 dam proponere. Nota, inquit, quae curatis in fronte, in genis, in
 vultu, et in profecto omni tuba clariè predicant metorum esse
 Christi. Si ergo Christi sumi sermo, nihil nisi Christum docere debeo, ac
 defendere: licet mille modis intentata mors mihi impendat.
 Habet maxima vim haec argumentatio. Habet ya radicem
 carae inquirendo, et perquirendo loquemas dico conobras que
 con palabras, miradme ala cara, y sabreis por que no ya a
 Moysen, sino a Christo tengo, y doy por regla. Los hijos del
 vobis y las sonales hechas con fuego de tribulaciones y trabajos
 padecidos por Christo estan dando voces y dicen que soy todo
 fuego, y que habet al amiento de defendere y predicare. Dixi huiusmodi
 dico etiam Nativè. Sat iam, nemo me deinceps lassare pergat, aut es-
 gando, aut querendo ea, quae magis operibus, quam verbis aperte lo-
 quor me respiciat in faciem, vultumque, oculos intendat, perspicue
 agnatis, cur non iam Moysen, sed Christum pro regula, et ego re-
 meam, et uliginis dem. haec sunt signata, haec signa tribulationum
 igne imulta corpori, laborumque, pro Christo susceptorum, et clamant
 et clara predicant voce, me summi spiritum esse, et usque ad extremum
 etiam vultum esse predicatum, atque ubique defensurum. Gre-
 gia semelitas, et amplificatio apertissima, et sua persone et defensionis
 Christi, quae est totius epistolae summa, et conclusio. Non per homines, ut
 initio proposuit, sed per Christum legatus est, ut Christum defendat. Signata
 notas in vultu, signa impressa curi. Sae varia et multiplicia esse
 queunt, sed ad presertim locum dupliciter insinuantur, ut frequen-
 tior est auctorem interpretatio. Nam metaphoram videtur dicens
 Apollolus mutatus, vel a sermo, quod placuit Amelmo, deo
 Caicano

A

S

S

Caicano

Caietano, vel à militibus, quod probant Hieron. Chrysost. Theoph.
 quorum membra ipse profitebatur. Stigmata Domini Iesu tanquam
 empirius eius scimus, ne dominum, vel latenter fugere, vel impure
 audeam negare, ad alios deficere. In corpore meo conspicua porto, seu
 unum autem Xpi se profiteatur, saepe alias, et maxime hac epist.
 cap. 1. 10. Si adhuc hominibus placere, Xpi seruit non effem, et

2. Corinth. de 23. animilli Christi sunt (ut minus sapienti dico) plus ego.
 Quid plus habes o Paulle? Et licet de mi s. La. s. y et. l. que
 signan el nombre de Jesus pro quo plura passus, iustus portare per-
 torum orbem. Act. 9. vide coru. maru. de conuers. S. Pauli.

Hæc itaq. stigmata, quæ Xpū dominum meum testantur, et dole-
 ai non potuerunt sine maximo, non solum corporis mei, sed etiam ani-
 ma detrimento, me proculdubio arguant, si ad Moysen defecero.
 non ego circumcisionis signum, ut seruus legis, quod nefas arbitror
 vel cogitare; sed Xpi Iesu crucifixi, tanquam mancipium empri-
 precio sanguinis incommensurissimi, stigmata gero, et ostento.

Militum etiam præsertim Vexilla ferunt, antesignani, quibus ordinem du-
 cunt, vulnorum signa, et cicatrices, quæ in prælio fortiter dimicantes
 acceperunt, tamq. gloria trophæa solent profere, et ostendere, cum
 opus est. Illa enim certissima argumenta, sunt fortitudinis, et ani-
 mi in bello probati, et victoris. Inter militie igitur Christiane
 duces qui fuerit Paulo arceferendus: Probauimus initio nullas
 ei defuisse ex illis duodecim prærogatiuis, quibus maxime ex-
 celluerunt Apostoli. Sed qui maxime rixus est Christum imi-
 tari; Ita maxime inter omnes ostendere potuit vulnura, plagas
 cicatrices, viruces, liuores, aliasq. notas carni impressas, atq. non sine
 igne doloris magno immissas; dum predicat Xpū, eiusq. crucem,
 hoc est, vexillum tanti Imperatoris cum periculo vite saepe saepius
 defendit. In hunc sensum explicant Chrysost. et Theoph. cum ani-
 maduertunt nondixisse Apostolum habeo, sed porto tanquam regium
 insignem, et victorie trophæum.

Stigmata Domini Iesu, quæ illa fuerint inter omnes fere interpretes
 conuenit fuisse labores, carceres, verbera &c. quæ pro Christi nomine passus
 est, ut ipse refert 1. cap. 5. Ego autem si circumcisionem prædico, quid

6.

7.

ad huc persecutionem patior. Item 2. Corinth. 11. 24. et Regg. et prius
cap. 4. b. q. 10. ubi illa verba Semper mortificationem Xpi Teru in cor
poro nostro circumferentes ut vita Teru manifestetur in corporibus

nostris. Videtur explicatio, et quasi commentarius huius loci. Stigmata
enim appellat illius mortificationis signa notat, et signa in carne ex
tantia, que Xpm referunt. Hierony. etiam ad corporis macerationem
extendit, cuius vestigia indehili et macilentis corpore appaerent de
cundum illud 1. Corinth. 9. 27. Caligo corpus meum, et in tenuibus
redigo. Possunt etiam moraliter Stigmata nuncupari in nobis qu
uis labores, sive libenter, et voluntarie assumpti, sive necessitate con
tingentes, sive a Deo, ut morbi, egestas, calamitates, Quumne, sive
ab hominibus, permittente Deo, ut iniurie, peccata, exilationes bo
norum, et relique afflictiones, proveniant. Hec nimirum omnia
nomine crucis significari solent; in qua Christi militis, ac milites
et maxime Paulus gloriam suam laboratam habere. 1. v. 14.

3. Illud etiam non pretermittendum dici Xpi Stigmata, que Xpi
amor et desiderium imitandi causam eris in nobis, que ve Christi
representant, vel in memoriam revocant, modo si in corpore impres
sa, seu etiam appresa. fannelli enim domini insignia, arma
colores. Atq. las divites, milites etiam imperatorum, diuini
genere conueniunt.

3. Anselmus refert usum fuisse Romanorum militum signa, et notat
gestare manibus cauteris inuiskas, ut quorum Imperatorum vexilla
sequerentur innotesceret. Meminit huius Vegetius 1. 2. c. 1.
puncturis, inquit, in cute punctis scribuntur milites. Mehar. 1. 1. c. 13.
v. 16. 17. ideo sic fieri solitum existimat, ut maior de duce ex illi
maior prodatur, vel militis submissio classis notetur. Cum arde,
et Caluimus 2. in fine, citantem Augustinum 1. 6. in Ioan.
et alijs in locis.

Non fieri hinc argumentum, ut existimetur Paulus habuisse plagas
quinque, notat Vazquez, Cornelius q. sed velle commendari hunc locum
ad eas, que per Seraphini effigiem B. francisco impressa sunt pro
bat satis Cornelius, eum lege, et Catharinum, qui inter hec non
perdentissima negantem Francisco consensum Ecclesie sibi que

impudenter

impudenciam arrogantem merito invehitur.

V. 13. Gratia Dni nri Iesu xpi & a

Scholium
Optatio Græ. confirmat animos in amore, amoret que omnem odij suspi-
cionem, si qua ex divisione aliquo vellet suborta fuisset, nec potuit manere, quædam
animi desiderare, quam gratia Dei, sine qua moritur, per quem Deo vivit.
Adde tamen *Græ.* et nomen *Dei*: quia quæbat eos Xpæ reconciliare, cui iniuria
ex legis introductione fiebat. cum spiritu vellet, quem per gratiam accipit,
per gratiam retinere debetis, non dicit *obsequium*, sed *cum spiritu vestro*.

ut aueret a carnalibus. Idem tamen significatur, spiritus (ut s. c. s. diximus)
est anima gratia subiecta, seu gratia ornata, et ponitur pars pro toto. sic *Græ*
Dicitur in *vestra alma*: mentionem vero facit, et gratia, et spiritus, ut
duplex veluti muso dicta omnia communis sit, est enim hæc clausula
quasi summa, et sigillum, sine sigillorum doctrina sic eradicat. Gratia
nimium conservat, spiritum, quo perennante oritur, fallacia instar
pulveris dispellitur, et evanescit. Hæc fere ex *Chrysost.* & *Thom.* spiritum
promente, et ratione, qua intelligitur in dicta, de partem, et sequitur
Occumenius. Idem etiam aliquando spiritus pro anima ponit, ut alibi diximus.

Frater, quid hoc nomine dulcius. Mellitus ergo sermo benevolentiam
conservat, et auget. **frater** erant ex baptismi nova regerant. *Thom.*
Patrem agnovimus Xpum & *Claudius* cum his, qui **frater** in Xpo dicitur me
rentur, gratia Dei *St.* Merito autem gratia initium, gratia exitus est,
litterarum, que in commendationem gratia scriptæ sunt. Si vero hæc bene-
dictio (inquit *Theodoretus*) veluti signaculum *Pauli*, quo eius epistolæ distin-
guntur, et auctoritatem habent. Annum quippe gratia legem excedit, si-
dem supponit Christianam, qui fuit totius cordo controversia. Gratia auxi-
lium ad bene operandum, siue ad perseverandum, *Anselm.*

Dionysius Carthus. est ea gratia, qua grati sumus Deo, siue qua Deo efficiuntur.
que hic inchoata consummatur in celo. Itaque gratia consummata vita æter-
na est. Ita etiam sentire videtur *Lombardus*, dum inquit, non diuensis, non
legis servitus, non zita, non iugium, sed gratia Dni nri *S. D.* *Imit.* velis
Dei gratiam Christi esse favorem, et amicitiam. Sic enim dicunt Latini
valere apud aliquem gratia, tenere favor & cabida con aliquo.

Amen. so. verere idem, fiat, alij veri fideliter. sic *Anselmus*, alij *St.*
forma iurantis, alij conveniam pubentis, que *Hieronym.* annotat. Hic effectus

3.
+ Lirinii cō
Baronio M
copisti scripti
asserit.

indicat et desiderium impetrandi quod Deum precatus est, ut scripanda egregie
 dixit. Claudii, Latini ab Eghero, Greci ab Ube Roma scriptam epistolam ad
 Galatas dicunt. Idem dicit Casparus Baronijs, 1. tom. Rom. negat Romę
 scriptam. quia nullam facit suorum vinculorum mentionem, ut in alijs scilicet
 ibi scriptis. Consentit Chrysostomus in hac epistola cum Baronio. Hieronymus
 cap. 1. huius, magis adfert Greci proferunt Theodoretus Prefa. in epistolam
 Pauli, et Athanasio in syriaci, et syriacę translatione, quę Romę datam
 iudicant. Vide Conclusionem quę desinit non posse, inquit, ubi fuerit scripta
 quę incertum, um fuit ex Pauli Epistola conigi. Vide etiam Marian. qui
 innotuit ante quo antro fuerit scripta. Pererius in prologo epistolę ad Rom.
 disp. 9. num. 52. non satis congruum esse ait, ubi et quando scripta fuerit.
 Etius probat Romę scriptam, quia ratio vinculorum non urget, vel quia
 non semper in vinculis fuit Romę, vel quia dum sigmatum meminit,
 meminit vinculorum, ex quibus relicta fuere. Insperius quia 7 ac spiritus
 et Theophilatus, postea videmus scripta hac epistola ad Galatas, quę
 quę est ad Romę, siquidem elemosine quas in Ma dixit tunc a se parari, et
 procurari, in hac dicit iam exhibitas. Vide etiam in argum. huius ab
 finem. At hoc ratio elemosinarum non cogit, quia non semel ascendit
 Paulus Hierosolimam elemosinas latuit. Unde potuit fieri, ut post
 id tempus, quod significatur in hac epistola ad Galatas, iterum, atque iterum
 novas procurari elemosinas pro Hierosolimitanis pauperibus

[Faint, mostly illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Paraphrasi

Paraphrasis.

TEXUS.

1. Et simihī dubium non est, o fratres mei in Christo dilectissimi, fuisse quidam, et adhuc esse posse inter vos aliquos, utinam nemo sit, et mea mefal-
 lat opinio; Verum si quis forte apud vos est, quem aut impostorum technis,
 aut fallacia satanae, aut sua cuiusq; imbecillitas naturae deluserit, atque
 ita delusum propulerit in peccatum; qui ad ritus Mosaicos, à vera Resuchris-
 ti fide defecerit, seu de recta via rationis deflexerit liberius viuendi induc-
 tus cupiditate; qui non occultè ille quidem egerit, sed manifestè in delicto
 deprehensus sit, (ac velut auis inscia glutino, aut bestiola laqueo) præter
 spem, præterq; opinionem implicatus, et interceptus, ut nullatenus effugere
 queat; aut inficiando suas partes defendere; hunc ego correctionis aculeo
 tangi non veto; admonitionis, obiurgationisq; verberare excitari non pro-
 hibeo; necesse est enim ut è somno euigilet, et à satanae laqueis euadati-
 ber; resipiscatq; ab amentia peccati, et ad sanam mentem compellatur
 opportunè redire, sed illud vos obsecro, obtestorq; ut, (quod decet viros spi-
 rituales) qui, inquam, non modo firmiores infide, magisq; stabiles estis,
 verum in perfectæ vitæ stadio, studioq; plus etiam progressi, ita ut reliquo-
 rum patres sitis in ecclesia, Magistri, atq; Doctores, (et si ita loquili-
 cet) Spiritus Sancti quasi Vicarij, et administri substituti,) sic in salutem, et
 emendationem eius, qui lapsus est, incumbatis, elaboretisq; ut deiectum eri-
 gere, labentem subleuare, nutantem tenere velle videamini: et quem
 admodum illi, qui labentem domum, aut arcem cum appositis fulcris
 sustentare, tum nouis operis et diligentia adhibita instaurare, atque
 reficere conantur; et sicut ij, qui in dealbata tabula polita, et deaurata
 aliquid magni momenti scripserant; si quando literam, aut partem re-
 siderari vident, aut redundare, curiosius suppleant, emendant, et corrigunt;
 sic vestri muneris est, mihi credite fratres, Diligenter elaborare, ut de-
 linquentis vicia curentur, non virtus destruat, mores, vita, et spiritus non
 deformat, sed instaurentur potius, confirmentur, atq; in pristinum, aut
 meliorem statum restituantur. quod tunc demum feliciter prestabit, si
 non iracundè, et intolerenter in delinquentem animaduertatis; sed immiti
 seueritate deposita, blande, ac leniter, prout spiritus Christi vinctio vos do-
 cet, et decet planè animarum curatores, homini medicinam adhibeatis.
 Personæ ergo parcite, culpaq; vicium perimite. * Atq; hoc vobis eò magis
 animaduertendum est; quo magis vestra res agitur, nam et vos Somines
 similiter estis ad malum proni, tentationi obnoxij, nec à simili casu alieni;
 non est verò consonum rationi, diuersa, atq; sua, aliena vicia lance pon-
 derare. Non nequam in alterum tuleris sententiam, ea præiudicium tibi sit
 necesse est. An putas te nunquam tentatione vincendum? Ah, demens,
 nisi credideris nunquam minuste affuisse longè à lapsu, quam cum fir-

V. I. Fratres,
 et si preoccupa-
 tus fuerit homo
 in aliquo delicto,
 vos, qui spi-
 rituales estis,
 Suiusmodi ins-
 truite in spiri-
 tu lenitatis.

* Considerans
 te ipsum, ne et
 tu tenteris.

V. 2. Alter al-
terius onera por-
tate, et sic adim-
plebitis legem
Christi.

V. 3. Nam si
quis existimat
se aliquid esse,
cum nihil sit,
ipse se seducit.

V. 4. Opus
autem suum
probet vnus
quisq; et sic
in semet ipso tan-
tum gloriam sa-
labit, et non in
altero.

miozem te stare credidisti. Time ergo crudelitatem, et amplectere charitatē.
2. Charitas certē vera corruptionis magistra, Dux, et auctor. Hęc vna
docet mutuam laborantibus operam prestare; quę Christi diuina lex est,
dilectionem inter fratres inuicem commendantis. Dilectio ipsa vniuersam le-
gem implet, ac perficit; Hęc eadem Christi veros discipulos, ac verē Christia-
nos facit. Inuicem ergo quamuis grauias sint, et molesta, fratrum, id est,
aliorum hominum, qui nobis fide sunt adiuncti, et astricti peccata, et lap-
sus toleremus; neq; inde lapsus, et peccata, sed reliquas etiam molestias,
agritudines, iniurias, et quidquid onerosum sit pro viribus ferre, ac por-
tare parati simus. Quid? Hoc ne arduum, ac difficile? maiora Charitas
potest. etiam penas peccatis debitas, vt sustinere volumus, et vicissim sol-
uere, iubet. Sumus enim omnes vnius corporis membra; par ergo est, vt
alter alterius vicem suppleat; vt omnia integra, et salua consistant. Itaq;
dilectissimi vos inuicem subleuate, succedite oneri, instate labori, mutuo in-
uicem iuuate, et Charitatis munia, atq; officia expleuistis; vniuersam legem
seruastis; et Christo Domino debitam seruitutem exhibuistis; iudicem seue-
rissimum placastis, et eterne vite optata premia tenuistis.

3. Quod si quis fortē eam de se opinionem conceperit, itaq; senserit arro-
gantem; vt neq; de statu, in quo est, decidere vquam se posse existimet, neq;
futurum vquam, vt vilius egeat, vel auxilio, vel correctione; longē profec-
to aberrat, et declinat à vera salutis via; istumq; non Demoni associa-
dulatoris vani, et falsi laudatores deludunt; sed sua ipsius ~~credulitas~~
credulitas inepta, et fallax spes de mentis statu deiectam in arrogantie pro-
cipitium demittit. Quę enim maior potest cogitari hominis arrogantia, quā
se aliquid magnum dicere, aut existimare, qui de argilla, limoq; confectus, imo
de nihilo factus, Dei tantummodo beneficio in uita conseruatur. Cui verō
ita de se sentit, se q; tanti facit, vt non videat se nihil habere boni à se ipso,
sed multis potius esse subiectum infirmitatibus, et peccatis, hic planē cecus,
et amens est.

4. At quicumq; iudicio valet, et ad discernendum mentis integritate
prestat, quę non in eorum imbecillitate, qui sepius, aut grauius errore lapsi
sunt, ac proprijs sceleribus inquinantur; non in maiorum claritate virtu-
tis, quę satis extrā posteros attingit; non deniq; in externis hominum laudi-
bus, qui inscienter sepe, fucate sepius, et adulandi magis, quā vera dicendi
studio loquuntur; gloriam suam collocat; sed à se ipso dumtaxat querat, vitam
suam inspiciat, opera examinet, et equa lance ponderet; iterum, atq; iterum
ad amissim deducat, et lidio velut lapide, quod aurifici faciunt, diligentissimi
exploret, expendat, et si satis non est, instar metalli fusorum, igne etiam probet, sita
quidē fiet, vt solida, ac vera gloria exultet, et gaudeat; quę non ab errore,
et voluntate pendeat aliena, sed impropria ipsius conscientia sita sit; nec cum
tempore, et ventorum flatibus abeat, absit, euascat, sed nullis extremis mobi-
bus, aut aduersis incursibus obiecta, diuturna permaneat, firma, atq; stabilis

Handwritten signature or mark.

Onera
ui cum
tancto

Arrogant
amens est

Examin
sumptis

perseu

perseueret. O leuitatem incredibilem! O dementiam singularem? Nam
 5. Quotus quisque hominum est, quem sui ipsius non inebriet amor, fallat iudicium, eludat amentia, et desiderium glorie Aegyptijs tenebris non obuoluat? si quis ergo iudicium de se certum facere, et absque errore velit, non est, cur intra metas humanae districtioris se contineat; longius mente prospiciat, reor deturque diem illam magnam, atque terribilem; tribunal illud omnibus genibus formidandum; cum nullae excusationes eleuabunt delicta; neque minima efficient nostra aliorum grauiora flagitia; cum unusquisque de se uero sollicitus, pro se modo rationem reddet, suumque solus sententiae latae pondus sustinebit; atque ita nunc de suis sibi statuendum factis decernat; quem admodum apud equissimum, et seuerissimum iudicem tunc de omnibus credit decernendum; et erit quisquam, qui se mundum pronunciet a scelere; qui se eximat a communi hominum imbecillitate; qui se in eo loco statuatur, et gradu, ubi nec pericula metuat, neque aliorum admnicula unquam desiderare se posse speret? Non quoniam siquidem ita seuerie ex iudicij aeterni memoria sua opera perpendit, et ipse met, cuius portare interest, pondus examinat.

Pars secunda

6. Cum illa duo sint vera, et Christianae charitatis officia, quorum uno ij, qui dignitate, atque auctoritate superiores sunt, alios sibi subditos, (dum vel errantes sapienter instruunt, vel delinquentes benignè corrigunt) pia misericordia uiuant; altero ijdem ipsi, dum egestate, et inedia subleuantur a locis pestioribus, et qui bonorum temporalium copia abundant, exhibitis liberallyter elemosynis sustentantur: de priori Sactenus, de posteriore iam dicimus. Hoc itaque omnibus uolumus imprimis persuasum, si duplex hic ordo fidelium sibi semper constare debet, et charitatis vinculo manere firmiter distinctus, et colligatus; utile admodum, imo necessarium esse, ut profanus ordo cum sacro, laici, inquam, cum ecclesiasticis, populus cum clericis, et frequentibus inter se se certent misericordis, et charitatis auxilijs. Ergo, qui saeculi inter discrimina, tamquam oceani fluctibus iactati, consiliorum, admonitionum, doctrinae, precum etiam, et sacrificiorum auxilia a sacris ministris, et quotidie desideratis, et opportunè accipitis; non ne istos ipsos consiliarios, admonitores, magistros, doctores vestros, atque salutis vestrae apud Deum intercessores, deprecatoresque, pari vicissim ope subsidiorum adiuuare debetis? ut nimirum eandem omnes gentes uelificationem prosperè, ac feliciter ad aeternam uitam portum pariter contendatis? mutuis profecto auxiliorum uicibus decertare opus est; ut bonorum omnium, tum animi, tum corporis inter utrosque mutua communio fiat. Vos illi, tamquam spirituales animi patres, satores, et aliores, caelestibus pascunt alimentis; illorum vos etiam uitam temporarijs subsidijs alite, et conseruate. Fove te corpora eorum, qui animas vestras alunt; qui spiritalia accipitis, terrena praestate. Date victum illis per quos spiritum sanctum retinetis;

V. 5. Unusquisque enim onus suum portabit.

V. 6. Communice autem istis, qui catechizantur uerbo, et qui se catechizant in omnibus bonis.

ii agentes

non delicijs, inquam, sed cibo, et veste, quæ necessitas postulat, eorum corporis membra prosequimini, quorum diligentia, atq; labore spiritus vester, cum Dei gratia nutritur, sustentatur, ac vivit. Debiti hæc redditiō est, atq; solutiō, non libera, et spontanea rerum vestrarum elargitiō; quam tamen non inuitè, non coactè, sed spontaneè, ac liberaliter recipere debetis, magisq; benigna, et larga, quam parca, et dura manu pensitare; prius etiam, quam exigat, eam offerri par est.

V. 7. Nolite errare, Deus non irridetur.

7. Hæc ne risu excipitis? num putatis ista hilaritatis imagine, et visus ostentatione liberos iam vos, et immunes à præcepto? inani certè, atq; leuissima excusationis umbra vos defenditis, longè sanè abestis à recta via, et procul omnino aberatis ab scopo, et veritatis, et Christianitatis; si istud quidem, non inopiæ, sed auaritiæ per fugium queritis. Neq; enim, quam pleriq; falsò præterdunt, rei familiaris inopia, ac tenuitas, aut minus fortè laudabilis, (quam alij causam adiungunt) quorundam vita doctorum, excusare satis queunt; sordidi animi, atq; illeberalis pectoris auaritiā. Perditorum, id est, et flagitiosorum ingenium, ut risu excipiant, ut cauillis à se repellant, quæ à concionatoribus audiunt, vel minus sibi iucunda, vel suis moribus non consentanea. Quippe qui nec manu tangunt, nec oculis tenere possunt, aut supplicia æterna, quæ ipsis illi proponunt, aut promissa cælestia, quæ pollicentur, atque adeò vix sibi aliquando tandem futura persuadent. O Cæcitatē incredibilem! O miseriam deplorandam! Et hōs tu, qui Christiano nomine dignus videri vis, emulaberis? hōs tu sequaris, aut imitere? quid agis? O quisquis es, tu ne risu, et cachinnis excipienda credas, quæ, ipse magis risu dignus sis, imo fletu, ac perpetuis lachrymis, quòd non, ut credere oportet, credas. Istiusmodi imperitissimos cauillatores, et nebulones impudentissimos, sani, atq; sapientes viri merito vident, et Deus ipse, qui in cælis habitat, ut cum regio vate dicam, irridebit, et subsanauit, atq; in ira sua, et furore detur abit in tartara; tantum abest, ut ab his, et similibus horum Deus irrideri, aut subsanari suos, vel in suis ministris se patiatur. Non abibit impunitus, non abscedet in demnis, qui sacrorum ministris, qui sacerdotibus, qui ecclesiarum præsidibus, aut clanculum auferre tentabit, aut palam soluere, recusabit primitias, decimas, oblationes, munera, siue quæuis alia elemosynarum nomine debita. Non enim cum hominibus, sed cum Deo lis ista suscipitur. Dei est, ac Dei agitur causa, cum Deo res tota transigenda est; et putas te Deum posse fallere, aut cauillando eius præcepta negligere? sed nequis diutius in tanto errore versetur, et obrutus his forsam tenebris deinceps maneat; omnes vos obsecro me ultra indicendo progredientem diligenter, ut hactenus fecistis attendite. Docebo enim ex his, quæ oculis subiecta sunt, et in manibus sepe similè sapere consueuimus; quemadmodum ad ea, quæ sub aspectum non veniunt, sed mente tamen comprehendendi possunt, et certissima fide teneri, quasi per gradus quosdam ascendatis.

V. 8. Quæ enim

8. Non agricultura tamquam à re notissima huius rei, de qua agimus,

Malis
prelati
excusati
tum elan
ne.
Peccator
genium.

P. 2.

Deo
de
ai

liber

libet petere documentum; quod apertius, certius, et illustrius, magisque ad rem
 appositum vix aliunde quereretur. Nonne agricolæ sub horridam hyemem
 cum labore cultis, proscissisq; aratro aruis, varia, et specie, et genere diuer
 sa semina spargunt? nonne estate subsequente ijdem tamquam sui la
 boris premium patienter expectatam messem metunt? quid? in bona, ac
 fecunda terra, quæ iecerint semina, nonne cum favore plerumque re
 cipiunt? quantoq; fuit frumenti satio maior, atq; copiosior, nonne tan
 to copiosorem, maioremq; inueſunt messem in aream, domumq; repor
 tant? Tamen hoc perspicuum est, et manifestum, neq; ex hordeo siligi
 nem, neq; ex siligine panicum, aut ex milio hordeum procreari, aut me
 ti. Unumquodq; enim suam naturam, speciemq; retinet. Unde illud verum
 verbum est, satis vulgo usurpatum; ut sementem feceris, ita et metes. quod
 non modo de specie, ac genere, sed de qualitate, numero, bonitate, copia
 q; intelligendum; imo de loco, etiam tempore, diligentia, reliquisq; adiunctis,
 quæ sationem, vel præcedunt, vel comitantur.

seminauerit
 homo, hæc, et
 metet, quoniam
 qui seminat in
 carne sua, de
 carne et metet
 corruptionem;
 qui autem semi
 nat in spiritu,
 de spiritu me
 tet vitam æter
 nam

Agendum quæ de semente dicimus ad spiritualia transferamus. Est itaq;
 (si quis nesciat) Christianus homo tamquam agri quidam colonus, semina
 sunt opera, actiones merita, aruus ager duplex, et caro, et spiritus, hic fecun
 dissimus, mundissimus, optimè etiam cultus ager, illa sterilis vliginosa, spiritus
 sentibusq; refertissima terra, ut autem sementi messis, ut sationi fructuum
 collectio, ita meritis, et operibus premium respondet, ac merces. Quicumque
 igitur carnis suæ aruum delegerit, cuius incultura operam locet, Laborem impen
 dat, cui semina mandat, is non modo operam perdat, et Laborem: Verum etiam,
 quod maxime dolendum est, ex humo peste infecta, et aruo senticosa pestem
 sibi perniciosissimam, exitiumq; sempiternum parauerit. et Sanc pulcherri
 mam ex carne, quam coluit, metet messem. E contrario vero, si totam diligen
 tiam, et animi sui neruos eo intenderit, ut spiritus aruum bene colat; hoc, qui
 bus cumq; modis poterit, excipiendis, concipiendisq; seminibus aptum reddat =
 (quæ semina et integra, et pura, et totius corruptionis omnino expertia, esse oportet)
 Dubium non est, quin ex vberifecundo, assidueq; culto agro, non solum in
 gentes famæ, gloriæq; manipulos, apud homines, vel inuitus, et recusans ipse re
 cipiat, sed et apud Deum, quod maxime optat, quodq; primum est, ac potissimè
 felicitatis, et immortalitatis, gaudiorum, et præmiorum immensam messem
 lubens, ac lætus colliget, reportabit, perfructur, qua collecta non quidem per
 aliquot definita sæcula, sed per longissimas, et sine fine mansuras æternitatis
 vitam beatam in conspectu Dei, ac summi boni comprehensione propagare lice
 bit. Hæc est o christi alumni, o mea viscera, hæc est messis beneficentiæ, mi
 sericordiæ, liberalitatis, elemosinæ, pietatis fidei, Charitatis, in spirituales paren
 tes, spiritus, inquam, vestri satores, et doctores libenter impense, ac liberaliter co
 llate.

9. Sed o mihi chara pignora, qui aut vestra sponte commoti, et inducti, aut
 nostra adhortatione incitati, et impulsivi, et ad benefaciendum propensi, et in

v. 9. Bonum
 autem facietis

non deficiamus,
tempore enim suo
metemus non de-
ficientes.

Largiendo liberales esse cupistis; ergo ne ab inchoato bono desistere difficul-
tates ullæ vos cogent. quæ nisi occurrant, et vincantur, virtus perfecta esse
vix, aut ne vix quidem potest. Attendite queso ad præmium, nullus erit
tantus labor, sudor, molestia, quam non existimetis facile superandam.
Hoc enim in omni virtutis opere, sed in misericordia, et benignitate ma-
ximè, certum, ratumque est. Quæ namque tam iusta causa, quæ difficultas
tanta, ac tam grauis obstare queat? propter quod à benefaciendo deficere,
aut institutum liberalitatis opus, prætermittere oporteat? Num impenden-
tis timor egestatis? At ipsa beneficentia, et largitas, magnæ diuitiæ sunt.
Num ingratus animus accipientis beneficium, seu obliuiosi signa pec-
toris, minimèque agnoscentis beneuolentiam? At non ab homine, cui
benefacitis, sed à Deo, cuius gratia facitis, boni seminis fructum expecta-
re debetis. Num vitæ eius, cui officium præstatis, inquinamenta, et sor-
des? At neque quis ille sit, sed cuius personam sustinet, attendere necesse
est. Quæ igitur causa reliqua subest, quapropter animo consternari, et à
benemerendo deficere, aut cessare iure valeatis, præsertim cum de tenuissi-
ma, et exigua admodum semente, plurimam messem, et maximam in hor-
rea collectum iri speratis auspice, et cultore Deo? At dura nimis, et impa-
tiens mora, longè, atque diuturnæ dilationes, fateor, sed longanimitate expecta-
tione ferendæ: messem, messem, inquam, expectamus, cuius præripere tem-
pus, et anteuertere, nulla ratione possumus. Quanta, ô Deum immorta-
lem, patientia agriculturalum, quos hyemis horror, frigoris asperitas, niuium,
pruinarum, gelu rigida facies, assidui laboris improbitas, et imbrium tardi-
tas, ac pene desperatio ab officio minimè reuocat, una spes sustentat mes-
sis. Hæc animos addit, ut durare queant, donec expectata diu adueniat es-
tas, quam certò norunt segetibus secandis, metendis, colligendisque frugibus
affuturam. enim verò quanto gratior, quanto iucundior, quanto præstantior
erit præclaræ factorum messis, spiritualium bonorum collectio, et impartitio?
ubi non haborem, qui metit, non sudorem, qui terit, non puluerem, qui ven-
tilat, Saurit, absorbet, deuorat, sed omnes præ lætitiâ gesticantes, præ gaudiis
tripudiantes, præ admiratione exultantes, patientiæ, longanimitatis, expec-
tationis, misericordiæ, beneficentiæ, eleemosynarum, liberalitatis, optimis
et copiosissimis fructibus, redundabunt. ô Beatissimas animas, ô mentes
felicissimas, quæ iam tantorum meritorum securâ mercede fruuntur? et ô
nimium fortunata corpora, quæ nunc licet humus operiat, aliquando tandem
immortalitatem adeptæ, ab æquissimo, et liberalissimo agonothetæ victorie
præmium, aureolam accipient, et coronam.

V. 10. Ergo dū
tempus habemus,
operemur bonum
ad omnes, maximè
autem ad domes-
ticos fidei.

10. Quid ad hæc dici, aut contra responderi potest? nihil opinor, nam ra-
tione perspicua, et argumento grauiissimo, quis se non victum, atque adeo
victum fateatur. Reliquum est igitur, ut quæ certa cognitione tenetis, ea in
opus deducatis. Ergo, cum præsens vita breuissimo temporis curriculo definita
sit; quod nobis (satis exiguum quidem illud) spacium datum est ad colendam

virtutem, ad recte, et studiosè agendum, ad meritorum sementem faciendam,
 quicquid, id est, (quod ex Dei providentia, et benignitate conceditur) diligenter,
 accuratèq; caueamus, prospiciamusq; ne frustra elabatur; ne sine studio, et exer-
 citatione bonorum operum prætere sinamus, ac præteruolare: volat enim, ut qui-
 dam sapienter ait, irrevocabile tempus. Equissimus autem iudex pro sua sapi-
 entia tempora diuidens, atq; omnibus rebus iuxta naturam, et conditionem
 cuiusq; suas partes recta lance distribuens, hominum maximè curam, ac provi-
 dentiam habuit. unicuiq; igitur nostrum suum tempus est certum, ac fixum;
 cuius lineam extremam, aut ambitum prætergredi licet nemini. que ergo ista
 est temeritas tanta? que tanta dementia quorundam mortalium? ut va-
 gi, vacui, immunes, liberi à negotio, ab opere, à sollicitudine, et cura, nec mo-
 dò ocio inertes, et ignavia diffuant, sed turpi etiam inhiantes lucro, voluptati
 addicti, libidini seruietes, etatem, quanta quanta est, agant, transigant
 vitam, et tempus perdant infelicitèr. Ah miseri! Putatis ne cum semel-
 abierit, cum discesserit, cum euauerit, iterum tempus vestrum rediturum?
 Tempora labuntur, quis nescit? more fluentis aque. quid? inquis, elapso
 uno tempore, succedit aliud. Non inficior, cum tempus nimirum, quod reo præ-
 fixum est, absoluitur, suum iudici tempus succedit, cum tempus benefaciendi
 necesserit, exigendi rationem de benefactis tempus accedet, evolutò serendi tem-
 pore, tempus adueniet metendi. finita hyemè frigida, calida subit æstas. Itaq;
 non omnibus idem tempus, sed suum singulis. qui suum verò vite functus rō-
 erit, minime illi profuerit alienum. Ergo dilectissimi dum tempus habemus,
 dum nostrum est tempus, et tempus acceptum, et oratum est Deo; accingamur
 operi, strenuè laboremus; præclara virtutis edamus documenta, bene agen-
 do iudici equissimo nos probemus; Syberna inter frigera meritorum semina,
 larga, atq; liberali iaciamus manu; hoc est, dum vivimus hic in hoc cala-
 mitoso seculo, de omnibus bene mereamur, omnibus benignè largiamur, be-
 nefici simus ad omnes, pijs, atq; misericordes. quod si viventes, etiam alienos,
 etiam hostes, etiam inimicos, et perduellos misericordia nostra, liberalitasq;
 debet complecti, sic etiam ad infideles ethnicos, Turcas pertinere, et longissimi
 etiam remotos Nauathacas, ceterosq; novi orbis incolas Christiana pietas,
 charitasq; attingit; quanto magis domesticos fidei, hoc est, eiusdem fidei, re-
 ligionisq; consortes, fratres nostros Ecclesiæ catholice, matrisq; nostre filios?
 Atq; inter hos nonne ad illos imprimis se extendet, illosq; fouebit, quos fidei
 parentes, religionis authores, pietatis magistros, spei sanctæ altiores recogno-
 uimus, et vie, qua ad Deum tendimus duces, principes, et Doctores veneramus?
 Hi sunt verè domestici, quos vel obliuione prætere, vel negligentia ab ipsius
 partibus omittere nefas sit. In extremis verò numerare, et ceteris, non tantū
 tenuioribus, sed mediocribus equare etiam indignissimum, primam, autem,
 et maximam adhibere curam, ut hos vel sanguine nostro, si opus sit, ne
 dum temporalibus subsidijs, egentis subleuemus, in fame sustentemus,
 in nuditate vestiamus, et reliqua ad vitæ cultum, ornamentumq; prodig-
 nitate conseruandum, opportuna tribuamus, dico esse necessarium.

Pars 3.
Paraphrasis.

V. 11. Videte qua
libus literis scrip
si vobis mea manu.

11. Attendite queso O Galatae. (quos ego quasi viscera mea diligo) et serio perspicite, ac ponderate, qualis, quantaue sit hæc meæ manus scriptio, quam ad vos dedi; intimis sensibus perpendite, pensate, et aduertite, quam sit longa epistola, vt nihil meo desiderio deesset; quam plena doctrinæ, quam non vacua sententijs, vt pluris facienda sit vobis; cernite, et notate, quo stylo, quoue characterè sit exarata; quanta libertate sermonis, quamue absq[ue] timore hominum, quos in Dei causa non censeo metuendos; quanto etiam cum animi mei sensu, et vestræ dolore iacturæ, quam grauius extimui; et quæque talissem, si certò credidissem à fide vos lapsos, ad legem defecisse. Manus ipsa testis est, nulli me labori peperisse, vt vobis prodesse possem; quamobrem non aliena manu, vt sepe solitus sum, sed mea ipsius, ac propria, epistolam totam scripsi, elementarè efformaui. Primum cauens ne fortè, vt ementitas, ac supposititias meas literas reiiceretis, aut alienas ficto nomine fallentes reciperetis: deinde vt vestram in me beneuolentiam tanquam discipulorum in dilectum magistrum, excitarem; quæ si in animis vestris, vt confido, extat, ac viuuit, vt antea, nec suscepto labore frustrabor, nec fructu fraudabor, quem ex fide vestra semper optaui. Ergo exarata mea manu tam longa, et magna epistola, et sincerum vestri amorem, et cautè haud dubiam veritatem præsefert; diligentiam præterea sedulam, non admittentis à manu onsem, posthabentisq[ue] obmurmurantis vulgi voces contra mirus speciosos characteres vestræ utilitati, ac salutis, ingenue testabitur: ac tandem cum mei magnitudinem animi opprobria, persecutiones, odia despicientis pro Christi predicanda fide egregie demonstrabit; tum apud vos doctrinæ veræ, ac catholice, quam absq[ue] furo, ac fallacijs vobis prædicauit, testimonium certissimum derelinquet, quod palam ostendat, quo obtractantium aduersariorum ora facile valeatis obstruere.

V. 12. Quicūq[ue]
enim volunt
placere in car
ne, hi cogunt
vos circumcidi.

* Tantum vt
crucis Christi
persecutionem
non patiantur.

12. Nam hoc vobis persuasum volo (quod plurimi refert ad technas ad uersariorum, falsasq[ue] artes detegendas, atq[ue] vitandas) eos omnes, qui vobis intrudere student, legis ceremonias, eo ingenio esse, eorū animo viuere, vt suum studium, cogitationemq[ue] ponant in humanis laudibus, carnalib[us] gloria. O inane uitam eximiam, O ridendam vanitatem! Tu hominibus placeas, Deo placere non curans! Tu gloriosus in carne mortali apparere velis, immortalitatis gloriam despiciens! Natus ipse amens es, atq[ue] ad totius boni experti consilij. * Igitur hoc scitote, quotquot in eo, quod foris apparet, quod iuxta faciem est, quod oculis carnis cernitur, nempe in ceremonijs carnalibus, in circumcisione corporea, in ritibus Mosaicis, in legalibus obseruantijs apud homines probari, Iudeis præsertim suis contribulibus grati esse desiderant, ac magis ad opera carnis exequenda, quam ad spiritus fructus comparandos propensi sunt; hos, inquam, cognoscite, hos notate oculis, hos mente designate; hi ipsi sunt proculdubio, qui ~~non~~ enixe laborant, qui acriter pugnant, quæ totos neruos intendunt, omnemq[ue] lapidem

mouent, ut circumcissionis signaculo vestrum corpus insigniri patramini. Quoinope
 re illud vnum dumtaxat sibi proponunt, idq; pretendunt, ut hoc quasi clypeo se
 protegant, hoc se thorace defendant, hoc se galea communiant, ne telis tan
 gantur, iaculis transfigantur, spiculis vulnerentur, quæ inimici crucis, præ
 sertim Iudaicis addicti sacris, aduersus eos iaciunt, et furiosè vibrant; qui ^{crucis}
 eis præconia extollentes, et ubiq; prædicantes, eo ipso legem antiquatam
 ostendunt, et sine vlllo fructu carnalem produunt esse circumcissionem. Enim
 verò, ita erga genus suum affecta est gens Hebræa, ita arctè tenet, itaq;
 tuetur acriter eas prærogatiuas, quæ suæ carni, hoc est nationi peculiare
 sunt, ut nihil gratius, nihil optabilius habeant, quam, ut alijs prædicetur
 nationibus, nullam omnino patere ad salutem viam, nisi, sibi ipsis, Iudæis,
 inquam, traditam à Deo legem, profiteantur. vnde fit, ut crucem, crucisq;
 absectores capitali insectentur odio, ut pote qui vident, cum eius prædicatio
 ne stare suam legem non posse, quæ omnem spem, fiduciamq; salutis
 humanæ docet in vno crucifixo ab ipsis Iu Christo, esse debere positam,
 atq; defixam. Hæc itaq; odia, et insectationes suæ gentis, ut effugiant istias
 sententoras, gloriæq; humanæ audidissimi assectæ, vos vel inuitos, et coactos
 circumcissionis sacris initiatos cupiunt, idq; tantopere nituntur, ut sepe perfe
 cerint, quod ne vestræ orationi contingat, meæ curæ est, ac vestræ diligentia.

13. Illud verò manifestum est (ex quo istorum somnium propositum quale
 sit in circumcissione procuranda facile colligitur) minimè eos quidem celo le
 gis propagandæ, ac colendæ, moueri, ac duci; cum nec vllus eorum, qui ad cir
 cumcissionem adducti sunt, seruet totam legem; nec ipsi circumcissionis
 magistri seruandam arbitrentur, et si sciant, aut scire debeant, sub maledicti
 dira comminatione omnem circumcisum ritu Moisaico ad custodiam totius legis
 teneri. Quare ablato hoc celi prætextu, sicq; decreto, quid aliud intendant somni
 nes ambiciosi, sui amantæ, et gloriæ mundi sumus cupidissimi, nisi humana
 laudum præconia ex vestra carne circumcissionis cauterio notata venari, ac
 cupari q; ex vestro dolore sua gloriæ lætitiâ? Iudunt certè vos, ac velut stul
 tos irrident; dum ex vestro exulcerato corpore illi iactationis suæ materiam nan
 cisuntur; imo cum erimine, ac perniciæ animæ vestræ, sua opera ad professio
 nem Iudaicam vos aduenisse, apud suos Gentiles passim, et palam gloriantur.

14. Verumtamen esto, ita, ut libitum est, in carne vestra, etiam cum dolore,
 et dedecore discipulorum illi gloriandi materiam exigant; in legalibus tuer
 dis obseruationibus commendandi sui causâ inquirant, nationis suæ gra
 tiam inuicentes laudum humanarum aura dulci parsantur; in eo, ut placeant
 hominibus, atq; apud eos opinionem bonam comparant, vel maximam par
 tem, vel totum suæ gloriæ pondus statuti velint, crucem autem velis, remis
 q; fugiant, et deriuatas ex crucis prædicatione iniurias auersentur; persec
 tiones horreant, cruciatus, atq; tormenta excreentur, oderint, pertimescant.
 ego quidem ita sum affectus, ut nihil æque despiciam, atq; humanas laudes; ni
 hil magis auerter quam fastium, atq; famam apud populum; nihil tam perhor

V. 13. Neque enim qui cir
 cumciduntur
 Legem custodi
 unt: sed volunt
 vos circumcidi,
 ut in carne ves
 tra glorientur.

V. 14. Mihi autem absit glo
 riari, nisi in cruce
 Domini nostri Je
 su christi, per quæ
 mihi mundus cru
 cifixus est, et ego
 mundo.

rescam, quam mundanas commendationes. Et enim adeo absum longe à mun-
di gloria affectanda, ut quidquid in mundo gloriosum est, iam omne de-
testor, atq; abominandum putem; unam crucem semper excipio; in qua
Dominus noster Iesus Christus pependit; quæ mihi, et gloriæ, et gloriationis
sufficiëntissimam causam, materiamq; suppeditat. Itaq; dum pro Christi
cruce patior, tunc gloria exulto, labores, grummas, probra, ignominias, car-
ceres, vincula, tormenta, cruciatus, pro fide crucis, cum subeo, tunc glorian-
di occasionem accipio; tunc me ad triumphum rectè progredi existimo.
Dicat, qui vult cum mundo regnare, nomen ipsum crucis absit non mo-
do à corpore, sed etiam à cogitatione, oculis, et manibus; ego verò hoc idem
tidem repetam, et clara voce inclamabo. Mihi absit gloriari nisi in cru-
ce Domini nostri Iesu Christi. nec modo nomen crucis semper erit in
ore, in corde, in oculis, in manibus, in toto corpore, sed me cruci confixum
esse semper optabo, ex ea pendere, summa erit gloria, eius experiri cru-
ciatus, sustinere opprobrium, numquam non amabo, et ardentè con-
cupiscam. Gloriantur alij in diuitijs, in delicijs, in potentia; in imperio,
in opulentia, et affluentia omnium rerum Sæculi gloriantur. Ego
profectò istam gloriam vniuersam, vanam, caducam, futilem reputo;
odio prosequor; ut rem perniciosam, exitialemq; perstrepesca, et perti-
mesco. Nam si qua gloria expetenda est homini; hæc à cruce pendet, è
cruce manat, à cruce gloriæ omnis initium est, in cruce, abiq; periculo
quiuis potestatem gloriandi habet; extra crucem nemo quidem. Cru-
cem, inquit, Domini nostri Iesu Christi. nimirum, inquit, ille pro nostra
salute, mortem appetijt, quam reuereri, et Patriæ adoratione vene-
rari piùm est; quam per imitationem eiusdem Domini subire gloriosum
est; per quam mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. Per eam si-
quidem, et ego simul cum meo imperatore Christo de insigni perduellione
victoriam reportavi, triumphum egi, præclarum erexi trophæum, hoc est, mo-
riens mundum occidi, crucifixus cruci affixi mundum; et ut ille me, sic
et ego illum toti orbi Gentium irridendum, illudendumq; proposui. viuit
ergo ille sibi, viuat alijs sæculi filijs, alumnis suis viuat, hoc illicia. trahit
sonorum, illos illecebra dignitatum capiat, quoscumq; velit per gesta præ-
clara inuitet ad gloriam; mihi planè non modo non viuit, sed ignominiosa
morte peremptus interiit; quin et ego quamquam Deo viuo, et cum Chris-
to vitam spiritualem conseruo; tamen isti velle et pompis eius, spec-
taculis, honoribus, gloriæq; cunctis nominibus, iam diu mortuus taceo,
Sumo opertus, et obsitus puluere, nec eius inuitamenta sentire, nec eius
possum placere votis, aut gratus esse suffragijs. Mundum autem non
alium hæc intelligi volo, nisi illum, qui ex aduerso hostiliter opponitur Deo;
qui in maligno positus est; qui numquam non quæ contraria sunt virtu-
tibus, et præsertim earum reginæ charitati somniat, cogitat, molitur, ac
machinatur; illum, inquam, qui amore sui, et pulchritudinis visus, quam

à creatore Sabet, oculos inescat hominum, corda demulcet, animosq; lenocinio
 trahit suarum diuitiarum; et maximè appetitu laudis, et gloriæ, ita decipit,
 ut post Sabito Deo, eiusq; diuinis mandatis retroactis, rerum mutabilium,
 caducarumq; optum flagret Sumana mens cupiditate, et desiderio; illum
 appellatione mundi significatum volo; ille ipse est, qui venientem ad se ver-
 bum patris, nec recepit, nec cognouit; imo in crucem sublatum, in ea, quam nos
 tri Charitate induerat, Sumanitate, omnibus exagitatum contumelijs, iniurijs,
 cruciatibus neci dedit. sed bene Sabet, non valet iactare se, aut debitas pe-
 nas non dedisse, aut tantifacitoris audaciam, flagitij, temeritatem, facti
 atrocitatem, sceleris immunitatem impunitam abijisse. Passus est supplicium,
 quod intulit innocenti, paratam crucem iusto Mardocheo impius tulit. **Amari**
 et ruina domus cum spiritali Sansone simul obruit Philistinorum Principes;
 et inimicam turbam deleuit. Propheticus Eleazarus Elephantum, cum ea,
 quam portabat bellatorum manu mortem libenter subiens, imo cum toto
 aduersariorum exercitu, interfectum debellauit. Apertius loquar, similitudi-
 nem carnis peccati missus à Deo Patre filius unigenitus induens, et per eam mun-
 dum peccati reum in se representans, mundum, et quicquid ad mundum per-
 tinebat, dum cruci affigitur, secum crucifigit, dum irridetur, irridet, dum spo-
 liatur, spoliatur, dum necatur, enecat, atq; arcana et inuisibili ratione traducit
 confidenter palam, et triumphat in semet ipso. Huius ego mundi ciuis eram,
 Suius inquam feræ bestie, membrum reputabo, super hunc Elephantum aduer-
 sus Dei populum militabam olim, cum criminibus opertus, inscius, atq; ignarus
 celestis viæ, vitam cum hoc nequam seculo mortalem, moribundamq; transi-
 gerem. quocirca, et ipse, cum mundus crucifixus est, ac mortuus, simul sum
 crucifixus, et mortuus; itaq; per Christum dominum, et mundum mecum, et
 ego cum mundo de vite peccatriciis statu deieci, morti concessimus, ut iam
 nec mundus aurem mihi vellere queat, ut mundana desiderem, nec ip-
 sum ego colere valeam, qui vitæ sim expers. Verumtamen cum resurgens
 Christus Iesus à mortuis, me secum ad vitam; non illam pristinam, ac sce-
 leratam, sed nouam, piam, sanctam, reuocauerit; quoties mundum illum mali-
 tiæ uniuersæ, fecisq; antiquæ receptarem contemplan, toties mihi ante oculos
 obuersatur non mundus socius, aut candidus comes, sed immundus hostis, atq;
 ater perduelis; imo quod verè est, sanie scatens cadauer, putidum, abominabile,
 eiusq; gloria non magis appetenda, quam stercus, et vermes, apparet.

15. Etenim, si quid laudabile, gloriosum, atq; ad deo charum, et amabile est, præ-
 cipue eorum Summo Deo; viuat oportet, et in Christo, atq; per Christum vitam
 Sabet, necessum est. Si filius enim dilecto sibi complacet Pater, membra viuæ
 Suius, qui in diuinitate unigenitus, in Sumanitate primogenitus appellatur,
 filij sunt pro adoptionem, dilecti Deo, inserti Christo, eius mystici corporis
 partes. Si per baptismi gratiam regenerati, per crucis meritum à scelere
 protoplasti, atq; ab omnibus proprijs criminibus expiati, atq; emaculati, per re-
 surrectionem Saluatoris ad exemplar ipsius renouati, eidem adunati, et in

V. 15. In Chris-
 to enim Iesu,
 neq; circumci-
 sio aliquid
 valet, neque
 preputium, sed
 noua creatura.

corporati, vitam agunt, diuinis preceptis consentaneam, diuine maiestati gratam, piam, atq; laudabilem. qui vero ab hac regula deuiant, nec Christi membra, nec filij Dei sunt, atq; adeo apud Deum nihil sunt, in ecclesia Christiana, in regno celorum, nec locum sortiuntur, nec in pratio habentur. sint licet Iudaicis sacris initiati, sint ue Ethnicorum philosophis peritissimi, apud Christum gratia non valent, authoritate non pollent, dignitate nihil consequuntur, solus quippe fidei, charitatis q; emulatores probatus, crucis, Christi q; verus imitator estimatur, honorificatur, gloria dignus censetur. Mihi credite fratres, non odio ducor, vel amore nationis, aut gentis alicuius, veritatem sinceram vobis enuncio, non modo circumcisio Iudaica ab Abrahamo Patriarcha suscepta diuinitus, et vix ad Moysem legis latorem deriuata, et denuo celesti oraculo confirmata, precium nullum obtinet in Christi corpore, quod est ecclesia, ut pote iam abolita, et totius virtutis vacua, et expers; verum nec ipsu preputium, quo maxima pars orbis terrarum precellere se, ac preeminere congaudet, alicuius momenti est, aut laudis. quid participare apud Christum, eius q; ecclesiasticum cetum potest. Ut enim Christianus sis, et Christi discipulus nomineris, neq; circumcisum esse prodest, nec non esse circumcisum obest. Id dumtaxat ad rem facit, ut vetustate exutus flagitiosae vite, et conditionis ab Adamo quasi hereditario iure acceptae, corruptione deposita, nouum induas hominem, sinas q; te ad Christi similitudinem, exemplar q; per nouam creationem in spirituali virum, vitam q; effingi, atq; formari. Circumcisio ergo, atq; preputium signacula quaedam sunt vana iam, et vacua laudis, q; neq; indiga iustitiae; nouus spiritus, noua vita, noua conditio mentis, noua ratio operandi per fidei gratiam, et charitatem, haec in laude sunt, et magni ante Deum fiunt. Haec ad immortalis gloriae directae, et solariae, quae suad. dubium, supra crucem, supra fidem, supra charitatem fundata est.

V. 16. Et qui cumq; Sanc repellam sequuti fuerint, pax super illos, et misericordia, et super Israel Dei.

16. Et quidem quot quot & sicuti boni, ac strenui milites post imperatorem praerentem recto ordine gressus ponentes, vexilla q; sequentes, ita iuxta Sanc, quam praescripsi viuendi legem, certissimamque bonae, et pie agendi regulam ordinati incedunt, (minime vel ad dextram, vel ad sinistram, declinantes, aut discedentes ab ordine) siue ij natura Iudaei fuerint, siue ex ultimis terrarum orbis regionibus, aut remotissimis oceanis insulis vocati, et acciti; non modo, qui circumcisionis signo praediti, ac praenotati; verum et ij etiam, qui preputij decore honorati, ac praemuniti sunt; ipsis omnibus ego pacem, et misericordiam opto, ac precor; quin etiam promitto, ac certo euenturam polliceor; eam, inquam, pacem, eam misericordiam, quam diuina oracula, et sacrorum Prophetarum vaticinia, non falso creditis, aut carnalibus, sed veris, atq; spiritualibus Israelitis portenderunt, ac praenunciarunt. Deus enim acceptor perionarum non est; vnam omnibus statuit ad caelum viam; eandem vite conformandae regulam.

Opto
miseri
cordiam
diuina
proprio

proposuit; seu Sanc imitationem Crucifixi Christi definias; seu innouatione mentis
 humane per gratiam, et fidei vera, atq; catholice professione concludas; seu doc
 trinam interpreteris, Sac tota epistola contentam, atq; explicatam; que imbecil
 litatem arguit veterum rituum Mosaysæ legis, vni fidei viuenti per Charitatem
 vni totam, et efficaciam iustificationis attribuit; intellige, vt velis, dummodo
 Soc omnia ad vnum, idemq; munus pertinere intelligas; nimirum, vt homi
 nes Christi precioso redemptos sanguine, recta ducat ad immortalitatem, et
 gloriam sempiternam. Vbi pax optima, et indeficiens, vbi misericordie Dei flu
 mina semper alueo effluentia, operient, inundabunt letitia, et gaudio, cumu
 labunt Israellem, non iam terrenum, vmbrailem, addictum ceremonijs, obs
 curisq; enigmatibus inherentem, timidum, seruum, sed libere Ierusalem ciue
 rectissimum, ac sanctissimum, victorem, triumphatorem sui, vincentemq;
 optima vitæ moribus, ac solidis virtutibus Dei legis præcepta vniuersa, Dei tan
 dem vultum immenso splendore gloriæ circumamictum cernentem, nullo que
 interiecto medio intuentem. Nam licet in hoc seculo multa pax, securitasque
 conscientie, frequens etiam Dei misericordia filios ecclesie, Soc est, in noui
 tate vitæ ambulantes Israelitas, et oppressos subleuet, et calamitosis in rebus
 consoletur: tamen non Sanc solum partem pacis, ac misericordie, sed omnes
 thesauros ad regulam Sanc vitæ consequentes, et in altero seculo promittere,
 atq; euangelizare fas est.

17. Absolui epistolam, meam sententiam percepistis, catholicam doctrinam
 intellexistis, fidei efficaciam, crucis gloriam, nouæ vitæ regulam, celi cæ
 tam semitam indicaui; circumcisionem, et alias veteres obseruantias, legalisq;
 ritus, vt inutiles, gratie vacuas, et Christo ^{iam} aduersantes abieci, et explosi. Sit
 igitur hæcenus disputatum de molestissima questione; grauissima contro
 uersia sit modus, et finis. Imposterum obsecro vos ne me **crambe** repetita
 lassetis; neue molestiam exhibeatis, vel querendo, vel ambigendo deijs, que
 iam ad nauseam fere sunt explicata. si quis itaq; post hæc, vel aduersantium
 mihi pseudo apostolorum, vel colentium me discipulorum, memoria circū
 cisionis, aut ceremoniarum refricata, aut minus se acquiescere dictis, aut
 doctrine sanc resistere pergens, negocium facesserit; is sciat me agere late
 rum; se q; actum agere, ac frustra contendere. quid enim necesse est, vel dis
 cipulos morosius credendo sui magistri consilijs; vel alios argumentationibus
 cauillosis repugnando veritati; me et tædio afficere, et ad depugnandum iterū
 prouocare; cum tamen notum, ac perspicuum satis sit, quanta ego pro fide
 Sac tutanda, ac propugnanda perpessus sim; si laborum meorum pro Euan
 gelio, quos substuli recordamini, aperte videbitis, mea opera clariùs in sona
 re Christum, quam verba; altiusq; perstruere præconia laborum, quam voca
 lum tubarum acutissimos sonitus. Nonne satis contumeliarum, iniuriarum,
 plagarum, verberum, vinculorum, tribulationum, in hoc corpore pertuli. Vul
 tis ne vulnera vulneribus super addere, stigmata fronti impressa, genis
 iniuste notæ, signaq; cauterio charitatis inclita toti corpori, cicatrices, viuices,

V. 17. De cete
 ro nemo mihi
 molestus sit;
 ego enim stig
 mata Domini
 Iesu in corpore
 meo porto.

liuores, aliisque indicia passionum in carne relicta, ad huc extantia, vel me ob
mutescante, non sub tacito murmure, sed contenta, elatamque voce proclamant
et intonant, me totum esse eius, cuius sanguinis precio emptus, cuius crucem
cum porto, tum predico; eademque indicant firmitatem fidei meae, fortitudi-
nemque animi, qua, ut Christi miles vexillifer, atque antesignanus crucis,
paratus sum sanguinem profunderi, ac vitam per summa pericula meaeque
ponere pro eius tuenda fide, quam predico; quamque inter ipsas ultimi spiri-
tus angustias moriens predicabo. Hanc igitur mentem utinam Deus, ac
Christus eius vobis inuiciat o Galatae, ut vere, uti estis, ita vos recognoscatis
Christi emptitios seruos, imo ipsius ducis summi athletas, meosque commi-
litones, tantumque spiritus, ac roboris concipiatis, ut istos vestros falsos Pro-
phetas, meosque veros obretractores, et calumniatores Christi doctrinae, in
petu facto aggrediamini, itaque alloquamini. Ego ne Christi seruus sum?
Ego ne miles summi regis hostilia castra metuo? euaginato in me gladio
pauco, et dira iacula fugio? cruce adhaerebo, signum meae fidei defendam, mor-
tem oppetam libens; non retro pedem ago, regredi, ac retrocedere ab inchoata
militia non licet, non expedit; mille mihi mortes impendeant, acerbissima
tormenta intententur, retrorum gressus non figo; tormenta subeo non inultis,
acerbitates lethi vltimo deuoro, sponte obliquario; ac triumphale labarum non
prodo, signa victoricia non desero, Lignum benedictum non abijcio, non de-
relinquo, in cruce suspensus crucifixum Dominum miles, seruusque fidelis in-
clamabo.

V. 18. Gratia
Dni nostri Je-
su Christi cu
spiritu vestro
Fratres. Amē.

18. Verum enim vero, ut idem sanum litterarum sit exitus, atque principium,
vbi in salutatione, atque ingressu gratiam vobis precatus sum; ita in epilo-
go, atque vltimo vale eandem emixi, ac ex visceribus deprecabor. sit igitur
fratres mei amantissimi illa ipsa gratia vobiscum, quae vos et Dei per adop-
tionem filios, et Domini nostri Iesu Christi germanos fratres efficit; cuius
et ipse Christus Dominus auctor, et factor est; per quam, si forte defecistis
ad Moysen (in quo non potuit non esse grauissimum crimen) et veniam
consequimini, et reconciliationem: volo igitur vos Christo reconciliatos, quem
legalia appetentes, (video quam ignoranter) tamen absque dubio offendistis; sa-
tisfacturi certe, si retenta fide pura, et illesa in eius gratia, et amore posthac
seuere quiescat. Opto itaque vobis id vnum, quo maius nihil in hac difficili pe-
regrinatione possum optare. Gratiam opto animae vestrae, sine qua viuere ne-
quit; qua vna Deo viuere quibit immortaliter. Haec gratia Christi donum
est, quod debitum legis excludit; fidei catholicae diuinus fetus, non veterum
ceremoniarum partus; iustitiam veram afferens, seruitutem legalem abij-
ciens; dissidia impostorum perpetuo exilio mulctans, amicitiam fraternam
que caritatem vbiq; disseminans, augens, confirmans. Hic ille thesaurus
absconditus, pro quo acquirendo omnium bonorum huius mundi iactura
non curatur. Hoc margaritum inestimabile, cuius precium, omnis subita-
tia domus, vel ditissima, modicum est. Hoc est ornamentum candidum,
quo, dum e mancipijs diaboli liberti Christi facti sumus, ingenuitatis ergo

donamur; Sæc baptismalis, atq; nuptialis vestis est, quam ad conuiuium regale vocati gaudenter induimur; Sæc stella matutina, cuius lumine preuiso ex tenebris, et nocte pristini sceleris in diem claram salutis ingredimur; Sic etiam resurgens Superus, quo duce per medias mortalitatis, siue mortis tenebras in conspectum æterni iudicis tuti euadimus, ac sine periculo adstamus. Sic denique calculus candidus innocentie presentis symbolum, et letitie in æternitate curaturæ pignus, et arra singularis. Hanc itaq; gratiam, quæ à Christo Domino manat, sine quo stare non potest, cum spiritu vestro esse, ac permanere opto etiam animæ vestræ, imo et corpori, atq; ad eò toti personæ opto. sed spiritus ideo sigillatim memini, quod in eo tanquam in proprio domicilio, si itaque ipsius sede sit, ac moretur. unde totum hominem veluti ex turre sionia spiritalem Ierusalem protegit, tuetur, atq; defendit. Hanc igitur gratiam, quibus abest, si qui fortè sint, ut adueniat; quibus adest, quos plurimos esse credo; ut ijs semper adsit, pijs votis desidero, oro, obsecro Deum Patrem per Iesum Christum, qui cum eodem, et spiritu sancto viuit in secula Deus omnipotens. Amen, s. verè, ac fideliter opto, ita fiat.

Gloria, Laus, et Sonor tibi sit Rex Christe redemptor, cuique
Cui puerile Decus prompsit Hosanna pium.

~~1781~~

1781 folios

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

10102

1181

INDEX

781

Locorum sacra Scriptura, quae in hoc Volumine
aut allegantur, aut exactius explicantur praeter
epistolae contextum. Numerus Primus caput,
Secundus Versum, Tertius Numerum
indicat Magistrallem.

C. V. Genesis.

1. 2. Spiritus Domini ferebatur super
aquas. cap. 1. v. 10. N. 16. N. 24.
25. Crescite & multiplicamini & reple-
te terram. 4. 4. 14.
28. Subjicite eam dominamini piscibus,
& 1. 1. 16.
2. 6. fons ascen. debet de terra & 1. 1. 70.
7. Spiravit in faciem eius spiraculum
vitae. 9. 16. 17.
17. Quaecumque die comederis, morte mo-
riens. 3. 13. 2. 9. 26.
3. 9. Sciencies bonum et malum. 1. 4. 16.
15. Inimicitias ponam & usq. caput ~~1. 1. 15.~~
2. 4. 15. 16. ex parte.
16. Multiplicabo eorum nas ~~1. 1. 15.~~ & usq. fi-
lios. 4. 4. 14.
17. Quia comedisti de ligno de quo praeceperam
tibi. & 3. 13. 3.
4. 15. Ut omnis qui viderisset eum, non inter-
ficeret. 2. 16. 21.
29. Posuit mihi dominus aliud semen
pro Abel. 3. 16. 29. usq. 3. 13. 41.
9. 4. Carnem cum sanguine non come-
detis. 9. 17. 23.
12. 12. 3. 4. 7. Explicantur. 3. 17. 32.
3. Benedicam benedicientibus tibi, & 5. 20. 23.
ibidem. Ante benedicentur omnes gentes. 3.
6. 29. & 3. 7. & 3. 16. 36. & 3. 22. 13.
13. Vivat anima mea ob gratiam tuam,
1. 3. 11.
13. 16. Sicut pulvis terrae. 1. 1. 59.
14. 15. 16. 17. Vera oculos tuos & usq. nume-
rare poterit. 3. 16. 15.
15. 1. Nolite timere Abram, ego protector
tuus sum, & merces tua magna nimis
3. 16. 16.
4. Non erit hic seres tuus sed qui egredietur
de utero tuo, ipsum habebis serem. Ibid.

- E. V. ~~1. 1. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.~~
5. ~~1. 1. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.~~
16. Credidit Abram deo & reputatione
est ei ad iustitiam. 3. 6. 4. 9. 21.
- Visus 9. 10. 11. 17. 18. Illustrantur. 3. 17. 38. 40.
17. 1. Ego deus omnipotens. 3. 16. 18. 19.
2. Penam qd fecis mecum intermed-
te, & multiplicabote, ibidem.
3. Cecidit Abram pronus & ibidem.
4. Dixit qd ei deus & ibidem.
5. Nec ultra vocabitur nomen tuum
Abram. 3. 16. 19.
5. Tabernaculum multarum gentium con-
stituite. 3. 8. 9. & 3. 16. 19.
6. Reges qd ex te egredientur. 5. 11.
13. 16. 20.
8. Dabo qd tibi & semini tuam
& ibidem. 3. 16. 20.
9. Dixit qd iterum deus ad Abram
& tu ergo custodies. ibidem.
11. Et circumcides carnem pre-
pucij vestri ut sit signum fe-
deris & 3. 17. 50. 15. 6. 37.
15. Sara uxorem tuam non vocabis
& 3. 16. 21.
16. & benedicam ei & ibidem.
17. Cecidit Abraham. ibidem.
18. Vivam ismael vivat & ibidem.
19. Sara uxor tua pariet. ibidem.
20. Pro ismael quoq. ibidem.
Item a v. 10. ad 14. & a 23. ad 27. quibz
agitur de praecipuo Circumcisionis
caute explicantur. 9. 6. 19.
13. 29. Usq. ad 19. 3. 16. 22.
10. Secundum in tempus veram dicit
Iure filius. 9. 6. 23.
20. 4. Non gentem ignorantem interficies
4. 3. 4.

C. V.

- C. V.
21. 6. Risum fecit mihi deus quicunq;
audient cornu dedit mihi 4. 26. 33.
10. Ecce ancillam & filium eius: non
enim erit filius ancillae cum
filio meo. *Isa. 4. 30. 3.*
12. Quia in hac vocabitur tibi semem
6. 27.
13. Filium ancillae faciam ingentem
magnam quia semem tuum est
3. 16. 25.
22. 12. Vocavit autem angelus domini
Abraham secundo & celo dicens
per me metipsum iuravi &c. 3. 16. 23.
et sequentibus, 23. 36. 40. 46. 48.
13. & benedicentur in nomine tuo omnes
gentes terrae. 3. 6. 27. & 23. 7. & 3. 16. 22.
& 3. 22. 13.
23. 16. Probata moneta publica. 2. 11. 7.
29. 9. Dedit qd Abraham cuncta que pre-
cedat Isaac concubinarum largitus
est munera 4. 30. 15.
- + 6. filij autem
23. Quia maior serviet minori. 5. 6. 23.
26. 8. Vidit eum placentem cum Rebecca
uxore sua. 4. 29. 4.
27. 11. Accede ad me ut tangam te fili mi
ut probet. &c. 5. 22. 33.
16. Belluas qd sedam circumdedit
manibus. 2. 21. 24.
40. Frater tuo serviet tempus qd veniet
cum excutit ungum de cervicibus
tuis. 5. 4. 6.
23. 13. Hec domus dei est et porta caeli. 4. 26. 7.
29. 25. Quare imperasti mihi. 4. 24. 12.
30. 20. Vocavit nomen eius Joseph dicens
addat mihi dominus filium alterum
4. 19. 30. 33.
34. 30. Turbasti me & odiosum fecisti
Chanaanem. 5. 10. 13.
35. 17. Cum parturiret Rachel &c usq;
de xlv. 4. 19. 30.
13. filius laboris mei. 1. 1. 24.
37. 27. frater enim & caro natus est. 5. 17.
22.
23. Vendiderunt ioseph stamælitis
triginta argentis. 4. 24. 10.
39. 4. Invenit gratiam coram domino
suo. 1. 7. 11.
46. 27. Omnes animæ domus iacob &c. 5. 17. 4.
49. 1. Vasa iniquitatis &c occiderunt vi-
rum, suffoderunt murum. 2. 5. 10.
9. Catulus leonis iuda ad predam &c. 4. 24.
10. Iure erit expectatio gentis. 4. 5. 20. (10)
12. Pulveres oculi eius visio & den-
tes eius lacte candidiores. 21. 60.
17. Coluber in via, cerneter in semita
ut mordeat &c. 4. 4. 11.

- C. V. Exodi.
4. 25. Spiritus sanguinis iuravit. 6. 14. 9.
6. 12. Ego autem sum propitius habens
in tabernaculo. 5. 4. Vis. hinc in usq; in latijj.
12. 15. Quicunq; comederit fermentum, fe-
ribit anima illa. 1. 9. 9.
46. Siquis peregrinus in vestram vlti-
erit transire coloniam et
facere piasse domino circumcidetur
pntes omnes masculinæ ind.
5. 6. 23.
14. 31. & crederunt deo & Moisi ser-
vum eius. 3. 6. 5. & 3. 11. 22.
15. 17. Dominus regnabit in æternum. 1. 4. 16.
17. 16. Quia manus solij domini & be-
llum domini erit contra Amale-
os. 5. 22. 31.
19. 7. et cadat sibi in perpetuum. 36.
5. Ego sum dominus fortis. 2. 10. 6. 11.
7. Non assumes nomen dei tui in vanam
9. 20. 25.
9. 20. 25. Et credat tibi in perpetuum. 3. 6. 5.
20. 12. Honora patrem tuum ut sis longa-
vus super terram. 3. 12. 15.
22. 3. Qui ignem misit in segetes reddet
damnum. 6. 1. 14.
24. 8. Hic est sanguis fœderis. 3. 17. 50.
32. 6. Sedit populus manducare &
bibere & surrexerunt ludæ
4. 29. 4. & 5. 21. 39. 44.
33. 14. Deus zelotes nomen eius, deus
est amulator. 6. 14. 29.

C. V. Levitici.

2. 11. Omnis oblatio que offertur do-
mino absq; fermento fiet; nisi
qui idquam fermenti ac melle
addabitur in sacrificio domini.
5. 9. 8.
6. 2. Anima que negaverit amico suo
depositum, quod eius fidei credi-
tum fuerat &c. 5. 27. 65.
12. 3. & die octavo circumcidetur in for-
tabus. 5. 6. 23.
13. 5. Custodite leges meas atq; iudi-
cia, que faciens homo vivet in eis.
3. 12. 28.
7. Mater tua est non revelabis tui-
pitudinem eius. 5. 19. 17.
19. 14. Nec coram eo ponas offendi-
culum. 5. 10. 13.
13. Diliges amicum tuum. 5. 14. 9. 11.
26. 10. Comeditis vetustissima veterum
& novis super venientibus veterum
proisfietis. 1. 1. 5. & 1. 7. 5. & 2. 19. 19.

+ 11 Lavabit in
vino stolam su-
am ecc. 2. 20. 15.

C. V. Numerorum.

- 11. 12. Numquid ego concepisti me matritudinem & 4. 19. 23. 32.
- 12. 3. Erat enim Moyses vni mitissimus 5. 23. 54.
- 16. 2. Proceres, qui tempore concilij per nomina vocabantur. 2. 2. 7.
- 13. 30. Reputabitur vobis in oblationem 3. 6. 10.
- 21. 2. 9. Fac serpentes ensem & ponas eum prosereno & fecit qd Moyses & 6. 14. 136.
- 24. 9. qui benedixerit tibi erit & ipse benedictus. 3. 2. 6. 1.

25. 2. Considerat, ad adorauerit. 5. 21. 40.

C. V. Deuteronomij.

- 4. 2. Non addetis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo. 1. 9. 3.
- 6. 4. Audi israel dominus deus noster deus vnus est. 2. 11. 22.
- 12. 32. Quod precipio tibi hoc tantum fecit domino: nec addes quidquam vel minues. 1. 9. 3.
- 15. 19. De primo genitis quidquid est sexus masculini sanctificabis. 1. 15. 7.
- 13. 17. Proprietam suscitabit tibi dominus deus tuus, sicut me ipsum audies. 3. 11. 25.
- 21. 22. Quando petauerit homo, quod morte plerendum est & ad iudicatus morti, appensus fuerit in patibulo. 23. Non permanebit scada ver eius in ligno, sed eadem die sepelietur, quia maledictus a deo est, qui pendet in ligno & nequaquam contaminabis terram tuam quam dominus deus tuus dedit tibi in possessionem. 3. 13. 22.
- 23. Maledictus omnis qui pendet in ligno. 3. 13. 6.
- 27. 13. Maledictus qui errare facit caeca in itinere. 5. 10. 13.
- 26. Maledictus qui non permanserit in sermone legis suae, nec eos perficit. 3. 14. 9.
- 28. 43. Seruus inimico tuo; & ponet in gremio ferreum super cervicem tuam. 5. 1. 1. 7.
- 54. 56. fascinat oculo suo fratrem suum & fascinat oculo suo virum suum. 3. 1. 4. 1. 6.
- 30. 19. 20. Testes in ioco calum & terron quod pro iurauerim vobis vitam & mortem & usq; ad finem capitis. 3. 12. 32.
- 31. 2. In dextera eius iuxta lex. 3. 19. 33.

C. V.

- 32. 1. Audite cali quod loquor & 1. 1. 31.
- 39. Ego occidam & ego viuere faciam. 2. 20. 21.
- 33. 2. Dominus de Sinai venit & de seir ortus est nobis: apparuit de monte Pharan & cum eo sanctorum millia. 3. 19. 26.

C. V. Iosue.

- 5. 14. Nolite ei an aduersarij quoniam qui respondit: nequaquam: sed sam Priiceps exercitus Domini. 1. 24.
- 6. 12. Vos autem caute ne quidquam de his que scripsit sunt contingatis & ita pre iuricationis rei. 2. 13. 9.
- 7. 11. Peccavit israel & prevaricatus est & 3. 17. 50.
- 25. Quia turbasti nos exturbet te dominus. 5. 10. 13.
- 8. 19. Cumq; eleuaret clipeum & 5. 14. 21.
- 17. 4. 6. Deus precipit nobis per manus Moysi. 3. 19. 24.

C. V. Iudicum.

- 6. 12. Dominus tecum virum fortis me. 1. 3. 2.
- 11. 2. Reges in domo patris nostri esse non poteris, quia de adultera natus es. 4. 31. 10.
- 14. 6. Irruit spiritus domini in sanctorum. 1. 16. 30.

C. V. Rut.

- 2. 4. Dominus vobiscum. 1. 3. 2.

C. V. I. Regum.

- 3. 1. Sermo domini erat preciosus. 1. 1.
- 1. 6. Affligebat eam emula eius. 4. 17.
- 2. 3. Insultat de pulvere egenuum usq; terreat. 1. 1. 119.
- 3. 1. Sermo domini erat preciosus. 1. 1. 44.
- 9. 11. Vnius anni erat saul cum regnare cepisset, et duobus annis regnauit. 4. 4. 45.
- 24. 24. Comede quia de industria tibi servatum est. 1. 1. 131.
- 10. 16. Num & saul inter pto psetas? 2. 13. 7.

C. V. 16

- C. V.
- 16. Insiliet in te spiritus domini & profectus tui cum eis. 1. 13. 5.
 - 11. 6. Insiliet spiritus domini in saul. 1. 16. 30.
 - 16. 4. Tacificus ne est ingressus tuus? Tacificus. 1. 3. 5.
 - 12. Erat autem David rufus & pulcher aspectu & unxit eum. 1. 4. 24. 10.
 - 14. Cogitabat enim spiritus regum. 1. 5. 16. 23.
 - 18. 3. De derunt David decem milia, misi autem mille de derunt. 1. 5. 21. 29.
 - 30. 12. Qui cum come disset reversus est spiritus eius. 1. 16. 22.
 - 25. & factum est hoc ex die illa & deinceps constitutum, & quasi lex. 1. 5. 17. 12.

C. V. ~ 2. Regum. ~

- 1. 23. Saul & Jonatas amabiles. 2. 11. 7.
- 2. 14. Laudant eam nobis. 4. 29. 4. 5.
- 4. 16. Manus Iob tecum est. 3. 19. 34.
- 5. 1. Ostium & caro super. 5. 17. 22.
- 12. 3. & si parva sunt ista adificiam alia maiora. 1. 1. 1. 8.
- 13. Dominus quoque transfudit pectus omni-um. 6. 2. 1.
- 24. 25. & vocavit nomen eius Salomon & dominus dilexit eum; misitque in ma-na Nathan propheta, vocavitque eum Amabilis domino. 1. 3. 32.
- 21. 6. Dentur nobis septem filii saul, ut crucifigamus eos domino. 1. 5. 25. 17.
- 23. 3. David sedens in cathedra, quasite-nerimus signum vermiculus. 6. 1. 10.

C. V. ~ 3. Regum. ~

- 6. 39. Operuit quod omnia lamina aureis opere quadrata ad regulam. 6. 16. 4.
- 10. 5. Non habebat ultra spiritum. 1. 16. 17.
- 3. Beati viri tui, & beati servitui. 1. 1. 1. 69.
- ibid. Visti famam virtutibus tuis. 1. 24. 6.
- 12. 4. Pater tuus durissimum iugum impo-suit nobis. 1. 1. 7.
- 16. 46. Facta est manus domini super Heliam. 3. 19. 34.
- 13. 12. Spiritus domini asportabit te. 1. 16. 30.
- 27. Clamate voce maiore. 4. 24. 12.
- 19. 12. Non in spiritu non in commotione domi-ni non in igne dominus. & post ignem sibi pro-terit. 6. 4. 10.
- 21. 26. Translavit Zebel Acab a cultu sui ad idola. 1. 8. 4.

C. V. ~ 4. Regum. ~

- 1. 16. Decendat ignis de caelo, & consumat vos. 1. 12. 29.
- 2. 12. Curvus Imael & auriga eius. 1. 19. 190.
- 16. Ne forte tubereit eum spiritus domi-ni. 1. 5. 16. 30.
- 19. 3. Venerunt filii usque ad partem & vines non habet partem. 1. 19. 200.

C. V. ~ 2. Paralipomenon.

- 36. 22. Suscitavit dominus spiritum Cy-ri. 1. 5. 16. 22.

C. V. ~ 1. Esdra ~

- 3. 10. Levite ut laudarent deum per manus David Regis israel. 3. 19. 34.

C. V. ~ Tobia. ~

- 2. 23. Mani felle vana facta est spes tua. 6. 9. 5.
- 4. 7. qui potest omni petenti dabit. 6. 10. 7.
- ibid. 7. 3. 9. 10. 11. 12. Ex substantia tua omnibus da. & usque facien-tibus eam. 2. 10. 15. & deinceps. + 16. Quis alius oculus fieri vult etc. 5. 14.
- 12. 5. Quia accipis eras des necessitas ut tentatio probaret te. 1. 5. 22. 38.
- 14. 17. Omnis autem cognatio eius, in bona vita firmavit ita ut ac-cepti essent tam deo quam homini-bus. 1. 6. 9. 5.

C. V. ~ Esther. ~

- 2. 9. Inveniebatur gratiam apud omnes qui videbant eam. 2. 3. 12.
- 5. 14. Insuper exelsam pro parari cru-cem Mardocheo. 6. 14. 13.
- 3. 2. Hec enim consuetudo erat, ut epi-tolis que ex regis nomine mitte-bantur, & illis annulo signate erant nemo auderet contradicere. 1. 1. 177.
- ibid. 16. Hora lux viri vita est gau-dium atque tripudium. 1. 1. 196.
- 16. 2. Multi bonitate principum abu-si sunt in superbiam. 1. 22. 43.

C. V. ~ Job. ~

- 1. 6. Cum autem venissent filii dei, 4. 7. 24.

C. V.

2. 10. *Beatus deo & more* l. 9. 6.
 4. 9. *Spiritus inq.* 6. 1. 10.
 2. *Pro vulum occidit invidia*
 9. 21. 22.
 24. *Considerans speciem quam non ge-
 ccabis.* 6. 1. 15.
 6. 12. *Hec caro mea ania est.* 5. 19. 21.
 7. 4. *Militia est vita hominis super
 terram.* 5. 16. 14.
 3. *Habui menses vacuos & noctes la-
 borosas enumerati.* 4. 4. 36.
 13. 14. 15. *Si dixerit consolabitur me lu-
 tubus meus usq; suspendium legit
 anima mea.* 2. 19. 33.
 9. 2. *Vere scio quod non sufficitur ho-
 mo compositus deo.* ~~ibidem~~ 6. 5. 6.
 3. ~~si voluerit contendere etc.~~ *ibid.*
 25. 26. *Res mei velut res fuerunt concupis-
 cebant sicut quasi naves poma
 portantes.* 1. 1. 69.
 30. *Silotus furo quasi aquis nivis
 31. taram sordidam tinget me.* 6. 5. 7.
 10. 11. *Pelle & caribus restitit me.* 1. 15. 4.
 14. 1. 2. *Homo natus de muliere & usq;
 nunquam in eodem statu per-
 manet.* 2. 20. 23. & 4. 5. 23.
 5. *Brevi dies hominis sunt & con-
 tituisti terminos eius.* 4. 4. 4.
 16. 13. *Ego ille quondam opulentus.
 repente contritus sum.* 2. 20. 2.
 15. *Concidet me vulnere super vulgus*
 6. 17. 2.
 19. 21. *Quia manus domini tetigit me*
 5. 22. 32.
 22. *Quare persequimini me sicut
 deus & caribus meis saturamini*
 5. 15. 13.
 23. 24. *Quis mihi tribuat ut scribantur
 sermones mei: quis mihi det ut
 exarantur stilb. ferreo, aut plum-
 bi lamina vel certe scribantur
 in silice.* 4. 4. 45.
 20. 5. *Gaudium & prosperitas instar puncti*
 5. 22. 23.
 24. 12. *Deus in altum abire non patitur*
 5. 16. 15.
 25. 5. *Stelle non sunt munde in conspectu
 eius.* 6. 5. 7.
 26. 5. *Ece Gigantes gemunt sub aquis*
 1. 1. 130.

C. V.

7. *Extendit Aquilonem super acon-
 4. 4. 36.*
 17. *Spiritus domini ornabit calot.*
 4. 1. 94. & 5. 16. 24.
 27. 3. *Donec super A salitus imme &
 spiritus dei, in naribus meis.* 5.
 16. 17.
 19. 20. *Dives cum dormierit nihil secum
 auferet.* 4. 4. 26. 24.
 23. 22. *Perditio & mors dixerunt auribus
 nostris audivimus famam
 eius.* 1. 1. 100.
 30. 4. *Mandebant herbas & cortices
 arborum & radix iuniperum
 erat cibus eorum.* 4. 26. 20.
 35. 10. *Numquid ligabis vitas cervicem
 ad arandum loco tuo.* 2. 19. 32.
 36. 7. *Non auferet deus oculos suos &
 reges eos collocat in perpetuum*
 2. 1. 113.
 37. 11. 12. 13. 14. *frumentum desiderat
 nubes & nubes spargunt sive
 suum.* 4. 2. 2. 2.
 38. 23. *Later pluvie, grandines, imbr-
 um.* 4. 7. 17. 23.
 39. 18. *Numquid parturientes cordes
 considerasti.* 4. 19. 16.
 40. 13. *Ece absorbebit fluvium &
 non mirabitur: & habet fide-
 ciam quod influat Jordanis
 in os eius.* 1. 1. 134.
 27. *Numquid fecit tecum pactum
 & accipies eum, sed vultu signor-
 num, ibidem.*

C. VI. PALMORUM.

1. 1. 23. *Beatus vir qui non abiit in con-
 silio impiorum: & in via pe-
 ccatorum non stetit & in ca-
 tedra pestilentie non sedet, etc.*
 2. 19. 39. *Omnia haec verba ponantur.*
 2. *Sed in lege domini voluntate eius*
 4. 5. 26. 5. 13. 6. 26.
 3. *Et erit tanquam lignum quod
 plantatum est secus decubitus
 aquarum.* 5. 22. 14.
 Et fructum suum dabit in tempore
 suo. 5. 22. 7.
 5. *Non resurgent impij in iudicio.*
 6. 20. 2.
 6. *Iter impiorum peribit.* 5. 22. 6.

C. V

- 31. 1. 2. Peati quorum remisit sunt iniquitates & c. 2. 21. 19.
- 2. Nec est in spiritu eius dolus s. 16. 19.
- 32. 4. Omnia opera eius in fide s. 2. 68.
- 5. Misericordia domini plena est terra. 4. 4. 37.
- 6. Et spiritu oris eius omnis virtus eorum. 5. 16. 24.
- 33. 6. Accedite ad eum & illuminamini & c. 7. 27. 6.
- 8. Immicet angelus domini in circuitu timentium eum & c. 4. 3. 70.
- 9. Gustate & videte & c. 1. 1. 70.
- 13. Qui vult vitam & dies videre & c. 7. 12. 24.
- 15. Inquire pacem & persequere eam. 5. 22. 27.
- 35. 7. Homines & iumenta salvabis. 5.
- 36. 1. Non est malari in malinantibus & c. 4. 12. 5. 5. 21. 29.
- 31. Lex dei eius in corde ipsius. 5. 2. 26.
- 37. 4. Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum & sicut onus grave gravatae sunt super me. 6. 2. 1.
- 38. 5. 6. Notum factum est in ore meo ut sciam quid dedit mihi. licentia suavis posuisti dies meos & sustentantia mea tamquam nihilum ante te & c. 6. 7. 2. & 4. 4. A1.
- 39. 3. Statuit supra petram pedes meos s. 1. 4.
- 7. 8. Sacrificium & oblationem non tulisti & c. usque ad venio. 1. 4. 5. 34.
- 13. Consperserunt me iniquitates meae & c. 3. 17. 42.
- 40. 1. 2. 3. Peccati qui intelligit super egenam & pauperem & c. 6. 9. 5.
- 41. 3. Quando veniam & apparebo & c. et Quoniam transibo & c. usque ad sonus sepulchri. 1. 1. 69.
- 43. 22. Quoniam propter te mortificam tota die & c. 5. 25. 26.
- 44. 7. Diffusa est gratia in labiis tuis 1. 7. 13.
- 45. Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime. specie tua & pulchritudine tua inter de propterea procede & c. regna propter veritatem & c. 1. 1. 192.

C. V

- 5. Regna propter veritatem & manserunt in aeternum & iustitiam & deducet te mirabiliter dextera tua 3. 1. 10.
- 6. Sagittae tuae acutae & c. 1. 1. 60.
- 8. Dilexisti iustitiam & c. propterea unxit te & c. 4. 6. 12.
- ibide. Unxit te deus tuus oleo letitiae & c. 1. 1. 166.
- 10. In vestitu deaurato circumdata varietate. 1. 1. 193.
- 12. Audi filia & vide & c. neque concupiscet rex decorem tuum. 1. 7. 18. & 1. 16. 19.
- 15. Circum amicta varietatibus 1. 1. 197.
- ibide. Advencatur regi Virgines post eam proxime eius affertur tibi. 2. 2. 214.
- 17. Pro patribus tuis & c. 1. 1. 43.
- ibide. Constitues eos principes & c. 1. 1. 119.
- 18. Confitebimur tibi in aeternum & in seculum seculi. 1. 4. 16.
- 47. 1. Magnus dominus & laudabilis nimis. 2. 11. 7.
- 7. Ibi doleret ut parcerent. 1. 4. 19. 45.
- 8. In spiritu vehementi coneres naves Tharsis. 5. 16. 12. & c. 1. 10.
- ibide. Quoniam sic est deus, deus noster in aeternum & in seculum seculi ipse regit nos in secula 1. 4. 16.
- + 48. 12. Homo cum in honore esset non intellexit & c. 4. 30. 10.
- + 49. 19. Os tuum abundavit malitia & lingua tua concinabatur dolos & c. 5. 15. 11.
- 50. 9. Asperges me hyssopo & mundabor. 3. 27. 9.
- 13. Spiritum cordium tuorum auferas a me. 23. 4.
- 14. Spiritu principali confirma me. 6. 1. 10.
- 20. Benigne fac domine in bona voluntate & c. 5. 23. 50.
- 51. 1. Quid gloriaris in malitia & c. 5. 21. 8.
- 5. Dilexisti malitiam super benignitatem & c. 5. 23. 62.
- 10. Ego autem sicut olivum fructiferum in dono domini. 4. 27. 13. & 1. 3. 41. & 2. 10. 17.

+ 48. 12. Vocaverunt nomina sua in terris suis. A. A. 45.

C. V. Dissipavit Dominus ossa eorum
 52. 6. ~~Qui in domo domini habitant~~
~~et in domo domini habitant~~
~~et in domo domini habitant~~
 1. 10. 2.
 54. 5. Cormeum contubatum est in me
 & formido mortis cecidit super
 me. 1. 7. 4. +
 55. 11. In deo sperandi non timeo quid
 faciat mihi caro. 1. 10. 2. 5. 17. 21.
 57. 4. Alienatisunt peccatores a secula
 erraverunt ab utero. 1. 15. 2.
 11. Letabitur iustus cum viderit
 vindictam. 1. 1. 13.
 58. 9. Sine iniquitate cucurri et
 direxi. 2. 2. 16.
 64. 3. Ad te omnis caro veniet. 5. 17. 2.
 10. Visitasti terram & inebriasti
 eam. multiplicasti locupletare
 eam. flumen dei replens est
 aquis. 4. 4. 35.
 14. Induti sunt arietes orium &
 valles abundabunt frumento.
 3. 2. 7. 2.
 67. 12. Dominus dabit verbum & Ange-
 licantibus virtute multum. 1. 1.
 107.
 13. Currus dei decem millibus mul-
 tiplex millia letantium. Dominus
 in eis. 7. 19. 26.
 19. Ascendisti in altum accepisti dona
 in hominibus. 4. 4. 37.
 27. In ecclesia benedicite deo domino
 de fontibus israhel. 1. 2. 212.
 28. Ibi Benjamin ad adolescentulum
 in mentis excessu usque
 Nestalin. 1. 1. 137.
 68. 8. Quoniam propter te sustinui
 opprobrium. 2. 2. 133.
 25. Effunde super eos iram tuam
 et furor ire tue congregabit
 eos. 6. 16. 2.
 32. Et placebit deo super vitulum
 novellum cornua producentem
 et ungulas. 3. 2. 1. 39.
 70. 16. Quoniam non cognovi literarum
 merito in potentias domini. 2. 19. 10
 4. Quia zelavi super iniquos. 5. 21. 79.
 71. 7. Oritur in diebus illis eius iustitia
 & abundantia pacis. 4. 4. 35. &
 5. 22. 26.
 10. Reges Arabum & Sabæ dona adducant
 1. 17. 20.

+
 2. 24. Viri sanguinem
 et dolosi non loqui
 mudiabunt dies
 1. 1. 5. 27. 62.

C. V. Ex usuris et iniquitate redimet animas
 eorum. 3. 13. 20.
 17. Sit nomen eius benedictum & bene
 dicentur in ipso omnes tribus terre. 3. 16.
 31.
 72. 2. Mei autem gere motisunt pedes gere
 efusi sunt gressus mei. 5. 1. 14.
 7. Transierunt in afflictum suum. 2. 20. 5.
 10. Dies pleni invenientur in eis. 4. 4. 45.
 14. Et qui flagellatus tota die. 5. 24. 17.
 21. Quia inflammatum est cor meum. 2. 16. 17.
 22. Ad nihilum redactus sum & nesci vi. 6. 33.
 23. Ut iumentum factus sum apud te. 5. 17. 9.
 28. Mihi autem ad sepe deo bonum est. 5.
 22. 12.
 74. 3. Cum acceperot tempus &c. 6. 10. 2.
 4. Ego confirmavi columnas eius. 2. 9. 7.
 75. 3. In pace factus est locus eius. 5. 22. 26.
 13. Qui aufert spiritum principum. 5.
 16. 24.
 76. 4. Memor fui dei & delectatus sum. 5.
 22. 12.
 12. Memor fui operum Domini quia memor
 &c. 2. 16. 17.
 19. Uluxerunt cornuscationes tue. 1. 1. 101.
 77. 27. Et pluit super eos sicut pulverem
 carnes. 5. 17. 23.
 44. Spiritus vadens & non rediens. 5. 16.
 21.
 79. 2. Qui regis israhel intende. quid dero
 tui velue ovem in grege. 5. 6. 7.
 81. 6. Egrediar de iherusalem. 1. 1. 35.
 83. 3. Concupiscit & deficit anima in
 atria domini. Cor meum & caromea
 exulta verunt in deum vivum
 5. 7. 13. & 5. 17. 7. & 5. 22. 18. 20.
 6. Ascensiones in corde suo disposuit. 2.
 1. 3.
 12. Gratiam & gloriam dabit dominus
 1. 3. 4.
 84. 9. Quoniam loquetur pacem in plebem
 suam. 5. 22. 27.
 12. Ceterum dominus dabit benignitatem
 5. 23. 50.
 86. 1. Fundamenta eius in montibus sanctis
 2. 1. 2. & 4. 26. 4.
 5. Numquid sicut dicit homo & homo
 natus est in ea. 4. 26. 29.
 87. 5. 6. Factus sum sicut homo sine adiu-
 torio inter mortuos. Abert. 1. 1. 193.
 88. 11. In familiaritate sicut vulneratum
 superbum. 1. 16. 13.

C. V.
 90. 1.

C. V.

90. 1. Qui habitat in adiutorio altissimi
in protectione Dei celi commora-
bitur. 4. 9. 12.
92. Dominus regnabit decorem induit
est. induit est dominus fortitudi-
nem & propinquavit se. 1. 1. 162.
93. 1. Deus ultimum dominus &c. 4. 4. 17.
102. 17. Misericordia autem domini ab eterno
&c. usque in eternum super timentes
eum. 6. 16. 13.
103. 4. Qui facis angelos tuos spiritus. 5.
16. 27.
23. Exiit homo ad opus suum usque
ad vesperum. 6. 7. 7.
29. Auferes spiritum eorum & defici-
ent. & in pulverem suam reverten-
tur. 5. 16. 21.
30. Emitte spiritum tuum & creabun-
tur &c. 5. 16. 21.
31. Sit gloria domini in seculum &c.
1. 5. 12.
104. 15. Nolite tangere Christos. 1. 1. 77.
105. 13. Cito fecerunt, obliu sunt operum eius
& non sustulerunt consilium eius.
1. 6. 1.
24. Non crediderunt verbo eius &c. 36. 9.
31. Reputatum est ei ad iustitiam. 3.
10. 14.
43. Et dicit omnis populus fiat fiat.
1. 5. 13.
106. 25. Dixit & scilicet spiritus procella &c.
5. 16. 18.
108. 13. Induit maledictionem sicut ves-
timentum. 3. 2. 7. 2.
109. 2. Virgam virtutis tue emittet Do-
minus ex sion &c. 1. 1. 101.
3. Tecum principium. 5. 1. 11.
6. Iudicabit in nationes &c. 1. 1. 103.
110. 5. Pacem dedit timentibus se. 1. 3.
47.
7. Iustitia eius manet in seculum
seculi. 6. 9. 2.
111. 10. Desiderium peccatorum peribit.
5. 22. 6.
112. 7. Suscitans a terra inopem. 2. 11. 7.
113. 1. In exitu israel de egipto, domus
iacob de populo barbaro. 5. 6. 3.
115. 11. Omnis homo mendax. 1. 10. 3. 7. &
5. 26. 7.
117. 3. Bonum est confidere in domino. 5.
10. 2.
22. 23. Lapidem quem reproba verunt
adificantes &c. usq. est mirabile
in oculis nostris. 1. 1. 194.

C. V.

24. Hic dies quam fecit dominus &c.
1. 1. 194.
118. 1. Beati immaculati in via. 5. 16. 4.
13. Revela oculos meos & considerabo
mirabilia de lege tua. 4. 24. 13.
20. Concupivit anima mea desidera-
re in iustificationes tuas. 5. 17. 7.
32. Viam mandatorum cucurricum
dilatasti cor meum. 2. 2. 16.
65. Bonitatem fecisti &c. bonitatem
& disciplinam. 5. 22. 44.
91. Ordinatione tua perseverat dies
4. 4. 40.
120. Configuratione tuo carnes meae
5. 25. 3.
165. Pax multa diligentibus legem
tuam & non est illis scandalum
5. 22. 24.
174. Concupivi salutare tuum Domi-
ne. 5. 27. 7.
121. 5. Heu mihi quia incolatus meus
prolongatus est. 5. 22. 21.
7. Gaudeat qui oderunt pacem eorum
pacificus. 5. 22. 26.
124. 4. Bene fac domine bonis & rectis
corde. 5. 22. 42.
5. Declinantes in obligationes
adducet dominus &c. pax super
israel. 6. 16. 8.
127. 3. Filij tui sicut novelle olivarum
in circuito mensae tuae. 1. 3. 35.
5. 6. ~~127. 3.~~ Tibi dominus ex sion Benedicat
&c. usq. et videas filios filiorum
tuorum. pacem super israel
5. 22. 26.
128. 1. Sage expugnaverunt me a vir-
tute mea; sepe expugna-
verunt me. etenim non potue-
runt mihi. 1. 13. 1.
3. Supra domum meam fabrica-
verunt peccatores. 5. 22. 33.
131. 1. Memento domine David Com-
nis mansuetudinis eius. 5. 23.
54.
11. Iuravit dominus David verita-
tem &c. 5. 22. 31.
132. 2. Sicut unguentum in capite &c.
1. 1. 77.
136. 6. Ad saeviat lingua mea faucibus
meis. 2. 21. 71.
138. 16. Imperfectum meum viderunt
oculi tui. 4. 19. 33.

C. V.
ibidem

- C. V. *ibid.* Dies formabitur & nemo in eis. 4. 4. 4. 5.
 17. Nihil autem nimis honorati sunt amici
 tui deus & usque exurrexi & adhaerens
 tecum. 1. 1. 31. 4. 3.
 140. 5. Conspicit me iustus in misericordia. 6. 10.
 10. Singulariter sum ego. 3. 16. 26.
 142. 10. Spiritus tuus bonus deducet me in cer-
 ram rectam. 1. 16. 12. & 5. 1. 3. 3.
 147. 12. Lauda Jerusalem dominum &c. 4. 24. 11.
 14. Qui posuit fines tuas pacem &c. 5. 22.
 26. & 6. 16. 14. & 1. 3. 4.
 148. Fla vit spiritus eius & fluent a gurg.
 5. 6. 18.
 148. 5. Dixit et facta sunt 3. 16. 11.
 15. Velociter currit sermo eius. 2. 2. 16.
 149. Titus explicatur *Ab Illustrator. 1. 1. III.*
 150. 6. Omnis spiritus laudet dominum. 5. 16. 19.

C. V. *Proverborum.*

1. 5. Audiens sapiens sapiens tior erit. 1. 18. 3.
 2. 14. Quiescant cum male fecerint &
 et exultant in rebus pessimis. 5. 26. 7.
 3. 12. Si sapiens fuerit, tibi metipsum erit. Si au-
 tem illudor, solus portabit malum. 6. 1.
 27. 23. Noli prohibere bene facere eum,
 qui potest, si vales & ipse benefac. Ne
 dicas amico tuo vade & revertere. Eris
 tibi tibi, cum statim poteris dare. 5.
 22. 46.
 34. Mansuetus dabit gratiam. 5. 23. 36.
ibid. Ne emuleris hominem iniustum.
 4. 13. 5.
 5. 3. Favus distillans labia meretricis.
 5. 9. 8.
 22. Iniquitates suae capiunt impium;
 & humilibus peccatorum suorum con-
 tringitur. 5. 1. 5.
 6. 6. 7. 8. 9. 10. 11. Vade ad formicam & piger.
 &c. 6. 9. 4.
 19. Seminantem inter fratres discordias
 5. 10. 15.
 9. 1. Exiit columnas septem. 2. 9. 3.
 10. 12. Odium suscitatur rixas. 5. 20. 27.
 23. Quasi per visum stultus operatur
 scelus. 4. 29. 5.
 11. 17. Bene facit animae suae vir misericors.
 6. 1. 10.
 12. Seminanti iustitiam merces fiet.
 14. 6. 8. 9.

- C. V.
 13. 3. Duper non sustinet comminationem.
 2. 16. 14.
 14. 23. Qui patiens est multa gubernatur
 prudentia: qui autem impatiens
 exaltat stultitiam suam. 5. 22. 33.
 30. Putredo ossium invidia. 5. 26. 3.
 15. 12. Spes quae difertur, affligit animam.
 5. 22. 30.
 15. Secura mens quasi iuge convi-
 vium. 5. 22. 20.
 17. 19. Qui meditatur discordias, diligit
 rixas. 5. 20. 27.
 22. Spiritus tristis exsiccatur omnia. 5. 26. 3.
 13. 6. Labia stulti immiscent se rixis.
 5. 20. 27.
 19. 17. Fugatur dominus qui misereatur peccati-
 veris. 2. 10. 19.
 13. Crudi filium tuum, ne desperes. 5. 10. 3.
 20. 4. Propter figus piger arare noluit,
 mendicabit ergo aestate. 6. 10. 2.
 22. 7. Qui seminat iniquitatem, metit
 mala. 6. 8. 1.
 23. 6. Ne cenes cum viro invidio. 3.
 1. 41. 6. 8.
 20. 24. Noli esse in convivio potatorum
 nec in comestationibus eorum,
 qui carnes ad vescendum confe-
 runt. Quia vacantes potibunt
 dantes symbola consumentur
 & vestietur patiens inmis dormita-
 tio. 5. 15. 13.
 25. 9. Causam tuam tracta cum amico tuo
 & secretum extraneis ne reveles.
 2. 2. 10.
 26. 5. Responde stulto iuxta stultitiam
 suam &c. 6. 14. 4.
 13. 19. Quasi noxius est, qui mittit sax-
 gitas &c. usque. Iudens feci. 4. 29. 5.
 27. 4. Spiritum conatati ferre quis po-
 terit? 5. 26. 3.
 28. 14. Beatus vir, qui semper est gaudens.
 5. 5. 7.
 25. Qui se iactat, & dilatat, iurgia
 comitat. 5. 20. 27.
 29. 11. Totum spiritum suum proicit
 stultus. 5. 15. 22.
 23. Humilem spiritum suscipit gloria.
 2. 2. 13.
 30. 2. Stultissimus sum virorum & sapientia
 hominum non est mecum. 1. 10. 7.
 15. Sanguis iuge dux sunt filii &c. 4. 24. 5.
 10. Mulierem fortem quis inveniet? 4. 4. 15.

+ 3. Honor est
 homini qui se
 parat a contem-
 ptione. 5. 20. 26. 30. 31. 32.

Et c.

- C. V.
10. 4. Contemptibile lignum. 6. 14. 20
12. 2. Spiritus incorruptus in omnibus 3. 29
14. 7. Benedictum lignum. 6. 14. 20
24. Aliud alium per inuidiam occidit aut
adulterans conturbat. 5. 21. 40.
18. 24. In veste enim pedens, quam habebat,
totus erat orbis terrarum. 1. 1. 190.

C. V. Ecclesiastici.

~~Subtrans uniuersa in circuitu
pergit spiritus. 1. 1. 18.~~

1. 34. 35. Bene placitum est illi fides &
mansuetudo. 5. 2. 79.
37. Fili concupiscens sapientiam serua
illam. 9. 17. 7.
3. 20. Quanto maior es, humiliare te in om-
nibus & coram deo inuenire gratiam
1. 1. 30.
33. Sicut ignem ardentem extinguit
aqua, & elemosina reseruit pecca-
tis. 2. 10. 18.
4. 5. Ab inope ne auertras faciem tuam
propter iram. 2. 10. 16.
7. 5. Nonne iustificas ante deum. 2. 16. 9.
- ~~11. Mellis est peccatorum nauis.~~
8. 21. Coram extrenis ne facias consilio
um. 2. 2. 10.
9. 21. Cum sapientibus & prudentibus
tracta. 2. 2. 10.
11. 11. Suscepit mandatum inuidentis, sicut
in omni re, sicut, qui occidit detestatur
uicium.
10. 17. Sedes dicum superborum destruxit
deus, & reuere fecit miles grauis.
5. 23. 56.
15. 1. Qui continens est iustitiae. 5. 23. 92.
17. 30. Quid requiris, quum quid ex cogita-
uit caro & sanguis. 5. 17. 23.
18. 30. Post concupiscentias tuas non eris.
5. 17. 5.
19. 1. Operarius ebrius non locupleta-
bitur. 5. 21. 23.
4. Qui cito credit, leuis est corde. 1. 5. 1.
& 1. 6. 1.
27. Amicus corporis & uisus dentium
& in gremio simonias annunciat
de eo. 5. 23. 82.

- C. V.
24. 23. Flores mei, fructus seminis. 5. 22. 9.
25. 36. A carnibus tuis absconde illam. 5.
12. 10.
26. 19. Gratias super gratiam mulier sancta
& peccata. 1. 3. 13.
20. Omnis ponderatio non est digna
continentis animae. 5. 23. 92.
27. 12. Homo in sapientia manet, sicut
sol. Nam stultus sicut luna mutatur.
3. 3. 2.
17. Qui denudat amico arcana, fidem
perdit. 5. 23. 65.
29. 19. Vir bonae fidei facit proximo suo.
5. 23. 67.
20. Gratiam fidei iussoris ne dabis
caris. 1. 3. 11.
30. 4. Mortuus est pater illius, & quasi
non mortuus, similem enim
reliquit sibi post se. 2. 20. 10.
31. 11. Elemosina patris illius enarrabit
omnis ecclesia sanctorum. 6. 9. 4.
32. 23. Sicut in aleatorum turba, & compe-
det. 5. 24. 9.
34. 6. Sicut parturientis cor tuum &
psaltrias patitur, nisi ab alio
simo fuerit emissa uisitatio.
5. 16. 12.
27. Unus edificans, & unus detrahens
quid proficit illis nisi labor? =
2. 18. 10.
30. Qui baptizatur a mortuo, &
iterum tangit eum, quid pro-
ficiat lauatibus illius? Sic homo qui
ieiunat in peccatis suis, & ieiun-
ium eadem faciens quid pro-
ficiat humiliando se? 2. 18. 10.
35. 6. Non apparebis ante conspectum
domini uacuus. 1. 13. 7.
37. 6. Vasa figuli probat fornax, & ho-
mines iustos tentatio tribula-
tionis. 5. 22. 37.
32. 32. Memor esto iudicij mei; sic
erit & tuum, nisi serui tibi so-
die. 6. 2. 2.
40. 22. Gratiam, & speciem desiderat
bit oculus, & super se virides
sationes. 2. 21. 30.
41. 15. Curam habe de bono nomine
5. 25. 14.
44. 10. Illi sunt viri misericordiae, quorum
pietates non desherunt. 6. 9. 2.
& a. v. 10. ad 15. ibidem. XC. 4

C. V.

21. 22. 23. Quis genuit mihi istos? ego
sterilis & non pariens & et istos
quis enutrivit? ego desolata & desolata
& isti ubi erant? 4. 27. 51.

50. 4. 5. Dominus dedit mihi signam eruditam
& Dominus aperuit mihi aurem.
1. 12. 13

51. 1. Ecce in iniquitatibus natus sum
et in iniquitate concepit me mater mea.
3. 13. 19.

52. 7. Quam pulchri super montes pedes
annunciantis pacem & 1. 3. 23 & 2. 17.
4. 5. 12 & 5. 21. 44.
7. Regnavit deus tuus. 5. 21. 43.

53. 1. Quis credidit auditui nostro? 2. 48 &
3. 2. 14. & 3. 6. 5

3. Despectum & novissimum virum.
3. 6. 5.

4. Et nos reputavimus eum quasi legro-
sum & percussum a deo. 5. 14. 35.

4. Vere languores nostros ipse tulit
5. 25. & 6. 14. 13. +

7. Tamquam agnus crum tendente
se obtulit. 5. 23. 59.
oblatum est quia ipse vultus. 1. 4. 34.

3. Abscessus est de terra viventium.
5. 12. 6.

10. Videbit semen longevum. 4. 27. 37.

7. Letare sterilis que non parit & 4. 27.
per totum.

15. Omnes filii tuos doctos a domino
3. 24. & 1. 66.

16. Ecce ego creari fabricum sufflantem
in igne prunas & 5. 23. 40.

55. 1. Omnes sitiendes venite ad aquas.
1. 1. 71. & 1. 3. 49.

3. Misericordias domini fecerunt. 1. 16. 1.

4. Ecce testem populus dei cum &
1. 16. 13.

57. { 20. ~~Non~~ impij aut quasi mansueti. 5. 19. 48.
21. Non est pax impij. dicit dominus.
1. 3. 6. 33.

58. 5. Et carnem tuam ne des generis &
5. 17. 22. & 6. 10. 4.

59. 14. Corruet in plateis veritas. 4. 16. 3

20. Veniet ex sion qui eripiat, & auertat
impietatem a te. 2. 19. 18.

C. V.

60. 3. Quis sunt isti, qui ut rubeas volant,
& sicut columbe? & 1. 1. 60. & 4. 19. 25.

61. 1. Eo quod iraxerit me. 1. 1. 77.

10. Gaudens gaudebo in domino & quia
induit me vestimento salutis. & 5. 22. 20.

62. 3. Et eris corona glorie & diadema speciei.
1. 1. 136.

11. Ecce merces eius cum deo & dignus eius
coram illis. 1. 1. 71.

64. 4. Datus non vidit deus absque. 3. 12. 53

64. 6. Quasi pennis mensurata & universis
iustis nostris. 6. 5. 6.

66. 2. Super quem requiescet spiritus meus.
nisi super humilem & quietum &
trementem sermones meos. 1. 16. 7.

C. V. Jeremias

1. 5. Antequam exires de vultu sancti-
ficante. 1. 15. 7.

11. Virgam vigilancem ego video. 5. 19.
& 1. 11.

2. 20. Abscessus fecisti in gremio & apertisti vinctu-
la, dixisti non veniam. 5. 1. 6.

24. & 14. 6. Magni desiderium in vobis, ex-
cerunt ventum amoris sui. 5. 26. 3.

36. Quare vilis facta est nimis iteratio
vias tuas. 4. 26. 23.

4. 34. Non accipietis vobis non vale & nolite serere
super spinas: circumcidimini do-
mino & auferite praeputium cordi-
um vestrorum. 6. 15. 4.

3. 17. Ecce ego mittam vobis serpentes
regulas, quibus non est incantatio.
5. 21. 35.

9. 23. Non glorietur sapiens in sapientia
sua & 5. 26. 7. & 6. 14. 9.

11. 19. Mittamus lignum in ganem eius.
3. 13. 27.

20. Videam ultionem tuam ex eis. 5.
12. 15.

12. 2. Congrega eos quasi gregem ad victi-
mam. 5. 12. 15.

4. Sanctifica eos in die occisionis. 1. 15. 17.

14. 6. Vide supra 2. 24.

17. 7. 3. Benedictus vir, qui confidit in do-
mino & et erit quasi lignum
quod trans plantatur & 6. 9. 3.

13. Recordabitur a te in terra
gentium. 4. 4. 45.

23. 6.

6. + Pesuit
dominus in
eo iniquita-
tes quoniam
nostrum 3
13. 42.

+ 12. cum sale
vatis reputabit
9. 3. 136. 9. 4.
et pro nuptiis
scribitur abga-
uit.

C. V.

- 23. G. Israël habitabit confidenter. 1.3.24.
- 24. G. A. Dificabis eos & non destrues. 2.13.10.
- 31. 22. Nouum creauit dominus super terram, femina circumdabit virum. 4.4.5. & 4.27.43.
- 33. Hoc erit factum, quod feriam cum domino Israël. 3.17.31.
- 43. 7. Date florem Moab, quia florens egredietur. 4.31.10.

C. V. Threnorum

- 1. 3. Migravit iudas propter multitudinem afflictionis & seruitutis, habitauit inter gentes, nec inuenit requiem. 4.26.19.
- 14. Vigilauit iugum iniquitatum mearum, in manu eius. 5.1.9.
- 3. 19. Recordare paupertatis & transgressionis mee, ad syon & iherusalem. 6.14.35.
- 4. 2. Opus manuum figuli. 6.1.3.
- 5. Qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercorea. 4.26.20.
- 27. Aperit terram & ecce vacauit. 4.4.36.

C. V. Baruch

- 3. 38. Facta sunt in terris visus est et cum hominibus conuersatus est. 2.21.34 & 4.4.4.

C. V. Ezechielis

- 1. 12. Viserat impetus spiritus, illuc grauebantur. 5.16.30.
- 20. Quo cumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu & rotae pariter eleuabantur sequentes eum spiritus enim vite erat in rotis. ibidem.
- 2. 6. Increduli et subuersores sunt tecum, & cum scorpionibus habitas. 1.1.136.
- 11. 4. Hec est leber, nos autem carnes. 5.17.23.
- 16. 4. In die ortus tui non est praecipuus umbilicus tuus. 1.3.49.
- 20. 11. Et dedi eis precepta mea & iudicia mea quae faciensi homo uiuet in eis. 3.12.23.31.
- 23. 1. Eleuatum est cor tuum & dixisti, deus ego sum. 5.26.7.
- 34. 4. Cum austeritate imperabatis & potentia, desperata sunt oves mea. 4.12.5 & 6.1.11.
- 29. Et ponam eos in circuitu collis mei benedictionem & de ducam imbrem in tempore messis & pluuia benedictionem. 4.4.35.

C. V.

- 37. 11. Perijt spes eius & abscissae. 5.12.10.
- 40. 3. Funiculus linoi in manu eius. 5.16.4.
- 47. 12. Et replet torrentem cisternis in ripis eius, & ex utraque parte omne lignum pomiferum. 5.22.14.37.

C. V. Danielis

- 1. 19. Dedit illi dominus gratiam in conspectu principis eunuchorum. 1.3.13.
- 3. 26. Benedicite spiritus iustorum. 3.2.9.
- 7. 11. Et omnis israel prauariciae sunt legem amittit, & illaui super nos maledictionem, ut super induceret. 9.10.3.
- 14. 35. In aspectu spiritus. 5.16.30.

C. V. Osee

- 2. 13. Faciam eos dormire fiducialiter. 1.3.24.
- 4. 11. Fornicatio, & vinum & ebrietas auferunt cor. 5.21.34.
- 12. Spiritus enim fornicationum deiecit eos. 5.15.32.33.
- 6. 4. Quasi nubes matutina & quasi ros mane pertransiens. 6.9.2.
- 7. 4. Quiescit ciuitas paululum a commotione fermenti, donec fermentetur totum. 5.9.9.
- 29. Ephraim factus est subcinericius panis, qui non reuertatur. Comederunt alieni robur eius & ipse peruenit. 4.26.22.
- 3. 7. Quia uentum seminat & turbinem metent, calamus stans & uertit uero. Germen non faciet farinam quod si fecerit, alieni comedent eam. 6.3.3. illustratur & expenditur. 4.26.22.
- 9. 7. Scitote israel sultum prophetam in sanum uinum spirituale. 5.16.33.
- 10. 12. Seminate uobis in iustitia & metite in re misericordiae. 6.3.9.
- 13. Anathis in pietatem iniquitatem meruisti. 6.3.1.
- 13. Comeditis fingem mendacii. 6.3.3.
- 16. 4. In funiculis Aiam in dnm est, adiuu in uisceribus caritatis. 5.1.6.
- 12. 2. Et inuadit ad angelum & confortatus est. 6.15.11.
- 14. 27. Ibiunt rami eius. 4.27.13.
- 9. Ex me fructus tuus inuentus est. 2.19.10.

C. V. Iobis

- 2. 13. Conuertimini ad dominum deum uestrum, quia benignus & misericors est, patiens, & multae misericordiae, & prestabilis super malitia. 5.22.31.
- 23. Filij sui exultate & letamini in domino deo uestro. Quia dedit uobis doctorem iustitiae, & dependere faciet ad uos imbrem.

C. V.

imbrem matutinum & serotinum sicut
in prin. cap. 24. & implebuntur area
frumento, & redundabunt torcularia
vino, & oleo. 4. 4. 35.

C. V. ~ Amos ~

- 5. 3. Qui vocat aquas maris & effundit eas
super faciem terra. Dominus nomen
est eius. 1. 15. 9.
- 6. 1. Va qui opulenti estis in terra & usque
ad. 6. 6. & nihil patiebantur super con-
tentione. 7. 1. 39. & 5. 21. 40.
- 7. 12. Qui vides, gradere fuge in terram iusta
& comede ibi panem, & prospice ibi.
4. 15. 10.

C. V. ~ Iona ~

- 1. 6. Quid tu sapere de primis. 35. 1. 9.

C. V. ~ Michea ~

- 2. 11. Vinam non essem vir habens spiritum;
sed mendacium potius loquere. 5. 16. 33.
- 5. 5. Et suscitabimus super pastores & doctos
prophetas. 1. 1. 105.

C. V. ~ Nahum ~

- 1. 3. Dominus pater & magnus fortitu-
dine. 5. 22. 31.

C. V. ~ Habacuc ~

- 2. 4. Iustus in fide sua vivit. 2. 20. 25. & 31.
2. 11. 3. 10. &

C. V. ~ Zacharia ~

- 2. 3. Angelus, qui loquebatur in me. 1. 16. 13.
- 3. 3. Quia viri potentis sunt. 1. 1. 56.
- 4. 2. 14. Hi sunt die filij Olei, qui assistunt do-
minatori universa terre. 1. 3. 43.
- 5. 3. Misit massam columbeam in os eius.
6. 2. 1.
- 6. 3. Requiescere fecerunt spiritum meum.
5. 16. 32. & 5. 22. 25.
- 10. 3. Percussit eos equum floriz. 1. 194.
& 1. 1. 132. & 2. 21. 32. & 2. 20. 20.
- 11. 12. Appenderunt mercedem meam triginta
argenteis. 4. 24. 10.

C. V. ~ Malachia ~

- 1. 2. Iacob dilexi, Esau autem odia habui.
5. 6. 23. & 1. 3. 32. & 1. 19. 3.

C. V.

10. 11. Non est mihi voluntas in vobis, dicit
dominus, & munus non suscipiam de
manu vestra. Ab ortu enim solis usque
ad occasum magnum est nomen
meum in gentibus & in omni loco
sacrificatur & offertur nomini meo
oblatio munda. 2. 21. 73.

4. 4. Memento legis Moy si servus mei,
quam mandavi ei in Horeb. 2. 13. 12.

C. V. 1. ~ Macabeorum ~

- 2. 52. Abraham non re in tentatione inuenit
est fidelis, & reputatum est illi ad ius-
titiam. 3. 6. 23.
- 62. Gloria eius steroris & vermis, 5. 26. 4.
& 6. 14. 22.
- 5. 46. Et fecerunt tibi propterea & recesserunt
5. 6. 2.
- 8. 7. Discederunt omnes aeger consilio suo
& patientia. 5. 22. 34.
- ~~10. 10. Dicit illi quod estatum spiritum in
mandatum. 5. 15. 29.~~

C. V. 2. ~ Macabeorum ~

- 3. 31. Qui in extremo spiritu erat consti-
tutus. 5. 16. 17.
- 9. 9. Et videntes in doloribus carnes eius
effluerent. 5. 17. 21.

C. V. ~ Matthei ~

- 1. 23. Inuenta est in utero habens. 4. 4. 33.
- 3. 9. Docens est deus de lapidibus istis
suscitare filios Abrahæ. 3. 7. 5.
- 11. Ille vos baptizabit spiritu sancto
& igne. 4. 7. 7.
- 15. ~~15.~~ Sic decet implere omnem
iustitiam. 6. 3. 4.
- 4. 23. Evangelium in regno. 1. 7. 3.
- 15. 3. Beati pauperes & 5. 22. 11. & 5. 16. 22.
- 4. Beati mites quia ipsi possidebunt ter-
ram. 7. 12. 29. & 5. 22. 11. & 5. 23. 55. 21.
- 7. Beati misericordes & 6. 9. 4.
- 9. Beati pacifici quoniam filij dei
vocabuntur. 13. 4. 1. ~~13. 4. 1.~~ 5. 22. 11.
- 16. Ut glorificent patrem vestrum. 5. 25.
13. 14. & 1. 24. 6.
- 17. Non veni solvere legem, sed adimplere.
re. 2. 13. 14. & 4. 4. 36. & 5. 6. 4. 1. 8.
5. 14. 3. Nota unum aut unum ap-
p. 4. 4. 13.
- 20. Nisi abundauerit iustitia vestra ut. 3. 12. 9.

C. V. 23.

- 23. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi etc. 1. 1. 33.
- 37. Nolite uirare omnino. 2. 20. 5.
- 43. Diliges proximum tuum & odio habebis inimicum tuum. 5. 20. 23.
- 44. Diligite inimicos vestros etc. 5. 14. 9. Benefacite his qui oderunt vos. 2. 10. 16.
- 1. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus ut uideamini etc. 5. 26. 6. & 6. 4. 4. & 6. 9. 2.
- 13. Ne nos inducat in tentationem. 6. 1. 15.
- 24. Nemo potest duobus dominis seruire. 1. 10. 7.

- 7. 2. In quo enim iudicio indicaueritis, iudicabimini, et in qua mensura &c. 6. 1. 13.
- 13. Non potest arbor bona malos fructus facere, neq[ue] arbor mala &c. 5. 22. 1.
- 23. Numquam noui uos. 4. 9. 5
- 8. 12. Filii regni eijcientur in tenebras exteriores. 5. 21. 44.
- 9. 13. Misericordiam uobis & non sacrificium. 5. 14. 5.
- 23. Creditis quia sic possum facere uobis. 5. 23. 57.
- 49. Pacem habete inter uos. 6. 15. 14.
- 10. 3. Iacobus Zebedei & Iacobus Alphaei. 1. 19. 6.
- 10. Dedit eis potestatem spirituum immundorum &c. 5. 16. 23.
- 12. Pax, uis, domini. 1. 1. 22.
- 1. 16. Sicut ones in medio luporum. 1. 1. 50.
- 40. Qui uos recipit me recipit. 6. 6. 5.
- 11. 5. Pauperes euangelizant. 1. 1. 5. 11.
- 16. Cui autem similem estimabo generationem istam? simile est pueris sedentibus in foro: qui clamantes coequalibus suis dicunt: cecini uobis &c. 2. 20. 21.
- 29. Confiteor tibi pater, usque ad finem capitis, ut catinam in fessulo die. 1. Matthei apostoli. 1. 1. 19. 2.

C. V.

- 25. Quia abscondisti haec a sapientibus & prudentibus & reuelasti ea paruulis. 2. 6. 2 & 1. 15. 13.
- 26. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis & ego reficiam uos. 14. 24. & 2. 21. 21.
- 29. Discite a me quia mitis sum & humili corde &c. 5. 12. 11. & 5. 23. 55. 57 & 5. 16. 7. & 5. 11. 9.
- 30. Inguum enim meum suauis est. 5. 13. 14. & 5. 1. 6. 14.
- 12. 3. Dominus est filius hominis etiam sabba. 11. 3. 19. 33.
- 37. Ex ore tuo iustificaboris. 2. 16. 9.
- 39. Signum non dabitur, nisi signum bonae prophetiae. 1. 1. 39. & 1. 1. 177.
- 30. Cui fecerit uoluntatem patris mei, ipse meus frater & soror &c. 4. 19. 32.
- 13. 16. Vestri autem beati oculi &c. 17. quia multi prophetae & iusti &c. 1. 1. 69.
- 23. Fructum ferit, & facit aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigimum. 5. 23. 92.
- 30. Colligite primum uon uilania & alligate ea in fasciculos ad comburendum. 4. 16.
- 33. Simile est regnum caelorum fermento &c. 5. 9. 3.
- 45. Inuenta uera preciosa Margarita. 1. 1. 45. 52.
- 14. 31. Modice se inguare dubitasti. 5. 23. 66.
- 15. 7. Currite & uos cratis, quod dicitur mandatum dei propter traditionem uestram. 1. 13. 3.
- 15. 19. Corde exeunt cogitationes male, homicidia &c. 5. 22. 2.
- 16. 13. Quem dicunt homines esse filium hominis. 1. 10. 7.
- 16. Tu es Christus, filius dei uini. 1. 1. 102.
- 17. Caro & sanguis non reuelauit. 5. 17. 23. 23. & 1. 16. 19.
- 13. Et ego dico tibi quia tu es Petrus &c. 1. 1. 182. Et portus in petra &c. 4. 26. 29.

C. V.

19. Tibi dabo claves regni celorum. 1. 1. 35
23. Non sapis &c, sed ea que somnium &c. 1.
24. Tollat crucem suam. 1. 1. 40. & 2. 19. 32.
& 6. 14. 12. 13.
17. 5. In quo nisi benedictionis. 1. 15. 2. & 2. 19.
34.
29. Si habueritis fidem sicut granum
sinapis &c. 5. 23. 30. & 3. 5. 6.
13. 7. Nescit est, ut veniant scandala, veau
tem &c. 2. 21. 94.
9. Si oculus tuus scandalizat te, erue eum &c.
4. 15. 7.
25. Facientis tibi in me. 5. 22. 31.
33. Nonne ergo oportuit te misericors conser
ui tui. 6. 1. 10.
19. 9. Quia sicut dicitur dominus dicit factus est.
eo quod & ipse filius sit Abras. 3. 7. 5.
17. Si tu ad vitam ingredi serua manda
ta 3. 12. 29.
23. In regem sedebitis & vos super sedes. 12.
iudicantes &c. 1. 1. 113. 115.
29. Centuplum accipiet & vitam eternam
&c. 3. 12. 32.
20. 6. Quid sic statis tota die occidit. 5. 7. 12.
3. Cum sero factum esset &c. voca operarios,
& reddet. 6. 9. 3.
17. Ascendens Iesus ierosolymam 2. 1. 3.
20. Petens aliquid ab eo. 3. 11. 12. & 6. 3. 2.
21. Dic ut sedcant &c. 3. 16. 10.
22. Nescitis quid petatis. 1. 1. 179.
27. 28. Qui voluerit inter vos primus esse,
erit vester seruus &c. sicut filius hominis
non venit ministrari, sed ministrare
&c. 5. 13. 19. & 1. 1. 132.
21. 9. Quoniam filio David, benedictus, qui venit
in nomine domini, Quoniam in altissimis
1. 1. 194.
44. & qui ceciderit super lapidem istum
&c. ubi supra. Isa. 3. 14.
22. 12. Quomodo hic intrasti non habens vestem
nuptialem. 2. 20. 17.
27. Diliges dominum deum tuum ex toto
corde tuo & in tota anima tua & in
tota mente tua &c. 6. 14. 34.
28. Diliges proximum tuum &c. 5. 14. 1.
40. In his duobus mandatis &c. 5. 14. 6.
23. 2. 3. Super cathedram Moysi sedebunt
scribae & pharisaei. &c. 6. 6. 3.
4. Omnia gravia & importabilia imponunt
summis hominum, ipsi vero digitos &c. 6. 2. 4.
25. Circum mare & aridam ut faciant
conium prophetae &c. 6. 13. 2.

C. V.

34. Ecce ego mitto ad vos prophetas &c. in
pientes & scribas. 1. 11. 93.
~~25. Circum mare & aridam ut faciant
conium prophetae &c. 6. 13. 2.~~
24. 14. Et predicabitur hoc euangelium regni
1. 7. 3.
28. Vbi fuerit corpus, ibi congregabuntur
& aquile. 4. 24. 10.
25. 1. Simile est regnum celorum decem
virginibus. 1. 2. 24.
12. Nescio vos. 4. 9. 5.
21. Intra in gaudium domini tui. 5. 1. 14.
34. Venite benedicti Patris mei percipi
te regnum &c. 3. 13. 9. & 3. 16. 31. & 6. 3. 9.
26. 13. Vbi cumque predicatum fuerit hoc
euangelium in toto mundo dicetur.
1. 7. 3.
14. 15. 16. Tunc abiit unus de modestis qui
dicebatur ludas Iscariotes ad principes
sacerdotum & ait illis, quid vultis
mihi dare & ego eum vobis tradam
&c. 2. 21. 95.
21. 22. 23. 24. Unus vestrum me traditurus
est, qui intingit mecum manuum
panis, sic me tradet. Va so
mini illi, quoniam filius hominis
tradetur. ibid.
26. Accipite & comedite, hoc est corpus
meum. 5. 17. 21.
28. Hic est enim sanguis meus novi
testamenti. 2. 14. 19.
45. Filius hominis tradetur in ma
nus peccatorum. 2. 16. 7.
56. Amice ad quid venisti. 4. 24. 12.
27. 47. Aliter siluot fecit se ipsam non po
test saluum facere. 7. 24. 12.
52. Multa corpora sanctorum qui
dormierant, surrexerunt &c. 1. 1.
172.
56. inter quas erat Maria Mag
dalene & Maria Jacobi & io
seps mater & mater filiorum
Zebedei. 1. 19. 7.
61. Maria Magdalene, & altera Maria.
1. 9. 6.
28. 2. Angelus enim descendit de celo &
accedens reuoluit lapidem &c.
4. In timore autem eius exterriti
sunt custodes &c. 2. 19. 21.

C. V.

13. 19. 20.

C. V.

- 13. 19. 20. Data est mihi omnis potestas in celo & in terra euntes ergo &c. 1. 1. 30.
- 13. Data est mihi &c. 1. 1. 163.
- 20. Ecce ego vobiscum sum &c. 1. 1. 37.

~ Marci ~

- 1. 1. Initium euangelij. 1. 7. 7.
- 10. Spiritum tanquam columba. 5. 16. 24.
- 12. Et statim spiritus expulit eum in desertum. 5. 16. 24.
- 3. 13. 14. Et ascendens in montem iesus vocavit ad se quot voluit & venerunt &c. 1. 1. 53.
- 9. 23. Omnia possibilis sunt credenti. 5. 23. 30.
- 13. 13. Iacobum Alphaei. 1. 19. 6.
- 20. Non feret salua omnis caro. 5. 17. 21.
- 14. 24. Hic est sanguis meus novi testamenti, quod pro vobis effundetur. 2. 21. 73 &c.
- 71. 13. 17. 51. cepit anathematizare. 1. 9. 6.
- 16. 15. Euntes in mundum universum predicate euangelium &c. 1. 1. 30. 100. &c. 2. 9. 7.
- 16. Qui crediderit & baptizatus fuerit &c. 3. 12. 47.
- 13. 16. 17. Euntes in mundum &c. Cui crediderit signa aut &c. in nomine meo &c. 1. 1. 97. 73.
- 20. Illi autem profecti predicaverunt ubique Domino cooperante & sermonem confirmante sequentibus signis. 1. 1. 97. 100.

C. V. ~ LUCA ~

- 1. 15. Vinum & siceram non bibet. 5. 21. 33.
- 22. Benedicta tu in inter mulieres. 4. 4. 12.
- 30. Invenisti gratiam apud deum. 1. 3. 12.
- 31. 32. Ecce concipies in utero & paries &c. usque et regni eius non erit finis. 1. 1. 191.
- 34. Quoniam vinum non cognosco. 4. 9. 5.
- 35. Spiritus sanctus superveniet vobis & virtus altissimi deum habitabit tibi. 4. 4. 14. &c. 4. 7. 7.
- ideo quod & quod nascatur ex te &c. ibid. 30.
- 37. Non erit impossibile apud deum omne verbum. 2. 16. 21.
- 50. Et misericordia eius in progenie & in progenies timentibus eum. 6. 16. 13.
- 67. Elisabeth impletum est tempus. 4. 4. 47.
- 68. fecit redemptionem plebi sue. 3. 13. 20.
- 72. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris. 6. 16. 13.

C. V.

- 73. Iurandum quod iuravit ad Abraham patrem nostrum. &c. 3. 17. 46. &c. 5. 22. 31.
- 2. 6. impleti sunt dies. 4. 4. 47.
- 7. Reperit filium suum primo genitum. 1. 19. 2.
- 14. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. 6. 16. 12.
- 20. Venit in spiritu in templum. 5. 16. 31.
- 31. Quod parasti ante faciem omnium populorum, cum enim ad revelationem gentium & gloriam plebis tuae israel. 3. 13. 20.
- 47. Exultavit spiritus meus. 5. 16. 20.
- 3. 3. Potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abraham. 3. 7. 2.
- 4. 13. Ad annuncian dum pauperibus misit me. 5. 23. 57.
- 6. 5. Dominus est filius hominis etiam sabbati. 1. 3. 7.
- 12. 13. factum est autem in illis diebus exiit in montem orare & erat per noctem in oratione dei. 1. 1. 53.
- 15. Iacobum Alphaei. 1. 19. 6.
- 31. Pro ut vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis. 5. 14. 9.
- 34. Peccatores peccatoribus generantur. 2. 16. 7.
- 7. 50. fides tua te salvam fecit. 3. 11. 3.
- 3. 16. Qui in corde bono & optimo audientes verbum dei retinent & fructum &c. 6. 9. 3.
- 45. Quis est, qui me tetigit. 5. 7. 7.
- 9. 1. 2. Convocatis 12 Apostolis dedit illis potestatem super omnia demonia &c. 1. 198.
- 23. ~~propter~~ semetipsum &c. ~~portavit~~ crucem suam quotidie. 5. 6. 43. &c. 2. 19. 32.
- 10. 5. Pax huic domui. 6. 16. 12.
- 6. & si ibi fuerit filius pacis requiescet super eum pax vestra, sin autem &c. 1. 3. 3.
- 29. Appropinquavit in vos regnum dei. 5. 21. 44.
- 16. Cuius audit me audit. 1. 9. 3.
- 17. ~~reversi~~ ~~sunt~~ ~~70~~ ~~immo~~ ~~quidam~~ ~~in~~ 5. 22. 20.
- 23. 24. Beati oculi qui vident, quae vos videtis. dico enim vobis, quod multi proprosete & reges &c. 1. 1. 69.
- 25. 28. Cuius faciendo vitam aeternam prodebit serva mandata. 3. 12. 29. Hoc fac & vivet. ibid.
- 42. Porro unum est necessarium. 5. 21. 46. &c. 23. 36.
- 11. 13. Dabit spiritum bonum. 5. 16. 23.
- 23. Qui non est mecum contra me est. 5. 3. 2.
- 24. Cum immundus spiritus &c. 5. 16. 23.
- 27. Beatus venter qui te portavit, & ubera quae suscitavit. 4. 4. 13.

C. V. 32.

C. V.

- 32. Viri Ninivite surgent in iudicio cumge
mentionem ista. 1.1.113.
- 49. Ut supra.
- 49. Engereca & sapientia dei dicit mittam
ad eos prophetas & Apolos. 1.1.93.
- 12. 2. Attendite a fermento Pharisaeorum, quod est
hypocrisis. 5.9.2.
- 23. vendite, quae possidetis & facite vobis scutulos,
qui non velescunt, & thesaurum non defici-
entem in caelis. 6.9.4.
- 35. Sim lumini vestrae praeconia & lucerna arden-
tes in manibus vestris. 4.24.10.
- 47. Vagabundabit multus. 4.31.6.
- 14. 30. Hic homo cepit aedificare & non potuit
consummare. 3.3.2.
- 16. 15. Vos estis qui iustificati vos coram ho-
minibus. 1.10.7. & 3.12.9.
- 17. 10. Serui inutiles sumus. 6.9.2.
- 18. 11. Non sum sicut ceteri homines. 6.3.1. &
6.4.6.
- 18. Quid faciens vitam aeternam possi-
debit? 3.20.61. & 31. Eia mandamus heros
et ipsi nihil horum intellexerunt. Venit
verbum istud ab eis conditum ab eis. 2.20.57.
- 34. Dabo vobis orationem & sapientiam, cui non poterunt
resistere &c. 1.1.93.101.
- 34. Ne forte graventur corda vestra in cra-
pula & ebrietate. 5.21.33.
- 22. 19. Hoc est corpus meum quod pro vobis datur.
- 20. Hoc est calix novum testamentum in
sanguine meo, quod pro vobis effundetur.
2.21.173. & ibid. 1.19. Hoc facite in me-
am commemorationem. 1.1.22.
- 29. Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi pater
hues regnum, ut edatis &c. 1.1.97.
- 31. Satanus expetavit vos, ut cribraret &c.
6.1.15.
- 49. Si percutimus in gladio? 1.6.7.
- 24. 37. Existimabant se spiritum videre &c.
- 39. Spiritus carnis & ovis non sciet. 5.16.23.
- 45. Apertit illis sensum, ut inteligerent
scripturas. 1.1.93.
- 49. Et ego mitto promissum patris in vos, vos
autem sedete in civitate quoad usque
induamini virtute ex alto. 1.1.27.

C. V.

Iohannis

- 1. 1. Et deus erat Verbum. 1.3.7.
- 4. in ipso vita erat. 4.26.23. & 2.20.23.
- 12. Et mundus eum non cognovit. 6.14.27.

C. V.

- 12. Quot quot autem receperunt, dedit
eis potestatem filios dei fieri &c. 3.
26.3.
- 13. Qui non ex sanguinibus &c. 4.26.12.
5.17.23. & 4.28.2.
- 14. Verbum caro factum est. 1.17.21.
- 15. Plenum gratiae & veritatis. 4.4.37.
- 16. De plenitudine eius omnes accepimus
gratiam pro gratia. 1.3.19. & 1.1.166.
& 4.4.37.
- 17. Lex per Moysen data est, gratia &
veritas per Iesum Christum facta
est. 1.6.7. & 1.3.17.
- 29. Ecce agnus dei, ecce qui tollit peccata
mundi. 2.21.72. & 1.4.5.
- 2. 4. Quid mihi, et tibi est mulier? 4.4.12.
- 19. Solvite templum hoc, & in tribus die-
bus excitabo illud. 1.1.158. & 2.20.57.
& 4.24.11. & 1.1.39.
- 3. 5. Amen amen dico vobis, nisi quis ren-
tus fuerit ex aqua & spiritu sancto
&c. 4.7.7.
- 6. Quod natum est ex carne caro est. 5.
17.23.
- 8. Spiritus ubi vult spirat &c. 5.16.15.
- 12. Si terrena dixi vobis & non creditis,
quomodo si dixero caelestia creditis?
3.15.5.
- 16. Sic deus dilexit mundum &c. 5.14.15.
- 19. Dilixerunt homines magis tenebras
quam lucem. 1.1.49.
- 30. illum oportet credere, me autem mi-
hi. 4.9.5.
- 4. 10. Et dedit tibi aquam vitam. 1.
1.71.
- 24. Spiritus est deus. 5.16.16. in spiri-
tu oportet adorare. 5.16.33.
- 34. Mens caluit, ut faciam veritatem
eius qui misit me. 1.4.8.
- 35. Videte regiones, quia iam alba sunt
ad messum. 4.24.12.
- 36. Cui metit mercedem accipit. 5.22.9.
- 5. 20. Quaecumque ille facit, facit & filius
similiter facit. 1.1.160.
- 35. Lucerna ardens & lucerna. 1.1.41.
- 6. 37. Omne quod dat mihi pater dome-
niet, & eum qui venit ad me
non circumforas. 1.6.5.

C. V.

33. Quia descendi de celo, non ut facerem voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me. 1.4.8.

44. Nemo potest venire ad me nisi pater qui misit me, traxerit eum. 1.6.6. & 1.1.160.

45. Et erunt omnes docibiles dei. 1.1.66 & 3.24.3.

Omnis qui audit a patre & ^{scilicet} ~~scilicet~~ venit ad me. 1.6.6.

47. Cui credit in me, habet vitam aeternam. 3.11.7.

49. Et mortui sunt. 3.12.30.

56. Caro mea veri est cibus. 5.17.21.

57. Cui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem in me manet & ego in illo. 2.20.13. +

+ 58. Quis manet in me. 2.19.22.

64. Spiritus est, qui vivificat; caro non prodest quicquam. 5.5.4. & 9.17.23.

7.12. Cui accipit gloriam eius, qui misit illum, hic vetax est. 1.16.3.3.

22. Circumcisionem non quia ex lege est, sed ex panibus. 5.6.23.

37. Cui sitit veniat ad me & bibat. 1.1.71.

39. Nondum enim erat spiritus datus, quia Iesus nondum erat glorificatus. 1.1.176.

8.7. Cui sine peccato est, primus in eam lapidem mittat. 6.1.15.

15. Vos secundum carnem iudicatis. 5.17.22.

29. Ego que placita sunt ei facio semper. 1.4.8.

34. Cui facit peccatum, servus est peccati. 5.1.5.

35. Servus non manet in domo in eternum. 5.1.5.

36. Si vos filius liberaverit, liberi eritis. 5.1.5.

39. Si filij Abrahę estis, opera Abrahę facite. 3.7.5.

42. Ego ex deo processi & veni, neque enim a me ipso veni, sed ille me misit. 4.4.3.

46. Ego autem quia veritatem dico, non crederetis mihi. 5.7.8.

54. Est pater meus, qui glorificat me. 1.1.160.

56. Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum, vidit et gavisus est. 1.1.198 & 3.5.21. & 3.7.7. & 3.8.9. & 3.16.35.

58. Ante quam Abraham fieret, ego sum. 4.5.3. & 3.17.49.

9.4. Tunc dicitur, venit nox quando nemo potest operari. 6.10.2.

10.1. Cui non intrat per strum in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro.

2. Cui autem intrat per strum, pastor est strum. 1.1.142. & 2.5.10.

16. Alias oves habeo que non sunt ex hoc ovili & eas oportet me adducere & erit unum ovile deus. 4.6.10. & 4.27.31.

17. Ego pono animam meam, ut iterum sumam eam. Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a me ipso, & potestatem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterum sumendi eam. 11.15.5.

25. Opera que ego facio in nomine patris mei, ipsa testimonium perhibent de me. 1.1.160.

30. Ego & pater unum sumus. 1.1.156. & 3.23.3. & 4.4.30.

33. De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia. 3.13.44.

11.29. Cui credit in me etiam si mortuus fuerit vivet. 3.11.3.

32. Ut filios dei quierant dispersi, congregaret in unum. 4.6.10.

12.25. Cui amat animam suam perdet eam. 3.16.21. & 1.1.40.

31. Ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. 6.14.6.

42. Ex principibus multi crediderunt in eum. 3.6.6.

44. Cui credit in me, non credit in me, sed in eum qui me misit. 3.7.2.

13.1. Cum dilexisset suos & in suam dilexit eos. 2.20.13.

13. Vos vocatis me magister & dominus bene dicitis. 5.16.14.

14. Si ergo ego laui pedes vestros dominus & magister & vos debetis alter alterius lavare pedes. 6.2.7.

10. Pater in me manens ipse facit opera. 1.1.160.

14.6. Nemo venit ad patrem nisi per me. 1.1.160. Pater in me manens ipse facit opera. ibidem.

C. V.

12. Amen amen dico vobis, qui credit in me
opera quae ego facio & ipse faciet & maiora
vobis faciet. 1.1.93

Et in alio

23. Si quis diligit me sermonem meum serva-
bit, & pater meus diliget eum & ad eum
veniemus. 1.1.36. & 2.20.13.

16.17. Ego rogabo patrem & alium paraclitum
dabit vobis, ut maneat vobis cum in aeter-
num, spiritum veritatis. 1.1.26.

20. In illo die vos cognoscetis, quia ego sum in
patre meo & pater in me & ego in vobis. 2.20.23.

26. Ille vobis docebit omnia & suggeret vobis om-
nia, quae cumque dixerero vobis. 1.1.99.

27. Pacem relinquo vobis, pacem meam ro vobis:
non quomodo mundus dat, ego do vobis. 1.3.34
& 6.16.12.

31. Ut cognoscatur mundus quia diligo patrem
& sicut mandatum dedit mihi pater
sic facio. 1.1.160

15. 5. Quia sine me nihil potestis facere. 1.3.15.

12. Hoc est praeceptum meum ut diligatis
in vicem. 5.14.7.

13. Maiorem hac dilectionem nemo sciet ut
animam suam ponat quis pro amicitis
suis. 2.20.53.

14.15. Iam non dicam vos servos, sed amicos
1.1.68. & 5.1.12.

Iam non dicam vos servos. 1.1.31.

16. Non vos me elegisti, sed ego elegi vos. 1.1.61.

19. Vos de mundo non estis, sed ego
elegi vos de mundo. 6.14.27.

26. Spiritum veritatis, qui a patre pro-
cedit, ille testimonium perhibebit
de me. 1.1.35.

16. 2.9. Cum venerit ille arguet mundum de
peccato, & de iustitia & de iudicio. de
peccato quidem, quia non crediderunt
in me &c. 2.16.7. & 1.1.109.

13. Docebit vos omnem veritatem.

20.21.22. Mundus gaudet, vos vero con-
tristabimini, sed tristitia vestra con-
vertetur in gaudium, Mulier cum pa-
rit &c. 5.22.23. & 4.19.27.

Tristitia vestra convertetur in ga-
udium. 5.22.23. & 4.19.27.
Confidite ego vici mundum. 6.14.27.

+ V.23 Exiit
a patre & ve-
ni in mun-
dum. 1.1.33.
4.4.4.

C. V.

17. 3. Haec est vita aeterna ut cognoscant
te deum patrem & quem misisti
Iesum Christum. 1.1.191.

11. Pater sanctus serva eos. 1.1.37.

15. Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed
ut serves eos a malo. 1.1.37.

17. Sanctifica eos in veritate. 1.1.78.

18. Pro eis ego sanctifico me ipsum. 1.1.78.

19. Sicut tu me misisti in mundum ego
misi eos in mundum. 1.1.78.

21. Ut omnes unum sint, sicut tu pater in
me & ego in te &c. 3.23.4.

24. Pater quos dedisti mihi, volo, ut ubi
ego sum, et illi sint mecum, ut vide-
ant claritatem tuam, quam dedisti
mihi &c. 1.1.37. & 4.26.28.

18. 30. Si non esset sic malefactor. 3.13.44.

31. Vobis non licet occidere quem quam.
3.13.22.27.

19. 25. Habet iuxta crucem Iesu Maria ma-
ter eius &c. 5.14.13.

26. Mulier ecce filius tuus. 4.4.12.

20. 22. Quorum remiseritis peccata remi-
tuntur eis. 1.1.77.34.

21. 16.17. Pasce agnos meos, pasce oves meas.
1.1.35.

C. V. ~ ACTORUM. ~

1. 3. Loquens de regno dei. 1.1.63.

5. Vos autem baptizabimini spiritu sancto
non post multos dies. 1.1.77.

8. Accipietis virtutem supervenientis spi-
ritus sancti in vos. &c. 1.1.34.

13. Iacobus Algei. 1.19.6.

2. 4. Repleti sunt omnes spiritu sancto. 4.
4.38. & 1.1.77.

3. 22. Prophetam suscitabit vobis dominus
deus noster, de fratribus vestris &c.
3.11.25.

26. Vobis primum deus suscitans fi-
lium suum. 1.1.161.

4. 22. Cum constitissent per singulos
classis praebitorum &c.

4. 33. Virtute magna reddebant agnos-
ti testimonium resurrectionis
Iesu Christi. 1.1.36.

C. V.
5. 32.

C. V.

26. 27. Propterea tradidit illos deus in desideria cordis eorum, in immunditiam

&c. 5. 19. 4.

2. 4. An dicitur bonitati &c. 5. 22. 50. & patientie & lenitatis contemnis. 5. 22. 31.

7. Qui secundum patientiam boni operis gloriam & honorem, & in corruptionem querit, vitam eternam. 6. 9. 3. & 5. 22. 34. & 5. 26. 14.

13. Non auditores legis multi sunt apud deum; sed factores legis iustificabuntur. 2. 16. 20. & 3. 12. 29. & 3. 5. 14.

28. 29. Non enim qui in manifesta iudeus est, neque in manifesto carnis est circumcisio; sed qui in adcondito indens est, et circumcisio cordis in spiritu, non litera. 5. 16. 10. & 5. 5. 4.

3. 2. Numquid in credulitas illorum fidem dei evacuavit? 5. 23. 63.

6. Quicumque enim baptizati estis &c. 3. 1. 22.

9. Curati sumus iudei & Græcos omnes sub peccato esse. 3. 22. 9 & 2. 17. 10.

22. iustitia autem dei per fidem iesu Christi. 5. 5. 7.

23. Arbitramur hominem iustificari per fidem sine operibus legis. 5. 5. 7. & 2. 16. 15.

31. Legem ergo destruximus per fidem. Absit, sed legem servavimus. 2. 13. 14.

4. 1. Si iustificatus ex operibus iustificatus est, habet gloriam, sed non apud deum. 3. 6. 18. & 3. 11. 9.

4. Si, qui operibus merces, non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum. 3. 6. 13.

5. Credenti in eum, qui iustificat imperitum. 2. 16. 9. secundum oppositi gratia dei. 13. 12.

6. David dicit beatitudinem hominis &c. 3. 9. 2.

11. Et signum accepit circumcissionis, signalum iustitiae fidei. 5. 6. 34. & 3. 12. 11.

13. 14. Non enim per legem promissio habet se, aut sermone eius, ut faret esset mundi; sed per iustitiam fidei. Si enim qui ex lege faredes sunt, exinanita est fides, abolita est promissio. 3. 13. 5. 3.

17. Qui contra spem in spem credidit &c. 3. 3. 9. & 5. 6. 34.

19. Non infirmatus est fide. 3. 16. 21.

C. V.

20. 21. In reprobatione etiam dei non segitavit diffidentia sed confirmatus est fide deus gloriam deo. plenissime sciens &c. 3. 5. 21.

25. Mortuus propter delicta nostra, & re surrexit propter iustificationem nostram. 1. 1. 70. 176.

1. Iustificati ego ex fide. 2. 16. 15.

1. 2. 3. Pacem habeamus & usque in tribulationibus. 1. 3. 38.

3. sed & gloriamur in tribulationibus. &c. 5. 22. 36.

5. spes autem non confundit. Quia caritas &c. 4. 6. 7.

9. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. 4. 7. 29 & 5. 13. 15. & 1. 1. 94.

2. Commendat autem caritatem suam deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est. 2. 21. 90.

20. Lex subintravit, ut abundaret delictum. 3. 19. 6.

6. ad. 13. parapsrati illustratur. 2. 19. 30.

3. 4. An ignoratis quia quicumque baptizati estis &c. usque in novitate vite ambulemus. 2. 19. 27.

4. Quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam patris &c. 1. 1. 171.

5. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectionis erimus. 2. 19. 27.

7. Vetus homo noster simul crucifixus est ut destrueretur corpus peccati. 6. 14. 33. & 3. 13. 32.

2. si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia vivemus cum illo. 5. 24. 15 & 5. 25. 1.

9. Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur. 1. 1. 173. 195.

10. Quod enim mortuus est peccato mortuus est semel &c. 2. 20. 21. Peccatum enim vobis non dominabitur. 5. 13. 19.

C. V. 14.

14. Non enim sub lege estis, sed sub gratia
 15. Liberati autem a peccato servi facti estis
 20. Cum enim servi essetis peccati liberi facti
 21. Quem ergo fructum habuistis tunc in his, in
 7. Concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret,
 non concupias. 1. 17. 6.
 12. Lex sancta & mandatum sanctum. 3. 12. 29.
 14. Somnus quia lex spiritualis est. 9. 16. 28.
 ego autem carnalis sum venditus sub
 peccato. 3. 13. 19.
 Nam quod operari non indigeo. Non enim
 quod volo bonum, sed agere: sed quod odi ma-
 lum, illud facio. 5. 17. 14. 19. 20.
 Pericula autem non invenio. 5. 17. 20.
 22. 23. Condolebor enim legi dei secundum
 interiora mentium. Sed quisque quis est in
 membris meis. 5. 17. 11.
 1. 2. 3. Nihil ergo nunc damnationis est illi,
 qui sunt in Christo tunc qui non secundum
 carnem ambulat, sed secundum spiritum
 vite in Christo deo liberauit me a lege
 & mortis. Nam quod impossibile erat legi
 & 5. 13. 30.
 1. 4. Nihil ergo damnationis est illi, qui non secun-
 dum carnem ambulat, sed secundum
 spiritum. 5. 16. 5.
 In quo infirmabatur per carnem deus mi-
 stere filium suum in similitudinem
 carnis peccati. 4. 5. 17. & 2. 13. 14. 33. 42.
 & 2. 27. 24. & 6. 14. 33.
 5. Qui enim secundum carnem sunt, quae
 carnis sunt sapient. 5. 17. 9. 23.
 7. Sapientia carnis inimica est deo. 5. 20.
 2. Qui in carne sunt deo placere non pos-
 sunt: Vos non estis in carne. 5. 17. 5.
 7. Siquis spiritum Christi non habet, sic non
 est eius. 5. 24. 3.
 12. 13. Debitores sumus non carni, sed usque
 mortis. 5. 17. 24.
 13. Si enim secundum carnem videritis
 moriemini. 6. 3. 3.

Si autem spiritu facta carnis mortifica-
 veritis videtis. 2. 20. 4. & 5. 16. 30.
 14. Cui spiritu dei a iure iurandi filij dei.
 7. 27. 7. & 5. 16. 12. & 4. 6. 3. 11.
 15. Non enim accepistis spiritum servitu-
 tis iterum in timore. 4. 27. 4. 9. & 5. 1. 6.
 Accepistis spiritum adoptionis. 5. 9. 7.
 Abba pater. 4. 6. 4. 7.
 16. Ipse spiritus testimonium reddit spi-
 ritu nostro quod sumus filij dei. 4. 7. 3.
 & 4. 6. 4. & 3. 2. 9. & 5. 16. 37.
 17. Si filij & heredes. 4. 7. 4.
 Sitamē compatimur, ut & conglorificemur.
 1. 4. 21. 5. 25. 15.
 23. Si autem filij & heredes & usque
 redemptionem corporis nostri. 4. 21.
 21. Ipsa creatura liberabitur a servitute
 corruptionis. 4. 4. 37. & 4. 26. 15.
 23. Primitias spiritus habentes. 1. 4. 6. 97.
 Adoptione filiorum expectamus redem-
 ptionem corporis nostri. 4. 3. 14.
 24. Spe enim salvi facti sumus. 5. 22. 11.
 spes autem, quae videtur non est spes.
 5. 23. 75.
 25. Si autem quod non videmus speramus,
 per patientiam expectamus. 5. 22. 34.
 25. Spiritus adiuvat infirmitatem nostram
 4. 7. 5.
 et postulat pro nobis. 5. 16. 24.
 Genitus in enarrabiles. 4. 6. 3.
 27. Cui autem servatur corda. 4. 7. 3.
 28. Diligentibus deum omnia cooperantur
 in bonum; ut qui se cunctum deo pro-
 positum vocati sunt sancti. 6. 6.
 29. Quos praevidit & praedestinavit con-
 formes fieri imaginis filij sui, ut sit
 ipse primogenitus in multis fratribus. 4.
 5. 26. & 4. 7. 16. 29. & 2. 20. 2.
 30. Quos praevidit, servavit et vocavit.
 1. 4. 14.
 32. Cui etiam proprio filio suo non peper-
 cit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.
 1. 4. 39. & 2. 21. 93.
 Quo modo, etiam cum illo omnia nobis
 donavit. 1. 4. 4.

- 2. Vnus quisque proximo suo placeat in bonum &c. 1.10.7.
- 3. Alterum Christus non sibi placuit. 5.3.4.

1. Ad Corinthios.

- 1. Paulus vocatus Apollolus Iesu Christi per voluntatem Dei. 1.1.12.7.
- 12. Ego quidem sum Paulus, ego autem Apollolus, ego veri Cepha, ego autem Christi. 5.20.28.
- 13. ~~Peruenitibus Achaia.~~ 1.1.101.
- 13. ~~Ubi autem qui salui sunt dei virtus.~~ 5.14.
- 23. In deis quidem scandalum, gentibus autem stultitia. 6.12.3.
- 30. Qui factus est pro nobis sapientia, & iustitia &c. 5.5.7.
- 31. Qui gloriatur in domino gloriatur &c. 5.26.4.
- 2. Non enim iudicavi me, scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum & summe crucifixum. 6.14.8. & 1.1.101.
- 4. Sermo meus & predicatio mea non in persuasibilibus humane sapientie verbis, sed in ostensione spiritus & virtutis. 5.3.5.
- 6.7.2.10. Sapientiam autem loquimur inter perfectos, sapienti autem vero non huius seculi, qui destruuntur, sed loquimur sapientiam Dei, in mysterio & usque nobis autem revelavit Deus per spiritum suum. 1.12.13. & 5.16.12.
- 11. Quis enim hominum scit, que sunt hominis, nisi spiritus hominis? 5.16.20. 36. & 3.2.9.
- ~~Amabilia sunt omnia que sunt ea que sunt spiritus Dei. 9.19.34. & 11.4.~~
- ~~Aliter autem dicitur in dicitur corinthios 1.19.~~
- 12. Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex deo est, ut sciamus que a deo donata sunt nobis. 2.14.17. 5.26.3.13.
- 14. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus Dei. 5.16.34. & 6.1.4.
- 15. Spiritualis autem iudicat omnia. 6.1.5.
- 1.2.3.4. Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spiritualibus, sed quasi carnalibus. ~~ut sciamus~~ Tamquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi non escam, non dux enim poteratis, sed ne nunc quidem potestis, adhuc enim carnales estis. &c. usque non ne homines estis? 5.17.4.
- 3. Cum enim sit inter vos Zelus & contentio, non ne carnales estis & secundum hominem ambulatis? 1.10.7.

- 11. Fundamentum enim aliud nemo potest ponere preter id quod positum est, quod est Christus Iesus. 1.9.2.
- 12. Siquis autem super edificat super fundamentum hoc aurum argentum lapides preciosos. 5.7.13.
- 13. Unus cuiusque opus quale sit ignis probabit. 6.4.3.
- 4.2. Hoc iam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. 5.23.63.
- 5. Hac transfiguravi in me & Apollolus. 2.14.26.
- 7. Quid scides quod non accepisti? 6.3.2. & 5.26.7.
- 14.15. Ut filios meos carissimos moneo &c. usque per evangelium ego vos genui. 4.19.12.
- 5.7. Expurgate vetus fermentum. 5.9.2. Ut sitis nova conspersio. 5.9.4.3.
- 6.2. Nescitis quoniam sancti de hoc mundo iudicabunt. 1.1.112.
- 3. Nescitis quoniam angelus iudicabimus. 1.1.113.136.
- 10. Neque milites, neque masculorum concubinatores regnum dei possidebunt. 5.19.4.
- 14. Omnia vestra in charitate fiant. 5.14.13.
- 17. Solliciti servare unitatem spiritus. 5.16.22.
- 13. Omnia mihi licent, sed non omnia ex pedunt. 2.14.36.
- 19. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt spiritus sancti. 4.24.
- 11. Empti enim estis precio magno. 4.5.23.
- 7.13.19. Circumcisus aliquis vocatus est? non adducat preputium. In preputio aliquis vocatus est? non circumcidatur. Circumcisio nihil est, & preputio nihil est, sed observatio mandatorum Dei. 5.6.2.
- 22.23. Qui enim in domino vocatus est servus, liberus domini est. Similiter qui liber vocatus est, servus est Christi. = Precio enim empti estis, nolite fieri servi hominum. 5.1.14.
- 31. Qui utitur hoc mundo, tamquam non utatur. 5.22.6. & 5.7.13. Preterit enim figura huius mundi. 6.14.23. & 1.4.19.
- 2. ~~Pol.~~ Non sum liber, non sum Apollolus, non ne dominum Iesum Christum videri? 1.1.120.

Num quid secundum hominem hęc dicitur
 3. 15. 4.
 10. Debet in spe, quia non arare, 6. 9. 1.
 22. Omnibus omnia factum, ut omnia
 facerem saluos. 1. 10. 7.
 24. Sic currite ut comprehendatis. 1. 7. 11.
 26. Ego igitur sic curro, non quasi in
 certum. 1. 7. 11.
 27. Sed castigo corpus meum &c. 6. 17. 7. &
 5. 25. 7. 9.
 10. 4. Et omnes eundem potum spirituales
 biberunt. bibeant autem de spiritali
 li consequente est petra. 5. 15. 10. Petra
 autem erat Christus. 4. 24. 14.
 11. In quos fines seculorum deuenerunt. 4.
 4. 36.
 12. Itaque qui se existimat stare, videat,
 ne cadat. 5. 1. 4.
 16. Calix bene dictionis, cui benediximus,
 nonne communicatio sanguinis Christi
 est? & panis quem frangimus, nonne
 participatio corporis Domini est? 1. 3. 39.
 17. Quoniam unus panis, unum corpus mul-
 ti sumus, omnes, qui de uno pane par-
 ticipamus. 3. 23. 3. & 1. 3. 39.
 33. Sicut & ego omnibus per omnia placeo. 1. 10. 7.
 11. 12. Sicut mulier de viro, ita & vir per mulie-
 rem. 4. 4. 3.
 24. Hoc est corpus meum, quod pro vobis tra-
 ditur. 2. 26. 73.
 28. Probet autem, si ipsum homo &c. 6. 4. 3.
 29. Non diiudicans, corpus Domini. 2. 21. 91.
 12. 1. De spiritualibus. 5. 16. 25.
 10. Discretio spirituum. 5. 16. 25.
 28. Quoniam quidem per omnia dicitur in
 illa, per omnia dicitur in illa. 1. 1. 97.
 24. Divisiones veri gratiarum sunt, idem
 autem spiritus &c. usque ad 11. Hac om-
 nia operatur unus atque idem syri-
 us, diuidens singulis prout vult
 1. 1. 99.
 22. Et quosdam quidem per omnia dicitur in
 clasia, primum Apolos. 1. 1. 95. 97.
 13. 1. Si linguis hominum loquar & ange-
 lorum. 5. 14. 13.
 2. Et si habuero omnem fidem ita ut
 montes transferam. 5. 23. 30.
 2. 3. Charitatem autem non habuero,
 nihil sum, nihil mihi prodest. 6. 3. 2.
 4. Caritas patiens est. 5. 22. 35.

C. Benigna est. 5. 22. 48.
 4. Caritas patiens est, benigna est. 5. 14. 12.
 6. Non gaudet super iniquitate, congaudet autem
 veritati. 5. 22. 21.
 7. Omnia credit. 5. 23. 19.
 10. Luacuabitur quod ex parte est. 2. 13. 14.
 14. 1. Simulamini spiritualia. 5. 16. 25.
 12. Quoniam consolatores estis spirituum. 5. 16. 25.
 15. Orado spiritu, orado & mente. 5. 16. 19.
 20. Malitia paruuli estote. 4. 4. 45.
 23. Non est deus diuisionis sed pacis. 6. 16. 14.
 32. Spiritus prophetarum prophetis subiectus est. 5. 16.
 25.
 34. Secundum scripturas. 1. 1. 177.
 9. 10. Ego enim sum minimus Apolos, qui non
 sum dignus vocari Apolos, quoniam persequi
 tur rem ecclesiam dei &c. usque sed gratia
 dei mecum est. 1. 1. 27.
 10. Gratia dei cum id quod sum. 6. 3. 2.
 12. Si autem Christus predicatur, quod reuocet a
 mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis,
 quoniam resurrectio mortuorum non est?
 usque ad. 23. inclusiue. 1. 1. 173.
 14. 15. Si autem Christus non resurrexit inanis est
 ergo predicatio nostra &c. usque si mortui non
 resurgunt. 1. 1. 39.
 20. Nunc autem Christus resurrexit a mortuis
 primitiā dormientium. 1. 1. 172.
 31. Quotidie mori propter vestram gloriam.
 1. 20. 4.
 32. Si secundum hominem pugnamus ad bellum
 pugnamus Ephesi. 3. 15. 4.
 33. Corumpunt bonos mores colloquia mala. 5. 9. 7.
 39. Non omnis caro eadem caro, sed alia quidem
 hominum, alia pecorum, alia voluorum,
 alia vero piscium. 5. 17. 22.
 41. Stella differt a stella in claritate. 1. 1. 59.
 45. Factus est primus homo Adam in animam vi-
 uentem. 5. 16. 35.
 50. Caro & sanguis regnum dei possidere non possunt
 5. 17. 23. neque corruptio incorruptionem possit
 debet. 5. 21. 45. & 1. 16. 19.
 58. Stabiles stote & immobiles. 5. 1. 4.
 16. 1. 3. De collectis autem que fiunt in sanctos, quos pro
 baueritis per epistolas, vos mittam perferre gra-
 tiam vestram in Ierusalem. 2. 10. 10.
 22. Siquis non amat Dominum nostrum
 Iesum Christum sit amatus. 5. 12. 2.
 2. Ad.

C. V. ~ 2. Ad Corintios.

- 1. 12. Gloria nostra hac est, testimonium conscientie nostre. 6. 4. 4. & 5. 26. 4.
- 23. Ego autem testem deum inuocam in nomine meo, quod parcens vobis non veni ultra Corinthum. 1. 20. 4.
- 9. ~~Oculus non vidit~~
- 3. 4. Fiducia autem talem habemus per Christum ad Deum. 1. 10. 2.
- 5. Sufficiens nostra ex Deo est. 6. 3. 2. 21. 1.
- 6. Qui idoneus nos fecit ministros noviter testamenti. 1. 15. 13. Non littera sed spiritu. 1. 1. 73. littera enim occidit, spiritus autem vivificat. 5. 17. 23.
- 7. Propter gloriam vultus eius, que euaudetur. 2. 13. 14.
- 10. Nec glorificatum est, quod claruit in hac parte propter excellentem gloriam. 4. 6. 11.
- 17. Dominus autem spiritus est. 5. 16. 24. 1 ubi autem spiritus Domini ibi libertas. 5. 13. 20.
- 4. 7. Portamus thesaurum istum in vasibus fictilibus ut sublimitas sit virtutis dei. 2. 20. 30. & 5. 22. 37.
- 3. 9. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur, aperihamur, sed non desitimus, persecutionem patimur, sed non derelinquimus; deiecerimur sed non perimus. 5. 24. 15. ~~Quia~~
- 10. Semper mortificationem lesu Christi in corpore nostro circumferentes. 2. 19. 39.
 Ut & vita lesu manifestetur in corporibus nostris. 6. 17. 7. & 5. 24. 15. ~~Explicatur a 7. ad 10.~~
- 17. Id enim, quod in presenti est, momentaneum, & leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate eternum gloriae pondus operatur in nobis. 6. 9. 1.
- 13. Non contemplamur visibilibus nobis, que videntur, sed que non videntur, que enim videntur temporalia sunt, que autem non videntur aeterna. 5. 5. 4.
- 12. Qui in facie gloriantur. 2. 11. 6.
- 14. Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt &. 2. 19. 5. 24. & pro omnibus mortuus est Christus. 3. 13. 43.
- 16. Nos ex hoc neminem novimus secundum carnem. Et si cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non novimus. 5. 17. 22. 23.
- 17. Vetera transierunt. 2. 6. 7.
- 20. Obsecramus pro Christo reconciliamini deo. 4. 12. 6.

C. V.

- 21. Quisquis non novit peccatum, pro nobis peccatum fecit. 6. 14. 38. & 3. 13. 5. 34.
- 6. 2. Ecce nunc tempus acceptabile &. 5. 16. 34.
 Ecce nunc dies salutis. 6. 10. 2.
- 14. Que enim participatio iustitie cum iniquitate &. 5. 21. 44.
- 7. 5. Foris pugna, intus timores. 5. 22. 26.
- 16. Gaudeo quod in omnibus, confido in vobis. 5. 10. 2.
- 3. 14. 15. In presentis tempore vestra abundantia illorum inopiam suppleat; ut & illorum abundantia vestre inopiam sit supplementum, ut fiat equalitas, sicut scriptum est. Qui multum non abundavit, & qui modicum non minoravit. 6. 6. 1.
- 9. 6. Qui parce seminat parce & metet. 6. 8. 1.
- 7. Hilarem enim datorem diligit Deus. 5. 23. 46.
- 10. 3. In carne enim ambulantes non secundum carnem militamus. 2. 20. 30.
- 4. Armis militie nostre non sunt carnalia &. 1. 1. 107. &. 17. 22.
- 5. Et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi.
- 6. Et in proxima habentes ulsura omnem in obedientiam 6. 1. 11.
- 7. Que secundum faciem sunt, videte. 3. 11. 6.
- 13. Non in immensum gloriamur, sed secundum mensuram regula. 6. 16. 1.
- 17. Qui autem gloriantur in Domino gloriabuntur. 5. 26. 14. & 6. 14. 9.
- 11. 2. Stimulor enim vos dei emulatione. 4. 17. 6.
 Respondi coram vos uni viro virginem castam exhibere Christo. 1. 2. 24.
- 5. Nil enim minus feci a magnis Apolos. 1. 1. 7. 35.
- 23. Ministri Christi sunt, (ut minus sapiens dico) plus ego. 5. 17. 5. in laboribus plurimis. 1. 1. 120.
- 24. Atteris quinquies quadragenas unum minus accepi. 25. Ter virgis cesus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci &. usque ad 30. si gloriari oportet que in firmitate mea supra gloriabor. 6. 17. 7.
- 26. Periculis in fabris fratribus. 5. 11. 6.

795

C. 7.
 22. 23. 24. Deponere non secundum pristinam con-
 versationem veterem hominem, qui corrumpi-
 tur secundum desideria erroris. Removamini
 in autem spiritu mentis vestre, et induite
 novum hominem, qui secundum deum creatus
 est in iustitia & sanctitate veritatis. 7. 7. 3. &
 5. 16. 34.
 25. Spiritus non occidat super iracundiam vestram
 5. 21. 40. 5. 21. 30. 41.
 26. Magis autem laborat & usque necessitate
 patienti. 2. 10. 16.
 27. Omnis amaritudo, & ira & indignatio,
 & clamor, & blasphemia tollatur a vobis
 cum omni malitia. 5. 20. 26.
 28. Estote imitatores dei, sicut filii charissi-
 mi. 2. 20. 23.
 29. Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum
 pro nobis oblationem, & hostiam deo in
 odorem suavitatis. 2. 21. 52.
 30. Fornicatio autem aut omnis immundi-
 tia, aut avaritia, nec nominetur in vobis,
 sicut decet sanctos. 5. 19. 7.
 31. Hoc enim scitote intelligentes, quod
 omnis fornicator, aut immundus, aut
 avarus, quod est idolorum servitus, non
 habet hereditatem in regno christi, & dei.
 5. 19. 8. 47. & 5. 21. 44.
 32. Eratis aliquando tenebra, nunc autem
 lux in domino, ut filii lucis ambulat. 3.
 4. 19. 22.
 33. Fructus autem lucis est in omni bonitate,
 & iustitia & veritate. 5. 22. 44.
 34. Nemo enim unquam carnem suam
 odio habuit. 5. 17. 21.
 35. Quia membra vasa sunt corporis eius de
 carne eius, & de ossibus eius. 1. 17. 2. 140.
 36. Induite vos armaturam dei. & 13. Ac-
 cipite armaturam dei. & 1. 1. 107.
 37. Non est nobis colluctatio adversus car-
 nem & sanguinem, sed adversus prin-
 cipes, & potestates. 1. 18. 19.
 Adversus mundi rectores tenebrarum
 sanctorum. 6. 14. 27.
 38. State ergo succincti lumbos vestros in veri-
 tate. 5. 1. 4. Induit lorici vestri. 1. 1. 107.
 39. Calceati pedes in preparationem evan-
 gelij facis. 2. 2. 17. & 1. 1. 107. & 4. 5. 59.
 40. In omnibus sumentes sicutum fidei, in quo pos-
 sitis omnia tela requissimi ignea extingue-
 re. 2. 21. 7.

C. 7. Ad Philippenses.
 1. 3. Testis enim misit deus, quo modo con-
 quam omnes vos in visceribus iesu Chris-
 ti. 1. 20. 4.
 21. Mihi enim vivere Christus est, & mori
 lucrum. 2. 20. 11.
 22. Quod si vivere in carne. 5. 17. 21. Hoc
 mihi fructus speis est. 2. 20. 27.
 23. Desiderium habens dissolvi & esse cum
 Christo. 5. 22. 21.
 24. Permanere autem in carne. ibid.
 29. Quia vobis donatum est pro Christo
 non solum ut in eum credatis, sed
 ut etiam pro illo patiamini. 5. 22. 35.
 6. 7. Cum in forma dei esset, non rapinam
 arbitratus est, & usque in similitu-
 dinem hominum factus. 1. 1. 165. usque
 & habitum inuentus ut homo. 4. 5. 27. 28.
 30.
 6. Cum in forma dei esset. 1. 3. 7.
 7. formam servi accipiens. 5. 13. 19.
 habitum inuentus, ut homo. 2. 21. 34.
 8. Humiliavit semetipsum, & usque
 ad mortem autem Crucis. 3. 17. 45. ad
 11. in gloria est dei patris. 1. 1. 164.
 3. 2. Videte canes, videte mabos operarios,
 videte concisionem. 5. 12. 1.
 3. Propter quem omnia detrimentum feci,
 & arbitror ut stercora & 1. 1. 45. & 6.
 14. 22.
 10. Et societatem passionem illius configu-
 ratus mortis eius. 6. 14. 15.
 13. Inimicos crucis christi. 6. 17. 15.
 19. Et gloria in confusione ipsorum. 5. 12. 1.
 20. 21. Salvatorem expectamus dominum
 nostrum iesum christum, qui refor-
 mabit corpus humilitatis nostra confi-
 guratum corpori claritatis sue. 1. 1. 171.
 & 6. 15. 5.
 4. 4. Gaudete in domino semper, iterum dico
 gaudete. 5. 22. 20.
 5. Modestia vestra nota sit omnibus ho-
 minibus. 5. 22. 23.
 7. Pax dei, que exuperat omnem sen-
 sum. 6. 12. 14.
 9. Deus pacis. 5. 22. 26.
 13. Omnia possum in eo, qui me confortat. 5. 14. 16.
 13. Ad

C. V. ~ Ad Colossenses ~ C. 7

- 1. 13. Qui inquit nos de potestate tenebrarum & transfudit in regnum filii dilectionis iug. 1. 4. 22.
- 14. In quo habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem peccatorum. 2. 20. 49.
- 15. Et ipse est caput corporis ecclesie qui est principium, primo genitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens. 1. 1. 18.
- 20. Et per eum reconcilians omnia in ipso pacificans per sanguinem crucis eius sive que in terra, sive que in celis sunt. 1. 3. 27.
- 24. Et ~~ad~~ adimpleo ea, que desunt passionum Christi in carne mea pro corpore eius, quod est ecclesia. 6. 14. 14.
- 25. Mysterium quod absconditum fuit a seculis & generationibus. 3. 23. 5.
- 2. 5. Et si corpore absens sum, sed spiritu vobiscum sum. 1. 1. 9.
- 3. Videte ne quis vos seducat per philosophiam, & inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi. 4. 10. 3.
- 11. Circumcisione non manufacta in exspoliatione corporis carnis. 5. 17. 21.
- 12. Consepulti ei in baptismo. 2. 19. 25.
- 14. Delens quod aduectus nos erat scripturam decreti affigens illud cruci. 2. 19. 25.
- 13. Et vos cum mortui eretis in delictis & preputio carnis vestre & usque ad 15. inclusive. paragrafi explicata illustratur. 6. 14. 41.
- 15. Et exspoliatus principatus & potestati traduxit confidenter palam triumphans illos in semetipso. 6. 14. 2.
- 16. Nemo ergo vos iudicet in cibo, aut in potu. & 4. 10. 3. & 5. 16. 10.
- 13. Frustra inflatus sensu carnis. 5. 17. 23.

- 20. 21. Si ergo mortui estis cum Christo ab elementis mundi, quid adhuc tanquam viventes in mundo decernitis? Ne utigentis neque taceatis. & 4. 3. 28.
- 3. 1. Que sursum sunt querite, que sursum sunt. 5. 10. 7.
- 3. Mortui enim estis & vita vestra abscondita est cum Christo in deo. 6. 14. 24. Cum apparuerit Christus vita vestra & 2. 20. 11.
- 5. Mortificate ergo membra vestra que sunt super terram & 5. 19. 20.
- 1. Si con-surrexistis cum Christo, usque ad 6. 10. 10. que venit iradi in filios diffidentis. 5. 25. 10. iterum a 1. usque ad 9. Explicatur & egregia similitudine illustratur magna pars 3. 1. 1. capitis. 5. 24. 10.
- 9. 10. 11. exspoliantes vos veterem hominem cum ac tibus suis. Et induentes novum eum, qui renouatur in agnitionem secundum imaginem eius, qui creavit illum. Vbi non est Gentilis & iudeus, circumcisio & preputium, Barbarus & Scitisa, seruus & liber, sed omnia in omnibus Christus. 3. 23. 2.
- 11. Vbi non est Gentilis, & iudeus, circumcisio & preputium. 6. 15. 5.
- 12. Induite vos sicut electi sancti, atque dilecti viscera misericordie, benignitatem humilitatem modestiam patientiam, supportantes inuicem & usque ad 15. Et pax Christi exaltet in cordibus vestris. 5. 22. 47. & 5. 23. 58. & 1. 1. 135 & 1. 7. 14.
- 13. Supportantes inuicem & 6. 2. 6.
- 14. Super omnia autem hoc charitatem habete, quod est vinculum perfectionis. 5. 6. 15.
- 15. Et pax Christi exaltet & 5. 16. 12.

C. V. ~ 1. Ad Thesalonicensis ~

- 2. 4. Loquimur non quasi hominibus, sed deo qui probat corda nostra. 5. 26. 13.
- 7. Sed facti sumus parvuli in medio vestrorum, tamquam si nurix faveat filios suos. 4. 19. 13.
- 10. Vos testes estis, & deus, quam sancte & 1. 20. 4.
- 11. Qualiter unumquemque vestrorum (sicut pater filios suos) deprecantes vos. 4. 19. 13.
- 14. 15. Vos enim imitatores facti estis fratres ecclesiarum dei que sunt in iudea & usque ad ut salui fuerit. 2. 10. 10.
- 4. 5. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. 1. 4. 22.
- 6. Ne quis super gradatur, neque circumueniat in negotio fratrem suum. 5. 19. 2.
- 9. Ipsi enim vos a deo didicistis, ut diligatis inuicem. 1. 1. 56.

C. V. 19. Spiritum nolite extinguere. 5. 16. 32.
 21. 22. Omnia autem probate, quod bonum est
 tenete. ab omni specie mala abstinete. vi.
 5. 16. 29.
 23. Ipse autem deus pacis iudicabit vos per omnia
 ut integer spiritus vestrus & animus & corpus
 sine querella in adventu domini nostri Iesu
 Christi servetur. 5. 16. 35.

C. V. ~ 2. Ad Thesalonicenses

2. 2. Neque remeamini neque per spiritum. 5. 16. 32.
 13. in fide veritatis, in qua vocavit vos per
 euangelium nostrum in acquisitionem glo-
 ria domini nostri Iesu Christi. 1. 6. 6.
 3. 1. De cetero fratres orate pro nobis, ut sermo dei
 currat. 2. 16.

C. V. ~ 1. Ad Timotheum

1. Paulus apostolus iesu christi secundum im-
 perium dei salvatoris nostri & christi iesu
 i per nos. 1. 1. 1. 27.
 2. Gratia & misericordia & pax a deo patre &
 1. 3. 26.
 9. Iusto lex non est posita. 5. 13. 9.
 17. Cui primus blasphemus fuit & persecutor &
 sed misericordiam consequutus sum. 1. 15. 15.
 16. Sed ideo misericordiam consequutus sum,
 ut in me primo ostenderet. Christus iesus
 omnem patientiam ad in formationem
 eorum qui credituri sunt illi in vitam
 aeternam. 1. 16. 19.
 13. Hoc praeceptum commendo tibi fili timo-
 thee secundum praedecessores inter presbyteros. 1.
 1. 1. 13.
 2. 4. Cui omnes homines vult salvos fieri. 6. 2. 5.
 & 1. 4. 3. & 3. 20. 5. 1. 53.
 5. Unus enim deus unus & mediator dei & homi-
 num homo Christus iesus. 3. 20. 32. 4. 5. 50. 5. 1. 59.
 6. Cui dedit refectionem semetipsum pro nobis
 omnibus. 4. 5. 28.
 9. Habentes mysterium fidei in conscientia
 pura. 3. 23. 5.
 14. Noli negligere gratiam, quae in te est, quae
 data est tibi per prophetam cum imposi-
 tione manuum presbyterij. 1. 1. 133.
 5. 2. Siquis autem suorum & maxime domesti-
 corum curam non habet, fidem nequeat. Est
 infideli deterior. 6. 10. 4.
 11. Cum enim luxuriam suam in Christo
 nuber volunt. 5. 19. 20.
 12. Habentes damnationem, quia fidem primam
 irritam fecerunt. 5. 23. 64.
 17. Cui bene praesent praesbyteri de gloria
 re digni habeantur, maxime, qui laborant
 in verbo & doctrina. 4. 15. 10.
 5. 1. Curcumque sunt sub iugo servi. 5. 1. 5.
 17. Divitibus, sicut seculi graece non sublime
 sapere. 6. 3. 3.

C. V. ~ 2. Ad Timotheum

1. 9. Quisquis liberatus est & vocavit vocacione sua
 servata. 6. 6.
 2. 4. Nemo militans deo implicat se negotijs se-
 cularibus. 3. 11. 12.
 12. Si sustinebimus & conregnabimus. 5. 29. 15.
 19. Cognovit dominus qui sunt eius. 4. 9. 5.
 24. Servum autem domini non oportet litigare,
 sed mansuetum esse ad omnes & 6. 1. 8.
 26. Et respiciat a diaboli, a quo captivi
 tenebantur ad ipsius voluntatem. 3. 13. 20.
 3. 12. Et omnes qui pie volunt vivere in Christo
 iesu persecutionem patientur. 1. 4. 21.
 4. 2. In crepa in omni patientia. 6. 1. 8.
 7. Bonum certamen certavit fidem servavi. 1. 1. 135.
 3. 2. Reperta est mihi corona iustitiae. 5. 5. 37.
 9. Demas me reliquit diligens hoc saeculum. 1. 4. 19.
 14. Reddet illi dominus secundum opera eius. 5. 14. 15.

C. V. ~ Ad Titum

2. 7. In omnibus te ipsum praebe exemplum
 bonorum operum in doctrina, in integri-
 tate in gravitate. 1. 1. 135.
 12. Abnegantes impietatem & secularia
 desideria. 6. 14. 31. sobrie, iuste & pie vi-
 vamus in hoc saeculo. 1. 4. 22.
 13. Expectantes beatam spem. 5. 5. 3.
 3. 4. Eum autem benignitas, & humanitas ap-
 paruit salvatoris nostri Iesu. 5. 23. 51.

C. V. ~ Ad Hebraeos

1. 2. Multi sermone multi quae modis olim deus
 loquens patribus in prophetis, novissime
 Hebraeis istis locutus est nobis in filio. 4. 4. 36.
 6. Et cum iterum introducat primogenitum.
 8. 1. 19. 2.
 14. Non ne omnes administratores sunt spiritus.
 5. 16. 21.
 2. 2. Si enim qui per angelos dictus est sermo. 3. 19. 24.
 4. Contestante deo signis, & portentis & variis
 virtutibus, & spiritus sancti distributionibus
 secundum suam voluntatem. 1. 1. 97. 137. & 3. 5. 6.
 a 6. Quid est homo, quod memor est eius, & usque ad
 gloriam autem qui modico, quam angelis mi-
 noratus est, videmus iesum propter passio-
 nem mortis gloria & honore coronatum, ut
 gratia dei pro omnibus gustaret mortem. 1. 1. 165.
 16. Qui sanctificat & qui sanctificantur ex uno
 fonte. 4. 5. 26.
 17. Quia ergo pueri communicaverunt carni
 & sanguini. 1. 16. 19.
 17. Unde debuit per omnia fratribus assimilari.
 4. 5. 27.
 3. 1. Consi demit apostolum & Pontificem con-
 fessionis nostrae iesum. 4. 4. 3.
 4. 11. Festinemus ergo ingredi in illa requiem. 5. 7. 13.
 13. Omnia autem nuda sunt & aperta oculis
 eius. 6. 7. 2. 3.

2. v. Non enim habemus pontificem qui non possit errare, in firmitatibus nostris tentatum autem per errorem.

- 6. 6. Rursum crucifigentes sibi metipsum filium dei. 3. 1. 22.
- 9. Confidimus autem de vobis dilectis simi meliora. 5. 10. 2.
- 7. 12. Translatio enim sacerdotio necesse est, ut & legis translatio fiat. 2. 14. 19.
- 16. Secundum legem dicitur carnalis. 5. 17. 23.
- 19. Nihil enim ad perfectum adduxit lex. 4. 27. 39. Introductio veri melioris spei, perquam proximamus ad deum. 3. 12. 54.
- 22. Instantium melioris testamenti sponsor factus est Iesus. 3. 17. 51.
- 2. 6. Quid in melioribus repromissionibus sanctum est. 3. 12. 54. & 3. 17. 51.
- 10. Quia sic est testamentum, quod dicitur nomina domui israel. 3. 17. 51.
- 9. 10. Et variis baptismatibus, & iustitias carnis usque ad tempus correctionis impositas. 5. 17. 23. & 3. 39.
- 12. Neque per sanguinem vitulorum et hircorum, sed per proprium sanguinem introiit semel in sancta. 2. 14. 19.
- 15. Et ipse novi testamenti mediator est, ut morte incedente, in redemptionem eorum per ueritatem. 3. 13. 57.
- 24. Dicens, hic sanguis testamenti quod mandauit ad nos deus. 3. 17. 50.
- 10. 4. Impossibile enim est sanguine taurosum & hircorum auferri peccata. 2. 21. 39.
- 5. Hostiam & oblationem noluit. 2. 24. 14.
- 3. 9. 10. Quia solitas, & oblationes, & holocausta pro peccato noluit nec placita sunt tibi. 2. 21. 39. & 1. 4. 33. 34.
- 9. Aufert primum, ut sequens statuat. 2. 14. 19.
- 10. In qua voluntate multiplicati sumus per oblationem corporis Iesu Christi semel. 2. 20. 51.
- 14. Una enim oblationem consumauit in scripturarum sacrificatos. 2. 14. 19.
- 23. 29. Uritam quis faciens legem Moysi sine ulla miseratione dubit. Aut tribus testibus moritur. Quanto magis putatis de terriora mereri supplicia, qui filium dei conculcauerit & sanguinem testamenti pollutionem duxerit, in quo sacrificatus est & spiritui gratia contumeliam fecerit. 2. 21. 32.
- 32. Rememoramini autem pristinos dies in quibus illuminati magnam certamen sustinistis passionum. 3. 3. 2.

2. v. Rapinam bonorum restoruum cuon gaudio suscipitis.

- 34. Rapinam bonorum restoruum cuon gaudio suscipitis. 2. 10. 10.
- 35. Nolite itaque amittere confidentiam vestram quae magnam habet remunerationem. & usq. ad 23. Iustus autem mens ex fide uiuit. 2. 20. 39.
- 11. 1. Est autem fides sperandarum substantiarum reuerentia. 5. 23. 68.
- 5. Fide Henue translatus est. 3. 5. 6.
- 6. Sine fide autem impossibile est placere deo. 3. 6. 15.
- 29. Fide transierunt mare rubrum, tamquam per ardam terram. 3. 5. 6.
- 32. Quibus dignus non erat mundus. 6. 14. 24.
- 12. 1. Depnentes omne pondus & circumstantis nos peccatorum. 6. 2. 1.
- 2. Aspicientes in auctorem fidei & consummatorem Iesum, qui proposita sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta. 6. 14. 21. & 2. 20. 47.
- 3. Quid si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes, ergo adulteri & non filii Iesu. 4. 31. 10.
- 13. 22. Non enim accessistis ad tractabilem montem & accessistis ad sion montem & ciuitatem dei uiuentis Ierusalem caelestem. 4. 25. 5.
- 13. ad 24. Exatibus explicatur & illustratur totus hic locus. 4. 26. 9. & 4. 27. 54.
- 13. 4. Honorabile conuuiuium & torus immaculatus. 6. 25.
- 3. Iesus Christus Sors & Sodis, ipse & in equala. 3. 17. 49.
- 17. Obedite prepositis uestris. 3. 9. 4.
- 21. Deus autem pacis, qui eduxit de matris gremio magnam oium in sanguine testamenti Ieroni. 3. 14. 51.

2. v. IACOBI

- 1. 2. 3. 4. Omne gaudium existimare fratres mei con in tentationes varias incidentes, scientes quoniam probatio fidei uestrae patientiam operatur. & usq. in nullo deficientes. 5. 2. 23. 6.
- 6. Potest autem in fide rasis Septians. 5. 23. 66.
- 14. Vnuiquisque tentatur a concupiscentia sua ab tractus & illectus. 6. 14. 31.
- 17. Omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est & 1. 3. 7.
- 13. Voluntarie genuit nos uerbo ueritatis. 4. 19. 23.
- 25. Qui autem uos perierit in legem perfectam libertatis. 5. 13. 27.
- 27. Religio munda & immaculata apud deum & patrem. & 1. 1. 14. 5. 9.
- 2. 2. Si tamen legem perfectis regalem. 5. 13. 27.
- 10. Offendat autem in uno falsus est omnium reus. 5. 21. 44.
- 17. Sic et fides si non habeat opera in otia est. 5. 23. 7.
- 13. Ostende mihi fidem tuam sine operibus, & ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. 5. 6. 9.
- 19. Tu credis quod unus est deus, bene facis, & demones credunt & contremiscunt. 5. 6. 9.

Adversarios in odium vocat Paulus, ut
 eos Galata caveant. 2. 4. 3.
 Adulator. 6. 12. 2. 4. 16. 7.
 Adulterium eius et mon. 1. 19. 16. 6.
 Adificans, que destruxit, cur pro qua
 cat. rit. 2. 13. 3.
 Aegyptus mundum significans. 1. 1. 101.
 Admiliana familia proprium nomen
 Paulus. 1. 1. 27.
 Admulationis descriptio & exemplis.
 2. 0. 27. Admulatione mundi. 4. 17. 3. 5.
 Admulator quid significet. 4. 17. 2.
 6. 3. & 4. 13. 1.
 Admulus quis? 4. 17. 6.
 Adnigra. 4. 2. 4.
 Adn mandatus tactu Christi crucifixi.
 6. 14. 20. Adnoscitur vulgo edibiles. 4. 13.
 Adnoscitur confite. 4. 20. 8.
 Adnitas seu generatio. 1. 4. 14.
 Adnitas ibid. & 6. 10. 2.
 Adnitas multa. 1. 4. 16.
 Adnitas pro longissima tempore in
 certo. 5. 6. 41.
 Adnitas si iugum contrarium. 5. 2. 24.
 Adnitas dolor. 4. 15. 5.
 Adnitas commouetur. 4. 11. 1.
 Adnitas varia. 5. 10. 5.
 Adnitas. 1. 9. 5.
 Adnitas uxor serva tamen. 4. 22. 1.
 Adnitas tra palogice. 4. 25. 12.
 Adnitas ty pus servitutis legalis & peccati.
 4. 26. 17.
 Adnitas civitas. 4. 25. 1.
 Adnitas ibidem.
 Adnitas coniugium legitimum, non alienum
 4. 27. 33.
 Adnitas ad tyrannum quid? 1. 13.
 Adnitas regis dictum. 6. 2. 3. ^{quod dicitur ve}
 Adnitas cur in regne Christi? 5. 23. 59.
 Adnitas. 3. 1. 49. ^{Alexander Schurz}
 Adnitas laudatus. 1. 1. 63. ^{ludus Christianus}
 Adnitas Salmator laudatus. 1. 12. 17 &
 4. 5. 33.
 Adnitas. 2. 13. 9. & 4. 24. 1. eius descriptio.
 4. 24. 4. Adnitas sacra scriptura di
 versa ratio, quam Rehetorica. 4. 24. 5.
 Adnitas Agnis, & similibus explicata
 4. 30. 1.
 Adnitas partus, frequenter. 4. 19. 19.

+ Adnitas
 comensura
 ta; gius in
 carne; Deo
 in homine.
 4. 4. 37.
 Adnitas
 ratem elem
 no. 4. 4. 37.

Allegoricus sensus non est in omnibus locis
 4. 24. 5.
 Allegoricus in scriptura. 4. 24. 6.
 Alexander Magnus appellatus Iouis filius
 4. 24. 2. 11.
 Alienigena quando admitti ad circumcissionem
 & quomodo obligati recipere. 5. 6. 26.
 Aligare solcaustorum. 4. 9. 12.
 Aligatio pseudo fratrum in synodo vero
 solmitana. 2. 4. 6.
 Aligatio pro contraxio. 1. 6. 8.
 Aman satans figura in patibulo a se exalta
 appensus. 6. 14. 38.
 Aman & Mardocheus. 4. 9. 45.
 Aman iuxta crucem in igne. 6. 14. 19.
 Amans in amato. 2. 19. 36. ^{Amans in amato. 5. 13. 20.}
 Ambitus impetentissima. 1. 1. 132. ^{Septem virtutes}
 Ambitus pro seculo. ^{Adnitas. 1. 1. 132.}
 Ambula perniciosa ibidem in pedes eius licentia
 1. 1. 17. ^{supplicium. 1. 1. 137.}
 Ambientes dignitates ecclesiasticas. 1. 1. 142.
 Ambrosii de sacerdotibus elogium. 1. 1. 75.
 Ambulare & ambulare spiritu. 5. 16. 4. 9.
 Ambulare cui dicitur spiritus, non currit vel
 volat. 5. 16. 15.
 Amen. 6. 18. 2. ^{Amens signum. 4. 13. 5.}
 Amicitia odium ambigens tertium. 1. 1. 134.
 Amicitia civitates contrahit. 5. 14. 13.
 Amicitia pro proximo. 5. 14. 9.
 Amicitia dicitur spiritualis quomodo. 5. 13. 7.
 Amicitia proximi quid exigit. 5. 14. 13.
 Amicitia dei in homines. 1. 4. 34.
 Amicitia natura totam sibi vendicat, quid
 amantis est. 2. 20. 45.
 Amicitia vis. 2. 20. 24. ^{Ecce ut sim facta. ibid.}
 Amicitia presentia. 2. 21. 33. ^{Amicitia amor.}
 Amicitia Christi presentia. 2. 20. 53.
 Amicitia incredibilis in deum. 4. 15. 7.
 Amicitia & obedientia Dei ante deum omnia con
 sistentia. 6. 14. 34. ^{Abique detrahere me}
 nos nec proximo et amamus sicut oportet.
 5. 14. 10.
 Amicitia legis dicitur gladius spiritus. 5. 17. 12.
 Amicitia temporalis. 5. 14. 10.
 Amplificatio amoris. 4. 15. 1.
 Amplificatio erroris ad absurdum. 4. 3. 1.
 Anabaptista. 4. 5. 29.
 Anathema. 1. 9. 4. unde hoc nomen nunquam
 & quid significet. 1. 9. 5.
 Anathematis qualitates. 1. 9. 7. qua auctoritate
 1. 9. 7. ^{usque. 1. 3. 7.}
 Anathema inferni. 1. 12. 7. ^{in inferno. 1. 12. 7.}
 Anathema & anathema. Anathema? 1. 9. 6.
 Anathema. 1. 9. 6.
 Anathema. 1. 14. 1.
 Anastrophe. 1. 13. 1.

f. Andree

1. Andreas Apostolus crucem alio quitur. 6. 14. 15.

Angelus Apocalypsis. 10. 1. Representat Christum.
2. 20. 37.

Angeli dignitas. 1. 3. 3.

Angeli ministri signorum dum ferebatur lex
Moysaica. 3. 19. 20. Per eos apparet Deus sine
distinctione personarum. Vel simul tres, vel
singulas representans. ibidem. 23. ¶ Angeli

Angeli pro sacerdotibus. 3. 19. 33. <sup>Sub figura appa-
ret Abraham filius
dei. Abraham.</sup>

Anima. 5. 22. 2. inter spiritum & carnem
media. 5. 12. 4. Similis terrae cur. 5. 22. 5. Sen-
sitiva viget in infantibus. 5. 16. 36. Ratio
nalis dat esse naturale, non spirituale.

5. 16. 36. Anima & spiritus qui differant. 5.

16. 20. 34. 33. Anima fit spiritualis per
spiritum. quia deus est. 5. 16. 26. Anima ad

spiritum quasi marito regitur. 5. 16. 37. Ani-

ma pro homine. 5. 17. 4. 7.

Anima pro spiritu seu salute. 5. 16. 20.

Animalia Caelestia quorum mysterium
symbola. 1. 1. 191.

Animalis homo. 5. 16. 34. & 5. 17. 4.

Anima bestes. 6. 14. 1. eorum arma ibidem.

Anima apud inferos qua ratione puniuntur.
2. 20. 6. <sup>Anima iustis beatis. iam. C. 4. V. 26.
et recipit gloriam antequam. 1. 1. 1. 1. 1.</sup>

Animus Pauli ^{quasi} Valde com motus. 4. 19. 1.

1. Anna non habuit tres viros, neque tres filias.
1. 19. 5. eius soror Esmeria mater Elisabeth.

ibidem. illius etas. ibidem.

Anni quadringenti triginta ante legem
datam unde incipiunt. 3. 17. 55.

Anni quatuordecim post quos Paulus ascen-
dit Ierosolimam ex quo numerandi prin-
cipio. 2. 1. 10.

1. Anselmus Cantuariensis. Commentarij in Pa-
ulum tribuuntur Heruso Dominico Ge-
nerali. 4. 27. 15.

Anselmus laudunensis antiquior Thoma
Aquinate, sic multo prior Cyrano & Heruseo.
4. 27. 15. ¶ Av. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

Antiochia synagoga caput. praesidium Roma-
rum se des. 2. 11. 5.

Antiochus Syriacus rex iniquus. 5. 17. 21.

Antiphrasis non abiecio prophyre. 2. 21. 63.

Antiphrasis. 4. 3. 4.

Apyelles. 4. 5. 24. Hereticus. 1. 3. 6.

Apyelles. 6. 14. 26.

Appetitus corruptus per somitem. 5. 17. 4. 7.

Αποκαλυψα & Αποκαλυψις 1. 11. 15.

Αποστολων. 1. 9. 6.

Apostata religionis. 3. 3. 2. Duo insignes
5. 10. 15. ¶ Apostolatus.

1. Apostolatus primus ac prestantissimus
gradus in ecclesiastica hierarchia. 1. 1. 75.

2. Apostolatus auctor Deus, non homines.
1. 1. 11.

3. Apostolatus beneficium maximum
non tamen sine gravamine & onere pen-
sionis. 1. 1. 40.

4. Apostolatus onus spiritus sancti vir-
tute subleuatur. 1. 1. 34.

5. Apostolatus continet tria munera Regem
docendi, & miracula patrandi. 1. 1. 97.

6. Apostolatus dignitas. 1. 1. 30. eius dignita-
tis magnitudo. 1. 1. 31. Typus. ibidem. laus
miger. 1. 1. 37.

7. Apostolatus prerogative, 12. numeran-
tur. 1. 1. 32. ¶ Bellum Episcopum, Legatio, lex.

¶ Apostolus. Vide Castigabane. Missio, Ordo Pauli
¶ Apostolus usitata ^{per} Virgo ^{ante} Christum,
¶ eius Apostolus. 1. 1. 79. eius duplex ac
exceptio. ibidem.

2. Apostolus nomen verbale regit casus
cum praepositione. ibidem. 1. 40. eius pro-
pria significatio. ibidem.

3. Apostolus Testis resurrectionis Christi.
1. 1. 34. item porta caeli, margarita in
signis. 1. 1. 33. item Dei in corpore lin-
gua, manus, instrumentum dexterae
altissimi. 1. 1. 37. columna marmorea
super vasem auream. 1. 1. 33. Curru &
auriga ecclesiae christiana. 1. 1. 49. Pri-
marium exemplar vitae & sanctitatis &
imago Christi ad vivum expressa. 1. 1. 46.

Apostolatus auro obrius, & lapsi de precioso
1. 1. 44. candentis critico & farinae flori
mundis. 1. 1. 59. ceruus, miluus, colombe
1. 1. 57.

4. Apostoli officium. 1. 1. 34. Petestas. 1. 1. 33.

5. Apostolus 12. amnestia natura. ibidem. 2. 15. 4. Quales
per gratiam effecti. 2. 6. 3. Ad humilia desti-
nati ad sublimem gloriae & almeum mox sublatis
1. 1. 31. a Christo immediate missi cum uni-
versali & aequali potestate. 1. 1. 34. Nullo
minus Petrus obtinuerunt. 1. 1. 39. consecratione

tunc omnes a Christo in Lyrico per, an. sily
 Petrus, controversa est. ibidem. Habue
 runt omnes boni testis proprietates,
 & insuper spiritus sancti assistentiam
 1.1.37. Apostolica convenire nulli impari
 1.1.39. Quomodo praecursori preferantur. ibid.
 singulari privilegio facti Christo simi
 les in testificando. 1.1.40. Ore & opere tes
 timonium fidei redderunt. 1.1.41. Cla
 rius quia scientes & volentes vitam
 pro testimonio dederunt. 1.1.41. Ex quo
 designati Apostoli crucem animo sub
 tulerunt. 1.1.40. Habuerunt preceptum
 moriendi pro fidei testimonio. ibidem.
 Martires ex munere & officio. ibidem.
 bis Christo commortui. 1.1.42. Habuerunt
 primitias spiritus. fuerunt que ipsi pi
 mitias spiritus sancti signa in se habuerunt.
 non creatura. sine creatione.
 1.1.46. Lingua calamo sanguinis sui atra
 mento testimonium fidei conscripserunt.
 1.1.51. Dum laurea Martyrij coronantur,
 Christum coronant. 1.1.40.

6 Apostoli cur certo numero, & maxime
 duo denario designati. 1.1.54. Quo partio
 res plus sabili & estimati. 1.1.49. Bea
 tiores regibus. 1.1.34. Maiores etiam quam
 imperatores. 1.1.116. Ad eorum sepulchra
 & limina maximi principes mundi
 prostrati. ibidem. a quo humilior, eo magis
 exaltati a deo. 1.1.43.
 Apostoli viri potentia. 1.1.56. Variis modis
 pronuntiati, symbolis numeris, proprio
 significati. 1.1.55. & deinceps. Ty pice fuerunt
 Patriarchae duo decim tribuon: Princes
 12 familiarum, fones duo decim. Ratio
 nales lapides 12: Maris aerei bases 12: leu
 culi Salomonici throni 12: lapides 12. pra
 grandes ex Jordane in collem sublatis, &
 totidem in eiusdem alveo repositi. item
 rudes lapides altaris in ori. Exploratores 12.
 vituli sacrificati. 12: Mystice Ierusalem
 porta. 12: signa 12. Jordani. Menses anni
 12: & 12 hora diei, in tinabula 12. aurea
 1.1.58. Omnes spiritus sancti igne inflammati. 1.1.

7 Apostoli ecclesia catholica fundamenta
 absque vitiis, preciosi lapides, specula sine
 macula, visiones absque scissura aut fura
 no, stella absque nebula, pueri ante Deum
 propositi, cali porta. 1.1.90. ferculum sa
 lomonicum. 1.1.94.

8 Apostoli Christi Vicarij, quomodo sanctifi
 cati, & cur. 1.1.73. Confirmati in gratia. 1.1.36.

liberi post confirmationem ad peccandum,
 sed non peccaverunt. 1.1.92. Peul ab ambigione
 1.1.61.

9 Apostoli ecclesie primarii doctores. 1.1.70. cur
 montes dicti. 1.1.71. cali animati stellis
 distincti gratiarum. 1.1.94. currus falcati
 ibidem. Navigia bellica insigniter ornata.
 1.1.93. item oculi ac dentes Christi. 1.1.60. nubes
 spiritu sabito delata. 1.1.57. Stella prima
 magnitudinis. 1.1.59. columba rapta. 1.1.60.
 oues suo lotu sanguine. ibidem. Cur nubes dicti
 4. 19. 45.

10 Apostoli 12. & Patriarchae 12. per 24 presbite
 ros demonstrati. 1.1.43.

11 Apostoli Patriarchae & antiquis prophetis an
 telati. 1.1.69. & 4. 3. 13.

12 Apostoli cur Pontifices dicti. 1.1.43.

13 Apostolis quando promissa virtus spiritus san
 ctus. 1.1.34. Omnia gratuita dona concessa. 1.1.96. 97.

14 Apostolis triplex data laurea castitatis, docto
 ratus, atque martirij. 1.1.110.

15 Apostoli duo decim non semper expertes a
 venialibus, omnino liberi a mortalibus. 2.11.2.

16 Apostolorum quatuor genera. 1.1.142.

17 Apostolorum duo decim condicio ex divina
 electione. 2.6.3.

18 Apostolorum potestas ubique terrarum ac
 gentium eadem. 2.9.7. Terra ubique pax. 1.3. 31
 Agilitas. 1.1.107. Constantia. 1.1.107. fortitudo, su
 militas, paupertas, sanctitas. 1.1.39. sex alie
 virtutes. 1.1.60. Motus interni ad spiritum sancto
 2.2.2. Nomina inscripta fundamentis caly
 tis Ierusalem. 1.1.53. Munus & auctoritas. 1.1.35.
 en comites, praeo buccinator virtutis Christi.
 1.1.43. Praemia. 1.1.43. Missiones. 2.9.7. Vocis sonus
 quo usque pervenerit. 1.1.126.

19 Apostolorum nomen alijs deinceps post Apostolos
 12. datum visis Apostolicis. 1.19.9.

20 Apostolorum arma non imbecilla. 1.1.107.

+ Apostrophe. 3.1.3. + Apostolorum leges. v. Lex

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ: & ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ. 1. 15. 6.

Approbationis cognitio. 4. 3. 4. & 4. 9. 5.

Aqua mundata tactu Christi corporis. 6. 14. 20.

Aqua nunquid. 2. 17. 3.

Aqua. igitur. 16. 6.

Arabes. vide Masometani.

Arabia triplex. 4. 25. 3. Felix, unde Magis vene
 runt videre Christum natum. ibidem. Dejerata
 ubi scelerata degunt. 4. 25. 9. unde, quos dicitur

Hisp

5. Benedictio dicitur promissio testamentum se
reditatis 3.9.19. Promissa Abrahe, data Christo
3.23.
6. Benedictionis promissione, Christus intel-
lus 3.16.32 non tamen exclusi multi fideles
~~Benedictio dicitur promissio~~ ^{ibidem}
7. Benedictio ut promissa, ita data per Christum.
ibidem.
8. Benedictionis auctor Christus, ceteri par-
ticipes. ibidem.
9. Benedictionis caput & benedictum corpus
continet membra plurima. 3.16.35.
10. Benedictionis iure exclusa lex Mosarica
sacerdotes Levitici. 3.16.36.
11. Benedicti fideles omnes per Christum 3.23.
12. Benedictionem i. pignus hereditatis eterne
accipiunt a Christo omnes fideles 3.16.35.
- Benedictus Borra laudatus. 1.2.2.13
- Benefacendum cito & hilariter. 2.2.42.
- Beneficentia in suos doctores. 6.6.1. In ami-
cos 3.2.11.
- Beneficentia alius exterior in alterum. 5.
22.44. Actus Caritatis. 6.10.7.
- Beneficium multitudo recipientium non
minuit, sed maius efficit. 2.20.46.
- Beneficium redemptionis quo pluribus datur,
eo gratius singulis. ibidem. Exaggeratur. 1.5.36.
- Beneficium legis late. 3.19.7.
- Beneficus differt a liberali, & in quo. 5.22.43.
- Beneplacitum Dei initium bonorum omnium.
1.15.2.
- Benevolentia posita captanda interdicitur
6.1.2. ^{Benjamin ut Typus}
- BENIGNITAS**
1. Benignitas & eius etymon. 5.22.45.
2. Benignitas Eulmerodach regis. Ibid.
3. Benignitas ex misericordia. 5.22.47. eius
descriptio. 5.22.46. opponitur avaritia. 5.22.47.
quas virtutes in claudit. 5.22.46. eam gignit
spiritus sapientie. 5.22.45. Differt a bonitate.
^{מריב} Veritas. 3.17.44. 46. 41. 5.22.46.
- Bersabera ty pus ecclesia gentium. 4.27.17.
- Bestialitas peccatum luxurie carnis. 5.19.4.
- Blanditijs suavis pro prijs. 4.12.6. suscent. 5.10.47.
- Bohemorum. Hereses. 5.9.2.
- Bombix quomodo moriatur & resurgat. 2.19.29.
semem eius quomodo vivificatur. 4.19.24.
1. Bona que vere dicantur. 6.6.5. ^{bonum}
2. Bona caduca vix bona. 1.1.17. 8.5.21.29.
3. Bona circumstantia beatum statum. ibidem.
4. Bona temporalia promissa iustis pro additamen-
to. 3.12.43. Bonorum olum accumulatio & missa Abrahama.
3.8.10.

Boni improbi amici non sunt. 5.15.15.

Bonitas duplex. 5.22.42. Actus interior fontali-
tatis. 5.22.44. fructus est spiritus sancti. 5.22.42.
coniungitur benignitati. 5.22.51. imonias se
etiam impedit. ibidem. eius descriptio ex Anselmo.
ibidem. eius symbolum ovium. 5.22.44.

Bonosiani. 4.5.29.

Bonum nostrum totum Deo debitum. 4.7.4.

Botrus, quem duo portabant, significavit Christum
& duo testamenta. 3.17.49.

Basilianer & Basilianenses. 5.15.3.

Brenus dux. 1.2.19.

כחך Chabucchi Proximus. 5.14.11.

Cacus Kalch monstrum hominis. 1.3.20.

Caletanus reputatus. 3.11.13.

Caius imperator. 5.26.7.

Calamistrati & concinati in organo. 1.4.31.

Camillus. 1.1.19. Callionymus. 43.40.

Campi amari descriptio. 2.21.31.

Camy triceps. 2.4.7. ^{Esopus} 5.1.5.

Canon. Canon ecclesiasticus. 6.16.6.

Capex emissarius. 1.9.6. & 3.13.43.

Capitulum servorum est. 5.13.9.

Capita tenera alium non sustinent. 2.14.12.

Capitis quaedam propria non corporis. 3.19.13.

Captivi habitus. 5.1.3.

Caracter per pedes. 1.1.75.

Carbunculus amolus in signo. 2.21.34.

Carbunculus sive Chalcedonius symbolum
in carnationis Verbi divini. 1.1.193. Idem ac
royus. ibidem.

Cardinalis dicitur creatura Pontificis dignitas.
6.15.4.

Carides. 5.15.13.

Carmeli montis descriptio. 1.1.75.

Carnalis appetitus rebellis. 1.1.27.

Carnalis i. homo viciosus. 5.17.5.

Carnalis, animalis, & spiritualis que ratione
differant. 5.17.17.

CARO.

- Caro quid? 5.13.7. Unde dicitur. 5.17.21. Multi-
pliciter accipitur ibidem.
- II Caro anime organum sive instrumentum. 5.
17.45.
- III Caro i. pars inferior peccato. corrupta equus
effrenis. 5.17.24. Viciorum radix. 5.24.5.
- IV Caro pro somine. 2.16.11. & 5.17.5. pro somine car-
nali. 5.16.5. & 5.19.5. & 5.22.2. 41. Pro mulo. 5.24.7.
- V Caro & spiritus contraria. 5.17.11.
- VI Caro deorsum, spiritus sursum tendit. 5.17.8.

Caro

VI Carnis & spiritus conflictio describitur. 5.17.12.
 VII Caro quasi mundi cinis. Spiritus sospes. 5.17.3.
 IX Caro & spiritus multipliciter opposita. 5.17.28.
 X Caro & spiritus quasi arbores inter se diuersae. 5.22.1.
 XI Caro corrupta sibi commoda quomodo dolibet appetit. 5.17.3.
 XII Caro dicitur cogitatio terrena. i. inclinatio ad deteriora. vel forma male libidinis. vel delectatio vel ex peccati. 5.17.2. vel anima superflua concupiscens ac libidini seruiens seu carni nimis addicta. vel voluntas praua. 5.17.3.4.5.
 XIII Caro crucifigenda. 5.24.4.5.
 XIV Caro pro litera seu intelligentia carnali. 3.39.
 XV Caro & sanguis. Hebraei quid significet. 1.16.19.
 XVI Caro solis animae fugiendo vincitur. 6.14.5.
 XVII Carnis arma. 5.17.22. Delectatio, desideria. 5.16.13.
 XVIII Carnis finis & scopus. 5.17.13.
 XIX Carnis frenum spiritus. 5.16.10.
 XX Carnis & spiritus pugna timenda, sed victoria stat ad spiritum. 5.17.1. Carni & spiritui simul obsequium impossibile. 5.17.2.
 XXI Carnis & spiritus prudentia differentia. 5.17.9.
 XXII Carnis pugnae radix. 5.17.12. signum. 5.17.13.
 XXIII Carnis desideria quibus quis non succumbit. 5.17.1.
 XXIV Carni non sunt tribuenda peccata omnia. 5.19.3.
 XXV Carnis desideria si sentiuntur, non perficiantur. 5.17.1. Caro quasi ager. 6.3.3.
 S. Carolus. eius elemosyna. 2.10.17.
 Caroli magni constitutio. 9.19.16.
 Carpo crates. 4.5.29.
 Casus Iouis templum. 4.25.3.
 Castellum captum creditur, si in vexilla hostis splendent. 1.1.102. Castigo.
 Castigabant apostoli corporum. 1.1.92.
 Castitas & sterilitas spiritualis. 5.12.5.
 Castitas. 5.23.93. Unde dicta Pedagogia similis. Pars temperantis. Appellatur pudicitia. Pudicitia pericitur. ibidem.
 Castitas perfectissima, virginitas. 5.23.94.
 Castus vide Christophorus. κατὰ 90 φη. 1.7.4.
 S. Catharina virgo & Martyr. 1.1.101. illustrat montera sine. 4.25.3.
 Catechismus Bij. 6.6.4. & 2.20.17.
 Catechista. 6.9.2. Qui ita dicit. 1.1.96.
 Catechistam agere decet viros graues Gersonisa de re exemplum, & conuictio ac lex societatis. 6.6.4.
 Catechizare ad varios doctores pertinet. ibidem.
 Κατὰ circa. 6.6.3.
 Κατὰ τὴν ἰσθμὸν. Κατὰ τὴν ἰσθμὸν voce istius. 9.4.7. ¶ 6.6.3.

Cathedrarum competitoribus. 6.14.3.
 Cato iuris peritus. 4.7.11.
 Causae re mutuo inferentes. 2.10.15.
 Causa acceleranda, sequutura suspensi. 3.13.25.
 Cerberus. 1.1.122. Ceremonia.
 Ceremoniae legis quamdiu toleratae. 2.14.27.
 Cur toleratae. 2.12.3. Non iustificabant. 4.3.6.
 Ceremoniae iudaicae legis magno discrimine secerne de a superstitionibus gentium & idolatria. 2.4.5.
 Ceremoniae legis non seruandae a gentibus. 2.15.1. Honorata dum taxataque ad repellendam synagogam. 2.14.33.
 Ceruus. 4.22.1. Filiculus quomodo signa. 4.23.4.
 Ceruus timor duplex. 4.19.21. ¶ Ceruorum interese amor. 6.2.4. Certamen cursus car dicitur. 1.1.135.
 Charitas.
 I Charitas princeps, non assecla, virtutum. 5.5.16.
 II Charitas nimia & supereminens scientiae. 2.2.190.
 III Charitas Christiana. 1.2.16.
 IV Charitas mutua. 5.13.14. Fraternitas. 4.6.10.
 V Charitas apostoli Pauli. 6.11.4.
 VI Charitas materna in gratia. 1.9.7.
 VII Charitas Christi in passione. 2.20.50.
 VIII Charitas una Deum & proximum complectitur. 5.14.3. Principium & finis virtutum, atque praceptorum. 5.14.12. Philo. sophis magistra. 5.23.90. Forma & perfectio virtutum. 5.22.16. Fructus primus spiritus & aliorum radix. 5.22.16.17.
 IX Charitas conseruat spiritum & ab eo gignitur. 5.16.6. Inuadet benefaciendum etiam peccatori. 6.5.3. Non deserenda ob alterius peccata. ibidem. Sola sine labore est. 5.14.16. Libertati modum ponit. 5.13.14. Ex charitate summitas. 5.13.16.
 X Charitate stante res publica stat. 5.14.12. sine ea Martirium non meretur, nisi panam. 5.4.16.
 XI Charitatis elogium. 5.14.16. & 5.22.16.
 XII Charitatis duo genera. 5.13.15.
 XIII Charitatis praecipuum quomodo possit impleri. 5.14.16. Seruitus quales. 5.14.17.
 XIII Charitatis contraria ubi indicantur. 5.15.6.
 XV Charitatis errores. 5.15.13. Ordo. 5.14.20. Quis porcat. 6.10.6. Exemplum & similitudo. 6.2.4.5. Communio quam utilis. 6.6.5.
 XVI Charitatis partes duae. 2.21.32. eius symbola. 1.1.111. Vis magna. 5.6.15.
 XVII Charitatis ardor volentem Christum ad mortem adigit. 2.21.32.
 XVIII Charitas eximia. 4.14.2. Perfectioris vinculi. 5.14.13. ¶ Charitas & Haran. 3.17.52. ¶ Substantia. 4.4.41. ¶ Cherintus. 4.5.29. & 5.10.11. Inuexit Galatas ad circumcissionem. 1.13.2.

29. Christus solus ad salutem valet, qui legem addidit, totum perdidit. 5. 2. 2. Christum ab eo perdidit. 5. 4. 2.

30. Christus cur non prosit circumcisus post baptismum? 5. 6. 4. 1.

31. Christus oblationem sui continuit ab incarnatione usque ad mortem. 2. 20. 50. Cur non possit optare nobis omnia bona? 2. 20. 55.

32. Christus solus, non demon, aut peccatum, dominatur in nobis. 2. 20. 19.

33. Christus solus dicitur in nobis vivere, quate- nus in nostra anima solus dominatur. 2. 20. 19.

34. Christus in omnibus baptizatis unus est. 3. 22. 1.

35. Christus per animam, quomodo eius operatio- nes exerceat? 2. 20. 13.

36. Christus caritate succensus. 2. 21. 24.

37. Christus patiens antidotum contra peccatum, medicamentum salutis, pharmacium immor- talitatis. 2. 21. 37. Languentium medicina, peccatorum asyllum. 2. 21. 31.

38. Christus non modo gratiam dat, sed scripturam infundit menti. 2. 20. 12.

39. Christus patiens que fulgura & fulmina emisisset. 2. 21. 79.

40. Christus veluti anima mentis nostrae. 2. 20. 12. Exemplar ad imitandum. 3. 1. 22. & 4. 485. 26.

41. Christus sol iustitiae lucet in recipiente, qui etiam alios lucere facit. 3. 27. 6.

42. Christus per vinam fidem formatur in corde. 4. 19. 6. Non per fidem imperiam. ibidem.

43. Christus formatur in eo qui recipit Christi similitudinem. 4. 19. 6. Dicitur ~~quod~~ formatus, cum formatus apparet ibidem.

44. Christus praeditus est decoro sapientiae & virtute, suo quoque sanguine roseus, atque oleo unctus divinitatis. 4. 24. 10.

45. Christus mysticus est populus christianus, non vi natura, sed adiutorio gratiae exortus. 4. 27. 44.

46. Christus primogenitus ecclesiae & 1° fundamen- tum. 4. 27. 52. Christus maior angelis. 4. 14. 2.

47. Christus pro fide Christi. 2. 17. 3.

48. Christi accusatio de affectato regno. 3. 13. 23.

49. Christi adventus quis finis? 2. 13. 1.

50. Christi amore excitatur nobis affectus. 2. 20. 54.

51. Christi characteres divinitatis. 4. 19. 7.

52. Christi dolores exequantur penas culpam nos- tram. 4. 4. 6. Quomodo. 6. 14. 33.

53. Christi dilectio qualis? 2. 20. 44. liberatus. 1. 4. 4.

54. Christi fides veri, omnino que iustificat. 2. 17. 3.

55. Christi forma. 4. 19. 7. in fide & operibus. ibidem. per fidem formatam. ibidem. absque hac forma.

56. Christi gratia redundans in nos implet. 4. 4. 37.

anima quasi embrio. 4. 19. 8. eam accipit, qui per dilectionem Christo adhaeret. 4. 19. 6.

56. Christi honor defenditur contra haereticos. 1. 1. 150.

57. Christi nomina allicit, terret que. 6. 2. 6.

58. Christi mors mortem nostram evicit. 2. 20. 49. Peccati imago, vita causa, salutis pre- cium. ibidem somno curae assimilata. 1. 1. 156.

59. De Christi morte sinistra sentiens andax, Blasphemus, haereticus. 2. 21. 69.

60. In Christi contumeliosus, qui legem qua- rit Mosaicam. 2. 21. 71.

61. Christi mors legem quomodo precessit? 3. 17. 4. Plena mysterii. 2. 19. 33. Voluntaria. 2. 20. 54. Adumbrata in sacrificio federali. 3. 17. 4. imitanda a nobis sicut & resurrectio. 2. 19. 29. 51. Iustificatio peccati. 2. 21. 76. Origi- nali morti unicum remedium. 2. 21. 74. Opera singula infiniti valoris, omnia vero ad unum effectum coniuuncta ex Christi voluntate per mortem consummata inte- grum precium faciunt. 2. 20. 59.

62. Christi passio consummavit opus redemptio- nis. 2. 20. 52. Opus & exemplum admirabile- simum. 2. 20. 50. causa necessaria iustitiae nostrae. 2. 21. 63.

63. Christi passionis amplificatio. 2. 20. 56.

64. Christi passio servitutis nomine indicata. 2. 20. 72.

65. In Christi passione caritas summa, peccati magnitudo, altitudo divinae gratiae, exemplum virtutum imitatione dignissimum dignosci potest. 2. 20. 58. gravitas peccati facile cer- nitur. 2. 20. 50.

66. Christi ex persona dignitas satisfactoris, non ex operum entitate sumitur. 2. 20. 4.

67. Christi crucifixi praedicatio vehementer suadet. 2. 21. 37. Persona Christi dignitas augebat valorem oborum ipsius. 6. 17. 35.

68. Christi sanguis, cur dicitur precium salutis nostrae. 2. 20. 51.

69. Christi sacrificium quantum valet? 2. 20. 59. solum potens ad expianda peccata omnia. 2. 20. 52.

70. Christi humanitas organum Verbi, per quem operabatur miracula. 4. 4. 13.

71. Christi vestimentum nos sumus. 2. 20. 16.

72. Christi vox audienda, non legis veteris scripturae sonus. 2. 19. 7.

73. Christi unctio. 1. 1. 156.

74. Christi typus Isaac. 3. 16. 16. Melchisedech. 1. 1. 153. 1. 21. 93. fons paradisi. 1. 1. 70. Scala iacob. 1. 1. 71. Christi voluntas duplex, humana & divina con- firmata, divina eadem & patris. 4. 4. 40. Christi gratia redundans in nos implet. 4. 4. 37.

- 6. Crucem reddidit gloriam Christi contax
tu. 6.14.13. Virificandi virtutem ex car
ne Christi accepit. 6.14.20.
- 7. Crux spiritualis propria Christiani. 5.24.7.
De ea amplectenda. 5.24.12. Quicamse
giant. 6.13.3.
- 8. Crux Christi regula vite. 6.16.3.
- 9. Crucem ferat qui crucem predicat. 6.17.6.
Crucis virtus qualis & quanta. 6.14.19.
- 10. Crux lignum geminum dicta. 3.13.23.
- 11. Crux fenum carnis. 2.19.33. Quot
modis feratur. ibidem. Quomodo corde
muratur. 2.19.37.
- 12. Crux est religiosus status. 2.19.32. Com
pendium redemptionis. 2.19.14. Et sym
bolum. 1.1.51. Mortis & vite causa. 2.19.22.
- 13. Crucis elogium. 2.19.22.
- 14. Crucis ignominia summa. 3.13.45. Poten
tia. 1.1.101. Predicatio scandalum iude
orum quod tolleret circumcisionem. 5.11.12.
- 15. Supplicium vitatum Romanis, Aegyptijs.
Fenis & iudeis. 3.13.23. Crucis
supplicio, qui pledebantur. 3.13.23. De
pena Crucis lex intelligenda. ibidem.
supplicium supra modum execrabile. 3.13.5.
- 16. Crucis virga Dei virtus, cui imperium
subditur mundi. 1.1.101.
- 1. Crucifigi cum Christo quomodo intelli
gendum. 2.19.32.
- 2. Crucifigendi cum Christo quatuor mo
di. 2.19.33.
- 3. Crucifigi qui per amorem. 2.19.36.
Ni crucifixus cum Christo nemo Deo
Patri placet. 2.19.34.
- 4. Crucifigi & non cum Christo quales.
2.19.34.
- 1. Culpa duplex reducendum Galatas. 1.7.6.
- 2. Culpa exaggeratio. 1.6.7.
- 3. Culpa letalis tollit iustitiam non fidem.
5.6.12.
- Cultus Dei qualis. 1.1.111. ^{cum iustitiam. 3.9.15.}
- Cum, indicat actionis ^{comestatur. 9.9.}

Cupiditas

- 1. Cupiditatis morbus appellatur desi
derium. 5.16.13.
- 2. Cupiditas gloria causa malorum mul
torum. 5.26.1. Curator.
Curatoribus animarum exemplum
exhibendum. 3.1.10. ^{Cyrene}
- 1. Currere, id est officio fungi. 1.2.2.17.
in Christo. 1. ^{propere. 5.7.5.}
- 2. Currus spiritualis descriptio. 1.1.94.
- 3. Currus dicitur Verbi ministerium. ^{Cursus.} Cursus.
2.2.17.
- 2. Cursus quid. 5.7.11.
- 3. Cursus vite Christiane. 5.7.3.
- 4. Cursus impedimenta. ibidem.
- 5. Cursus ad celestem patriam. 5.7.5.
- 6. Cursus conuersus perfectus. 2.2.17.
- 7. Cursus Auditorum probandi. 2.2.16.
- Cynicus philosophus representatus.
5.19.4.
- Cyrinus Syria prae. 2.11.5.
- XU 50W ^{confermo. AXUGOW izuto.} 3.17.40.
- D
- Damon praestigis se ingerit. 3.1.12.
- Demon ximia & quomodo. 5.6.35.
- Damascus unde dicta & eius descriptio.
1.1.17.20.
- David. 1.1.47. & 6.5.2. Cur in regnum
delectus. 6.5.103. Cur suis propositus
fratribus. ibidem. Corredat. 4.16.3.
- Cum Philistaeo venit ad singulare
certamen. 1.1.105. Christi & pa. ibid.
- Contra saulem diuerso modo pugnat.
ibidem. Adumbrat spiritum sanctum.
ibidem. eius mansuetudo. 5.13.54.
- Lapsus. 1.6.2.
- Daurus interurbator. 3.1.61.
- Decorum in quibus cernitur. 5.23.39.
- Dedali volatus. 1.1.179. ^{Decorum, seu Decum. 6.14.41.}
- Dentium ~~descriptio~~ ^{Mystica descriptio. 1.1.60.}
- Desiderium carnis varie nominatur. ^{Dentium} Virus. 3.
5.16.13. ^{Desiderium carnis. 5.17.6.} 1.92.
- Desideriam seculi instar Vipera.
2.19.33. 4. Desiderium mundi etrus. 4.4.37.
- Desperatio tollitur correctione. 3.4.2.

Petratio

- 1 Petratio ex invidia, odium parit. 5. 15. 11. Ledit famam, & ponitur Caritati. 5. 15. 16. Eius gratia ex penditur. 5. 15. 11. & 5. 15. 16. species eius decem. 5. 15. 11. Genus quoddam perniciosissimi detractionis ibidem. solet esse pro mensa bellarum. ibidem. Antidoti eius. 5. 16. 6. Ambitiosus, ille est ostium ad dignitates. 1. 1. 136.
 - 2 Petratio pseudo apotolorum contra Paulum facile. *PLAURES* cons. 1. 1. 141.
 - 3 Detractionis consideratio. 5. 15. 11.
- Detraher. 1. Detraitor. 5. 15. 11. exigit partem quo modo? ibid. sub locusta figura descriptus. ibid. est Bestia Danielis quarta immanissima ibidem. instar conui putridis pascitur cadauerebus. 5. 15. 14. imitatur Cynipis, Viperas, Injos, Varias que feras. 5. 15. 12. *ΑΥΘΑΙΟ ΦΑΥΣ* amulatur. 1. 15. 13 sub tinea sermone plus efficit daonui. 5. 15. 12.
- 2 Detraitoru conditio. 6. 4. 2. Peccati. 5. 15. 17.

Deus

- I. Deus unus & ^{immutabilis} in promissis suis & lege. 3. 20. 57. sicut per prophetas ita & per angelos est locutus. 3. 19. 23. apparebat non per substantiam suam, sed per medias creaturas. ibidem. Non aereo in corpore, sed modo insensibili per angelos dedit Moysi legem. 3. 19. 26.
- II. Deus Pater noscer quibus titulis. 1. 3. 3. operatur omnia in nobis, sed non semper sine nobis. 4. 6. 3. sematur corda. 5. 13. 23. dicitur non fieri, sed esse sapiens. 4. 4. 7. fit tamen noscer ^{adulator} & protector sine mutatione sui. ibidem.
- III. Dei bonitas supereminens. 4. 7. 25. *Πα* Negitium proponendum. 4. 3. 33. *Νο* men *Σ* & *ΤΩ* 3. 16. 13. *Ο*rdinatione omnia Christi opera conueniunt ad unam precij solutionem. 2. 20. 51. Pollicitationes de saluatore. 3. 19. 3. *Σ*eder super alas *Ο*berubin. 1. 1. 162. *Δ*ilectio
- IV. Deus sapiens, potens vltor. 6. 7. 1.
- V. Deum nihil laet. 6. 7. 2.

- VI. prior quam nostra. 4. 9. 5. *Ε*stus in homines amor & munificencia. 5. 14. 15.
- Δ*ij Gentium. 4. 3. 3.
- Dextera. Amicitia, concordia, pax, symbolum. 2. 9. 5. Signum fidei. ibidem. consecrata fidei *Δ*ea a Gentibus. ibidem. *Π*eream in rabatur. ibidem.
- Δ*estra in sorte mittenda ratio. ibidem.
- Dexteram dare est amicitiam renouare. ibidem.
- Diabolus quomodo crucifixus. 2. 19. 34. sicut hominum sanguinem. 6. 14. 21. sub specie draconis appensus in cruce. ibid.
- Δ*ιασης & *Ο*ση 6. 16. 6.
- Δ*ιξεοω. 3. 24. 9.
- Δ*ιασηκη Testamentum 3. 17. 44.
- Dictum scite. 5. 21. 37.
- Dictum ambigue. 5. 12. 37.
- Dies Dominica. 1. 1. 197. octava *Α*ffectus [†] 1. 1. 1.
- typus. 1. 1. 93. solis. 1. 1. 196. *Π*haraonis. 1. 1. 195.
- Davidis. ibidem. Circumcisionis, incarnationis. ibidem. *Π*almprum. 1. 1. 198.
- Eternitatem adumbrat. 1. 1. 193. *Κ*ur in ea oratur stando. 1. 1. 199.
- Dies malus. 1. 1. 107.
- Dies Egyptiacos. *Η*. *Α*ziagos. 4. 10. 1.
- Dignitas vide Ambitio.
- Dignitatis ecclesiastica onus formidandum. 1. 1. 131.
- Dignitatum *Γ*anna. Obedientia seu diuinae uocationis impulsus. 1. 1. 133.
- Dilectio vide Caritas.
- Dilectio proximi lex regalis. 5. 13. 23. continet affirmatiua & negatiua precepta. 5. 15. 6. Radicaliter implet omne debitum diligendi proximum. 5. 14. 14. *Δ*ilectio dei & proximi mutuo se inferunt. 5. 14. 8.
- Cuius dilectionis forma. 5. 14. 10.
- Cuius sit dilectio non plena. 5. 14. 8.
- Quomodo crescat. 4. 16. 3. *Δ*ilectio michi exhibet ^{||} dilectionem dei. 1. 1. 139.
- Dilema quid? 2. 13. 16.
- Discipuli Christi contenderunt de primatu. 1. 1. 133. *Ρ*egibus felicio [†] 1. 1. 66.
- Α* singulariter edocti. 2. 1. 167.
- Discipulorum nomen per excellentiam est Apotolorum. 1. 1. 66. *Α*ngulorum educti a Christo. 1. 1. 67.

Disci

Discrimen inter iudaeas & gentiles
ceremonias, propter quod ille aliquan-
dum permittit, haec nunquam. 4. 5. 45. 8

Discrimen inter Christum & Synagoga
sanctum in modo vivendi. 1. 1. 106

Dissensio caritatis hostis acerrimus.
5. 15. 3. eius perniciosa. 5. 15. 2. Cyprian.
9. 20. 28. Dissensiones opera carnis. ibid.

Dissensio spiritualis schisma dicitur.
ibidem. Dissensiones unde oriuntur. 5. 15. 7.

Dives epulo. 6. 10. 11. cum Lazaro mendico.
5. 45. 45. ¶ Dicitur. 6. 14. 5.

Divinitas cur tributa fuerit creaturis
per gentes. 2. 20. 44. Quis eam usurpavit?
5. 26. 7.

Divisio provinciarum inter Apostolos.
1. 1. 102. & 1. 19. 1.

Distributiones spiritus sancti. 1. 19. 7.

Docibiles, Doctores, Docti differant ne? 1. 1. 66.

Doctrina Christi nemini prohibita. 1. 1. 66.

Doctrina ecclesiae & prelatorum quo
modo suscipienda. 1. 9. 3.

Doctrina Apostolica. 1. 1. 100. Origenes. 1. 1. 70.

Doctrina perverta quantum ad portet
mali. 5. 9. 5. Doctrina Christi contra carnem. 5. 6. 18.

Doctores qui? 1. 1. 96.

Doctorem apud Galatas mores. 5. 26. 1.

Doctores. 5. 26. 7.

Doctores. 1. 1. 96. 2. 6. 1. 8. 2. 9. 1.

Donatista abutentes loca Pauli. 4. 30. 14

Donec quando significet ordinem con-
suetudinis? 3. 19. 15

Donum

Donum dicitur quodvis gratia spiritus san-
cti. 5. 16. 23.

Dona distribuuntur pro Dei beneficio.
1. 1. 47. Maxima collata Apostolis. 1. 1. 93.

Donum septem spiritus sancti quasi vexilla
Apostolorum. ibidem. Explicatur exalibi
5. 16. 28. Dicuntur antonomastice. 5. 16. 27.

inter dona & virtutes infusa discrimen.
ibidem.

Donum gratia. 1. 1. 96. 97.

Donum diversa. 5. 16. 29.

Donorum Dei signum. 5. 16. 33.

Draco vide Crux.

Dracones dentes seminati armatos homi-
nes produxerunt. 5. 15. 8. ¶ Dragma perdis
1a. 2. 20. 44.

Dubitatio rhetorica. 3. 1. 3.

Dubitantis affectus minuit contuma-
ciam. 3. 1. 9.

Duellum in cruce pro homine. Agnus
sustinet tela omnium. sub armis tan-
dem victoriam consequitur. & sub spe-
cie draconis principem mundi cruci
affixum debellavit. imo tribus clavis
tres animae hostes confixos palam
ostendit. 6. 14. 21.

Duo denarius numerus perfectionem
significat duplicatam. 1. 1. 50. Sacratius
in euangelio. 1. 1. 55.

F

¶ **F** secunda in nomine **ΠΑΤΡ** sig-
nificat filium in Trinitate. 3. 16. 6.

Febion. 4. 5. 29.

Febionita. ibidem. & 4. 10. 4.

Febrietas. 5. 21. 37.

Ecclesia.

1. Sanctorum est, & infideles excludit.
1. 2. 13. Differt a Synagoga. ibidem.
Cur vocatur sancta? ibidem. Primum
ex iudeis collecta, postea ex gentibus
evocata. 4. 27. 41. Spiritu Christi
vivit, & spirituales gignit filios. ibid.
universales & una dicitur. 1. 2. 211.
Quae membra contineat? 4. 26. 9. Corpus
mysticum cuius membra fideles, in
parte Christi. 4. 19. 28. Sub specie mu-
lieris in caelo cur apparetur? 4. 26. 11.
Cuius dicitur a Deo descendere ut
spora. 4. 26. 12.

2. Ecclesia aliquando in duos diversa
populos. 4. 27. 16. inter gentes sem-
per extitit, et si maxima pars omni-
um erat iudeis. ibidem. sic fuit antiqui
et iudeorum perfectior cultus. & ve-
ligio. ibidem. Vtriusque fides & ve-
ligio. ibidem. Ecclesia gentium an
prelata Synagoga? 4. 27. 10. Vnde
3. Ecclesia duo tempora. 4. 27. 13.

Ecclesia

Index rerum.

4. Ecclesia quot modis potest intelligi & nominari? 4. 27. 31.
5. Ecclesia piorum natura legem sequens. 4. 27. 33. Quantum ad gentiles erat quasi derelicta. 4. 27. 32.
6. Ecclesia gentium quomodo intelligitur? 4. 27. 41.
7. Ecclesia in a maiori parte sui nominata gentium. 4. 27. 20.
8. Ecclesia cur olim sterilis & deserta, nunc fecunda? 4. 27. 16.
9. Ecclesia prestat synagoga sicut amissimus sion in calce & sordido sion. 4. 26. 3.
10. Ecclesia Christiana primitiva initio qualis? 4. 27. 34.
11. Ecclesia militans cur celestis & ierusalem appellatur? 4. 26. 4.
12. Ecclesia triumphans. 4. 27. 36. Haec est in calce sancta ierusalem omnium domina. 4. 26. 5.
13. Ecclesia militans, que peregrinatur in terris, pars est celestis civitatis. 4. 27. 25. Et ex omnibus gentibus evocat cives. ibidem.
14. Ecclesia una ex militante & triumphante coalescens a nobiliori nominatur celestis. 4. 26. 6.
15. Ecclesia una ex duabus partibus constans, quarum altera crescit ex altera. 4. 27. 41.
16. Ecclesia novi testamenti Christo desponsata. 4. 27. 37. Huius synagoga. 1. 1. 13. Huius mensura duo precepta civitatis. 4. 26. 7. Haec vera sponsa princeps ac domina. 4. 27. 40.
17. Ecclesia non fuit antequam Christus. 4. 27. 32.
18. Ecclesia primogenitus Christi. 4. 27. 36. Ecclesia veta quo tendunt? 4. 19. 27.
19. Ecclesia externa gubernatio propria Christi. 1. 1. 150.
20. Ecclesia ministri Christum representant. 5. 6. 5. Ecclesia parturit per suos ministros. 4. 19. 15.
20. Ecclesiam persequuntur, qui sinistre scripturas eius sacras interpretantur. 5. 14. 3. Ecclesiarum erectio v. Petrus. 5. 14. 3. Obav oblitteratos sum. 6. 2. 2. Educatio filiorum quanti referat? 4. 30. 7. Officiens pro effecta. 1. 1. 172. item effectus pro efficiente. 5. 16. 32. Exegatelia 5. 23. 31. Ego sum id est semper existens. 9. 16. 13. Et, cum accusaturo. 6. 3. 3. Eumenus. 3. 28. 4. Eleazar. 1. 1. 47. Electio qua optima? 1. 1. 64. Electionis modi varij. ibidem. Electi a Christo in Apostolos optimi. Non ex se digni aut idonei, sabiliores tamen & non indigni, maxime etiam apti. 1. 1. 63. Eleemosyna.
 1. Eleemosynarum distributores fideles. 2. 10. 11. Officium diaconorum. ibidem.
 2. Paulus & Barnabas non renuerunt munus portandi eleemosynas ad viros peres ecclesie ierusalem militans. ibidem. 2. 1. 5. Apostolorum propria cura.
 3. Eleemosyne. ibidem. 2. 10. 14. Et presbiterorum. 2. 10. 19. consilia saluberrima circa eleemosynam dedit Tobias filio. 2. 10. 15. & seqq. cordia.
 4. Eleemosyna forte miserabilis describitur. 2. 10. 17.
 5. Eleemosyne excellentis. 2. 10. 15. & seqq. Dandi somnibus, non brutes. 2. 10. 16. Jesuo sine personae acceptione, etiam inimicis. ibidem. secundum facultatem & vires. 2. 10. 17.
 6. Eleemosyna ex Cypriano iteratus baptismus. 2. 10. 18. Quomodo dispositio sit ad remissionem peccatorum. ibidem.
 7. Eleemosyna multiplex fructus, sine multiplicium fructuum semen. 2. 10. 17. Et quoti depositum auri. ibidem. Imo thesaurus opportuno tempore reservatus. 2. 10. 18. Peccatorum aduerratio. ibidem.

Motis antidotum. 2. 10. 19. Iudicij pato
na ibidem. in ferni praesentia ibidem.
ex Naliano serba peregregia cotra
peccata. 2. 10. 13.

VII. Eleemosyna Deum propitium facit.
2. 10. 17. in danda eleemosyna non
tam census, quam affectus pensatur.
ibidem.

VIII. Eleemosynarius dat Deo quasi ad
vcuram, licitam tamen. 2. 10. 19. Imo

IX. Eleemosynam dantis fide iussor est
Deus, ut nunquam de statu prosperi-
tatis decidat. ibidem.

X. Eleemosynarij symbolum olivae fructi-
fera. 2. 10. 17. Typus duplex chorub
propitiatorum semper respiciens. ibid.

XI. Eleemosynarij digni imitatione.
2. 10. 17.

XII. Eleemosyna quomodo largienda.
6. 3. 7.

XIII. Eleemosyna fructus vberes. 6. 3. 1.

XIV. Eleemosyna bona etiam in sac. vita.
6. 9. 4.

XV. Eleemosyna excusationes non admi-
tendae. 6. 7. 2. & 5. 22. 47.

ΣΑ. ΕΙ. 3. 16. 13.

Elementum.

Elementa ludaeorum. 4. 3. 3. Inversimodè
dicta. 4. 3. 27. Subiij fuisse etiam Gen
tes. 4. 3. 24. Etymologia. 4. 3. 21. Cur gen
tes. 4. 3. 24. I. 4. 3. 24. I. 4. 3. 24. I. 4. 3. 24.

Ελοquentia vis. 1. 1. 1. Vnus non asper
nandus. ibidem. Non tam in verbis quam
in sententijs spectanda. 1. 1. 2. Summa
ars & prudentia in Pauli epistolis. 1. 1. 134.

Eloquentie pars non est loquacitas, non
vana eruditio, sed res & sententia-
rum selectio. ibidem. & 1. 1. 134.

ΕΛΠΙΖΕΙΝ sperare. 5. 10. 2.

Εμισit, & misit differunt. 4. 4. 3.

Εμψυει consideratio. 2. 21. 31.

Εναλαγε numeri. 4. 7. 2.

Ενιμ & Αυτεμ discriminat. 1. 11. 12.

Ενωσι septimi ab Adamo anagogia
4. 2. 4. 10.

Ενος cur dicitur in uocasse dominum.
3. 9. 15.

Εντελιδες quis? 6. 3. 4. se ipsum fasci
naut. 3. 1. 43.

Επεξεγεις. 4. 3. 26.

Εφραϊμ & Manasses. 4. 5. 45.

Επισερεμα. 3. 2. 6.

Επιλογι partes duae. 6. 11. 1.

Επιρηνιον. 1. 1. 198.

Επιρηνονημα. 2. 16. 10.

Επιρηνονematica conclusio. 2. 21. 63.

Επισcopus Vide Pastor. Ποιητας
sacerdos

Επισcopus a Presbitero qui differat?
1. 1. 33.

Επισcopi maior potestas. 1. 1. 39.

Επισcopi propria officia. 1. 1. 35.

Επισcopi successerunt in locum Apo-
stolorum. 1. 1. 31.

Επισcopalis potestas ordinaria Apo-
stolorum legationis extraordinaria. 1. 1. 35.

Επισcopalis ordo quando collatus
Apostolis. 1. 1. 32.

Επισcopalis iurisdictio cum missio-
ne data. 1. 1. 31.

Επιστολα.

Qui differat ab oratione. 1. 1. 3.

Επιστολε Pauli benivolè & attente
legende. 6. 11. 3.

Επιστολα Pauli ad Galatas, non est
ante concilium Apostolorum scripta.

2. 1. 7. Quando scripta. ibidem. Unde
6. 13. 3. Ad Corinthios. 2. Unde & quan-
do? 2. 2. 2.

Επιστολας Pauli quidam effugerunt.
6. 11. 3. ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ Α. 9. 6.

ΕΠΙΤΕΛΕΙΘΕ 3. 3. 8.

ΕΞΙΘΕΙΑ ΡΙΧΑ 5. 20. 27. dicitur
etiam ΦΙΛΟΝΟΧΕΙΑ. At ΜΑΧΗ ΠΟΥΝΑ
ibidem.

ΕΣΧΟΜΕΝΟΣ. Venturus. 3. 11. 14.

Εγγο circa bicosum & non expediens
abique culpa. 2. 14. 36. Radicatus
non facile eruellitur. 5. 10. 4.

Gala

Galatarum ^{erro} ex ambitione & fastu,
unde in scisma pene verus. 5. 13. 17.

Esau videlicet primogenita. 5. 21. 45

Profanus & impius. 6. 14. 34.

Esse aliquid. 2. 2. 6. & 2. 6. 1. 4.

Est aliquid homo per Christum non
per se. 2. 6. 4.

Est profet. 3. 12. 19. probabet non
3. 12. 26. Quis est non quis fueris,
attenditur. 2. 6. 3.

Est ser. 1. 3. 13.

Est oppositua. 1. 7. 4. & 3. 16. 17.

Est speia sub persona Parisiorum.
5. 15. 15.

Euangelium.

- I Euangelium pacis nuncium. 1. 1. 107.
- II Euangelium quid ex Ambrosio. 1. 6. 7.
- III Euangelium vox analogica quatuor
significationes habet. 1. 7. 3.
- IV Euangelium propulo euangelico.
1. 7. 5.
- V Euangelium quasi vestis ecclesie.
1. 7. 5.
- VI Euangelium gloria Christi. 1. 7. 5.
- VII Euangelium Pauli non ab homine
acceptum. 1. 13. 5. sed immediate
a Christo. 1. 11. 13. Reuelatum. 1. 12. 15.
- VIII Euangelium unum. 1. 6. 3.
- IX Euangelistarum quatuor, unum
euangelium. 1. 7. 3.
- X Euangelium secundum hominem
quod. 1. 1. 19. & 1. 11. 12.
- XI Euangelium quasi numisma
adulterantes. 1. 7. 4.
- XII Euangelium cur dicatur secun-
dum hominem. 1. 11. 13.
- XIII Euangelium diffinitur. 1. 7. 3.
- XIII Euangelium habet & animam
& corpus. 1. 7. 3.
- XV Euangelium appellabant magis
foret suam saluam doctrinam. 1. 7. 1.

Euangelium conuertere quid sit. 4. 75.

Euangelium ad caelestia & aeterna
vocat. 3. 12. 52.

Euangelij firmitas. 1. 7. 5.

Euangelij fructus proles que filius
adoptionis, Vera Dei, diu expectata
progenies. 4. 27. 44.

Euangelium s. Joannis Apostoli. 4. 5. 29.

Euangelium Pauli non subiectum
mutationi. 1. 11. 20.

Euangelium Pseudo Apostolorum
mendax. 1. 11. 20. Est Christi euan-
gelij corruptio. 1. 7. 2.

Euangelium non acceptum ab homi-
ne, & non secundum hominem diffe-
runt. 1. 12. 20.

Euangelice doctrine certitudo
& excellentia. 1. 11. 12.

Eucharistia.

- I Sacramentum. 4. 9. 12. Commu-
nio per excellentiam appellatum.
1. 3. 39. Significat unitatem ecclesie.
1. 2. 215. Eius forma verba consecra-
tionis. 1. 3. 40. sumentis finis gloria Dei.
1. 3. 45. Quales esse debeant Communica-
tes. 1. 3. 35. Debent habere cum Deo pacem
& cum proximo & secum. 1. 3. 37. Ut digne
sumas eucharistiam sufficit status gra-
tie & caritatis. 1. 3. 36. si amplius pro-
titeris, sentiens in effectu. 1. 3. 37. Abbas
ipse communicandi requirit hec qua-
tuor, ut sit laudabilis: reuerentiam in
conitionis, attentionem mentis, reueren-
tiam, spirituales famem. 1. 3. 46.
usque ad 49. Discordia cum proximo
numis aduersatur, sed veniales culpa,
quatenus possibile tibi, vitare debeat,
ut fructuosius sumas. 1. 3. 37.
- II Eucharistia cur sic appellatur. 1. 3. 37.
A passionibus noxijs liberat sumentes
& maxime ab odio. 1. 3. 46.
- III Eucharisticus panis. 5. 9. 4. Insecor-
uertit sumentes. 1. 2. 215. Mors con-
solatur. 2. 21. 31. Antidotum est languo-
rum anima. 2. 21. 32. Mysterium fidei,
& unitatis. 1. 3. 38.

Eucha

Eucharistia sacrificium 1.1.16. Praem
nibus & pro omnibus 2.21.37. Cantica
tus rememorativum ibidem.

ΕΥΧΑΡΟΥΣΟΝ 6.16.6.
ΕΥΔΟΧΕΩ beneplacitum. 1.15.2.
ΕΥΔΟΧΙΑ beneplacitum. Ibidem.
ΕΥΘΕΩ ΕΥΘΙΩΧΩ. Invenio. 2.17.17.
ΕΥΨΑΛΙΑ 5.23.38.

Ex preposito materiam obiective sig
nificat. 3.11.22. Item causam efficien
tem notat. 3.12.26. Ex fide. 3.7.3.4.

Exaggeratio. 1.9.1. Per dubitationem. 4.
3.16. Hyperbolica. 4.15.7.
Examen. com. iung. 6.4.3. & P.

Exclamatio. 4.20.2. 13. & 3.1.3.

Excommunicatio.

Excommunicationis vis & efficacia. 1.
8.1. Tonitrum & fulmen horribile.
1.3.7. Verba Pauli non exercentis po
testatem, sed experimentis veritatem.
1.3.9. Proclata ut a ministro Evangelij.
1.3.8. Auctoritate Pontificia proclata.
1.3.9. infidelis apostolos & angelos sa
rana. 1.3.9.

Excommunicatio quasi pra iudicium
Extremi. 5.12.10.

Execratio gravissima. 1.3.2.

Exemplum.

Exemplum potentiae, quam verba. 2.14.17.
Exempla maiorum facile secuntur mi
nores successores. 5.6.30.

Exemplum superioris subditos cogit
imitari. 2.14.17. Exemplo suo Galatas
revertat Apostolus. 2.12.1.

Exemplum principis vana lex. 2.14.17.

Exemplum Christi curat ambitionem.
1.1.138.

Exemplum Pauli lenitatis. 1.7.7.

Exilio damnati etiam hereditate & pa
tria pulsi. 3.1.27.

Exitium commune esse multum imperij.
5.15.5.

Ex operibus legis. id est, legales. 3.10.3.

Explorator quis. 2.4.4.

Expositivum varietas obscurat sensum.
1.3.7.

Exprobratio pertinacis. 4.21.2.

Expugno & oppugno differunt. 1.13.1.

F

Fabij ab Hebraeis occisi. 1.4.17.

Fama absumitur detractio. 5.15.9.

Fames sub Claudio imperatore quoto
anno. 2.1.5.7.

Familiaritas otiosum ambitionis. 1.1.154.

Fascinare. Fascinatio.

Extriplici causa. 3.1.16. Trans naturam
& secundum naturam. 3.1.93. Triplex
id est poetica, philosophica, Magica.
3.1.54. Propria definitur 3.1.64. Dam
nata ab ecclesia 3.1.60. Fit a Demone.
3.1.61. pernicioza qualitas ibidem. Inve
nitur per pactum tacitum vel expressum So
minis cum Demone. ibidem. Fit per
lamias, striges, caco demones, philtia
incantationes. 3.1.49.

Fascinationis duplex modus ibidem.
eam iuuant corporis & animae vicia.
3.1.52.

Fascinatio physica, seu impropria con
tagio. 3.1.64. Probatur. 3.1.57. fit per
contagium ore, naribus, salite, affi
catione membrorum. 3.1.64. Vulgaris
seu poetica fabulosa. 3.1.96. refertur
3.1.55. Vulgata a quibusdam non
putatur falsa 3.1.45. Morbus credi
tur. 3.1.47. Oculis & lingua contingere.
3.1.43. Aspectu, tactu salite. 3.1.52.

Contra fascinationem demoniacam
remedia. 3.1.50. Contra fascinum lu
phimia. 3.1.54.

Fascinatio pro quavis deceptione 3.1.64.

Fascinatores Tybii gens Pontica 3.1.43.

Fascinoi ingere Africanae familiae
ibidem.

Fascino contabuit Nape Nympha.
3.1.44.

Fascinator senex apud Vidam. 3.1.45.

+ 12

56

Fascinatorum demones dicti Thelohines, Alastores, Palamrei. 3.1.45.
 Fascinatrices Lamia, Masche, Ariges. 3.1.45. Fascinatio quibus contingit 3.1.11.
 Fascinare pro invidere. 3.1.64. & n. 11.
 Fascinare & fascinus unde originem trahant. 3.1.42. & n. 11.
 Fascinus Deus medicus inuidia. 3.1.43.

Fatum.

Nihil est prater Dei voluntatem. 4.5.40. sub fati nomen neminem. Ibid.
 Fati necessitas exterminanda. Ibidem.
 Ferculum salomonis celum. 1.1.94.
 Fermentum fermentare. 5.9.1. Metaphorice varie significatio. 5.9.3.

+ 5.9.3.4.

Fides

1. Quae dicitur intelligenda. sub fidei nomine. 2. 16. 17.
2. Fides id est fiducia donum gratis datum. 1.1.97.
3. Fides virtus moralis an sit fructus. 5.27.73.
4. Fides pro moralis virtute, vel gratia gratis data. 5.27.72.
5. Sine Fides iustitia non est. 5.27.73.
6. Fides theologica cur inter fructus exprimitur. 5.27.73.
7. Fides vera qua credimus, Christiani sumus promissa solvimus, miracula facimus. 5.27.80.
8. Fidei actus varij, credulitas, fidelitas, fiducia. 5.27.80.
9. Fides fructus spiritus. 5.27.63.
10. Fides in tribulatione exploratur. 5.22.36.
11. ex fide patientia. 3.11.13.
12. Fidei acceptiones decem. 5.27.63.
13. Fides pro fidelitate, cui opponitur fraus. Ibidem.
14. Fides pro promissione, cui opponitur mendacium. 5.27.64.
15. Fides pro fiducia seu firma spe. 5.27.66.

16. Fides pro auctoritate & estimatione pro mittentis. 5.27.63. Pro credulitate cum assensione dictorum. 5.27.67. Pro conscientia. 5.27.63.
17. Pro habitu intellectus super naturali quo credimus revelatis a Deo. 5.27.69.
18. Pro obiecto fidei, seu fide catholica. Ibidem.
19. Pro actu quo assentimus revelata a Deo. Ibidem.
20. Pro religione Christiana, ac pro iis que credidimus. Ibidem. Que acceptiones ad divinam, que ad humanam pertinent. 5.27.70.
21. Fides divina fons reliquarum acceptio num. 5.27.70.
22. Fides, que dicitur fructus spiritus. 5.27.71. est actus certitudinis. 5.27.77. Pro credulitate radix, pro veracitate fructus spiritus. 5.27.73.
23. Fides invisibilium certitudo fideles facit & heresi opposita est. 5.27.71.
24. Fidei descriptio ex Anselmo. 5.27.72.
25. Fides pro simplicitate opposita suspicionibus. 5.27.73.
26. Fidei rebus libere scientis conatus rebus, naturaliter assentimus. 5.7.7.
27. Fidei violator. 5.27.64.
28. Fidei servator insignis Attilius. 5.27.64.
29. Fidei theologice definitio. 5.27.69.
30. Fides Christianorum. Ibidem.
31. Fides miraculorum. Ibidem. Fidei cur tribuatur. 3.5.6.
32. Fides propria status Evangelici. 3.12.48.
33. Fides fax in celum. preuia. 5.7.10.
34. Fides sine operibus mortua & contra opera mortua sine fide. 3.6.20.
35. Fidem operari per charitatem quomodo intelligenda est. 5.6.14.
36. Fidei verbum prope. 3.12.45.
37. Fides non impossibilia, sed que in promptu sunt inungi. 3.12.43.
38. Fides potest esse de rebus implendis in hac vita. 3.12.20.
39. Fidei Abrahamica, elogium, quam tale pateat. 3.6.23.
40. Fides legi ante fertur. 3.11.4.
41. Fides lege antiquior. 3.9.17. Pro preetata. Ibid. 3.9.17. Definita ab Apostolo. 5.27.74.

Fides est

42. Fides est quasi index, vel summarium, vel manus horologii que indicat, que non videntur. *ibidem*. Definitio eius ex S. Thoma. 2. 2. 76. inrititur dicentis divine auctoritati. 2. 2. 74. fundamentum ecclesie quo modo? 2. 2. 77. Spiritualem vitam dat. 3. 12. 7. est via ad speciem. 5. 7. 9. Necessaria ad remissionem peccatorum. & reconciliandum cum Deo. 3. 12. 29.
43. Fidei auctor & consummator Christus, quo modo? 2. 2. 43. ¶ Fidei antesignarius. ¶ Abraham.
44. Fides virtutes omnes comprehendit. 2. 2. 37.
45. Fides Thesaurus. 2. 2. 70. Oculus & scutum. 2. 2. 37. 1
46. Fide preciosius nihil. 2. 2. 39. Principium & finis vite spiritualis. *ibidem*. in fide vivere. 2. 2. 40. Vivendi & bene agendi facultatem anima prabet fides. 2. 2. 42. Fides inserit Abrahamo. 39. 17.
47. Fides vna filij Dei crucifixi vivificat animam. 2. 2. 41.
48. Fides Christi ab initio via unica ad iustitiam. 3. 12. 24. ¶ *Quomodo perficitur.* ¶ 3. 5. 6. 17.
49. Fides potentior parva legali. 5. 6. 7.
50. Fides magis quam carne subsistit in tus. 2. 2. 29.
51. A fide diuina est persuasio. 3. 2. 3.
52. Fidei habitus pro idoneo estimatur ad iustitiam. 3. 6. 10.
53. Fides euangelij, non humana, sed diuina nititur auctoritate. 1. 3. 4. Non destruxit legem, sed impletam ostendit. 2. 13. 14.
54. Fides absque ceremonijs legis satis ad iustitiam. 2. 13. 15.
55. Ex fide iustificatio. 3. 2. 13.
56. In fide Christi non stat ritus iudeorum. 2. 13. 1.
57. Fides vivere facit. 2. 12. 77.
58. Ex fide non ex lege vita anima. 3. 11. 13.
59. Fides vna operibus legis datat Vigore. 2. 13. 14.
60. Sine fide Christi nec lex seruari nec iustitia haberi potuit. 3. 12. 29. Sine
61. fide lex etiam seruata non iustificaret. *ibidem*.
62. Fides una via est iustificationis. 3. 12. 29. & 3. 7. 6.
63. An sola fides ad iustitiam satis? 3. 6. 14. 15.
64. Fides sine lege iustificat. 2. 2. 1. 63.
65. Fides Christi maledictionem legis auferit, & benedictionem affert promissam Abraham. 3. 13. 1. & 3. 14. 1. ¶ Fidei Abraham filij misericordie. v. Abraham.
66. Fides in Christum redemptorem benedictionem promissam filijs Abraham dat. 3. 14. 2.
67. Ex fide promissionis, non ex lege iustitia. 3. 1. 63.
68. Cum fide non tangenda lex. *ibidem*.
69. Fides non contraria lex. 3. 24. 3.
70. Fides Christi inanis obseruanti legem. 3. 4. 4.
71. Fides Christi spem format, non lex Moysi. 4. 19. 5.
72. Fidei perfectio sine legis ritibus. *ibidem*.
73. Ex fide spiritus, ex hoc iustitia, ex qua benedictio. 3. 9. 9.
74. Fidei & Christo Patris personae, legi & Moyse Pedagogi tantum tribuitur. 3. 24. 7. ¶ Fides charitatis pacem praefert. 5. 6. 14.
75. Fides vis. 4. 23. 3. ¶ Potentia ad calcandum serpentem omnia. 2. 20. 29.
76. Fides qualis? 5. 6. 4.
77. Fides que valet. *ibidem*. Cur rationem proueniat. 2. 5. 21.
78. Fides docet, qua supra ingenium hominis. 3. 23. 5.
79. Fides que dam preparatio lex. 3. 24. 2.
80. Fide adueniente cessauit lex tantam officio funta. 3. 23. 1.
81. Fides obuelata legalibus umbris. 3. 23. 4.
82. Fides veterij testamenti implicata. 3. 12. 43.

33. Fides Indeorum qualis ~~quae~~ subleget.
3. 12. 24.

34. Fides Christi iustificat per auxilium
gratia eliciens actus dispositivos
iustitiae. 3. 12. 27.

35. Ad fidei actum concurrunt intelle
ctus & voluntas. 5. 7. 7.

36. Fides testimonio filij Dei irrefraga
bili iuxta est. 2. 20. 53.

37. Fidei firmitas ex amore. 2. 20. 54.

38. Fidem amoremque in Christum ex
citant tria. 2. 20. 55.

39. Fidei mysterium caput Christi Re
surrectio. 1. 1. 163.

40. Fide iussoris officium in Christo. 2. 20. 55.

Fidelitas
1. 1. 39.

1. ^{Figura} Figura legis post Christi adventum
inanes. 1. 6. 4.

2. Figura mundi homo. 4. 3. 33.

3. Figura mundi Christus quomodo. 4.
3. 33. & Figuram prophetarum promissorum im
pleto per x. 4. 4. 36.

Filius.

1. Filius Dei sub figura serui diabolum
superavit. 1. 1. 105.

2. Filius Dei quomodo factus ex mu
liere absque sui mutatione? 4. 4. 7.

3. Filius Dei ratione carnis assumpta
factus dicitur. 4. 4. 6.

4. Filius id est Verbum Dei sine mu
tatione caro factum. 4. 4. 7.

5. Filius Dei imago Patris factus est
homo; ut homo fieret similis Deo, ut
filius Patri. 4. 4. 26.

7. Filius Dei factus dicitur ex muliere
ut homo credatur. 4. 4. 6.

8. Filij & matris natura eadem. 4. 4. 6.

9. Filij Dei missio qualis? 4. 4. 3.

10. Filius Dei in assumpta humanitate
legatus pro Deo ad homines. 4. 4. 3.

11. Filius dicitur mox futurus. 4. 6. 10.

12. Filij est obedire Patri & heredem
esse. 4. 7. 14.

13. Filium inobedientem exhereditat pater.
ibidem.

14. Filiorum adoptio noua & mirabilis. 3. 27. 1.

15. Filij Dei sunt baptizati, non natura, sed
participatione fidei & gratia. 3. 26. 4.

16. Filiatio, quae Christo est naturalis, ei
conuenit per adoptionem, qui Christum
induit. 3. 27. 1.

17. Filij Dei, non carnales, sed spiritu
ales filij Abrahae. 3. 29. 2.

18. Filij Abrahae ex fide vel imitatione
fidei. 3. 7. 1. & 3. 7. 3.

19. Filij Dei, non per legem, sed per fidem.
3. 27. 2.

20. Filij Dei adulti, non pueri. 3. 26. 3.

21. Filij Dei & proeclatatis, qui gra
tiam manifeste susceperunt. 3. 27. 2.

22. Filij ut essemus Dei, spiritus datus
est. 4. 6. 12.

23. Filius est qui filij spiritum habet.
4. 6. 9. Filius patris ingenio dicitur, qui
omne. 1. 6. 4.

24. Filius Christus natura, non adoptio
ne. 4. 6. 9.

25. Filius adoptiuus imitatur naturalem.
4. 7. 6.

26. Filiationis argumentum certissimum.
4. 6. 1.

27. Filiorum adoptionis dignitas tria
continet. 4. 7. 19.

28. Filios Dei se nominari quanti fecerint
principes ethnica. 4. 7. 22.

29. Filij carnales Sara liberae non sunt. 4.
26. 16. Filius in lege filiatu. 4. 20. 15.

30. Filij Sara liberae sunt qui dilectionis
spiritum habent. ibidem.

31. Filij Abrahae imitator eius fidei. 4. 7. 4. 3. 7. 5.

32. Filij Lucas eius sic vocentur. 4. 19. 22.

33. Filij illegitimi ex tra disciplinam 4.
31. 16.

Filioli. 4. 20. 16.

Filius in mente prius, posterius in opere,
media contra. 4. 27. 33.

Filius intentus legis antiquae. 5. 13. 20. Flagitia

Torum beatitudo seu beatificatio. 4. 15. 2.
Galata ceremonias legis querentes pa-
cem regem debant. 3. 19. 4. 4.
Galatarum origo & nomen. 1. 2. 19.
Ety. mologia. 1. 6. 3.
Galatarum impostores fermenti nomi-
ne notantur. 5. 9. 3.
Gamalielis discipuli qui fuerint? 1. 16. 1.
Gaspar sanctus reputatus. 3. 11. 16.
Gaudium fructus spiritus. 5. 22. 13. ex
complexu mutuo amantium se exis-
tit. ibidem. ex Dei anima complexu
ibidem. Gaudium duplex. ibid. 4. 20.
Gaudij descriptio. 5. 22. 19. Mixtum
est aliquando tristitia. 5. 22. 20. differt
a letitia. 5. 22. 23.
Gedeon. 1. 1. 107. Milites eius. 5. 7. 17.
Generatio spiritualis filiorum ecclie
sua non carnalis, per adoptionem
non naturalis. 4. 27. 53.
Gentes conuersa non subiecta tu-
daicis legibus. 2. 14. 17. Impta & redem-
pta. 4. Abs. 30.
Gentes cur dicti peccatores. 2. 15. 5.
Gentium periculum. 2. 14. 11.
Gigantes in festo die Corporis Christi.
1. 1. 130.
Gladus Christi. 1. 1. 192. Paradisi. 1. 3. 27.
Inceptus verbum Dei. 1. 1. 103. Gloria
Davidis insigne gloriozum. 6. 14. 17.
Gloria. V. Inanis gloria.
1. Eius descriptio. 14. 13. 1. 4. 13.
2. Gloria sempiterna & perpetua beata-
tis saluum. 1. 1. 113.
3. Gloria sanctorum. 1. 1. 112.
4. Gloriam modus qualis Paulo. 6. 14. 4.
5. Gloriam semper cum Paulo in
cruce. ibidem.
6. Gloria ex bonis operibus. 2. 19. 13. 6. 14. 16.
7. Ad gloriam affectatores apostolice. 6.
14. 6.
8. Gloria vera esse nequit extra Chris-
tum. 6. 14. 9.
9. Gloria mundana antidotum. 6. 14. 5.
10. Gloria inanis cupiditate liber
Paulus. 1. 3. 4.
11. Gloria humana cupidi similis
fatus virginibus. 5. 26. 2.

12. Gloria humana cupiditas
inuidia causa; sed inuidia multorum
origo malorum. 5. 26. 3.
13. Gloria humana sustinere potest, non
affectari. 5. 26. 4.
14. Gloria inanis. 6. 3. 3.
15. Gloria inanis de re falsa, incerta aut
inutili. 5. 26. 4. Quibus similibus de-
claretur. 5. 26. 5.
16. Gloria vera. ibidem.
17. Gloria inanis cupido quod peccatum?
5. 26. 6.
18. Gloria inanis cur periculorum pec-
catum? 5. 26. 9. Triceps filius septem.
5. 26. 10.
18. Gloria inanis quasi dux militum
at superbia quasi regina universi.
5. 26. 11.
19. Gloria inanis oritur ex superbia. ibid.
20. Gloria modum ponit magnanimitas.
5. 26. 12.
21. Gloria definitio. 5. 26. 14. 15.
22. Gloria cupiditas non semper est vi-
cium. 5. 26. 14.
23. Gloria humana non finis debet esse,
sed stimulus. 5. 26. 14.
24. Gloria humana absque peccato quom-
odo appetatur? 5. 26. 15.
25. Gloria quando non admittenda. 6. 4. 3.
Humana execranda. 6. 14. 2.
26. Gloria mundana antidotum. 6. 14. 5.
27. Gloriam modus certus. 6. 14. 3.
28. De gloria mundi. S. Bernardi sen-
tentia. 6. 14. 5. Sententia Augustini.
6. 14. 6.
29. Gloria mundi superbus facit. 6. 14. 6.
30. Gloria crucis potior: imo in cruce so-
lida. 6. 14. 6.
31. Gloriam crucis vique celebrari. 6. 14. 10.
32. Gloriam in cruce quo modo? 6. 14. 11.
33. Gloria vera seruorum Dei. 6. 14. 12.
34. Gloria crucis imitatione magis quam
verbis esse debet. 6. 14. 12.
35. Gloria Apostoli cur non in sua, sed in
cruce Christi. 6. 14. 13.
36. Gloria virtutis comes. 6. 14. 16. Sicut dicitur
non inuit. ibid.

+ Gentilitas olim
sterilis sine Deo
x^o sanguine fu-
cundata. 4. 27.
10.

Gloria

- 37. Gloria symbola. 6. 14. 16. Gloria in arduo
sita. 16. 16.
- 38. Glorie & laudis insigne cruce. 6. 14. 17.
- 39. Glorie dignius factum nullum quam
regem glorie crucem subire. 6. 14. 17.
- 40. Gloriandum in nulla re mundi cur?
- 41. Gloriandum tamen in cruce. 6. 14. 24.
- 42. Gloria singularis moriendo vincere.
ibidem. Gloria crucis dulcedo in habitis Martyr. 22. 6. 14. 9.
- 43. Glorie mundi sprete signum. ibidem.
- 44. Gloriosum nihil nisi apud Deum in
precio sit. Precio nihil dignum apud
Patrem, nisi filij sui Iesu Christi opus.
6. 15. 1.
- 45. Gloriandum in cruce, ut in vexillo,
signo ac labore militum Christi. ibid.
- 46. Glorificari quid sit? 5. 26. 13. ^{off. Glorie}
- 47. ~~Glorie definitio~~ 5. 26. 19. ^{apud Deum ut p. 1. 1. 1. 1.}
- 48. In eos qui gloriari haberi volunt, seve
ritas Dei. 6. 14. 2.
- Gnostici heretici. 5. 19. 12. & 4. 5. 29.
- Granum seminum & multiplicatum
mirabiliter Christus dominus. 3. 16. 35.

Gratia.

- 1. Gratie nomen quid significet? 1. 3. 10. 12.
- 2. Gratia donum a Deo gratis datum. 1. 3. 13.
- 3. Gratiam amittere potest homo Dei im
mutata voluntate. 1. 3. 13.
- 4. Gratie donum multiplex. 1. 3. 14.
- 5. Gratia naturalis, supernaturalis, actu
alis, admirans, habitualis, iustificans.
1. 3. 14. A gratia charitas. ibidem.
- 6. Gratia nomen quam late pateat. 1. 3. 15.
- 7. Gratia praeveniens. 1. 3. 14. Gratia au
xilium. 6. 10. 2.
- 8. Gratia humana differt multum a di
vina. 1. 3. 16.
- 9. Gratia legis que discrimen. 1. 3. 17.
- 10. Gratie nomine gratuita dona etiam
naturalia continentur. 1. 3. 18.
- Gratiam largito in adventu Christi
servata fuit. A. A. 35.

- 11. Gratia varie explicata. 1. 6. 7. & 6. 13. 2.
- 12. Gratie auxilia. 1. 3. 20.
- 13. Gratia gratiam parit. 1. 3. 13.
- 14. Gratia quid? 1. 3. 4.
- 15. Gratia actualis triplex. 1. 3. 13.
- 16. Gratia charitatem, charitas gaudi
um gignit. 1. 3. 25.
- 17. Gratia & charitas an sit unus habi
tus? 4. 7. 21.
- 18. Gratia Dei extinguit veteres inimi
citas. 1. 3. 27. Antidotum singulare
morbi universalis. 2. 21. 75.
- 19. Ex gratie semine vita aeterna. 6. 3. 5.
viri gratie cooperatores Dei benitas. 1. 1. 111.
- 20. Gratia continet omnes virtutes super
naturales. 1. 1. 93.
- 21. Gratia datur promerere, & secundum
nomen suam. 1. 1. 39.
- 22. Gratia iustificans gubernaculum.
vitas. 1. 1. 93.
- 23. Gratia gratis data velut auxiliares
milites. ibidem. Ha gratia explican
tur. 1. 1. 97.
- 24. Gratia sanitatum. 1. 1. 97.
- 25. Gratie plenitudo Mariae virginian
nuntiatur & exoptatur. 1. 3. 2.
- 26. Gratia unionis hypostatica fons
& origo omnis gratie. 1. 1. 166. Antecellit iustifi
cantem. 1. 1. 39.
- 27. Gratia & Pax plenam salutationem
efficiunt. 1. 3. 25.
- 28. Gratia & pacis nomine quid promit
tatur. 1. 3. 5. sub gratia & pace omnia
dona. 1. 3. 4.
- 29. Gratia & Pax initium & finis vite
spiritualis. ibidem. recipiunt augmen
tum. ibidem.
- 30. Gratia vera intelligentia. 1. 3. 6.
Effectus insignes. ibidem.
- 31. Gratia legem abigit, fidem adducit.
6. 13. 2.
- 32. Gratia gratum faciens trahit secum
omnes gratias. 1. 3. 4.
- 33. Gratia lux & divinitatis participatio.
1. 3. 6.

Per grati

34. Per gratiam fit animus quasi calum
Impium. ibidem.
35. Gratia splendor lucis divina. 2.
20. 13.
36. Gratia insignis filium esse ierusa-
lem caelestis. 4. 31. 4.
37. Gratia que postulatur initio
concionis. 1. 3. 18.
38. Gratia Dea ponatur distincta
ab amoris Dea. ibidem.
39. Gratia commendatur. 2. 16. 7.
40. Gratia vita anime. 2. 20. 7.
41. Gratia baptizati candida vestis.
2. 20. 17. Item Nuptialis ibidem.
Oleum luctantium in Christiana
palestra. ibidem.
42. Gratia non abiicienda pro lege. 2.
21. 61. Gratia bene ignorat ut si bene-
fium non estimat pro eo a lege usque
nam quod bene. 5. 4.
43. Gratia beneficium summum gratis
collatum. 2. 21. 62.
44. Gratia super naturam. 4. 29. 3.
45. In gratis statu peccatum carere
potest, non ita in statu legis. 5. 13.
24. sub gratia esse quid sit. 5. 13. 20.
46. Gratia lucis Gratias. 2. sum
qui relinquitur pro imbribus
Creaturas
misant. 1. 3. 13.
47. Gratia alba. 3. 16. 21.
48. Gratia certum
no. 1. 3. 30.
- Gratia Deo anima decor. 1. 3. 17.
- Grati animi significatio. 2. 21. 54.
- Gratos esse natura docet. 2. 20. 44.
- Gratus animus beneficium recognos-
cit. 2. 21. 73. & exaggerat. 2. 20. 46.
- Gratus animus totum Deo tribuit &
quod est, & quod iustus est. 4. 15. 4.
- Grati animi significandi causa
quid fecerint homines? 2. 20. 94.
- Gratificor id est dono vel do. Græc.
κασιζομαι 3. 13. 57.
- Gratis docere, vox ambigua. 2. 21. 66.
- Gratulatio de futura spe non inanis.
4. 27. 7. A gratulatio assentatio proci. 4. 27. 7.
- Gregorius Magnus Pontifex summus,
exemplar prelatorum in clero
syon dispensandis. 2. 10. 17.

^{Gula}
Gula filia quingue. 5. 21. 39. ^{Gula}
Prove. 23. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.

H.

Habitus.

Indicatur, per presens, iam per futu-
rum. 3. 11. 11.

Habitus iustificantes. 5. 6. 11.

Hemorroïsa.

Famina gentilium ty pus. 1. 1. 27.
Hebetudo ^{gerens} gula filia. 5. 21. 39.
Pone [†] Hebion.

Hæreticus. 3. 13. 23.

Hebraismus.

Genitivus pro adiectivo. 2. 9. 3. Ante-
cedens iterum post relativum. 2. 10. 10.

Participium loco nominis habitum,
vsum re significans. 2. 11. 7.

Repetitio epiphonematica. 2. 16. 10.

Hæreditas. Heres.

1. Hæreditas debita filio legitimo, seu
adoptivo. 4. 7. 3.
2. Hæreditas regnum calorum. 3. 13. 57.
Omnibus unq. 1. 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Concessa fidelibus gratis. 3. 29. 3. Sub
nomine terræ Canaan promissa. 3. 16. 34.
Non heredis, sed fidei filijs. 3. 29. 2.
3. Hæreditas Isaac. 4. 30. 15.
4. Hæreditate exclusi, legis tenaces
dei. 4. 30. 16.
5. Heres unus tantum in testamento
Dei. 3. 16. 33. suus & necessarius. ibid.
6. Heredes Christiani filij Dei. 4. 30. 16.
7. Heredes primi regni caly. 4. 26. 9.

Hæresis. Hæreticus, ab aigge TEO
9 5 20

1. Quam ultionem meretur? 1. 9. 7.
2. Hæresis Arianorum, Ebionitarum,
Manichæorum, Photini, repellitur.
1. 1. 150. Pelagiana. 3. 6. 20. Lutherana.
1. 3. 6. 20. Negantium Christum mortuum,
refutata propheticè per moysen 3. 17. 31.
refutata Corum

Reputata prophetica per Morem 1.12.21.
Eorum qui imputativa iustitia conten
ti sunt resaria ex plota. 3.13.29. illu
minatorum notatio. 5.13.3.

- 3 Haeresei ex gloria appetitu. 5.26.1.
- 4 Haeretici tenebris gaudent. 2.2.10. Da
moni familiares. 3.1.50. Homines gla
cendi Audio sana doctrina aduersan
tur. 1.10.9. Nihil addendum scriptis
sacris peruerse intelligunt. 1.9.3.
- 5 Haeticorum calliditas. 1.6.3. Hypocresis
ibidem. Fides eorum qualis. 5.2.2. Misericordia 3.19.
- 6 Haeticorum ingenium. 4.14.5. Vecor
dia. 5.13.23. De ecclesia impie detrahunt.
5.15.16. In corpore ecclesiae errorem in
Apostolo per gratiam confirmato cul
pam ponere haeticorum est. 2.14.26.
Ecclesia pijs statutis oblatrare non ces
sant. 4.10.4. Se mentiuntur catholicos.
1.6.3.
- 7 Haeretici & schismatici separati ab
unitate ecclesiae. 1.2.214. iure diuino
separati a catu fidelium. 1.3.9. Excom
municati etiam iure diuino. 1.3.10.
- 8 Haeticus per se & ipso facto desinit
esse Papa. 1.3.10.
- 9 Haetici quomodo intelligantur excom
municati a Paulo. 1.3.10.
- 10 Haetici quidam suspensio iuda ex
plicabant suspensionem Christi. 3.13.
24.
- 11 Haeticorum pena. 4.30.11. 1.1.10

Helias & Heliseus. 1.1.190.
Heliseus propheta. 1.1.193.

Hellenismus.

Verbo timeo datur accusati. 2.12.
3. Ex fide, id est fideliter. 3.7.3. 4.

Hellus nomine Philoxeni. 5.23.24.

Heraclius.

Imperator tulit humeris Christi cru
cem. 6.14.11. Heraclius est tamen cum Helena 5.12.12.

Hierarchia ecclesiae que forma. 1.1.95.

Hieremias.

Propheta, vocatus ad predicandum.
1.1.61. A quo missus? 1.1.142.

Hispanorum salutandi consuetudo.
1.3.5.

Historia.

Per historiam figuratur. 4.24.10.

Holam והי Qua dupliciter. 1.4.14.

Homerus princeps poetarum. 1.1.139.

Homicidium. 5.21.37. Per quos gradus
viciozum ascenditur ad homici
dium. 5.21.37. Viperis pariter. 5.21.37.

Homo.

Homo sacer quis dicitur? 1.9.6.

^{Homo vetus & nouus dicitur 2.20.1.}
Adama vetus & nouus Christum re
fert. ibidem. vetus intra viscera
latens eruendus. 1.1.101. Sepelien
dus cum Christo. 3.13.29.

Homo quibus rapitur, inanisima
sunt. 1.6.1.

Homini data creatura ad bonum
vram, non ad libidinem. 6.14.31.

Homo diuersa ratione appellatur
spiritualis, carnalis, animalis.
5.17.4.17.

Homo quid est. 6.1.3. Humana imbecillitas.
5.17.14.

Homo interior & exterior. 5.22.3.
Animalis. 6.1.5. spiritualis. 6.1.6. &
5.22.2. Quando secundum carnem,
quando re secundum spiritum di
citur vivere? 5.17.24.

Homo quomodo diabolo similis effi
citur? 5.19.3.

Homo quomodo facit quod non
vult? 5.17.16. Facit quod imperfecte
non vult, sed vult perfecte. ibidem.

Homo iustus qua ratione perfectus?
5.22.16.

Homo nullus absque peccato. 6.5.7.
sine gratia adiutorio nihil facit
boni. Adiutus gratia Dei multa fa
ciat laude digna. Alios tamen de
bet reputare se meliores. 6.5.7.

Homo similis arbori per infectionem re
nouata. 5.24.10.

Jacobus maior frater Ioannis Martyrium
subijt post stephanum. 1. 19. 17.

Jacobus alius inter discipulos non fuit prater
dictos duos. 1. 19. 11. 13.

Jacobus, & Paulus non in doctrina fidei
contrarij. 3. 6. 19.

Jacobus minor Petro secundum quandam
excellenciam praelatus. 2. 9. 2.

Jacobus minor suavit Pauli purificatio
nem sui in templo ierosolymitano. 2. 14. 13.

Jacobus & Petrus cur inscribant epistolas
ad iudeos dispersionis. 2. 9. 7.

Ianua dignitatum obedientia. 1. 1. 61.

Ianus primus plantavit vineas. 2. 20. 44.

Iaponorum Rex Nobunanga. 5. 14. 2.

Iaron & Menchaus de Pontificatu Saronico
pecunia contendentes. 1. 1. 137.

Iasonis & Papise altercatio. 1. 13. 23.

Iaspis lapis preciosus quid symbolice signi-
ficet. 1. 1. 154. & 1. 1. 162.

Idolo lajsialdololatriam id est idolorum

seruitus. 5. 20. 20. cuius pars. 5. 20. 21.

idolis seruit Salomon. 5. 20. 22.

Idumaei, etsi oriundi ab Abrahamo, non
tamen obligati circumcisionis precepto.

5. 6. 27.

יהוה Iehoua cuius dictum nomen
inescabile. 3. 1. 39.

Ierosolyma. 2. 1. 3.

Ierusalem terrena sita super Sion. 4. 26. 3.

item super montes. 4. 26. 4. quid significa-

rit allegorice. 4. 24. 11. Figura caelestis. 4.

26. 27. sicut Sina mons & Agar ancilla

significauit vetus testamentum. 4. 25. 13.

Conuenientia eius cum Sina monte. ibidem.

Eius ciues pacem desiderantes. 4. 25. 11.

Filius eius. 4. 27. 16. Cur rursus ap-
pellata. 4. 26. 27. Dicta habere
virum, quae secundum carnem
generabat. 4. 27. 26.

Ierusalem superna Testamentum
nouum. 4. 26. 31. Dicta sterilis
& deserta. 4. 27. 25. Dum non
pariebat in terra filios. 4. 27.
27.

Ierusalem caelestis mater nostra
non parit secundum carnem
filios. 4. 27. 26. in aeterna pre-
destinatione electa sponsa Chris-
ti non dicitur habuisse filios do-
nec per mortem eius consumma-
tum est matrimonium. 4. 27. 31.

Ierusalem caelestis matrem se ag-
nouit in Christi natali. 4. 27. 35.

Est mater Christi. 4. 26. 29. &
nostra. 4. 26. 30. Domus eius ci-
uem esse insigne beneficium.

4. 31. 4. Primi ciues eius. 4. 27. 32.

Ierusalem caelestis ianua sicut
ecclesia particularis in terra.

4. 26. 7. Tyrocinium ecclesia
militans in terris. 4. 26. 6.

Ierusalem caelestis in terra fili-
os pariens peregrinatur. 4. 26.
27.

Ierosolymitani pauperes. 2. 10. 13.

Iesus Christus dominus Primo
genitus atque unigenitus Bea-
tae Mariae Virginis. 1. 19. 2.

Christus antonomatice nomina-
tus. 1. 1. 166. Eius dignitas. ibid.

3. Priscus in uero Rex. ibidem. in
utero matris in aequatus, in
4. Resurrectione declaratus. ibidem.
5. Iesu cuius apponitur in saluatio-
ne nomen Christi, & Patri nomen
Dei. 1. 1. 166.

§

Iezabel pro synagoga. 5.13.22.
 Ignis elementarum solus sterili. 4.27.
 Ignis gladius paradisi. 1.3.27.
 Ignominia summa Crucis. 3.13.45.
 Ignorantia excusat peccatum. 4.
 Ignorantia & superbia iudeorum.
 3.17.50.
 Imago Vera Christiana. 2.19.39.
 Imago maledicti Christi in sig-
 no Crucis. 3.14.3.
 Imago spiritus sancti. 5.22.16.
 Imaginem extra disciplinam. 4.31.10.
 H X EIV sonare 6.6.6.
 H X O EKO VOX ibidem.
 Illegitimi extra disciplinam. 4.31.10.
 Imago vita Christiana. 2.19.39.
 Imago maledicti Christi in ligno
 Crucis. 3.14.3.
 Imago spiritus sancti. 5.22.16.
 Imaginatio cooperant leprosi. 3.15.7.
 Imitandus Pater a plis. 2.10.15.
 Imitandus magister bonus in bono.
 4.13.1. Imitanda Chri obedientia & charitas.
 1.5.35.
 Imitandum exemplum Tobia. 2.
 10.15. Imitanda ut postquam librum ipse fuit
 actum humano mori facit. 1.1.64.
 Imitationis exemplum Christus. 3.1.
 23. & 5. 3. 7. & 2.19.29.30. & 270.52.
 Immunditia quid sit? 5.19.4. In con-
 tinguo legitime etiam reproflansibilib. 5.19.7.
 Immunitas legis quas causas?
 5.13.7.
 Immutatio per confessionem. 2.20.9.
 Immutatio conditionis reddit al-
 terum hominem. 2.21.77.
 Imperatrans pro futuro. 3.3.11.
 Imperatores sequentes Christi cur-
 rum triumphalem instar captivo-
 rum in bello. 1.1.112.

Imperatores qui filios adoptarunt ali-
 enos. 4.7.23.
 Imperium orbis Christo cedit, cum con-
 cis fides que signa Rome ab Aposto-
 lis sunt erecta. 1.1.103.
 Imperij symbolum Virga. 5.1.9.
 Imperium pastoris utilitati osum pa-
 vere. 1.1.139.
 Impleri posse ab homine charitatis pre-
 ceptum quomodo intelligendum. 5.14.16.
 Impostores suam doctrinam appela-
 bant euangelium. 1.6.9.
 Impostoribus supplicium prophetatum.
 5.10.9.
 Impostores fermenti nomine notantur.
 5.9.3.
 Imprecatio. 5.12.2.7.11.13.14.15.16.17.18.19.20.21.22.23.24.25.26.27.28.29.30.31.32.33.34.35.36.37.38.39.40.41.42.43.44.45.46.47.48.49.50.51.52.53.54.55.56.57.58.59.60.61.62.63.64.65.66.67.68.69.70.71.72.73.74.75.76.77.78.79.80.81.82.83.84.85.86.87.88.89.90.91.92.93.94.95.96.97.98.99.100.
 Improbi bonis amici non sunt. 5.15.15.
 Impudicitia in qua consistat. 5.19.5.
 Impunitas Graec Axadaggia. 5.19.4.
 In propter aut propter. 3.16.36. Pro lex. 3.11.3. In-
 in advertentia. 2.14.32. significat.
 In eternam & ultra. 1.4.16. mentem. 1.6.
 In eternum dupliciter explicatur. 6.3.3.
 Iniqua. Aliquando significat longis-
 simum tempus. Ibidem. ~~Dynamice~~

+ Illustratio
 angelica ut
 inspiratio.

+ Imbecillitas
 humana. 5.17.22.

+ Hereticus qui
 negat esse pe-
 catum. 5.19.4.
 Filia quita.
 5.21.39.

In cantu

Incantationes. 3. 1. 49. & 5. ¹⁹ 22.

^{Incarcatio}
Incarcatio Verbi mora fecit
homines ad mysterium parati
res & capaces. 4. 4. 43.

Incarcatio efficacia. ibid.

Incarne vivere dupliciter intel
ligitur. 2. 20. 28.

Incastus quid? 5. 19. 17.

Inchoata Pax. 1. 3. 29.

Incircumcisi immundi 5. 6. 35.

Inconstancia peccatorum 3. 3. 2.
Increpatio ex charitate pot. 4. 12. 3.
ve plura Verbo Obiurgatio.

Indefinita propositio p. universal. 7.
10. 10.

Indignitas. 2. 3. 2.

Indivisio actionum trium personarum
s. Trinitatis. 1. 1. 151.

Indignatio iusta adversus ingratos.
2. 21. 69.

Indigentia
Indigentia ratio habenda in elemosynis.
non persona. 3. 22. 2.

Inducibilis Gal. 3. 27. 1.

1. Induo copiam inruit. 3. 27. 3.

2. Induens Christum fit Dei filius. 3. 27. 1.

3. Induere Christum quid sit? 2. 20. 14.
& 3. 27. 3. & sequent.

4. Induit Christum qui gratiam copio
se accepit & manifeste. 3. 27. 2. Cuius
quis induit Christum, exuit vete
rem hominem. 3. 27. 3.

5. Indutus non est Christi, qui vete
res pannos super induit. 3. 27. 3.

6. Indutus Christum non apparenter,
sed vere sanctus est. 3. 27. 10.

7. Indumentum sanctorum Christi.
3. 27. 9.

8. Indui virtute ex alto, id est, repleri
seu baptizari spiritu sancto. 1. 1. 87.

In effigie Christus est extrinsecus
in homine iusto etiam intrinsecus.
3. 27. 2.

Infectio per spiritus ex oculis 3.
1. 52.

Infernum non debet ^{putare} quibus honorati
4. 16. 4.

Inferior pars anima libidini ser
viens. 5. 17. 2. Peccato corrupta
ac velut equus effrenis. 5. 17. 25.

Inferni dolores quam graves. 6. 14.
35. loca eius paralia. 5. 1. 10.

In fide vivere. 2. 20. 40. 47.

In fidelitas nomine peccati intelli
gitur. 2. 15. 7.

In firma & egena elementa sa
cramenta legis. 4. 9. 10.

Infirmitas carnis pro imbecilli
tate conditionis humane. 4. 17. 2.

Infirmum
Infirmitas Galatarum in quo?
4. 13. 4. Pauli. 4. 13. 4. 6. 7.

Ingenium Pauli prestant. 1. 13. 2.

Ingenium hereticorum. 4. 6. 8. 4. 13. 3.

Ingrati animi crimen. 2. 21. 71.
& 4. 3. 1. Nota 1. 4. 3. 8. 2. 21. 78.

Ingratissimus qui deserit bene
ficium. 2. 20. 77.

Ingrati animi delictum preven
tium. 1. 1. 163.

Inimicus active & passive. 4. 16. 2.

Inimicus iudicis Paulus, quod tolle
ret circumcisionem. 5. 11. 1.

Inimicus non debet censi, qui sine
face veradicit. 4. 16. 5.

Inimici nemini simus, quantum
in nobis est. 5. 20. 23.

Inimicus etiam subueniendum. 2. 10.
16.

Inimicus Crucis Christi. 6. 14. 3.

Inimicitie. 5. 15. 7. Opera carnis. 5. 20. 23.

Ind. 1. 1. 6

Quid significet? 4. 24. 2. Typus Chris
 ti. 3. 29. 3. & 3. 16. 16. Et libertatis. 9. 14.
 Filius Dei adumbrat. 4. 23. 3. & 4. 30. 3.
 Isaac hereditas. 4. 30. 15.
 S. Iudon regula. 6. 16. 17.
 Ismael filius Agar serus. 4. 22. 1. Natus
 viribus natura sine ullo miraculo. 4.
 23. 1. Maior natu quam Isaac. 4.
 29. 5. Cuius qualitates. 4. 30. 3. Repre
 sentavit seruos legis & peccati. 4. 23. 3.
 Ismaelis iurus quid prænunciaverit?
 4. 30. 10.
 Ismael deditur idolatria. 5. 21. 45.
 Ismaelita non obligati precepto cir
 cumcisionis, et si ab Abrahamo onen
 di. 5. 6. 27.
 Israel interpretation quid significet?
 6. 16. 11. Israel pro populo & regno. 5. 6. 3.
 Israel populus quomodo filius Dei? 4. 30. 10.
 Israel verus seu spiritualis. 6. 16. 9. & 1. 11. 11.
 Israel typus libertatis. 5. 1. 14.
 Israelita vocabantur venientes ad tu
 daismum ex gentibus. 4. 26. 20.
 Iudas iustus, cum electus est Apostolus.
 1. 1. 64. Traditionis arguitur prænoci
 a Christo. 2. 21. 95. Traditor antono
 matice, dicitur. 2. 21. 96. An fuerit
 consecratus episcopus. 1. 1. 34.
 Iudas & syllas apostoli nominantur
 1. 19. 13.
 Iuda Patriarcha promissum regnum,
 datum que Davidi ex ipsius tribu.
 2. 15. 6. Iudæa Iudæus. ^{1. 1. 11. 11.}
 1 Iudæa Syria pars. 1. 21. 11.
 2 Iudæus appellatur quibus Mosais
 legis professor. 2. 15. 6.
 3 Iudæorum mos fuit crucifigendi
 fontes. 3. 13. 23.
 4 Iudæi Moysen flectit sepultum a Deo.
 2. 14. 13.

4 Iudæis honor impensus in ordine re
 demptionis. 7. 14. 6.
 5 Iudæis Christiani numero plures.
 4. 27. 26.
 6 Iudæorum gloria proselyti. 6. 13. 2.
 7 Iudæorum funiculi. 5. 6. 35.
 8 Iudæorum Pascha. 5. 9. 2.
 9 Iudæorum fides qualis sub lege.
 3. 12. 24.
 10 Iudæorum & Christianorum status
 differentia. 9. 13. 20.
 11 Iudæorum benedictio. 3. 2. 6.
 12 Iudæorum superbia ex lege & affi
 ctio. 4. 25. 11.
 13 Iudæorum observationes. 4. 10. 2.
 14 Iudæi & Gentes sub elementis mun
 di seruietes. 4. 3. 27.
 15 Iudæi salva lege poterant re Chris
 to dare. 2. 19. 2.
 16 Iudæorum libertas usque ad infi
 mum gradum decidit. 4. 26. 14.
 17 Iudæi exclusi hereditate Abraha
 & legis tenaces. 4. 30. 16. Evangelii
 contrarij. 1. 9. 2. male affecti in Christianis.
 4. 29. 2.
 18 Iudæorum peccatum maius quam
 Pilati, sed Iudæa peccatum maxi
 mum omnium. 2. 21. 96.
 19 Iudæorum velamen cordis cecitas.
 5. 13. 27.
 20 Iudæorum ceremonia tolerata.
 2. 12. 9.
 21 Iudæi falsi fratres describuntur.
 2. 4. 2.
 22 Iudæorum querella pro suis ritibus.
 2. 12. 9.
 23 Iudæi quomodo vitabant perreccio
 nem. 6. 12. 3.

15. Iustificatus nemo sola notitia legis & absque fide. 3. 11. 7.
16. Iustificatio fidei innixa. 3. 6. 16.
17. Iustificari quærentes. manifestant se peccatores esse. 2. 17. 7.
18. Iustificat omnino ac vere fides. 2. 17. 13.
19. Iustificat sine lege fides. 2. 21. 63.
20. Iustificati typus Iosephus Patriarcha. 2. 19. 22.
21. A iustificatione excludenda glorificationis. 3. 6. 13.
- Iustitia 5. 6. 11.
1. Iustitia fidei seu evangelica. 3. 12. 43.
2. Iustitiam tollit lethalis culpa non fidem. 5. 6. 12.
3. Iustitia donanda per Christum, lex operibus implenda. 3. 12. 39.
4. Iustitiæ actus primus & potissimus. 3. 6. 2.] Iustitia habitus infusus. 3. 6. 11.
6. Iustitia legis, idest hominis; iustitia ex fide idest Dei. 3. 12. 38.
7. Iustitia legalis. 3. 6. 7.
8. Iustitia patrum antiquorum. 2. 16. 14.
9. Iustitia non est ex vi solius legis. 3. 12. 33.
10. Iustitia iudeorum nulla. 3. 12. 39.
11. Iustitia triplex. Falsa, imperfecta, Perfecta. 3. 11. 9.
12. Iustitia vera ex fide. 3. 12. 50.
13. Iustitia una tantum. 3. 12. 46.
14. Iustitia ex lege sine fide nulla. 3. 12. 50.
15. Iustitia ex vi solius legis non est. 3. 12. 33.
16. Iustitia sine Christo haberi nequit. nec lex observari. 3. 12. 39.
17. Iustitia in lege vel ex lege ^{h. homini} non implet iustitiam Dei. 3. 12. 51.
18. Iustitiam cui lex non dat? 3. 13. 56.
19. Iustitia ex fide promissionis, non est lege. 3. 13. 67.
20. Iustitia forma super naturalis, per quam vivit iustus spiritualiter. 21. 6.
21. Iustitia nostra initium à Deo. 4. 9. 5.
22. Ad iustitiam interiorum præparat actus fidei. 3. 6. 9.
23. Iustitiam non facit sola fides, sed simul charitas. 5. 6. 13.
24. Iustitia prima sine precedentibus operibus. 3. 6. 15.
25. Iustitia secunda ex operibus. 3. 6. 17.
26. De iustitia & prima & secunda explicantur testimonia Apostolorum Pauli & Iacobi. 3. 6. 13.
27. Iustitia Phinea. 3. 6. 17.
- Iustus
1. Iustus ex fide vivit. 3. 11. 16.
2. Iustus dicitur, qui vult esse. 3. 11. 12.
3. Iustus fide magis, quam carne substitit. 2. 20. 29.
4. Iusti opera mercede non carent. 2. 20. 22.
5. Iustus ut iustus non habet, ut onus, legem. 5. 13. 23. Nec reus pœne esse potest. ibid.
6. Iustus quæ ratione perfectus. 5. 22. 15.
7. Iustus aliquando timore pœna servat legem. 5. 13. 15.
8. Iusto non ponitur lex externa, sed in corde eius insculpta est naturalis. 5. 13. 26.
9. Iustus non facit omnia quæ vult, quia non facit quomodo vult. 5. 17. 13.
10. Iustus non omnia venialia peccata vitare potest, singula potest. 5. 17. 15.
11. Iustus facit, sed non perficit carnis concupiscentias. 5. 17. 19.
12. Iusti veteris testamenti, non per legem, sed per fidem. 3. 22. 9.

13. Iusti tempore legis, & si vi debeantur
serui, tamen filij erant. 4.1.6. & 4.27.50.

14. Iusti quouis tempore vixerint ad
nouum testamentum pertinebant.
4.27.45. Eiusque erant filij & si
in veteri mortui, pertinebant que ad
gratiam non ad literam legis. 4.27.
46.

15. Iusti omnes ab origine mundi
adoptionis filij. 4.27.43.

16. Iusti promissionis & gratie filij.
1.1.56. Reges. 5.1.11.
Υοδωγία, idest filiatio Christia
na. 4.7.6.11.

Iuuenes. 12. sacrificantes. 1.1.56

Iuuenes facti amoris caci ludibrium. 5.19.58.

Letha.

- 1. *Laetitia summa describitur.* 4. 27. 5.
- 2. *Laetitia affinis voluptatis.* 5. 2. 23.
- Laetitia inquit gula filii.* 5. 21. 39.
- Lamia Politiani.* 6. 4. 2.
- Lamina in capite summi sacerdotis.* 3. 1.
- 38. *Lapis angularis.* 1. 1. 194.
- Lapis offensionis.* 5. 11. 11.
- Lapis Galaxia.* 2. 21. 96.
- Lapis preciosus.* Apostolus. 1. 1. 44.
- Lascivia.* 5. 19. 5. *Lascivia dulcedo.* 6. 9. 7.
- Latio. + infra*
- Laudis retributio.* 1. 1. 10.
- Laudantium Deum Suavitas.* 1. 1. 112.
- Laudantur Galatae, ne cadant anima*
- 4. 15. 5.
- Laurea.**
- Laurea triplex Apostolorum.* 1. 1. 110.
- Laurea moysi.* 1. 1. 40.
- + *Latronum fracta crura quid symbo-*
- lice significet.* 5. 24. 17.

Legatio.

- Legatio Apostolorum describitur.* 1. 1.
- 89.
- Negatus.*
- Legatum eligere, et ei mandata dare.*
- Vnius Domini est.* 1. 11. 12. et 1. 12. 20.
- Legio quaedam Romana dicta fulgur-*
- atrix.* 2. 21. 59.
- Lenitas.**
- Lenitas in corrigendo.* 6. 1. 10. 11. 4. 12. 6.
- Lenitas Christi in adulteram.* 6. 1. 9.
- Lena. & Lenocium.* 5. 19. 57.
- Leones throni Salomonici.* 1. 1. 136.
- Leui patriarchae anni.* 3. 17. 55.

Lex

- 1. *Lex nulla praecipere potest contra*
- virtutis actus.* 5. 23. 94.
- 2. *Lex Platonis contra Veneficos.* 3. 5.
- 1. 50. *Lex natura cum obliuione obui-*
- solut.* 5. 13. 26.
- 3. *Lex Philippi II Hispaniarum Re-*
- gis contra abusum salutantium, et*
- appellantium ad habitis titulis hono-*
- ris.* 1. 2. 217.

- 4. *Lex dueli.* 5. 1. 8.
- 5. *Legem, vnus quisque, dum alium corrigit, sibi*
- ipse praescribit.* 6. 1. 12.
- 6. *Lex Tallonis.* 5. 15. 1.
- 7. *Leges dederunt mundo Sutor Piscator, et*
- Publicanus, quod fuit miraculum magnu*
- 1. 1. 104.
- 8. *Leges Apostolicas vis nulla irritas facere*
- potuit.* 1. 1. 116.
- 9. *Lex à legitimo domi- natore.* 5. 18. 27.
- 10. *Legis natura obligare.* 5. 18. 27.
- 11. *Lex perfecta libertatis Charitas, et Lex-*
- Regalis.* 5. 18. 27.
- 12. *Lex Christi, quae per excellentiam dicatur.*
- 6. 2. 4.
- 13. *Lex Dei, et Lex membrorum.* 5. 17. 11. 5.
- Mentis, et peccati. ibidem.*
- 14. *Lex peccati ex peccato venit, in peccatum*
- inducit, dominatur in membris.* 5. 17. 10.
- Alius subiectum.* 5. 17. 12. *Destructio.* 2.
- 19. 6.
- 15. *Sub lege esse quomodo intelligatur.* 1. 18.
- 14. et 5. 18. 20. *Sub lege non est, qui eam*
- seruat.* 5. 13. 14.
- 16. *Sub lege positus sine gratia non factor*
- est, sed auditor.* 5. 18. 18. 14.
- 17. *Sub lege non sunt, quibus lex terrori non-*
- est.* 5. 18. 13. *A lege quis liber.* 5. 18. 6.
- 18. *Sub lege, id est sub fomine, peccato.* 5. 18.
- 22.
- 19. *Sub lege quomodo fuit Christus.* 4. 4. 18.
- 20. *Legis cuiusuis tempore homo potest sal-*
- uari.* 3. 11. 18.
- 21. *Lex quicuis praeter fidem nequit sal-*
- uari.* 3. 11. 18.
- 22. *Legislatoris verbo, potius quam scripto,*
- obtemperandum.* 2. 19. 7.

23. Legis ratio, si fauet in nocenti, verba etiam illi congruunt. 3. 13. 30.
24. Lex sepeliendi in cruce mortui. 3. 13. 30.
25. Lex vniuersaliter pronunciata Christum comprehendit. 3. 13. 30.
26. Legis immunitas, quas ob causas. 5. 18. 5.
27. Legis nomine, et si Mosaiica notetur, tamen naturalis, et diuina etiam respicitur. 3. 13. 4. Lex tria. habet. obligat. dirigat. coarctat. 5. 18. 9.
28. Legis humanae regia cautio. 4. 7. 25.
29. Lex in statu innocentiae cur iusto posita. 5. 18. 25.
30. Lex dupliciter impleri potest. 5. 14. 12.
- Lex Mosaiica

1. Lex dupliciter dicitur, modo pressius per Pentateuco, modo latius pro toto veteri testamento. 4. 21. 3.
2. Lex diuina cur dicta Lex Moysis. 3. 20. 60.
3. Lex aliquando pro operibus legis. 3. 12. 4.
4. Legis utilitas, et finis. 3. 20. 61. Praecepta ibidem. Praecipua causa. 3. 19. 9. Incomium. 2. 21. 6. Vary effectus. 4. 25. 12. Occasio transgressionum augendarum, et cognoscendarum. 3. 19. 1. 10.
- Data ad evitanda quatuor mala ex peccato orta. 3. 19. 7. Insolenti populo data. 4. 28. 12. Iugum, et pondus grauissimum. 5. 1. 3. Nervus astringens populum Iudaicum. 4. 27. 44. Arguebat subditos seruili conditione. 4. 20. 11. In nomine litera, seu elementorum significata. 4. 3. 18. 10. 12.
5. Lex grauabat non iuuabat. 5. 18. 10. 17. Alapas iactabat, spiritum non praestabat. Ibid.

6. Sub lege nemo sine peccato. 3. 10. 12.
7. Legem Mosaicam nemo seruare potens. 3. 10. 11.
8. Legis prauaricatores mortem corporis incurrebant, imo et animae. 3. 12. 32.
9. Lex vetus, quam vitam promittebat. 3. 12. 29.
10. Legis observatio vitae temporali prodest. 3. 13. 5.
11. Legis seruatae praerium vitae temporalis. 3. 12. 30. 32. 34. 52. et bona corporis. 3. 12. 32.
12. Legis Mosaiicae serui cur alieni a regno caelorum. 4. 25. 12.
13. Lex cur iustitiam non daret. 3. 18. 56.
14. Legis sacrificia iustificare non poterant. 2. 21. 29.
15. Lex non Circumcisione, sed Charitate impletur. 5. 14. 1.
16. Legis sola notitia absque spiritu fidei nemo iustificatus. 3. 11. 7.
17. Ex lege non vita aeterna, sed aliunde petenda. 3. 12. 32.
18. Legem ex fide seruantes consequantur vitam aeternam. 3. 12. 33. 34.
19. Legis obseruatores, non ex vi legis, sed fidei, et gratiae vitam spiritualem obtinebant. 3. 12. 34.
20. Lex non est ex fide, quomodo intelligatur. 3. 12. 24. 47. Vera explicatio. 3. 12. 27.
21. Lex differt a fide. 3. 12. 24.
22. Lex ostendit peccatum, fides tollit. 2. 13. 14.
23. Lex opera intendit. 3. 12. 63.

Sed non dat ad ea auxiliu[m]. 3. 12. 27.
 24. Lex non mandat credenda, sed faci-
 enda. 3. 12. 25.
 25. Legis, et fidei discrimen notandum.
 3. 12. 49.
 26. Ex Lege temporalia, ex fide eterna
 promissa. 3. 12. 33. v. 3. 17. 13. hic.
 27. In Lege veteri sub figurat[ur] temporalium
 aeterna latebant. 3. 12. 33.
 28. Lex euangelica cum aeternis interda
 etiam temporalia promittit. 3. 12. 33.
 29. Legis opera alia moralia, alia cere-
 monialia. 2. 16. 16.
 30. Legis opera absque fide non iustifi-
 cant. 2. 16. 11. Iustificanti vero per
 fidem. 2. 16. 8.
 31. Legis opera non fiunt nisi a iustifica-
 to. 3. 12. 45.
 32. Lex non dat vitam, quam promittit,
 nisi viua fides in redemptorem acce-
 dat. 3. 13. 2. Lex et gratia differunt.
 5. 18. 19.
 33. Lex per fidem perficitur, et imple-
 tur. 3. 12. 48.
 34. Lex ex fide seruanda. 3. 12. 40.
 De Lege cum fide seruanda locutus
 Moses. 3. 12. 33.
 35. Legis, et gratiae status discrimen.
 5. 18. 17.
 36. Lex non nouit gratiam, sed exac-
 tionem. 3. 12. 26.
 37. Lex debitum exigit, promissio dat
 gratiam. 3. 18. 59.
 38. Legis debitum, et gratiae promissio-
 nis contraria, et repugnantia. 5. 18.
 59. A lege Mosi iustitiam quorundam ope-
 ram perdit, a dei amicitia cadit. 5. 4. 4.
 Alordane dixerunt ad Iona filium. 16. 1.
 39. Ex Lege minime, sed ex promissione
 hereditas obventura. 3. 18. 56.

40. Lex mutabilis, immutabilis promissio.
 12. 49.
 41. Lex Mosaiica minime sufficiens ad vni-
 versos populos Deo reconciliandos. 3. 20. 6.
 42. Lex ordinata ad euangelium. 1. 14. 9. et
 obseruata per illud ibidem.
 43. Lex preparabat homines ad Christum
 recipiendum. 3. 20. 6.
 44. Lex Verbi, idest Christi potestate seruab[il]ita
 3. 19. 36.
 45. Legis, et baptis mi discrimen. 1. 18. 17.
 46. Lex iusto onerosa non est. 5. 18. 23.
 Nec ipse reus legis, aut poena est. ibidem.
 47. Lex scripta non propter iustos, sed prop-
 ter in iustos posita est. 5. 18. 24. 5. 18. 24.
 48. Legalis populi insolentes mores. 3. 10. 11.
 49. Lex finita adueniente fide. 3. 25. 10.
 50. Lex pro certo tempore data, eo finito
 desijt. 2. 18. 15. Obscurata luce euangeli-
 j ut sydera ortu solis. 4. 9. 11.
 51. Lex desitura. 4. 25. 12. In Christo
 3. 19. 15.
 52. Lex non seruanda postquam terminum
 attingit, quem ipsemet sibi praescripse-
 rat. 2. 19. 4.
 53. Legis vita significatio futurorum, quibus
 iam praeventibus desijt, ac mortua est.
 2. 19. 6. 9. 14. 3. Lex antiquata cum
 ceremoniis castrae. 5. 4. 5.
 54. Lex cum suis operibus mortua. 2. 21. 73.
 55. Lex cum Christo in cruce exspirauit
 2. 19. 6.
 56. Legi mortuus homo, quando lex illi
 mortua. 2. 19. 20.
 57. Legi mori, et per Legem mori diuersa
 scunt. 2. 19. 11.
 58. Legem seruare non obligatur, qui et
 violata legis reus, iam mortuus est.
 2. 19. 5. Lex vetus non seruanda sed
 noua. 4. 26. 32.

59. Lex legi opposita. 2. 19. 19.
60. Lex veteri lex euangelica firmam dedit.
2. 19. 6. Lex veteri Christiani non est
posita. 5. 14. 2.
61. Lex veteri soluti, qui spiritum vite re-
ceperunt. 2. 19. 2.
62. Lex soluti Iudaei poterant libere se-
Christo tradere. 2. 19. 2.
63. Legem non valere post Christum, qui
bus nationibus ostentum sit. 2. 15. 3.
64. Legis ceremonia abrogata per nouum
testamentum. 2. 19. 17.
65. Lex veteri quo modo cessauit. 3. 18. 7.
66. Lex Moysis abrogata in morte Christi
2. 14. 34. Lex ableganda. 5. 25. 3.
67. Lex Moysis cessauit obligare, et utilis
esse in morte Christi. 2. 14. 19. Non
in instanti mortis, sed post aliquanta-
lum temporis, est opinio. 2. 14. 24.
68. Lex euangelica sancita, et promulga-
ta à Christo domino ante suam passio-
nem, non tamen voluit, ut obligaret
nisi post mortem. 2. 14. 21.
69. Lex noua promulgata solemniter die
Pentecostes inde que, et non antea ce-
pit obligare, est opinio. 2. 14. 24.
70. Lex decalogi nunquam cessauit. 3. 19. 15.
Lex christiana eam implet. 5. 14. 2. 3.
71. Legis ceremonia non fuerunt mortife-
rae, donec synagoga cum honore seque-
ta est. 2. 14. 23.
72. Legis ceremonia tolerata per spacium
fere quadraginta annorum. 2. 14. 23.
73. Legis abrogata typus ciuitas Hierico
sub anathemate euersa. 2. 18. 9.
74. Legis observationes non obligabant
Gentes ad Christum conuersas, nec illis
erant utiles. 2. 15. 1.
75. Lex Moysaica quid deberet arceri. 4.
31. 3. Lex uicium importabile. 5. 3. 4.

76. Legem antiquatam seruantes, prae-
uicatorum serant legis. 2. 19. 1.
77. Ad legem redeuntis se transgressores
ostendebant, qui reliquerunt. 2. 18. 2.
78. Legem sequentes mortuam, Legis
authorem deserabant. 1. 6. 5.
79. Lex Moysaica liberi Christiani, et
spirituales viri. 5. 18. 8.
Lex Moysaica in munita, quae ob causas. 5. 13. 5.
80. Lex, et peccato, qui liberi. 4. 31. 4.
Liber.
Liber vite. 5. 4. 3.
Liber signatus. 4. 24. 14.
Liber factus, non est, cur se seruum
facere velit. 5. 1. 5.
Liberalis. liberalis.
Liberalis etymon. 5. 22. 48.
1. Libertas duplex. 2. 4. 5. Libertas
2. Libertas propria, Civilis, Metaphorica
4. 22. 13. Libertas, quanta fiat. 5. 13. 1.
3. Libertas à lege necessaria per spiri-
tum charitatis. 5. 17. 1.
4. Libertatis civilis tres gradus. 1. 2. 3.
Respublica. 2. Regnum. 3. Tributa-
rij. 4. 20. 13.
5. Libertatis quo gradu ceciderint Iu-
dei, et ad quem. 4. 20. 14.
6. Libertas spiritualis, cuius typus
Sara. 4. 20. 15.
7. Libertas moralis, ibidem.
8. Libertas à iugo legis, à peccato, à demo-
ne. 5. 13. 4.
9. Libertas gratia, et gloria. 5. 13. 4.
10. Libertates tres. 4. 20. 24.
11. Libertas christiana. 5. 18. 27.
12. Libertas est conditio status fidelium,
Seruitus antiqui legalis. 5. 13. 2.
13. Libertatis status dignitas. 5. 13. 4.
14. Libertatis actio dilectio fraterna. 5.
13. 3.
15. Libertatis cautio. 5. 13. 6.

16. Libertatis licentia compescenda. s. 13. 7.
 17. Libertate Christiana non abutendum
 s. 13. 8. Libertas pro immunitate. s. 13. 4.
 18. Libertas quid. s. 13. 3.
 19. Libertatis modus. s. 13. 14.
 20. Libertas vera. s. 13. 19.
 Liberum arbitrium in dicatione. s. 2. 3.
 Libertinus vide Adoptare.
 Libertini haeretici. s. 18. 19.
 Liberum arbitrium. s. 17. 17.
 Libido mala seruis facit. 1. 4. 25.
 Libidinem vincendi nemo nocere
 potest. ibidem.
 Licentia in corrigendo. 3. 1. 3.
 Licentia in dicendo. 1. 8. 2.
 Ligna libani significant fidem vi
 uam. 1. 1. 54.
LINGUA.
 1. Lingua Apostolica impietatem vitat.
 1. 1. 101.
 2. Lingua Dei Spiritus Sanctus. 1. 1. 106.
 3. Lingua flammæ cur super Apos
 tolos apparuerint. 1. 1. 104.
 4. Linguarum genera. 1. 1. 97. Do
 num Apostolis datum. 1. 1. 98.
 Non esse donorum primum. 1. 1. 95.
 Linea. 6. 16. 4.
 Linum Ambestinum mirabilis na
 tura. s. 22. 4.
 Lippi. 3. 1. 5. Fatalis culpa, culpa.
 Literalis sensus multiplex in s. 5.
 3. 11. 18.
 Literæ annuæ ab Indis missæ per
 Societatis Jesu Patres. 1. 1. 100.
 Locus et tempus magnam vim
 habent in rebus agendis. s. 23. 88.
 Lacustarum monstra. 1. 1. 184.
 Loguacitas seu multiloquiū. gula phi. s. 21. 39.
 Loricæ sustinere sanctitas operum.
 1. 1. 107.

Lucifer. s. 26. 7. Lucerna virginis. s. 16. 35.
 Lucretia Romana. 3. 13. 41.
 Ludere varias habet acceptiones. 4. 30. 5.
 Ludus Ismaëlis quid præmonstrauerit. 4.
 30. 9.
 Luduicus Alcazar laudatus. s. 12. 23.
 et s. 22. 32.
 Lumen in oculis, et luminosi spiritus inde
 emissi. 3. 1. 47.
 Lumen rationis. 3. 1. 3. 9.
LUTHERUS.
 1. Lutherus refutatus. 12. 216.
 2. Lutherus peccati minister. 2. 18. 13.
 3. Lutheri hæresis exploditur. s. 6. 16.
 4. Lutheri hæreses duæ. 6. 5. 6.
 Lutherani ubi vocem amittant. 6. 8. 9.
LUX.
 Lux in medica lippis officit. 2. 14. 12. Lux
 in pedum. 4. 4. 36.
LUXURIA.
 1. Luxuria. s. 19. 5. 9. Nominatur aua
 ritia. s. 19. 8. Capitale vicium. s. 19. 9.
 2. Ex hac radice octo alia pullulant
 ibidem. Species eius primariæ sex. ibidem.
 3. Luxuria, et idolatria in vicem se iuuant,
 et sunt mutuæ causæ altera alterius.
 4. s. 20. 2. Luxuria occasio. s. 19. 55.
 5. Luxuriæ pars. M. b. s. 19. 47.
 MAXBOUMIA s. 22. 29.
 MAXBOLOYIA 3. 10. 10.
 Madianitæ meretrices. s. 12. 22.
 Magdalenæ Christo conuicti fixa. 2. 19. 36. =
 Magister bonus imitandus. 4. 18. 1.
 Magistri amor, imbecillitas discipulo
 rum. 4. 19. 2.
 Magistri spiritualis amor, nulli par
 cens labori. 4. 19. 31. Magister designati chri
 sti discipuli 1. 1. 66.
 Magnanimitas veritatem pluri facit
 quam opinionem. s. 20. 12.
 Mahometani Arabes ab Ismaële ori
 undi. s. 6. 3. Maldonatus v. Joann.
 Maledicere, Maledictio, Maledictum, Ma
 ledictus.

Loth. an excusandus ab ebrietate. s. 21.
 33.

1. Maledictionis nomine quid significetur? 3. 13. 37.
2. Maledictionis et peccati status. 3. 13. 20.
3. Maledictio cum morte coniuncta. 3. 13. 31.
4. Maledictio activa, et passiva. 3. 13. 37.
5. Maledictionis diuisio an necessaria? 3. 13. 44.
6. Maledictio Dei dicitur poena, qua Deus punit. 3. 13. 39. Temporali aeternam praesigillat. 3. 10. 8.
7. Maledicit Deus per Iudices. 3. 13. 24.
8. Maledictiones propheticæ sunt enumerationes futurorum. 5. 12. 10.
9. Maledictum est culpa, et maledictum poena. 3. 13. 4. et 3. 14. 4.
10. Maledictum omne peccatum, quod sequitur maledictum. 3. 14. 8.
11. Maledictum committitur peccatum. 3. 13. 34.
12. Maledictum includit peccatum, et poenam. 3. 13. 42.
13. Maledictio mors. 3. 13. 26.
14. Maledictus mortalis, seu moriens. 3. 13. 31.
15. Maledictum maledicto superatum, et extirpandum. 3. 13. 5.
16. Maledictum vniuersaliter intelligendum. 3. 13. 20.
17. Maledicto suspensionis ian Christus comprehensus? 3. 13. 22.
18. Maledictum suscepit Christus subiens mortem. 3. 13. 31.
19. Maledictum, non maledictus, cur dicatur Christus factus? 3. 13. 30.
20. Maledictum idem, à quo nos redemit Christus, et quod ipse suscepit. 3. 13. 40.
21. A maledicto vniuersali protoplasti redemit nos Christus, cuius pars maledictum legis Moisaice. 3. 13. 40.

22. Maledicta non seruantibus legem Moisi proposita. 3. 10. 9. Non timenda non seruantibus, vt pote à Christo sublata. 3. 13. 1. et 3. 14. 1.

23. Maledictum si delibus non timendum. 3. 10. 2. Malitia humana mentis adeo augeatur, vt presentibus gaudeat, futura despiciat. 1. 4. 7.

Malum corporis, aut fortune optare licet pro maiori bono. 5. 12. 14. Malum temporale pro bono multo rum spirituali optare licitum est. 5. 12. 15.

Malum infligendum à Deo, vel à Iudice improbis optare possumus. 5. 12. 15.

Malum aeternum paucis obstinatis, vt multi saluificent optabile est ex Anselmo. 5. 12. 15.

Malum dupliciter, culpa, et poena. 1. 4. 20. à quibus eripuit nos Christus. 1. 4. 21. A mali culpa statim. 1. 4. 22.

Malum pro primo symbolum amoris. 2. 21. 85.

Mandata seruanti datur sapientia. 5. 17. 7.

Mandatum

Manna symbolum aequalitatis, et elemosina. 6. 6. 1.

Manassus. 4. 27. 17.

Manichæi de seculo opinio. 1. 4. 18.

1. Mansuetudo. 1. 1. 26.

2. Mansuetudinis legimon. 5. 23. 53.

3. Mansuetudinis descriptiones duæ. 5. 23. 52-53.

4. Mansuetudo regis facit. 5. 123. 55.

Mansuetudo amena solitudini similis. 5. 23. 56.

1. Mater christianorum celestis patria. 4. 26. 16.
2. Mater an Sara dicatur nostra, an Ierusalem
superna, an vtraque. 4. 26. 31. 5. 4
3. Matrem se agnuit Ierusalem celestis in
Christi natali, et angelica voce congratu-
lata est Deo. 4. 27. 55. 11. 4. 4
- Matrimonij institutio, et laus. 6. 8. 6.
- Mathematici (quos vocant Hispani
Alca figurati) reprehensi. 4. 10. 1. 11. 11
- Matthias Apostolus. 1. 1. 142.
- Maximus ambiciosus proditor S. Gregorij
Nepos. 1. 1. 181. Martyrium
1. Martyrij descriptio. 1. 1. 40. Præceptum
quando obliget. ibidem. Vaticinium ibid.
Laurea. 1. 1. 43.
2. Martyrium caput virtutum. 1. 1. 43. signi-
ficatum in ascensu purpureo feruli salo-
monici. 1. 1. 49.
3. Martyrium maxime præbat patientiam.
5. 22. 37.
4. Martyrium SS. Petri et Pauli in urbe.
1. 1. 135. Mediator
1. Mediator Christus. 3. 19. 28. ut homo
3. 19. 38.
2. Mediatoris manus potestas Christi ad
reconciliandos Deo legis transgressores.
3. 19. 29.
3. Mediator hominibus necessarius. 3. 19. 39.
4. Mediator inter dissidentes mediat. 3.
20. 36.
5. Mediator inter duos medius est. 3. 19. 41.
et Tertius nominatur. 3. 19. 39.
6. Mediatoris officium. 3. 19. 40.
7. Mediator optimus Deus homo. 3. 19. 41.
8. Mediator vniuersi populi nemo. 3. 19. 44.
9. Mediator duorum populorum Christus
inimica auferens, et in utilia. 3. 19. 44.

10. Mediatorum esse oportuit inter Deum
et homines. 3. 19. 41.
11. Mediator idoneus solus Christus Iesus.
3. 19. 42.
12. Mediator quomodo dicitur est Moyses?
3. 19. 30.
13. Mediator verus non Moyses, sed Christus.
3. 20. 53.
14. Mediator Christus secundum huma-
nitatem. 3. 17. 51. ¶ Moyses melch. c. 9.
v. 26. x. 9.
- Melchisedech. Rex, et sacerdos, fi-
lius Noe primogenitus. 1. 1. 37.
- Mendacij radix velle placere homi-
nibus. 1. 10. 5.
- Mendax habitum, et pronitatem
ad actum significat. 1. 10. 3.
- Merelaus, et Jason pecunia desacer-
dotio contendentes. 1. 1. 187.
- Mens seu ratio ab spiritu S. mota
dicitur spūs. 5. 16. 12. 34.
- Mercurius alis præditus. 1. 1. 107.
- Eius ala. 2. 2. 17. ¶ Meritum.
1. Meritum condignum. 3. 6. 15.
2. Merita Christi nos faciunt filios
Dei. 4. 7. 25.
3. Meritorum thesaurus idem, et Chri-
sti et sanctorum. 6. 14. 14.
4. Merita nostra excluduntur à præ-
destinatione ad gratiam. 1. 15. 2.
- Messis tempus. 6. 9. 5.
- Metalepsis. 3. 2. 14. et 5. 12. 7.
- Meta 933. ¶ Inuertre. 1. 7. 4.
- Metonymia. 3. 1. 29. et 5. 22. 50. et 1.
4. 17.
- Metonymia rei pro signo. 3. 21. 10. Sig-
ni pro re ibidem. et 3. 16. 11. Efficien-
tis pro effectu. 2. 17. 8.

Efficiens

Effectus pro causa 3. 23. 1. Consequen-
tis pro antecedente. 3. 19. 3. Scriptu-
ra pro authore. 3. 8. 1. Manus pro
scriptura, seu lingua pro locutione. hoc
est causa pro effectu. 3. 19. 25.

Metus, et spes quasi habentur optima
frem avertunt hominem a precipi-
tio culpa. 5. 10. 3.

Michaël princeps Ecclesie. 3. 19. 26.
Comitantibus angelorum myriadis
legem Moysi dedit. ibidem.

Michol. 4. 27. 17.

Militares maioris ordinis vulnera or-
tentant, ut fortitudinis argumenta
6. 27. 6. ^{Militarium status.}

Ministeria in Ecclesia, alia maiora,
minora alia. 1. 1. 93.

Miraculum aquae in Nuptijs in vi-
num mutata explicatur de conver-
sione peccatoris. 4. 19. 23.

Miraculum aquae, quod in Hareb,
id est siccitate, fuit mirabile. 4.
25. 6.

Miracula in triplici differentia. 1.
1. 133.

Miraculorum cur alia maiora, alia
minora dicantur. 1. 1. 192.

Miraculorum varia appellationes,
ut virtutes, signa, portenta, prodi-
gia, ostenta, monstra. 1. 1. 133.

Miraculum novum, et singulare,
Mater virgo Dei filius homo. 4. 4. 5.

Misericonditia. 5. 25. 30.

1. Misericordia. 6. 9. 2. Neminem
excipit. 6. 10. 3. <sup>Misericordia in
una. c. 5. v. 22. n. 96.</sup>

2. Misericordia praemissa Patribus, pra-
munitata vatribus, decantata Sanctis.
6. 16. 19. <sup>Misericordi
viri.</sup>
Misericordia affluentia. 4. 4. 37.

3. Misericordia viri elogium. 6. 9. 5. V. moa. 5.

Missae de Natali Dni. 1. 1. 160.

Missio Apostolorum. 1. 1. 80. 112. 9. 7.

Missio Apostoli Pauli. 1. 1. 130.

Mitis, et Humilis, vel idem, vel individui
comites. 5. 23. 53. Mitis quasi mu-
tus. 5. 23. 52.

Mitis instar turris munitissima. 5. 23. 60.

Mitis cedit percutienti. 5. 23. 56.

Mitti quid sit quibus personis divinis
competit. 4. 4. 4. <sup>MMEXAVOMEVY non
detatigan. 6. 9. 4</sup>

Mysteria Trinitatis, et redemptionis. 1. 1.
111. ^{MIXAVAH DEBI MYSTERYUM. 3. 16. 19.}

Mysterium quindecim dierum Pauli apud
Petrum Ierosolymis. 1. 18. 5.

Modestia generalis. 5. 23. 87. Specia-
lis ibidem.

Modestiae partes sunt Humilitas, Clemen-
tia, mansuetudo, studiositas, Eutrapelia,
Pacitas, simplicitas. Ibidem.

Modestia pro ordinis conseruatione. 5.
23. 88.

Modestiae defectus sentitur facile, sicut
in lira fidibus dissonantia. 5. 23. 88.

Modestia efficit decorum in dictis, factis que,
et motu corporis. 5. 23. 89.

Modestiae, et continentiae discrimen. 5. 23. 81.

MOIXEIA Moechia omnem illicitum coi-
tum comprehendit. 5. 19. 13. Pro adul-
terio. 5. 19. 16.

Moguntinum Concilium. 1. 3. 37.

Mollities. 5. 19. 4. Eius species, seu mo-
di quinque. 5. 19. 11.

Monstrositas peccatum carnis. 5. 19. 4.

Mons Dei, id est valde editus. 4. 25. 6.

Montes excelsi religioni olim dicati
a Gentibus. Ibidem.

Monstra quae dicantur. 1. 183. 100. 111. 112.
 Morsus, et devoratio vitulae. 5. 25. 4.
 Mors appellatur peccatum. 3. 22. 35. 111.
 Mors corporis in iustis quasi transitus ad
 meliorem vitam. 1. 1. 170. ¶ Mors appetit, B.
 actuali proprio, et originali. 6. 1A. 41.
 Mortis subeunda mandatum Christus
 Sabuit. 1. 1. 40. Mort Christi voluntaria 2.
 19. 54.
 Morte duplici Christus nos liberavit. Ibid.
 Mors crucis olim turpissima. 3. 13. 45.
 In morte Christi legem cessasse probatur.
 3. 19. 16. Mortificatio. 4. 119. 100.
 Mortificatio dicitur crux. 5. 24. 6.
 Mortificatio voluptatum, carnis afflictio.
 5. 24. 14. ¶ Mortificationis descriptio.
 5. 24. 5. 9.
 Mortificatio illata. 5. 24. 15. Ab alijs
 libenter accepta. 5. 24. 15.
 Mortificatio voluntaria. 5. 24. 15. Cum
 mensura, et modo sit. 5. 24. 13. ¶ Carry
 mortificatio nil prodest sine mortificatione plus
 ¶ Mortuus mundo quis. 2. 19. 32. ¶ sionis. 5.
 24. 6.
 ¶ Motus primi praeventis rationem. 1. 17. 19.
 Moyses. 1. 1. 37. 62. Natum minor quam
 Aaron, et Rex. 1. 1. 73. Balbus, et rusticola
 1. 1. 101.
 Inter Apostolos Dei numerandus. 1. 1. 142.
 Typus Apostolice catus noui testamenti. 1.
 1. 101. Accusabit iudicos in iudicio. 1. 1. 113.
 Moyses, et lex eius quomodo ministravit pe
 ccato. 2. 17. 9.
 Moyses Dei, atque Hebraei populi mecha
 tor, non Christianorum, quibus facta est
 in Abrahamo promissio. 3. 20. 52.
 Moyses legem mundo dedit, Christus fi
 dem attulit. 3. 12. 48. Nominandus
 fuit in tradenda lege. 3. 19. 34. Dei autho
 ritati, et com modis prouidit iudaici po
 puli. 3. 20. 57. Non verus mediator, sed
 typus veri mediatoris. 3. 20. 42. Typus
 Christi. 3. 19. 35. Non poterat in lege dis
 pen sare. 3. 20. 60. Cuius vxor Aethiopsa
 2. 21. 30.

+ Mos vicius 5.
 21. 39
 + Morum non
 personaru
 dissensio fit.
 5. 20. 23.
 + Morum in
 tribu sepe
 endit eodem
 die. 3. 13. 21.

Mulier adultera. 6. 16.
 Mulieris etymon, et significatio.
 4. 4. 10. <sup>Mulier dicitur ex omni hunc vir
 illa prohibet, quod hanc respicit. 16. 9.</sup>
 Mulier cur virgo nominata. Ibid.
 Multiloquium. 5. 21. 37.
 Mundus et seculum. Basi
 Liscus.
 1. Mundi status ante Christi adven
 tum. 1. 1. 109. <sup>Mundi status ante adventum
 Christi.</sup>
 2. Mundus peccati reus. Ibid. Defal
 sa opinione iustitia delectus. Ibid.
 Dare coactus iudici Christo manus
 ibidem. <sup>Mundi figura Christi quomo
 do. 4. 3. 33. Humo Ibid.</sup>
 3. Mundus figura tragica. 1. 4. 29.
 4. Mundus plenus laqueis. 6. 1. 2.
 5. Mundi spiritus superbit, invidet,
 irascitur. 5. 26. 3. <sup>Mundi in hunc hunc qua
 4. 3. 39.</sup>
 6. Mundi Leges exclusae. 6. 2. 7.
 7. Mundus tripliciter dicitur. 6. 14. 27.
 8. Mundus proprie significat rerum
 creaturarum vniuersitatem. Ibid.
 9. Mundi etymon. Ibidem.
 10. Mundi nomine quid intelligendum
 exactius explicatur. 6. 14. 27. 28.
 In mundo triplex genus rerum,
 quarum appetitu homo ducitur.
 6. 14. 30. 31.
 11. Mundus quibus ex affectibus cons
 ret. Ibidem.
 12. Mundus oppositus Deo. 6. 14. 27.
 13. Mundus quibus armis vincatur.
 6. 14. 33. 34. <sup>Cur dicitur malus,
 ac malignus. 6. 14. 32.</sup>
 14. Mundi inanitas. 6. 14. 34. Elemen
 ta. 4. 3. 9.
 15. Mundi salus cur dicitur a Paulo
 crucifixus. 6. 14. 27.
 16. Mundi debellator in cruce, irritus,
 mortuus, ostentatus. 6. 14. 22.

+ non pr
 da atq
 h.

Obiurgandi modus prudens. 5. 13. 17.
 Obsecro pro intersectionis affectu. 4. 12. 8.
 Observationes Judaeorum. 4. 10. 2. Superstitiosa. 4. 10. 3.
 Observatio dierum festorum. 4. 10. 4.
 Obseruo, quam vim habeat. 4. 10. 3.
 Obstetrices Aegypti. 2. 14. 32.
 Occupatio Rhetorica. 1. 8. 1. et 4. 17.
 2. et 4. 20. 6. 14. ¶ Occupatio temporum
 licet utatur menti
 ab operibus. 5. 17. 20.
 Occupo, et Praeoccupo, qui differunt?
 6. 1. 2. 1.
 Ociium fugiendum. 5. 7. 12. Ociatur
 nemo in celo. 1. 1. 112.
 Octavus dies Christi resurrectionem
 significat. 4. 28. 3.
 Octonarius numerus. 1. 1. 100.
 Oculus pro re charissima, et valde
 necessaria. 4. 15. 7.
 Oculorum descriptio. 1. 1. 60.
 Oculis non nisi Ophthalmias in alios
 immitti. 3. 1. 59.
 Oculorum aspectum non fugimus, sed
 tactum, et halitum agrotantium. 3. 1. 59.
 Odium. 5. 21. 29. ^{30.} Dei contra peccatorem
 3. 13. 43.
 Oeconomus in domo Dei Moyses, in domo prin-
 cipis Aegypti Iosephus. 4. 2. 4.
 Oeconomi est domus gubernata, et rerum
 dispensatio. 4. 2. 4.
 Oeconomia dispensatio, et bona guber-
 natio. 2. 13. 10.
 Oeum. 1. 4. 14.
 Officium interpretis. 1. 1. 8. 9.
 Officium Legati. 1. 1. 81.
 Oleum v. unctio.
 Oleum quid significet in sacris. 1. 1. 77.
 Oleaginea corona in Ovatione, et triumpho
 quid innumerent. 1. 3. 42.

Olyve ramus quid. 5. 24. 7.
 Olyva Symbolum pacis. 1. 3. 37.
 Olyuae novellae indicant quatuor circum-
 stantias in actum communicantis con-
 currentes. 1. 3. 46.
 Olyuetum Spirituum Sanctorum, id est
 fidelium Eucharistiae mensae accu-
 bentium. 1. 3. 41.
 Olyphernes in manu Judithae peremptus.
 4. 4. 10.
 Ominatio, seu comminatio. 6. 16. 8.
 Onager quid faciat. 5. 26. 3.
 Onus. 6. 5. 1. portandum in iudicium.
 Ibidem. 8. P. Onera iniuriam portanda.
 5. 6. V. 2. 8. P.

Opera

1. Praecedentia fidem non justificant, subsequenter augent iustitiam. 2. 16. 11.
2. Laude digna an homo faciat. 6. 5. 6. 7.
3. Iusti mercede non carebunt. 2. 20. 22.
4. Ad opera bona praeter Christi gratiam requiritur studium proprium. 5. 10. 1.
5. Operum valor contra haereticos asseritur. 5. 6. 10. ¶ Opera diversorum conditio. 2. 20. 22. Operibus peccatis gaudet spiritus. 5. 17. 7.
6. Opera legis Carnales observantia. 3. 10. 3.
7. Opera legis non praestita maledictum afferebant. 3. 13. 1. et 3. 14. 1.
8. Praestita iustitiam ex se non afferebant. Ibidem.
9. Sine opere voluntas satis non est. 3. 10. 10. ¶ Opera labor praevadat completionem voluptatum. 5. 17. 7.
10. Opera carnis ipsa se produunt conscientia unius cuiusque ea manifestante. 5. 19. 2. quibus sint manifesta. ibidem. quae dicantur. 5. 19. 3. Cuius sigillatim numerentur. ibidem.
11. Opera carnis dicuntur etiam peccata spiritualia. ibidem. Eorum numerus et ordo. 5. 71. 40.

- 12. Opera carnis car pluraliter, fructus Spiritus singulariter. s. 22. 3.
- 13. Opera carnis præter intentionem, fructus Spiritus expectati. s. 22. 3. illa quæ si carnis ramenta. Ibidem. Et quasi a laboris vicia contra naturam. Hi supra naturam, sed nature congruentes. s. 22. 4. illa noxia, hi utiles. s. 22. 5. illa amara, et caduca. Hi dulces, et permanentes. s. 22. 6. illa operosa, et graua. Hi faciles, et delectabiles. s. 22. 7. illa exteriora, et mundana. Hi spirituales, et supra mundani. Ibid.
- 14. Opera carnis cogitatione perfici possunt, fructus Spiritus etiam exterius apparere. s. 22. 8.
- 15. Opera carnis lex peccati effundit, fructus Spiritus lex spiritus procreat. s. 22. 8.
- 16. Opera carnis extrinsecus adveniunt, fructus Spiritus perficiunt mentem. Ibid.
- 17. Opera carnis, et fructus Spiritus quid pariant? b. 8. 4. Opera Christiani spiritualia. s. 23. 1.
- 18. Opera malorum messis. b. 8. 8.
- 19. Opera indicant spiritum. s. 23. 1.
- 20. Opus suum sit cuique speculum, ut se agnoscat. b. 4. 2. Opus abudantia. 3. 3. 10.
- Oportunitas non spernenda. b. 20. 1.
- Optatio Rhetorica. s. 12. 11. et 4. 20. 2.
- 12. Optatio malum haurit. s. 12. 11. b. 1. 1. 1. 1.
- Optatio prophetica. b. 16. 8.

Oraculum.

- 1. Propheticum de domino nostro Iesu Christo. 4. 26. 1129.
- 2. Oracula prophetica, quos sanctos viros. nudi testamenti prædixerint. 4. 1. 11.
- 3. Oraculis prophetis claros non multos accepimus. Ibidem. 1. 1. 11.

Orare. oratio.

- 1. Orare oportet, et simul operari. s. 10. 1.
- 2. Oratoris sacri prudentia. s. 26. 2.
- 3. Oratio Rhetorica differt ab Epistola. 1. 1. 8.
- 4. Oratio mittis. s. 23. 53.
- 5. Oratio quando necessaria. 1. 1. 63.
- 6. Orationis vigilans cura. 1. 1. 64. Orantibus quæ promissa. 1. 1. 98.
- 7. Orationem excitat metus aduersariis carnis, ne nos vincat. s. 17. 7. Orando pernoctat Chry. 1. 1. 63.

Ordo.

Ordinis sacramentum cur inter Missa solemnia celebretur. 1. 1. 78. Nemini nisi SS^{us} reuelat. p. i. collat. 1. 1. 128. Ordinem episcopalem omnes à Christo Apostolos suscepisse probabilior est opinio. 1. 1. 84.

Ordo in rebus quid sit. 1. 3. 12. Ordinis an sit ratio habenda in vicijs numerandis. s. 19. 7. Οργυι ΑΧοιος, ira affectus diuersi. s. 20. 26.

Orogodicio, Claudico, quam vim habeat. 2. 14. 11. Originalis peccati poena. Inobedientia appetitus, et sensualitas. s. 17. 11.

Ostenta quæ dicantur. 1. 1. 133. Ostianus idem, et Cæle christica. b. 6. 4. Ostiarij piscatorum Reges, in honorem Apostolorum redundat. 1. 1. 116. Oulica Christi duo. Præter tertium. 4. 27. 16. Oues Apostoli. 1. 1. 50.

Ouas Rex lepra percussus ob ambitionem. 1. 1. 185.

Pædagogus, idest pueros agens, et ducens. 3. 26. 2. Pædagogus non est opus adultis filijs. 3. 26. 1.

UILETO DUATO
 Paedagogia legis officium. 3. 24. 17.
 Pallas ludus potentia. 4. 30. 4.
 Pallas puer a verbo peritudo. Ibid.
 Palamnei Palamvai. 3. 4. 49. 50.
 Vicebantur quasi manuum opere
 exitiosi. 3. 1. 62.
 Palatinus mons. 1. 1. 104.
 Palium saulis scissum quid signifi-
 ficant. 1. 1. 26.
 Palingenesia Pythagora quomodo
 interpretari queat. 2. 19. 6.
 Palma victoria signum. 2. 21. 85.
 Palmam crucis Christus ascendit.
 Ibidem.
 Panoplia. Πανοπλία omnis armatu-
 ra. 1. 1. 107.
 Papa visitatus ex more antiquo ab
 Episcopis. 1. 18. 3.
 Parabola decem virginum. 1. 2. 114.
 Pharisei, et Publicani. 2. 25. 8. et 6. 3. 4.
 Parabolici sermonis consuetudo. 3.
 11. 17.
 Paradisi fons, et eius utilitas, et ne-
 cessitas. 1. 1. 70.
 Parmeniani haeretici. 9. 17. 3.
 Parrhesia Rhetorica, id est licentia.
 5. 12. 7.
 Paremia Παροιμία. 2. 118. 7.
 Parachis, et Plebani qui sunt. 1. 1. 96.
 Parturio. 4. 20. 16. Partus felicitas.
 Partus Ceruarum. 4. 19. 16.
 Parauit qui sunt intelligendi. 4. 3. 7.
 Pascha Judiciorum. 5. 19.

Passio v. Chr. 32.

1. Passio Christi smaragda significata. 2. 21. 79.
2. Passiones februra indicabant pati-
entem esse deum. Ibidem.

3. Passio Christi cogitatio, et meditatio mirabi-
lia operatur. Ibidem. Dissipat fadas mentis
imagines, diuitijs veris animos auget,
Floquendi, et persuadendi vim tribuit. Ibid.
4. Passio Christi tentationum antidotum est.
2. 21. 87. Est vita nostra, et mortis des-
tructio. 3. 1. 19. Sola potens ad tollenda
peccata, oblatio praeterca nulla. 2. 21. 89.
5. In passione potentia Christi ostensa. 2. 21.
79. Amor maxime splendet, et roborat
spem nostram. 2. 21. 80. Non nisi in
passione Christi invenitur resectio, et
allevatio afflictionum. Ibidem.
6. Ex passione Christi opera nostra pia vim
acquirunt. 2. 21. 88.
7. In passione humanitas Christi
similis equo generoso, qui regentem vehit
amore. 2. 21. 89.
8. Passio Christi necessaria ad sacramen-
talia, et alia bona opera, sine qua pe-
ccatum, aut nihil proderunt. 2. 21. 88.
9. Passio Christi causa diuinam bonae
placitum. 1. 4. 8.
10. Passiones in deo non sunt, sed quasi pas-
sionum effectus. 3. 13.
11. Pastor
Pastores in ecclesia qui sunt. 1. 1. 29. 95. 98.
Pastoris imperium pascere, et ouium
utilitatem querere. 1. 1. 189.
12. Pater. 4. 6. 4.
Pater quando oppositum comparatur
bus personis. 1. 4. 110.
Pater vult eadem relecta, creatura, et
adoptionis. 1. 4. 111. 112. 113. 114.
Pater nomen in adoptione
peritum in salutatione. 1. 3. 9. Ubi
queritur an sit essentialis, ad personam
le. 1. 3. 9.

Pater aqua tum vi ignem extinxit peccan-
tia, et luxuria. 1. 1. 105.

Patris, et filij aequalitas. 1. 3. 7.

Patris nomen praesertim auctoritatem. 1. 1.
160.

Patris potentia opera tribuuntur. 1. 1. 161.

Patris divinitas filio dominatio, cur attributa.
1. 3. 7.

Patris Dei symbola. 1. 1. 162.

Patris attribuitur, quod potentia est, Christo,
quod est meriti. 1. 3. 8.

Patris fortitudo indicata per indumentum
ex colore jaspidis, et Sardij. 1. 1. 162.

Patres antiqui odore, sancti noui testamenti
fructu partus virginis potiti. 1. 1. 69.

Patris ius. 4. 2. 5.

Pater vivit in filiis. 3. 8. 8.

Paternitatis universa initium a Deo Patre.
1. 15. 4. ¶ Paternus amor. 4. 19. 11. Digni-
tatis nescius. Ibid. 18.

~~Patris~~ familias commendatur. 5. 22. 29.

~~Patris~~ quasi ferreus thorax. 5. 22. 39. Patris
Patriarcha. 1. 1. 48. 69.

Patriarcharum sanctitas per Christum. 3.
19. 15. intellexerunt quae prophetarunt 3.
12. 33. Non solum lingua, sed vita pro-
phetae. 3. 12. 23. ¶ Patientia.

1. Patientia secum affert omnes virtutes. 1. 1.
132. ¶ Patientia Abraham v. Abraham.
¶ Patientia ex fide v. Fides.

1. Patientia quam necessaria. 6. 9. 3. Gra-
ce dicitur ὑπομονή, idest longa expectatio
5. 22. 35. Fructus spiritus. 5. 22. 29.

2. Eius officium, et descriptio ex Augustino.
5. 22. 30. Actus perfectissimus virtutis
infusa etiam inter Beatitudines numera-
tur, quasi actus doni spiritus sancti. 5. 22.
35. Continet etiam longanimitatem. 5. 22.
30. In tribulatione augetur. 5. 22. 40. Pa-
tribus familias commendatur. 5. 22. 33. Est quasi
ferreus thorax 5. 22. 39. Corona virtutum. 5. 22. 35. 36.

3. Per Patientiam crucis ad Christum imi-
tationem pirius ad gloriam. 1. 4. 21.

4. Patientia Praelatorum. 5. 22. 32.

5. Patientia Dei. 5. 22. 31.
Patrimonio Christi abutentes. 3. 1. 39.

Patronimica nomina. 1. 1. 137.

Paulidos virget, ut vincat, prudens dux.
4. 3. 1. 1. 1.

5. Paulinus episcopus Nolanus Ju-
dex apparuit. 1. 1. 114.

Paulus V. Papa. 1. 1. 120.

Paulus Apostolus. V. Aphus iudicium
Petri. Episcopi.

1. Pauli mater quae. 1. 15. 3. 4. 5.

2. De Pauli nomine varia opinio-
nes. 1. 1. 21. A Sergio Paulo ac-
ceptum. 1. 1. 22. A Deo impositum
1. 1. 23.

3. Pauli, et Sauli nominis interpreta-
tio. 1. 15. 6.

4. Pauli etymologia. 1. 1. 27.

5. Paulus quasi paruulus Quange-
licus. 1. 1. 26.

6. Pauli nominis elogium. 1. 1. 28.

7. Pauli laus. 1. 23. 2. et 1. 24. 2. et
2. 9. 8. Virtus varijs illustrata simi-
libus. 1. 14. 10.

8. Pauli dignitas, et auctoritas. 1. 1. 116.
et 1. 1. 137.

9. Pauli charitas ardentissima. 1. 1. 132.
Amor in Galatas ostensus. 4. 13. 2.

10. Pauli humilitas eximia. 1. 1. 11. 10. et
1. 24. 1. 1. Modestia. 1. 15. 7. et
1. 24. 2. et 1. 13. 7.

11. Pauli gratia in dicendo. 1. 1. 134.
Obedientia. 2. 1. 4.

12. Paulus non saeculi, sed Dei gloriam
intendit. 1. 1. 22. 1. 24. 2.

13. Pauli libertas Dei gloriam solum in
tuentis. 1. 10. 3.
14. Pauli Apostolatus author quomodo
significatur. 1. 1. 149.
15. Paulus cur per excellentiam vocatus
Apostolus. 1. 1. 130.
16. Pauli vocatio duplex. 1. 15. 10.
17. Paulum Apostolum creavit Pater,
Verbum, et Spiritus Sanctus. 1. 1. 146.
18. Pauli Apostolatus Legitimus in pri
mo gradu. 1. 1. 141. A Deo solum
immediate. 1. 1. 147.
19. Paulus subito euectus ad summum
fastigium. 1. 1. 140.
20. Paulus ad quod tertium columnas
sumptus. 1. 1. 139.
21. Pauli Apostoli obrectatores. 1. 1. 141.
22. Paulus defensus à calumnia incons
tantia. 1. 10. 2. Idem semper, et ubique
docet. 1. 8. 4.
23. Pauli inter Apostolos excellentia.
2. 6. 3. Spiritus, et miracula. 2. 7. 2.
24. Pauli constantia, et fortitudo. 2. 5. 6.
Prudentia. 2. 6. 2. Ars, et vis elo
quentiæ. 2. 11. 1. In sententijs, ^{non} in ver
bis, quorum ei minor cura. 2. 4. 4.
25. Paulus vas electionis admirabile.
1. 15. 6.
26. Paulus prophetat. 1. 12. 15. et 1. 8. 6.
et 5. 10. 4. ~~Paulus prophetat~~
~~et 5. 10. 4.~~
27. Paulo facta revelatio. 1. 12. 15.
Pauli extasis. 1. 12. 15. Spiritus pro
pheticus. 5. 10. 5.
28. Paulus non inferior ceteris Apos
tolis. 1. 11. 13.
29. Paulus, et Petrus equiparantur. 2.
7. 3. et 2. 8. 5. et 2. 11. 2.
30. Pauli primatus inter gentes. 2. 7. 3.
31. Paulus Gentibus, Petrus Iudæis designatus.
2. 9. 7. Vtrique non tam Iuris ditio, quam
patrocinium commissum. 2. 9. 8.
32. Paulus destinatus Gentibus cum etiam
Iudæis prædicarit. 2. 7. 4.
33. Paulo patrocinium Gentium quasi ex
munere datum. 2. 7. 4. Hoc ei incum
bebat. 2. 14. 11.
34. Pauli prudens cautio. 2. 18. 15. Prædican
tis doctrina certitudo. 2. 14. 13.
35. Paulus an exacto obiurgarit Petrum.
2. 14. 33.
36. Paulus unde commotus ad obiurgandum
Petrum. 2. 14. 13. An debuerit secreto
eum monere. 2. 14. 26.
37. Paulus Petri mentis ignarus non erat.
2. 14. 15. Obiurgando Petro Galatas
pungit. 2. 14. 13.
38. Paulus seruans ceremonias Iudæicas
2. 14. 26. Sine offensione facit Iudæo
rum. 2. 14. 27.
39. Paulus ostendit ritus Iudæicos non ne
cessarios. 2. 4. 6.
40. Paulus quomodo sub lege, et quasi sine
lege. 5. 18. 12.
41. Paulus personam induit prædicatoris,
et confessoris. 4. 19. 28. Sub persona
loquitur peccatoris. 2. 18. 5. In prima
persona de quouis loquitur homine. 2.
19. 3.
42. Pauli textus à calumnia defensus. 3. 13. 24.
43. Pauli consuetudo iterum dicendi, seu
explicandi, quæ minus explicitè dixit
rat. 5. 15. 1.
44. Paulus exemplo suo labentes reuo
cat. 4. 12. 1. Galatas allicit, et à iugo
legis revocat. 1. 14. 11.

45. Paulus Christi hostis. 1. 13. 1.

59. Pauli conuersio grandemiraculum

46. Pauli conuersatio. Ibidem

1. 21. 4.

47. Paulus quomodo persecutus Ecclesi

60. Quoto anno Xpi acciderit. 2. 1. 9. et

am. 1. 13. 6.

1. 17. 21.

48. Pauli Zelus, et conuersationis anti

61. Paulus in Dei praesentia. 1. 15. 7.

qua exaggeratio. 1. 13. et 14. 6.

62. Pauli typus Hieremias. Ibidem

49. Exemplum obseruatae legis. Ibidem. 7.

63. Pauli, et Hieremiae collatio. Ibid.

50. Conuersionis utilitas. 1. 14. 9.

64. Pauli typus Benjamin. 1. 1. 124. 137.

51. Feruor studij inter coetaneos. Ibid. 7.

65. Pauli Baptismus, et praedicatio, Elec

52. Persequentis scacuita ut Tigridis, ut Apri,

tio, et missio, et in epis copalem dig

ut Rhinocerontis. Ibid. 10.

nitatem euectio. 1. 1. 139.

53. Pauli ingenij praestantia. 1. 14. 2.

66. Paulus cur ascendit Ierosolymam

54. Studium legis, et profectus. Ibidem.

ex Damasco. 1. 18. 1.

55. Paulus literis excultus. 1. 13. 7.

67. Cur illi insidiatus est Rex Aretas.

56. Paulus Magistrum habuit Gamaliel

1. 17. 21.

lem. 1. 14. 11.

68. Paulus quoties post suam conuersio

57. Paulus vocatus. 1. 1. 61.

nem ascendit Ierosolymam. 2. 1. 5.

58. Pauli immutatio a Deo. 1. 13. 5.

69. Pauli ad concilium Ierosolymitanum
ascensus. 2. 1. 9.

70. Anfraxit idem ascensus cum Barnaba,
et Tito ex revelatione factus Jerosoly
mam. 2. 1. 6. *iq[ue] oratio oblong[ue]*
71. Duabus de causis factus est iste as
census. 2. 2. 1. *oratio oblong[ue]*
72. Quam fructum retulit ex hoc ascensu
2. 2. 12. *oratio oblong[ue]*
73. Paulo facta revelatio. 2. 2. 1. *oratio oblong[ue]*
74. Et quæ ista, et quoto anno Christi.
2. 2. 2. *oratio oblong[ue]*
75. Pauli doctrina principum ecclesie
testimonio comprobata. 2. 2. 12. *oratio oblong[ue]*
76. Dei providentia circa illam. *ibid.*
77. Pauli profectio in syriæ partes ab Je
rusalem. 1. 21. 1. *oratio oblong[ue]*
78. Prædicationis cursus. *ibid.*
79. Profectionis eius tropologia. 1. 21. 2. *oratio oblong[ue]*
80. Paulum petisse, et lustrasse Hispaniam
multorum opinio est. 2. 2. 16. *oratio oblong[ue]*
81. Paulus à vinculis Cesarem appel
lans Cesarea Romam venit. 2. 1. 5. *oratio oblong[ue]*
82. Paulus quo anno abiit in Arabiam.
1. 17. 22. *oratio oblong[ue]*
83. Et quas ob causas. 1. 17. 20. *oratio oblong[ue]*
84. Et quem fructum retulit. *ibid.* *oratio oblong[ue]*
85. Paulus ab arrogantia excusatus. 1. 16. 19. *oratio oblong[ue]*
86. Pauli Similitas cum auctoritate
coniuncta. 2. 2. 13. *oratio oblong[ue]*
87. Paulus quod est, et quod gestus est,
totum Deo tribuit. 1. 19. 4. *oratio oblong[ue]*
88. Paulus collatus cum alijs Aposto
lis, et Prophetis. 1. 19. 16. *oratio oblong[ue]*
89. Paulus præferitur Moysi dilatio
nis tenentudine. 4. 19. 13. *oratio oblong[ue]*
90. Pauli amor maior q̄ matris na
turalis. 4. 19. 14. *oratio oblong[ue]*
91. Paulus tamq̄ verus amata mentis
excessum patient. 2. 20. 24. *oratio oblong[ue]*
92. Paulus à viperata dicitur. 4. 14. 3. *oratio oblong[ue]*

93. Pauli affectus. 5. 7. 2. Variè commotus. 4. 19. 1.

94. Pauli eminentia inter Apostolos. 1. 1. 125.

95. Paulus diuini amoris flamma excitatus excaudit in hostes euangelij. 1. 9. 7.

96. Pauli Apostoli laudes quales, et quanta. 1. 1. 121. Testis Christi Resurrectionis. Ibid.

97. Ex paucis vnus, et proximus primo, seu aequalis. 1. 1. 122. Consors in munere Petro. 1. 1. 121. Petri, et Pauli nomine diploma Apostolica. 1. 1. 122.

98. Paulus, et Petrus duo singulares vni ones. 1. 1. 122.

99. Paulus quasi magister equitum Christiana militiae. 1. 1. 121. Petrus imperator. Ibid.

100. Paulus, et Petrus, et Domini Romae, et Principes Ecclesiae, eorumque stemata. 1. 1. 137.

101. Paulus cur dextram teneat in sigillo Apostolico. 1. 1. 124.

102. Paulus gladio occisus. 1. 1. 121. In decollatione miracula. 1. 1. 120. Martyrij praedia. 1. 1. 120.

103. Pauli labores. 4. 13. 3. Dolor capitis. 4. 13. 4.

104. Pauli infirmitas. 4. 13. 2.

105. Paulus instructus à domino Jesu Christo. 1. 1. 128. Quomodo reliquis praestat Apostolis. Ibid. Solum Christum dominum habuit magistrum, non alium. Ibid. et 1. 11. 14. 19.

106. Pauli missio. 1. 16. 18.

107. Pauli episcopatus qualis. 1. 1. 129.

108. Paulo cur non sit singularis assignata prouincia. 1. 1. 121.

109. Pauli Apostolatus vnde claruit. 1. 1. 167.

110. Paulus, et Barnabas quomodo vocati per spiritum Sanctum ad Apostolatum.

1. 1. 129. Consecrati episcopi. Ibidem.

111. Paulus, et Barnabas pondus euangelicae praedicationis sustinuerunt. 1. 1. 126.

112. Paulus, et Barnabas duae columnae in Salomonis templo. 1. 1. 126. Duo leones tenentes sedile throni Salomonici. 1. 1. 125. Ecclesiam ornarunt virtute, et sapientia. 1. 1. 126. Priuilegium vbi usque. 1. 1. 136.

113. Pauli egregia laus legatio per Christum. 6. 17. 4.

114. Paulus in gratia confirmatus. 1. 1. 131. Quae testimonia gratiae eius. Ibid. Protectio Dei erga eum. Ibid. Donorum vniuersitate decoratus. 1. 1. 132. Instar serpentis, et columbae prudens, ac simplex. 1. 1. 135. Cursus peregrinationis eius. Ibid. Cum victoria redijt debellatis gentibus. Ibid. Martyrij palma simul cum Petro in vrbe donatus. Ibid. Iudiciaria potestas, et triumphus. 1. 1. 136.

115. Pauli ministerio datus Spiritus Sanctus. 3. 5. 2. ¶ Pauli ministerium asseritur. 3. 5. 3.

116. Pauli ex seasis, et raptus. 1. 1. 137.

117. Pauli sigillum. 6. 18. 2.

118. Paulus à Galatis quam honoratus, et dilectus. 4. 15. 1.

119. Paulum vexat angelus Satanae. 4. 5. 3. et 1. 20. 4.

120. Paulus non sabuit quinque vultura, uti Franciscus. 6. 17. 8.

121. Paulus quasi trophaeum regium, portabat viticas, et signa passionum. 6. 17. 7.

122. Paulo cum mundo nihil comertij. 6. 14. 26.

123. Paulum sentire fingebant pseudo fratres, quod ipsi alijs suadebant. s. 11. 6.

124. Paulus non solum cum Christo cruci fixus, sed in ijs, quae passus est crucem sustinuit. Ibidem.

125. Paulus sub figura Israelitarum moritur, et resurgit. 6. 14. 4. 5.

Paulus Samosatenus. 4. 5. 29.

Paupertas Apostolorum. 1. 1. 39.

Pauperum cura Apostolica. 2. 10. 9.

11. 14.

Pauperum curam praesatis commendat exemplum Apostolorum. 2. 10. 14.

Pauperibus Christianis, in Palestina, et Jerusalem, unde provenit egestas. 2. 10. 11. Pauperes Ap. 1. 1. 39.

Pax.

1. Pax quid secundum Glossam. 1. 3. 4.

2. Pacis definitio ex Magistro. 1. 3. 6.

3. Pax quid. 1. 3. 19.

4. Pacis dulcedo. Ibidem.

5. Pacis elogium. Ibidem. Quantum bonum? Ibidem.

6. Pacem omnes volunt. Ibidem.

7. Pacis variae definitiones secundum diversitatem subiecti ex Aug. 1. 3. 21.

8. Pacem etiam ferae volunt. 1. 3. 20.

Ad pacem propensio naturae. Ibidem.

9. Pacis nomen varie explicatum. 1. 3. 24.

10. Pax vera Justorum. 1. 3. 20.

11. Pax iniquorum. Ibidem.

12. Pax quae nobis optanda. 1. 3. 22.

13. Pax quae nobis tenenda. 1. 3. 23.

14. Pro pace orandum. 1. 3. 22. id docet Hieremias, et monet, ut faciant captivi. 1. 3. 23.

15. Pax perfecta omne desiderium faciat. 1. 3. 4.

15. Pacem precatus Christus salutat discipulos post suam Resurrectionem. 1. 3. 5.

17. Pacis salutatio apud Hebraeos. 1. 3. 5.

18. Pax vera in haerita qualis. 1. 3. 23.

19. Pax vera quod bellum finiat. 1. 3. 11. 27.

20. Pax prophetica. 1. 3. 28.

21. Pax terrena, et caelestia attingens. 1. 3. 27.

22. Pax spiritualis, et caelestis, descripta per allegoriam temporalis. 1. 3. 29.

23. Pax obedientiae merces. 1. 3. 29.

24. Pax cum Deo, secum, et cum proximis. Ibidem.

25. Pax inchoata in terra, plenissima in patria caelesti. 1. 3. 29.

26. Pax in mente Justis, pedem figit. 1. 3. 30.

27. Pax semper duratura. 1. 3. 31.

28. Pacis dator Christus. Ibidem.

29. Pax Christi, et suorum insigne. Ibidem.

30. Pacis insigne gestant quicumque, et quicumque Christi sunt. Ibidem.

31. Pax discipulorum Christi tessera. Ibidem.

32. Pax nostra Christus, et idem pacis princeps, et author, vinculum, et symbolum. Ibidem.

33. Pax ex gratia. 1. 3. 32.

34. Pax perfecta aeterna. 1. 3. 33.

35. Pax duplex. Ibidem.

36. Pacem quam nobis Christus reliquit. 1. 3. 33.

37. Pacis, et gratiae definitio ex Dionysio Carthusiano. Ibidem.

38. Pacis, et gratiae nomine omnia optantur bona. Ibidem.

39. Pacis relicta à Christo variae sententiae. 1. 3. 34.

40. Pax, vel spiritus sanctus, vel reconciliatio cum Deo, vel mentis tranquillitas. Ibidem.

41. Pax duplex distinguenda Christi, et mundi. Ibidem.

42. Pacis salutatio omnium bonorum est appreciatio. Ibidem.

Pax et abundantia per Christum. 4. 4. 35.

- 43. *Pacis offerenda in Missa vsus hodiernus.* 1. 3. 37.
- 44. *Pacis in signum olea corona imponitur.* 1. 3. 38.
- 45. *Pax amor, aut amoris actus.* 1. 2. 45.
- 46. *Pacis ratio triplex, Temporis, Pectoris, Aeternitatis.* 1. 3. 45.
- 47. *Pax tertius fructus Spiritus in quo consistat.* 5. 22. 24.
- 48. *Pax bona.* Ibidem.
- 49. *Pacis defectu quot mala.* 5. 22. 25.
- 50. *Pax triumphans.* Ibidem.
- 51. *Pax ex Charitate.* Ibidem.
- 52. *Pacis author.* 5. 22. 27.
- 53. *Pax actus Charitatis.* Ibidem. et 6. 16. 15.
- 54. *Pacem quanti aestimauerint principes saeculi.* 5. 22. 27.
- 55. *Pax nullam admittit repugnantiam, si perfecta est.* 6. 16. 14.
- 56. *Pax vera.* 6. 16. 12.
- 57. *Pax aeterna.* 6. 16. 15.
- 58. *Pacis consequenda regula nulla melior cruce.* 6. 16. 15.
- 59. *Pacis, et misericordiae signum Iesus in cruce pendens.* 6. 14. 7.
- 60. *Pax Babilonica.* 6. 16. 12.
- 1. *Peccator nomen est habitum significans.*
¶ Peccator.
 2. 15. 5. ¶ Peccatoris incuria atq; desidia. 5. 1. 9.
¶ Vasana. 4. 9. 6.
- 2. *Peccator moritur intestatus, ac repentino aufertur interitu.* 4. 26. 24.
- 3. *Peccatoris Cibus.* 4. 26. 20. *Ministerium.* 4. 26. 21. *Labores.* 4. 26. 19. *Mors imparata.* 4. 26. 24. *Contractus irriti.* Ibidem. *Peccatoris ingum & paxa.* 5. 1. 7.
- 4. *Peccator regere caret.* 4. 26. 19. *Despectissimus.* 4. 26. 23. *Mancipium mul torum.* 3. 13. 10. *Eius status quasi empitij serui.* 3. 13. 19.

- 5. *Peccatori nulla est possessio.* 4. 26. 22.
- 6. *Peccatoris venditor, emptor, precium ipsum peccatum eius.* 3. 13. 19.
- 7. *Peccator infirmus velut abortiuus.* 4. 19. 6.
- 8. *Peccator quomodo vult bonum, et sequitur malum.* 5. 17. 16.
- 9. *Peccatoris typus.* 4. 26. 21.
- 10. *Peccatores omnes, et sub peccato conclusi.* 3. 22. 9.
- 11. *Peccatores dicuntur aliqui in statu euangelico, non vero sub peccato.* 3. 22. 9.
- 12. *¶ Peccator potest cum diuina gratia vincere, & iustus ex merito viuere.* 5. 17. 15.
¶ Peccatum.
- 1. *Peccatum, et eius venenum.* 6. 14. 42. *Crucifixum.* 6. 14. 49. *Alienum non inquinat nisi consentientem.* 6. 5. 3. *Eius macula reus facit parua aeterna.* 6. 14. 41.
- 2. *Peccata aliena tanquam propria, et maledictionem, ac mortem eis respondentem suscepit Christus.* 3. 13. 36.
- 3. *Peccati excusatio quando.* non admittit 6. 2. 7.
- 4. *Peccata proxima cum charitate portanda.* 6. 2. 2.
- 5. *Peccatorum ex semine corruptio.* 6. 8. 5.
- 6. *Peccati stipendium mors.* Ibidem. *Peccatum statim abolendum.* 3. 13. 29. *Peccator potest cum diuina gratia vincere, & iustus ex merito viuere.* Ibid. *Peccati corpus sepeliendum cum Christo.* Ibid. *Peccati mortali expertus Apoli, no Venialiy.* 2. 11. 2. 4. 5. 17. 15.
- 7. *Peccati uehustas.* 2. 19. 25. *Mors crux.* 2. 19. 25. *Onus, et grauitas.* 6. 2. 1.
- 8. *Peccati malitia quanta.* 2. 21. 9. 6. *Eius, non Deus, sed homo causa.* 6. 14. 32.
- 9. *Peccatum in statu euangelico non dominatur.* 5. 18. 18.
- 10. *Peccati expertes creaturas curoderit Deus.* 6. 14. 32.

11. Peccata iterantes. 2. 18. 17.

12. Peccati statum repetentes similes
Galatis stultè volentibus legi subdi.
4. 3. 15.

13. Peccatum ignorantia excusat, sci
entia auget. 4. 8. 4.

14. Peccati virus, ut reguli. 4. 26. 20.
Sub peccato qui dicantur, qui non.
3. 22. 9. Peccati virus Christi deorat
& absumit. 3. 1. 38 & 40.

15. Peccatum post iustitiam acceptam
iteratum non Christo, sed peccan
tis praua voluntati imputan
dum. 2. 17. 6.

16. Peccato qui exutus est, sub lege non
est. 5. 18. 21.

17. Peccatum qui admisit sub lege est. Ibid.

18. Peccatum inducitur quasi persona,
2. 17. 9. Peccatum seruos Charitatis fili
or facit. 4. 3. 13.

Wisw 1. suadeo cum accusatio. 1. 10. 1.
ad auris loquitur. Ibid.

WETIDA confido. Ibid.

WETOIDHOIS confidentia 5. 10. 2.

Pellicani amor in filios. 2. 20. 11.

Pes, quam vim habeat? 1. 1. 12. 144.
Et 5. 6. 17.

Perfectiores pauciores. 1. 1. 47.

Perfectorum raritas summa. 2. 20. 24.

Persequitur Christum persequens
ecclesiam, et fidem expugnat, qui
fideles. 1. 23. 1.

Persequitor instar fabri ferrarij. 5.
22. 40.

Persuerantia. 6. 9. 1. 2. Saulis
in bono gratia. 5. 1. 3.

Persuerantia a donum. 1. 1. 87. Eius
reuelatio facta Apostolis. 1. 1. 92.

Persona una in Christo duplicis
naturæ actus eliciebat. 1. 1. 62.

Persona acuphu no est in iudicio. 5. 10. 17.

Persona prima quando utitur Paulus. 4. 2. 1.
& 5. 25. 2. Personam magis iudicat. 5. 25. 2.
Pes.

Pedes affectionum coercendi per obedi
tiam. 1. 1. 167.

Pestis timidis citius adest. 3. 1. 18.

Petrus Apostolus, vide Paulus.
Potestas Apostolus.

~~Petri similitudo culpa carnis. 2. 13. 10.~~

1. Petrus Christi vicarius cum potestate or
dinaria semper duratura. 1. 1. 85.

2. Petri singularis creditur prerogatiua
ut solus ordinaretur episcopus à Christo.
1. 1. 84.

3. Petri fides non deficit. 6. 1. 15.

4. In Petro duplex potestas, et Apostoli, et
summi Pastoris. 1. 1. 85.

5. Petro inferiores Apostoli episcopali
~~itate~~ potestate ordinaria: Apostolica
id est, legationis extra ordinaria om
nes Apostoli pares. 1. 1. 85.

6. Petrum quas ob causas inuiserit Paulus. 1. 18. 2.

7. Petrus non fuit Ierosolymis sub fame Clau
diana. 2. 1. 8.

8. Petri peregrinatio ex urbe Roma, et erec
tio ecclesiarum in Africa. 2. 1. 9.

9. Petrus Iudgorum patronus. 2. 7. 4. Cur
medius nominetur inter Iacobum, et Io
annem. 2. 9. 2. An venerit Antiochi
am post Concilium Ierosolymis celebra
tum? 2. 11. 3.

10. Petri cathedra quando fuerit Antiochia.
Ibid. Et quis ei successerit? Ibid.

11. Petrus Apostolus nomine Cepha intelli
gitur, et non ullus alius ex discipulis. Ibid.

12. Petrus salutem Iudgorum consulabat. 2. 12. 8.
Et Iudæa de causa annuit Iudæis in ceremo
nijs legis. 2. 14. 12.

- 1. *Urus dispensatione, id est bona gubernatione usurpabat, ritus adhuc toleratos. 2. 14. 33.*
- 2. *Eius animus longe à iudicando. Ibid. Timuit merito iudicorum querellas. 2. 12. 9. Timor non mundanus. Ibid.*
- 13. *Petrum cur palam reprehenderit Paulus? 2. 14. 33.*
- 14. *De Petro exorta Gentium conversarum querelle. 2. 11. 7.*
- 15. *Petrus prouidit, suis iudicis. 2. 14. 26. Pro uidere Gentibus etiam debebat. 2. 14. 28. Forte etiam prae monuerat sui consilij Gen res. 2. 14. 26.*
- 16. *Petrus cur potius, quam Paulus reprehensibilis, dum seruiant ritus iudaeos. 2. 14. 33.*
- 17. *Petri mens bona, opus non malum. 2. 14. 12.*
- 18. *Petrus sciebat legem abrogatam, et ex quo tempore. Ibid.*
- 19. *Petrus à fide non potuit deficere. 2. 14. 31.*
- 20. *Peccatum si quod fecit non amplius quam veniale, aut materiale, ac verius nullum. 2. 11. 2.*
- 21. *Petri auctoritas magna, quam Barnabas, et alij fere omnes, sunt secuti. 2. 14. 31.*
- 22. *Petrum, et Paulum quomodo à culpa saluos facit Hieronymus. 2. 14. 26.*
- 23. *Petrum non caruisse omni culpa opinatur Augustinus. 2. 14. 27.*
- 24. *Petri maior circumspectio requisita. 2. 14. 29.*
- 25. *Petri consilij bonum, cautio minus solers. 2. 14. 36. Scandalum passiuum non substulit. 2. 14. 36.*
- 26. *Petri in aduertentia. 2. 14. 32.*
- 27. *Petri peccatum vel leuissimum, et cum merito. Ibidem.*
- 28. *Petri simulatio culpa caruit. 2. 13. 10.*
- 29. *Petrus non errabat, neque Barnabas, sed alij fideles. Neque pro illis, sed pro his facta. obiurgatio à Paulo. 2. 14. 30.*

- 30. *Petrum excusantem suo reprehensum à Paulo pro aliorum correctione. 1. 14. 33.*
- 31. *Petrus excusatur ab omni culpa. 2. 14. 35.*
- 32. *Petri notam si simulatio fuit, quam condescensio in re permissa. 2. 14. 33.*
- 33. *Petrus quando admodum dignus. 2. 14. 35. 11. 41.*
- 34. *Petri humilitas imitanda. 2. 14. 31.*
- 35. *Petri obiurgati silentium fidelium documentum fuit. 2. 14. 32.*
- 36. *Petrus, et Paulus in hac disensione uacui sunt culpa. 2. 14. 30.*
- 37. *Petrus in cruceem actus. 1. 1. 120.*
- Phario superbia, et fastus symbolum. 1. 1. 101.*
- Pharaonis pistor cuius typus. 2. 19. 35.*
- Phaëtonis casus. 1. 1. 179.*
- Pharisaeus quid significet. 1. 15. 9.*
- Pharisaei detrahentes de Christo. 5. 15. 15.*
- Pharisaeus in se confidens. 6. 3. 4.*
- Pharisaeorum secta. 1. 13. 3. Discipuli. 1. 1. 142.*
- Phasi non licebat incircumcisio. 9. 6. 26.*
- Phidias sculptor, et eius Minerva. 1. 1. 197.*
- Phiditia quid. 5. 21. 39.*
- Philippus. II. et III. Hispaniae reges. 4. 2. 5. Φιλοπικρία 5. 20. 27.*
- Philostratus. 3. 1. 49.*
- Philumela quae. 1. 8. 6.*
- Phinees sacerdos. 3. 6. 10. Fius iustitia. 15. 6. 17. Φοβος cordis. 5. 21. 36.*
- Φοστιον, onus. 6. 5. 1.*
- Photini haeresis. 1. 12. 18. et 9. 1. 19. et 4. 5. 29.*
- Φρεκαπαλαω seduco, fallo decupio. 6. 3. 3. Φυγαμα.*
- Piper, serui. 6. 10. 2. v. Christianus.*
- Piperi conflictus. 5. 17. 16.*
- Platus à Vitellio iudicatus. 2. 11. 5.*
- Pistor v. Pharao.*

Platonis dictum. 1. 60. et 5. 13. 9.

Placere in carne. 6. 12. 2.

Plabanus V. Pastor.

Plenitudo temporis. 4. 4. 32.

Plenitudo quid sit. 4. 4. 2. & Triplex ventis
menti. 4. 4. 38.

Pleonias mos. 1. 1. 32. 9. ΠΛΕΟΝΕΙΑ Ins. 5. 19. 8.

ΠΛΕΟΝΕΙΑ 1. auaritia voluptati. 5. 19. 8.

ΠΛΕΘΙΟΣ proximus. 5. 14. 11.

1. ΠΛΟΥΤΙΑ V. spūs. sanctus

Pena.

Vicitur maledictum, quia maledicti

Effectus. 3. 13. 88. Pena inferni. 5. 1. 9.

Pena comminatio. 5. 13. 23. V. Interfator

2. ΠΕΝΙΤΕΝΤΙΑ

Penitentia, et Penitens.

1. Penitentia. 4. 30. 10. Vnicum peccatoris remediū
3. 4. 8.

2. Penitentia non prodest ad peccata rede
untibus. 2. 18. 10. Nimia si est, exte
rior non est libera à reprehensione.
2. 19. 39.

3. Penitentia facit ut opera bona reui
uis cant. 3. 4. 8. Penit. fructus. 3. 4. 2.

4. Penitentia tempus definitur. 5. 13. 27.

5. Penitentiam agentes abque fructu
quibus representati figuris. 2. 19. 35.

6. Qui sine fructu regunt. Ibid. Qui tan
tis per agunt. 2. 19. 32.

7. Penitentium habitus. 5. 1. 8.

Polycletus

Polycleti statuarij signum pulcherri
mum. 6. 16. 6.

Polyphemus monoculus. 1. 1. 113.

Polytropon. ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΝ. 1. 10. 2.

Pompei tomulus. 4. 25. 3.

Pomum oblatum Eur. 6. 14. 33.

Ponderatio. 3. 1. 2.

ΠΟΝΗΡΟΣ. 1. 20. 5.

ΠΟΝΗΡΟΣ. 1. nequam ad culpam se
quentibus relatum. 1. 4. 12.

Pontifex

Pontifex summus succedit Petro in
munere vniuersalis Pastoris. 1. 1. 62.

Pontificis etymologia. 1. 1. 42. 9. Populi definitio
5. 20. 78.

Populus legalis seruilis conditionis. 4. 27. 39.

Populus euangelicus vocatus, ut filius ad Cyres
non haereditatem, eam nam cisitit. 4. 27. 40.

Populi noui creatio cui assimilatur. 4. 27. 41.
9. Ποσειδωνια formatio. 5. 19. 4.

Porta scelerata Romae, quae prius Carmenta
lis. 1. 14. 17.

Porta ingens quomodo ex vna margarita
fabricata. 1. 1. 45.

Portentum quid proprie. 1. 1. 97. 133.

Portenti viri. 1. 1. 58.

Porto, quae vim habet. 6. 2. 1.

Postulo quam vim habeat. 1. 1. 167.

Potentia ambitionis ostiolum. 1. 1. 185.

Potestas.

1. Timenda eius altitudo. 1. 1. 180. Pondus via
tolerandum. Ibid.

2. Potestas, et munus Apostolorum. 1. 1. 80. Du
plex in singulis Apostolis non separabilis
1. 1. 85.

3. Potestas creandi episcopos. Vbi que terrarum
Pontificis summi. 1. 1. 147.

4. Potestas Christi vniuersalis. 1. 1. 80. Redin
tegrata per resurrectionem. Ibid.

Præceptum.

1. Præcepta qui seruat inuitus, malit non ser
uare. 4. 3. 16. Præcepti moriendi pro fide. 1. 1. 40.

2. Præcepti vnius prauanicator. 5. 1. 45.

3. Præceptum diligendi proximum genus est,
singula præcepta species. 5. 14. 14.

Præcursor V. Apostolus. 5.

Prædicare.

Predicare non licet sine benedictione Apo
lica. 1. 17. 20. Nec sine ecclesiae testimonio
2. 2. 14.

Predicator quantum, et quandiu debet la
borare. 4. 19. 4.

Predicantes falsi. 5. 11. 12.

Predicationis Apostolica fructus. 1. 1. 60.

Præmium V. Apostolus.
Præmia liberaliter Deus reddet. 1. 1. 118.

Præmium exhibitio per X^m A. 4. 27. 8 pro
missorum. Ibid. Præmium dixerimen. 6. 3. 2.

Præmiorum placitas & alteritas. 6. 9. 4.

Quæ pro seruo. 3. 26. 3.

Quæ parvulis etiam informis fides paren-
tum profuit. 5. 6. 4.

Regna panium trium. 1. 1. 105.

Rulinaris, et cerorum in sacris significa-
tio. 6. 6. 4.

Rupilli est dominium hereditatis, non pater
ministranda. 4. 1. 3. 200.

Purgatorium. 6. 5. 2. 78. Quæ in eo sunt ani-
mae pertinent ad ecclesiam, et inuicem
suffragijs. ibidem.

Rusticinus omnia magna iudicat. 5. 2.
32.

Pyropus. V. Carbuncus.
ψευδοδαμοι falsifates. 2. 4. 1.
ψευδομασι 1. 20. 2.

Qualitas venenata. 3. 1. 57.

Rachel spūales R. matres figurat. 4. 19. 12.

Raptus luxuria species. 5. 19. 19.

Raptus spiritualis. 5. 19. 11. 11.

Rara quæque preciosa sunt, obuia passim
vilescent. 1. 1. 44.

Υ reag. amicus. 5. 14. 1.

Reatus peccati omnes tenuit. 3. 19. 3.

Reedificans non idem numero facit, quod
fuerat prius. 2. 18. 9.

Rector. V. Pastor.

Redemptio Christi quam potens, et copio-
sa. 3. 13. et 14. 4. eius necessitas. ibid. n. 3.

Precium. ibid. n. 3. Infiniti valoris. 2. 29. 9.

Redimere quid proprie sit. 3. 13. et 14.
4. 10.

Redimere, emere, liberare quomodo
differunt. 3. 13. 10. Regni Dei. 5. 21. 44.
V. Rex.

Regula.

1. Eius ætymologia. 6. 16. 4. Varie eius
diffinitiones. 6. 16. 5.

2. Regula pro doctrina, pro vitæ norma, pro
cruce. 6. 16. 2.

3. Regula norma perpendicularium, libella
diuina sicut architectura instrumenta.
6. 16. 4.

4. Regula in disciplinis ibidem.

5. Regula iuris. ibidem.

6. Regula religiosorum descriptiones. ibid. n. 7.

7. Regula s. Pacomij, s. Basilij, s. Benedicti,
s. Isidori, s. Fructuosi. ibidem.

8. Regula Lesbia adulatorum est. 6. 16. 2.

9. Regulares dici potest Christianos. 6. 16. 3.
Religiosus.

10. Religioso viro consilium vale. 6. 10. 5.

Religiosa paupertatis concilium. ibid.

Religiosorum discrimen, et distinctio. 6. 16. 6.

Religioso ab instituto deficere, quouis
modo reprehensibile. 3. 3. 1. 2.

Repetitio eiusdem rei cur fiat. 1. 9. 1.

Repetitionis vis. 5. 17. 7.

Reprehensio ubi culpa non est, vitæ
ta esse intelligitur. 2. 14. 29.

Reprehensibilem facit hominem etiam
sine culpa, vna circumstantia non præ-
visa. 2. 14. 37.

Reprehensio non est, quæ simulate fit.
2. 14. 29.

Repromissio. 3. 18. 57.

Reputo varia significat. 3. 12. 3.

Reputari, quam vim habet. 3. 6. 10.

Resurrectio. V. Christus. III.

1. Resurrectio Christi Deo tribuitur. 1. 1. 154.

2. Resurrectio Christi opus ~~trinitatis~~ Trinitatis.
1. 154.

3. Resurrectio potissimum argumentum
Trinitatis Christi. 1. 1. 29.

4. Resurrectio Christi nostram futuram
præ nunciat, spemque corroborat. 1.1. 169.
5. Resurrectionis Christi fides gignit fi-
dem resurrectionis ceterorum homi-
num. Ibid.
6. Resurrectio nostra quo symbolo decla-
rata? Ibidem.
7. Resurrectionis Christi virtute nos re-
surgemus. 1.1. 171.
8. Resurget ecclesia cum suo capite Christo. Ibid.
9. Resurrectio Christi exemplar nove vite
nostre, et resurrectionis future. Ibid.
10. Resurrectio Christi, et fundamentum, et
sigillum, et apex fidei catholica. 1.1. 174.
11. Resurrectio Christi necessaria ex suppo-
sitione propter quatuor causas. 1.1. 175.
Cur tam festiva? Ibid. Cur sigillo com-
parata? Ibidem.
12. Resurrectionis Christi triumphalis appa-
ratus. 1.1. 191.
13. Resurrectionis Christi symbola Sax-
dius, et Leo. 1.1. 191. 193.
14. Resurrectionis dominice dies. Cur dicitur
singulariter factus à Deo? 1.1. 195. Om-
nium dierum celeberrimus. Ibidem.
Fecit eum sol iustitia. 1.1. 196. Mater
dierum. 1.1. 198. Quomodo celebrandus.
1.1. 199.
15. Resurrectioni Christi omnis dominicus dies
dicatus est. Ibid.
16. Resurrectionis dominice dies represen-
tat diem universalis resurrectionis
que erit dominica. 1.1. 198.
17. Resurrectio Christi opus Dei solius. 1.1. 195.
nullo modo impediri potest. 3. 13. 28.
18. Resurrectionis Christi factamentio in sa-
lutatione ob quatuor causas. 1.1. 153.
19. Resurrectionis memoranda, quod Pauli con-
siliium. 1.1. 168.
- Revelatio
Tribuitur Patri quasi opus potentie. 1.16. 17.
interius, et exterius facta. Ibidem.
Revelatus Paulo Christus perfectius quam
alijs, quibus ipse evangelizabat. Ibidem.
- Rex. 2. 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.
- Sacrificulus. 1.1. 37.
- Rex, et si filius, tamen decentius dicitur pater
Civitatis. 4. 27. 56.
- Regum benevolentia quid valeat. 4. 7. 27.
- Reges congratulantur Mariae Dei paræ
quasi primus manipulus primitiarum
gentium. 4. 27. 58.
- Reges Abrahamidae. 3. 16. 20.
- Regnum Dei. 1. 21. 4. Prædicavit Iudas
et Joannes baptista. Ibidem.
- Regnum celorum Margaritum summi
preij. 1.1. 45. Pro eo omnia expenden-
da. Ibidem.
- Regale ius, et potentia. 1.1. 118.
- Regalis potestas an augeri valeat. Ibidem.
- Rhetorici tropi ad literalem sensum scrip-
turae sacre pertinent. 4. 24. 5.
- Rhinoceros. 2. 19. 32.
- Ritus Iudæi quatenus permissi? 2. 14. 34.
- Ritus legis superstitiosi. 5. 13. 22.
- Rixa differt à contentione, à odio, à bello,
à seditione, à dissensione. 5. 20. 27.
- Rixa causa. Ibidem.
- Roma caput orbis, arx imperij à Petro
debellata. 1.1. 102.
- Roma Ethnica nomine Babilonis inte-
lecta. 1.1. 103.
- Romana Constantinus imperator reliquit
Sedi Apostolicæ. 1.1. 103.

Ploma immutatio. 1. 104
 Romanorum scelus gloriae inanis cupiditate. 5. 26. 8.
 Romulus filius Martis. 4. 7. 22.
 Ruben delinquens. 5. 21. 45.
 Rupes auicula. 3. 1. 51.

S

Sacerdos.

1. Apud Gentiles erat Rex. 1. 1. 73. Mediator inter Deum, et homines. 1. 1. 77.
2. Sacerdotis Elymon. 1. 1. 74. Elogium. 1. 1. 75.
3. Sacerdotum veteris, et noui Testamenti differentia. 1. 1. 73.
4. Sacerdotes euangelici status quantum Aaronicis, et Leuiticis praesent. 1. 1. 73.
5. Sacerdotum noui testamenti excellentia. 1. 1. 74.
6. Sacerdotum dignitatis origo ex tribus petenda. 1. 1. 72.
7. Sacerdotum dignitas ex fine. 1. 1. 73.
8. Sacerdotibus communicata potestas remittendi peccata. 1. 1. 73.
9. Sacerdotum alij presbiteri, alij episcopi. 1. 1. 79. In episcopo plena, et perfecta potestas. 1. 1. 79.
10. Sacerdotem Character, et gratia exornant. 1. 1. 75.
11. Sacerdos qualis. 1. 1. 64. Angelus est. 1. 1. 75. et 1. 8. 5.
12. Sacerdotum authoritas, et officia. 1. 1. 85.
13. Sacerdotis, seu Presbiteri, et episcopi ordo in eodem subiecto vnus numero. 1. 1. 83.
14. Sacerdotibus competit praedicatio. 1. 1. 163.
15. Sacerdotum principes. 1. 1. 76.
16. Sacerdotes euangelici quomodo facti Deo ministri. 1. 1. 78. Cur cum verbis sacris sepe locuti. 1. 1. 75. Quomodo in celo suo fungantur munere. Ibidem.

17. Sacerdotes primi Apostoli perfectionem integram receperunt. 1. 1. 82.
18. Sacerdotij Apostolici quanta sit dignitas. 1. 1. 78.
19. Sacerdotij dignitas expenditur. 1. 1. 76. Carmelo monti confertur in sublimitate. 1. 1. 75.
20. Ad Sacerdotes adhortatio. 3. 1. 36. Sacramenta ecclesiae septem. 2. 21. 87. Fontes gratiae, instrumenta salutis aeternae. Ibidem. habent virtutem ex Christi passione. Ibidem. Sacramenta ecclesiae continent, et dant gratiam. 4. 9. 10. Veteris legis erant infirma, et egera elementa. Ibidem. N. 6. et seq. 1. 3. 12. 5. Sacrificium. 2. 20. 52. Fius essentia in mactatione victimae. Ibidem. Sanctum efficit solus Deus. 1. 1. 74. Sacrilegium est adulterium spirituale. 5. 19. 11. Sada. 3. 16. 18. et 4. 9. 6. SACULUM. 1. 4. 14. Eius aetymologia. Ibidem. 2. Saeculum multiplex acceptio ex Damasceno. 1. 4. 15. 3. Saeculum continet omnes durationes. 1. 4. 16. 4. Saeculum saeculi, et saecula saeculorum. Ibidem. 5. Saeculi saeculorum serpens hieroglyphicum. Ibidem. 6. Saeculum saeculi quid significet. 1. 5. 12. 7. Saeculum praevia. 1. 4. 7. 8. Saeculum praesens oppositionem futurae aeternitati. Ibidem. 9. Saeculum malum cur dicatur. 1. 4. 17. De saeculo liberari quid sit. 1. 4. 18. 10. Saeculum, et mundus quae differunt. 1. 4. 19.

11. Saeculi ex nequitia eripiendi meritis Christi. 1. 4. 21. *si quis non fuerit sicut ille...*

12. Saeculi nequitia, et labores omnes constringunt. Ibidem. Ex his malis non eripiendi plene usque ad fratem vitam. Ibidem.

13. Saeculum tribus modis intelligitur. 1. 4. 25.

14. Saeculi nequitia quae sit. 1. 4. 24.

15. Saeculi filij ipsi suas leges damnant. Ibidem.

16. Saeculi filij adulteri, hostes publici, ac peruersitantes. 1. 4. 27.

17. Saeculum praesens quanto sit horroni dei filijs. 1. 4. 30.

18. Saeculi eximia quis dici queat. 1. 4. 29.

19. Saeculo conformari quomodo explicandum. 1. 4. 30.

20. Saeculo quis conformatur. 1. 4. 26.

21. Saeculum cur dicatur mare, cur Ptotheus, cur Chamaleon. 1. 4. 30.

22. Saeculum caput deceptorum, et congeries capitalium viciorum. 1. 4. 31.

23. Saeculi gloria quomodo deueniat. 1. 4. 30.

24. Saeculo quam procul abesse debeat uir religiosus. 1. 4. 26.

25. Saecularia desideria uitae impie radices. 1. 4. 23. Nisi meritis Christi non euelluntur. Ibidem. Saeculi filij persecunt filios Dei, et Iymonem, et Isaacum. 4. 29. 2. 83.

26. Saeculares iudi, et carmen saeculare. 1. 4. 14.

Saga Daemonis inusitata nota. 5. 6. 35.

Salome mater Iacobi, et Joannis filiorum Zebedaei non est cognominata Maria. 1. 19. 5. Non fuit filia S. Annae. Ibidem.

Salomon Sapientissimus. 1. 1. 47.

Salomon idolis seruit. 5. 20. 20.

Salomon Typus Christi. 1. 1. 49. Appellatus Ithida, et sub eodem nomine etiam typus Christi. 1. 3. 82.

Sabantianum, et lamentantium uisus. 2. 20. 27.

Salus quid Punice. 4. 9. 7.

Salutis datores. 1. 4. 96.

Salutatio. 1. 1. 10.

Salutationis Apostolicae explicatio. 1. 2. 33.

Sancti, seu Iusti ueteris testamenti non literam, sed Spiritum ~~sancti~~ legis secuti. 4. 3. 17.

Sanctus non appellatur immunditia reus. 5. 19. 8.

Sancti ueteris testamenti, et si filij, tamen serui apparebant. 4. 3. 6. Si uera iustitia, et adoptio illorum uera. 4. 3. 11.

Sanguis Abes uindictae. 1. 26. 1. *Si quis uerum uerum* Ibidem. *Sanguis x humani ad imitatione amoris quo effudit.* 4. 4. 26. 9.

Sanguis Christi corpus perficit humanitatis. 2. 21. 85.

Nonum tyimantem confirmat. 4. 26. 9.

Sansanis mandibula in signe laudis. 6. 14. 117.

SARA ירמ. SARA שרה 3 16. 19.

Sara primaria uxor Abrahae ingenua. 4. 22. 1.

Significat nouum testamentum. 4. 26. 1. Ecclesia Gentium typus. 4. 27. 19. Locuta ut mater. Prophetat. 4. 30. 15. Non sine Spiritus Sancti excitatione. 4. 30. 3. Cauet filio a seruo immineat malum, ~~locuta~~ locuta ut mater. 4. 30. 3.

Sarcasmos σαρκασμος, idest ironia amarulenta. 3. 5. 1. et 3. 13. 19. et 3. 19. 12. et 5. 12. 1. 7.

Sardius Lapis significat Resurrectionem Christi. 1. 16. 2. 193.

Sapere quid, et quomodo. 5. 10. 7.

Sapere, et querere qui differant. Ibidem.

Sapientia Dei, idest uerbum Dei. 1. 1. 98.

Sapientia Spiritus Sancti communicata Apostolis. 1. 1. 101. 9. Sapientia Dei pro supplicijs beneficijs et hinc. 4. 4. 36.

Sapientes qui dicunt. 1. 1. 98.

Satellit Pontificis audacia contra Christum. 1. 8. 8.

Satellitum regis libertas. 1. 8. 8.

Saturius quid significat. 1. 4. 16. Cur deuora re filios dicitur. Ibidem.

Saul regno deiectus propter inobedientiam. 1. 1. 17. 1. 21. 29. Saul filius Cis Pauli representari. 1. 1. 26. Saul typus transcurrentis a peccato ad gratiam. 2. 20. 8.

+ Salis mater praestant A postoli. 4. 27. 22.

Seraphin crucifixum referentes. 9.
24. 17.
Seraphin sub specie crucifixi quid
inuuant. 2. 19. 39.
Seraphinorum alae sex quid signi-
ficient. 1. 60.
Seraphici spiritus ardor amoris. 2. 29.
37.
Sermo sapientiae, et scientiae quid
fferant. 1. 1. 97.
Sermo domini preciosus. 1. 1. 44.
Serpens aeneus alatus. 6. 14. 36. Ty-
pus Christi. 6. 14. 38. 3. 1. 32.
Serpentis aenei significatio mysterij
plena. 6. 14. 37.
Serpentis forma crux Christi latebat.
1. 1. 101.
Serpentis aspectus. 3. 6. 10.
Serpens seductor Euae representa-
tus in aeneo deserti. 6. 14. 36.
Serpens deceptor Euae quomodo cruce
fixus. 6. 14. 38.
Serpentes Magorum Aegypti praefigu-
raunt tecinas demonum dolosas.
1. 1. 101. Quis deuorat Christum crucifixum. 3. 133.
Seruius Tullius rex à suo genere Tanqui-
nio sublatus. 1. 4. 17.
Seruitus duplex. 5. 1. 10.
Seruitus peccati libertati Spiritus con-
traria. 4. 26. 17.
Seruitus durissima peccati. 5. 1. 5.
Seruitus disparis exemplum. 5. 1. 10.
Seruitus legis, et peccati dissimilis
Christiana. 5. 1. 11. 1. 1.
Seruitus quae parit libertatem. 5. 1. 12.
Seruitus expers qui uacat à cupidi-
tate. 1. 4. 25.

Seruitus ingenia libertatem docet. 5. 13. 16.
Seruilis conditionis quae propria. 4. 26. 18.
Seruire quibus uoluerint Galatae. 4. 9. 8.
Seruire iure cogitur morte damnatus. 2. 21. 77.
Seruit libelo amans creaturam supra Deum.
4. 26. 19.
Seruire praesentius diligere. 5. 13. 16.
Seruus lege prohibitus adoptari. 4. 7. 6. Si ta-
men adoptatur manet liber. Ibidem.
Seruus piger. 5. 21. 45. v. Piger seruus.
Seruus liber quomodo. 2. 21. 77.
Seruus Dei pro illius gloria mori paratus est.
1. 10. 5. Serui Iudaei sub lege. 4. 3. 10.
Seruus Dei non est qui proprijs lucris studet. Ibidem.
Seruos quis emancipet. 4. 31. 2.
Serui omnes per naturam, liberi per gratiam.
5. 1. 12.
Seruus iure optimo morti addictus, gratia prin-
cipis soluitur, milesque describitur spe data
praemij, si eius facta merebuntur. 2. 21. 77.
Seruatorum status efficiebat legis onera gra-
uissima. 4. 3. 13.
Seueritas lenitati miscenda. 3. 1. 10.
Si affirmet ne, an ambigat, queritur. 3. 4. 6.
Sicut, quam uim sortiatur. 5. 14. 9.
Sicut, non aequalitatem, sed similitudinem
significans. 1. 1. 81.
СѢВЕРУС, id est Confusio. 4. 20. 8.
Sigillum, et signum quomodo differant. 5. 6. 34.
Sigillum in regio annulo. 1. 1. 177.
Sigillum scripturarum sacrarum. 1. 1. 177.
Sigillum noui testamenti, Christi Resurrectio.
1. 1. 39.
Signum pro miraculo. 1. 1. 97.
Signum maximum omnium à Christo facto
rum eius Resurrectio. 1. 1. 39.
Signum à prodigio, quod differat. 1. 1. 132. 133.

Signa Victoriae crucis insignia. 1.1. 162
 Signum Serpentis in deserto quod representant.
 6. 14. 38.
 77. סנה Seneh Nubus. 4. 25. 5.
 סיני Sinai mons. 4. 25. 5.
 Similis similem quaerit. 5. 15. 15.
 Simon, seu Simeon ferusolymitanus Episcopus
 Martyrio coronatus. 1. 19. 5. Non fuit nepos
 Anna. Ibid.
 Simon Omnia Pontificis frater. 1.1. 186.
 Simon Magus. 1.1. 187. ab eo dicta Simonia. Ibid.
 Simonia antidotum nullum recusandum. 1.1. 188.
 Simonia Ostiolum ambitionis. 1.1. 187.
 Simulatio aliquando licita. 2. 14. 26.
 Simulatio prudens. 2. 14. 30.
 Simulatio absque mendacio vix. 2. 14. 28.
 Sin desertum, Sina solitudo, Sina mons. 4. 25. 4.
 Sina appellatur Agar. i. Hogor. 4. 21. 1. Quibus
 nebus insignis. 4. 21. 3.
 Sina, et sion conuenientia. 4. 25. 19. Item cum se
 rusalem. 4. 29. 18.
 Sinai significatio tropologica. ~~Sina, et Sina~~ 4. 25.
 7. 12.
 Sina, et Sion opposita. 4. 26. 3.
 Sion quid contineat. 4. 26. 8.
 Sisinij Martyris fraterna Charitas. 6. 2. 4.
 Sisirphi saxum. 1.1. 179.
 Smaragdus eius etymon, nomina, virtus. 2. 21. 79.
 Smaragdus veneno aduersatur. 2. 21. 87.
 Symbolum passionis Christi. 1.1. 193.
 Smaragdi viror Spem representat. 2. 21. 80.
 Inter omnia, qua virore praestant iucundis
 simus. Ibidem.
 Smaragdus in humeris sacerdotis quid por
 tenderet. 2. 21. 88.
 Sodomia. 9. 19. 4.
 Sol pater luminum. 1.1. 95.

Sol non efficit, sed manifestat deformita
 tem in subiecto, quod illuminat. 2. 17. 2.
 Solemnitas pacti certitudinem firmat. 3. 16. 17.
 Somnus non sine Vigilia. 5. 7. 12.
 Sortes immutanda. 4. 5. 49.
 Spada, et Thlibia quo differant. 4. 7. 11.
 Speculum aspectu foedatur menstruata. 3. 1. 47.
 Spernere, et respuere differunt. 4. 14. 1.
 5. 5. 6.
 1. Spes varie accipitur. 5. 5. 6.
 2. Spei causa Christus. 5. 5. 6.
 3. Spes galea salutis. 1.1. 108.
 4. Spes intenditur. 4. 6. 8.
 5. Spes pro re sperata. 5. 5. 3. et 4. 3. 14.
 6. Spes nostra innititur Christi passioni. 1.1. 193.
 7. Spei adhortatio. 6. 9. 1. Spem patior dat. 3. 4. 2.
 8. Spes in Chro sustentat fideles. 3. 12. 14.
 Spiritus.
 1. Varie acceptiones, et significationes. 5. 16. 16.
 et seq. Promente. Ibid. 12. Pro phantasmate
 5. 16. 23.
 2. Spiritus quomodo sumatur. 5. 16. 11.
 3. Spiritus finis, et officium. 5. 17. 13.
 4. Spiritus vitalis. 3. 1. 57.
 5. Spiritus vapor tenuissimus. 3. 1. 47.
 6. Spirituum, et radiorum emissio. Ibid.
 7. Spiritus virulenti qua exeant. 3. 1. 59.
 8. Per spiritus infectio. 3. 1. 52.
 9. Spiritus hominis potentia rationalis. 5. 16. 36.
 10. Spiritus duplex in homine. Ibidem.
 11. Spiritus hominis quomodo dicitur spūs Dei. Ibid.
 12. Spiritus, anima, et corporis propria. 1. 16. 34. 36. 37.
 13. Spiritus Helix, Joannis etia. 5. 16. 36. Itic
 dicitur Spiritus ex Deo. Ibidem.
 14. Spiritus habitus, seu dispositio. 5. 16. 32.
 15. Spiritus varij erroris, Veritatis indigna
 tionis, Fornicationis, Auaritiae, Zelotypiae,
 Superbiae, Irae, Soporis etc. Ibidem.
 Spiritus sanctus.
 1. Spiritus Sanctus, nexus Patris, et Filij. 1.1. 151.
 2. Spiritus Sancti, et Chri eadem potestas. Ibid.

3. Spiritus Sanctus cur non nominatur cum Patre in salutatione. Ibidem.
4. Spūs Sanctus significatus per topasium. 1.1.88.
5. Spiritus Sancti Symbola, Aqua, Aer, Ignis. Ibidem.
6. Spiritus Sancti est interior Ecclesie gubernatio. 1.1.151.
7. Spiritus Sancti reuelatione non prauia nemo ordinatus in primitiua Ecclesia. 1.1.183.
8. Spiritus Sanctus benefaciendo per Apostolos mundum debellauit. 1.1.105.
9. Spiritus Sanctus, ut lingua Dei, verbo mundum subiugauit. 1.1.106.
10. Spiritus Sanctus per pisces mundum de victum humi strauit. 1.1.105.
11. Spiritus Sancti munus, et opus. 1.1.109.
12. Spiritus Sancti attributa tria, quae praesentit Testibus Christi Apostolis. 1.1.85.
13. Spiritus Sancti Organa Apostoli. 1.1.36.
14. Spiritus Sancti ignis numquam in Apostolis extinctus. 1.1.88.
15. Spiritus Sanctus, ut Ostianus, ocludit aditum ad dignitates indignis. 1.1.182.
16. Spiritus Sancti pluuia. 1.1.87. Largitio. 4. 4. 35.
17. Spiritus Sanctus datus fidelibus. 3.5.2. Dator Deus. Ibidem. Datur continuo. 3.5.4. Datur à Patre, et Filio. 3.5.7. Cur in initio Ecclesie visibiliter datus. Ibidem. Dei filiis tantum datus. 4.6.13.
19. Spiritus Sancti instinctus euidentius apparebat in prima Ecclesie aetate. 5.16.3.
20. Spiritus Sanctus significatus per fluuium aqua uiua procedentem è sede Dei, et Agni. 5.22.13.
21. Spiritus Sanctus pro antiqua Nubis columna datus Ecclesie. 4.9.12.
22. Spiritus Sanctus Charitas. 4.7.21. Virtus Dei. 4.7.7. Sigillum animae. 4.7.9. Amor Patris et Filij. Ibidem. Pignus hereditatis filiorum Dei. Ibidem. Anima nra quasi forma. 3.27.7.
23. Spiritus Sanctus intelligendus cum ponitur Spiritus sine addito in scriptura sacra. 3.2.9.
24. Spiritus Sancti ductu quae bona fiunt. 5.18.11.
26. Spiritus filij filios facit. 4.6.2. et 3.27.7.
27. Spiritus filij quomodo dignoscitur. 4.6.9. Spūs sancti dona testimonia fidei. 3.5.8.
28. Spiritus promittus. 3.14.9. Eius aduentus. 4.4.5.35.
29. Spiritus pollicitatio quid, et quomodo. 3.14.6.
30. Spiritus quomodo testatur nos esse filios Dei. 4.6.4.
31. Spiritu quo uocamus Patrem Deum. 4.7.8.
32. Spiritus adoptionis intus excitat ad amorem. 4.27.49.
33. Spiritus filiorum clamores. 4.6.8.
34. Spiritus timoris lex exterius minas intentans. 4.27.49.
35. Spiritu presente lex Moysaica redundat. 5.18.11.
36. Spiritus noster uelut equus generosus sessioni obsequitur Spiritui Sancto. 5.23.96. et 5.17.1.
37. Spiritus pro gratia. 5.5.4. Pro gratia auxilio. 3.9.9. Pro euangelio uel gratia euangelica. 3.3.9. ¶ Spiritum non lux sed fides aperit. ¶ 5.5.2.
38. Spiritui Sancto tribuunt dona, et ab eo dantur principaliter, sed ab homine ministerialiter per sacramenta. 3.5.7.
39. Spiritui Sancto tribuunt noui hominis regeneratione. 4.7.7. ¶ spūs uis supra omnem legem. 5.17.9.
40. Spiritus gaudet operibus penalis. 5.17.7.
41. Spiritum qui sequitur liber est à peccato. 5.18.1.
42. Spiritus noster uincit non solus, sed Spiritus Sancti adiutus gratia. 5.18.4.
43. Spiritus quod munus, quae desideria. 5.17.7.

SPIRITUS VARIJ.

- 1 Spiritus boni varij. 4.6.9.
- 2 Spiritus triplex, à natura, à bono, et à malo spiritu. 5.16.30.

3 Spiritus sex discernit Bernardus. s. 16. 31.
 4 Spiritus Vary. s. 16. 32. spis quasi maximamque 4. 16. Samaritana. s. 16. 37.
 Spiritus loquentes per homines. Ibid.
 7 Spiritus, quis intelligatur. s. 22. 2. et s. 5. 4.
 7 Spiritus examinandi. s. 16. 29.
 2 Spiritus acceptionum Synopsis. s. 16. 39.
 9 Spirituality profectus in die minor. s. 25. 3.
 9 Spirituality homo. s. 16. 34. spirituality v. h. s. 25. 3.
 10 Spirituality causa Spiritus Dei. s. 17. 10.
 Sponsa.
 Sponsa Christi una, et perfectissima vno extranu merum. 1. 1. 47.
 Spon. solia Christi, et ecclesia. 2. 21. 84.
 6.4 Sponsor. Christus quasi conditor testamenti. 3. 17. 51.
 stare. id est non cadere. s. 11.
 Stare in sententia.
 Stant. Sancti in celo. Ibid.
 4. Statoris legis qualis. 4. 3. 10. seruitus. 4. 1. 2.
 Stator duplex fiduciam ecclesia. 4. 26. 10. stellæ f. magister iudicij. v. Apollonius.
 Stephanus. 3. 19. 24. Accusatus a iudeis quia si legem solueret, non quod predicaret crucem. s. 11. 12.
 Sterilitas in quo sita sit. 4. 27. 42. Causa altera eius. Ibid.
 Sterilitatis causa conglobata. 4. 27. 44.
 Stigmata Pauli in ipsius corpore extantia. omnia tuba clarius insonant se Christi esse, et usque ad mortem futurum. 6. 17. 4. Nec alium dominum habere. 6. 17. 9.
 Stigmata mancipiorum Satana. 3. 1. 63.
 Stigmata iniusta nota. 6. 17. 8. Alia seruorum, alia militum. Ibid.
 Stigmata quibus labores pro Christo assump ti. 6. 17. 7.
 Stigmata Christi ad imitationem Christi car ni appressa. Ibid.
 Stigmata Christi pro Moisaica circumcissione. Ibidem.

901XIA 901XOI 901XAI 901XEV 4. 25. 14. 15.
 Stoici. 4. 26. 16. Forum sententia homines hominum hominum causa generatos. 6. 2. 3.
 Striges unde dicitur. 3. 1. 45. quid mali appor tent. 3. 1. 46. 49.
 Stuprum quam late pateat. s. 19. 17. Stride sumptum. Ibid. Quibus iniuria. Ibid.
 Suadeo. includit metalepsin. 1. 10. 3. Quid proprie significat. 1. 10. 4.
 Suasonis prudentia. s. 7. 2.
 Subiectio Rhetorica quid sit. 3. 21. 4. Usus eius. 1. 10. 5.
 Subiugare. s. 1. 8.
 Sublime per antonio masiam. 1. 1. 118.
 Superbia, superbus.
 1. Superbia. 1. 1. 26.
 2. Superbia regina viciorum. s. 26. 3. Reun ditur. 6. 3. 3. T
 3. Superbus aliter vento orientationis. s. 26. 3.
 4. Superbi poena iusta. 6. 1. 15.
 Superscriptio. 1. 1. 10. pualis esse debeat. 1. 3. 1. superstitionis gentium. 4. 10. 1.
 Superstitiosi excluduntur. 1. 1. 99. supplicium v. Panz. suspendium.
 Surti unde quomodo v. credant. 3. 2. 14.
 Suspensi sepeliendi lex de Christo intelligitur. 3. 13. 32.
 Suspensi sepeliendi causa propria. 3. 13. 25.
 Suspendendi lege, Christus, licet innocens, com prehensus. 3. 13. 30.
 Suspensionis lex desit in Christo. 3. 13. 28.
 Suspensionis legis allegoria. 3. 13. 29.
 Suspendium grauisima, et sufficientissima poena cuiusuis Sceleris. 3. 13. 26.
 ΣΥΜΜΑΣΤΟΥΣΕΩ. 1. Contestor. 4. 6. 4.
 ΣΥΣΟΙΧΕΙ. 4. 25. 13.
 ΣΥΣΟΙΧΑ. ΑΥΤΟΙΣΟΙΧΑ 4. 25. 14.
 ΤΙΣΟΙΧΟΙ. Ibid.
 ΣΟΦΡΟΣΥΝΗ. 1. Temperantia. s. 23. 84.
 Sylla nucleos proscripsit. 3. 1. 27. Symbolum resuscitationis v. Born. bix.
 Synagoga quid significet. 1. 15. 3.
 Synagoga typus. Lezabib. s. 13. 22.

Synagoga contentio cum ecclesia non
 De carnali prole, sed de spirituali contra
 carnalem. 4. 27. 47.
 Synagoga vir, id est gubernator deus
 4. 27. 12. Synagoga libere putatur. *ibid.*
 Synagoga populus multo inferior
 quam Christianus. 4. 27. 38.
 Synagoga populus in iuventute, ut
 Ismael. 4. 27. 39.
 CUM MAGTUGÉW. 1. Contestor. 4. 6. 4.
 Synedoché. 3. 1. 25.
 Synonyma usurpat Apulus. 1. 1. 132.
 Syria descriptio. 1. 21. 1. Nunc Soña
 provincia Asiæ minoris. *ibid.*

T

Tacianus In crati varum hæreticorum
 maximus. 6. 8. 6.
 Tapinosus. 6. 3. 2.
 Tardare quis dicitur. 3. 11. 14.
 Tarsos Ciliciæ, patria S. Pauli. 1. 21. 2.
 Taumaturgi qui sint. 1. 1. 96.
 TEXVIA. id est filioli. 4. 19. 2.
 Temperantia
 Temperantia. 5. 23. 83. Fius partes.
ibid. Diffinitio. 5. 23. 84. Pro tempe
 rie *ibid.* Virtus specialis. *ibidem.*
 Fius regula. 5. 23. 86. Materia,
 et officium. 5. 23. 84. Virtutibus re
 liquis viam sternit. 5. 23. 85.
 Templum Dei violat fornicator. 5. 19. 14.
 Templum allegorice. 4. 24. 11. Jeroso
 lymitarum miraculum mundi. 2. 20. 57.
 Tempus. 1. 4. 14. Meritorum hæc vita
 6. 10. 2. iudicij, et defensionis. *ibidem.*
 Tempora omnia Deus præcipit. 4. 4. 40. +

+ Tempus verbi
 incarnati in
 verbo sine te
 pore. 4. 4. 40.
 Temporum dis
 pensatio 4. 9.
 39. Assigna
 tionis. *ibid.*
 Tempus et pre
 cium salutaris in Christo. 4. 4. 37.
 Temporum consummatio 4. 4. 35. Tempus acaphis. 4. 4. 35.

Tentari, et Tentatio. 6. 1. 14. H. P.
 Tentatio cur dicitur casus Petri. 6. 1. 15.
 Tentationis antidotum. 6. 14. 39.
 Tentatio Galatarum quæ. 4. 13. 5.
 Tempus acaphis. 4. 4. 35.

Terminus Deus custos pacis putatus. 1. 3. 48.
 Terra, et Cælum constantiæ symbolum. 1. 1. 38.
 Terra munda sanguinis Christi tactu. 6. 14. 20.
 Terra non dicitur polluta ex parte suspensi,
 sed non sepelientium. 3. 16. 26.
 Terra quo modo pollui, aut purgari dicitur.
 3. 13. 17.
 Terra promissa significavit regnum Cælorum,
 siue ecclesiam militantem, et triumphantem.
 Tesseræ. ut Apostolus. 13.
 3. 16. 17. Testamentum.
 I Testamentum quod dicitur. 4. 24. 15. idem quod
 pactum. 4. 24. 15.
 II Testamentum est hominis ultima voluntas
 disponens de sua hereditate verbo, vel scripto.
 3. 17. 50. Est pactum perpetuum. 3. 15. 8.
 III Testamenti conditio. 3. 15. 7.
 IIII Testamenti authentici immutatio. 3. 15. 9.
 V Testamento duo contraria accidere possunt. 3. 15. 10.
 VI Testamentum profedere. 3. 17. 50. et 3. 17. 44.
 VII Testamentum pro pacto, et quare. 3. 17. 38.
 VIII Testamentum proprie. 3. 17. 45. In eo sequi
 sita quatuor. Testator, Promissio, Hæres,
 et hereditas. *ibidem.*
 IX Testamentum est testimonium promissionis
 3. 17. 41.
 X Testamentum metaphoricè deo tribuitur.
 3. 17. 45.
 XI Testamentum vetus, et novum. 3. 17. 51.
 XII Testamenta duo præfigurata. 4. 24. 10.
 XIII Testamentum vetus seruos faciebat. 4. 24.
 et 4. 25. 18. illud significavit Agar ancilla,
 Sina mons, Ierosalem terrena. *ibid.*
 Cur datum ante ingressum promissæ terræ
 4. 25. 12.
 XIV Testamentum vetus qui pertineant. 4.
 3. 16.
 XV Testamentum vetus propter novum. 4. 27. 38.
 XVI Testamentum vetus typus ecclesie Christianæ
 Moyse expressus. 3. 17. 47.

Testamentum vetus solum temporalia promittebat. 3. 12. 54.

Testamenti veteris sub umbris invenitur omnia, quae continentur in nouo. 3. 12. 52.

Testamentum nouum cur tandiu dilatatum? 4. 27. 38.

Testamenti noui, et veteris discrimen. 3. 12. 52.

Testamentum nouum reuelat vetus. 4. 28. 3.

Testamentum utrumque super duo decalogo fundatum. 1. 1. 123.

Testamenta duo duas dispositiones in mente diuina. 4. 27. 38.

Testamentum nouum in mente Dei prius in executione posterius, ibid. et 3. 12. 49.

Testamenti nomen transfertur ad Dei voluntatem ut expressam hominibus. 3. 17. 50.

Testamentum Dei cur dicitur pactum, et fœdus. 3. 17. 50.

Testamenta duo duo populi, quasi duo Cherubim intuentes, Christum verum propitiatorium. 4. 27. 47.

Testamentum confirmatur et iuramento, et morte. 4. 17. 46.

In Testamento Dei immutabilitas voluntatis pro mortis firmitudine. 3. 17. 45.

Testamenti nomine mors Christi insinuat. 3. 17. 39.

Testamentum nouum Christi, et Apostolorum eius sanguine obsignatum. 1. 1. 40.

Testamentum nouum Christi sanguine patefactum. 4. 3. 16.

Testamentum nouum confirmationem Christi morte. 3. 17. 48.

Testamentum nouum ad nouum ^{hominem} pertinet, sicut vetus ad veterem. 3. 17. 47.

Testamentum nouum in veteribus uaticinijs. Ibidem.

XXXIV Testamentum nouum cur dicitur, quod post tempore factum, ibid.

XXXV Testamenti nomine præcepta, et sacramenta intellecta. 3. 17. 51.

XXXVI Testamentum pro præcepto. 3. 17. 50.

XXXVII Testamentum nouum liberos gignit. 4. 26. 31.

XXXVIII Testamentum nouum reuelat Deum non pro temporalibus, sed pro æternis esse colendum. 3. 12. 54.

XXXIX Testamenti falsi sunt rei qui aliquid de lege sperant. 3. 16. 27.

XXXX Testatoris morte confirmatur hereditas, ideo Christi morti tribuitur benedictio. 3. 17. 42.

Testimonium

Testimonium, et probatio doctrinae non pertinet ad Laicos Magistratus. 2. 2. 14.

Testimonium Apostolorum diuinum, atque infallibile. 1. 1. 35.

Pro Testimonio Apostolorum dictum Abulensis. Ibidem.

Testimonium ore, et opere. 1. 1. 41.

Testimonium perfectum confirmatur sanguinis effusione. 1. 1. 40.

Testis Resurrectionis Christi idem atque Apostolus. 1. 1. 34.

Testis Christi, Martyr Christi. 1. 1. 40.

Testis fidelis arcus caelestis. 1. 1. 39.

In Teste tria requisita. 1. 1. 35. Scientia oculata, Sanctitas uita, fortitudo animi. 1. 1. 37.

Testium bonorum raritas. 1. 1. 37.

Testes non recusat amator ueritatis. 2. 1. 4.

Testati quid Apostoli. 1. 1. 36.

Θαῖσῶν. i. confido. 5. 10. 2.

Thel chines. 3. 1. 49. 50. 61. Nouem fuerunt fratres. 3. 1. 62.

Thesaurus in cruce xpi. 6. 14. 8.
Theodorus Mostuestiensis. 4. 5. 29.
Theodosius imperator. 4. 12. 2.

Theodotus. 4. 5. 29.
Theodotiani. Ibidem. 5. 1. 2.

Theophilatus notatus. 5. 22. 7.

Theotocos, et Christotocos Dei, et Christi
genitrix. 4. 5. 29.

S. Thomas à Villanova exemplar
Episcoporum in Elezrosynis. 2. 10. 17.

Thronus Salomonis typus sedis Christi
in iudicio. 4. 1. 125.

תהוה Thepha choth. 4.
Thesarus.

Thronus apud Isaiam, et in Apocalyp
sis Cap. 4. In quo sederet Deus Trinitas.
A. 1. 154.

Thyatira idest ciuitas illuminata pro
ecclesia. 5. 13. 23.

Timeo. Timor.

1. Timeo quomodo accipiat. 4. 11. 1.

2. Timoris Apostoli causa. 4. 11. 2.

3. Timore pœne etiam iusti ad seruanda
mandata, et Leges iuuantur. 5. 18. 19.

4. Timor pœne Dei daron. Ibidem.

Titulus Draconis Crucifixi praecomium.
6. 14. 40.

Titularum consuetudo immutata in
perscriptionibus literarum. 1. 2. 217.

Titus discipulus Pauli non circumcissus.
2. 3. 2. Item 7. 4. 7.

Titus imperatoris dictum magnificum.
6. 10. 2.

Tobias senior, quæ consilia dederit filio.
2. 10. 17.

Topacius lapis preciosus, quid valeat.
1. 1. 88.

Significat Spiritum Sanctum.
1. 1. 88.

1. 1. 88.

Traditio pro doctrina, ita dicitur Lex vetus. 1. 14. 3.

Et quid quid ad Judais mum pertinet. 1. 14. 8.

Traditiones quæ dicuntur. 1. 14. 3.

Traditionum diuisio. Ibidem.

Traditiones eun, et quæ à Christo damnatae.
Traditio pro prodicione. In Traditione Christi
lustria,

Parte eterno tribuentur partes, fides, misericordia,
Iuda malicie. 2. 21. 94.

Traditor Judas per cantanoma asiam. 2. 21. 96.

Traditor Christus varius. 2. 21. 94. Patet
didit Christum, et Christus se ipsum ex Cha
ritate, Judas per prodicionem iniquissimam.

Traditorum Christi vitia. 2. 21. 97.

Transfere variè explicatur. 1. 6. 3.

Transgressio parua ingens malum parit. 4.
19. 1.

Transgressio quid sit. 4. 19. 3.

Transgressio num occidit lex, nisi deignata
preuenit cauerent eas. 3. 19. 15.

Transitio Rhetorica. 1. 15. 1. quod eius mutas.
5. 16. 8.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

Transitus in prophetis. 3. 11. 17.

+ Timotheus
cur arcam
c. 2. A. 7.
Ep. Ephesi.
5. 22. 32.

4 Trinitas

- 4. Trinitatis mysterium cur Paulus insinu-
at in salubatione? 1. 3. 8. Et Apostoli cur
id significant? 1. 3. 7.
- 5. Trinitatis perfidem patet aditus regni ce-
lorum, et absque fide hac nullo modo. 1.
1. 51. Trinitatis arcanum. 1. 1. 62.
- 6. Trinitatis beneficium vocatio. 1. 6. 7.
- 7. Trinitatis mysterium indicat crux ter
repetita cum nos signamus. 1. 1. 51.
Tristitia ex Charitate laudabilis. 5. 22. 21.
Eius varij affectus. 5. 21. 29.
- 1. Triumphus Christi. 1. 1. 137. Die Palma-
rum Dominica. ~~ibidem~~. Ibidem.
- 2. Triumphus Christi de suis hostibus. 6. 14.
41.
- 3. Triumphus Christi sub nomine iudicij
designatus. 1. 1. 110.
- 4. Triumphus personae. ibidem.
- 5. Triumphantium mos. 1. 1. 112. Statu. 4.
26. 16.
- 6. Triumphus, et Ouatio apud Romanos.
1. 3. 42. Triumphum organa musica decorat.
¶ 1. 1. 111.
- 7. Triumphus decretus, et celebratus tes-
tatur insignia gesta imperatoris trium-
phantis. 1. 1. 174.

- 2. Typus Apostolorum duodecim, et discipulo-
rum septuaginta. 1. 1. 70.
- 3. Typus Apostolorum ministri nuptiarum
Chana Galilea. 4. 19. 25.
- 4. Typus Christi Eliseus. 3. 21. 12.
- 5. Typus Christi crucifixi Scala Jacob. 1. 1. 70.
- 6. Typus Christi mundi saluatoris Josephus
Patriarcha. 4. 19. 30. Typus Christi hanc. 4.
¶ 27. 56.
- 7. Typus Christi Israel. 3. 29. 2.
- 8. Typus Christi templum Ierosolymitanum.
2. 20. 57. Typus Ecclesiae Maria. 4. 27. 57.
Typus Mariae Eva, item Sara. 4. 27. 56.
- 9. Typus Christianorum Benjamin Patriarcha.
Ibidem. Christianorum malorum Esau. 4. 31. 11.
- 10. Typus Ecclesiae Gentium. 4. 27. 17.
- 11. Typus fidei, Spei, Charitatis. 1. 1. 126.
- 12. Typus Ierusalem supernae Sara. 4. 3. 16.
- 13. Typus Iudaeorum Jonas sub umbra hedera.
4. 30. 10.
- 14. Typus legis Elisei baculus. 3. 21. 12. Piscina
Ierosolymitana. Ibidem.
- 15. Typus libertatis Esau, et Israel. 5. 1. 14.
- 16. Typus Mariae Dei genitricis Rebecca. 4. 19. 2.
- 17. Typus penitentiae Mariae sororis Moysis extra
Castra. 5. 20. 25.
- 18. Typus Pauli Apostoli Benjamin. 1. 1. 124.
- 19. Typus seruitutis Chanaan. 5. 1. 14. Item Agar.
¶ Agar.
- 20. Typus Synagoga, et Ecclesiae. 4. 27. 8. Synagoga ¶ Synagoga
¶ Synagoga.
- 21. Typus Iae Rachelis, et ancillarum. 4. 31. 11. et
5. 17. 2. Typus quorum fuit Abraham. ¶ Abraham.
Typus uel arbor vita. 5. 22. 13.
- Tyranni quasi folles excitantes ignem ad
Martyrum tormenta. 1. 1. 36.
- Tyro cinio relicto ad perfectionem miter-
dum. 5. 16. 10.

Ρ Π Υ Tsachaq. Multa significat.
4. 30. 4. **¶ Π Π Υ** Tseuaath. 4. 4. 34.
Tunica Josephi Patriarchae tropologiae
quid significarit? 4. 24. 16.
Turba ¶ doctrina perfectionis exalta. 1. 1. 67
Turris David Scutis ornata. 5. 23. 60.
Tutor et Actor qui differant? 4. 2. 4.
Tutoris ius. Ibidem.
Turmos animus. ¶ Turmoi. animositates.
19. 20. 26.
Tribus gens Pontica. 3. 1. 62.
Typus.
1. Typus emulationis Aaron, et Maria
sororis Moysis. 5. 20. 25. Fratres Joseph
patriarchae. Ibidem.

¶ V
Valentinus, et Valentiniani haeretici. 4.
5. 29.
Vaticanus. 1. 1. 104. Velamen ignorantiae lu-
dorum. 4. 3. 10.

Velum templi discussum in morte Chris-
ti. 3. 23. 4.

Vermis damnatorum. 6. 8. 8.

Veneficia. 9. 20. 22. Exemplum no-
tabile eorum. Ibidem. quid faciant? Ibid.

Venerum in sanabile ambitio Simo-
niaca. 1. 1. 187.

Venus stella. 1. 1. 134. Venus ex spuma maris. 5.
19. 48.

Venialia peccata singula potest iustus
evitare, sed non omnia vitat. 5. 17. 15.

Venusi a mi haeretici. 5. 17. 3.

Verax dicit habitum, et prouitatem ad
actus. 1. 10. 3.

Verbum

1. Verbum asperius quando non profere-
dum. 5. 7. 6.

2. Verba septem à Christo in cruce prola-
ta amoris plenissima. 2. 20. 21. 25.

3. Verbi vocalis, seu vocis definitio. 5. 16. 19.

4. Verbum Patris aeterni semen Abraha
apprehendit in utero virginis. 3. 16. 31.

5. Verbum id est filius Dei mediator fu-
turus suum per edicta angelorum dis-
ponebat aduentum. 3. 19. 22.

6. Verbum per anticipationem dicitur me-
diator, et Christus. 3. 19. 39.

7. Verbum, nisi carne indum, mediata non est. 3. 19. 1.

8. Verbum diuinum sub figura hominis
apparerebat. 3. 19. 20.

Veritas

1. Veritas ante ferenda persona. 2. 6. 2.

~~Veritas nil amabilius. 4. 16. 5.~~

2. Veritatem querentes Pythagoras, et
Plato cur non inuenerunt? 4. 16. 8.

3. Veritate nil amabilius. 4. 16. 5. sine
fide dicta non arguitur à prudens. 4. 16. 4. 27.

4. Veritas, et si amara, et tristis non sem-
per inimicos parit. 4. 16. 8.

5. Veritatis amor quid operetur? 1. 8. 8.

6. Veritas in Teste omnino necessaria.

1. 1. 35.

7. Veritatem deserens damnatur. 1. 9. 1.

8. Veritas vitae, et doctrinae. 1. 1. 107.

9. Veritas pro euangelio. 5. 7. 8.

10. Veritas umbra opposita. 5. 7. 8.

11. Veritas pro fide. 5. 7. 10.

12. Veritas lucem amat. 2. 2. 10.

13. Veritas, et umbris, et corruptela oppo-
nitur. 2. 5. 8.

14. Veritas euangelica. 2. 14. 14. Non
solum umbras fugat, sed etiam hy-
pocrisin repellit. 2. 14. 16. Et ve-
teres ritus legis. ablegat. 1. 1. 73.

Vestales deforme. 1. 4. 17.

Vestibulum domus Dei. 4. 26. 7.

Vestimentorum abusus. 5. 19. 57.

Vestis Christi. 1. 1. 107. 2. 20. 15.

Vestis nuptialis, seu candida bap-
tismi Christi. 3. 28. 2. 2. 20. 17.

Vetus moriatur homo, ut nouus resur-
gat. 6. 15. 5.

Vetera desunt in precioso Sabori. 6. 15. 4.

Vexilliferi duodecim ecclesiae Romanae.
Vix ad caelum uita. 9. 6. 13.
1. 1. 56.

Vicium

1. Vicium interdum iudicium est virtutis.
1. 14. 10.

2. Vicium non est absque resistentia. 5. 17. 13.

3. Vicia differunt à concupiscentijs. 5. 24. 6.

4. Vicia septem capitalia quibus simi-
lia sint brutis animantibus. 1. 4. 31.

Victoria

1. Victoria quid. 1. 3. 19.

Victoria

2. Victoria Apostolica. 1. 1. 110.

3. Victoria de Damone tota Christo cessit.
1. 1. 105.

4. Victoria Apostolorum de mundo. 1. 1. 109.

5. Victoriae instrumenta facta in signia
nobilitatis. 6. 14. 37.

Vicus sceleratus Romae. 1. 4. 17.

Widua luangebra dant elemosynam. 2. 10. 17.

Willelicus prodens paravit amicos. 6. 10. 2.

Vindicta Dei. 9. 21. 99. 2. Vltio. Vindicta Symbolum Oculi flammei. 5. 13. 21. 9. Vinum. Justm. 4. 19. 23. Cha ritas. Ibid. 24. fugiendi. 5. 17. 37.

Vir Justus arbor semper virens. 6. 9. 3.

Vir misericors. 6. 9. 2.

Virga imperij Symbolum. 5. 1. 9.

Virga Moysis representavit potestatem Apostolicam. 1. 1. 101. Eius vis, et efficacit. Ibidem.

Virgo 2. virtus. 1. Virgo, dum virgo manet, sterilis. 4. 27. 55.

2. Virgines cur Vestæ dicantur. Ibid.

3. Virginem parituram ostendit angelus exemplo sterilis, quæ conceperat. Ibidem. Virgo per s. s. conaptura. Virginitatis desiderium. 5. 23. 96. 4. 5. 23. 96.

4. Virgines decem. V. Parabola.

5. Virgines fatua. 6. 10. 1. 4. 4. 26. 2.

6. Virginibus à vino cur abstinendum. 5. 21. 33.

7. Virginis Dei genitricis ope multi vitam recuperarunt. 4. 19. 24.

Virginitas Maria Dei genitricis semper illibata. 4. 4. 12. 13. 14.

Virginitas quid. 5. 23. 94. Unde dicta. Ibidem. Duo requirit. Ibidem.

Non perditur sine consensu. 5. 23. 95. Voto consecrata. Ibid.

95. Non est præceptum eius. 5. 23. 94. Est perfectissima castitas. Ibid.

Virginitatis amor et votum in Pupara. 5. 23. 96. 97. Virtus ex difficultate meritum auget. 5. 17. 13.

Virtutis desertores. 3. 3. 2.

Virtutem præmia, peccatum pena manent. 5. 17. 16.

Virtutes theologice, et Cardinales in Apostolis quasi vela in firrem. Actus virtutum in fusarum quasi funes nautici. 1. 1. 93.

Virtutes idem miracula. 1. 1. 97.

Virtutum operatio. Ibid.

Virtutum nomine cur appellentur miracula. 1. 1. 132.

Virtutis divina documenta in Virginibus. 1. 1. 101. Virtutes Sex Apostolorum. 1. 1. 60.

Virtutis examen quale. 6. 4. 3.

Vis divina in Apostolis. 1. 1. 101.

Visio non fit per extramissionem. 3. 1. 56.

Visio non est, quæ nocet, sed vapor per oculos emissus. 3. 1. 59.

Visio magna. 3. 1. 64.

Vita. 1. Vita hominis non ocium, sed cursus est. 2. 2. 16.

2. Vita Christiani hominis cursus est. 5. 7. 11.

3. Vita bonæ cursus probandus. 2. 2. 16.

4. Vita præsens sementis non messis est. 6. 9. 3.

5. Vita Suius breuitas. 6. 10. 2.

6. Vita præsens mercatus quidam. Ibid.

7. Vita breuitatis certitudo. 4. 4. 4.

8. Vita præsens obnoxia miseris. 2. 20. 29.

9. Vitam dederunt pro Charis suis homines sæculi filij. 1. 1. 41.

10. Vita sub tempore, non tempus, appellatur nequam. 1. 4. 7.

11. Vita, quæ aut qualis dicitur sæculum nequam. Ibidem.

12. Vita Christiana qualis esse debeat. 1. 4. 23.

13. Vita Christiana forma. 2. 19. 39.

14. Vita perfecta ratio sub Christo. 2. 20. 24.

15. Vita spiritualis. 2. 20. 25. Vita spiritualis imago. 2. 19. 39.

16. Vita gratia ex Spiritu Christi. 4. 19. 28.
17. Vita spiritualis asseritur, impia ex-
ploditur. 2. 20. 8.
18. Vita, et mors carnis quomodo à vita,
et morte anima differunt. 2. 20. 4.
19. Vita carnis, si non mors, tamen non
absolute vita. 2. 20. 5.
20. Vita carnalis belluina. 2. 20. 5.
21. Vita spiritualis non est extra car-
nem, neque ex carne. 2. 20. 32.
22. Vitam dat fides existenti in mor-
tis angustijs. 2. 20. 29.
23. Vita spiritualis Christi meritis tri-
buitur. 2. 20. 29.
24. Vita non solum gratia, sed etiam
corporis, siue naturalis Christi meri-
tis debita. 2. 20. 34.
25. Vita temporalis non aequum premi-
um obseruantia plena legis diuinae.
3. 12. 40.
26. Vita aeterna promissa. 3. 14. 9.
27. Vita temporalis aeternaque promissa,
legis impletioni. 4. 19. 28.
28. Vita cuiusque dicitur esse id quod amat.
2. 20. 11.
29. Vita aeternae promissio, et bonorum
spiritualium non ex lege erat, sed
ex patribus antiquioribus in vete-
ris testamenti tempore. 3. 12. 54.
- Vitales actiones à Christo in nobis.
2. 20. 19. ¶ Vitis quomodo aquam in
vinum conuertit. 4. 19. 25.
1. Viventes pie dicuntur absolute vi-
uere. 2. 20. 7.
2. Viventes male, et si Christiani, ut
ancilla filij eijciendi domo Dei. 4. 31. 9.
3. Viventes male sua voluntate sunt
mali. 4. 31. 11.

4. Viventes male, male audiunt. 4. 31. 10.
5. Viventes male supplicium. Ibidem.
1. Vivere in carne dupliciter intelligitur.
2. 20. 27.
2. Vivere in nobis dicitur Christus pe-
culiari causa. 2. 20. 19. Vivit per affec-
tum, vel amorem. 2. 20. 11. Vivit per
imitationem. 2. 20. 10.
3. Vivere in carne, id est non extra cor-
pus. 2. 20. 25.
4. Vivere infide, id est, per gratiam. 2.
20. 25. Vivere in carne et eius igne non veri
miraculum est. 2. 20. 33.

5. Vivere Deo. 2. 19. 12.
- Vivendum Deo, non saeculo, et quare.
2. 19. 24.

Vitellius praeses Syriae, ^{interius qui fuit} ~~Deo~~ im-
perator Romanorum. 2. 11. 5.

Vitta Jacinthina symbolum Charita-
tis. 5. 6. 15.

Vituperatio cum laude. 3. 1. 21.

Vltio sumpta de serpente antiqua
Vltio in hostijs. 3. 3. 11.

6. 14. 37. ¶ Vltio non uocatur à Deo. 5. 10. 15.
ve vindicta.

Vmbilicus aurea fibula. 11. 88.

Vinctio in ordinis sacramento quid
significet, et efficiat. 1. 1. 77. ¶ In baptis-
mo. 5. 24. 7.

Vinctio externa internam signifi-
cat. Ibidem.

Vnguentum oleum mixtum est. Ibidem.

Vnicornis symbolum Christi cruci
fixi. 3. 1. 40.

Vnigenitus solet dici primo genitus.

1. 19. 2. Unigenitus et primogenitus Chri-
sti distincta ratione. 4. 4. 5. 25.

Vnio hominis cum Christo quomodo.
2. 19. 24.

Vnionis perfectae descriptio. 1. 1. 52.

Vnitas

Vnitas corporis Christi mystici à Deo.
3. 28. 4.

2. Unitas spiritualis Iudaeorum, et Gentium. 4. 6. 4.
3. Unitas populi Christiani commendatur. 4. 7. 1.

VNUM.

1. Unum omnes sumus in Christo, qui illum induimus. 1. 2. 215 & 3. 28. 1.
2. Unum necessarium. 5. 17. 20.

Vocatio ad fidem, et gratiam.

1. Vocationis primae nulla datur causa ex parte hominis. 1. 15. 12.
2. Vocationis causa meta Dei voluntas. 1. 1. 61.
3. Vocationis merita exclusa. 1. 15. 9.
4. Vocationem non merentur virtutes naturales. 1. 15. 13.
5. Vocationem Apostolorum nulla merita processerunt. 1. 1. 61.
6. Vocatio Pauli omnino gratuita. 1. 1. 15. 2.

7. Vocatio cuius sit personae divinae. 5. 8. 4.
8. Vocatio Christo tributa. 1. 6. 5. Patri. 1. 6. 6.
9. Vocatio à Deo est per merita Christi. 1. 6. 7.
10. Vocante Deo carni renuncians dum, et sanguini. 1. 16. 19.
11. Vocatus, et segregatus Paulus à Patre, Filio, et Spiritu Sancto. 1. 15. 6. ¶ Vocatus à Deo Abraham v. Abraham.

12. Vocatio ad varios fines relata. 5. 8. 5. Vocationum verbo. 4. 9. 5.
- Volitiones contrariae. 5. 17. 5.**

Voluntas.

1. Voluntas mala, bona ad versatur. 5. 17. 5. Sine voluntati sensu nec peccatum nec meritum. 5. 17. 16.

2. Voluntas pro consensu. 1. 4. 9.
3. Voluntas Dei excludit merita hominis et opera legis. 1. 4. 10. impu. 1. 1. 10.
4. Voluntati Dei acceptum referimus beneficium salutis aeternae. 1. 4. 10.
5. Voluntas Patris non legalibus sacrificijs, sed oblatione corporis Christi completa. 1. 4. 11.
6. Voluntas divina humanae consentiens. 1. 1. 62.
7. Voluntate humana, et divina Christi filij Dei electi sunt Apostoli. 1. 1. 62.

Voluptas. malorum esca. 5. 13. 9.

1. Voluptas in concessis noxia. 5. 16. 15.
2. Voluptati nihil permittendum. ibid.
3. Voluptas capitalis pestis. 5. 13. 9. que modo vincenda. 6. 14. 5. 17. 13.
4. Voluptas impura. 5. 22. 23. Si milis & scabiosi voluptati. ibid.

Votum
 Vota tria religiosorum quasi tres clavi aurei, quibus cruce affixus est spirituali cum Christo. 5. 24. 12. & 6. 14. 33. +
 Voti dispensatio quando petimur à fratribus. 5. 20. 20.
 Vox index animi. 4. 19. 3.

+ Vota bis renovat societas. 5. 23. 94.
 + Votum viz similitudinis in Maria quam de munitate. 5. 23. 96.

Urbanitas. 5. 12. 7.
 Ut euentum non causam significans 1. 4. 7. et. 5. 15. 24. Causam finalem, aut euentum. 2. 19. 12. et 3. 19. 6.
 Vulgata edico noni tegram non est s. Hieronymi. 5. 9. 6.
 Uxor & s. i. adoptio Christiana, seu filiatio. 4. 7. 6. 11. & 4. 5. 21.

Z

- Zebedei filij Iacobus, et Ioannes primas sedes ambientes. 1. 1. 188.
- Zelus**
1. Zelus quando laudabilis? 4. 18. 2.
 2. Zelus Pauli. 1. 8. 8.
 3. Zelus, et aemulatio ex Cicerone quid sit? 4. 17. 6.
 4. Zelus an sit intensus amor rei, quam duo simul obtinere nequeunt? 4. 17. 6.
- ZEYXOV & ZHYOV iugum. ZEYXAI lu gare. 5. 1. 7.

10. 13
 4. 7
 5. 2

ΖΗΛΟΣ 1. amo cum zelotypia. 4. 17. 6.

ΖΗΤΕΩ 1. quero. 2. 17. 7.

Zodiacus signifer. 1. 1. 49.

Zizania suasiones minima. 5. 8. 1.

Finis.

[The remainder of the page contains faint, mirrored bleed-through text from the reverse side, which is largely illegible due to fading and the presence of several large, dark diagonal scribbles.]

Proconcionatoribus.

In quo ea breuiter indicantur, quæ ad concin-
nandas, ornandas, locupletandasue conciones
totius anni peti possunt.

Secundum ordinem Dominicarum ab Aduentu
ad quinquagesimam.

Et Festiuitatum sanctorum, qui in *fid fere*
tempus incidunt.

Præterea totius quadragesimæ tam Dominicarum,
quam Feriarum.

Insuper solemnitatum omnium, et Dominicarum,
quæ celebrantur à Paschate Resurrectionis usq;
ad Pentecosten. Ac deinde usque ad Aduentum.

Et sanctorum, qui per idem tempus celebrantur.

Nec solum propria, sed de communi petenda luan-
gelia, etiam, quæ pro defunctis Designata sunt,
proponuntur.

C. Caput, V. Versum, N. Numerum
ostendit marginalem. V. Vide. *Nomen* ^{123.} + P. Paraphrasin.
dicem Verborum. etc.

Dominica. i. Ad
uentus.

Luce. 21. 25.

Erunt signa. Hæc et si terrori ma-
ximo sint futura improbis, atque pe-
ccatorum sarcinis oppressis, tamen

talia erunt, ut Iustos etiam afficiant,

et terreant. Cap. 6. V. 5. Num. 1. 6. 7.

Tunc videbunt filium hominis etc.

Quam pauidi stabunt mundi sui olim
potentissimi, vel reges, vel imperatores
nudo latere, onusti sarcinis scelerum suorum

Vnus quisque enim onus suum porta-
bit. Ibidem et c. 5. v. 10. Num. 13. 14.
Tunc videbunt. Iudicium instar tri-
umpho describitur. ex Ps. 149. c. 1. v. 1.
N. III. 112. Quibus suavis aduentus x. 11. 136.

Respicite, et leuate capita ves-
tra. Quantus honor, et gloria sumiles
expectat. explicatur ibid. N. 117. 118.
Quoniam prope est aestas. i. tem-
pus messis, per quam praemium aeter-
nae vitae significatur, ut ostendit illud:
Tempore suo metemus. cap. 6. v. 9.
N. 3. 4.

Redemptio vestra. Haec est pos-
sessio regni caelorum, preciosa margaritae
comparati. c. 1. v. 1. N. 45.
Generatio haec. quae tandem finienda est.
satis brevis vita, quae fine clauditur. vide
verba Vita.

Verba autem mea non transi-
bunt. Adversus eos, qui secus docuerint
Anatsematis mucronem exerit Apostolus.
c. 1. v. 8. et 9. Consule praeterea indicem
verbo iudicium. iudicare, iudex, Benedictio,
Hereditas, Gloria, Maledictio.

In Festo S. Andreae Apostoli
Matt. 4. 18.

Novembri 30. De S. Andrea cruce[m] paratam sibi
alloquente. c. 6. v. 14. N. 15.

Praemium, seu exordium concionis. De dig-
nitate Apostolica. c. 1. v. 1. N. 31. 32. 33. vel
de virtutibus, et donis Apostolorum. Vide
Apostolatus, et Apostolus. Deinde ad doctri-
nam morum percurres euangelicum
textum, in sume modum.

Ambulans Iesus iuxta mare Ga-
lilee vidit duos fratres, Ex oculis Chri-

accidit his fratribus omne bonum. Sic de
se praedicavit Dei genitrix. Luc. 1. 48. Quia
respexit humilitatem ancilla suae. att. idem
dixerit Andreas, et Petrus, quia respexit
humilitatem nostram. Hoc vult Paulus,
ut recolant Galatae cum ait: Nunc au-
tem cum cognoveritis Deum. Imo cog-
nitis a Deo. Per correctionem indi-
cat bonum Galatarum, quod in cog-
nitione Dei per fidem consistebat ab
cognitione haereticorum ab oculis Dei, qui eos
respexerat, promanasse. v. c. 4. v. 9
N. 5.

Duos fratres. Symbolum cha-
ritatis. Mittentes rete. Non ocio,
sed operi addictos. Erant piscatores.
Quod munus non exiguum analo-
giam habet cum Apostolico. Haec
tria videtur dominus considerasse, =
quibus si homines non inepti, sed
aliqua ex parte apti iudicati sunt ad
vocationem, et Apostolici muneris
functionem. Quae tria inter arma
Apostolica relata videntur a Divo
Paulo Eps. 6. dum eos veritatis cin-
gulo, iustitiae lorica, et calceis agilita-
tis ornatos vult. Iustitia et caritatem
indicat, pedes agiles sedulitatem ope-
randi, seu praedicandi, veritas escam
piscium rationalium ostendit. Nullo
enim cibo aequae capiuntur homines
ut veritate. v. c. 1. v. 1. N. 107.

Et ait illis et infra, Et vocavit
eos. vide. Vocatio. vide etiam cap.
1. vers. 1. Num. 58. et 60. ubi agi-
tur de electione Apostolorum.

In laboribus vos
fortis efficit. c. 3.
v. 12. N. 13.

venit

et Co. ubi agitur de electione Aposto-
lorum.

Venite post me faciam vos fieri pisca-
tores hominum. Vocat ad suam scho-
lam, et disciplinam, ubi docebit eos ar-
tem, seu scientiam capiendi, et expiscan-
di homines, quæ summa scientiarum, et
imo ipsa vera sapientia, per quam
constat munus Apostolicum. V. C. p. p.
rogatiuam dignit. Apost. C. I. V. I. N. 66.
Statim relictis retibus (infra) et pa-
tre Secuti sunt eum. Hic describitur
prompta atque perfecta obedientia
cum renuntiatione omnium rerum
huius mundi. Præmia huius humilli-
mæ obedientiæ explicantur. C. I. V. I.
N. 117. et 118. In prærog. 12. Dignit. =
Apost. Conferri potest hæc obedientia
cum Abrahæ obedientiæ, et præmia
cum præmijs. V. C. 3. V. 8. N. 5. et 6.

Dominica 2. Adventus

Matt. 11. 2.

Ioannes autem cum audisset in
vinculis. Quam varis sortes Ioan-
nes in vinculis, Herodes in purpura:
Sed sic purpuratus ex delicijs in punc-
to ad inferna descendit: ille ex vinculis
per patientiam scandit ad regni glo-
riam. V. Patientia: Pana, Infernus.
Es tu qui venturus es? Nomen est
Christi domini venturus, et expecta-
tus. V. C. 3. V. 11. N. 14. et C. 4. V. 5. N. 19.
Renunciate Ioanni quæ audistis

et vidistis. Boni testes auriti, et oculo-
ti. C. I. V. I. N. 37. Repraesentandi-
falsi testes, qui quæ non viderunt Iura-
mento contestantur, siue quæ non ipsi per
se, sed per alios audierunt. V. Iuramentum.
Cæci vident eum. Miraculis confirmatur
fides. Ideo Apostoli hoc dono claruerunt.
C. I. V. I. N. 97. 98. 132. 133.
Beatus, qui non fuerit scandalizatus,
in me. Cum scilicet viderit crucifixum.
Beatus in spe. V. Beatitudo. de crucis
scandalo. C. 5. V. 11. N. 10. et C. 6. V. 12.
N. 14. Beatus vero dicitur, quem
crux Christi non scandalizat, quoniam
per eam, ut cæli scalam, ad beatitudinem
æternam perveniat. V. C. 6. V. 14. N. 21.
Vide Crux.
illis abeuntibus cepit dicere de Ioan-
ne. Nos absentes, aut adulando coram
testibus laudamus; aut sine testibus de-
traendo, et obmurmurando lædimus.
In utroque digni supplicio. V. Detractio.
Christus e contrario, absentem abeun-
tibus testibus (hoc est discipulis Ioannis)
laudat, et turbis commendat in quo debi-
tum honorem exhibet ei, qui pro veri-
tate in carcere tenebatur. Officium vere
Charitatis. V. C. 6. V. 2. per totum. Igi-
tur imitandus Christus in sanctis viris
laudandis: vituperandi, et fugiendi de-
tractores. V. C. 5. V. 13. et 14. et 15. N. 12. 13.
Quid existis in desertum videre? Arun-
dinem vento agitatam. Interrogatio bro-
nica negat, aut contrarium vult intelligi.
Non Ioannes, ut arundo inconstans, Sac

illac vestitur, ut iam unum, iam alterum
 dicat, sed fortis, firmus que stat, ut victrix pal-
 ma; nec Herodiadis flatu, atque impe-
 tu persecutionis ullo modo mouetur à
 veritate, quam prædicauit. In vinculis
 idem est, qui antea, et qui Christum
 digito demonstrauit solutus, ac liber,
 eundem ex vinculis curat suis dis-
 cipulis notum fieri. Hæc Ioannis
 constantia, ac fortitudo imitanda, qui
 pro testificanda veritate caput gladio
 obtulit præcidendum. V. Martyrium,
 constantia, fortitudo, veritas.

Et omnem molli bus vestitum.

V. sæculum nequam. Capillitium
 vestis nuptialis.

Prophetam. idest virum sanctum,
 qui sua vita portendit æternam.

V. C. 1. V. 1. N. 56. Et sane austeri-
 tas huius sancti manifestabat qui-
 dam ab ipso expectari meliorem sta-
 tum vitæ. Vide Fides.

Ecce ego mitto angelum meum etc.

Plus est angelum esse, quam prophe-
 tam. Addit enim munus sublime,
 ac præstantissimum: nempe mis-
 sum à Deo, et non qualitercumque,
 sed cum officio præcursoris. Cui da-
 tum est Christum demonstrare, et
 testificari. Ad quod munus magna
 sanctitas, virtutes que eximia ne-
 cessariæ sunt. Quare Apostolicas

prærogatiuas magna ex parte
 illi posteris applicare, præsertim

aug. 10. 12. V. C. 1. V. 1. N. 86. et 93.
 et 110.

Infesto Conceptionis
 B. V. Mariæ. Dei genitrici Decembri
 8.
 cis. V. Maria.

MATH. 1. 1.

Liber generationis etc. Per Sunc
 Librum constat Dei promissiones im-
 pletas, que factæ fuerant antiquis
 patribus, præcipue autem Dauidi,
 et Abrahamo. De his promissioni-
 bus late disseritur C. 3. maxime circa
 V. 16. Abrahæ dictæ sunt etc.
 Christus ergo natus de virgine
 Abrahamica stirpis, et Davidicæ,
 pignoratam verbum Dei liberauit
 implens omnes promissiones factas
 Patribus. sic debemus nos expecta-
 re suo tempore, que à Christo nobis
 promissa sunt ad implenda. Imo cum
 ipsæ promissiones contineant gra-
 tiæ benedictionem, et hæreditatem
 vitæ æternæ, certissimi esse debemus,
 qui per gratiam fidei Christo inser-
 ti sumus, et cum eo vnum corpus =
 efficiamus, si perseuerauerimus usque
 ad mortem, saluos nos esse futuros,
 et recepturos hæreditatem quando-
 quidem iure filiorum ad eam voca-
 ti sumus. V. C. 3. V. 27. et 28. et 29.
 item C. 4. V. 5. et 6. in quibus locis
 hæc omnia, que breuiter innuimus
 fusi explicantur. ut facilius quod
 quæris inuenias. consule indicem.
 verbo. Promissio, Adoptio, Benedic-
 tio, Hæreditas, Spiritus Sanctus,
 Gratia.

De qua

De qua natus est Jesus. V. C. 4. V. 4. Circa illa verba: Factum ex muliere. N. 11. et seqq.

Nec caret mysterio quod non colligat = Evangelista directe Jesum Christum filium esse vel Iosephi, vel Iacobi, et cæterorum, sed Maria, que cum desponsata esset Iosepho, non poterat non esse ex eadem tribu, et familia, ut scilicet intelligas virginem non de viro, sed de spiritu sancto genuisse. nec à suis maioribus hereditario iure accepisse originale peccatum, que non tam ab eis, quàm à filio habeat quod est, et quod per gratiam est. V. C. 4. V. 4. N. 16. et C. 1. V. 3. N. 2.

Dom. 3. Aduentus.

Ioan. 1. 19.

Miserunt Iudæi Sacerdotes, et Leuitas ad Ioannem. In Sac legatione apparet, et Iudæorum insolentia atque superbia, qui ut declinent à Christo, et sub aliquo boni prætextu relinquant, diuertunt ad Ioannem; et maxime splendet Sumilitas s. Præcursoris, qui honorem oblatum à populo repellit, et adnuit. De illorum superbia. V. Iudæus. Inanis gloria Insolens. De Humilitate. V. Humilitas.

Tres autem Humilitatis gradus insinuat nobis sic diuinus præcursor. 1. Non sibi arrogat, quod suum non est. Cum ait: Non sum ego etc. 2. sua sorte contentus fateatur verè quod est, ibi, Ego vox etc. 3. Maiori libenter cedit ad eius se pedes prosternens. Ex eo loco Ego baptizo in aqua

Uique, Cuius non sum dignus etc. His tribus gradibus Sumilitatis iure optimo respondeat præmium. De quo V. C. 1. V. 1. N. 118.

Potest in Sac concione aliquid contra ambitiosos afferri. V. C. 1. V. 1. N. 179. ubi late de Sac re.

Dom. 4. Aduentus.

Luc. 3. 1.

Anno quinto decimo imperij Tiberij Cæsaris etc. Cur ad Sac uique, tempus distulit Deus aduentum Christi. V. C. 4. V. 4. N. 42. 43. 44.

Animaduerte qualis esset hominum reliqua turba, cum hi, qui gubernaculata nebant, tales essent, ut pudeat eos vel nominare. V. qualis fuerit mundi status ante aduentum Christi. C. 1. V. 1. N. 109.

Non poterat ergo mundus non agnoscere aegritudinem suam, et necessitatem medici, redemptoris que sui. cum prope interitum esset. Quæ cognitio expectabatur ut necessaria præparatio tanto Saluatoris. V. C. 3. V. 19. N. 1. 7.

Super Ioannem, quo affectu, et ardore Charitatis prædicarit Ioannes ex simili affectu Pauli Apostoli facile conijci potest. V. C. 4. V. 19. N. 1. et sequentibus.

Prædicans. Eundem affectum opere precium est ut Sabeant concionatores

Pro concionatoribus

euangelici. v. eodem capite
4. v. 19. N. 11. et sequentibus.

Baptismum pœnitentiæ.

v. Pœnitentiæ, et Nouati Sacre
sis.

Omnis vallis implebitur

et. Quatuor insinuantur con-
fessionis sacramentalis, seu
pœnitentiæ veræ qualitatis, ut
sit Humilis per timorem, et de-
testationem vitæ male actæ; For-
tis per spem, et propositum me-
lioris vitæ; Simplex ac perspi-
cua per confessionem, et mani-
festationem omnium peccato-
rum; Obsequiosa, per plenam

satisfactionem secundum præ-
scriptum patris Spirituales. Que
omnia videntur indicata in par-
tu spirituali eius mulieris, quam
describit Ioan. Apoc. 12. v. c. 4.
v. 19. N. 20. et deinceps.

Et videbit omnis caro. Hic

fructus bonæ confessionis: Hic fi-
lius lucis ex spirituali partu na-
tus. v. eodem capite, et v. N. præ-
sertim 22.

Salutare Dei. Iesum Chris-
tum Saluatorem à Deo missum. v.

c. 4. v. 4. N. 4. & N. 36. B. seg.

Decumbis
13.

In Festo s. Lucie
virg. et Martyris
v. In festo s. Annæ.

In Festo s. Thomæ
Apostoli.

Decumbis
21.

Ioan. 20. 24. v. Apostolus

Thomas autem vnus de duode-

cim. et. Unde ea, que de Dignitate
Apostolica dicuntur. c. 1. v. 1. ex N. 31
et deinceps. Præcipue autem prærogati-
ua prima elogi potest ad Sunc Apostolum
exornandum. Resurrectionem enim,
quam sero credidit, testificatus est. Sangui-
nis sui, et vitæ profusione. Eius enim du-
bitatio firmitatis nostræ causa fuit. c. 1.
v. 1. N. 35. et sequentibus

Non erat cum eis. Propterea be-
nedictionis Christi participans non fuit, nec
pacem, quam ceteris Christus dedit, ipse
adeptus est. Itaque sine pace quid nisi
bellum sapere potuit. c. 1. v. 3. N. 27.

Sic qui extra suam congregationem
esse gaudent beneficijs communibus
priuantur, ut ex communicati, imo, et
qui in mortali peccato existunt, non po-
tuntur beneficijs Ecclesie toti collatis
nec pacem habent. c. 1. v. 3. N. 6. et-
c. 5. v. 22. N. 25.

Nisi videro. Nemini credere vult.
In quo Deum offendit, et Apostolis tes-
tibus fide dignissimis facit iniuriam, ipse
manet inquietus. Ergo triplici pace ca-
ret, quia Sanc ex ore Domini non per-
cepit. v. c. 1. v. 3. N. 27. 45.

Pax vobis. de efficacitate Suius salu-
tationis. c. 1. v. 3. N. 3. v. Pax.

Infert digitum tuum. Apparent
Sic misericordie viscera, patris clementia,

et lenitas. Miserrabili in statu constituto
tum sua presentia dignatur consolari;
dignum grauiori pœna clementer punit;
dum leniter obiurgat. V. Misericordia,
Clementia, Lenitas.

Dominus meus. En effectum pacis
impertitæ. Omnino quietus manet, ve
niam impetrat à Deo, et con discipulos
exemplo edificat. Itaque habet ex Chris
ti beneficio pacem in se, cum Deo, et pro
ximis. C. 1. V. 3. N. 29.

Beati, qui non viderunt. non desi
deranda reuelationes, nec petenda mira
cula, ubi opus non est. Ne tentemus, et
tentando offendamus Deum. V. Peccatum.

Et crediderunt. Nam per fidem be
nedictionem Christi, Abrasæ promis
sam consequemur. C. 3. V. 14. N. 8. 9.
V. Benedictio, Fides.

Decembry **In vigilia Natiuitatis**
24. **Domini.**
Matt. 1. 13.

Inuenta est in utero Sabens

De spiritu sancto. De Virginitate
purissima Beatissimæ semper virginis
Maria. C. 4. V. 4. N. 13. Item eodem
C. 4. V. 27. N. 55. 56. V. Maria, Mira
culum.

Cum esset Justus, et nollet eam tra
ducere. Justorum est famam proximi
conseruare, actueri, quantum fieri po
test, ut caritas docet, et præcipit Chris
ti lex. C. 6. V. 2. N. 5. At qui non ve
rentur detrahere de honore, et fama

aliorum contra caritatem faciunt, et Iusti
minime consentur. C. 5. V. 15. N. 11. 16.

Hac illo cogitante, ecce angelus.

Diuinum auxilium præsto est cum ijs, qui in
extremo versantur periculo. ut factum est
cum s. Iosepho, et cum Abrasamo, et alijs. C. 3.
V. 6. N. 21. et C. 3. V. 8. N. 4. et C. 3. V. 16. N. 21.
V. spes.

quod enim in ea natum est etc. Puta
ret se forte ad summam deductum miseriam.
et ecce natum se videt summam felicitatem,
dum agnoscit se Dei genitricis virum, et mun
di saluatoris custodem, seu patrem, que digni
tas singularis. C. 1. V. 1. N. 89. et excellentior
Apostolica. Ibidem.

Vocabis nomen eius Iesum. etc. V. in
Festo Circumcisionis.

In Natiuitate Domini.

Decembry
25.

Luca. 2. 1.

Exijt edictum à Cæsare Augusto. De
fecerat ergo sceptrum de Iuda. siquidem
Iudei subiecti erant Romano imperatori,
cum natus est Christus. qui non Iudeos ex iugo
temporali, sed omnes filios Abrasæ, id est, fide
les de Satana, et peccati captiuitate Soc est de
presenti sæculo nequam eriperet. C. 1. V. 4. N. 21.
ut profiteretur. Imitanda obedientia Iosephi;
et Dei pare. V. obedientia.

Cum Maria desponsata sibi uxore præg
nante. Adhuc in utero subditur legi, quasi
factus sub lege, ut nos à lege, et peccato redime
ret. C. 4. V. 4. N. 18.

Impleti sunt dies. V. De Purificatione.

Pro concionatoribus.

Peperit filium suum primogenitū.

V. Primogenitus, Maria. Et infra in 3.

Missa.

Ecce euangelizo vobis gaudium mag-

num. etc. Vera ratio gaudendi, et nulla maior. V. Gaudium, Laetitia.

Saluator qui est Christus promissus nempe, et tandiu expectatus. V. Christus. Promissio.

Vigilantes dormientes, et ocio vacantes non mererentur beneficia caelestia percipere. c. 5. v. 7. N. 5. V. Ocium. =

operibus incumbentes, et munus suum explentes dignatur Deus angelorum visitatione cohabitare. c. 6. v. 9. N. 2.

Primogenitum. Hic est Christus dominus, Sabet autem B. V. Mater plures filios non natura, sed adoptione. scilicet omnes filios Dei, siue Ecclesiae. c. 4. v. 27. N. 56. et c. 4. v. 19. N. 31.

Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium.

Impletum hic vaticinium Isa. 54. Quod expositum est. c. 4. v. 27. Lauda sterilis etc. V. c. 4. v. 27. cit. N. 1. 2. 3. 56. Ecclesia nimirum, idest Jerusalem, quae sursum est, et mater nostra, quasi effusa caelestibus domicilijs in terram veniens, Deo gratias agit, et hominibus congaudet se nouo natali, per quem futura est mater innumerabilium filiorum. V. c. 4. v. 27. N. 1. 2. 3. et sequentibus praesertim 56.

Gloria in altissimis Deo, et in terra pax. etc. c. 1. v. 3. N. 4. 19. 20. et sequentibus. V. Pax.

In 2. Missa.

Pastores loquebantur ad invicem

Transeamus. etc. ad obediendum angelico nuncio, siue per angelos allato Dei praeccepto sese sortantur. Quod bonorum est, nam prauis homines ad peiora incitare solent instar Daemonum. optanda igitur bonorum amicitia, prauorum fugienda. c. 3. v. 9. N. 7.

Festinantes. ne praetereat temporis oportunitas. c. 6. v. 10. N. 2. et seqq.

Festinantes. cursu festino quaerunt Christum Saluatorem. Et vita Christiana cursus est, quo festinamus ingredi in illam requiem ubi Deum videamus, et beatitudinem consequamur aeternam. c. 5. v. 7. N. 5. V. Cursus.

Et infantem positum in praesepio. Ter Soc dictum, ut non sequiter accipias, sed profunde consideres Itu militatem, Paupertatem, et Patientiam quam nascens in Soc mundo Rex regum, homo Deus hominibus exhibuit imitandam. c. 4. v. 5. N. 27. 28. V. Mansuetudo, Patientia, Paupertas.

Videntes autem cognouerunt. =

Oculis probarunt vera esse, quae aure exceperant. Nam quae fide credimus per verbum Dei auditum, clare videmus cum per venerimus ad Dei conspectum in caelis, quo festinamus. V. c. 3. v. 2. N. 5. Vbi fides ostenditur esse per quam recipimus spiritum, Sabemusq. spirituales vitam. V. Fides, Benedictio.

Maria autem conseruabat. etc.

Mysteria fidei instar vini optimi non modo gustanda, sed regustanda, ruminanda, expendenda, et continua consideratione ponderanda. V. Oratio.

In 3. Missa.

Joan. 1.1. v. indicem scripturae.

Joan. 1. v. 1. 4. 12. 13. 14. 16.

In principio erat verbum etc.

De distinctione diuinarum personarum, et quid cuique attribuat. v. c. 1. v. 3. N. 7. 8.

Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Ioannes.

En Ioannes fuit Apostolus legatus à Patre, ut de filio in humanitate apparentem testimonium perhiberet. Potest ergo illi applicari prima prerogatiua Apostolica dignitatis, imo et reliqua fere omnes. c. 1. v. 1. ex N. 34. et deinceps. v. Ioannes.

Erat lux vera, que illuminat omnemhominem homo enim etc. c. 1. v. 1. N. 49In mundo erat, et mundus eumnon cognouit. De mundo v. c. 6.

v. 14. N. 27. et seqq.

Quot quot autem receperunt, dedit eis potestatem filios Dei fieri.

Hæc est vera adoptio filiorum Dei. c. 4. v. 7. N. 13. 21. 23. et seqq. v. Adoptio.

Et verbum caro factum est. v. c. 4.

v. 4. et 5. et 6. et 7. Nam illa verba

Misit Deus filium suum factum ex muliere etc.

v. ut adoptionem filio removere

ciperemus. Sunc locum explicant. Suntque

suis harmonia euangelicæ, quod dicunt

contra punctum. ~~Et contra punctum~~ Ideo:namque. Verbum caro factum est.

id est, filius Dei ex muliere factus, natusque

inter nos apparuit, nobiscum conuersatus est, ut nos Dei filios faceret non natura,

sed adoptione. c. 4. v. 4. N. 5. et v. 5.

N. 21. et v. 6. N. 15. et v. 7. N. 15. v. Adoptio.

In Festo s. stephani protomartyris.

Decemb. 26.

Matt. 23. 34.

Ecce ego mitto ad vos prophetas etc.

v. Hunc locum expositum. c. 1. v. 1. N. 98.

Et persequemini. Iudei carnales non cessant persequi filios Ecclesie, sicut Ismael, Isaac.

v. c. 4. v. 29. N. 1. et c. 5. v. 11. N. 9. et c. 6. v. 12.

N. 3. Persequi s. Stephanum c. 5. v. 11. N. 12.

Vt veniat super vos. Ecce supplicium.

Dabunt debitas penas sine ulla remissione.

Eycientur nempe cum Agar, et filio à Domo Dei, id est à regno celorum, que maior pena

nequit esse pro occisione omnium prophetarum. v. c. 4. v. 30. N. 16.

Asanguine Abel. c. 4. v. 26. N. 9.Ierusalem, Ierusalem. De carnalis Ierusalem seruitute. v. c. 4. v. 25. N. 18. v. etiam

Seruitus.

Volui congregare etc. et noluisti. i. vocaui, et renuisti.

Animaduerte vocationis summam gratiam, et nolentis accipere summum scelus. v. Vocatio. Peccatum.

Ecce relinquetur etc. Deserens Iudeos Deus.

Vaticinatur extremam peccatoris miseriam.

Non me videbitis etc. Extremum iudicium comminatur ubi velint, nolint confitebuntur Christum, quem agnoscere vocantem noluerant. v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

v. Iudicium, Pœna, Maledicti.

In Festo s. Ioannis

Decemb. 27.

Euangelista.

Joan. 21. 20.

Si unum esse de paucis excellentia est, multo

maioris excellentiæ argumentum fuerit
unicum esse et singularem inter multos.

Hæc singularitas ita Joanni convenit, =
ut parem non habeat, ut patet ex præ
senti textu Evangelij, ubi sex, septem
ve prærogatiue insinuantur, quæ singulæ
soli Joanni congruunt, certe omnes simul
in nullum alium, nisi in eum conveniunt

1. Est discipulus, quem diligebat Jesus
vnicè inter omnes.

2. Recubuit in cæna super pectus
Jesu.

3. Quasiuit quis esset, qui traderet,
et certum indicium accepit, ut nosceret.

4. Quid futurum de illo esset, noluit Chris
tus Petro indicare.

5. Incertum adhuc, et sub lite positum est an
mortuus sit, ^{an} vique ad iudicium extre
mum victurus maneat.

6. Scrpsit Evangelium, Epistolas canoni
cas, et Apocalypsin, quæ nemo alius, aut
Evangelista, aut Apostolus fecit.

7. Verum esse testimonium eius per quan
dam excellentiam dictum, scriptum que,
videtur. Quippe qui non solum plura, sed
altiora, et profundiora scripserit, nimi
rum de diuinitate Christi, et de Abyssu
rijs Ecclesie prophetauerit. c. l. v. 14. et
14. et seqq. quibus Prærogatiua 2. tribuit.

Quem diligebat Jesus. Sicut matrem
suam Christus in cruce tradidit, quare
ex illa hora adoptatus à Deo para in
filium, ut nempe esset, quasi primo
genitus filiorum eius adoptiuorum, vel
certe typus, et figura omnium fidelium

quos filios Beatissima Virgo Maria
suis agnoscit. v. c. 4. v. 4. N. 14. et c. 4.
v. 19. N. 31. et c. 4. v. 27. N. 56.

Qui, et recubuit, et si Paulus
extollit Evangelium suum, quod ab ho
mine non acceperit, sed per reuelatio
nem Iesu Christi. c. l. v. 11. N. 15.

Quanto æquius arrogemus Joanni
hanc laudem, qui ex pectore Christi
suum Evangelium hausit.

Qui testimonium perhibet de his.
ut vnus ex duodecim Apostolis. v.

Prærogatiuam primam. c. l. v. 1. N. 34.
et deinceps.

Præter hæc liberum erit tibi quam
cumque aliam ex 12. prærogatiuis
huic Apostolo applicare. c. l. vi. N. 31.

In Festo sanctorum +1 Dec. 23

Innocentium.

Ecce angelus domini, et in his,

quæ Summa prudentia, siue præui
dentiæ non attingit, succurrit opor
tune Deus. cætera arbitrio, et consilio ho
minum relinquit. In utriusque exem
plum. Non poterat Josephus Herodis
prauum animum moue, reuelauit Deus
per angelum. Quis homo prudens vi
tat, quæ nouit pericula, ita Josephus
timuit periculum ab Archelao pro
Herode regnante, ut dicitur in se
quenti Evangelio vigilia Epiphaniæ.

Timuit illò ire, scilicet in Iudæam ubi
regebat filius Herodis, et tunc etiam

quo iturus esset, ut tutus quiesceret. In
Somnis. Est admonitus. Non sunt ergo
petenda miracula, ubi necessaria non
sunt, sed tamen orandus Deus, ut diri-
gat consilia, actusque nostros, ne fi-
dentes nobis solus quam oportet, saba-
mur, in erroremue incurramus pro
nostra imbecillitate. V. Spes. Oratio
Protectio Dei.

Qui consurgens, accepit pue-
rum, et matrem eius nocte.

Prompta obedientia fidelissima, et
prudens. Non dubitat exequi diffici-
le mandatum, et ad sensum exteriori-
rem contrarium ipsi, que de hoc puero di-
vinitus acceperat, servat tamen cir-
cunstancias, quas prudentia dicit, ut
non interdum, sed noctu fugiat hostile
periculum. V. Obedientia.

1. Secessit in Aegyptum.

O virgo
sanctissima quod extorris a patria
tendis. Tam cito post gaudia partus
felicissimi expertura labores. Hoc
sibi persuadeat Christianus, quoma-
gis Christo coniunctus eo plures est su-
bituros labores. In quibus pro Christo
toleratis ingens latet gloria. C. 6. V. 14.
N. 1. 2. Ut enim ait Paulus: Qui sunt
Christi, carnem suam crucifixerunt.
C. 5. V. 25. N. 7. et seqq. Vbi multa
de mortificatione ad Christi imita-
tionem. Item C. 2. V. 19. N. 32. et
seqq. Ut Deo vivam, Christo confixus
sum cruci. V. Patientia.

2. Occidit omnes pueros. Qui

monte sua Christi adventum testificati
sunt, atque adeo martyres extiterunt dig-
ni laurea martyrij. V. C. 1. V. 1. N. 40.
et verbo. Martyrium.

Tunc Herodes. et. Occidit etia

Exceatus cupiditate in sana regnandi
exiit humanitatem, et quasi tygris saevis-
sima in sanctos, et innocentes pueros dese-
civit. Qui tamen prius erat moriturus, qua
necens natus Rex Iudeorum ad aetatem
perveniret, que apta esset ad capiendum
regnum. At potuit timere ne infantulum
Iudei regem acclamarent, seque occiderent.
Quomodo intelligas certe rerum tempora-
lium cupiditas, et praesertim regnandi inper-
tium malorum causa est, ut ex Herodis-
facto liquet. C. 6. V. 14. N. 3.

Dominica infra oc-
taavas Natiuitatis.

Luc. 2. 32.

Et erat pater eius, et mater mi-
rantes super his, que diceban-
tur de eo.

Mirabilia nimis infantis
Iesu mysteria, sed quid de mysterijs eius
in grandiori aetate! Quid mysterium mor-
tis. Quantam in admirationem debet nos
rapere! Per quam ad vitam revocati
sumus. cuius fide nunc vivimus. Vide
que dicta sunt super Cap. 2. V. 20. pre-
sertim ex illa parte. Quod autem nunc
vivo, in fide vivo filij Dei, quid dilexit me
et. ex N. 47.

Mirantes. Paulus miratur Galata-
rum levitatem, et in constantiam infide-

Christi pure retinenda. sed nos miremur
tantam hominum multitudinem in sac
risbe, et in toto orbe christiano, quiali
ter viuunt, quam fide credunt, et pro
fitentur. V. c. 1. v. 6. N. 1. 2. et c. 3.
v. 1. N. 33. et expende, ac pondera le
uitatem, et cecitatem hominum, qui se
sinunt moribus abduci mundi, et car
nis illecebris, et instigationibus satanae.

Ecce positus est hic in ruina,
et resurrectionem multorum.

Crux Christi scala celi est. c. 6. v. 14.
N. 21. Multi ascendunt per eam, ut illi,
qui cum Christo confixi sunt. c. 2. v. 19.
N. 34. et c. 5. v. 24. N. 9. Multi etiam
ex ascensu ruunt, vel ascendere renu
unt, quos diximus cum Apostolo inimi
cos crucis Christi. c. 6. v. 14. N. 15. V.
Crux.

Et in signum, cui contradice
tur, ut reuelentur ex multis cor
dibus cogitationes. Crux Christi

lapis liadius, quo probatur aurum fidei
christianae. et cognoscitur quo quis ani
mo sit erga Christum dominum, quis
nimirum sit eius ex corde discipulum,
quis vero aduersarius. V. c. 5. v. 24.
N. 7. et segg. V. Crux.

Et tuam ipsius animam per
transibit gladius. De dolore Dei
para in morte filij, et compassione
eius dem cruci affixi. V. c. 4. v. 19.
Num. 31. 32.

In circumcissione Dni.

Luc. 2. 21.

V. Circumcisio

Postquam consummati. seruata lege.

V. c. 4. v. 4. N. 17. 18.

ut circumcideretur. V. c. 5. v. 6.

N. 19. et segg.

Jesus. V. c. 1. v. 1. N. 168. et c. 1. v.

19. N. 2.

Jesus. qui sit mediator inter Deum,
et homines, et utriusque parti amicus. Ideo
circumciditur ut Somo, ac filius Abrahae;
et à Deo nominatur ut Dei filius, sangui
nem vero suum dat in signum precij re
demptionis. V. c. 4. v. 4. et 5. N. 17. et
segg. Item c. 3. v. 19. N. 38. et segg.

V. Christus, Mediator

In vigilia Epiphania Jan. 5.

Matt. 2. 19.

Defuncto Herode. Intra septen

nium. quis tam uasarius, ut non aduer
tat sua vitae breuitatem, et incertam me
tam; V. Vitae breuitas. Hinc patet
quam inepte cruciabatur Herodes
ob natum regem. quamq; inutiliter
ambiciosi sese crucient, ut transeuntes
dignitates, et caduca saeculi bonation
sequantur. V. Ambicio.

Vade in terram Israel, Defunc
ti sunt enim. etc. Finis venit exi
lij, si igitur finis venturus est laborum,
igitur patienter expectemus. V. Patientia.

Qui surgens. ultra. Eadem obedi
tia, qua venit, reuertitur. Ita debemus

obedi

obedire in utroque tempore sive prospero, sive
adverso. V. Obedientia.

Timuit illò ire. Prudenter timet Archela-
um, quia sac. cautio eius prudentia relicta erat,
nihilominus eius precibus, ac desiderio succurrit
Deus in somnis admonens. Non ergo exigenda
miracula, ut dictum est in Festo ss. Innocentium.

In Epipsania Dñi.

Matth. 2. 1.

Cum natus esset Jesus. et in diebus
Herodis regis. A quo inimico animo exci-
piendus, imò ad mortem sollicitè quærendus.
Ne scilicet unquam de esset vel crux, vel per-
secutor; ut tu discas laboribus assuescere, intelli-
gasq. virtuti nunquam deesse adversarium.

Sed cum primum Christus in corde nascitur, sea-
tim insurgit tentatio, seu aduersitas, quæ velut
alter Herodes, bellum indicat, ac toto nixu con-
tur de medio tollere. Ismael nimirum persequi-
tur Isaac, Hæretici ~~Catholicos~~ Catholicos, Pseu-
do Apostoli Galatas recenter conuersos. V. c. 4.
v. 29. 1. 2. 3. et c. 4. v. 29. N. 1. et segg.
Caro spiritum semper opugnat. c. 5. v. 17.
N. 8. et segg.

Ecce magi. Ut congratulentur Virgini dei
paræ, Ecclesiam matrem agnoscant, Christi
adorent, et oblati primitiis gentium sibi ven-
dicent regem, et redemptorem. V. c. 4. v. 27.
N. 56. Benedictionis q. Abrasæ promissæ
fiant participes. V. c. 3. v. 14. N. 6. 7. 8.

Vidimus stellam eius. I. lucem de celo
quasi diuinam illustrationem, qua cognoui-
mus regem expectatum iam natum esse, et
venimus adorare eum. Non sunt rebelles
lumini, nec segnes in exequendo diuino mandato.

Quare magis illuminari per diuinas scriptu-
ras meruerunt. Quippe qui diuinas inspira-
tiones non aspernantur, sed opere complent,
maiori gratia se paratos ostendunt. Qui crede-
runt scripturis, rursus per stellam nouo fulgo-
re conspergantur, et in fide confirmantur.
Illustratio diuina velut stella ducit ad Deum.

c. 1. v. 3. N. 18. 34.

Similiter Fides quasi fax præcedens in celum
euntibus. c. 5. v. 7. N. 10.

Audiens autem Herodes rex turba-
tus est. Conscientia tyrannidis nunquam
quieta manet, Omnia timet, semper, ut latro
pauet. c. 1. v. 3. N. 24.

Et omnis inquit Ierosolyma cum
illo. Quoniam præsentibus bonis gaudent,
futura non magni pendunt, et vno verbo
deest illis viuæ fides, quæ Magos ex Oriente
attraxit. c. 3. v. 6. N. 20. V. Fides.

Et omnis Ierosolyma. Mundani, et
dilectores mundi oppositi Deo. c. 6. v. 14. N. 27.
Turbantur, ut adultera præsentia Sponsi.
Ibid. N. 29.

Turbatus est. Gloriâ cum regno pericli-
tari suspicatur. c. 6. v. 14. N. 3.
Appetitus gloriæ, et regni turbat Herodem,
Infelix quisque amulatus fuerit. c. 6. v. 14. N. 3.

Herodes clam vocatis Magis. et in-
genium, et mores hypocritæ sic Sabes expressos
in Herode. V. Ingenium Sacerdorum. V. etiam
c. 3. v. 1. N. 3. 4. ubi fit manifesta fastinatio
eorum, qui se non vident cecos esse, et ab amore
rerum suis mundi deceptos.

Responso accepto. Fidelis Deus in suos,
quos non patitur periculum subire; vel certe

opportune à periculis eximit, ex quo nostra fides, fiduciaque in ipsum crescat oportet. c. 1.

v. 1. N. 80. et c. 4. v. 9. N. 12.

Videtur autem Soc tam pius, tam forte, tam preclarum factum libenter suscepisse, ac remunerare decessisse, Sos viros in suam clientelam, et protectionem acceptos, et adoptionem cooptatos, sua gratia confirmasse. Quod congruum videbatur, ut pote primos fructus, seu primitias Gentium, ad Ecclesiam noui testamenti iam inde vocatarum. Nam et primi predicatores Soci beneficio praesenti fuerunt. c. 1. v. 1. N. 86.

Dom. infra Oct. Epiph.

Matt. 2. 42.

Cum factus esset Iesus annorum duodecim. En Verbum aeternum commensuratum tempori, ut nos eriperet à saeculo. v. c. 1. v. 4. N. 21.

Annorum duodecim. qua aetate specimen ingenij solent homines exhibere, eam non sinit praeterire absque aliqua sui ostensione. ut esset testimonium sui aduentus apud sapientes Iudeorum. v. Charitas.

Consumatisque diebus. En quanta pietate legem observabant, ut discas imitari tantum sua sponte factum sub lege. c. 4. v. 4. N. 18. quam Deiparam, et Iosephum. Iusti enim sine difficultate implent legem, nec sublegetur. c. 5. v. 18. N. 13.

Remansit puer Iesus in Ierusalem, et non cognouerunt parentes eius. ut scias praepone Deum parentibus, nec opus esse ab eis veniam petere. cum Deus vocat ad meliorem vitae statum. v. c. 1. v. 16. N. 19.

vbi de vocatione Pauli, qui nulla Sabita carnis, et sanguinis ratione continuo secutus est Christi imperium.

Requirebant illum. Cum scilicet ad noctem agnouerunt suum abesse tesauro. Sic diligens, et pius homo, qui in examine nocturno ante cubitum animaduertit se perdidisse Christum ob aliquod graue peccatum, statim quaerit, doletque tanti amissionem tesauro. Huc potest applicari illud, opus suum probet unusquisque. c. 6. v. 4. N. 12.

Post triduum inuenerunt in templo.

Hic Christus inueniendus, non inter cognatos, in loco orationis, non in profanis spectaculis, et post triduum. i. post confessionem exactam, quatuor partes exigit. Confessionem, Contritionem, et satisfactionem, inueniendus ad pedes sacerdotum. v. Confessio.

In medio doctorum. et Modeste, ac prudenter. Interrogantem, et respondentem. ut sic eis fontes aperiret, vel indicaret sacrarum scripturarum, quibus exolutis inuenirent, et discerent, animaduertentque tempus aduenisse expectatum venturi Messiae. c. 4. v. 5. N. 42. et seqq.

Stupebant, quasi miraculum.

Et mirati sunt. v. supra D. infra Oct. Natiu. in sis, qua patris mei sunt. et Sic oportet virum religiosum in sis, quae Dei sunt, esse, et occupari, neque saecularibus implicari negotijs. v. c. 4. v. 3. N. 33.

Exat subditus illis. Egregia subiectio, et imitanda obedientia.

Conseruabat. v. in 2. Missa. Nat. Dni.

Proficiebat. Haec debet esse vita nostra,

Pro concionatoribus.

ut cum deate proficiamus sapientia, et gratia
apud Deum, et homines. Nam ideo forte vita nos
tra curius dicitur. C. 5. v. 7. N. 3. 5.

In octava Epiphania.

Joan. 1. 29.

Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata
mundi. V. Christus. 15. 16. 24. 25. 77. 82. Mundus.

1. 2. 10. 16. Nulla victima legis potuerunt pec-

cata auferre, V. Lex Mosaiica. 5. 8. 13. 14. 22. 30.

Unus Christus victima accepta Deo, cuius duntaxat

oblatione placatur. V. C. 1. v. 4. N. 6.

Post me venit vir, qui ante me factus est
quia prior me erat. Ostendit excellentiam

Christi, quod non solum sibi prelatum esset,

Somo rex, cuius ipse Joannes minister, sed etiam

quia Deus esset, et verbum aeternum. V.

Christus. III. VII.

Vidi spiritum descendentem quasi co-
lumbam. Non solum columba significavit

spiritum sanctum, sed fuerunt etiam alia eius

dem symbola spiritus. V. C. 1. v. 11. N. 88. Cui

autem hoc loco per columbam significatus sit

V. Maldonatum in Mat. 3. 16.

Hic est, qui baptizat in spiritu sancto.

Per baptismi sacramentum induimus Christum,

et adoptamur in filios Dei. C. 3. v. 27. N. 1. V.

Spiritus Sanctus. 26. usque 33.

Et ego vidi, et testimonium perhibui,
quia sic est filius Dei. Bonitatis qualita-

tes. V. C. 1. v. 1. N. 37.

Filius Dei, non adoptiuus, sed naturalis,
et consubstantialis Patri. V. Christus. 3. 23.

DOM. 2. Post Epiph.

Joan. 2. 1.

Nuptiae factae sunt. De morali expli-

De nuptiis matrimonij, C. 6. v. 3. x. 6. De Virginitate, qui presertim

F. C. 5. v. 23. N. 96.

catione miraculi, quo conuenia est aqua uinum.

V. C. 4. v. 19. N. 20. et sequentibus.

DOM. 3. Post Epiph.

Mat. 8. 1.

Domine, si vis potest etc. Solus Christus mun-

dare potest a peccato lepra. V. Christus. N. 12. 13.

25. 69.

Extendens Jesus manum tetigit eum.

Contactus carnis Christi omnia mundat. V. Christus. 84.

Volo mundare. Notanda benignitas Iesu

erga peccatores. V. C. 5. v. 22. N. 45. 46.

Ostendete sacerdoti. Sacerdos legalis =

tantum declarabat hominem esse mundum

a lepra, sed sacerdotes euangelici ipsa pec-

cata tollunt, et munditiam animae dant

per sacramentum. V. sacerdos. 8. 9.

Meliores status, maior dignitas meliores

exigit mores. Cuius si satisfecerint, timeant.

V. C. 3. v. 1. N. 38. 39. V. Sacerdos.

DOM. 4. Post Epiph.

Mat. 8. 24.

Et ecce motus magnus etc. Explorare uoluit Christus

discipulorum fidem. Quod frequenter cum suis facit

in missa tribulatione. V. C. 5. v. 22. N. 36.

Et suscitauerunt eum. Sic nos oportet instante

prece Deum inuocare, et quasi dormientem excitare

clamantes Abba pater. V. C. 4. v. 6. N. 4. 7.

Quid timidi estis. Increpat imperfectos

in fide discipulos priuatim ac sine externis testibus.

ideo solus cum ipso ingressus est nauiculam. V. Correctio.

Imperauit ventis. Increpat quasi rationis par-

ticipes, et intelligentes, aut figurate per prosopo-

peian, vel quia omnis creatura sentit creatorem,

ut ait Hieronymus, vel spiritus malos increpat

per quas tempestas immissa, ut inquit Maldonatus, sic insensatos appellasse Galatas videtur Apostolus, ut in eis iniretaret pseudo Apostolos a quibus conturbati fuerant. v. c. 3. v. 1. N. 5. 6. 7. 8. 9. et c. 5. v. 10. N. 9. 10.

Dom. 5. post Epips.

~~Sermo~~ Matt. 5. 13. 24.
Seminavit bonum semen. etc. super seminavit zizania. v. c. 6. v. 8. quia enim seminaverit homo, sacc et metet. etc. Vbi pro bono semine intelligenda opera bona, sive fructus spūs, de quibus. c. 5. v. 22. 23.

pro zizanijs opera carnis de quibus. c. 5. v. 19. 20. 21. Ubi primū zizania. c. 4. v. 4. N. 16. Dicitur vero diabolus seminasse zizania, qui initium fuit omnis peccati decipiens Euan, vel quia continuo incitat homines, ut seruiant carni, et fomitis legi subdantur. De qua lege. v. lex 13. 14. 18. v. Fomes peccati. Zizania.

Dom. 6. Post Epips.

Matt. 5. 13. 31.

simile est regnum caelorum grano sinapis. v. c. 1. v. 1. N. 13. 32.

simile est regnum caelorum fermento. v. c. 5. v. 9. N. 1. et seqq. Vbi de Fermento. v. Varijs eius accptionibus.

Februarij 2. IN Festo Purificationis B. M. V.

Luca. 2. 22.

Et postquam impleti sunt dies.

Qui dies, quae tempora in scriptis sacris numerantur, nisi sanctorum. v. c. 4. v. 4. N. 45.

ut sisterent eum dno. Nulla Deo gratior oblatio, quam filij. in quo sibi bene complacuit. c. 1. v. 4. N. 6.

sicut scriptum est in lege dno. Perfecta hic docetur obedientia, exemplo purissima matris, ac virginis. v. c. 4. v. 4. N. 50. 57.

Et ecce homo erat in Ierusalem. etc.

Virtutes S. Simeonis docent nos quales esse debeamus ad Crum recipiendum, non solum in manus, sed in pectus, et intra viscera nostra per Eucharistia sacramentum.

1. requiritur Iustitia anima, 2. Recta intentio.
3. reuerentia, 4. Attentio ab omni curarum distractione libera.
5. Spiritualis fames, seu desiderium tanti boni. De 1. dicitur, et sic homo Iustus. De 3. et timoratus, De 4. in Ierusalem.
4. pace anima fruens, De 5. expectans consolationem Israel. et responsum acceperat. etc.
- De 2. et spūs sanctus erat in eo, et venit in spiritu in templum. v. c. 1. v. 3. N. 46. 47.

IN Festo S. Agatha Virg. et Mar.

Matt. 5. 19. 3.

Accesserunt ad eum Pharisaei tentantes eum. etc. Hi ut peccatores, accedunt, ut tentent, et recedunt confusi, Iusti vero, ut illuminentur. c. 3. v. 27. N. 6.

Quicumqz dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et aliam duxerit, mechsatur, et qui dimissam duxerit mechsatur. quasi dicat ob nullam causam licet dimittere uxorem, nedum repudiare: sola fornicatio erit Iusta causa non repudiandi, sed permittendi eam solam viuere, ac sinendi eius conuictum. Sed tunc neuter potest aliud matrimonium sine peccato mechia contrahere, sed debet uterqz quasi in caelibatu permanere. De Fornicatione, et Mechia. v. c. 5. v. 19. N. 4. et seqq. pra. serhm. N. 17.

N. 17

Non expedit nubere. i. uxorem ducere. Probat id Christus, et calicis vita perfectionem commendat, ad castitatem q̄ ad sortatur. V. C. S. v. 23. N. 93. 94. 95. 96. Vbi de continentia, Castitate, et Virginitate, quæ suis loco accommodare velis, invenies. De Nuptiis post Motu C. S. V. 70. N. 20. De S. Agathe responso coram tyranno. C. S. v. 1. N. 13. Sunt Eunuchi qui se castraverunt. et. C. S. v. 23. N. 96.

In Festo S. Mattis Apostoli

Matth. 11. 23. V. Aptus.

Confiteor tibi pater. et. Sors, que cecidit super Mattisiam Act. 1. 26. Non alia, quam ex Dei voluntate annumeratum duo denario Apostolorum, ut ibidem dicitur, et annumeratus est cum undecim Apostolis. Hic potest pro initio concionis explicari prærogativa 3. Apostolorum. C. 1. v. 1. N. 48. et reliquis. Abscondisti Sæc a sapientibus, et reuelasti ea paruulis. Humiles nimirum discipulos Christi esse oportet. V. Humilitas. omnia mihi tradita sunt. et. Dignitas, et potestas Christi regia. C. 1. v. 1. N. 164.

Et nemo nouit. et. Aequalitas personarum diuinarum, cur non fit mentio spiritus sancti. V. C. 1. v. 1. N. 151.

Cui voluerit filius reuelare, ut reuelauit suis Apostolis, et alijs, quibus placuit. C. 1. v. 1. N. 68. vbi totus hic locus explicatur.

Venite ad me. Non despicienda Sæc Christi vocatio, que maxima gratia est. V. Vocatio. Qui laborat. C. 1. v. 4. N. 24.

Tollite iugum. i. Crucem ad mei imitationem. V. Crux. 7. 8. 16.

Discite a me. V. Mansuetudo.

iugum meum. et. V. C. S. v. 1. N. 7. 8. 9. usque ad 13. Quale sit hoc iugum, suauius est certe iugo mundi. V. Iugum. Sexuibus. Pesenti. V. Indicem Scripturæ. Matth. 11. 29. et dicitur

De S. Iosepho v. in vigilia

Natiuitatis Domini.

In Festo Annuntiationis

B. M. V.

Luca. 1. 26.

Incarnati verbi mysterium.

eo pertinebat. ut mundus reconciliaretur Deo, quem habebat offensum propter peccatum. Ex qua reconciliatione Pax æterna consequeretur inter Deum, et homines. Ut ergo sic finis certus esset, ac firmus, Nuptiæ constituta sunt inter humanam diuinamque naturam, Sponsi partes Verbum Patris, Sponsæ vices Virgo sanctissima Maria gessere. Ad complendum hoc sacramentum. Missus est Gabriel angelus, ad virginem. et. V. quantum bonum, quamue expetendum sit pax, cuius causa tantum mysterium celebratum est, quamque digni sint æternis supplicijs, qui sanctam pacem vel non curant, vel despicunt, vel deserunt. V. de Pace, et gratia C. 1. v. 3. præsertim à N. 27. et deinceps.

Ad virginem. quæ vices gessit sponsæ. C. 4. v. 27. N. 57.

Aue gratia plena. et. In tribus his sententijs conceptionis immaculatæ puritas asseritur, quæ cum absolute prolatae sint, per adverbium Semper intellectæ indicant, quod dicimus Mariam nimirum ab instanti sui primi esse sanctam fuisse, Deum in se habuisse, et supra omnes feminas benedictam. Imo solam benedictione

gratia praeventam, atque ab omni peccati la-
be praeservatam. c. 1. v. 3. N. 2. v. Maria

qua cum audisset. (ex Graeco vidisset)
turbata est. Ex Sumilitate quod se tanto
Sonore inferiorem duceret. c. 6. v. 3. per tota.

**Eccē concipies in utero, et paries
filium.** Qualis, et quantus. Disce ex qua-
tuor, quae in ipsum conueniant. 1. Erit homo, q.
ex muliere natus. Vocabis Iesum. 2. Hic erit
magnus, et magnus sacerdos, mediator inter
Deum, et homines. 3. Et filius altissimi voca-
bitur. Deus nimirum, et aequalis Patri. 4.
Erit rex, ideo dabit enim Deus sedem David. et.
De his quatuor v. c. 1. v. 1. N. 191. 192. v. Ver-
bum, Christus, Humanitatis assumptio.

**Quomodo fiet istud, quoniam virum
non cognosco!** Admirandus virginitatis
amor. qua exemplo ipsa virtus maximè exto-
llitur. v. c. 5. v. 23. N. 94. et 96.

Spiritus sanctus. et. q. d. Non vir, sed
Deus hoc operabitur. Itaque illibata semper erit
tua virginitas. v. c. 4. v. 4. N. 14.

quae vocatur sterilis. v. c. 4. v. 27. N. 55. 56.
Eccē ancilla domini. et. Hic eximia fi-
des, Humilitas mirabilis, Obedientia promp-
tissima consideranda. v. Fides. 45. 78. 87.
Humilitas, Obedientia.

Eccē ancilla. et. Hic consensus expecta-
batur, ^{ut conciperetur, qui erat expectatio gentium. v.}
quo dato, nulla mora, c. 4. v. 4. N. 20.

Verbum caro factum est. Et creata
anima infusaq. corpori ex purissimo virgi-
nis sanguine Dei virtute compacto, eodem ins-
tanti unitum est verbum diuinum Sumani-
tati, sicq. Sponsus Deus sponsam naturam hu-
manam sibi indissolubilitate copulauit. Et Pax
inter Deum, et hominem facta in Christo, qui

est pax nostra. et. v. Pax. 2. 9. 19. 20. 21. 22.
28. 32. v. c. 3. v. 13. N. 7. et c. 4. v. 4. N. 7.

Dom. septuagesima.

Matts. 20. 1.

Exijt primo mane. Eximia Dei cura, ac
vigilantia in evocandis hominibus siue ad gra-
tiam, siue ad gloriam. Nullum tempus, aut
temporis opportunitatem praeteruolare sinit.
omnibus certe hominibus vocandas quae erit. quem
debent concionatores amulari, ut videmus
facisse Paulum. c. 9. v. 19. et 20. v. ibi ex-
hortationem ad concionatores. N. 11.

Conducere operarios. et. Premio
proposito vocat, et promissione facta, qua
se debitorem constituit. v. Premium.

Circa undecimam. et. Nulla aetas
inepta praenitentiae, nulla insabilis meren-
do, et acquirendo regno caelorum. v. c. 6. v. 10.
N. 1. et sequentibus.

Quid sic statis tota die ociosi.

Qui non est intra vineam, s. Ecclesiam. ocio-
sus est. illi ociosus est Christus. 1. nihil pro-
derit. v. c. 5. v. 4. N. 6. 7. et c. 5. v. 7. N. 12.
vide Ocium.

Redde illis mercedem. v. c. 6. v. 9. N. 3. 8.

Incipiens a nouissimis. Signum
forte quod diligentius laborarint. ideo pri-
mi ad praemium vocantur. Nam segnes
ac tepidi magis supplicio digni. Licet libe-
ralitas Domini non sinat absque praemio
promisso. v. Piper seruus. <sup>Mysterium hic la-
1. h. v. c. A. v. 26. 9.</sup>

Murmurabant. v. c. 5. v. 15. N. 11. et seqq.

**An oculus tuus nequam est, quia
ego bonus sum.** Inuidia descriptio, quae
quod alij liberaliter impensum est, quasi

Matts. 6. 16.

Cum ieiunatis nolite fieri sicut hy-
pocrita tristes. etc. Satis ex hoc loco apparet

quid apportet damni inanis gloria cupiditas.
De qua v. c. 1. v. 10. N. 5. 6. in illud si ad huc so-
minibus placerem. et c. s. v. 26. R. A. ubi late de

mundana, seu inani gloria. et c. 6. v. 8. N. 8.
Vnge apur. v. c. 6. v. 1. 16. Ne uisum v. c. 6. v. 1. 16. 3. 4.
De ieiunio, et alijs mortificationibus. v. c. s. v. 22. ~~11.~~

Thesaurizzate. v. c. 8. v. 9. N. 4. De s. Conf.
non Pontif. Item verbo Eleemosyna.

Feria 5. Post cineres.

Matts. 8. 5.

Accessit ad eum centurio. quis sic
fuerit, non in uale nosse, cuius pietas laudata
a Captharnaitis, quibus synagogam edificarat,
et fides admirationem attulit Christo dno. De Soc
L. Flauio Dexter anno 34. Caius Cornelius Cen-
turio captharnaunensis dñs serui, quem dominus, sanauit

Pater etiam Cai oppij Centurionis erat Hispanus,
mirè floret in Hispania. Iterum floret Centurio
Malacitanus, quem s. Iacobus ibi tinguo anno 52.
Est præterea aliud testimonium Heleca Caesar au-
gustani Episcopi. Nec minor celebratur memo-
ria s. Cai oppij Cornelij Centurionis, (qui fuit

ille Centurio, cuius famulum ad Captharnaum
Christus suscitauit) postea sociatus Apostolis neci
s. stephani interfuit, Petrum, et Paulum ad-
Hispanias venientes comitatus est: tandem præ-
dicans Cepsiniensibus prope vitam mortuus est.

Prædicat in Hispania. Longè sic alius à Cornelio
Centurione cohortis italica. Hoc Cornelio multo
iuniore ille senior. Præc omnia refert D. Thomas
Tamasius in lib. quem scripsit. Nouedades Anti-
guas de España. Nouel. 6. Adde sic autor

sibi creptum conuenitur. v. Inuidia.

Erunt nouissimi primi, et primi nouissi-

mi. Quia tepiditas, et negligentia in laborando
multos ad ultimos recidere facit, ut in præceden-
tium, siue scientiarum, quibus extrema sors datur,
ignominia non caret.

Multi enim sunt vocati. Vocatio Deo Pa-
tri tribuitur. v. Vocatio.

Dom. sexagesima.

Luce. 8. 5.

Exiit, qui seminat. v. De qua dicitur plura se-
minante. c. 6. v. 8. N. 11

Semen suum. c. 6. v. 8. in illud que semina-
uerit homo, sicc, et metet. N. 1.

Inter spinas qui seminat in carne, seminat
in loco. Vepribus, et spinis pleno. v. c. 6. v. 8. N. 8.

Fructum referunt in patientia. v.

Patientia. v. c. 6. v. 9. N. 9. De quatuor parti-
bus tres reperditæ. Qui itaq; seminat in carne,
non tres, sed omnes partes perdit, metitq; corrup-
tionem. Ibid. c. 6. v. 8. N. 5. Qui autem seminat
in spiritu, id est, in solo. Vberis, et optima metit
centuplum, et vitam æternam. Ibid. N. 6.

Dom. quinquagesima.

Luce. 18. 31.

Assumpsit Iesus duodecim. etc. De Pas-
sione Christi multa in illud c. 2. v. 19. Christo

confixus sum cruci. et in illud v. 20. Qui dile-
xit me, et tradidit eum. v. c. 2. v. 19. N. 22. et
segg. et c. 2. v. 20. et 21. ex N. 44. et ex N. 79.

v. Christus. Crux. Illudetur. v. c. 4. v. 30.
1. 9.

Et ipsi nihil horum intellexerunt. v.

c. 4. v. 3. N. 34. et deinceps. ubi Sabes concio-
nem integram his diebus Bacchanalium accom-
modatam.

ex eodem L. Flavio Dextro. Caius Oppius Cen-
turio Hispanus. etc.

Domine non sum dignus. etc. Vere su-
milis agnoscit se exiguum coram Deo. V. Humi-
litas.

Non inveni tantam fidem in Israel.
vide Fides.

Multi venient ab oriente, et Occiden-
te. Ex Occidente erat Sic Centurio.

Filij autem regni eijcientur. etc. V. C.
4. v. 30. N. 3. Ismael domo Abrabe directus =
adumbrat. e. regno. ex locum spe deurbatos.

Feria 6. Post cineres.

Diliges proximum tuum. etc. V. C. s.
v. 20. N. 23. et C. s. v. 14. N. 9. 10. 11.

Diligite inimicos vestros. V. C. s. v. 14. N. 9.
V. C. 4. v. 26. N. 9.

Benefacite his, qui oderunt vos. V. C. 2.
v. 10. N. 16. Bonitas erga inimicos. C. s. v. 22. N. 44.

Orate pro persequentibus. etc. sic faci-
re tubentur captivi in Babilone. V. C. 1. v. 3. N. 23.
Et sanguis p. clamans noli. V. C. 4. v. 26. N. 9.

Ut sitis filij patris vestri. etc. V. C. 4. v. 26. N. 9.

Attendite ne sustitiam. etc. V. C. s. v. 26.
N. 6. et C. 6. v. 4. N. 4. et C. 6. v. 9. N. 2.

+ V. Benignitas.

Cum ergo facis eleemosynam. V. Ele-
mosyna. Noli tuba canere etc. V. Hypocrisis. 3.
ut videantur ab hominibus. V. inanis gloria,
et Gloria. 9. 12. 23. 24. 25. 26. 28. 29. 40.
43. 44.

Tu autem cum oraveris. V. Oratio. 5. 6.
Sabbato post cineres.

Marci 6. 47.

Videns eos laborantes. videt Deus labo-
res nostros, ut suo tempore subueniat. V. Misericordia.

quarta vigilia noctis. ut discas patienter

expectare usq. ad extremum periculum. V. Patientia.
In tribulatione fides exploratur, et probatur. V.

Fides. 10. 11. 19. 22. 29. 31.

Phantasma esse. Augetur labor, superuenit
nova causa timendi propter nostram imbecilli-
tatem, et eum, qui venit, ut succurrat, existima-
mus hostem. Hoc autem ad maiorem probationem
ordinat Deus, ut discamus etiam in ipsis mortis
angustijs non desperare diuinam opem, que
propinquior est, quo magis proget periculum.

V. Fides. 2. 8. 19.

Et ascendit ad illos. etc. et cessauit ven-
tus.

Ab Christi presentia discedit tentator
Sostis. Quod possumus in sumptione lucbaris
tiae advertere. Pacatur enim cor aduentu do-
mini. V. Pax 26. 28. 30. 31. 53. V. 1. 3. 37. et
deinceps.

Dom. 1. Quadragesima.

Matth. 4. 1. V. Tentator. Tentatio-
nis antidotum, Mundus, seculum, Dæmon.

Tunc ductus est Iesus in desertum,

a spiritu. etc. Si nos Spiritus Sanctus ducat,
securi pugnabimus, et animose vincemus tenta-
tiones. Eua victa est quia ipsa se ingressit, occa-
sionem qd dedit serpenti, ut tentaret eam. =

V. C. 6. v. 14. N. 33.

Cum ieiunasset. etc. Oratione videlicet
et ieiunio se preparauit ad bellum cum Soste
ineundum. Hoc debemus nos imitari, quod

videtur D. Paulus prescribere cum ait: Qui
sunt Christi, carnem suam crucifixerunt.

ieiunando videlicet, et mortificationis ope-
ra exercendo. C. s. v. 24. N. 7. et seqq. et de

oratione addit statim v. 25. Si spiritu viu-
mus spiritu, et ambulemus. Qui non nisi
orando totos 40. dies transegit spiritu viuens,

Spiritus

Spiritu etiam ambulavit in toto discursu tentatio-
num. C. 5. V. 25. N. 1. 2. De Verbo vi mor-
licam.

Postea esuriit, et accedens tentator. etc.

Communis, ac frequens valde tentationis occasio
esuries. Sed vincitur firma in Deum spe. Non
in toto pane. etc. sic respondendum tentatori. -
Nolo per Dæmonis operam satiare famem, aut
viuitijs affluere. Deus potest me, quoquo modo
ei placuerit, sustentare. Etiam sine pane in
deserto per 40. annos viuere fecit Israeliticum
populum. V. Spes. V. C. 6. V. 14. N. 33.

Mitte te deorsum, quia angelis. etc. Si
Dæmon impelleret, certum fuisset ministerium
angelorum. Sed tamen deicere planam esset
tentare Deum. Itaq; male, et mendaciter alle-
gauit scripturam, quod faciunt Heretici. V.
C. 1. V. 6. N. 8. et C. 8. V. 14. N. 5.

Hæc omnia tibi dabo. etc. Simili men-
dæto multos inducit Dæmon ad idolatriam,
ut scilicet honorem Deo debitum, aut hominibus,
aut Dæmoni exsibeant. V. Idolatria. Quod
non nisi fascino decepti, nugacitatis efficiunt
homines insensati. Quod obiecit Galatis D.

Paulus. C. 3. V. 1. N. 11. V. Fascinatio.
Scriptum est. Ter repetitur ad hunc tenent?
Omnis, ut apparet impetus tentatoris, scriptu-
ra. Hoc est, Dei verba retusus est. Hic est gla-
dius spiritus duabus quasi manibus motus, et
vibratus in hostem scilicet ieiunio, et oratione.
C. 6. V. 14. N. 33. 34.

Qui sic depugnauerit, non erit sub lege. C. 5.
V. 18. N. 1. 22. id est, non vincetur à Dæmone,
nec erit iugum subibit. V. C. 6. V. 14. N. 31.
V. iugum, Seruitus. Spūs Sctus. q. 40. 41. 42

Feria 2. Post Dom. 1. Quad.

Matt. 25. 31.

Cum venerit filius hominis in ma-
iestate sua. etc. Cum triumpho nimirum

de quo Prærogatiua Apostolorum. 12. V. C. 1.
V. 1. N. 110. V. iudicium.

Sicut pastor separat oves. Hæc appella-
tio datur ob mansuetudinem, que propria virtus
Christi, et Christianorum perfecte imitantium =
Christum. V. Mansuetudo. 4. 8. 14.

Venite benedicti. etc. Hæc benedictio pro
missa fidelibus in Abrahamo. De qua, qui ex
fide sunt, benedicentur cum fidei Abraham.
C. 3. V. 9. V. Benedictio. V. etiam C. 6. V. 8. N. 6.

Esuriui enim, et dedistis mihi mandu-
care. etc. Hæc opera caritatis proponun-
tur pro omnibus operibus bonis. Qui enim di-
ligit proximum, legem implet. V. C. 5. V. 13.

Per caritatem spiritus seruite inuicem, et
V. 14. N. 16. et V. 14. N. 17.
omnis enim lex. etc.

Amen dico vobis quandiu fecistis mi-
hi. etc. Cum benefacimus alteri ex caritate, in
uitu Dei, quem primo respicit caritas, id fa-
cimus, qua propter quasi sibi impensum re-
munerat Deus obsequium illud. Hoc est illud:
Alter alterius onera portate. etc. C. 6. V. 2. portate.

Discedite à me maledicti. Hæc maledictio,
quam intentabat lex, eam non obseruantibus
V. C. 3. V. 10. Quicumque ex operibus legis
sunt, sub maledicto sunt. etc. V. Maledictio. 6. 13.

Et ibunt hi in supplicium æternum. etc.
Hæc omnia, quam metunt boni, et mali se-
cundum que seminarunt, alij corruptionem,
alij vitam æternam. Vt. C. 6. V. 8. N. 5. 6. os-
tenditur. Qui itaq; opera carnis regnum
Dei non consequentur. C. 3. V. 21. N. 44. Qui
spiritus fructus non habent, quam timeant
legem. C. 5. V. 23. V. Opera 17. 18.

Feria 3. Post Dom. 1. Quadrag.

Matt. 21. 10.

Et cum intrasset Ierosolymam, com-
mota est uniuersa ciuitas, dicens, Quis
est hic? ut certius quam populi respondeas.
Vide Christus.

Cæci, et claudi curantur in templo,
nunc spiritualiter per conciones, et confes-
siones. V. Concionator. Confessio.

Domus mea. etc. V. Templum. Oratio, dabo.

Indignati sunt. ex inuidia. V. Inuidia.

Ex ore infantium. etc. perfecisti laudem,
quam populi inchoarant, (sacerdotes, et scri-
bæ impedire volebant) ut pote carentes in-
uidia, et à Deo excitati. V. Puer.

Quis est hic? Per contemptum, et irrisio-
nem dicunt ciues Ierosolymitani. Sed Deus
non irridetur ait Paulus. c. 6. v. 7. n. 1.

Populi autem dicebant, Hic est Je-
sus propheta. etc. Venientes cum Iesu res-
pondent esse prophetam illum à Mose prædic-
tum. V. Dom. 4. Quadrag.

Feria 4. Post Dom. 1. Quadra.

Matt. 12. 38.

Generatio praua, et adultera. Hoc
cadit in eos, qui magis sæculum, quam Deum
diligunt, ut isti Pharisæi. V. c. 1. v. 4. N. 79.
et c. 6. v. 14. N. 29.

Signum non dabitur ei, nisi signum
Jonæ. etc. V. c. 1. v. 1. N. 39. et N. 177. Non
merentur vllum signum, quia quæ data
erant, contemnunt.

Viri Niniuitæ, et Regina austri
condemnabunt. etc. c. 1. v. 8. N. 9.

Quia penitentiam egerunt. V. Peni-
tentia. quæ præparat ad cognoscendum Deum.

Venit audire sapientiam. etc. V. Ve-
nit. Concionator. Audienda conciones verbi
Dei, ex quibus Sauritur vera sapientia.

Reuertar in domum meam. etc. Virtutis, et
gratia desertores. c. 3. v. 3. N. 2.

Fiunt nouissima Somini illius pe-
iora. etc. Contra eos, qui iterum post confes-
sionem redeunt ad peccata. V. c. 2. v. 17. N. 12.
et v. 13. presurim n. 9. et 10. et c. 4. v. 3. N. 4. B. B.
et c. 1. v. 9. N. 1. et c. 4. v. 10. N. 2. V. etiam

Peccatum. XIV. XII

Ingratissimus, qui deserit beneficium. c. 2.
v. 20. N. 77. Multum facit benefactoris labori.
c. 4. v. 11. N. 2.

Qui fecerit voluntatem patris
mei. V. c. 4. v. 19. N. 32. et c. 1. v. 4. N. 33.

Pluris facit Christus mandatorum Dei obser-
uantiam, quam naturalem cognationem
in quouis gradu. V. c. 5. v. 14. N. 10.

Feria 5. Post Dom. 1. Quad.

Matt. 15. 21.

Miserere mei domine fili David. etc.

Orare docet hæc mulier. V. Oratio, Fides
13. 31. Humilitas. Perseuerantia.
Christus 24.

Non sum missus. etc. c. 4. v. 5. N. 20.

O mulier magna est fides tua. Quo-
niam operibus erat munita Charitatis.
c. 5. v. 6. N. 6. et sequentibus.

Feria 6. Dnicæ 1. Quadrag.

Piscina huius typus legis veteris. c. 3. v. 21. N. 12.
Qui primus descendebat. etc. ut sine
discamus nostram salutem diligentissime que-
rere, et operari. V. c. 1. v. 7. N. 11. et c. 5. v. 7.
N. 3. et deinceps.

Erat autem quidam Somo ibi. etc. Sic
representat eos peccatores, qui diu in peccatis

extiterant, quasi tacentes in suis delictis, et carnis
alligati cupiditatibus, qui non quæ volunt, faci-
unt, sed quæ nolunt, operantur. V. C. 5. V. 17.
N. 13. 14. 15. 16. 17.

Vis sanus fieri. Dubitari merito potest, an
si, qui tam subiecti sunt carnis appetitui, velint
curari, et sanari. C. 5. V. 17. N. 16. 17.

Hominem non habeo. Sua culpa fortas-
se. Sic multi non habent Confessarium, qui
mittat in piscinam sanguinis Christi, quia
ipse nullum probant, nulli se commendant.
Ociosi, et inertes ad suam salutem. V. seruus
piger.

Iam noli peccare, ne deterius. etc. Quid
poterat deterius videri, nisi aeterna pena
V. 5. F. 4. ^{frui} Sequentis hebdomada.

Sabbato Post Dom. 1. V. Dom.

2. Quadragesimæ.

Dom. 2. Quadragesimæ.

Matt. 17. 1.

Assumpsit Jesus Petrum, et Ja-
cobum, et Joannem fratrem eius.

Hæ tres columnæ primæ Ecclesie catholice
V. C. 2. V. 9. N. 8. 9. Vbi tamen Jacobus
frater domini nominatur, sed res ipsa con-
gruit tribus sic nominatis. Qui ut vides
eminentiores erant inter duodecim, ut

pote. Christa magis familiares. Los pri-
uados del rey. ~~et dicitur~~ Graui appellant
Saxones, i. eminentes, ut nuper Roma
cepit nunquã ecelesiæ cardinalis, Ideo

Transfiguratus est ante eos. Hæc

transfiguratio facta est dum oraret, ut indicauit
alter Euangelista, ut discas, et assuescas orare si
vis immutari, et perfectior in dies fieri. V. Oratio
imitatio Christi. Eximij lun. Item. C. 4. V. 48. 5. 6.

Apparuerunt Moyses, et Elias cum eo
loquentes. Quid loquebantur, nisi excessum
passionis, et amoris Christi. Hi nostri debent esse
sermones, et confabulationes. Quo modo cum Chris-
to crucem feramus, eius q3 amori, et imitationi as-
suescamus. V. Crux, Mortificatio, Paulus. 121.

Bonum est nos hic esse. Si opportuni dixi-
sset, nihil potuit dici verius, nihil enim melius quam
cum Christo esse in gloria. V. Gloria. 1. 2. 3. 3.

Ecce nubes, quæ representabat spiritum sanc-
tum, cuius est protectio. V. Spūs Sctus. et vox
Patris. etc. Hic est filius. etc. Ecce tres personas
indiuia Trinitatis. V. Trinitas.

Hic est filius meus dilectus. Alij adoptiui,
sic unigenitus, et primò genitus. V. C. 2. V. 20.
N. 2. et C. 4. V. 5. N. 26. etc. 4. 7. 11. 16. 18.
V. Christus. Adoptio.

In quo mihi bene complacui. V. C. 1. V. 15.
N. 2. et C. 2. V. 19. N. 34.

ipsum audite. ut auctorem fidei. V. Chris-
tus. 6. ipsum non legem. C. 2. V. 19. N. 7.

Nemini dixeritis visionem. etc. Bene-
ficia, quæ Deus in oratione facit non sunt -
nisi Confessori, qui alteri simili, et suo tempo-
re communicanda. ut Paulus suo exemplo docet.
C. 1. V. 12. N. 15. et C. 2. V. 2. N. 6.

Feria. 2. Post Dom. 2. Quadrag.

Et ego vado, et quaeritis me, et in pec-
cato vestro moriemini. 1. Ego abiens

vos relinquam, et si post me quaesieritis, nus-
quam inuenietis. unde fiet ut incredulitate, et
peccatis moriamini, et qui nolueritis temporis
opportunitate frui, omnino perieritis. Quæ =

comminatio valde timenda ijs, qui non respon-
dent Dei inspirationibus, et dum per tempus
licet, nolunt penitentiam agere. v. c. 6. v. 10.
N. 1. et sequentibus.

Quo ego vado. i. ad Patrem, in celum, Vos
non potestis venire. nimirum sine fide,
et penitentia. v. Fides.

Numquid interficiet semet ipsum.
Ceci homines i verba, que non intelligunt, peruer-
se interpretantur. quod proprium est infideli-
um, et hereticorum, vel eorum, qui nimis sunt
addicti sive seculo. v. Seculum. Mundus. Saxe-
sis. A. 4. 6.

Vos de deorsum estis, ego de supernis
sum, vos de mundo hoc estis, ego non-
sum de hoc mundo. quasi dicat, nisi vos
simitis de mundi vnguibz eripi, et ad celestia
transferri, non me intelligetis. Venit enim
Christus, ut nos eriperet de presenti seculo
nequam. c. 1. v. 4. N. 7. et 22.

Quia ego sum. i. Deus homo, Dei filius, re-
demptor mundi etc. v. Christus, Fides.

Qui me misit. de hac missione. v. c. 4. v. 4.
N. 4. et so. cum reliquis.

Feria 3. Post Dom. 2. Quadrag.

Matts. 23. 1.

Super cathedram Moysi. v. c. 6. v. 6. N. 3.
Quaecumqz vobis dixerint. etc. bonam
doctrinam tradentes sequimini, opera vero ma-
la, caute, ne emulari velitis. v. c. 4. v. 13.

vbi sortatur Apostolus, ut bonum magistrum
in bono emulamur, non vero in malo. v. imitatio
imponit onera. etc. v. c. 6. v. 2. N. 4. b
v. Paraphrasi eius v.
ut videantur ab hominibus. v. c. 6.
v. 14. N. 2. Hoc est hypocritarum. c. 1. v. 10. n. 5.

~~Hoc proprium hypocritarum.~~ v. c. 1. v. 10. N. 5
et c. 5. v. 20. N. 4. et deinceps. et c. 6. v. 12.
N. 3. v. Hypocrysis, inanis gloria. S. Pau-
lus non in mundo, sed in cruce Christi, suo exem-
plo docet gloriam querendam. c. 6. v. 14. N. 24.
Nolite vocari Rabbi. c. 1. v. 2. N. 27.
Fratres. v. Frater.

qui se exaltauerit. v. Superbia.
qui se humiliauerit. v. Humilitas.

Feria 4. Post Dom. 2. Quadrag.

Matts. 20. 17. v. indicem scriptu-
re. v. etiam D. quinquag.

Nescitis quid petatis. v. c. 1. v. 1. N. 179.
Potestis bibere. Martyrium proponitur,
que est vera via perueniendi ad veram gloriam.
vide Martyrium.

Non est meum. Quippe sedes celestis non
petentibus, aut consanguineis, non certe ex ac-
ceptione personarum, sed pre-suppositis, ac pre-
visis meritis unicuique datur. v. gloria. Pre-
mium.

Audientes decem indignati sunt. Ex emu-
latione, et invidia, qui morbus difficilem habet
curationem. v. Invidia.

Scitis quia principes gentium, etc. Sapi-
ens magister radici morbi medicinam adsi-
bet. Superbiam curat Humilitate, et suo exem-
plo discipulos docet. v. c. 1. v. 1. N. 188. et
c. 5. v. 13. N. 19. v. Superbia, inanis glo-
ria, Humilitas.

Feria 5. Post Dom. 2. Quadrag.

Luca. 16. 1.

Homo quidam erat diues, etc. v. Di-
uitia. et erat quidam medicus nomi-
ne Sapharus, etc. v. c. 4. v. 5. N. 45.

Diuis adeo sepultus est in inferno, quia misericors non fuit, cum ipse splendide uiuere, sicut illi, qui opulenti-
dicuntur in sion, et nihil patiebantur super contributio-
ne Ioseph. v. c. 5. v. 1. N. 39. et c. 6. v. 10. N. 11.
Induebatur purpura, etc. que luxuriam fouent.
melius fecisset, si Christi vestimento esset indutus. =
v. c. 3. v. 27. N. 3. et sequentibus.

Epulabatur quotidie splendide. v. comes-
sationes, et ebrietates. c. 5. v. 21. N. 37. v. Diuis
Epulo

Et erat quidam mendicus, nomine La-
zarus, etc. Symbolum sic est paupertatis, et pa-
tientiae. v. Patientia, et c. 5. v. 16. N. 22. et c. 5.
v. 22. N. 11.

Ut portaretur ab angelis, etc. En condig-
num primum regestatis. c. 5. v. 22. N. 11.

Mortuus est autem, et diues, etc. Quid illi
profuerunt diuitiae? seminauit in carne, et ecce
messuit corruptionem, et interitum sempiternum.
v. c. 6. v. 8. N. 5.

Pater Abrasam. v. Abrasam.

Mitte Lazarum. Ecce indiget ope Lazari,
qui eius in vita nullam curam habuit, nec micam
petenti dedit, non impetrat guttulam aque ad re-
frigerium lingue. c. 6. v. 10. N. 2. Iustaretri-
batio crudelitatis, auaritię. Non solum regnum
Dei non est consequutus, et necesse erat carnis ope-
ra sectanti, sed nec minimum panis alleuamen-
tum illi permissum est. v. c. 5. v. 21. N. 43. 44.

Habent Moysen, et prophetas. i. sacras
scripturas. Igitur magni refert audire confessa-
rios, concionatores, doctores legis Dei, et scripturę
sacrae interpretes, ut discamus alterius uitę præ-
mia, atq; supplicia, et ex eis uitam corrigamus. =
v. Prædicator. Fides, præsertim 22. et sunt
plura.

Penitentiam agent. sine qua nemo non
damnabitur. v. Penitentia.

Neque si quis ex mortuis resurrexerit,
credent. Obstrinati enim in peccatis, nec cre-
dunt scripturis, nec doctoribus, neq; mortuis,
sed omnia irrident. v. Peccatum, et Peccator.
Cæcitas mentis. et c. 6. v. 7. N. 1. et seqq.

Feria 6. Post Dom. 2. Quad.

Matt. 5. 21. 33.

Homo erat pater familias, qui plan-
tauit vineam, etc. Hac parabola indicat
à Iudeis ablatum regnum Dei, et datum gen-
tilibus. i. ecclesiam translata ad gentes, re-
probato Iudeorum populo. Quod ex Ps. 117

22. et Isai. 8. 14. declaratur. Lapis enim
reprobatus à Pontificibus, et scribis erat
Christus, in quem noluerunt credere, scan-
dali pati eius humilitate, verum sic resurgens
ex mortuis, factus est in caput anguli. i. de-
claratus est regni celorum princeps, rex re-
gum, et dominus dominantium, et rebelles
Iudeos extremo supplicio damnatos contri-
uit, gentes vero credentes filios fecit Abra-
sam, et illi promissa benedictione donauit.
v. c. 4. v. 27. N. præcipue 17. 18. 19. vbi
late hac de re agitur. v. Abrasam. Bene-
dictio Iudeus.

Plantaui vineam, et sepe circun-
dedit ei, etc. Enumerantur beneficia, que
dominus fecit vinea suæ. i. populo Iudaico,
sed multo plura, et maiora facta sunt eccle-
sia. Quod ex promissionibus factis Abra-
samo, et impletis in ecclesia constare po-
test. v. Promissio, Benedictio, Abrasam,
Gratus Beneficium.

Misit seruos suos etc. Vult deus gratias nos esse, et reddere pro beneficijs acceptis debitas gratias, quas profitemur reddere, vel cum solvimus primitias, decimasque eius ministris. De quo v. c. 6. v. 6. et 7. vel cum eius mandata seruamus, misericordia que

opera prestamus. V. Opera, Mandatum. + Malos male perdet. Accipient in iudicio iuxta opera sua. c. 6. v. 10. N. 2. v. c. 5. v. 1. N. 9.

Lapidem, quem reprobauerunt etc. c. 1. v. 1. N. 194

Et qui ceciderit super lapidem istum etc. c. 5. v. 11. N. 11. et c. 5. v. 21. N. 4445.

Sabbato Post Dom. 2. Qua. Luca. 15. 11. V. Filij. Adulphi.

Homo quidam habebat duos filios etc. Si Pater Deum significat, vel Christum, filij duo significant Iustos, et Peccatores. Nam si spiritus filij Dei facit filios. = c. 4. v. 6. N. 9. et si hoc caret peccator, dicitur tamen filius, sed mortuus, sicut fides quam habet mortua est. v. c. 2. v. 6. N. 20. v. c. 4. v. 5. 6. 7. praesertim in x. 15. d. d. incept.

Viuendo luxuriose De peccatis Luxuria, et comensationibus, et ebrietatibus, quibus se maculat peccator frena sua carnalis exans. v. c. 5. v. 19. N. 49. et v. 21. N. 38.

Cupiebat implere ventrem suum De siliquis (algarrobas) Has dicunt Hispani) quas porci manducabant, et nemo illi dabat. Non potuit magis adolescentis perditum exaggerari miseria, seruituti infami porcorum est alligatus, et tamen porcorum cibum non assequitur, vt fame periens ventrem non satiatur, vel semel

impleat. Maior, et peior peccatoris seruitus, qui non auaro domino, sed diabolo mancipatus, suis obsequitur cupiditatibus. De hac misera seruitute. v. c. 4. v. 26. N. 17. 18. v. c. 3. v. 13. N. 20.

In se autem reuersus Vexatio dat intellectum; quem in abundantia rerum amiserat, reciperat in rerum omnium inopia, et fame. = Timor peccati bonus, qui resipiscere facit studios, imo cordatos ne cadant, etiam iuuat. v. c. 5. v. 18. N. 15.

Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus, et ego hic fame pereo. Confessio delicias domus Dei spirituales cum mundi auari amiserat, et fame.

Hic pascere porcos iubet voluptatuum, neque suppeditat pro desiderio cibum. Hac opera carnis. c. 5. v. 19. per totum.

Surgam, et ibo ad patrem meum. Ecce propositum conuersionis per bonam confessionem, quam re ipsa praestitit, cum ait, Pater peccaui in celum, et coram te etc. de conditionibus confessionis optime. v. Dom. 4. Aduentus.

Vidit pater etc. In viscera paterna quid faciunt, sed superat omnia hoc Dei amor. De quo c. 1. v. 4. N. 34. et Christi saluatoris nostri eximia caritas, et benignitas. c. 2. v. 20. N. 45. 58. et c. 5. v. 22. N. 46. 47. Deliciae spirituales sunt fructus spiritus. De quibus c. 5. v. 22. et 23. per totum.

Cito proferte stulam primam. i. preciosissimam vestem talarem, nempe togam, quae significat gratiam. Date anulum, signum libertatis, seu ingenuitatis, et Calceamenta, quae promptam obedientiam indicant, et occidite vitulum saginatum. representantem victimam

Alium occidit v. v. Homini diuini.

Quid

Crucis, & Christi sacrificium, et manducemus, et epulemur. In mensa scilicet Eucharistica. In qua bona dat Deus bene confitentibus, et vere adserere venientibus per seriam poenitentiam. Quibus declaratur gaudium Dei in conuersione peccatoris. v. De gaudio. c. 5. v. 22. N. 18. De vastata gratia. c. 2. v. 28. N. 2. et c. 2. v. 20. N. 17. De Eucharistia in festo Corporis Christi

Dom. 3. Quadragesimæ.

Luce 11. 14.

Erat Jesus eiciens demonium, etc. Hic representatur peccator a Dæmone possessus, et tractatus quasi mancipium crudelissime. De hac seruitute. v. c. 3. v. 13. N. 19. et c. 4. v. 26. N. 19. et de incept. v. Peccator, Peccatum.

Erat mutus, etc. Demones non omnes ad idem vicium inducunt, sed alij ad alia, quibus sunt propensi, quibusque delectantur magis. vnde est spiritus superbia, iracundia, fornicationis, taciturnitatis.

v. c. 9. v. 16. N. 29. 32. Nisi dæmon ex anima expellitur, non confitebitur, peccator mutus erit. De confessionis integritate, et veritate, et necessitate. v. c. 2. v. 20. N. 9.

Locutus est mutus. Si spiritus eiciatur rustica veritate cunctis, illico sua confitebitur peccata. v.

Poenitentia.

Cum fortis armatus custodit atrium, etc. v. in Festo Exaltationis S. Crucis.

Dixerunt in Beelzebub, etc. Cauendum iudicium temerarium quale fuit Pharisæorum, qui ex odio, et contemptu Christi de re plane diuina sinistre iudicant. c. 5. v. 15. N. 6.

Alij tentantes, de sis F. 4. infra Seb. 1. Quad. Omne regnum in se diuisum desolabitur. Caritas ciuium conseruat ciuitatem. v. c. 5.

v. 14. N. 12. et c. 5. v. 22. N. 16. De concordia. v. c. 2. v. 7. N. 1.

ideo ipsi iudices vestri erunt. De Apostolis, qui confessores Christi futuri sunt in extremo iudicio. v. c. 1. v. 1. N. 10, et seqq.

In digito Dei. i. in spiritu sancto, virtute diuina, peruenit in vos regnum Dei, quod vobis prædico. atque adeo manifestum est me esse expectatum Messiam, qui regno Dei principium do. v. Spiritus Sanctus. c. 6. v. 22. N. 37.

Qui non est mecum contra me est. c. 5. v. 8. N. 2.

Cum immundus spiritus, etc. c. 5. v. 16. N. 27. et 30. et 32. v. c. 3. v. 3. p. 104.

Et fiunt nouissima hominis illius peiora prioribus. De iterantibus peccata. v. c. 2. v. 17. N. 6. et c. 4. v. 26. N. 24.

Ciuitas Hierico sub anatsemate destructa typus peccati aboliti. c. 2. v. 18. N. 9.

Extollens vocem, quædam mulier de turba. Coarguit hæc mulier simplex, et humilis inflator scribas, et tumentes pharisæos, cum ipsa credit in Christum, et tanto ardore mentis, ut non potuerit se continere quin e media populi turba in eius laudes clamans triumpharet, cum illi non modo non crederent, sed etiam Christum blasphemarent. Gessit typum ecclesie, et eorum fidelium, qui Christi fidem tenent, Sonoremque defendunt. v. Typus. 10. v. 12. N. 20.

Beatus venter. c. 4. v. 4. N. 13.

Beatus venter. q. d. Non potest non esse sancta ad mirabilem mulier, quæ talem filium genuit, et aluit. Ergo ex filio deriuat laudes in matrem. Quam tales

filios non poterat non beatissimam reddere. Imo omnia bona illi procurare. Ex quo sequitur, ut ab instanti conceptionis gratia plena fuerit, quae talem filium genuit, et aliter erat paritura. C. 1. V. 3. N. 2.

Beatus venter. Sine confiteatur Saceres Gnosticorum, Apellis Valentinis, Marcionis, qui negabant Christum Mariae virginis ex visceribus factum. V. C. 4. V. 5. N. 20.

Imo beati, qui audiunt verbum

Dei, etc. Maxima laus praedicationis Evangelicæ fidei Christianæ; si quidem eam audiens, credensque, et operibus complens beatorum pronuntiatur. Hoc iure, quam quæ temporalis partus titulo, beata prædicabatur. Beatusque itaque credere in Christum, quam parere Christum. Dicit aeterna veritas, cum vero, utrumque cadat in virginem Dei param, nemo fuit unquam illa beatorum, quæ et peperit, et credidit, atque exactissime complevit, quod credidit. Hæc pertinet illud. In Christo Jesu, neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed nova creatura. i. quæ per fidem caritate formatam operatur. V. C. 6. V. 15. N. 2. et C. 5. V. 16. N. 14.

Feria 2. Post Dominum.

Cam 3. Quadragesimæ.

Lucæ. 4. 23.

Utique dicetis mihi, etc. Apparet Sicut cæcitas filiorum huius sæculi, qui ita sunt terrenis addicti, ut nihil aliud sapiant, ita de suo iudicio præsumant, ut nihil credant, nisi quod sibi placet, et vera dicentem odio prosequuntur, et represententem (licet benigne, et leniter) eò deducunt, ut velint præ-

cipitem agere. Tali timebat Paulus futuros Galatas, cum insensatos, et fascinatos appellabat. C. 3. V. 1.

N. 20. 4. cum dicebat. Ergo inimicus vobis factus sum, verum dico vobis. C. 4. V. 16. N. 5. 8. De cæcitate Judæorum. V. C. 5. V. 18. N. 27.

Multa vidua, etc. et multi leprosi, etc.

Hic insinuat Christus futurum, ut relictis Judæis ad Gentes transeat, quæcum facilius recipient, ut vidua Gentilis suscepit Heliam, et Naaman etiam Gentilis mundatus est ab Eliseo. V. C. 4. V. 30.

N. 16. et C. 4. V. 27. N. 20. 41.

Ad mulierem viduam. Cuius opus symbolicum fuit misericordie, et fructus eleemosynæ. V. C. 2.

V. 10. N. 17. et C. 6. V. 8. N. 7. et V. 9. N. 4. et V. 7.

N. 2. V. Vidua.

Nemo mundatus est, nisi Naaman, in

quo præcessit typus baptismi, quo mundantur omnes à peccatorum lepra. V. C. 2. V. 19. N. 26. et segg. V. etiam Baptismus.

ipse autem transiens per medium illorum ibat. Non potuerunt illum precipitem

agere, ut vellent, quia ipse noluit, oblatas enim est quia ipse voluit, quando, et quomodo voluit. C. 1. V. 4. N. 11. et C. 2. V. 21. N. 79. 83. 88. 89.

Feria 3. Post Idem 3. Quadr.

Matt. 18. 15.

Si peccauerit in te frater tuus, vade, et corripe eum, etc. De lenitate, et alijs circa tantis correctionis. V. C. 6. V. 1. N. 1. et segg.

et C. 3. V. 1. N. 56. et C. 4. V. 16. N. 7.

Dic Ecclesiæ, cuius externa gubernatio ad Christum pertinet. C. 1. V. 1. N. 150. Ministri Christum representant. C. 6. V. 6. N. 5.

Sib tibi sicut Ethnicus, et publicanus. i. tracta, ut excommunicatum, et ab ecclesia

aliquo

alienum. intellige postquam condemnatus est per
iudicium, et sententiam. De excommunicatione
v. c. 1. v. 8. N. 6. 7. 8. Qui essent publicani. v. c. 2.
v. 15. N. 15.

si Duo ex vobis consenserint. etc. Magna
vis orationis in caritate oblata. v. c. 1. v. 1. N. 98.

Feria 4. Post ^{Domini} ~~III~~ ^{Car.} Dom. 3. Quadr.

Accesserunt ad Iesum ab Ierosolymis
scribae, et Pharisei. De Sorum secta. v.
c. 1. v. 13. N. 3. Scribae, qui dicti. c. 1. v. 1. N. 98.

quare discipulitui. etc. Invidia plena
interrogatio iudicantium temere de aliorum
monibus, et in discipulis accusantium magistrum.

De Invidia. c. 5. v. 21. N. 29. De Iudic. aduer
santibus euangelis. c. 1. v. 9. N. 2. De falsis
fratribus. c. 2. v. 4. N. 2.

Transgrediuntur traditionem Seniorum.

De traditionibus. v. c. 1. v. ^{14.} N. 3. 8. Transgres
sio que sit, et quod non inultum parat. c. 3. v. 19.
N. 1. 3. 15.

Hypocrita. v. Hypocrosis, Hypocrita.

Docentes mandata hominum. v. supra
Traditionem.

Si nite eos, caeci sunt. etc. v. Caecitas mentis
v. obdurati animi descriptio. c. 2. v. 21. N. 95.

Adhuc et vos sine intellectu. v. Obiurgatio.

Qua autem procedunt de ore, de corde
exiunt, et ea coinquinant hominem.

De corde enim exeant cogitationes malae,
Somnia, fornicationes, etc. v. c. 5. v. 22. N. 3.
v. c. 5. v. 22. N. 3. que sunt ope
ra carnis. v. c. 5. v. 19. 20. 21. vbi late desis agitur.

Feria 5. Post ~~III~~ Dom. 3. Quadr.

Introiuit in domum Simonis. De Simone
Petro. v. Petrus.

Socrus autem Simonis tenebatur
magnis febribus. An agri tudines
accidant propter peccata. v. supra =
F. 6. Post Dom. 1. Quadr.

imperauit febre. etc. vti Dominus vni
versa creature, atque adeo Deus, Chris
ti enim sum anitas, vt verbi diuini orga
num faciebat miracula. v. c. 4. v. 4. N. 13.

Singulis manus imponens, cura
bat eos. Hanc gratiam sanitatum gra
tis donat Deus, eamq; Sabuerunt. Apos
toli. v. c. 1. v. 1. N. 97.

quia tu es filius Dei, etc. v. Christus

Alijs ciuitatibus oportet me euan
gelizare regnum Dei. quia ideo
missus sum. Id. ad quod vocatus est,
seu missus, quicq; facere debet, alijs
non implicari negotijs ad Christi imi
tationem. v. c. 2. v. 20. N. 21.

Feria 6. Post ^{Dom.} ~~III~~ ^{Car.} Dom. 3. Quad.

Da mihi bibere. v. Non potest sitit

aquam, quam conuersionem illius animae.
Petit ergo ab ea, vt misericordis opus fa
ciat, quo mereatur saltem de congruo, vt
dicunt theologi, vt Deus illi donet suam gra
tiam. Est itaque haec Christi petitio, quasi
inspiratio, vt se ipsa disponat ad gratiam.
De gratia proueniente. v. c. 1. v. 3. N. 18. et
c. 4. v. 7. N. 4. De dispositionibus. v.
c. 5. v. 6. N. 11. 12. De gratia auxilijs
c. 1. v. 3. N. 30. v. Eleemosyna.

Tu forsitam petisses ab eo, et dedis
set tibi aquam uitam. i. spiritum
Sanctum. de quo v. c. 4. v. 6. N. 13.

et c. 3. v. 5. N. 2. 4. et c. 4. v. 9. N. 12 et
 c. 5. v. 22. N. 13. et c. 1. v. 1. N. 87. Vel grati
am Spiritus Sancti. de qua c. 1. v. 3. N. 4. 6.
 vel doctrinam euangelicam. c. 1. v. 1. N. 68.
 71. 100. et c. 1. v. 7. N. 3. Vel baptemum. c. 2.
 v. 19. N. 26. et seqq. ad 31. V. Baptismus.
Sitiet iterum. Nulla res creata aufert
 sitim, neq. cupiditas rerum temporalium
 unquam saturatur. V. c. 6. v. 14. N. 31. 32. 34.
Nonsitiet in aeternum. Gratia Spi-
 ritus Sancti ex se aeterna est, et facit filios
 adoptionis, atq. adeo. Si redes vita aet-
 nae. V. c. 4. v. 7. N. 3. et verbum gra-
tia, et Spiritus Sanctus.
Voca virum tuum. Prudens con-
 fessor impedimenta conatum auferre, ut
 verasit, et stabilis conuersio peniten-
 tis. V. c. 4. v. 19. N. 20.
Et nunc quem Sabes. etc. de pec-
 catis lux. V. c. 5. v. 19. N. 4. et seqq.
Spiritus est Deus. c. 5. v. 16. N. 16.
et eos, qui adorant eum in spiri-
tu, et veritate. etc. V. c. 5. v. 16. N.
1. 13. Vbi sortatur Paulus Galatasambu-
 lare in spiritu, ut eos desideria carnis
 non trahant, quae sunt instar viperæ. c. 2.
 v. 19. N. 33. Item c. 5. v. 16. N. 4. 5. et
 c. 5. v. 25. per totum. V. Spiritus. De
Dei cultu. V. c. 1. v. 1. N. 111.
Ego sum, qui loquor tecum. Cur
 tam facile se manifestat pauperi mu-
 lierculae, qui suspensas tenebat Bari-
 saeos, et scribas. Laus Sac. simplicitatis,
 qua Sac. ~~prae~~ praestabat, et damnatio
 superbiae, qua illi inflati erant. V. Humilitas

† c. 1. v. 1. N. 71.

Superbia. V. de S. Mattha.Reliquit ergo Hydriam suam mulier, etc.

Non potuit se tenere, quin pra. letitia curreret, et nun-
 ciaret suis ciuibus, quod maximo illis erat gaudio
 futurum. Euangelista itaq. muneris functa est.
 in ijs, quae ad animae salutem pertinent, semper festi-
 mandum. V. Curus

Meus cibus est, ut faciam voluntatemeius, qui misit me. etc. Preponit utilitatem

animarum sui corporis necessitati, ut doceat con-
 cionatores, et confessores idem facere. V. c. 4. v. 19.

N. 11. et sequentibus. et c. 1. v. 4. N. 8.

Videte regiones. etc. c. 4. v. 24. N. 12.Ut, et qui seminat simul gaudeat, et quimetit. In opere, et cultura animarum omnes gau-

dent, et seminantes, et metentes, et concionato-
 res, et confessores. V. Gaudium. c. 5. v. 22. N. 9.

Iam non propter tuam loquellam (solum)credimus, ipsi enim audiuimus, et scimusquia sic est vere saluator mundi. mag-

nam vim Sabet verbum Dei, per quem, cumque an-
 nunciatur, multo maiorem, cum ipse suo Deus ore

loquitur. Propterea gloriatur Paulus se non ab ho-
 minibus, sed ab ipso Christo didicisse euangelium,

quod praedicabat. c. 1. v. 12. N. 17. 18. 19.

Vere saluator mundi. non angeli, non pro-

phetae, non Moyses, illi enim liberarunt de seruitute
 Aegyptiaca, aut Babilonica, Christus de seruitute pec-

cati, illi populum unum, Christus mundum unum

sum. V. c. 4. v. 31. N. 3. 4. et verbo. Seruatus.

Sabbato Post ~~Ma~~ 3. Quadrag.

Joan. 8. 1.

Jesus perrexit in montem Oliueti, et dilu-culo. etc. Noctem dat orationi, diem operationi

animarum. Quod oportet, ut concionatores imitentur,

et praeferant orationem concionibus, si uolent fructum consequi operatum. c. 4. v. 19. N. 11. 12. et sequentibus.

Mulierem in adulterio deprehensam.

De peccato adulterij. v. c. 5. v. 19. N. 16.

In lege autem Moyses mundauit nobis Suius modi Lapidare.

Tu autem quid dicis? Quid contra legem uultis extorquere hypocrite ab eo, qui legis obseruantis simus est. c. 4. v. 4. N. 36. et c. 5. v. 14. N. 3.

Qui sine peccato est uestrum. etc. c. 6. v. 1. N. 15. Oportet qui alterum accusat culpa ipsum vacare. v. c. 6. v. 1. N. 12. 14. et animaduerte Domini prudentissimam lenitatem, et cautionem contra tentantes se mansuetissimam. v. Manuue ludo. c. 5. v. 23. N. 52. et segg.

Dom. 4. Quadrag.

Cum subleuasset ergo oculos Iesus etc. Reges episcopi, et quibus aliorum incumbit cura, necesse est ut subleuent oculos, et considerent suorum necessitates, eisq; opportune remedium querant. Hanc curam ut propriam Apostoli habebant cum Paulo Ierosolymitanos pauperes commendabant. v. c. 2. v. 10. N. 9. Hoc illis insinuat Christus cum dixit Philippo, quod sequitur: Vnde emimus panes etc. Hoc dicitur omnibus canonicis, et beneficiarijs, qui ex patrimonio Christi uiuunt. c. 2. v. 10. N. 12. et segg.

Est puer unus Sic etc. Isti duo Apostoli Philippus, et Andreas ostenderunt uel imperfectionem fidei, ac fiducia, uel obliuionem aliorum miraculorum Christi, Debuerunt enim eius potestati remittere, ut praesenti necessitati succurreret. v. Spes Fides Fiducia.

Accipit ergo Iesus panes etc. Omnipotentia manus Christi eam uirtutem panibus communicauit, ut crescerent, sicut semini continuo uide mas communicatam. Itaq; miraculum indicat diuinitatis omnipotentiam. exemplum frequentissimum facis multiplicationis uideamus in agricultura, et se mense in terram disseminato, ubi augetur centuplo amplius, quam sparsum est granum. Propterea nomine messis fructum elemosynae commendat Apostolus. c. 6. v. 9. N. 4.

Impleti sunt. Satis nunc cibo corpus, qui suo corpore aliquando satiabit animam in lucia iustitia (v. Luc. Anistia) et totum seminem in glo.

Colligite, quae superauerant fragmenta, ne pereant. quasi preciosa reliquia suscipienda, nec perdenda quidem. c. 6. v. 14. N. 20. quae uelut Christus legit et in sunt. Duodecim copias. quasi duodecim fructus. v. c. 5. v. 22. N. 13.

Hic est uere propheta, qui uenturus est in mundum. v. c. 9. v. 11. N. 14. et c. 4. v. 5. N. 19.

Fugit in montem etc. ne scilicet regem facerent temporalem, in qua exemplum praebuit fugientiae ambitionis. De sac. v. c. 1. v. 1. N. 182. et deinceps. De regno Christi spirituali. v. c. 1. v. 1. N. 168. vnde ius regni habuit. c. 1. v. 1. N. 164. Falso accusatus de affectato regno. c. 3. v. 13. N. 23.

Hoc euangelio describitur representatio quaedam letitiae, quam in Ierosolym ecclesia spiritualiter habuerunt, ueri eius filij. ubi exultabunt, et saturabuntur ab uerbis consolationis eius. v. c. 4. v. 27. N. 26. et c. 4. v. 26. N. 31. et c. 2. v. 31. N. 4.

A

Feria 2. Post Dom. 4. Quadr.
Joan. 2. 13. V. supra Fe. 3.

Post Hebdom. 1. Quadr. pasimq.

Et invenit in templum ementes, etc.

Avaritia cogitavit, ut templi Dei religio adeo violaretur, sub pretextu religiosi cultus. V. cultus Dei. V. Benignitas, qua opposita est avaritia. c. 5. v. 22. N. 45. V. Zelus domus tuae. Quid sit zelus. c. 4. v. 17. N. 6. quando laudabilis. c. 4. v. 18. N. 32. Zelus Pauli. c. 1. v. 8. N. 8.

Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud, etc. V. c. 1. v. 1. N. 39. 158. et c. 2. v. 20. N. 57. et c. 4. v. 24. N. 11.

Ipsc enim sciebat, quia Deus, cui omnia patent, etc. V. c. 6. v. 7. N. 23.

Feria 3. Post D. 4. Quadr.
Joan. 7. 14.

Mea doctrina non est mea, sed eius, etc.

Omnia doctrina, bonis a deo sit oportet. Quare et Paulus magnificat se a Christo, eductum fuisse euangelium, quod predicabat. c. 1. v. 11. N. 17. et reliquis.

Qui misit me, ad quam personam pertineat mittere, ad quam mitti. c. 4. v. 4. N. 4. et N. 50. et reliquis.

Qui querit gloriam eius, qui misit illum, sic verax est, etc. c. 1. v. 16. N. 3. 8.

De fugienda humana, et propria gloria. c. 5. v. 26. 6. N. 4. Gloria.

Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem, non quia ex lege est, sed ex patribus, etc. c. 5. v. 6. N. 23. V. Circumcisio. V. c. 3. v. 12. N. 34.

Nolite secundum faciem iudicare, etc. V. Acceptio personarum.

Quia nondum venerat hora eius, voluit, etc. enim se obicit morti, ut eam vinceret. V. c. 1. v. 1. N. 175. et ligno demonem contritum superaret. V. c. 1. v. 1. N. 105.

Feria 4. Post Dom. 4. Quadr.
Joan. 9. 4.

Me oportet operari, etc. Sancte dies est, etc. V. c. 6. v. 10. N. 2.

Quod interpretatur missus, cuius sit proprii, etc. V. c. 4. v. 4. N. 4. et N. 50. cum reliquis. Schisma erat inter eos. De peccato con-

Maledixerunt ergo, etc. Quid sit maledictum. V. c. 3. v. 12. N. 37. non temendum fidelibus. c. 3. v. 10. N. 2.

Scimus autem, quia peccatores Deus non audit, sed si quis Dei cultor est, et voluntatem eius facit, tunc exaudit, etc. V. clamemus Abba pater, i. confidenter oremus Deum, ut filii Patrem, necesse est, ut sit in nobis spiritus. V. c. 4. v. 6. N. 9. qui spiritus sanctus in peccatoribus non est. c. 4. v. 6. N. 13. V. Spiritus Sanctus.

Tu credis in filium Dei, etc. Manifestat se aperte homini simpliciter mente praedito, non superbis presumptis, et desipientibus, temere veritatem. V. c. 2. v. 10. N. 11. localis papali visitationes mores. V. Humilitas. V. c. 5. v. 14.

Feria 5. Post Dom. 4. Quadr.
Luc. 7. 11.

Ecce defunctus efferebatur, etc. Certitudinem mortis, et brevitatem vite nobis sic ante oculos obijcit. V. c. 4. v. 4. N. 41. et c. 5. v. 10. N. 2. V. Vita. Juste transitus est ad meliorem vitam.

Ecce defunctus, etc. V. Moys. Vita brevitatis. c. 1. v. 1. N. 170.

Misericordia motus, etc. Similes casus debent nos movere, ut succurramus, si possumus, et viscera misericordiae habeamus. Deed enim verum sustinere misericordiam. V. c. 6. v. 9. N. 2. et v. 10. N. 3.

Alia

Adolecens tibi dico surge. etc. Exemplum resu-
rectionis, quo futura resurrectio mortuorum doce-
tur esse possibilis, et eius fides asseritur. V. c. 1. v. 1.
N. 78. 89.

F. 6. Post Dom. 4. Quadr.

Joan. 11. 1.

Domine ecce quem amas infirmatur.

Dei amicos tribulationes erant, ut probentur,
et proficiant in melius. V. Patientia. 1. 1. 1.

Qui credit in me, etiam si mortuus fuerit,
viuet. V. c. 3. v. 11. N. 3.

Ego credidi quia tu es Christus filius Dei, qui
in Saeculo mundum venisti. Hic Martha confi-

tetur Christum esse Deum. V. Christus. 3.

Jesus ergo ut vidit eam plorantem etc. In-
fremuit spiritu, et turbauit semetipsum, etc.
et lacrymatus est. Hic ostendit Christus ve-

rum esse hominem esse, qui compatitur, et tristatur,
et commouetur, et flet, cum flentibus, tristibus, patien-
tibus. V. c. 4. v. 4. N. 6. et c. 3. v. 19. N. 45.

Tollite Lapidem. Ni durities auferatur peccati,
que cordi superposita est hominis obstinati, non resur-
get ex peccatis, in quibus sepultus, fatidius iacet. Tolli
vero debet iussu Christi, i. ab eo, qui minister est Christi,
vel spiritum habet Christi. c. 4. v. 19. N. 11. et seqq.

Lazare veni foras. Similis vox in die iudicij om-
nes excitabit mortuos. Eiusdem quippe Leonis tribu-
Juda. Leonem symbolum Resurrectionis c. 1. v. 1. N. 19.

Lazare veni foras. Vox Christi sola est, que pecca-
tores ad vitam vocare potest, cum ipse sit vita, et fons
vitae. c. 1. v. 1. N. 72.

Sabbato Post Dom. 4. Quadr.

Joan. 8. 12.

Ego sum lux mundi, (vniuersi) multo exce-
llentior quam solis Solius materialis, atque verius dicitur
Christus Pater luminum lucentium in ecclesia per doctri-
nam, et opera. V. c. 1. v. 1. N. 95.

Qui sequitur me. (credens ut oportet) non
ambulat in tenebris. (per iter Solius vitae) Sed
habebit lumen vitae. i. fidem veram. sequens
enim me tamquam accensam faciem, nullis erro-
ribus, aut peccatis implicabitur, sed recta, ac sine
errore tendet in caelum. Vbi lumen fidei commuta-
bitur in lumen gloria. c. 5. v. 7. N. 10.

Tu de te ipso testimonium perhibes: testi-
monium tuum non est verum. i. legitimum,
ac pro vero habendum, nisi aliunde probes, que
condiciones requirantur in legitimo teste. V. c. 1.
v. 1. N. 35. 37.

Verum est testimonium meum, quia
scio unde veni, et quo vado. Per insinua-
tionem accommodatam ad Phariseos respondet
verum esse suum testimonium, qui non tam, ut
propheta missus esset a Deo, sed ut vere Dei filius,
cui credere tenerentur, scit, scio unde veni, i.
e caelo a patre, et quo vado. i. in caelum ad pa-
trem a quo missus in Saeculo mundum veni. V.
c. 4. v. 4. N. 4. et c. 2. v. 20. N. 53.

Vos secundum carnem iudicatis. i. non
nisi secundum ea, que foris apparent, et sen-
sibus subiecta sunt, iudicium facitis, ideo fallimini.
Ego non iudico quemquam. i. non fero de quo
quam testimonium. Neque opus est. et si lu-
dico testimonium meum verum est. i. si ve-
llem testimonium ferre, etc. De hac acceptione
Carnis V. c. 5. v. 17. N. 22.

Et in lege vestra. (de qua tanto opere vos
iactatis observatores) duorum hominum
testimonium verum est. i. iudicia pro-
vero habendum, ut legitimum. V. lex Mosayca.

Ego sum, qui testimonium perhibeo de
me ipso. i. Deus de homine, eadem enim
persona duas naturas habebat diuinam, et

Summam. et testimonium perhibet de me, qui misit me Pater. Ecce distinctam personam Patris, et filij contra Sabellianos, eiusdemque auctoritatis, et naturae, qui aequale testimonium perhibeant. V. c. 1. v. 1. N. 62. 162.

Vbi est pater tuus? si intelligebant obscurius dictum, volebant, ut clarius responderet, ut posset tamquam blasphemum accusare, aut lapidare. si aperte diceret se Dei filium: ut accidit cum à Caypha Pontifice interrogatus est, vel non intelligebant, putantes esse non magis, quam hominem, qui non cognoscebant patrem eius, ut indicaret sperabant, et fortassis irridendo, tamquam vulgo natum, qui patrem ostendere non posset. V. Ingenium Sacerdotum. c. 4. v. 6. N. 8.

Neque me scitis. etc. Si me sciretis forsitan (-l. vltis) patrem me sciretis. l. Non existimatis me nisi solum hominem esse, ideo interrogatis: Vbi est pater tuus, si nossetis me esse plusquam hominem, et filium Dei, sciretis patrem meum non esse hominem, sed Deum, et in caelo esse. V. Verbo Christi

Dom. in passione

Joan. 8. 46.

quis ex vobis arguet me de peccato? Christus innocens mortuus, ut nocentes à morte redimeret. c. 3. v. 13. N. 1. ut vas, ac fideliussor peccata hominum soluenda voluntate suscepit. c. 3. v. 13. N. 42. V. Christus 28.

Si veritatem dico vobis quare non creditis mihi. c. 5. v. 7. N. 8. V. Veritas.

Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea. etc. Doctrina ecclesiae quomodo suscipienda. c. 1. v. 9. N. 83. V. Doctrina. V. c. 2. v. 19. N. 7.

Est pater meus, qui glorificat me. c. 1. v. 1. N. 100. Non nisi à Deo secure gloria queritur. omnis enim alia gloria inanis est, et periculosa. c. 5. v. 27. N. 4. et sequentibus.

Ego de hominibus non habeo. etc. Nota singularis exemplum mansuetudinis. v. c. 5. v. 23. N. 52. et sequentibus.

Abraham pater vester exultavit. etc. c. 1. v. 1. N. 198. et c. 3. v. 6. N. 2. et c. 3. v. 7. N. 2. et c. 3. v. 8. N. 4. et v. 16. N. 35.

Antequam Abraham fieret ego sum.

insinuat suam diuinitatem. v. c. 4. v. 19. N. 7.

Jesus autem abscondit se, et exiit de templo. usus nempe sua diuina potentia state inuisibilis factus est, ut alias etiam ipse transiens per medium illorum ibat, cum precipite agere parabant. Lucae. 4. v. sup. F. 2. Post. D. 3. quod

Feria. 2. Post Dom. Passionis.

Joan. 7. 32.

Miserunt Principes, et Iherosolymitanos, ut apprehenderent Iesum. Dixit ergo eis Iesus. Adhuc modicum tempus vobiscum sum. etc. Qui sciens, et volens se traditurus erat, non permisit, se comprehendi ad nutum principum, et Iherosolymitanorum. v. c. 2. v. 21. N. 93. V. Traditor.

In nouissimo autem die magno festivitatis, stabat Iesus, et clamabat. Exemplum praebens concionatoribus, ut in magna frequentia stent, constanter clamant ex intimis loquantur sensibus, neminem timeant, dum opus est pro Dei honore, seu ad versus vicia contendere voce, et clamare. v. c. 1. v. 8. N. 8. V. Concionator.

Siquis sitit, veniat ad me, et bibat. Christus fons paradisi. c. 1. v. 1. N. 70. et fons vitae. c. 1. v. 1. N. 71.

Qui credit in me. Et in fides vere omninoque
Justificat. c. 2. v. 17. N. 9. V. Fides, Christus.

Flumina de ventre eius fluent aquae viuae.
Abundabit eius anima gratia, et domus spiritus sanc-
ti. c. 1. v. 1. N. 93. et c. 1. v. 3. N. 4. 6.

Feria 3. Post Dom. Passionis.

Joan. 7. 1.

Ambulabat Iesus in Galileam. etc. quia
quererant eum Iudei interficere. Occasio-
nes prudenter persecutoribus auferens. docebat suos
ut idem, cum opus fuerit, imitarentur.

Nemo in occulto quid facit, et quaerit
ipse in palam esse. etc. Appetit gloria huma-
na ducuntur cognati, quam tamen non quaerebat
Dominus, qui gloriam Patris semper habuit ante
oculos. V. Gloria.

Neque enim fratres, (i. cognati) credebant
in eum. Nullum maius impedimentum esse solet,
et credendi, et omnino meliorem sequendi vitam,
quam cognationes, quam caro, quam sanguis. Ideo
Paulus vocatus à deo continuo non acquieuit car-
ni, et sanguini. c. 1. v. 16.

Non potest mundus odisse vos, me autem
odit, quia ego testimonium perhibeo de illis,
quod opera eius mala sunt. Ecce causam Pha-
risaeorum, et sacerdotum, etc. ob quam persequen-
tur Christum. Mali non sibi similes, sed dissimiles
odio prosequuntur. c. 4. v. 16. N. 7. 8.

Ego non ascendo ad diem festum hunc,
quia meum tempus nondum impletum
est. Non ascendo sicut vos me sortamini, ut as-
cendam, ut ex miraculis gloriam mundanam, et
misi, et vobis aucupet, non ascendo ut homo qua-
lem vos me arbitramini, qualem persequuntur Iu-
dei, ut me exponam periculo mortis, quia tempus
moriendi mihi diuinitus praescriptum, nondum adve-
nit. Ascendit vero postea, ut homo Deus, quia, ut

talis poterat tutus esse in medijs periculis, et
saluus evadere e manibus inimicorum, ut fecit.

Hinc discimus miracula absq. necessitate non
esse querenda, dum scilicet humano consilio
possumus rem absolueri, ut dictum est in Vi-
gilia Epiphaniae. Christus ut homo, qui fugeret
periculum mortis occulte ascendit ad scenopogia
festum, cum vero in medijs periculis extitit, ubi
humana non satis esset providentia, potentia
vius est diuinitatis.

Feria 4. Post Dom. Passionis.

Joan. 8. 22.

Facta sunt encaenia in Ierosolymis.

Dedicatio, seu renouatio templi per Miasa-
baeos. De renouatione anime, quae templum est
spiritus sancti. v. c. 2. v. 19. N. 22. 24.
et c. 2. v. 20. N. 8.

Et hyems erat. nihil frigidius peccato. v.
c. 5. v. 19. N. 23. et c. 2. v. 21. N. 96. v.
Peccator. Peccatum.

Quousq. animam nostram tollis.
Si tu es Christus dic nobis palam. Ca-
lumniandi animo idrogant. De malicia
Særeticorum. v. c. 4. v. 6. N. 8.

Opera, quæ ego facio in nomine pa-
tris mei. etc. Frustra verba queruntur
ubi opera ipsa clarè loquuntur. v. c. 1. v. 1.
N. 160.

sed vos non creditis, quia non estis
de ouibus meis. etc. q. D. Humilis estote,
ne me recusetis magistrum, subijcite vos meæ
doctrinæ, et correctioni, ut discipuli audite me
ac sine supercilio auscultate, sic q. facile cog-
noscat me, quis sim. Fide autem opus est
ut me cognoscatis. v. c. 5. v. 23. N. 65. 67.
69. et c. 5. v. 7. N. 10. V. Fides.

Ego, et Pater unum sumus.

Contra Sabellianum ANNA. M. M. D. et c. 3. v. 28. n. 3.
et c. 4. v. 4. n. 30.
 Contra Sabellianum distinguit personas,
 contra Arrium asserit essentiam. V. c. 4.
v. 4. n. 6. V. Trinitas.

Multa opera bona ostendi vobis ex
Patre meo, propter quod eorum me
Lapidatis. Ecce ingrati animi manifes-

tum crimen, malum pro bono reddentium.
V. c. 2. v. 21. n. 11. et c. 4. v. 8. n. 1. De bono
opere etc. V. c. 3. v. 12. n. 44.

F. 5. Post Dom. Passionis.

Luce 7. 36.

Ecce mulier, que erat in civitate pec-

catrix, ut cognovit. etc. Que expectabat
 occasionem salutis, nulla mora interposi-
 ta, cum primum oblata est opportunitas,
 cucurrit ad medicum. Hæc promptitudo,
 et diligentia imitanda proponitur. V. c. 6.

v. 10. n. 2. V. Cursus

Stans retro secus pedes eius lacry-
mis. etc. Omnia indicant cordis perfectam

contritionem, quam Deus minime despicit.
 Est qz bonæ confessionis fundamentum. V.
c. 4. v. 19. n. 21.

Videns autem Phariseus, qui voca-

verat eum. etc. exemplum. Sic Phari-
 seus temerarium iudicium ferens eorum, qui
 temere iudicant, et de aliorum fama im-
 merito detrahunt. V. c. 5. v. 15. n. 10. 12.

Fides tua te salvam fecit. non certe

sola, sed caritate munita, ut patet ex eo,
 quod dicit Christus, remittuntur ei peccata
 multa, quoniam dilexit multum. V. c. 5.

v. 6. n. 14. V. fides. 55.

F. 6. Post Dom. Passionis.

Joan. 11. 47.

Collegerunt Pontifices, et Pharisei
Concilium ad versus Jesum, et dice-

bant. etc. quod verebantur, nisi occiderent,
 illud occiso Christo accidit, ex Iustitie Dei vin-
 dicta, nimirum ut Romani tollerent ab eis

locum, et regnum. Hoc semper solet accidere
 eis, qui commoda sua temporalia ante ponunt
 Dei mandatis. c. 6. v. 14. n. 27.

Unus autem ex ipsis Caiphas nomi-
ne. etc. Huius intentio depravata erat, ut

ceterorum. et in eius sententiam omnes con-
 venerunt, ut Christum interficerent. c. 2. v. 21.
n. 96. V. Peccatum.

Cum esset Pontifex anni illius prophe-
tauit. etc. Etiam per malos ministros Deus
 vera loquitur. V. c. 3. Post D. 2. quad.

Quod Jesus moriturus erat. etc. V. c.
Christus. v. c. 2. v. 19. n. 5. et c. 3. v. 14.
et in c. 3. v. 34. et c. 3. v. 17. per totum.

Filios Dei. c. 4. v. 6. n. 10.

Jesus autem iam non ambulabat in

palam ambulabat. Ut homo homines,
 hoc est suos discipulos docebat declinare

pericula quoquomodo possent. Nam ut

sæpe monui miracula non sunt expec-
 tanda, nisi quando deficit omnino huma-
 num consilium. V. c. In fest. 55. Innocentii.

In civitatem que dicitur Ephrem. v. myste-
rium. c. 4. v. 27. n. 17.

Sabbato Post Dom. Passionis.

Joan. 12. 10.

Cogitauerunt principes sacerdotum,
ut et Lazarum interficerent. Quia multi

propter illum. etc. Hic apparet cæca, et
 insana Iudeorum invidia: qui occiso Laza-
 ro abolendam existimat memoriam mira-

culi illustrissimi. quasi non possit suscitare
 occisum, qui suscitauerat mortuum. V. Invidia.
v. c. 5. v. 21. n. 40. c. 4. v. 17. n. 6.

Qui amat animam suam, perdet eam. V.

C. 1. V. 1. N. 40. et C. 5. V. 16. N. 21.

Ego si exaltatus fuero a terra. etc. V. C. 6.

V. 14. N. 6.

Ex principibus multi crediderunt in eum,
sed propter Phariseos non confitebantur.

V. C. 3. V. 6. N. 6.

Qui credit in me, non credit in me, sed in
eum, qui misit me. V. C. 3. V. 7. N. 2.

Dominica in Palmis.

Matt. 21. 1.

Misit duos discipulos. etc. Hi duo dicuntur
significasse mystice Petrum, et Paulam, quorum
ille ad Judaicum populum significatum in Asina,

Sic ad Gentilem in pullo significatum missi sunt.
V. C. 2. V. 8. q. N. 2. 3. 4. et reliquis.

Ecce Rex tuus venit tibi. etc. Regnum Christi
mundi saluatoris non temporale, et terrenum, sed
spirituale, et celeste, ut sine patet ubi omnia lon-
ge sunt a superbia mundana, odoremque spar-
gant humilitatis, paupertatis, mansuetudinis, etc.

V. C. 1. V. 1. N. 160. et 174. V. Christus.

Plurima autem turba straverunt vesti-
menta sua in via. Abij autem cadebant
ramos de arboribus. etc. Haud dubium ra-
mos oliuarum ex monte oliueti, quam transibat.
Hec species triumphantis, seu duantis de suis hos-
tibus. Praeuertit enim triumphum resurrectionis.

V. Triumphus. C. 1. V. 1. N. 137.

Hosanna filio Dauid, Benedictus. etc. V.

C. 1. V. 1. N. 194.

Hosanna filio Dauid. Salua, obsecra filium
Dauid. i. Christum. V. C. 4. V. 4. N. 6.

F. 2. maioris Hebdomadae.

Joan. 12. 1.

Maria ergo accepit libram unguenti
nardi pistici preciosi, et unxit pedes
Pesu. etc. Caritas eximia sic declaratur

Maria Magdalena erga Christum, cuius caput
(ut constat ex alijs euangelistis) et pedes libe-
rali, et copiosa unguenti preciosissimi effusio-
ne honorauerit. Si Eleemosyna laudantur qua-
si data in paupere Christo, quanto magis
hoc, quae Christo in sua personam facta est. Ele-
mosyna Deum propitium facit, nec tam pen-
satur census, quam affectus. C. 2. V. 10. N. 17.

Qui dicitur Eleemosyna Mariae Magdalene
ubi affectus Caritas auget censum, census
non solum ponitur in capite Christi, sed ad pe-
des Christi. In illo Caritas, in hoc humilitas,
crescit ratione personae, cui praestatur offi-
cium, ex se debetur obsequium, gratia habe-
tur, beneficium rependitur. V. Eleemosyna.
~~III.~~ Caritas. Humilitas. Gratitude. Li-
beralis Beneficentia. Benignitas.

Dixit ergo vnus ex discipulis eius =
Judas Iscariotes. etc. Ecce exemplum de-
tractoris, Auari, Latronis, et Hypocrita, qui
sub praetextu benefaciendi egenis suam dis-
simulat auaritiam. De Detractione. C. 5. V. 15.

N. 11. De Auaritia, et Hypocrisi. V. Eadem
verba.

Sinite eam, ut in diem sepulturae mee
seruet illud. etc. Quod enim tunc facere
non poterit, iam ex hoc tempore prevenit, un-
gere corpora mortuorum, et sepelire mise-
ricordiae opus est, Christi vero corpus pro-
mendandum fuit ceteris pauperibus. Quam imo
ubi res suppetit, non detrahatur sua pauperi
eleemosyna, quod Christo, vel eius templis

ministrisue prius datur, dabitur postmodum
etiam pauperi, ubi videtur insinuatam.
V. Eleemosyna. et c. 2. v. 10. N. 17. et c. 6.
v. 6. N. 1.

F. 5. in cena Domini.

Joan. 13. 1.

In finem dilexit eos. c. 2. v. 20. N. 58.
Vos vocatis me magister, et dñe.
etc. c. 5. v. 26. N. 14.

si ergo ego laui pedes vestros, etc.
c. 6. v. 2. N. 7.

Exemplum enim dedi vobis. imi-
tandus Christus. c. 2. v. 20. N. 21.

sed maxime in caritate, et humilitate
V. Caritas, Humilitas.

F. 6. in Parasceue.

De Passione dñi. V. c. 2. v. 20. N. 11.

et v. 21. N. 79. et sequentibus. Vbi po-
nitur integra concio. Passionis Christi =
symbolum. c. 1. v. 1. N. 193. V. Pas-
sio, Christus, praesertim. N. 61. 62. 63.
64. 65. 66. et sequentibus.

Vespere De Plantu virginis
Mariae. V. Maria.

Dominica Resurrectionis.

V. Verbum. Resurrectio. et Sa-
bebis multa de hoc mysterio, et integras
conciones.

Marci. 16. 1.

Et valde mane una sabbatorum
venerunt ad monumentum orto
iam sole. Hoc est die dominica, dum adhuc
lux orientis solis exigua esset. Incipiente

die scilicet, et abeunte nocte. Hierp. ab amanecer
id est, valde diluculo, et cum ad sucten ebrq̄ essent
et vespere, id est, nocte, Sabbati, quae lucet sub
in prima Sabbati. Itaque omnes Euangelistae
diuersis ~~partibus~~ p̄sasibus idem dixerunt. Dig-
na praemia, et imitatione. Sanctorum Sanctorum
mulierum diligentia, sollicitudo, et cura Chris-
to Domino obsequium praestandi, et vngendi
corporis eius, in quo indicatur earum fides,
et amor erga Christum. Semper commen-
dabilis diligentia, et velocitas praesertim in
rebus, quae ad Deum pertinent. unde, et an-
geli commendarunt, et cito euntes dicite
discipulis eius quia surrexit. Matt. 28. 7. V.

Cursus vita Christianae. c. 5. v. 7. N. 3. p. 11. 1599.

Coopertum stola candida. Ad ostenden-
dam letitiam, quae factus est propria diei, c. 1.

v. 1. N. 194. et 175.

Surrexit. sua nempe potentia. c. 1. v. 1.
N. 39. V. Resurrectio.

F. 2. Resurrectionis.

Luca. 24. 13.

Et ecce duo ex illis ibant in caste-
llum, etc. Et ecce Jesus appropinquans
ibat cum illis. Non deserit suos dominus,

sed opportune eis succurrivit misericors, visa
necessitati statim subvenit, quia patet. Vide
Misericordia. ut benignus nescit à bene-
faciendo quiescere. V. Benignitas. c. 5. v. 22.
N. 46.

Qua. Quasi iam oblitus iniuriarum, et tor-
mentorum interrogat. Ut tu dicas Christi exem-
plo remittere iniurias, et oblivione obruere.
V. F. 6. Post cineres. V. Caritas sum-
mam Christi. c. 2. v. 20. N. 74. et 85.

Ō stulti, et tardi ad credendum. Obiurgatio durior, sed ex caritate profecta, non facit iniuriam. C. 3. V. 1. N. 2. et C. 6. V. 1. N. 1. 11. et C. 4. V. 12. N. 3. 4.

Nonne Sac. oportuit pati Christum, etc. Non est alia via in celum nisi Christi, crucisque eius imitatio. C. 6. V. 14. N. 12. 17.

Interpretabatur illis in omnibus scripturis, etc. De utilitate scripture sacre. C. 4. V. 24. N. 2.

Coegerunt illum. Peregrini non solum in vitandi, sed cogendi etiam in sospitium. V. Eleemosyna. V. C. 2. V. 10. N. 17.

F. 3. infra Octauam Pasche.
Resurrectionis.

Luca. 24. 36.
stetit Iesus in medio. Locus iustitie, et proprius Mediatoris. Christus mediator inter Deum, et homines. C. 3. V. 19. N. 41. 44. et C. 3. V. 17. N. 51.

Pax vobis. C. 1. V. 3. N. 5. V. etiam Pax.

Existimabant se spiritum videre, etc.
Spiritus carnem, et ossa non habet. C. 5. V. 16. N. 23.

Aperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas. C. 1. V. 1. N. 98. V. Scriptura sacra oportebat Christum pati, et resurgere a mortuis, et predicari in nomine eius penitentiam, et remissionem peccatorum in omnes gentes. C. 1. V. 1. N. 170. 176. V. etiam Penitentia. V. etiam C. 1. V. 3. N. 27. et C. 2. V. 21. N. 75.

F. 4. infra Octau. Pasche.

Joan. 21. 1.
Et ascenderunt in nauim, et illa nocte

nihil prebiderunt, etc. Quod sic significatum est, Mosem quidem, et prophetas veteris testamenti nihil in adducendis hominibus ad salutem profecisse de nocte quippe laborasse. Lex enim Moysis nox, que valde obscuram, et umbratilem Dei cognitionem habet. Ideo nihil ad perfectum, (ut ait Paulus) adduxit. At cum dies illuxit, cum sol iustitie ortus est, eius verbo, atque euangelij predicatione innumera bilis per uniuersum terrarum orbem captos fuisse pisces, et sagenam ecclesie ingresses videmus. C. 2. V. 21. N. 29. et C. 3. V. 10. N. 22. et C. 3. V. 11. N. 7. et C. 3. V. 12. N. 32. 33. 34. et C. 3. V. 12. N. 49. et C. 3. V. 18. N. 56. C. 3. V. 20. N. 3. et C. 4. V. 25. N. 12. et C. 5. V. 18. N. 16. et C. 5. V. 13. N. 20.

Nihil prebiderunt. Sic qui predicant non missi, qui sua sponte, et voluntate contra obedientiam aliquid aggrediuntur, qui sine Deo laborant. frustra omnes isti rete iaciunt, ac sine successu lassantur. C. 1. V. 1. N. 192. V. Pseudo Apostoli, et Operum malorum messis. C. 6. V. 8. N. 8. et Opera carnis, Lex peccati effundit. C. 5. V. 22. N. 8.

Pueri nunquid pulmentarium habetis. V. Puer. Pulmentum, seu pulmentarium a Pulve quicquid ad panem additur cibi, addebantur autem pisces frequentius quam carnes, quia indelictis erant. unde hoc nomine antonomastice significantur pisces. Grece $\tau\rho\sigma\phi\alpha\gamma\iota\omicron\nu$ & $\pi\rho\sigma\upsilon\psi\eta\mu\alpha$, Italia companaticum. specie mercatoris loquitur Christus parans occasionem miraculo, et recte explicat Maldonatus Soc loco. que renda occasio nes beneficiendi. V. C. 5. V. 22. N. 45.

Mittite in dextram nauigij rete, et in
venietis. Illi qui recta intentione opera
sua faciunt, ad dextram rete iaciunt, qui
mala ad sinistram. unde illis bene, his
male succedit. illi ut spiritu viuunt, sic

+ Si vero inanis spiritu ambulat. c. 5. v. 26. per totum. +
gloria cupidi in
vicem prouocan
tes etc. ibidem
v. 26. per totum.

Discipulus, quem diligebat Iesus

Dixit Petro dominus est. Amor Christi

uiuificat fidem, aperit intellectum praesentem
virginitatem colentis, sic viuafides
Abrabae meruit benedictionem. c. 3.

v. 8. N. 3. 6

Centum quinquaginta tribus. Centum

significat Gentes, quinquaginta Iudeos,

tres sunt personae diuinae, in cuius nomi

ne conuertuntur omnes. v. Trinitas.

Plures itaque Christiani ex gentibus, quam
ex Iudeis uenerunt ad rete euangelicum,

et salui facti sunt, sicut plures filij deser

tae, magis quam eius etc. c. 4. v. 27. N. 1. 2. 3.

Non est scissum rete. Quia

boni representantur, et mites, qui licet pre

mant claustra constanter perseuerant in

sua uocatione, qui rumpunt retia, ij sunt

qui deficiunt a statu religionis, atque virtu

tis. c. 3. v. 3. N. 1. 2.

Venite prandete. Temperantia doc

tor non nisi pisces, et panem apponit suis

conuiujs, ut discas fugere comestiones, et

ebrietates. de quibus. v. c. 5. v. 21. N. 37.

38. et de temperantia. c. 5. v. 23. N. 45.

F. 5. infra Oct. Paschae Resur.

Joan. 20. 11.

Maria stabat ad monumentum

foris plorans. etc. Eximius in Christum

amor mulieris antea peccatricis. v. Caritas.

Vidit duos angelos in albis. etc. v. sup. D. Resur.

Dicit ei Iesus, Maria. etc. exaggeranda sic

benignitas domini erga sibi caros. v. Benignitas

conuersa illa dicit ei, Magister meus. etc.

Hic expendendum quanto sit per se gaudia,

que mortuum querens, uiuum reperit suum

dilectum, suum saluatorem, suum Deum.

v. Gaudium.

Noli me tangere. Nondum enim as

cendi. etc. modum Christus uult apponere

affectui amoris nimio, facit autem, spem

algens. sui iterum, iterumq. uidentis ante

quam in celum non amplius in terra uiden

dos abeat. v. Modestia, que uirtutibus mo

dum assignat. v. c. 5. v. 16. N. 15.

F. 6. infra Oct. Paschae Resur.

Matt. 28. 16.

Undecim autem discipuli abierunt

in Galileam. etc. Discipuli obediunt, Domi

nus implet suam promissionem. v. Obedi

entia, et Promissio.

Data est mihi omnis potestas. etc. Hic ex

plicari potest Christi regnum, quod spiritua

le est, incepit uero a sua Resurrectione, ut

Sic declarat Maldonatus. v. c. 1. v. 1. N. 163.

Fuentes docete omnes gentes. c. 1. v. 1. N. 80.

et N. 163.

Baptisantes eos. etc. v. Baptismus.

in nomine Patris. etc. v. D. Trinitatis

Et ecce ego uobiscum sum. etc. c. 1. v. 1.

N. 87.

Sabbato infra Oct. Paschae Resur.

Joan. 20. 1.

Vna autem sabbati. etc. v. supra Dom.

Resur.

Currit ergo, et venit ad simonem Petrum etc.
Obedientia Magdalene cum velocitate, ac sine
mora exponitur, insinuatur qz in cursu. vide
obedientia.

Currebant ergo duo simul. Etiam sic
commendatur diligentia, et acceleratio in rebus, que
ad animam pertinent. V. Cursus.

Vidit, et credidit. Experiencia mira-
culi Resurrectionis induxit ad credendum per-
fectus. V. Miraculum Resurrectionis.

Dominica in Albis.

Joan. 20. 19.

Cum ergo sero esset etc. Mora diei pre-
paravit discipulos, ut sabiliores essent ad
excipiendum dominum a mortis exitatam,
atqz in extremo diei illis apparuit, ne tristi-
tia tabescerent, in desperationem qz venissent,
si diutius cogeret expectare. sic suum adven-
tum in mundum protraxit aternum dei ver-
bum, donec venit plenitudo temporis. C. 4. V. 5.
N. 44. Hinc dicimus non desperare in
tribulatione, sed firmiter expectare certissimi
venturum dei auxilium tempore decreto divi-
nitus. C. 3. V. 11. N. 9. 10. 12.

Stetit in medio. V. supra F. 3. infra Oct. Pasch.

Pax vobis. C. 1. V. 3. N. 5. V. Pax

Gausti sunt discipuli viso domino.

V. Gaudium. C. 5. V. 22. N. 18.

Accipite spiritum sanctum. V. Spus Sctus
sicut misit me pater etc. C. 1. V. 1. N. 81.

Quorum remiseritis peccata etc. C. 1.
V. 1. N. 77. 84.

Thomas vnus de duodecim etc. V. in
Festo. S. Thoma Apostoli

Multa, et alia signa etc. Miracula sunt

ad fidem stabiliondam. C. 4. V. 1. N. 132. 133.

ut credatis quia Iesus est Christus
filius Dei. Hec est summa fides, et

scopus euangelista Joannis in Soc. suo. eu-
gelio. C. 1. V. 1. N. 62. et N. 152. et N. 164.

Et ut credentes vitam habeatis.

Fides viva iustificat. C. 2. V. 16. N. 16.

Nam Iustus ex fide vivit. C. 2. V. 11. N. 10.

et C. 3. V. 12. N. 50. V. Fides, Iustus,
Iustitia, Iustificatio.

Dom. 2. Post Pascha.

Joan. 10. 11.

Ego sum Pastor bonus. Officium boni

Pastoris praestitit Paulus cum Galatas a
noxys pabulis reuocat legis Mosaicae ad vbe-

rrima pasua euangely. C. 1. V. 6. Miror quod

sic tam cito transferimini ab eo, qui vos =

vocauit in gratiam suam. i. ad vberima

pasua, In aliud euangelium, quod non est

aliud. etc. et V. 8. Anatsemate proposito

arce Galatas a quavis alia doctrina, qua

dicatur aliud euangelium, quam noxio pastu.

Et Soc quidem per totam epistolam facit

frequentissime, et maxime vbi opera

carnis, que sunt veneno plena pasua,

et fructus Spiritus qui sunt dulcissimi, et

utilissimi Christi ouibus indicat, et sigillatim

enumerat. C. 5. V. 19. et sequentibus vsqz

ad 23. V. Pastor, opera carnis, Fructus Spus

Bonus Pastor a animam dat pro oui-

bus suis. sic fecisse Christum ostenditur

C. 1. V. 4. Qui dedit, inquit, semet ipsum

pro peccatis nostris, ut nos eriperet de

presenti saeculo nequam, veluti ex ore

Tupi, ex faucibus orci. V. Christus saeculum.

Mercenarius autem, et qui non
est Pastor videt lupum. etc. Prae-
do Apostoli Suius sunt conditionis. quos
notat Paulus. c. 6. v. 12. ut crucis X.
Inquit, persecutionem non patiuntur,
quam quidem Paulus ipse non time-
bat, sed libenter patiebatur. c. 5. v. 12. n. 2.

Et lupus rapit. etc. Talis fuit Paulus
ante suam conversionem, ut ipse testa-
tur. c. 1. v. 13. n. 6. et v. 23. et 24.

Mercenarius fugit, quia mer-
cenarius est. etc. Non nisi suis com-
modis studet, Sac praeposit, et profert,
Ovium curam non ex amore, sed ob lucrum
suscipit, cum tamen servire debeat cha-
ritati. c. 5. v. 13. n. 14. et v. 14. n. 6. et seqq.

Ego sum pastor bonus, et cognos-
co oves meas. etc. Amat Christus
oves suas, et ab ijs ipse diligitur, et exi-
mio scilicet amore qualis est inter
Christum, et Deum, inter filium, et pa-
trem. Hinc est ut paratus sit mori pro
suis ovibus, ut fecit, et testatur Paulus
quasi una ex dilectis ovibus gratiam
sibi datam recognoscens. c. 2. v. 20.
n. 81. 82. et reliquis. Qui dilexit,
inquit, me, et tradidit semetipsum pro
me.

Alias oves Sabeo. etc. Tria ovilia in-
dicat, de quibus. v. c. 4. v. 27. n. 16.

Dom. 3. Post Pascha.

Joan. 16. 16.

Modicum, et iam non videbi-
tis me, et iterum modicum, et
videbitis me, quia vado ad Patrem.

Prius Modicum. vado ad Ascensionem in ce-
lum, posterius vado ad carnis resurrectio-
nem universalem. Modicum itaque dicitur
totum tempus, quo praesens praeter volat secu-
lum, ut percipias, et exspendas quam sit nos-
tra vita brevissima, quae minima pars est. Su-
ius modici. v. c. 4. v. 4. n. 41. et c. 6. v. 10. n. 2.

Amen Amen dica vobis quia plorabi-
tis, et flebitis vos, mundus vero gau-
debit, sed tristitia vestra vertetur
in gaudium. Attende qualis sit in Soc

saculo vita Justorum, plena scilicet Labo-
ris, et tristitia contra iniusti, et invidi. Dilec-
tores, risui vacant, et voluptati, sed sortes
mutabuntur in altera, ut dictum est, Abra-
hama diviti illi epuloni Luc. 16. 25. De ijs
qui mundum amant, et sequuntur. v. c. 6.
v. 14. n. 29. Quid egerit Christus domi-
nus, ut nos ex mundi dilectione subtraher-
et. v. c. 1. v. 4. n. 12.

Mulier cum parit. etc. Tota vita Sa-
crata in Soc saculo parturitio est plena
angoribus, et doloribus, partus autem si
felix fuerit, ut est in bonis, ac praedestina-
tis Gaudium erit aeternitatis. v. c. 4. v. 19.
n. 20. et sequentibus.

Dominica 4. Post Pascha.

Joan. 16. 5.

Vado ad eum, qui misit me. etc.
Quid sit mittere. v. c. 4. v. 4. n. 4.
et sa. et sequentibus.

Nemo interrogat me quo vadis, si
intellexerimus terminum Suius profectiois non
tristitia, sed gaudij potius causa erit. ideo certe Su-
ius vita Labores nos affligunt tristitia, quoniam

quo

quò per eos tendamus, minime consideramus, ac exper-
timus, viatores sumus. Interrogat quisq; se ipsum.

Quò vadis. Quòd si intellexerit, libenter cum Christo
complectetur crucem. V. C. 3. V. 24. N. 6. et seqq.

Si enim non abiero, spiritus sanctus, etc.

quia sic decretum. Patris enim munus fuit mitte-
re filium, filij docere homines, et pati pro eis. Spi-
ritus sancti perficere, quòd Christus egit filij
um dei ostendere, et clarificare, non poterat. Igi-
tur venire tertia persona donec exiret quasi de
patre secunda. V. C. 1. V. 1. N. 105. 106.

Mittam eum ad vos. De missione spiritus
sancti. V. C. 4. V. 30. V. seqq.

Arguet mundum, etc. C. 1. V. 1. N. 109.

Cum venerit ille spiritus veritatis, do-

cebit vos omnem veritatem. Quicquid
falsum est, non potest esse ab spiritu sancto.

Non enim loquetur à semet ipso, sed
quacumq; audiet, etc. Pseudo ~~propheta~~

propheta, et pseudo Apostoli loquuntur à semet
ipsis, non à deo, quòd spiritus sanctus loquitur

à patre, et filio loquitur, à quibus procedit, et
accipit essentiam, et attributa. C. 3. V. 5. N. 7.

ille me clarificabit. Duo munera spiri-
tus sancti sunt hic à christo indicata, alterum

mundum arguere, alterum christum clarifica-
re: utrumq; efficit aperiendo, et docendo verita-

tem, sed non tam exterius, quam interius. Interior
enim est spiritus sancti gubernatio. C. 1. V. 1. N. 151.

et C. 4. V. 7. N. 7. At si nos semper ad exter-
na intendimus, nec modicum tempus intermis-

vacamus, quomodo volumus instrui ab spiritu
sancto? Præstemus igitur illi auditum colligen-

tes nos ad interiora, non simus tam segnes, et
pigri ad exercitia orationis, et meditationis

861
ubi scòla est spiritus sancti, qui docet nos
orare, et dicere Abba Pater. C. 4. V. 6. 7.

N. 8. et C. 5. V. 18. N. 11. V. Spiritus Sanctus
Dom. 5. Post Pascha.

Joan. 16. 23.

Amen amen dico vobis si quid pe-

tieritis, etc. C. 1. V. 1. N. 98.

Exiui à patre, et veni in mundum, etc.

C. 4. V. 4. N. 4.

Confidite, ego vici mundum. C. 6. V. 14. N. 22.

F. 2. Rogationum.

Luca. 11. 1.

Et si ille perseverauerit pulsans,

etc. Non potuit exaggerari exactius per-
seuerantia in oratione. Cuius defectu fre-

quentissime peccatur, nec evadit nobis ora-
tio, ut volumus. V. Perseuerantia. Oratio.

Quis ex vobis patrem petit panem,

etc. Exaggeranda dei paterna viscera.

Dabit spiritum bonum petentibus se.

C. 5. V. 16. N. 28.

F. 4. In vigilia Ascensionis.

Joan. 17. 1. V. Indicem scripturæ.

In Ascensione domini

Marci. 16. 14.

incredulitatem eorum.

Qualis debeat esse increpatio ad christi-

imitationem. V. C. 6. V. 1. N. 7. et 10.

Euntes in mundum uniuersum,

102
predicatio Evangelium, etc. Hoc pro
dicandum, non subtilia, et vana, aut pro
p. sana. c. 1. v. 1. N. 80. 100, et c. 2. v. 9. N. 7.

Qui crediderit, etc. et baptizatus
fuert, etc. c. 3. v. 12. N. 47.

Qui vero non crediderit, etc. Fides
necessaria ad salutem, sed sine operibus
in adultis mortua est. V. c. 5. v. 6. N. 4.

et sequentibus. De Baptismo. V. Baptismus.

Signa autem eos, qui crediderint
etc. c. 1. v. 1. N. 97.

illi autem profecto, etc. c. 1. v. 1. =
N. 97. 100.

Dom. infra Oct. Ascens.

Joan. 15. 26. et 16. 1.

Cum venerit paraclitus, quem
ego mittam vobis a Patre, etc.

Ille testimonium perhibebit

de me, et vos, etc. Totus hic locus ex
plicatur, et illustratur. c. 1. v. 1. N. 35.

In vigilia Pentecostes

Joan. 14. 15.

si diligitis me, mandata mea ser
uate. Obedientia ex dilectione.

V. infra in Dom. Pent.

Ego rogabo Patrem, et alium
paraclitum, etc. c. 1. v. 1. N. 86.

vos autem videbitis me quia
ego vivo, et vos vivetis. c. 2. v. 2.

N. 23.
in illo die vos cognoscetis, quia

ego sum in Patre meo, et vos in me,
et ego in vobis. Explicatur. c. 2. v. 20.

N. 23.

+ V. c. 4. v. 4. N. 350

De beneficiis quibus cu
mulati sumus p. adianta

Dominica Pentecostes

Joan. 14. 23. V. Spiritus Sctus, Lingua.

Si quis diligit me, sermonem meum ser
uabit, et Pater meus diliget eum, et ad
eum veniemus, etc. Explicatur Soc. est. c. 1.

v. 1. N. 86. et c. 2. v. 20. N. 13. De dilectione
Dei, et Proximi. V. c. 9. v. 14. per N. 1.

Si quis diligit me, sermonem meum ser
uabit. Obedientia manat ex caritate, et ipsam
auget, ut sequitur. et Pater meus diligit eum

Hoc explicatur exemplo Cytsaredi. c. 2. v. 20. N. 21.

veniemus. scilicet Pater, et Filius, et Spiri
tus Sanctus, per gratiam, et caritatem, et reli
qua dona spiritualia. c. 1. v. 1. N. 83.

Paraclitus autem Spiritus Sanctus,
quem mittet Pater in nomine meo

v. propter merita mea, vel me postulante,
ut Somine, nam de se ut Deo dicit. c. 15. ^{v. 26}

quem ego mittam vobis a Patre, ut intelligas
Spiritum Sanctum mitti a Patre, et Filio, si qui
dem a Patre, et Filio procedit. c. 3. v. 5. N. 7.

De Sac. missione V. c. 4. v. 6. N. 13. et c. 4. v. 7.
N. 7. V. spiritus sanctus.

Pacem relinquo vobis, etc. Hic locus
exacte explicatus est. c. 1. v. 3. N. 34. Vbi
de Pace multa. c. 6. v. 16. N. 12.

Ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem,
et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic

facio. V. c. 1. v. 4. per totum, et nota obedien
tiam ex dilectione. ut supra.

F. 2. Pentecostes.

Joan. 3. 16. V. Amor, Christus.

Sic Deus dilexit mundum, ut filium
suum unigenitum daret. c. 5. v. 14. N. 15. +

Dilixerunt homines magis tenebras
quam lucem. c. 1. v. 1. N. 29.

F. 3.

F. 3. Post Pentecostem

Joan. 10. 1. Qui non intrat per ostium, etc. c. 1. v. 1. N. 142. et c. 2. v. 5. N. 10. V. Ambitio.

Ostium proprium ad dignitates Christi, Vocatio, et obedientia. c. 1. v. 1. N. 61. V. spūs sctus

F. 4. Post Pentecostem.

Joan. 6. 44.

Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me traxerit eum. c. 1. v. 1. N. 160. et v. 6. N. 6. V. Vocatio.

Et ego resuscitabo eam, etc. Per sacramentum communicatum in sacramento Eucharistia. de Resurrectio. 7.

Erunt omnes docibiles Dei. c. 1. v. 1. N. 66. et c. 3. v. 24. N. 8.

Omnis, qui audiuit à Patre, et didicit, venit ad me. c. 1. v. 6. N. 6.

Qui credit in me habet vitam aeternam. c. 3. v. 11. N. 9.

Patres vestri manducaverunt manna, et mortui sunt. c. 3. v. 12. N. 30.

F. 5. Post Pentec.

Luca. 9. 1.

Conuocatis Iesus duodecim Apostolis dedit eis potestatem, et virtutem super omnia daemona, et ut Langores curarent. c. 1. v. 1. N. 98.

Et misit illos praedicare regnum Dei, etc. Hoc munus concionator ut expleat, amoris igne debet esse inflammatus. c. 4. v. 19. N. 11. vsq. ad 19.

Nisi tuleritis in via, etc. Ecce paupertatis Apostolica regulam, quam observant perfecti religiosi. Nuditate, seu paupertate vincitur mundus. c. 6. v. 14. N. 33.

Etiam puluerem pedum vestrorum excutite. Nil sanctis ex mundo debet adserere, etiam puluerem dilectorum mundi detestari debent, et abominari.

Ingratos enim Deo, et eius beneficijs rebelles, ut excommunicatos habere oportet. c. 6. v. 14. N. 39.

in testimonium illis, ut non habeant in iudicio excusationem, nec possint praetendere sibi non praedictum. Ignorantia crassa, seu affectata non excusat. V. Peccati.

F. 6. Post Pentecostem.

Luca. 9. 17. V. Dom. 18. Post Pentecostem.

Sabbato Post Pentecostem.

Luca. 4. 38. V. F. 5. Post Dom. 3. Quadr.

De Festo s. Trinitatis. V. Trinitas, et F. 6. Post Pascha

ubi idem euangelium habetur de Missione Apostolorum v. Prærogatiua. c. 1. v. 1. N. 79 & c. 1. v. 1.

Dom. 1. Post Pentec.

Luca. 6. 36.

Estote misericordes, sicut et Pater vester misericors est. v. c. 2. v. 10.

N. 15. et reliquis et c. 6. v. 9. N. 5.

Nolite iudicare, et non iudicabimini, etc. Qui alium iudicat, increpat, condemnat, sibi iudicium praescribit, et sententiam deseruit. v. c. 6. v. 1. N. 13.

Mensuram bonam, etc. c. 6. v. 8. N. 6. et v. 9. N. 5.

Hypocrita eijce primum trabem, etc. Qui alios iudicant, solent peiora secula interius occultare. Quam spurus ab omni

peccato debet esse, qui aliena peccata
representat. c. 6. v. 1. N. 14.

In Festo corporis Christi

Joan. 6. 56. V. Eucharistia,
V. concionem integram. c. 1. v. 3. N. 35.
et sequentibus.

Caro mea vere est cibus. c. 5. v. 17.
N. 21.

Qui manducat meam carnem etc.
c. 2. v. 20. N. 13. De unitate ecclesie
pensacramentum Eucharistie. c. 1. v. 2.
N. 215.

Sicut misit me Pater etc. Vitam dat
bene acceptas Christus in sacramento Eu-
charistie, sicut arbor bene, et alte radicata
insertis ei aliarum arborum ramusculis.
V. c. 2. v. 19. N. 22. V. etiam c. 2. v. 20.

+ Vbi fuse explicat
Vita quam in
fide filij Dei vi-
uimus. Quam pp
Christum sumptis
in Eucharistia
habemus. X. 25.
et seqq.

Qui manducat hunc panem, vivet
in aeternum. Quippe qui seminat in
spiritu, metit vitam aeternam. c. 6. v. 8.
N. 6.

Dom. infra Oct. corporis
Christi. ac 2. Post Pentec.

Luca. 14. 16.

Homo quidam fecit cenam mag-
nam, et vocavit multos. V. Vocatio.
Quis sit qui vocat. V. c. 1. v. 6. N. 1. 2. 3.

Misit seruum. Beneficium fuit. Maius
tamen misisse filium. c. 4. v. 4. N. 4. V.
Grana. 43. Christus.

Et ceperunt simul omnes excusa-
re. Resiliunt nimis cito a vocatione,

despiciunt vocantem Deum. Quantum
scelus. V. c. 1. v. 6. N. 1. 2.

Villam emi, iugum bouum emi, ux-
orem duxi. Haec tria iugum seruitutis

faciunt, quod peccator subit, sua praepones liber-
tati. V. c. 5. v. 1. N. 7. 8. Tria haec carnis desi-
deria non perficienda. c. 5. v. 16. N. 13. Haec
carnalia praeponunt cana magna spirituali
Homines insipientes, et ingrati. V. c. 6. v. 14.
N. 27. et seqq. usque ad 32.

Exi cito impleatas etc. Cito vacandi, cito
respondere oportet, morositas semper dam-
nabilis, maxime in ijs, qui ad Deum perti-
nent. Apostolici pedes ab agilitate laudati.
c. 1. v. 1. N. 107.

Compelle intrare. Non pugna, non calces,
sed suasionis calcariibus, et rationum momen-
tis compellendi. V. Concionator. Caritas,
haec officium Apostolorum. V. Apostolus.
impleatur domus mea. Non deerunt
invitati, sed via non venientibus ad conuiu-
um. Qui temporalia anteposuerunt aeternis.
c. 6. v. 14. N. 32.

Dico autem vobis, quod nemo viro-
rum illorum, qui vocati sunt gusta-
bit cenam meam. Verba irati domi-
ni, et sustam, atq; seueram nimis proferen-
tis sententiam. Quod maius malum, quam
priuari aeterna gloria, cuius pignus
Eucharistia, priuari benedictione Christi
in Abrasamo promissa. c. 3. v. 8. N. 3. etc. 3.
v. 16. N. 36. et c. 4. v. 30. et 31. N. 10. 11. et
c. 6. v. 16. N. 8.

Dom. 3. Post Pentec.

Luca. 15. 1.

Et murmurabant Pharisei etc. c. 5.
v. 15. per totum. Vide Detractio.

Quis ex vobis homo, qui Sabet etc.
Ingens amor Christi in peccatorem subouis
pereuntis scemate declaratur. De quo V. c. 2.
v. 20. N. 24. 45. 53. V. Christus. Amor.

Compta

Congratulamini mihi Non potest Gaudium
dissimulare, gaudium est actus amoris. C. 5.
v. 22. N. 18.

Gaudium erit in celo super vno pecca-
tore paenitentiam agente. Hoc maxime
excitat peccatores ad spem venia, ut agant
paenitentiam. V. C. 4. v. 10. N. 22.

Fuerit domum. i. summa diligentia quaerit
nullum non lapidem mouet, nihil intentatum
relinquit. Diligentia haec ex amore nimio oritur.
Non potuit esse maior, quam quod indicat C. 1.
passio. C. 2. v. 20. N. 80. 83.

Dom. 4. Post Pentec.

Luca. 5. 1.

Præceptor per totam noctem
Sil cepimus, in verbo autem tuo etc.

Sine Christo intenebris, et frustra laborabi-
mus, ex eius obedientia omnia prosperè-
accident. Miracula enim facit obedientia.
V. F. 4. infra oct. Pasche Resurrectionis.

Concluserunt multitudinem copiosam.

In symbolum multitudinis creditorum in Christum
et concurrentium ad ecclesiam, quæ in =
Petri nauicula ad umbrata est. Plures fide-
les ecclesia quam synagoga. C. 4. v. 27. N. 7. 8.

Exi a me, quia homo peccator sum
Domine. Petri humilitas in signis, imitan-
da similis. C. 2. v. 14. N. 31. 32.

Ex hoc iam homines eris capiens q. d.
Hactenus mortuos pisces, deinde viuos ho-
mines piscaberis. Hoc est munus Apосто-
li exercebis. V. Apostolas.

Relictis omnibus secuti sunt eum.

Paupertas propria sequentium Christum
Vide Paupertas.

Dom. 5. Post Pentec.

Matth. 5. 20.

Nisi abundauerit iustitia vestra,

C. 3. v. 12. N. 9. De Inuidia. C. 5.
v. 23. N. 61.

Non occides. De homicidio. C. 5. v. 21. N. 36. 40.

● Qui irascitur etc. De ira. C. 5. v. 20. N. 26.

Qui irascitur cum causa non peccat.
C. 3. v. 1. N. 5.

Si ergo offers munus tuum ad altare, etc.
C. 1. v. 3. N. 3. 8.

Vade prius reconciliari fratri tuo.

Præponenda pax proximi sacrificijs, ut
pote actus Charitatis. C. 5. v. 22. N. 27.
et C. 6. v. 16. N. 15. et C. 1. v. 3. N. 45.

Dom. 6. Post Pentec.

Marci. 8. 1.

Misericor super turbam etc. Turbant

Christi inuicem pauperum angustias, et po-
puli sequentis se necessitates, eas expen-
dit, exaggerat, Apostolis suis proponit, ut
opportuni proatdeant. In qua ostendit præ-
cipuam hanc esse oportere curam, prælatorum,
et eorum, qui redditibus potiuntur ecclesiasti-
cis. V. C. 2. v. 10. N. 9. et sequentibus

Vide Misericordias

Vnde illos quis poterit hic saturare

panibus in solitudine. Verba hæc
propria vel auaritia, vel diffidentia,
causas obtinentiam ne mendicis, quod
petunt, largiantur. Quædam ad usus
profanos nihil unquam deest. His conuenit
illud. C. 6. v. 7. et 8. Nolite errare, Deus

non iridecur. quæ enim seminauerit homo

hæc et metet. V. C. 6. v. 7. N. 2. 17. V. Auaritia

substituerunt quod superauerat
septem sportas. Hoc proprium mi
sericordiae, ut super sit, plus quam affundi
tur. passim occurrunt exempla. V. C. 2.
V. 10. N. 17. V. Eleemosyna.

Dom. 7. Post Pentec.

Matts. 7. 15.

Attendite à falsis prophetis etc.

Isti sunt Sacerdotes pseudo Apostoli, se

Ductores. De his. C. 1. V. 7. N. 8. et C. 3.

V. 1. N. 13. et C. 2. V. 4. N. 10. dicuntur

falsi fratres. et C. 4. V. 16. N. 6. et C. 6.

V. 12. N. 1. V. Pseudo Apostoli etc.

Hæreticus. Hypocrita. De falsis & ph

† Fructibus eorum cognoscetis

eos. Opera nimirum enuntiant de ipsis

C. 4. V. 17. Sic aduersus hos, =

Emulantur vos non bene, etc. Simu

lant se. zelo, et amore duci animarum,

et tamen non nisi suum Sonorem, et

sua comonoda querunt. et C. 6. V. 13. Sic

Volunt vos circumcidi, ut in car

ne vestra glorientur. Gloria inani

passuntur falsi propheta. V. Inanis gloria.

Omnis arbor, quæ non facit fruc

tum bonum excidetur. C. 5. V. 12.

N. 3. Utinam abscondantur etc. V. ex

pellantur ab ecclesia, pro excommu

nicationem, quæ est expositio tertia

† Non facit fructum bonum, quid est

et in ignem mittetur. V. Inferny. †

Non omnis, qui dicit mihi domi

ne, etc. non falsa verborum, sed fructus

operum. bonorum Deo grata, et accepta

sunt. Fidei adiungenda sunt opera. C. 2.

V. 20. N. 23 et C. 5. V. 6. N. 10. Gloriarum

multa cruce, sed magis imitatione, quam verbis. C. 6.
V. 14. N. 12. Sed qui facit voluntate. C. 1. V. 4. N. 2.
728 seqq.

Dom. Octaua Post Pentec.

Luca. 16. 1.

Homo quidam erat diues. De diuitiarum
amore expellente Dei amorem. V. C. 6. V. 14.
N. 27. et sequentibus

Diffamatus est apud illum, etc. Si so
mines non latent crimina, quomodo
occulta esse possunt apud Deum, cui omnia
patent. C. 6. V. 7. N. 1. 2.

Redde rationem villicationis tue. Om
nes reddituri sumus ante tribunal Christi nos
trorum munerum exactam rationem sine
acceptone personarum. C. 5. V. 10. N. 13. et
C. 6. V. 4. N. 2.

Quid faciam, etc. sic oportet de rebus
animæ deliberare, quod faciunt, qui oratio
nimentali vacant, et examinant suas cons
cientias. C. 6. V. 4. N. 2.

Facite vobis amicos, etc. Hoc est. Seminate
in spiritu, ut metatis vitam æternam. C. 6.
V. 8. N. 6. vel sic date Christo in paupe
ribus, et ipse vos recipiet in æterna taber
nacula. V. Eleemosyna.

Dom. 9. Post Pentec.

Luca. 19. 41.

Fleuit super illam. Nunquam melius,
utilius, decentius ve. ^{fleueris quam} ~~pro~~ ^{propter}
peccata. Imitatus est. Sas Christi lacrymas
et similes, edidit singultus, ac gemitus Apos
tolus. C. 4. V. 19. N. 1. et seqq.

Si cognouisses et tu, etc. componenda Sac
cum illis; vellam nunc esse apud vos, et muta
re vocem meam, etc. C. 4. V. 20. N. 1.

† Al fructibus de
fructibus spiritus
V. C. 5. V. 22.
Et 23. Vbi loq
de his per vari
os numeros.

† Non facit fructum
bonum, quid est
et in ignem mittetur.
† Inferny. †
Non omnis, qui dicit mihi domi
ne, etc. non falsa verborum, sed fructus
operum. bonorum Deo grata, et accepta
sunt. Fidei adiungenda sunt opera. C. 2.
V. 20. N. 23 et C. 5. V. 6. N. 10. Gloriarum

et non.

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. Hoc pena temporalis typus fuit aeternae damnationis. De qua. c. 5. v. 10. Porta bit iudicium suum. et c. 6. v. 9. Unusquisque onus suum portabit. tam intolerabile, tam terribile, quam hic innuitur a Dño in eversione civitatis ingratisimae.

Quod non cognoveris tempus visitationis tuae. Videlicet mundi, et capitalitatis terrenis fascinata non obedieris veritati, sed ante oculos tuos cruci affixam proposueris. v. c. 3. v. 1. N. 1. et seqq.

Domus mea etc. v. f. 3. Post D. 1. quadr. Vos autem fecistis illam speluncam latronum. Quid putas. dicat Dñs de templo spūs scti. i. de corpore, siue de anima facta Daemonis mansione, et peccatorum. i. viperarum spelunca. v. c. 5. v. 23. N. 93. de castitatis mundicia. Quam exiit spiritus sanctus in suo templo. et c. 5. v. 19. et 20. 21. de operibus carnis, quibus inquinatur.

Dom. 10. Post Pentec.

Luce 18. 9.

Dixit Jesus ad quosdam, qui in se confidebant etc. v. c. 6. v. 3. N. 1. et seqq.

Non sum sic ceteri etc. c. 6. v. 3. N. 1. Velut etiam sic publicanus. Ex aliena infirmitate sibi gloriam parat. c. 6. v. 4. N. 1. et seqq.

Qui se exaltat humiliabitur. Aequissima pena superbi. c. 6. v. 1. N. 15.

Dom. 11. Post Pentec.

Marci. 7. 31.

Exiens Jesus de finibus Tyri etc. Hic Somo representat, aut Gentilem populum, aut Christianum tepidum, sic est inter medios fines, nec frigidus satis, nec satis calidus. De priori v. c. 2. v. 15. N. 6. et seqq. De posteriori. v. c. 2. v. 17. N. 12.

Et adducunt ei surdum, et mutum. quasi truntum se moventem, aut velluam agrestem, certe non integrè, ac perfectè sominem, ~~que non vitam omnino, nec omnino mortuum,~~ quia ad spiritualia talis apparet, nec auditum habet, ut obediat, nec os ut petat remedium, confiteatur etc. miser status peccatoris. adducit itaq; Christus, qui solus potest mederi, et peccatores iustos facere, et restituere in perfectum vitam statim. v. c. 2. v. 17. N. 1. et seqq. v. Peccator. Peccatum.

+ vivum dices quia spirat, videt, graditur etc. mortuum.

Et apprehendens eum etc. Cur tot utitur ceremonijs Christus, ut intelligas difficillimam rem esse ab his malis peccatorem liberari. sed tandem vno verbo sanat, indicans divinae potestatis virtutem. v. c. 3. v. 22. N. 9. et c. 5. v. 18. N. 18.

Ingemuit. Est partus quidam conversio peccatoris, quem mater ecclesia magnis cum gemitibus parturit, quos expressit Christus in cruce, et Paulus. c. 4. v. 19. N. 1. et v. 20. N. 1. Epseta, quod est, adaperire. Hoc verò et ceremonijs videtur ecclesia in sacramento Baptismatis. De quo v. c. 2. v. 19. N. 26. usq; ad 31.

Dom. 12. Post Pentec.

Luce 10. 23.

Beati oculi, qui vident etc. idem habetur Matth. 13. 16. Explicatur autem uterque =

Evangelista. c. 1. v. 1. N. 34. et 69. satis late, et exacte.

Diliges dominum Deum tuum. Expro-
mitar, et illustratur. c. 5. v. 14. per totum.

De misericordia in proximum, in qua imitan-
tus samaritanus. v. Misericordia.

Dom. 13. Post Pentec.

Luc. 17. in hoc versu. et

Occurrerunt ei. Quia et ipse Iesus
occurrere eis voluit, dum iter direxit ita, ut
viderent, et occurrerent. Hoc est Christus
præueniente gratia excitavit illos, et tra-
xit ad se, sic dixit Apostolus. c. 4. v. 9.

N. 56. Nunc autem cum cognoveritis
Deum, imo cogniti sitis, à Deo. Prius enim
Deus præuenit nos sua gratia, deinde nos
per fidem eum cognoscimus. Itaque quia
ipse occurrit nobis, et nos occurrimus ei.

De gratia præueniente. v. c. 1. v. 3. N. 18.
et Justificante ibidem. N. 14. et seqq.

Decem viri leprosi. Representant uni-
versitatem peccatorum, qui decalogum
transgressi infecti sunt quasi lepra ma-
culis suorum flagitiorum. v. Peccati-
venenum. c. 6. v. 14. N. 42. et c. 4.
v. 26. N. 20

Steterunt a longe. Humiliter agnos-
centes se leprosos, non audent proprius
accedere. v. Humilitas.

Et leuauerunt vocem, ut audirentur,
atque ut ostenderent ex corde se loqui, et
orare. v. c. 4. v. 6. N. 3. A.

Dicentes Iesu præceptor miserere nos-
tri. Hæc eorum oratio imitatione digna.

Humilis, ex corde, et cum fide, ut infra se-
destua, inquit Iesus, te saluum fecit. Hæc
optima dispositio non modo ad impetrandam
munditiam corporis, sed etiam anima.

v. Oratio. Nostri. Omnes simul quasi fac-
ta manu Christum expugnant. communis
enim, et publica oratio plus valent.

quos ut vidit, (absque mora) dixit
ite ostendite vos sacerdotibus.

ut nimirum declararent vos mundos, ut lex
præcipit. Maius nostrorum sacerdotum mu-
nus, maior potestas, qui non tantum de-
clarant, sed dant etiam munditiam ani-
mæ per sacramenta. v. Sacerdos. v. 1.

Et factum est, dum irent munda-
ti sunt. In virtute obedientiæ perfecte
dum obediunt mundati sunt, etiam cum
lepra iter arripuerant, credentes absque
dubitatione fore, ut mundati peruenirent
ad sacerdotes. Præstantior certe Sorum
obediencia, quam Naaman. 4. Reg. 5. 11. 12.
v. Obedientia

Unus autem ex illis, ut vidit, etc.

Hic est exemplar gratitudinis, sicut alij
nouem ingratorum imaginem præse tulerunt.
Pauci enim beneficiis grati sunt, et
multi ingrati. v. Gratus. Ingratus. v. 3. v. 16. N. 21.

Nonne decem mundati sunt, et
nouem vbi sunt, etc. Magnum crimen
ingrati animi, atque adeo non præterit
Christus aliqua nota reprehensionis, sed
quid tu o ingrattissime, respondebis simi-
li increpationi in die extremi iudicij. qui
abijcis gratiam Dei contra exemplum Apos-
toli. c. 2. v. 21. N. 1. et deinceps.

Surge

Surge, vade, quia fides tua te saluum fecit. Fides scilicet cum operibus, ut patet in ijs, quae supra sunt notata. De oratione, et alijs dispositionibus, et simili tandem gratiarum actione. v. c. 5. v. 6. N. 11. et reliquis.

Dom. 14. Post Pentec.

Matts. 6. 24.

Nemo potest duobus dominis seruire. etc. c. 1. v. 10. N. 7. Non potestis Deo seruire, et Mammona. i. diuitijs. Igitur si Deo seruiamus, diuitias contemnamus, et odio habeamus. quod faciunt Religiosi voto Paupertatis emisso, Deum simul, et mundum, seu desiderium mundi non capit simul cor hominis.

c. 6. v. 14. N. 31. Carnis et spiritus simul dominum impossibile. c. 5. v. 17. N. 349.

Ne solliciti sitis. etc. ea sollicitudine, quae cum diffidentia Dei coniuncta est. Nam sollicitudo Dei spe munita non damnatur, imo laudatur. Praeterea sollicitudo, quae affectibus mundi seruit, postposita cura regni Dei, non dubium quin fugienda sit. eodem c. 6. v. 14. N. 32. et sequentibus.

Quaerite primum regnum Dei. etc. Haec prima nostra cura, ut Deo placeamus, eius regni ciues, hoc est ecclesiam matris filij fideles simus, gratiam diuinam conseruemus, et mandata praestemus omnia, deinde speremus Dei benignitate, et paterna cura nihil nobis defuturum, modo non segnes, inertes que simus, aut ociosi vitam transigamus. Haec pertinet illud c. 6. v. 15. et 16. In Christo Jesu neq. circumcisio. etc. sed noua creatura. i. esse ciuem regni Dei per fidem, et obseruationem mandatorum. et quicumque hanc

regulam seruauerint, pax super illos. (quae satiet desideria rerum terrenarum) et misericordia, quae suppeditet omnia nobis ad vitam tuendam necessaria.

Dom. 15. Post Pentecostem

v. F. 5. Post Dom. 4. Quad.

Dom. 16. Post Pentec.

Luce. 14. 1.

Cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis Pharisaeorum sabbato manducare panem, et ipsi obseruabant eum. Hypocrisis Pharisaeorum fermentum alias dicitur, cuius perniciem v. c. 5. v. 9. N. 1. et seqq.

Ecc. Hydropsicus. etc. Hic representat hominis appetitum insatiabilem. quae aegritudo magis crescit, quo abundantius rebus, quas sitit, se explet miser homo. Crescit indulgens sibi diuus Hydrops, nec sitim pellit. Ita quae mundus suppeditat, siue diuitias, siue delicias, siue humanam gloriam, quaeas te numquam aegritudine liberabunt. c. 5. v. 17. N. 4. 7. et c. 6. v. 14. N. 31.

Sede in nouissimo loco. etc. si humilis modestia in re politica seruit gloria humana, non ne vera humiliatio multo magis proderit ad consequendam apud Deum gloriam immortalem? v. Humilitas inanis gloria.

Qui se humiliat exaltabitur. c. 6. v. 3. N. 2. v. Humilitas.

Dom. 17. Post Pentec.

Matts. 22. 35.

Diliges Dñm Deum tuum ex toto
etc. C. 6. v. 14. N. 34.

et proximum sicut te ipsum. C. 5.
v. 14. N. 1. et deinceps.

in his duobus mandatis. etc. C. 5.
v. 14. N. 6.

Quid vobis videtur de Christo.
etc. Vult ostendere Chrūm esse Deum,

et hominem, ut hominem filium esse Davi
dis, ut Deum vero dominum vocari. C. 4.
v. 4. N. 6. V. Christus.

Dom. 18. Post Pentec.

Matth. 9. 1.

videns Jesus fidem illorum. etc.

quomodo fides disponat ad Justificatio
nem. V. C. 5. v. 6. N. 11. et seqq.

Confide fili remittuntur tibi pec
catata tua. Sed certe non sine fide. Ibid.

Cur prius remisit peccata, quam sanca
ret, quod soleant haec esse causa mor
bi, atque adeo prius curanda, ut constat
in alio paralytico. F. 6. Post Dom. 1.

quadrage. V. Peccatum.

Hic blasphematur. De temerario iu
dicio. V. Dom. 1. Post Pentec. De

de tractione, quae iudicium temerari
um comitatur. V. C. 5. v. 15. N. 1. et seqq.

Dom. 19. Post Pentec.

Matth. 22. 1. et seqq.

Simile factum est regnum celorum

Haec est ecclesia ex militante, et trium
phante coalescens. C. 4. v. 27. N. 41.

Homini regi, qui fecit nuptias

filii sui. De unitate verbo ubi praesentat
et unita hypostatici. V. In Festo Annun
ciationis, et C. 1. v. 1. N. 47. De sponsalibus

Christi, et ecclesia. V. C. 2. v. 21. N. 84.

et C. 4. v. 27. N. 37.

Misit servos suos, vocare inuitatos.
V. Vocatio. V. C. 4. v. 27. N. 37.

Ad nuptias. Ad convivium nuptiale, ubi
summa dulcedo insinuantur sine gratia pro
gratae pro statu militantium, siue glorie,
et visionis beatificae in statu triumphan
tium. Haec fuit promissa Abrasamo, et
semini eius benedictio. C. 3. v. 21. N. 14.

et C. 3. v. 8. N. 2. 3. et C. 3. v. 16. N. 35.

V. Benedictio. Haereditas. Promissio.

Et nolebant venire. Praeponebant
terrena caelestibus quod malum quam
late pateat, facile apparet, et ex ijs

quae sequuntur in hac parabola demons
tratur. V. C. 6. v. 14. N. 32.

Iterum misit alios servos. Ecce quam
bonus, et benignus sit spiritus Dei. V.
Bonitas. Benignitas.

Cantumelijs affectos occiderunt.

Prophetas scilicet, et Apostolos. V. in Tes
to S. stephani protomartyris.

Perdidit homicidas illos. etc. iuxta
vindicta, quae manet, similiter negligentes
vocationem Dei, et eius inspirationes.

V. Dom. 9. Post Pentec. ubi lacrymis
effusus Christus Sano de Jerusalem ultionem
propetico spiritu deflevit.

Ite ergo ad exitus viarum. etc. reiectis
Judais Christus transit ad Gentes. V. C. 4.

v. 27. N. 20. et N. 41. V. Ecclesia.

Non Saberes vestem nuptialem. De Sac
c. 3. v. 27. N. 2. et c. 2. v. 20. N. 17

DOM. 20 Post Pent.

Joan. 4. 46.

Incipiebat enim mori. Ex quo nati sumus
incipimus mori. siquidem continuo properamus
ad mortem, etiam si filij simus regum. V. C. 4.
v. 4. N. 31. et c. 6. v. 10. N. 2.

Nisi signa, et prodigia videritis non
creditis. Hæc increpatio. (proue decebat
mansuetissimum magistrum) in spiritu
lenitatis facta est. V. C. 6. v. 1. N. 1. et segg.

Credidit Somo Sermone. etc. Et fidem secu-
ta est filija sanitas, et convaluit. V. C. 5. v. 23.
N. 78.

Credidit ipse, et domus eius tota. Secuta
exemplum Patris, ac domini, atque ex fide sus-
tificata est. V. C. 3. v. 6. Per totum.

DOM. 21. Post Pentec.

Matts. 18. 23.

Assimilatum est regnum celorum. etc.
Certum est futurum iudicium, in quo ratio ab
omnibus exactissime exigenda. c. 6. v. 5. N. 1.
et segg. Dei patientia expressa hic. C. 5. v.
22. N. 31.
lussit illum venundari. etc. Grauiissima
pœna, iustatamen. V. Pœna.

Patientiam habe in me. Hoc tempore pos-
sumus patientiam iudicis exorare, per de-
biti queram confessionem. V. Confessio de
Partiuntia V. suo loco.
Et debitum dimisit ei. Summa Dei benigni-
tatis, et in condonando, liberalitas à no-
bis imitanda. V. Benignitas Beneficium.
Gratia.

Egressus seruus ille. etc. Noluit imitari
dominum, in quo scandalum, et offensio-
nis occasionem exhibuit alijs, ac præcipue
domino. Non erit impunitus, qui sic opera-
tur. c. 2. v. 21. N. 94. V. Scandalum.

Serue nequam. etc. Digna exprobratio,
et dura increpatio, meritissima etiam pœ-
na, sic punientur ingrati, et qui aliter trac-
tant alios, quam volunt se tractari. Hi non
amant proximum sicut se ipsas, atque ita qui
legem non implent, secundum leges patien-
tur acerbissimas pœnas. V. C. 5. v. 14. Per
totum. V. etiam. C. 6. v. 1. N. 10.

Sic et Pater meus cœlestis. etc. si non re-
miseritis vnusquisq; fratri suo de cordibus
vestris. Non sufficit externa condonatio
iniuriæ, sed vera, et ex animo, et libera-
lis ex voluntate bona profecta. V. Caritas.

DOM. 22. Post Pent.

Matts. 22. 15.

Abeuntes Pharisei consilium inie-
runt, vt caperent Iesum in ser-
mone.

Et mittunt ei discipulos suos. Quomo-
do isti dicantur missi. V. C. 1. v. 1. N. 142.
Magister scimus quia verax es. etc.
Verba ficta, et adulatoria, vt pote hypo-
critarum, vt ex Christi patet responsio-
ne. V. C. 6. v. 12. N. 2.

Hypocrita. V. Hypocrisis, Hypocrita.
Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæ-
sari. etc. Iustitiæ proprium reddere
cujs suum. Optimus ergo iudex Christus,
et imitandus. ~~Christianus~~ à Christianis

judicibus. Ex recta Iustitia administra-
tione oritur Pax in re publica, qualem
descripsit Isaias, et nos explicamus. c. 1.
v. 3. N. 29. Hanc Christus suo responso
procurauit inter Iudeos, et Casarem,
interque se, et Iudeos, ac demum inter Iude-
os, et Deum. Vti qui Pacis aut sor, et prin-
ceps erat. c. 1. v. 3. N. 31.

Dom. 23. Post Pentec.

Matts. 9. 18.

Ecce princeps vnus accessit. etc.
et surgens Iesus sequebatur eum.

Mira velocitate accurrit proximi de-
precantis necessitati, et relicto sermo-
ne, arripiens secum, et discipulos, et
turbas, sic opera precium est, ut diuites
pauperibus, exercendisq; alijs miseri-
cordia operibus velocissime adsint.
V. Elogium viri misericordis. c. 6. v. 9.
N. 5. V. Misericordia.

Ecce mulier, quae sanguinis fluxum
patiebatur annis duodecim. etc.

Haec symbolum est peccatoris, qui diu
appetit impetu, quasi fluminis exun-
dantis aquis rari se sinens, factus est
pensurabilis. V. c. 5. v. 17. N. 4. 7.
De carne, et eius operibus. ibid. et v.
19. 20. 21.

si tetigero tantum vestimentum
eius. etc. Quod tunc fecit sibi
Christi tactus, nonne facit nunc lac-
ristia sacramentum? ubi eadem vi-
tus existit, et quasi paradisi fons ma-
nat in omnem terram, et omnibus

Sominibus se communicat. Si cum tali fide
accedant, quasi mulier ista ad Christum
accessit. V. c. 1. v. 1. N. 70. V. Eucharistia.
Et surrexit puella. In argumentum
vniuersalis resurrectionis mortuorum.
De qua. V. c. 1. v. 1. N. 169. V. Resurrectio.

Dom. 24. Post Pent.

Matts. 24. 15.

Cum videritis abominationem
desolationis. etc. Peccatum in ani-
ma. V. Peccatum. c. 6. v. 2. N. 1. et c. 6.
v. 8. N. 2.

Tunc qui in Iudaea sunt, fugiant
ad montes. etc. Summa diligentia
cunctis alijs posthabitis, quasi qui ter-
rissime imminentem mortem fugit,
opus est, ut peccator confugiat ad Christum,
ad sacerdotes, ad sacramenta. Vide
Confessio, et Conuersio. V. Agilitas.

Vae autem praegnantibus etc. Con-
ceptae cogitationes, et spes varia rerum
terrenalium multis impedimentum
attulerunt, ne exirent a peccatis. V.
Mundus, praesertim c. 6. v. 14. N. 28.

Surgent enim pseudo christi, et po-
do prophetae. etc. V. quomodo inter-
nos cendi spiritus boni, et mali. c. 5. v. 16.
N. 32. V. Dom. 7. Post Pent.

Vbi nunquam fuerit corpus, illic
congregabuntur et aquilae. c. 4.
v. 24. N. 10. De signis et iudicio.
V. Dom. 1. Aduentus.

De Festis sanctorum à Pas-
chate Resurrectionis ad
Aduentum.

in.

In Festo S. Marci Euangeliste

Luca. 10.1. V. Apostolus.

Nam quae de eorum missione, et dignitate dicta sunt, etiam ex parte competunt euangelistis.

Designauit dominus, et alios septuaginta-

duos. quae de electione Apostolorum dicuntur, his septuaginta duobus possunt accommodari. c. 1. v. 1. N. 59.

Binos. Commendans caritatem, quae inter duos exercenda est. c. 5. v. 22. N. 16. V. Caritas.

Rogate dominum messis, etc. Sacerdotes, seu presbiteri loco septuaginta duorum successerunt, sicut Episcopi loco Apostolorum.

V. Oratio. Sacerdos, Episcopus.

Ite. Ecce ego mitto vos. Non ambierunt dignitatem, sed per ostium introierunt. c. 1. v. 1. N. 61.

Sicut agnos inter lupos. denunciat Martyrium, et commendat Mansuetudinem. V. Martyrium. Mansuetudo. Patientia.

Nolite portare sacculum. etc. expeditos uult, ut nihil nisi quae ad suam missionem pertinent, curent, quod religiosorum vota declarant. c. 5. v. 7. N. 3. De Paupertate. c. 1. v. 1. N. 39.

Neminem per viam salutaueritis. Carrus est vita Apostolica, seu euangelica, nullatenus impediendus. V. Cursus. V. c. 1. v. 1. N. 107.

Pax suae domui. Haec Tessera militum Christi. c. 1. v. 3. N. 31. V. Pax.

Dignus est operarius mercede sua. c. 6. v. 6. N. 1. et seqq.

Manducate, quae apponuntur vobis. Commendatur temperantia, ut contenti sint

appositis cibis, nec aliud exigant. V. c. 5. v. 23. N. 84. et seqq.

Curate infirmos. Opera misericordiae exercentes. V. Misericordia.

Appropinquauit in vos regnum Dei. Vocantes ad Christi fidem, per quam regnum ~~Dei~~ caelorum adipiscuntur. c. 5. v. 8. N. 5. V. Vocatio.

S. Marcus triplicem meritis Lauream. c. 1. v. 1. N. 110.

In Festo ss. Apostolorum Philippi, et Iacobi.

De dignitate Apostolica. c. 1. v. 1. N. 31. et seqq.

De S. Iacobo. V. c. 1. v. 13. N. 1. et seqq.
 Prorogatio 9. Iacobo. c. 1. v. 1. N. 26. Philippo 10. apph
 ubi. 16. 9. Iacobi. 14. 1.

Creditis in Deum, et in me credite.

Fides in Christum omnis tristitiae turbationem abstergit, animumque alit in aduersis rebus. V. c. 5. v. 23. N. 63. 86.

Vide Fides. credere.

In domo Patris mei mansiones multae sunt.

In omnibus huius vitae aduersitatibus valde consolatur fideles consideratio illarum aeternarum mansionum, quae pro omnibus a Christo paratae sunt in caelo. Si enim hic bonum facientes non deficiamus, (Saud dubium) in messe quidem nullatenus deficiemus. No quebre mos alio tempo del. sembrar, que no quebrare mos alio tempo del. coger. c. 5. v. 9. N. 1. et seqq.

Nemo venit ad patrem nisi per me. c. 1. v. 1. N. 160.

Pater in me manens ipse facit opera. c. 1. v. 1. N. 160.

Amen Amen dico vobis, qui credit in me opera, quae ego facio, et ipse faciet. etc. C. I. V. I. N. 98.

In Festo S. Athanasij Episcopi, et Confessoris
Matt. 10. 23.

Cum persequentur vos, etc. fugite etc. Non vult Christus suos milites pugnare, sed fugere. V. Mansuetudo.

Fugite. Ad imitationem Christi, et secundum hoc praeceptum fugit Athanasius haereticorum insidias, fugit Paulus etiam Damascum relinquens. C. I. V. I. N. 21. et V. 18. N. 1. Hierosolymis etiam relictis fugit usque Tarsum. C. I. V. I. N. 21. N. 1. Si patrem familias, etc. suo exemplo docet probra tolerare. ut alias saepe. V. imitatio.

Nihil est opertum, etc. V. in Festo S. Callisti. 14. Octobris.

In Festo inuentionis S. Crucis.

Joan. 3. 1. V. Crucis. Bap
† Creatura non tismus, et etiam indicem scripturae.
H. C. 6. V. 14. N. 41. vsq. 45.

In Festo S. Barnabae Apost.
V. Barnabas, Paulus, Apostolus.

Matt. 10. 16.

Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. C. I. V. I. N. 60.

Totum hoc euangelium prophetica quaedam est descriptio Martyrii. V. C. I. V. I. N. 40. et segg. et C. I. V. I. N. 136.

Estote prudentes, etc. C. I. V. I. N. 135.

Nolite cogitare, etc. ne sitis valde soliti, sed confidenter Martyrium inite. V. spiritus Sanctus. V. in communi plurimorum Martyrum. Cum audieritis praeterea.

In Festo S. Joannis baptiste
Luca. 1. 57.

Elisabeth impletum est templus, etc. V. C. 4. V. 4. N. 47.

Quis putas puer iste erit? V. in 3. Missa Nat. Dni. et D. 2. et 3. et 4. Aduentus.

In Festo S. Petri Apostoli.

Matt. 16. 13. V. Apostolus.

Petrus. Episcopus. Sacerdos.
Respondens simon Petrus dixit, Tu es Christus filius Dei viui. Haec fidei confessio fecit Petrum omnium fidelium Patrem, non tantum nomine, et imitatione, ut Abrahamum, sed re, et spirituali dominio, ac gubernatione, imo et potestate clauium Abrahamo praecelsit. V. C. 3. V. 6. N. 1. et segg. quin etiam multae laudes Abrahami possunt cum excellentia Petro applicari. V. Abraham. Caro, et sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus. Confer cum Paulo, cui reuelauit Pater filium suum, et non acquieuit carni, et sanguini. C. I. V. 16. N. 19. V. Paulus.
Petro Apostolo competunt omnes praerogativae dignitatis Apostolicae. C. I. V. I. N. 31. Sed maxime undecima, quippe cum ipse crucis vexillum Romae erexerit, ut in arce Romani imperij. C. I. V. I. N. 100. et sequentibus.

Petrus defenditur ab omni etiam minimo peccato, licet reprehensibilis dictus sit à Paulo. C. 2. v. 14. N. 26. et seqq. et maxime N. 37. V. Indiem scriptura. Math. 16. a. v. 13.

In Festo s. Pauli Apostoli.

Omnes Prærogatiue Dignitatis Apostolicæ ei applicantur. C. 1. v. 1. N. 120. et seqq. V. etiam verba. Apostolus. Paulus. Martyriam. Euangelium. Matt. 10. 16. V. In Festo s. Barnaba.

In Festo Visitationis. B. Mæ

Luce. 1. 39.

Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione. etc.

Festinat quia verbum Patris, quod in utero gestat, festinat, ut Joannem liberet à peccato. Sic nos oportet, ut à peccatis mundemur, et ut regnum Dei consequamur festinare. V. C. 4. v. 4. Vbi venit plenitudo temporis, (nulla mora interposita) misit Deus filium suum factum ex muliere. etc. Preterit ergo cursum appellatur hæc vita, quia festinare debes, si ingredi in æternam requiem desideras. V. Cursum.

Eccc enim ut facta est vox salutatio

nis tuæ in auribus meis, exultavit infans in utero meo. Nulla expectata mora, cum primum locuta est Maria, infans Joannes sensit diuinum beneficium, et quomodo potuit indicauit, se peccato originali ablato sanctificatum. Eadem festinatio commendatur. V. C. 4. v. 4. (C. 4.)

Et beata, quæ credidisti. etc. si fides B. Maria præstat Abrahami fidei. Igitur

propter excellentem fidem facta merito est mater omnium fidelium longe excellentiori titulo, quam Abrahamus. V. C. 4. v. 27. N. 56. et C. 4. v. 4. N. 14.

De fide Abrahami. V. C. 3. v. 6. N. 3. et C. 3. v. 9. N. 1.

Magnificat anima mea Dnum. etc.

Gratias agit Maria Dno pro insignissimo beneficio sibi à Deo collato, sicque laudes Elisabethæ declinans ad Deum omnia refert, nos q. docet vti Magistra pietatis nemini comparanda. Debemus ergo nos omnia Deo accepta referre, et pro beneficio redemptionis, vocationis, justificationis continuo gratias agere. V. C. 1. v. 15. N. 4. et C. 1. v. 21. N. 78. Vide Humilitas.

In octaua Apostolorum Petri, et Pauli.

Matt. 14. 22. V. Lex

Missit Jesus discipulos ascendere in nauiculam, et præcedere eum transfretum. etc. Mirabiliter descripta sic est imbutatio, in qua fides exagitur, et probatur. Notanda singula circumstantia. V. Fides. Patientia.

Ascendit in montem solus orare.

Magnum documentum orationis. V. Orare.

Vespere autem facto. etc. Nauicula autem in medio mari. etc.

Ecce absente Christo periclitamur iactati fluctibus adversitatis, nox, timentes fluctus, contrarius ventus, absentia magistri augent miseriam

angores multiplicant. V. Tribula-
tio. Patientia. c. 5. v. 22. N. 36.

Quarta autem vigilia. etc. quan-
do iam videtur ad stare interitus, extre-
mo in periculo accurrit dominus. Non
ergo desperandum, sed expectandum
cum Abrahamo in spem contra spem.
c. 5. v. 6. N. 34. Habete fiduciam.
vide. Fides.

Domine si tu es, iube me. etc. voluit
experiri an esset Christus, an deceptor
spiritus, secundum illud. Probate spi-
ritus. etc. c. 5. ^{v. 16. N. 2.} Modica fidei. etc. c. 5.
v. 23. N. 1.

Adorauerunt. etc. recognoscunt auc-
torem beneficij. quod ingrati abijci-
unt. c. 2. v. 21. N. 1.

In Festo s. Mariæ Mag-
dalene. V. F. S. Post D. Passionis.

In Festo s. Jacobi Maioris
Apostoli. Euangelium V.
F. 4. Post D. 2. quadr.
De dignitate Apostolica. V.

c. 1. v. 1. N. 31. et seqq.

Matth. 20. 20.

Nescitis quid petatis. contra am-
biciosos. v. c. 1. v. 1. N. 179.

Potestis bibere calicem. Marty-
rium proponit. V. Martyrium.

Possumus. Exemplum Magistri ani-
mos facit, ut se Martyrio offerant. V.
c. 2. v. 19. N. 32. et c. 5. v. 24. N. 12.

In Festo sanctæ Annæ.

Matth. 19. 44.

Simile est regnum celorum thesau-

ro. Fides Christi thesaurus est abscondi-
tus, quem nisi diuino præuenti auxilio
non inuenit homo. c. 2. v. 20. N. 30. 39. 41.
vide. Fides.

Vendit vniuersa. etc. ut fecit Paulus,
qui vocatus à Deo. vale dixit. carni, et sar-
quini. etc. c. 1. v. 16. N. 19.

Preciosa margarita. c. 1. v. 1. N. 45. 52.

quæ utilitas in hac margarita, pro qua
diligens negociator omnia dat, vel acci-
pitur, vel datur pro pignora. Hæc est di-
vina gratia, pignus vitæ æternæ, vel spi-
ritus sanctus. V. c. 1. v. 3. N. 6. V. Gratia,
et c. 1. v. 1. N. 88. et c. 4. v. 7. N. 9. et c. 5.
v. 17. N. 7. V. Spiritus Sanctus.

Sagena. Euangelica prædicatio bonos
et malos capit, sed in iudicio separabun-
tur boni in vitam æternam, relictis, seu
reiectis malis in igem tartareum. De his
ait Apostolus: regnum Dei non consequentur.
c. 5. v. 21. N. 43. et seqq. de illis metent
vitam æternam. c. 6. v. 8. N. 9.

Mali eijciendi domo Dei. c. 4. v. 31. N. 9.

Bonis vita æterna est promissa. c. 3. v. 14. N. 9.

Beatissima Anna continuis elemosynis
emittit agrum, qui continebat thesaurum
regni celorum, i. Christum meruit habe-
re nepotem secundum carnem, et Pa-
trem secundum spiritum, et Margari-
tam preciosissimam, i. Mariam filiam
suam Dei genitricem obtinuit in pignus
omnis beatitudinis. commendatur elemo-
synarum largitio. V. Eleemosyna.

In Festo s. Mariae ad nives

Luc. 11. 27. V. Do. 3. Quadr.
V. etim c. 4. v. 4. n. 13.

In Festo Transfigurationis Dni.

Mates. 17. 1. V. D. 2. Quadr.

In Festo s. Laurentij Martyris.

Joan. 12. 24. V. Martyrium. Crux.

Amen amen dico vobis, nisi granum
frumenti, etc. v. c. 2. v. 19. N. 29. et c. 2.
v. 21. N. 68. 74. et c. 3. v. 16. N. 35.

Qui amat animam suam, perdet
eam. c. 1. v. 14. N. 40. et c. 5. v. 16. N. 21.

Qui odit animam suam in hoc mun
do, in vitam aeternam custodit eam.

.i. qui indulget sibi contra Dei mandata, ille peribit, qui vero mortificatione appetitus suos, et passionibus cohibent, ille consequetur vitam aeternam. v. c. 2. v. 19. N. 32. et c. 5. v. 24. N. 14. 15. s. c. 2. v. 29. N. 1. et reliquy.

Qui mihi ministrat, me sequatur, et
ubi ego sum, etc. p. D. qui mecum crucem subierit, mecum regno poterit in caelis habitare, ratur a Patre Deo. v. c. 2. v. 19. N. 23. 29. 30. et c. 3. v. 1. N. 28. et c. 5. v. 8. N. 17.

In Festo Assumptionis beatae

Mariae.

Mulier Martha nomine excepit illum.
etc. quantum meriti consecuta est. Secunda. Non quemlibet pauperem Christum representantem, sed ipsius matris Christi personam sospitio excipiens, omnibusque officiis hospitalitatis misericordiae, et caritatis prosequens, totaque

animi, et corporis conatu, promptissima voluntate illi ministrans vix potest exaggerari, imo nec explicari. V. Eleemosyna.

Et haec erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Attenta erat, et cum ingenti, sumillimaque reverentia fidei mysteria hauriebat ex proprio fonte, et secundum ea vitam suam ordinare, dirigeret ad celeste regnum consequendum. Fides enim ex auditu, auditus autem per verbum Dei. V. Fides.

Martha, Martha sollicitas, etc. Reprehendit dominus nimiam sollicitudinem in parandis rebus, quae ad corpus pertinent, quae valde distrabunt, separant animum ab spiritualibus. tum tamen temperate, et sobrietate utendum sit. V. Temperantia.

Porro unum est necessarium. Unum. i. caritas, vel summum bonum, quod Maria desiderabat. c. 5. v. 21. N. 24. v. 17. N. 20.

Maria optimam partem elegit, etc. siquidem spiritualia, non temporalia, salutem animae, non corporis, Christum in ipso, non in externis rebus quarebat. V. Fides. p. v. c. 2. v. 19. N. 23. 29. 30.

Martha, et Maria representant Dei genitricem, quae in utriusque vita tam actiuq, quam contemplatiua exercitatione cunctis alijs longo praecessit intervallo. Excepit dominum in domum suam, carne vestiuit, lactavit, pavit, et omnibus officiis caritatis, non ut hospita, sed ut mater filium dilectissimum prosecuta est. Mystera fidei ex eius ore haurit,

Verborum eius obseruantissima custos
existit. sed non tam quod uentre, quam
quod mente concepit beata dicta est tes-
tante. Christo. Luca. 11. Imo beati, qui
audierunt uerbum Dei et custodiunt illud.

et Elisabetta. Baptista parente. Luca.

1. Beata qua credidisti. etc. Igitur

nos, qui uolumus recta ad Deum festina-
re, et opera misericordie, quatenus licue-
rit exequamur, et multo accuratius, di-

ligentiusque partem optimam cum Ma-

ria quaeramus, qua nunquam aufere-

tur a nobis. Hoc est fides mysticis sem-

per harentes, atque ut clarius intelli-

mus, cancionibus audiendis, libris legen-

dis, diuinarum rerum contemplationi

sedulo uacemus, et Martam, et Mari-

am sorores imitabimur, et quod maius

est. Dei para uirginis exempla sequen-

tes, Christum dominum crucifixum pro

nobis amulati, vitam adipiscimur sem-

pernam. V. C. 4. V. 4. N. 16. N. 17.

Maria.

S. Maria Dei parens, et uirgo absque

peccato originali concepta. C. 4. V. 4. N. 16.

vere tamen mortua, ex communi lege.

Mors enim probat naturam humanam,

in corruptio carnis indicat fuisse semper

sine labe peccati. V. C. 4. V. 4. N. 16.

Cur sanctissima uirgo post Ascensum

fili sui tandiu, i. uiginti quatuor an-

nos remansit in terra, i. in exilio, cum

nihil illi extra celum, gratum esse pos-

set, ubi regnum illam expectat a ter-

num cum Christo. Tres causas insinua-

1. de Ecclesia in afflictionibus eius habere so-

lariam. 2. de Apostoli magistrum. Sane

consulerent. 3. ut ueritas humanitatis

Christi magis conitaret, ora que hereticis obs-

trueretur. V. C. 4. V. 4. N. 13. et C. 4. V. 5. N. 30.

In Festo S. Bartholomaei Apost.

Luc. 6. 12. V. Apostolus.

Exiit Jesus in montem orare. etc. etc.

V. C. 1. V. 1. N. 58. et seqq. ubi Praeroga-

ua S. Apostolica dignitatis ex hac euan-

gelica lectione probatur. In Iam III O

In Festo S. Ludouici Regis. V. in Iam

num Conf. non Pontif. Luc. 19. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1

In Festo decollationis s. Ioannis
Baptistae.

Marci. 6. 17.

Herodes misit, et tenuit Ioannem,
et unxit eum in carcere propter He-
rodiadem. etc.

In Sac. euangelica historia moraliter
exponitur carnis, et spiritus pugna. Ioan-
nes Baptista agit partes spiritus, Hero-
dias representat carnis desideria, eius
filiola vires obtinet fomitis, qui accen-
dit quasi ignitus torris, et inflammat sen-
sualitatem. Herodes autem est homo, qui
trahitur varijs desiderijs, nec agit, quod
vult, sed quod caro, et eius appetitus velle
compellunt. V. c. s. v. 17. N. 1. et seqq.

Non licet tibi habere uxorem fra-
tristui. Contra adulteros, et incestuosos
V. c. s. v. 19. N. 1. et seqq.

Herodias autem insidiabatur ei. etc.
Ecce opera carnis, Insidie, odia, homici-
dia, vincula innocentis prophetæ, Coniu-
uia, saltationes. etc. c. s. v. 19. 20. 21. per plu-
res numeros.

Herodes metuebat Ioannem. etc.
quin etiam metuebat Herodiadem, et
constans in bono non erat. Trahebatur
iam spiritus, iam carnis desiderijs. c. s. =
v. 17. N. 14. 19. 20.

Cenam fecit principibus. etc. V. com-
mensationes. c. s. v. 21. N. 38. 39. 40.

Cumq; introisset filia. etc. Nihil pe-
ius quam optionem dare carni, et appe-
titui illius. quidem nisi aduersus spiri-
tam concupiscet. c. s. v. 17. N. 6. 12.

Iurauit. Temere, quod implauit impiè
De iure iurando V. c. 1. v. 20. N. 4. et seqq.

In Festo Natiuitatis B. Mariæ

Matth. 1. 1. V. in festo Conceptionis.

In Festo exaltationis s. Cru-
cis. Ioan. 12. 31. V. Heraclius, Crux.

Nunc iudicium est mundi. etc. In quo

victus damnabitur, et punietur. V. c. 6.

v. 14. N. 27. 38. V. Mundus. 2. 3.

Nunc princeps Suius mundi eijcietur
foras. De principatu, et regno diabo-
lus deturbatus expellitur. c. 6. v. 14. n. 36.

Et ego si exaltatus fuero à terra
omnia traham ad me ipsum. spolia
to Soste, et à tyraniide detecto omnium spo-
liorum dominus, sub regni mei iugum om-
nes homines mittam. c. 6. v. 14. N. 6.

Iterum

Nunc iudicium est mundi. quia mun-
dus liberabitur ex diaboli tyraniide. Mun-
dus ponitur pro vniuersis hominibus, siue vni-
uersitate rerum. c. 6. v. 14. N. 27.

Nunc princeps Suius mundi eijcietur
foras. Ex arce deturbatus, in qua Sic fortis
armatus custodiebat sua, victus enim per
crucem coactus est deserere atrium suum,
et spolia dimittere, forasq; abire. c. 6. v. 14.
N. 4. b. seqq.

Et ego si exaltatus fuero à terra om-
nia traham ad me ipsum. Per exalta-
tionem, i. per mortem crucis Christus do-
minus mundum captiuum à diabolo in
libertatem reuocauit, ipsum tyrannica pos-
sessione expulit, omniaq; eius siue arma, si-
ue spolia ad se transtulit, omnes nimirum
homines tam Iudeos, quam Gentiles ad su-
um regnum allexit, imo et repugnante,
et quantalibet obsistente vi Demonis, attra-
xit, quasi duellator strenuus, et sagax ex edi-
to loco, i. alta cruce pugnans quasi ex muni-
tissima arce diabolum vicit, eius vires fre-
git, exercitum dissipauit, castris potitus
est, ipsum cum reliquis tenebrarum recto-
ribus, ac potestatiuis traduxit cum summa
ignominia, et ad crucis curram colligatum
triumphantem sequi se compulit. c. 1. v. 1. =
N. 101. et c. 6. v. 14. N. 21. 41.

Ex cruce velut ex alto, sublimiq; solio Chris-
tus Iesus iudicauit mundum, atque damnauit,

eius q̄ principem diabolum de possessio-
ne antiqua deiicit, ut nullum deinceps
dominatum in Somines habeat, v̄e aut̄
illi Somini, qui sic expulsus ex sua arce
demonem iterum in eam recipit pro-
ditor factus, et hostis ducis, ac regis
sui christi, qui solus in corda Sominum
debuisset dominari. Ne tibi hoc acci-
dat, qui Sge legis, caue à tribus mundi
affectibus. c. 6. v. 14. N. 31. et tibi mun-
dum crucifige cum Paulo, immo cum
christo c. 6. v. 14. N. 35.

Adhuc modicum lumen in vobis
est. i. exiguum tempus ero vobiscum.

Ambulate dum lucem habetis, ne
vos tenebrę comprehendant, et
qui ambulat in tenebris nescit
quō vadat. Melius, ac tutius die quā
nocte ambulatur, ne ergo expectetis mor-

tis meę occasum, sed diem tanquam sol in-
ter vos lucem spargo, antequam nox adien-
tij meę vos occupet, ambulate, Sca est, ad me
venite, me christum recognoscite, itaq̄

dum lucem (i. me) habetis (et videtis)
credite in lucem, (i. in me) ut filij lucis
(i. mei) sitis. non ex sanguinibus, nec
ex voluntate carnis, neq̄ ex voluntate
viri, sed ex Deo nati. Hęc tota adhor-

tatio dirigitur, ut iudei dum per tempus
sunt, i. ante mortem crucis christum
recipiant, alioquin certo periculo se expo-
nent proprię damnationis. Et nos igitur
dum tempus habemus à seculi laqueis
extricemur, penitentiam agamus, ne
differamus ad occasum vitę nostrę, cui
certum incurremus damnationis pericu-
lum. v̄. c. 6. v. 10. N. 2. et seqq.

In Festo S. Matthęi Apos-
toli. Math. 9. 9. v̄. Ap̄tus. Lex.
Vidit Iesus Sominem. v̄. de S.
Andrea.

Sedentem in Telonio. Math. 9. 10.
v̄. de S. Andrea.

nomine. Ipsemet de se narrat, quę de-
miliare possunt, muneris occupationem,
quę Publicani, et peccatoris erat, et no-
men vulgare, quo notior erat, ut discas
ab Apostolo Similitatem. v̄. Humilis.
Sequere me. v̄. Vocatio.

Et surgens secutus est eum. v̄. Obe-
dientia.

Discumbente eo (Iesu) in domo
(Matthęi.) ecce multi publicani, et
peccatores. et. conuocat amicos, et socios,
ut celebrent cum domino suam conuer-
sionem splendido conuiuio facto. v̄. Gau-
dium, Gratus.

Videntes Pharisęi dicebant discipulis
eius. et. Detrahentes de eorum magis-
tra. v̄. Detractio. v̄. Dom. 3. Post Pentec.

At Iesus audiens ait; Non est opus
valentibus medico, sed malę habenti-
bus. Mansuetę, atq̄ prudenter ca-
lumnię respondet, et misericordię opus
se facere docet. quod nulla ratione sit
arguendum. v̄. Misericordia.

Misericordiam volo. et. c. 5. v. 14. N. 5.
In Festo S. Michaelis Ar-
changeli. Math. 18. 1.

quis putas maior est in regno celo-
rum. Contra Ambiciosos. v̄. c. 1. v. 1. N. 179.

Et aduocans Iesus paruulum. et. et.
Symbolum Similitatis ob oculos ponit,
ut efficacius illis Sane virtutem persua-
deat, quę ambitionem procul amandat,
et nulla potentior aduocata ad iu-
condum in lite, vel in iudicio. v̄. Humi-
litas.

Nisi conuersi fueritis. et. q. d. non
ambitio, sed proprię conditionis, et
paruitatis cognitio est ostium ad con-
sequendum regnum celorum, vbi quō
quis Sumilior, eō etiam maior. v̄. c. 6.
v. 3. N. 1. et seqq.

Expedit ei, ut suspendatur. et. quoduis

§
In Festo S. Michaelis

malum etiam mortis ignominiosissimam
potius optandum, quam scandalum dan-
dum, vel admittendum. V. Peccatum.

Necesse est, ut veniant scandala.
ett. c. 2. v. 21. N. 94

Si oculus tuus scandalizat te ett.
c. 4. v. 15. N. 7.

Angeli eorum. V. Angelus.
In Festo S. Francisci. V.

Festum S. Matthie. Feb. 7.

In Festo S. Dionysij, et so-
ciorum Martyrum.

Attendite à fermento Phari-
seorum. ett. c. 5. v. 9. N. 3. 4. 5.

Ne terreamini. ett. Non Samines,
sed Deus timendus, quod Martyres, et
maximè Apostoli presterunt. c. 1. v. 1. N.
40. 41.

sed et capilli. ett. Maximam prebet
Sge insignis providentia securitatem
Martyribus. c. 1. v. 1. N. 80.

Omnis qui cumq; me confessus
fuerit. ett. eximius Sonor, et supra quàm
exaggerari potest. c. 1. v. 1. N. 43.

In Festo S. Callisti Marty.
Pontif. Matth. 10. 26. V. in Festo S.
Dionysij.

Nihil est opertum. ett. Consolatur
Discipulos non semper eorum occultam
fore virtutem, aliquando propalandum,
ut alacriores sint in persecutionibus.
c. 1. v. 1. N. 108.

quod dico vobis. ett. Hortatur ut li-
bere confidenter, fortiter, et clara voce,
euangelium predicent. V. Confidentia.

In Festo S. Lucæ Evangelis-
tæ. V. Festum S. Marci. Apr. 25.
in Festo ss. Apostolorum
Simonis, et Iudæ.

Joan. 15. 17. V. Apostolus.
Potest initium sumi ex Prærogati-

ua quarta. c. 1. v. 1. N. 28.
Hæc mando vobis. ett. Dilectio
proximi omnia mandata implet. c. 5.
v. 14. N. 7.

Si mundus vos odit, scitote ett.
suum exemplum imitandum propo-
nit Magister discipulis. Non retar-
davit christum odium mundi quo-
minus vitam daret pro suorum susti-
um salute. c. 1. v. 4. N. 4. et segg. et c. 2.
v. 20. N. 47. et segg.

+ V. exempli
imitatio.

Si de mundo fuissetis, mundus
quod suum erat. ett. Mundus in
maligno positus, bonos, et ab ipsius
moribus dissidentes semper odio
habuit, atq; adeo Christum, eiusq;
discipulos. Non est quod aliud ex-
pectemus de mundo. Hæc enim
eius conditio. c. 5. v. 15. N. 15. Hæc per-
tinent eò, ut patienter toleremus
odium mundi, sicut Christus, qui
etiam ex nimia charitate in cruce
pro transgressoribus rogavit. V. c. 2.
v. 20. N. 85.

Si non venissem. ett. Ignoran-
tia non excusat delinquentes. cum
crassa est, et affectata, atq; adeo
ex malitia profecta, et Sge ludæ-
rum. Alias solet ignorantia minuere
culpam, quam scientia auget.
c. 4. v. 8. N. 4.

In Festo omnium sac-
torum. Matth. 9. 1.

Videns Jesus turbas ascen-
dit in montem. ett. usq; doce-
bat eos. c. 1. v. 1. N. 68. explicatur
exacte.

Beati pauperes spiritu. c. 5.
v. 16. N. 22. et c. 5. v. 22. N. 11.

Beati mites quoniam ipsi
possidebunt terram. c. 3. v. 12.
N. 9. et c. 5. v. 22. N. 11. et c. 5. v. 23. N. 55. 81.

Beati misericordes. c. 6. v. 9. N. 4.

v. Misericordia.

Beati pacifici quoniam filij Dei vocabuntur. c. 1. v. 3. n. 41.

Beati qui persecutionem patiuntur. c. 1. v. 4. N. 21. v. Patientia.

Beati eritis. v. Beatitudo.

In Festo Dedicationis Basilice saluatoris.

Luce. 19. 1.

Et ingressus per ambulabat Jericho. Lustrans urbem, querebat ovem perditam, inuenit autem Machum, et saluum fecit. v. Dom. 3. Post Pent.

Et ecce vir nomine Machus. et occupationis munus, et diuitiū impedimentum erant sanctoris vitę. c. 6. v. 14. N. 30. 31.

Et querebat videre Iesum. et hoc desiderium principium fuit sue conuersionis. Potest qđ referri ad gratiam pręuenientem. De qua c. 1. v. 9. n. 14. 18.

Festinas descendit, et excepit illum. et. Vocationi paruit absqđ mora, et cum gaudio hospiti Dominum recepit. Hę dispositiones ad Iustificationem. c. 5. v. 6. N. 4.

Et cum viderent omnes, murmurabant. v. Detractio.

Ecce dimidium bonorum meorum domine do pauperibus. v. Elemosi. Et siquid aliquem defraudauit, reddo quadruplum. Osten dit animum paratum id facere.

quod utinam omnes faueratores imitarentur, sua peccata elemosynis copiosis vult redimere, et aliena, si qua Sabuerit, abundantius restituere; ut nullus ei scrupulus de rebus dubijs, seu incertis reliquus sit. implet Machus illud; si spiritu viuimus spiritu et ambulemus. 1. opera sequan

tar vitam. c. 5. v. 25. N. 1.

Hodie salus Suię domo facta est, cum Christo in domum Machę salus ingressa, illum a peccatore iustum fecit per fidem. c. 3. v. 6. N. 23. unde additur: eo quod et ipse filius sit Abrahę imitatione certę fidei, et hospitalitatis. c. 3. v. 7. N. 23. v. Fides. Filius. 31. Abraham. Venit enim filius Sominis quere re, et saluum facere, quod perierat. Mach, quem, seu Aragma, seu filium. fit enim allusio ad Sęc, de quibus alias diximus. Respondet vřo Christus murmurantibus, quod ad Sominę peccatorem diuertisset, et de serationem modestę reddit, ut illis satisfaciat. c. 2. v. 17. N. 12. 16. v. Modestia.

In Festo Martini Episcopi. Luce. 11. 33.

Nemo accendit lucernam. et. S. Martinus par Apostolis, ut illi grandis lucerna, siue lux fuit in sublimi episcopatus dignitate constituendus. v. c. 1. v. 1. N. 41. 67. 95.

Lucerna corporis tui est oculus tuus. et. Mens si fuerit sine vicio, aut errore omnia opera, quę ab ea procedunt, bona erunt, contra verò offuscata, et male affecta, talia faciet opera mala scilicet et vituperatione digna. sic Phari sei male affecta mente, obscurata que ratione prauis opinionibus, et affectionibus viciosis sinistra iudicabant de Christi operibus, quos imitantur Sęretici, multiqđ Christiani, dum se sinunt terrenis affectibus, et carnalibus abduci desiderijs. His malis illa sententia medicinam affert: spiritu ambulate, et desideria carnis non perficietis. c. 5. v. 20. n. 5. et 9. et illa; quod si spiritu ducimini, non estis sub lege. lege inquam famitis. c. 5. v. 17. N. 2. Item illa; si spiritu viuimus, spiritu et ambulemus. c. 5. v. 25. per totum.

In Festo Presentationis Be
atq; Marię. v. de sancta
Maria ad Nives

In Festo S. Catharina
virginis, et Martyris.
Matt. 25. 1.

Simile est conum celorum decem
virginibus. c. 1. v. 2. N. 114.

Sponso, et sponsa. c. 1. v. 1. N. 47.

Quinque fatuae acceptis lampa
dibus non sumpserunt oleum secū.

Lampas fides est, oleum opera charita
tis, in Christo Iesu dumtaxat in precio
est fides, qua per charitatem operatur.
c. 5. v. 6. N. 14. et segg. De olei significa
tione. c. 1. v. 1. N. 77.

Ornauerunt Lampades suas. Fides
fax in celum preguia, oleo misericordię
foeunda. c. 1. v. 7. N. 10. et c. 2. v. 10. N. 17. 18. 19.

Lampades nostrę extinguuntur. De
fectu charitatis fides moritur. c. 3. v. 6. Na.
Dum autem irent emere, venit spon
sus. et. Imprudentia, seu fatuitas eorum,
qui pereunt, in eo est, quod opportunę non
se prepararunt, quod ante mortem non
accensam conseruarunt fidem operibus
charitatis. c. 6. v. 10. N. 1. 2.

Vigilate ergo. et. Semper estote parati,
et in expectatione continua. v. in Commu
ni Conf. non Pont.

In Communi Apostolorum.

Ioan. 15. 12. Canitur in Vi
gilia S. Bartholomę.

Hoc est preceptum meum vt di
ligatis inuicem. c. 5. v. 14. N. 7.

Maiorem hac dilectionem nemo
habet. et. c. 2. v. 20. N. 58.

Sed non dicam vos seruas. et. c. 1.
v. 1. N. 31. 68. et c. 5. v. 1. N. 12.

Non vos me elegistis. c. 1. v. 1. N. 61.

In communi vnius Martyris

Pontificis. Lucę. 14. 26.

Siquis venit ad me, et non odit pa
trem suum. et. et qui non barulat
crucem suam. et. v. c. 5. v. 24. N. 1.
et segg. maximę 7. et 12. odio Saben
da quacumq; impediunt Christi sequen
lam. v. de S. Laurentio Aug. 10.

Hic homo cepit edificare. et. c. 3.
v. 3. N. 2.

qui non renunciat omnibus. et.

Hoc fit a religiosis per tria vota, cas
tatis, paupertatis, et obedientię. v.
c. 2. v. 19. N. 32. et deinceps et c. 5. v. 24.
N. 12. qui renunciauit omnibus dicit
cum Paulo, Mihi mundus crucifixus
est, et ego mundo. c. 6. v. 14. N. 39. =
Tres clau (tria vota) Nuditatis, vili
tatis, amaritudinis. ibid. N. 47. V. Votum.

Cur renunciandum bonis seculi huius?
scilicet, quia eorum cupido perniciosa.
c. 3. v. 1. N. 13. **Ueter. c. 6. v. 16. N. 6.**

De eodem.

Matt. 16. 24.

Siquis vult venire post me. et.
Neminem cogit, sed eum veniendi
arbitrium relinquit Dominus. igitur
liberę consentiendum vocanti Deo, vt
fecit Paulus. c. 1. v. 16. N. 19.

Abneget semet ipsum. id est, per
carnis mortificationem, quod est
charitatis munus perfectum. Hic
gladius spiritus, qui carni nihil de
bet. c. 5. v. 17. N. 24.

Et tollat crucem suam, in qua
spes omnes collocatas debet habere.
Hoc galea salutis. v. spes. CRUX.
Et sequatur me. vique ad mor
tem per veram, et viuam fidem.

Hoc scutum fidei. De his tribus v.
c. 1. v. 1. N. 107. De scuto c. 2. v. 21.
N. 7. De Christi imitatione c. 2. v. 19.
N. 29. 30. v. Fides. CRUX. crucifig.

1.

Tollat crucem suam. c. 1. v. 1. N. 40.
et c. 2. v. 19. N. 34. et c. 6. v. 14. N. 12. 13.
qui enim voluerit animam suam etc. V. in Festo S. Laurentij. V.
c. 5. v. 16. N. 2.

Filius enim hominis. et. Memoria iudicij debet componere vitam nostram. c. 6. v. 5. per totum. V. Dom. 8. Pentecostes.

3. De communi vnus Martyris non Pontificis.

Euang. Matth. 10. 34.

Nolite arbitrari quoniam pacem venerim mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. ut veram pacem consequantur homines, necesse est ut aduersus pacem falsam, i. mundanam belligerant. V. c. 1. v. 3. N. 19. et seqq.

De eodem.

Euang. Matth. 10.

4. Nihil opertum. V. in Festo S. Callisti Octob. 14.

Euang. Ioan. 12.

5. Nisi granum frumenti. V. in Festo S. Laurentij. Aug. 10.

6. In communi vnus Martyris tempore Paschali. Ioan. 15. 1.

Ego sum vitis vera. succum influens continuo in palmites, et vitam gratis fidelibus prebens, ut caput membrum. V. Christus. V. c. 2. v. 20. N. 24.

Et Pater meus agricola est, cuius providentia singularis erga homines iustos presertim. V. Protectio.

Omni palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum. Non relinquit certe impunitos pecca-

tores. V. c. 5. v. 10. N. 13.

Et omnem, qui fert fructum, per gabit. et. nouo incremento gratie quotidie augebit, ut illos preclaros fructus spiritus afferat. De quibus c. 5. v. 22. 23. per plures numeros.

Sane vos mundi estis propter sermonem. et. Fides iustificat, i. mundat a peccato. c. 3. v. 8. N. 8. et v. 12. N. 27. = Fides enim ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Rom. 10. 17.

Manete in me, et ego in vobis. Hic finis Suius parabole, ut perseverent discipuli in dilectione Christi, etiam si viderint eum in passione abiectum, irrisum, e cruce pendentem. et. Ne discedant ab eius doctrina, ne re fide relinquant. V. Perseuerantia.

Et ego in vobis. Per gratiam. V. c. 2. v. 20. N. 13.

Sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso, sic nec vos. et. ex semet ipso homo nil potest sapere merito, totus pendet a Christo, sicut palmes a vite. V. c. 2. v. 20. N. 10. usque ad 24. si fructum vite eterne dignum vult producere cum Christo, et deponderet a Christo producturus est, per gratiam scilicet, quam nisi per Christum sapere nemo potest. Christus enim caput ecclesie. c. 1. v. 1. N. 99. et 152. per quem fides, et iustitia donanda, imo omnis gratia. c. 3. v. 12. N. 36.

In communi plurimorum Martyrum tempore Paschali. Ioan. 15. 5.

Ego sum vitis, vos palmites, qui manet in me, et ego in eo, sic fert fructum multum. Non sufficit esse in Christo per solam fidem, sed opus est, ut ipse sit in homine per gratiam. V. c. 5. v. 6. N. 4. et seqq.

quia

873
Quia sine me nihil potestis face-
re. sine gratia iustificante nullum
opus meritorium sine actuali gratia
auxilio, nec disponens ad gratiam ullum
opus bonum facere possumus. c. 1. v. 9. N. 5.
Siquis in me non manserit, mittetur
foras. Grauis comminatio, qua esse
gravior non potest. Ignis tartareus ma-
net, in aeternum duraturus, eos, qui in
Christo gratiam manere noluerunt,
Typpus Ismael domo eiectus c. 4. v. 30. N. 1.
et segg. quid mirum si hereticos, qui
se amittendo fidem, preciderunt a Chris-
to, iubeat igni tradi tribunal equissimum
sanctae Inquisitionis, si qui dem per Chris-
ti iudicium iam sunt igni, flammis que
sempiternis adiudicati. V. c. 4. v. 30. N. 11.
et c. 1. v. 8. N. 9. 10.

In eodem communi.

Ioan. 16.

8. Plorabitis, et flebitis. V. Dom. 3. Post
Pascha

9. In communi plurimorum
Martyrum extra tempus
Paschale. Luc. 11. 9.

Cum audieritis prelia. et Mala culpe
sunt pertimescenda, non mala pena.
c. 1. v. 4. N. 20.

Oportet primum Sec fieri obuiarias
causas. Tribulatio enim docet Deum
querere, a peccatis mundat, et in virtu-
te perficit. Item probat fidem, et tes-
timonium eius elicit, siue extorquet. c. 5.
v. 22. N. 36. et c. 3. v. 11. N. 13. V. Patientia
Tribulatio. Trademini. c. 3. v. 4. N. 2.

Sed non statim finis. Ante finem
tempus est penitentiae, si sic impeniten-
tes inuenierit, quid nisi aeterna sequetur
damnatio. V. Infernus. v. c. 6. v. 10. N. 2.

Ante Sec omnia injicient vobis ma-
nus. et Est Sec prophetia Martyrii et
eius, quaedam descriptio per varias circums-

tantias, ut animi discipulorum prepa-
rati sint ad occasionem. V. Martyri-
um. Persecutor.

Continget autem vobis in testimo-
nium. Reddetis de vestra fide tes-
timonium, et sanguinis atramento
consignabitis. c. 1. v. 1. N. 40. 41.

Ponite ergo in cordibus vestris. et
Optimum patronum advocatumque Sa-
bebitis in discrimine, ut bono sitis ani-
mo fide viva, spe firma, nempe spi-
ritum sanctum, qui vos sollicitudine
liberos faciet, imo strenuos, et ad di-
micandum, vincendumque audaces.
c. 1. v. 1. N. 105. et segg. V. Spiritus Sanctus.

Trademini. et et eritis odio. et
Ingens erit pugna, atrox, crudelis
immanis, sed victoria stabit pro vo-
bis. V. Patientia.

Capillus de capite vestro. Singu-
laris Dei providentia vos eget. V.
Protectio.

In patientia vestra posside-
bitis. et Patientia victores faciet,
et triumphum palmam porriget. V. Pa-
tientia, Perseuerantia.

De eodem communi

10.

Luc. 6. 17.

Descendens Iesus de monte ste-
tit. et usque et sanarentur a lan-
goribus suis. Veniunt ad Chris-
tum alij ut audiant, alij ut sanen-
tur, Hec necessitas, illos devotio
trahit, utriusque laudandi, illi vitu-
perandi, qui tanta fama non mo-
ventur, ut veniant, qui etiam So-
die in numeros habent imitatores.
Ad malum promior est natura huma-
na. c. 1. v. 6. N. 2.

Virtus de illo exibat. Velut e fon-
te paradisi, ac vitae. c. 1. v. 1. N. 70. 71.
Beati pauperes. et Per spem. c. 5.

V. 22. N. 12.
Beati. quia perfecti. c. 5. v. 22. n. 10.
V. Festum omnium Sanctorum.
Beati eritis, cum vos oderint Somines. et. Descriptio Martyrij. Vide Martyrium. Constantia Martyrii graphici describitur. c. 6. v. 17. in P.
Gaudete in illa die, et exultate quasi iam complexum Deum tenentes, nam per crucem itur ad celum. c. 1. v. 4. N. 21. et c. 5. v. 25. N. 15. et c. 5. v. 22. N. 18. et segg. b. gloria. 42. V. P. C. 6. v. 9. De Communi plurimum Martyrium.

11.

Euang. Matth. 24. 9.
Sedente Iesu super montem oliuati. V. supra, cum audieritis prelia. et.

12.

Euang. Matts. 5.
videns Iesus turbas. V. in Festo omnium Sanctorum. Nou. 1.

Euang. Matts. 11.
Confiteor tibi Pater. V. de S. Matthea feb. 24.

13.

Euang. Luc. 11.
Vae vobis, qui edificatis. Vide Hypocrita. V. de S. Stephano. Dec. 26. Decembrij.

14.

Euang. Luc. 10. 16.
qui vos audit. V. Obedientia c. 1. v. 9. N. 3. Reuersi sunt. 72. cum gaudio. V. Gaudium. Videbant Satanam. et. Virtute Christi cecidit princeps mundi nequamquam de suo dominatu, et nos ab eius potestate erapti. V. c. 1. v. 4. N. 25.

15.

Euang. Luc. 12. 2.
Attendite a fermento. et. V. in Festo S. Dionysij. Octob. 9.
In Communi Confessoris Pontificis. Matts. 25. 13.

Homo quidam peregre proficiscens et. tradidit illis bona sua. et. quicquid habemus Deo acceptum referre debemus. c. 1. v. 4. N. 10. unicuique secundum propriam virtutem. c. 1. v. 15. N. 15.

16.

Et profectus est statim. Relinquit Deus Sominem, ut operetur per proprium arbitrium. Propterea dicitur peregre abire. nihilominus adest illi auxilia prestans gratia. De quibus c. 1. v. 3. N. 30.

Post multum vero temporis. et. Reddenda est omnibus ratio in die extremi iudicij, et unicuique reddetur secundum opera eius. c. 6. v. 5. N. 1. et segg. V. Panaphrasin

Fuge serue bone. et. In datur premium pro merito. V. Gaudium. Præmiu. Accedens autem, et qui unum accepit. et. In Soc seruo, qui ociosum habuit talentum à Domino acceptum, damnantur omnes, qui licet alijs vicjs implicati non fuerint, tamen ociose vitam transegerunt, qui mali, pigri, et inutiles serui appellantur, et igni tartareo addicuntur uti inutiles, et infructuosi palmites. c. 4. v. 31. N. 9. 11. et c. 6. v. 10. N. 2. et c. 5. v. 21. N. 44. 45.

De eodem

17.

Matts. 24. 42.
Vigilate quia nescitis qua hora. et. c. 6. v. 10. N. 1. 2. De panis no Vigilanti. c. 5. v. 21. N. 45.
quis putas est fidelis seruus, et prudens? Episcopi, et alij ecclesie prepositi pro munere suo debent subditis, tam in ijs, que pertinent ad animam, quam ad vite sustentationem providere. vide Præsul.

~~Beatus ille seruus. et. Premium~~
Beatus ille seruus. et. Premium

super

superabundans dabitur. c. 1. v. 1. N. 118.

18.

De eodem

Luc. 11.

Nemo accendit lucernam. Vide de s. Martino. Octob. 11.

De eodem

Marc. 13. Videte

19.

Vigilate. v. supra vigilate quia nescitis. Matt. 24. 42.

In communi Docto- rum. Matt. 5. 13.

20.

Vos estis sal. etc. v. de s. Augustino. Augusti. 28.

In communi con- fessoris non Pontificis. Luc. 12. 35.

21.

Sint lumbi vestri precinti. etc. Tres virtutes commendatas Sic considera; castitatem, bona opera, seu iustitiam legalem, et continuam extremi diei ex- pectationem, de quibus apte explicatur locus Pauli. Epist. 6. 14. 15. state succin- ti lumbos. v. c. 1. v. 1. N. 107. v. Castitas opera. 1. 2. 3.

Beati serui, quos cum venerit do- minus invenerit vigilantes. Per verbum vigilandi illa tria supra dic- ta intelliguntur, ut in alijs locis alia- rum paraboliarum. v. Beatitude. 5.

Faciet illos discumbere. etc. Beati- tudo celestis per allegoriam conuiuij pro- ponitur. v. Beatitude. Premium. 3.

Ideo et vos estote parati. Hec vi- gilantia commendata sepius in sacris literis. v. c. 6. v. 10. N. 2.

De eodem.

Luc. 12. 32.

22.

Nolite timere pusillus grex. om- nem timorem, et sollicitudinem auferit a fidelibus certa expectatio regni ce- lestis. v. Spes. 1. 2. 7. 3.

Vendite, quae possidetis. etc. c. 6. v. 9. N. 4. explicatur exacte.

Vbi enim thesaurus vester est. etc.

Voluntas ad factum, vbi est quod maxi- me diligit, ut erga tota feratur in Deum, apud eum reponamus nostrum thesaurum. v. Spes. 2. 5.

De eodem

Luc. 19. 12. v. infra. s. Addenda. 23.

Homo quidam nobilis. v. supra

Homo quidam peregrini

De eodem pro Abbatibus

Matt. 19. 27.

Eccce nos reliquimus omnia. etc. 24. Arma reliquerunt saeculi suius imbe- cilla quidem, et caelestia induerunt, ut de hostibus triumpharent. c. 1. v. 1. N. 107. 108.

Sedebitis et vos super sedes duo- decim iudicantes. etc. c. 1. v. 1. N. 163

119. late fusego explicatur totus hic locus. que duodecima dignitatis Apostolicae prerogativa est. confer hoc cum primo libro primo q. 1. m. 1. c. 3. v. 3. N. 5.

Centuplum accipiet, et vitam aeternam possidebit. c. 9. v. 12. = N. 32. 43. v. Eleemosyna.

In communi virginum.

Matt. 25. 1.

Simile est regnum caelorum de- cem virginibus. v. in Festo s. Catharinae Nouemb. 25.

Matt. 19. 3.

Accesserunt ad Iesum Phari- sei. v. in Festo s. Agathe. Feb. 5.

Matt. 13. 44.

Simile est regnum caelorum the- sauro. v. in Festo s. Annae. Julij. 26.

In communi dedica- tionis ecclesiae

Luc. 19. 1.

Ingressus Iesus perambulabat Iericho. v. in Festo Basilicae salua- toris. Nouemb. 9.

Addenda suo loco
In Festo S. Ludouici
Regis. De communi
confessoris non Pontificis.
Luc. 19. 12.

Homo quidam nobilis abiit in
regionem longinquam accipere
sibi regnum. Exemplum, et imagi-
nem optimi regis exhibuit. Sic S.
Rex, cum benignitatem, seueritatemque
in gubernando commiscendas edo-
cuit, ut constat ex vita eius per
Ribadeneiram scripta. De hac re
integra observatio. c. 3. v. 1. n. 11. et
etiam ibidem. n. 5. Vide Euange-
lium in Communi Conf. Pontif.
Matt. 25. 13. Homo quidam ubi
plura sunt Suis festi euangelio
congruentia.

Pro defunctis.

In commemoratio-
ne omnium defuncto-
rum. Ioan. 5. 25.

29.

Venit hora et nunc est, quan-
do mortui audient vocem
filij Dei. Si vox est iudicis voca-
tis ad iudicium extremum, ut rec-
te interpretatur Maldonatus nos-
ter, quomodo dicitur, nunc esse
horam nisi quia preteruolat tem-
pus, et breuissime nostra vita fi-
nietur. V. c. 4. v. 4. N. 41. et c. 6.
v. 10. n. 2. et v. 11. N. 42.

sicut enim Pater habet vitam
in semet ipso, sic dedit et filio
vitam habere in semet ipso.
Ut homo etiam Christus est fons
vitae. V. c. 1. v. 1. N. 71.

Et potestatem dedit iudici-
um facere, quia filius hominis
est. si vis dictum quando hęc po-

testas data est. Nimirum data est, cum
in utero virginis factus est homo.
Tunc enim et Rex, et consequenter
iudex factus est viuorum, et mortuo-
rum. V. c. 1. v. 1. N. 164. quam vene-
randus, timendus, imo amandus ta-
tus Dominus, qui et vitam eternam
dare, ut fons, et auctor vitę; et morti
addicere eternę pot est, ut iudex supre-
mus omnium hominum! quod tamen
peccatum admittens contrafacit. c. 3.
v. 13. N. 29. Atque non solum iniuria
afficitur a peccatore, sed etiam con-
dignatur a malis ecclesię ministris.
c. 3. v. 1. N. 30. V. Verbo Christus.

Et procedent qui bona fecerunt
in resurrectionem vitę; qui ve-
rò malę egerunt in resurrectio-
nem iudicij, i. damnationis eter-
nę. q. d. unusquisque iuxta opera sua
donabitur vita, vel morte damnabi-
tur eterna. Hoc ita Paulus c. 6. v. 8.
quę enim seminauerit homo, hęc et
metet. Quomiam qui seminatur in car-
ne etia. Vide totum. V. Lex. holo. 26. 27. 28.

In die obitus, seu Deposi-
tionis defuncti.

Ioan. 11. 21.

Domine si fuisses hic, et. Distulit sa-
nare Lazarum Christus, ut resuscitando
maius beneficium conferret, ut discas
patienter tolerare, et meliorem a Deo
expectare exitum, et finem malorum,
quę pateris. V. Patientia.

Resurget frater tuus. Promissa Dei
non fallunt. V. Promissio. 9.

Sed quod resurget in nouissimo
die. V. Resurrectio. Promissio. 22. 23.
Qui credit in me. V. credere.

In Anniuersario defunc-
torum.

Ioan. 6. 37.

31.
Omne

Omne quod dicit mihi Pater ad me veniet. et eum, qui venit ad me non eiciam foras. Ingratus planè qui per gratiam Patris adductus ad Christum, si non à fide, tamè à charitatè recedit per peccatum. V. c. 1. v. 6. N. 1. 2. 3. 4. 5. V. Vocatio quia descendit de celo non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me. Ut tu discas Dei voluntatem facere, non tuam. V. c. 1. v. 4. N. 8. 9. 14. Vi de Missi.

Hæc est enim voluntas eius, qui misit me Patris, ut omne quod dedit mihi non perdam ex eo, sed resuscitem eum in nouissimo die. Nihil omnino omisit, aut prætermisit Christus, ut homines saluos faceret, qui dedit semetipsum pro peccatis nostris. V. c. 1. v. 4. et c. 2. v. 20. N. 44. et seqq. et v. 21. N. 61. et seqq.

In Missis quotidianis.
Euang. Ioan. 6. 52. 53.

Litigabant ergo Iudei. et de lite, et contentione quando sit cum peccato. c. 5. v. 20. N. 24.

Amen amen dico vobis. Nisi manducaueritis carnem filij hominis. Hic describitur necessitas Eucharistia. V. Eucharistia.

Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. Causa resurrectionis sumptio eucharistia. In hoc et ceteris euangelijs pro defunctis tractari potest de Mystero Resurrectionis. Vide Resurrectio.

Finis.

32.

Admonitio ad typographum huius libri

Typographo haec observanda sunt

Haec signa + # # id inveniuntur ut quae scripta sunt in margine
amphiori, annectantur illi loco intra scripturam, ut tale signum
ut emendetur defectus seu error transcribentis

+ linea continuata
fidei argumenti in
dicitur implenda
est confirmatio
scripturae inter
recepta.

Hoc signum ¶ indicat debere inde incipere novam lineam
non continuari precedentem, ubi numerus est ad marginem +

Tituli scribendi literis Romanis V. G. CAP. VII. TEXTVS. THEORIA.
DGRESSIO. QVAESTIO. OBSERVATIO. SCHOLIA

Vulgatae editionis textus, siue plures sint, siue singuli qui propro
nuntur commentariis, siue scholiis, siue ad marginem adduntur ^{Versus} ~~Thyphrasi~~
literis, quae dicuntur rotundis, sed ~~crassioribus~~ quam scholia vel para
phrasibus ~~excluduntur~~.

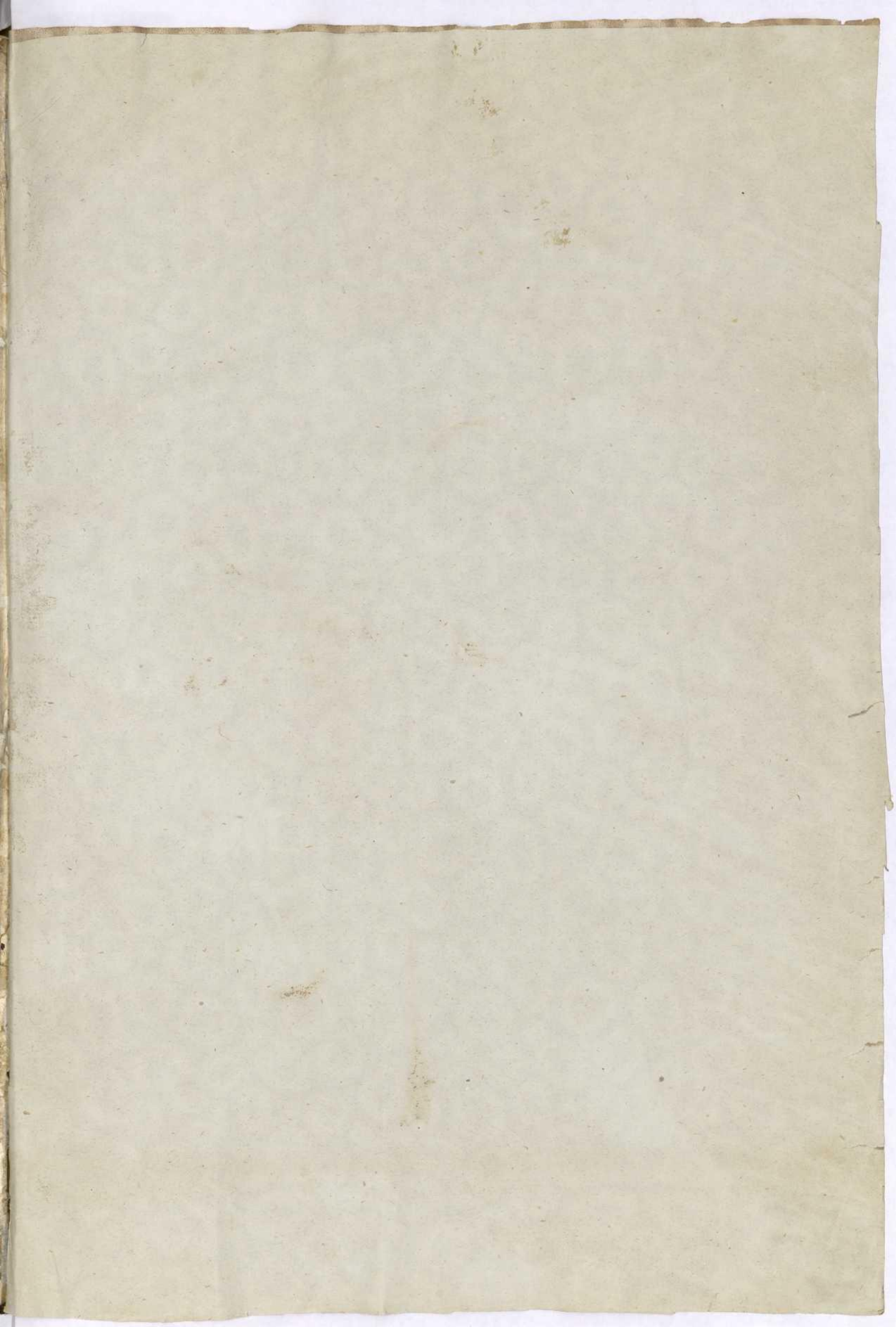
Sacra scriptura auctoritates & testimonia aliorum docto^{rum} seu interpretum
literis cursive scribenda, sed non semper suppositis, lineis signantur in
haec autographo, licet haec nota ad extremum appositum claudantur
ut innotescat ubi finis testimo^{rum} ~~sum~~ loca ubi scriptura eodem testimo^{rum} contenta
diverso literarum charactere excludenda.

Summaria Theoriarum & Dgregationum grandioribus scribenda characteribus.
Summa marginibus apposita minoribus, sed diversis a nominibus citari in margine

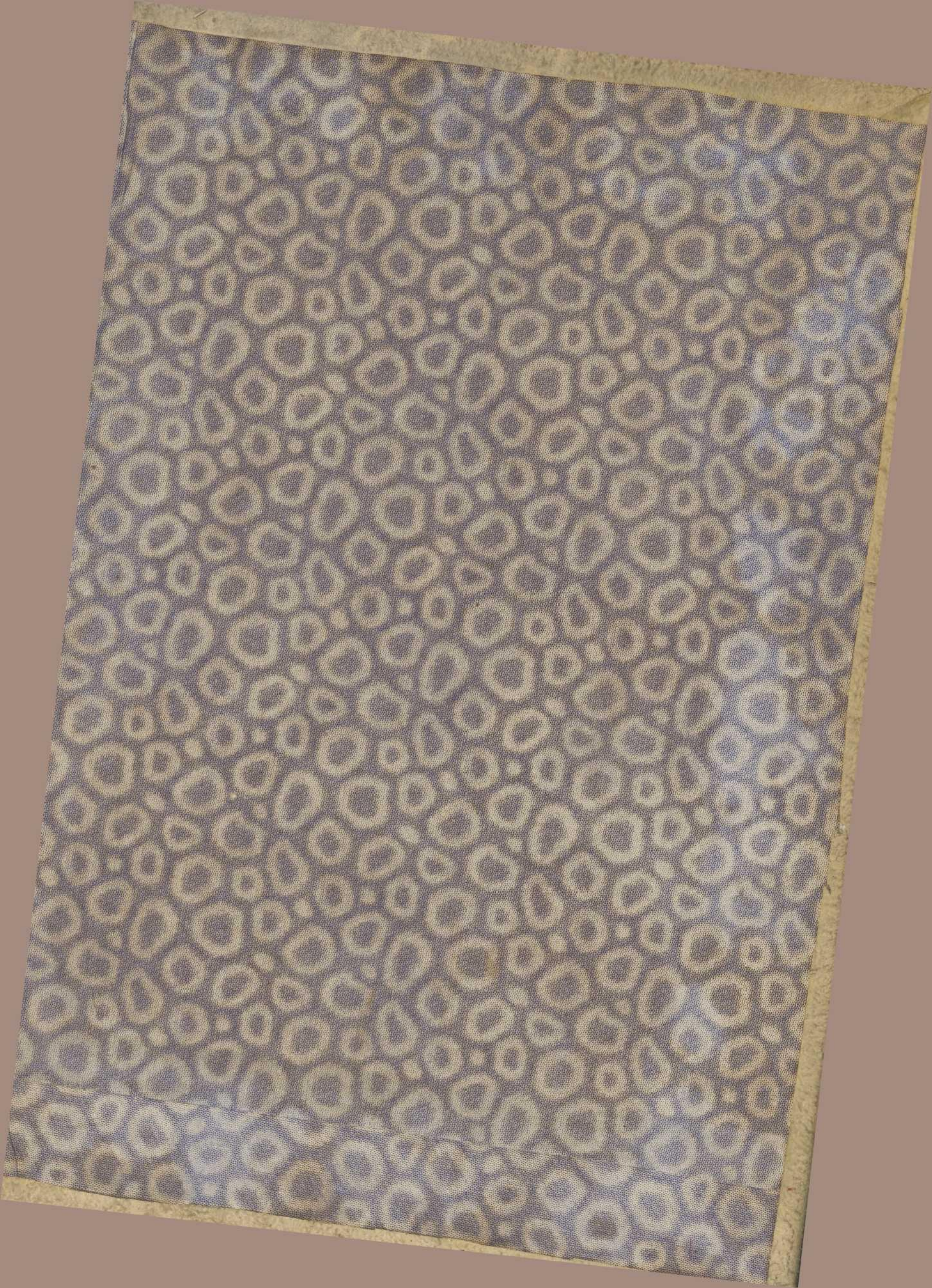
Initio libri in prima fronte excludenda, postea, quae
describitur ex Apocalypsi Cant. V. l. N. 33. in Theoria
2. de Dignitate Apostolica.

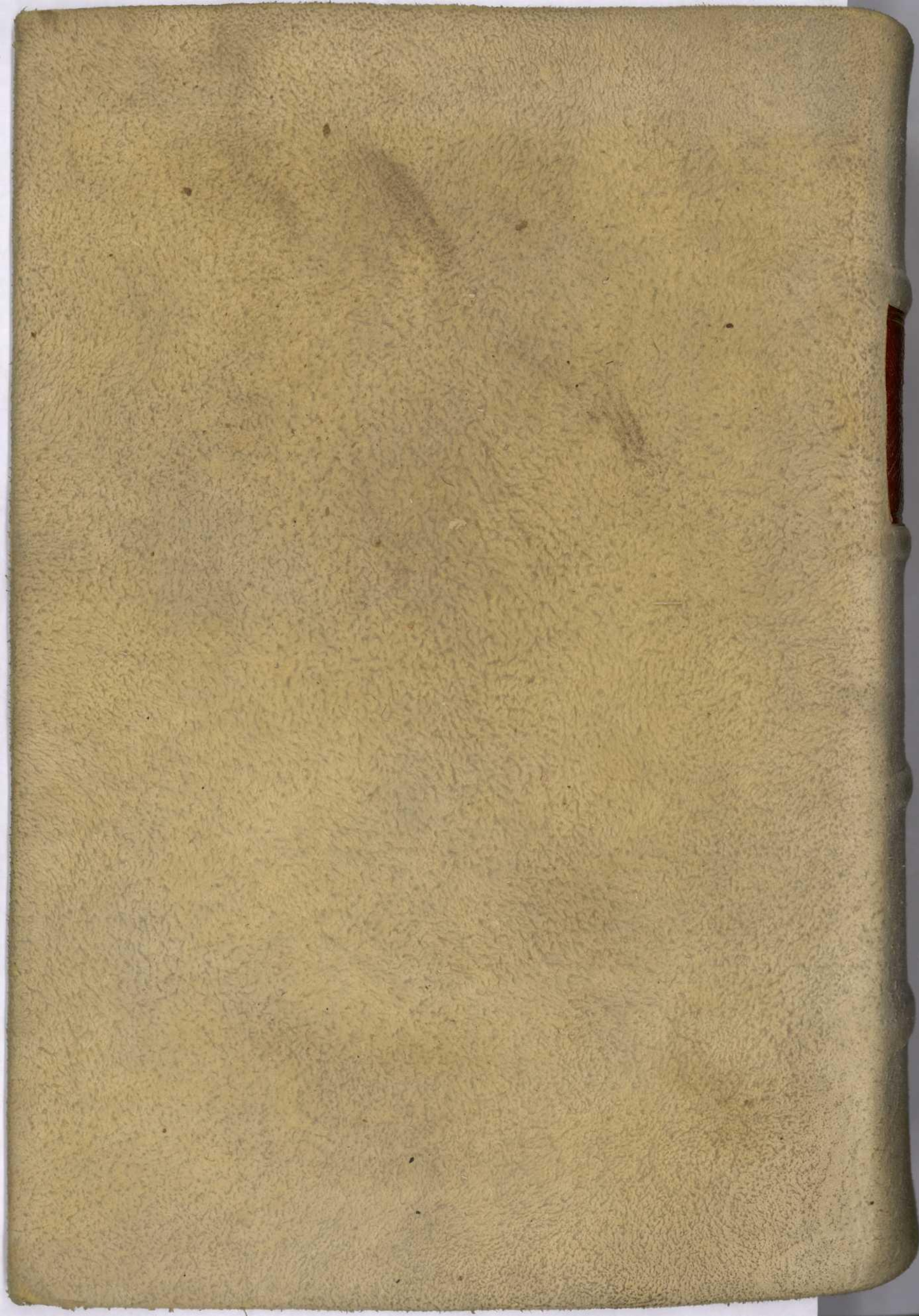
Martin de ...

ATTIENZA
COMMENTARIA
IN EP. AD GALATAS
B. PAULI

1633

